[L]imburgs [D]agblad

Gemeen-te

[Zat]erdag 12 november 1994 — 76e jaargang nr. 267.

[Uit]geversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,75

Patrouillevliegtuigen en schepen teruggetrokken van kust ex-Joegoslavië

[V]S staken toezicht op wapenembargo

Van onze redactie buitenland

WASHINGTON – De Amerikaanse marine doet vanaf vanochtend niet meer mee aan het toezicht op de handhaving van het wapenembargo tegen Bosnië en Kroatië. President Clinton heeft de drie Amerikaanse oorlogsschepen en enkele Orion-patrouillevliegtuigen opdracht gegeven zich uit het gebied voor de Dalmatische kust terug te trekken. Ook zullen de Amerikaanse inlichtingendiensten niet langer informatie uitwisselen met de bondgenoten.

Clinton, een Democraat, heeft deze beslissing genomen onder zware druk van het Congres, dat nu door Republikeinen wordt beheerst. Het besluit wordt echter ook door veel Democraten gesteund. Het Amerikaanse parlement is niet langer bereid geld te fourneren voor de Amerikaanse operaties op en boven de Adriatische Zee zolang de Bosnische Serviërs blijven weigeren het internationale vredesplan te accepteren. De laatsten zouden daarbij grote delen van door hen veroverd gebied moeten opgeven.

De VS dringen al langer aan op opheffing van het wapenembargo, maar vinden steeds Frankrijk, Engeland en Rusland (net als de VS permanente leden van de Veiligheidsraad) op hun weg. Een door de VS ingediende ontwerp-resolutie ligt sinds begin september te wachten op behandeling in de Veiligheidsraad. De VS stellen voor het embargo tegen de moslims binnen een half jaar op te heffen als de Bosnische Serviërs blijven weigeren zich te schikken naar het vredesplan.

Clintons beslissing wordt hem in Europa niet in dank afgenomen. De Europese Navo-bondgenoten zijn tegen opheffing van het embargo, niet in de laatste plaats omdat ze VN-soldaten in Bosnië-Hercegovina hebben. De VS hebben geen grondtroepen in dit gebied.

Conflict

Navo-functionarissen zeiden vrijdag in Brussel dat er officieel van een conflict tussen de VS en de Europese partners geen sprake is. Ze probeerden de gevolgen van het Amerikaanse besluit te bagatelliseren. Als de Amerikaanse marine op de Adriatische Zee schepen met wapens doorlaat, aldus Navo-kringen, kunnen Europese fregatten nog altijd het gat dichten. Ook werd erop gewezen dat de meeste wapens voor de moslims per vliegtuig via Zagreb worden aangevoerd.

Zie verder pagina 3
● **Navo-lidstaten bezorgd over besluit VS**

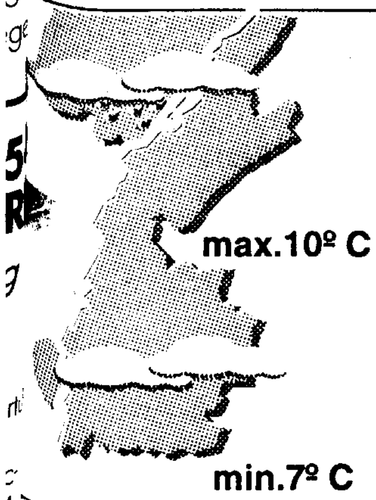
[O]proep aan [o]nze lezers

[H]erinnert u zich Kerstmis [19]44 nog? De redactie van [he]t Limburgs Dagblad is zeer geïnteresseerd in uw ervaringen uit die tijd.

[W]ij vragen u om uw belevenissen uit die gedenkwaardige periode – kort – op schrift te stellen en vóór 1 december aan ons toe te sturen.

[D]e interessantste brieven [wo]rden geplaatst in ons [ke]rstnummer, dat op zaterdag 24 december verschijnt.

[U] kunt de brieven met uw persoonlijke verhalen sturen [aa]n Redactie Limburgs Dagblad, Kerstnummer, Postbus [31]00, 6401 DP Heerlen.

[AF] EN TOE REGEN

[Mist] en laaghangende bewolking trekken geleidelijk in [de] ochtend op. Hieruit kan [er]st nog wat motregen vallen. [Vo]or de rest van de dag blijft [het] bewolkt. De wind is eerst [zwa]k en veranderlijk, maar [zal] geleidelijk toenemen naar [ma]tig uit een zuidoostelijke [ric]hting. De temperatuur be[reik]t vandaag 10 graden. Ook [zon]dag is het zwaar bewolkt [en] geleidelijk vanuit het westen [valt] af en toe regen. De wind [draa]it dan naar het zuidwesten [en] is matig. Met deze aanvoer [loo]pt de temperatuur op naar [11] graden. In de nacht daalt [de] temperatuur tot circa 7 graden. Voor verdere informatie [bet]reffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

[VA]NDAAG:
[Zon] op: 07.54 onder: 16.50
[Ma]an op: 14.23 onder: 01.37
[MO]RGEN:
[Zon] op: 07.55 onder: 16.48
[Ma]an op: 14.44 onder: 02.44

[T]andarts wordt duurder

● *Het prinsepaar Frank Deguelle en Uschi Driessen van de carnavalsvereniging De Molmuus in Klimmen is gisteren op een bijzondere wijze in het huwelijksbootje gestapt. Het jonge paar zwaaide het afgelopen carnavalsseizoen de narrenscepter in Klimmen en vond het een leuk idee om op de elfde van de elfde elkaar het jawoord te geven. Samen met de Raad van Elf werd prins Frank I en prinses Uschi met de grote Molmuusvaarder, de oude Blauw Sjuut, in Klimmen opgehaald om vervolgens in het gemeentehuis van Nuth, de woonplaats van de bruid, in de echt te worden verbonden. Aansluitend vond in de Bavokerk van Nuth de kerkelijke plechtigheid plaats. In bijna alle gemeenten in de regio ging gisteren volgens de traditie het carnavalsseizoen van start.*

Foto: FRANS RADE

'Zeker helft sportduiven in Limburg gedrogeerd'

DOOR EMILE HOLLMAN

HEERLEN – Dierenartsen zeggen dat in Limburg zeker de helft van de duiven bij grote wedstrijden serieus wordt gedrogeerd. Het gaat vooral om zogeheten cortisonen die in bepaalde oogdruppels zitten. Door veelvuldig te druppelen, wordt de rui bij jonge duiven geremd en vliegen ze dus harder. Maar ook anti-biotica en anabolen zouden tot de apotheek van menig melker behoren. Veel van die produkten zijn gemakkelijk verkrijgbaar in Duitsland en vooral in België, zoals het sterke cortison-derivaat triancyncolon dat de levensduur van een duif beperkt tot hooguit een jaar.

Ingewijden wijzen erop dat vooral malafide of onwetende duivenpieten die niets te verliezen hebben, met deze middelen experimenteren. Kostbare duiven zouden slechts sporadisch gedrogeerd worden. Bij vluchten van langere afstand zou doping niet werken.

Dierenarts J. Wiertz in Geleen schat het aantal gedrogeerde duiven bij wedstrijden op tachtig procent. Zijn collega T. Ramakers in Kerkrade zegt dat bij grote vluchten zeker de helft van de vogels serieus gedrogeerd zijn.

Een anonieme melker schat het gedrogeerde aantal zelfs op 95 procent. Volgens Wiertz is het welzijn van de dieren in het geding. Zijn collega Ramakers vindt doping acceptabel, mits sporadisch toegepast. Onlangs werd in het Belgische Gent voor het eerst een dopingcontrole uitgevoerd: van de vijftien manden met duiven bleken er veertien gedrogeerd. Nu wil ook de Nederlandse Postduivenliefhebbers Organisatie (NPO) dopingcontroles gaan invoeren om concurrentievervalsing tegen te gaan.

Zie verder pagina 27
● **Sommige duiven zijn klein chemisch afval**

Kabinet akkoord met herverdeling gemeentegelden

Van onze verslaggever

HEERLEN – Het kabinet heeft gisteren het licht op groen gezet om een wetsvoorstel voor te bereiden voor een herverdeling van de gemeentefinanciën. Het voorstel komt nagenoeg overeen met het advies van de Raad voor de Gemeentefinanciën.

Dat maakte minister-president Kok gisteren bekend na afloop van het kabinetsberaad. De ministers Zalm van Financiën en Dijkstal van Binnenlandse Zaken gaan wel nog met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en met het Interprovinciaal overleg (IPO) verdere besprekingen voeren over de verdeling.

De gemeenten Maastricht en Heerlen hebben grote bezwaren tegen het voorstel. Een paar weken geleden deed een delegatie van beide steden Den Haag aan om hun bezwaren verder toe te lichten.

Volgens berekeningen van de Raad voor de Gemeentefinanciën zouden de gemeente Maastricht en Heerlen in het voorstel respectievelijk elf en vijf miljoen gulden minder krijgen uit het fonds. De berekening van het Limburgs Instituut voor Bedrijfs en Economisch Research (Liber) komt echter uit op een verlies van 26 miljoen gulden (Maastricht) en 16 miljoen gulden (Heerlen). Beide gemeenten verwachten bij invoering dat zij onder curatele van het Rijk komen.

Van het voorstel wordt nu een concept-wet gemaakt en vervolgens voor advies naar onder andere de Raad van State verzonden. Daarna buigt de Tweede Kamer zich over de zaak. De bedoeling is de nieuwe wet per 1 januari 1997 in te voeren.

Grote expositie in Mauritshuis van Den Haag

Het schots en scheve land van Paulus Potter

k

DOOR ERIC BOS

De 'Stier' van Potter is niet voor niets beroemd geworden. Het blijft temidden van de andere schilderijen op de tentoonstelling in het Mauritshuis een van de mooiste, monumentaalste werken van Paulus Potter (1625-1654). Het is dus heel begrijpelijk dat de 'Stier' de rest van het nog tamelijk uitgebreide oeuvre van de zo jong overleden Enkhuizer schilder 'Pouwel' Potter in de schaduw stelde. Maar er is nu wel geduchte concurrentie, al was het maar van het werk dat afkomstig is van musea en verzamelingen in Malibu, Boedapest, Washington en Moskou. En zeker van de drie topstukken die het Petersburgse museum Hermitage in bruikleen heeft gegeven.

Wat altijd onmiddellijk opvalt aan het werk van Potter zijn de merkwaardige, onevenwichtige details. Bekend is dat de koeienhoeder op de 'Stier' (1647) onmogelijk verkort is afgebeeld en dat het perspectief niet helemaal klopt, zodat de totale compositie een nogal verwrongen indruk maakt. Datzelfde geldt voor de stier op 'Twee koeien en een stier' (1647). Of het vreemde perspectief van 'De Wolfshond' (1652) uit de Hermitage - dat in 1985 op de Hermitage-expositie in Museum Boymans van Beuningen nog 'De Kettinghond' heette. Maar de wolfshond zelf, of de koeien uit 'Koeien op weg naar de weide' (1647) maken duidelijk: hier is een meesterschilder bezig geweest. De vliegen op de huid van de beroemde 'Stier' bijvoorbeeld zijn zo levensecht geschilderd dat je de neiging krijgt ze weg te jagen.
Het oeuvre van Paulus Potter is een wonderlijk samenraapsel van hoogstaand Hollands Meesterschap en een schilderkunde van het tweede garnituur. Bij geen andere meester zie je zulke wisselende resultaten, alsof er twee Potters hebben geleefd of dat er verschillende kunstenaars aan één en hetzelfde doek of paneel hebben gewerkt. Toch was Potter voor zover bekend geen kunstenaar als Rembrandt die een groepsatelier, een schilderwerkplaats runde en een deel van de uitvoering aan leerlingen overliet.
Paulus Potter heeft in zijn korte leven een unieke plaats verworven onder de Hollandse Meesters van de Gouden Eeuw, al was het maar vanwege zijn vele 'veeschilderijen'. Bij andere kunstenaars is vee de stoffering van een 'Hollands landschap', bij Potter zijn ze onderwerp. De titel "t Land van Paulus Potter' slaat dan ook voornamelijk op landschappen met boerderijen, landlieden, boerenfamilies en een forse veestapel die soms het karakter hebben van een 'vroege schoolplaat' à la Jetses. Op 'Het boerenerf, de pissende koe' (1649) staan alle boerderijdieren keurig afgebeeld. Alsof de maker wilde zeggen: 'Kijk, zo ziet het landleven er in de 17de eeuw uit'.

'Het boerenerf' werd overigens in opdracht van prinses Amalia van Solms (de echtgenote van Frederik Hendrik) geschilderd voor boven de schoorsteen van paleis Noordeinde in Den Haag. Maar de prinses keurde het af vanwege de pissende koe, een volgens biograaf Arnold Houbraken 'al te vuil voorwerp (...) voor Hare Hoogheid, om dagelyks te bespiegelen'.

● *Het leven van de jager van Paulus Potter.*

Horizon

Maar misschien beviel haar ook niet het lawaaierige van dit paneel van 81 bij 115,5 cm, alsof het door Jan Steen was geschilderd. Los van het geklater van de pissende koe en het geloei, geblaat, gemekker, gehinnik en gekraai daaromheen, krijst rechts op het tafereel ook nog eens een kleuter die door een blaffende hond wordt besprongen, terwijl een oude boer met zijn hoed probeert de hond weg te slaan. Hier lijkt Jan Steen te worden geïmiteerd wat betreft het tumult, en Rembrandt omdat deze in 1635 op een ets een vergelijkbare situatie weergaf in 'De pannekoekenbakster'. Maar het tumult speelt zich af tegen de gevel van een boerderij met een opmerkelijk stadse entree en met een doorkijkje dat afkomstig lijkt van een schilderij van Pieter de Hoogh. Zeker citeerde Paulus Potter, zoals veel van zijn collega's, andermans werk of thema's die overigens niet zelden afkomstig waren uit emblemataboeken en moralistische verhandelingen over zeden en sociale regels. Maar vooral citeerde Potter op dit paneel (81 bij 115,5 cm) zijn eigen oeuvre. Alsof 'Het Boerenerf' aan mogelijke opdrachtgevers moest laten zien: 'Kijk, dit is mijn stiel, elk onderdeel is apart te bestellen'.

● *Portret van Paulus Potter uit 1654.*

Scheef

Het meest curieuze aan 'Het Boerenerf' is echter dat de horizon, en parallel daaraan het voorplan, danig scheef staat. In de begeleidende catalogus van de Amerikaanse kunsthistorica Amy Walsh en de twee auteurs Ben Broos en Edwin Buijsen wordt daar in de beschrijving van het schilderij echter geen aandacht aan besteed. Edwin Buijsen: „Misschien heeft Potter met een scheve horizon het tafereel willen verlevendigen, ik zou het eigenlijk niet weten".
Van iemand die uit zijn huis niets anders ziet dan lege vlakten en een akelig polderrechte horizon - zoals Potter uit zijn huis aan de Haagse Dunne Bierkade 17 dat toen nog aan de rand van de stad lag - verwachten we niet dat hij de belangrijkste lijn in het landschapsgenre, de horizonlijn, in de 17de eeuw voor de lol scheef laat lopen. Vooral niet omdat het 't enige schilderij lijkt te zijn waarop dat gebeurt. Geen andere kunstenaar in de Gouden Eeuw schildert het glorierijke Nederland als een scheef bord waarop alles - huizen, mensen en vee - de Noordzee in dreigt te glijden.

De vraag is natuurlijk ook of het boerenpolderlandschap met zijn vee er echt zo uit heeft gezien als Potter het heeft geschilderd. Sterker dan bij veel andere landschapsschilders uit de Gouden Eeuw, krijg je bij Potter de indruk dat zijn landschappen er echt zo bijlagen. Niet in de 'Stier', maar in veel andere veeschilderijen heeft het land, zeker op het voorplan en het middenplan, iets authentieks, iets kleiachtigs, iets modderigs. Maar op het achterplan, waar land en lucht elkaar raken, is een onwezenlijke wereld zichtbaar, een vreemde lagergelegen leegte, uit de tijd van voor de schepping.

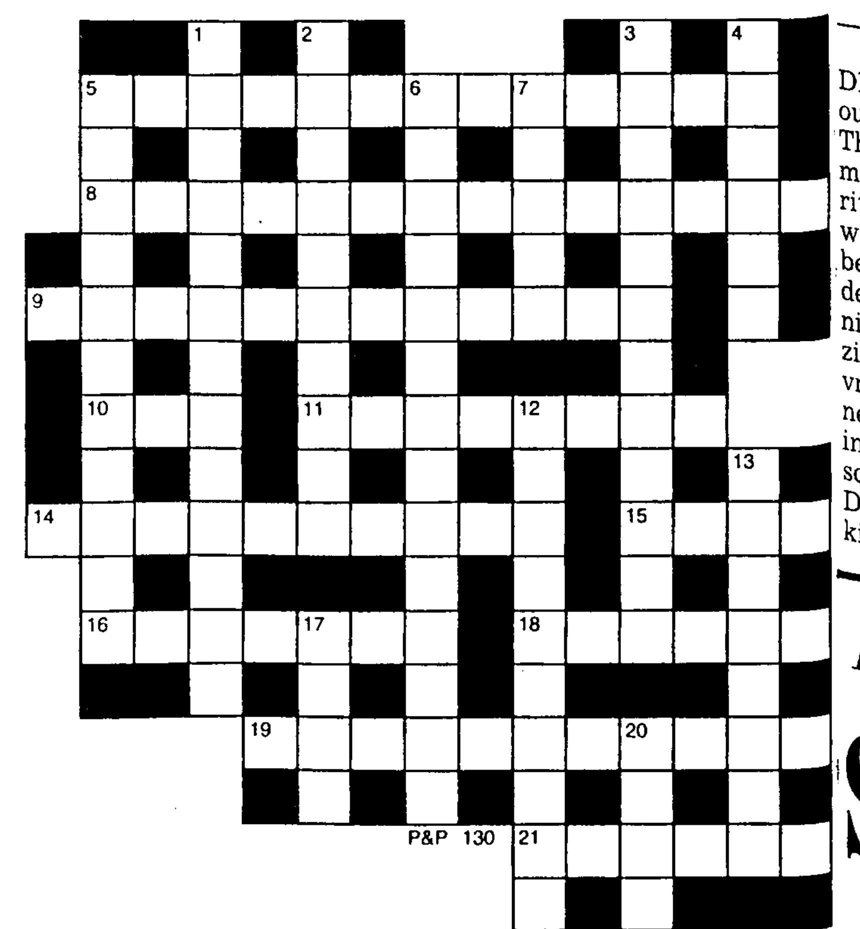
Lichtval

Het oeuvre van Potter, de rake tekeningen, de qua niveau sterk wisselvallige schilderijen en soms vreemde voorstellingen - zoals 'Het leven van de jager' (ca 1650) uit de Hermitage, een soort geschilderd stripverhaal - laten een gemengde indruk achter. Maar er is één aspect dat veel van zijn veestukken iets bijzonders meegeeft en dat is de lichtval. Potter suggereert dat hij in de vroegste ochtenduren buiten zat te schilderen, terwijl de laagstaande zon het vee in een even dramatisch als poëtisch tegenlicht zette. Potter zat uiteraard niet buiten, maar voerde dat als een soort handelsmerk in zijn atelier in: heel mooi strijklicht, waardoor het doodordinairste koeieportret aan de aarde ontstijgt en iets heel voornaams krijgt. Daarin toont Potter zich een ware meester.

't Land van Paulus Potter. Mauritshuis, Den Haag, Open: di tm za 10-17 uur, zo 11-17 uur. T/m 5 februari '95.
Catalogus: 'Paulus Potter, schilderijen, tekeningen, etsen'. (Uitg. Waanders, Zwolle) 208 paperback f 45,00. Gebonden: f 65,00.

puzzel

cryptogram

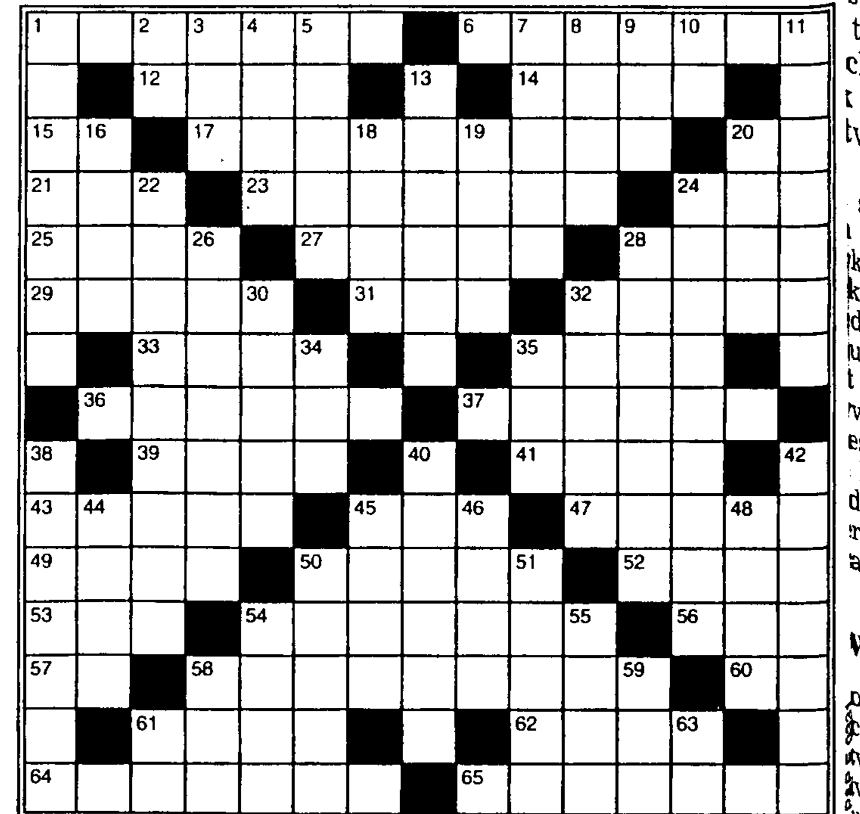

P&P 130

HORIZONTAAL: **5** Nagekeken en onder de duim gehouden (13); **8** Rijk in de ruimte (14); **9** Eerst uitzoeken hoe je af moet slaan (12); **10** Die ontsteking klinkt als een gegeven (3); **11** Snappen wat het kan inhouden (8); **14** Het werk van een telefonist bij een torpedo (10); **15** De middag komt in dat licht terug (4); **16** Die roos is niet rood (7); **18** Laat je niet kisten door zo'n beestje (6); **19** Geen grote akte voor dat zaakje (11); **21** Raad eens welke jongen smerig is? (6).

VERTIKAAL: **1** Discriminerende paren (13); **2** Explosief snoepje (10); **3** In relatie tot die gegevens (12); **4** Fantastisch, zo'n droom (6); **5** Tot as verworden huis (11); **6** Luchtschip (14); **7** Iemand die het nu niet doet (5); **12** Het beroep van sportleraar (10); **13** Zo, een arbeidsdeskundige (8); **17** De Duitse wereld kookt bijna (4); **20** Dat hoort niet, die zeep (4).

kruiswoordraadsel

43	55	30	29	25	14	37	1	62	53	27	16	62	21	6

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: **1** vogel; **6** lekkernij; **12** rustig; **14** vr. munt; **15** tijdelijk; **17** weefsel; **20** namiddag; **21** vaarwater; **23** Eur. land; **24** nap; **25** pl. in Algerije; **27** royaal; **28** rechter; **29** roofdier; **31** vaartuig; **32** pl. in België; **33** stap; **35** vr. munt; **36** molensteen; **37** riv. in België; **39** vat; **41** fout; **43** riv. in Fra.; **45** mnl. dier; **47** riv. in Fra.; **49** licht zuur; **50** myth. koning; **52** uurwerkdeel; **53** griezelig; **54** lastbrief; **56** zot; **57** Japans spel; **58** postrijder; **60** zangnoot; **61** rakelijzer; **62** miereneter; **64** delfstof; **65** bioscooprang.

VERTIKAAL: **1** zeeman; **2** godsdienst; **3** vis; **4** vis; **5** ondersteboven; **7** oude maat; **8** muur; **9** vlaktemaat; **10** zangnoot; **11** knaagdier; **13** opening; **16** werpspel; **18** zangstuk; **19** gevechtswagen; **20** ongaarne; **22** chocolaatje; **24** kamerheer; **26** op geen enkele plaats; **28** soort tas; **30** spelleiding; **32** pl. in Fra.; **34** duinvallei; **35** zouteloos; **38** vulkaanprodukt; **40** vermakelijk; **42** snoepgoed; **44** oerbevolking van Japan; **45** balk; **46** onbegroeid; **48** draaikolk; **50** bloeiwijze; **51** stopgaren; **54** fraai; **55** ambtskleed; **58** stoot; **59** troefkaart; **61** per felicitatie; **63** laatstleden.

oplossing gisteren

HORIZONTAAL: **2** hoofdbureau; **12** a.k.; **14** Adam; **14** rand; **16** co.; **17** ras; **19** en; **21** ma; **22** por; **23** aster; **25** rel; **27** koord; **29** stel; **30** genie; **32** zero; **33** mak; **34** remedie; **36** leb; **37** en; **38** aar; **39** gul; **41** ca.; **42** jodium; **43** gevest; **44** re; **45** Ali; **47** nek; **48** in; **50** abt; **52** smokkel; **55** fee; **56** arak; **58** eiken; **59** ruwe; **60** mulat; **62** rei; **63** griet; **64** hik; **65** er; **67** SO; **68** KRO; **69** on; **70** prul; **72** alom; **74** KO; **75** commissaris.

VERTIKAAL: **1** marasme; **3** o.a; Oder; **5** fan; **6** dm; **7** Ur; **8** ra enak; **10** ad; **11** Cordoba; **13** kas jebruin; **16** correctiewerk; **18** stek renet; **22** poel; **24** el; **25** rem; **26** **28** oz.; **30** geruime; **31** eigenen rails; **35** euvel; **38** Ada; **40** Lekk raamhor; **46** akker; **49** neetoon talk; **53** oir; **54** kei; **55** fuik; **57** ka RR; **61** term; **63** goor; **66** rum; **67** **70** Po; **71** li; **72** as; **73** mi.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

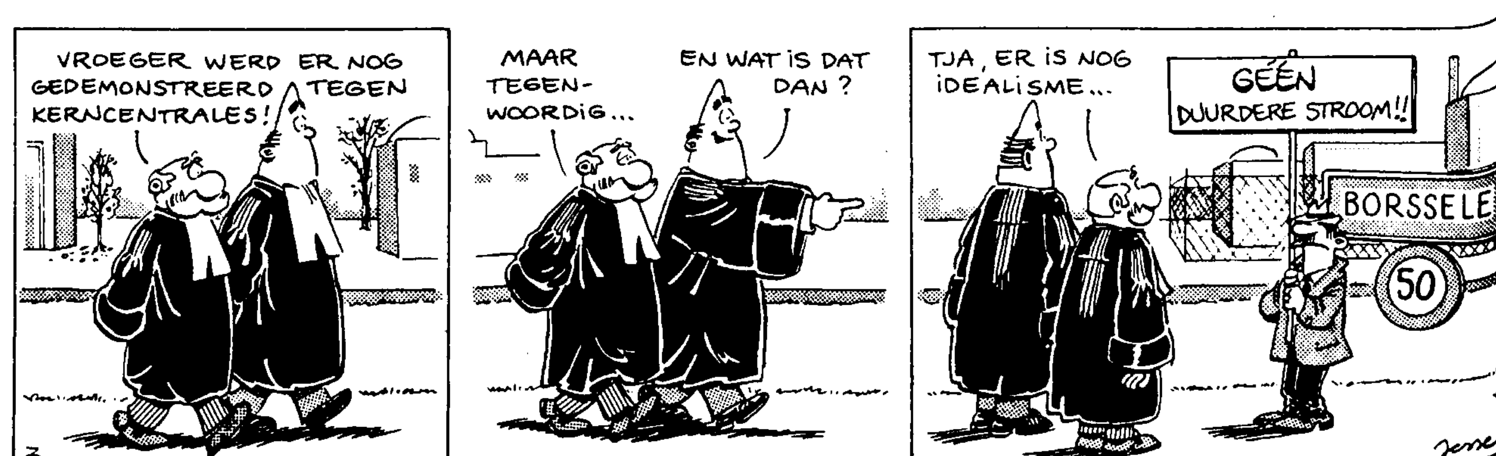
Abonnementsprijzen:
Bij voorbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand ƒ 29,00
per kwartaal ƒ 86,90
Per acceptgiro:
per maand ƒ 30,50
per kwartaal ƒ 88,40
Losse nummers ƒ 1,75
Bfr. 32

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de averechtse aap

de rechter

recept

Penne alla casa

300-400 gram penne, bucatini of andere Italiaanse deegwaren, zout, 4 eetlepels olijfolie, 2 grote tenen knoflook, 4 ansjovisfilets uit blik of potje, 2 eetlepels pijnpitten, 3 kleine blikjes (of 1 grote en 1 kleine) tomatenpuree.

Breng ruim water aan de kook voor de deegwaren. Pel de tenen knoflook en snijd ze in dunne plakjes. Voeg, zodra het water kookt, zout en de deegwaren toe en kook deze beetgaar. Verwarm ondertussen de olijfolie en fruit hierin op laag vuur de plakjes ongeveer anderhalve minuut.
Snijd de ansjovis in stukjes, voeg ze tegelijk met de pijnpitten bij de knoflook en fruit alles al omscheppend opnieuw anderhalve minuut.
Voeg de tomatenpuree toe en schenk hierbij al roerend (houten lepel) zoveel water tot een tomatensaus van gewenste dikte ontstaat.
Laat de saus enkele minuten doorpruttelen en kruid naar smaak met versgemalen peper en eventueel gedroogde tijm. Laat de beetgaar gekookte deegwaren in een zeef goed uitlekken en voeg ze aan de tomatensaus toe, schep alles dooreen en verdeel de pasta over 4 borden.

'Narrige' Kok maalt niet om wrokkig boek van Ed

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Volgens oud-minister Ed van Thijn is hij een „narrige" man die regelmatig geïrriteerd reageert, boos wordt en nijdig wegloopt. Minister-president Wim Kok is echter niet boos te krijgen op zijn partijgenoot, die vriend en vijand ongegeneerd heeft beschreven in zijn deze week verschenen dagboek 'Retour Den Haag'. „Als je niet te kijk gezet wilt worden moet je dit vak niet kiezen," zei Kok gisteren tijdens de persconferentie na de ministerraad.

Van Thijn citeert in het dagboek uit de ministerraden die hij als opvolger van de overleden minister Dales meemaakte van januari tot eind mei. Onbevangen beschrijft hij hoe het kabinet Lubbers III in zijn nadagen maar wat aanrommelde met het landsbestuur. Kok deed gisteren echter alsof hij er niet warm of koud van werd.

Dat Van Thijn uit de school geklapt heeft is natuurlijk niet netjes. Het is zelfs strafbaar. Ministers – ook als ze ex zijn – mogen niet openbaren wat er in de ministerraad is gezegd. Kok, minister van Financiën in het vorige kabinet, heeft echter geen zin er nu „in formele zin een nummer van te maken."

Uit het boek van Van Thijn stijgt het beeld op van een kabinet dat reageert als een kip zonder kop. Is dat niet schadelijk voor de politiek? Nee, vindt Kok. Dat moet de politiek kunnen dragen. Corrigeren wil Kok het boek niet, noch aanvullen of recenseren. Het is volgens hem „de persoonlijk gekleurde visie" van Ed van Thijn. Zeker is in elk geval dat de premier er geen enkele behoefte aan heeft om na afloop van dit kabinet weer zo'n boek met een „hoog informatiegehalte" te lezen. „Ik heb afgesproken dat collega's geen dagboeken schrijven," zei hij glimlachend. Maar de ondertoon klonk ijzig.

Door zelfmoord-commando op fiets

Doden bij aanslag Jihad in Gazastrook

Van onze redactie buitenland

TEL AVIV – Een Palestijnse zelfmoord-commando op de fiets heeft gistermiddag in de Gazastrook drie Israëlische soldaten gedood. Zes andere soldaten en zes Palestijnen raakten gewond. De Islamitische Jihad zegt de aanslag te hebben uitgevoerd als vergelding voor de dood van één van haar leiders bij een bomexplosie, vorige week. Na die aanslag waarschuwde de Jihad de Israëlische premier Jitschak Rabin „de doodskisten voor een aantal soldaten vast klaar te zetten."

De drie soldaten die gisteren om het leven kwamen, stonden op wacht bij een wegafzetting in de buurt van Netzarim, een Israëlische nederzetting tien kilometer ten zuiden van Gaza-stad. In de wegberm stond een jeep met vier leden van de paramilitaire grenspolitie en tien meter verderop een patrouillewagen van de gezamenlijke Israëlisch-Palestijnse surveillancedienst.

De met explosieven omhangen fietser bracht zijn zware lading tot ontploffing op het moment waarop hij door de drie soldaten werd tegengehouden. De vier inzittenden van de jeep raakten gewond. Twee van hen zijn er ernstig aan toe. De leden van de gezamenlijke Israëlisch-Palestijnse patrouille raakten licht gewond. Op het moment van de explosie stopte een auto met een Palestijns gezin bij de wegversperring. De vier inzittenden raakten eveneens gewond.

De Islamitische Jihad heeft laten weten dat de aanslag een vergelding was voor de dood van Hani Abed, één van haar leiders. Abed kwam tien dagen geleden om het leven toen een in zijn auto geplaatste bom ontplofte. De Palestijnen menen dat die aanslag het werk was van de Israëlische veiligheidsdienst. Bij de begrafenis van Abed werd PLO-voorzitter Jasser Arafat belaagd en uitgejouwd.

De Israëlische stafchef, luitenant-generaal Ehud Barak, zei gisteren dat er weinig valt te doen tegen acties van Palestijnen die hun eigen leven op het spel zetten. „Maar wij verwachten van het Palestijnse gezag dat het ervoor zorgt dat die acties ophouden. Wij hebben de verantwoordelijkheid in handen van de Palestijnen gelegd en wij houden het Palestijnse gezag verantwoordelijk voor wat hier is gebeurd."

punt uit

● Spoorwegen

De Nederlandse Spoorwegen zijn gisteren een campagne gestart om nieuwe maatregelen tegen agressie bekend te maken. De maatregelen worden 1 januari 1995 van kracht. Kernpunt is het terugdringen van het zwartrijden, omdat daardoor de meeste conflicten ontstaan. Vandaar de installatie van 200 nieuwe betaalautomaten, zodat er op elk station 24 uur per dag een kaartje gekocht kan worden.

● Alzheimer

Mensen die tien jaar of langer onderwijs hebben gehad, lopen vier keer zo weinig kans de ziekte van Alzheimer te krijgen als ongeletterden of mensen die nauwelijks naar school zijn geweest. Dat blijkt uit een studie van het Canadese ministerie van Gezondheidszorg.

● Koppeling

De volledige koppeling tussen lonen en uitkeringen kan wellicht alsnog in deze kabinetsperiode worden ingevoerd, beweerde gisteren PvdA-Kamerlid Van Zijl. Dat de koppeling in 1995 niet doorgaat, staat voor Van Zijl wel vast. „Maar daarmee is niet alles gezegd over de komende jaren."

● Gambia

De militaire leiding in het Westafrikaanse Gambia heeft gisteren een staatsgreep van lage officieren in de kiem gesmoord. Ten minste drie militairen zouden hierbij zijn omgekomen. De hele nacht waren in de wijk Bakau, waar kazernes liggen, schoten te horen. Gisterochtend was de situatie in de hoofdstad Banjul weer normaal.

● Borgtocht

De Amsterdamse pornokoning Geerts is gistermiddag vrijgelaten nadat een borgsom van een miljoen gulden was betaald. Justitie arresteerde Geerts verleden week tijdens een grootscheepse actie van de Fiod. De borgsom van één miljoen was de hoogste die ooit in Nederland is vastgesteld.

● Lang

Een 57-jarige alleenstaande man uit Schiedam heeft een maand lang dood in zijn huis gelegen. De politie vond hem nadat buren alarm hadden geslagen. Ze vonden het vreemd dat ze de man al een tijdje niet hadden gezien.

● Gratis

De HIV-vereniging en de experimentele aidskliniek Fight for Life in Amsterdam gaan de komende maanden gratis de aidsremmer ddC verstrekken. Op dit moment worden in ons land ruim driehonderd patiënten met ddC behandeld.

● Berlusconi

De Italiaanse premier Silvio Berlusconi wil dat de hoofdlijnen van zijn begroting ongeschonden door het parlement komen. Wijzen de parlementsleden maandag onderdelen ervan af, dan zal hij dat beschouwen als een motie van wantrouwen.

● Pensioenen

Minister Zalm van Financiën en staatssecretaris Linschoten van Sociale Zaken willen laten onderzoeken hoe de marktwerking in de pensioensector kan worden verbeterd. Ook de verplichting voor bedrijven om deel te nemen aan bedrijfstakpensioenfondsen willen de bewindslieden ter discussie stellen.

Plan voor drastische verandering aansprakelijkheid:

Schuldige moet schade bij ongeluk snel betalen

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – De Raad voor de Verkeersveiligheid vindt dat een verkeersslachtoffer binnen twee maanden schadeloos moet worden gesteld door de tegenpartij. Alleen als het slachtoffer het ongeval duidelijk zelf heeft veroorzaakt, ontvangt hij niets.

Dat schrijft de Raad in een advies aan de ministers van Justitie en Verkeer. Momenteel ontvangt een verkeersslachtoffer alleen een vergoeding van de tegenpartij als diens schuld kan worden aangetoond. Dat is een moeilijk en tijdrovend proces. Om dergelijke slepende kwesties te voorkomen, wil de Raad het hele stelsel van aansprakelijkheid ingrijpend veranderen. Hierover discussiëren overheid en verzekeraars al jarenlang.

Kwetsbaar

Hoofdlijn uit het voorstel is dat alle slachtoffers een schadevergoeding ontvangen van de tegenpartij, behalve diegenen die duidelijk zelf schuld hebben aan het ongeval. De schuldvraag moet binnen een termijn van twee maanden duidelijk zijn. Lukt dat niet, dan krijgen beide partijen een volledige schadevergoeding van elkaars verzekeraars. Dat betekent dat in alle gevallen de zaak snel is beslist, aldus de Raad.

De Raad vindt dat dit systeem niet alleen moet gelden voor automobilisten, maar ook voor kwetsbare groepen als fietsers en voetgangers. Nu zijn automobilisten altijd ten minste voor de helft aansprakelijk. Ook kinderen – en dus hun ouders – moeten aansprakelijk kunnen worden gesteld voor onveilig gedrag.

Door een zwaarder accent te leggen op de schuldvraag, meent de Raad dat de verkeersveiligheid verbetert. Als iemand schuldig is aan een verkeersongeval, moet zijn verzekeraar de schade betalen. De schuldige ziet vervolgens zijn verzekeringspremie stijgen. Als er sprake is van twee schuldigen, zien beide partijen hun premie omhoog gaan.

Aanpassen

Om dit te realiseren moeten de verzekeraars het bonus-malussysteem aanpassen. In een eerste reactie zegt het Verbond van Verzekeraars niet enthousiast te zijn over het voorstel. Het verbond heeft er weinig vertrouwen in dat de veiligheid in het verkeer toeneemt. „Wij denken niet dat deze variant de oplossing is," aldus een woordvoerster.

Manuscript van 52 miljoen

● *Een 72 pagina's tellend in spiegelschrift geschreven manuscript met tekeningen van Leonardo da Vinci is gisteren in New York op een veiling van Christie's verkocht voor ruim 52 miljoen gulden. De 'Codex Hammer', door Leonardo tussen 1506 en 1510 gemaakt, voorspelt ondermeer de uitvinding van de onderzeeboot en de stoommachine. Het heet Codex Hammer naar zijn vorige eigenaar, de inmiddels overleden Amerikaanse miljardair Hammer. Wie de nieuwe eigenaar is geworden, is niet bekend. Het veilinghuis zei dat de koper had verzocht anoniem te mogen blijven. Vanaf 1717 was het manuscript in handen van de graven van Leicester; het heette dan ook Codex Leicester.* Foto: REUTER

Navo-lidstaten bezorgd over besluit VS

Vervolg van pagina 1

BRUSSEL – Talloze Navo-lidstaten laakten het Amerikaanse besluit openlijk. De Britse minister van Buitenlandse Zaken Hurd noemde het „verontrustend," omdat het een politiek betreft „die binnen de Navo was overeengekomen." Hurd zei te hopen dat er een oplossing wordt gevonden „die de Navo bij elkaar houdt." De Franse minister Juppé zei „zeer bezorgd te zijn over deze ontwikkeling."

Bij de Westeuropese Unie (WEU) in Brussel, die ook op de Adriatische Zee controleert, waarschuwde scheidend secretaris-generaal Van Eekelen voor tweedracht tussen de VS en de Europese bondgenoten. Van Eekelen zei ook te vrezen dat het Amerikaanse besluit tot een verheviging van de gevechten zal leiden.

In Moskou wijdde de Doema (Tweede Kamer) een spoeddebat aan de zaak. In een verklaring werd nadrukkelijk gesteld dat de beslissing van Washington leidt tot chaos en willekeur binnen de internationale betrekkingen en een sterke verslechtering in de Balkan-crisis.

De Nederlandse regering vindt het Amerikaanse besluit jammer. „We hadden het niet verwacht," reageerde minister Hans van Mierlo van Buitenlands Zaken.

'Meningen zijn al duidelijk gemaakt'

Kok ziet niets in uitstel 'Borssele'

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Premier Kok ziet niets in uitstel van het besluit over het al dan niet langer openhouden van de kerncentrale in Borssele. Volgens de premier levert uitstel niets op omdat de meningen al duidelijk zijn. Vice-premier Dijkstal en de fractiewoordvoerders van PvdA, VVD en CDA zagen afgelopen week uitstel nog als oplossing voor de politieke problemen die gerezen zijn. In de tussentijd kan dan gewerkt worden aan een compromis.

De premier suggereerde gisteren dat te snel is begonnen met de opknapbeurt van de kerncentrale, nog voordat daarvoor een vergunning was afgegeven. De premier heeft het afgelopen voorjaar als plaatsvervanger van minister van Economische Zaken Andriessen benadrukt dat de vergunning voor die opknapbeurt niet automatisch ook een langere openstelling van de centrale inhield. „Er moest nadere ruimte worden gelaten voor een bredere afweging," aldus Kok gisteren. Dat werd de beheerders van de centrale nog eens gemeld in een brief. Desondanks blijkt inmiddels al voor zo'n 160 miljoen gulden in de modernisering te zijn geïnvesteerd. Dat is voor minister Wijers (Economische Zaken) mede een argument geweest bij zijn stellingname voor het openhouden van de centrale. „We moeten wel constateren dat de investeringspatronen al op stoom lagen," aldus Kok, die er overigens geen oordeel aan wilde verbinden.

De premier wilde niet zeggen of hij een eventueel negatieve beslissing van de Tweede Kamer over het openhouden van Borssele zal uitvoeren. De vraag of hij de problemen niet had kunnen voorkomen door de kwestie al te regelen in het regeerakkoord noemde hij een theoretische. „Er was simpelweg geen overeenstemming over te krijgen. Dat is de reden dat Borssele bij de formatiebesprekingen niet eens aan de orde is geweest."

EU protesteert tegen besluit Rusland

Aidstest verplicht voor buitenlanders

Van onze redactie buitenland

MOSKOU – De Staatsdoema, de Tweede Kamer van het Russische parlement, heeft gisteren ingestemd (281 voor, drie tegen) met een verplichte aidstest voor buitenlanders „die Rusland bezoeken als toerist, student of om een andere reden." Waarnemers betwijfelen sterk dat de wet uitvoerbaar is.

Overigens is de wet er nog niet door. De Senaat moet er nog over stemmen en in laatste instantie moet president Boris Jeltsin er zijn handtekening onder zetten.

In Rusland wonen behoorlijk veel buitenlanders. Als al deze honderdduizenden niet-Russen moeten worden getest, raken de slecht geoutilleerde laboratoria hopeloos overbelast.

Een aidstest is verder verplicht voor Russen die een bepaald beroep uitoefenen. De regering moet nog een lijst opstellen van deze beroepen, die vermoedelijk veelal in de medische en verzorgende sfeer vallen.

Een buitenlander die in Rusland woont en niet aan een aidstest wil meedoen, kan het land worden uitgezet. Als een buitenlander aan de grens van Rusland een aidstest weigert, mag hij het land niet in.

Het onderzoek naar de aanwezigheid van het HIV- of aidsvirus bij buitenlanders moet worden gedaan door Russische artsen. Uitzonderingen kunnen volgens de wet alleen worden gemaakt voor burgers van die landen, waarmee Rusland een verdrag heeft over de erkenning van medische attesten. Een buitenlander moet dan wel een bewijs kunnen overleggen.

Een Europese diplomaat in Moskou zei te verwachten dat de lidstaten van de Europese Unie gezamenlijk zullen protesteren bij het ministerie van Buitenlandse Zaken in Moskou.

Twijfels over uren Dutchbat naar oorlogszone

DEN HAAG – De Nederlandse regering maakt zich zorgen over de oplaaiende oorlog rond de moslimenclave Bihac, nu de Bosnisch-Servische leider Karadzic heeft gedreigd het gebied te veroveren. Deze week besloten kabinet en Tweede Kamer 180 Nederlandse blauwhelmen over te plaatsen van Srebrenica naar Bihac. Zowel premier Kok als minister Van Mierlo van Buitenlandse Zaken sluiten niet uit dat het voornemen wordt teruggedraaid als het gevaar nog verder toeneemt.

Het VN-hoofdkwartier in Zagreb heeft Nederland gevraagd militairen te sturen om de daar aanwezige blauwhelmen uit Bangladesh te versterken. Rond de enclave wordt zwaar gevochten sinds het Bosnische regeringsleger met hulp van de Kroaten een offensief is begonnen.

Zie ook pagina 5
Bihac, van oase naar oorlogshel

Duitse kabinetsformatie afgerond

Van onze redactie buitenland

BONN – De drie Duitse regeringspartijen CDU, CSU en FDP hebben gisteren de onderhandelingen over de voortzetting van hun coalitie afgerond. Na negen onderhandelingsdagen, een naoorlogs record, zijn de partijen het eens geworden over een akkoord, dat de basis moet worden van het kabinetsbeleid voor de komende vier jaar.

Het vijftig pagina's tellende programma zal maandag door bondskanselier Kohl (CDU) en zijn collega-partijleiders Waigel (CSU) en Kinkel (FDP) worden gepresenteerd. Het komende weekeinde zal gebruikt worden voor 'verfijningen' van de tekst. Dinsdagochtend staat vervolgens de herverkiezing van bondskanselier Kohl op de agenda. Dat zou een spannende aangelegenheid kunnen worden, want de coalitie heeft na haar nederlaag bij de bondsdagverkiezingen van 16 oktober nog maar een meerderheid van 10 zetels.

Stilzwijgen

Hoewel de partijen ook gisteren weinig mededeelzaam waren over de inhoud van het akkoord, zijn de hoofdlijnen wel bekend. Centraal staan de bestrijding van de werkloosheid en het terugdringen van de rol van de overheid, de 'slanke staat'. Verder hebben de partijen zich onder meer verplicht tot het terugbrengen van het overheidsbeslag op de economie en de bestrijding van de criminaliteit. Op het gebied van het buitenlandse beleid blijft men op vertrouwde paden: versterking en verdieping van de EU, steun aan de Navo en intensievere samenwerking met de Oosteuropese buurstaten.

Over de samenstelling van het kabinet bewaarde men gisteravond het stilzwijgen. Pas na de herverkiezing van Kohl zal deze zaak aan de orde komen, maar de oude-nieuwe kanselier heeft zich al uitgesproken voor verjonging van zijn regering en inkrimping van het aantal portefeuilles.

De belangrijkste posten blijven echter zo goed als zeker in handen van dezelfde personen: Kohl (kanselier), Waigel (Financiën) en Kinkel (Buitenlandse Zaken). De FDP had zich tijdens de formatiebesprekingen willen profileren om het geschonden imago wat op te poetsen, maar het ziet er niet naar uit dat ze meer dan bescheiden succesjes heeft gescoord.

De liberalen wilden de zogeheten solidariteitstoeslag, een belasting om de wederopbouw van het oosten te financieren, aan een van te voren vast gestelde termijn binden, maar haalden bakzeil. Deze belastingverhoging van 7,5 procent gaat op 1 januari aanstaande voor onbepaalde tijd in. Wel zal elk jaar worden bekeken of ze verlengd en eventueel verlaagd kan worden.

Limburgs Dagblad
piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten/Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 290.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

PETER, 28 okt., was je met vrienden dansen. We hebben 2x gedanst. Ik wil je graag nog eens ontmoeten. Jij ook? Schrijf br.o.nr. B-06182, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Voor al uw KLUSSEN, o.a. metselwerk. Tel. 045-816436.

Ik zoek een functie in het BEDRIJFSLEVEN, ben in het bezit van MDS diploma en Mavo. Ben 26 jr. en vrouw. Br.o.nr. B-06185, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Vrouw 25 jaar zoekt balie/RECEPTIEWERK of adm./secr. functie, omgeving van Maastricht. Br.o.nr. B-06187, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Jonge DAME zoekt werkt in de verkoop maandag-di.-wo. Tel. 04454-64851.

SCHOONHEIDSSPECIALISTE zoekt werk voor ma-di-wo. Tel. 04454-64851.

BEVEILIGINGSBEAMBTE A met comp. ervaring WP, Lotus en D-Base 4 zoekt een object voor combinatie beveiliging/data-invoer. Br.o. nr. B-06205, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Het Startschot voor uw carriere als VERKOPER/distributeur zowel als eigen bedrijf/als part. Info B.A.M., Pb. 284, 6100 AG Echt, fax 04754-89168.

THUISWERKERS! Advertenties uit uw regio-krant(en) sorteren.Iets voor U? Of voor uw familie? Wij halen zaterdag ochtend de knipsels bij u op. U moet serieus zijn en bij ziekte of vacantie zelf voor serieuze vervanging kunnen zorgen! Makkelijk en leuke bijverdienste. Reageer nu. Stuur uw naam, adres en telefoonnummer naar: Q.O. Middenlaan 3, 3768 MH Soest. Telef. 02155-21997.

Gevr. MATROOS op D.B. vaargebied omg. Roermond-Cuijk. Tel. 08850-13985.

Welke Hobbyist kan ons helpen tegen kleine vergoeding onze DIESELMOTOR in orde te maken. Telef. 045-724830.

Voor startende horecaondememing gevraagd: Man/Vrouw in bezit van diploma vakbekwaamheid café-bedrijf en diploma handelskennis en in bezit van diploma vakbekwaamheid voor het restaurantbedrijf zou tev. een pré zijn, Br. met uitgebr. C.V. en salariseisen enz. o. nr. B-06208, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Bouwvak personeel

Gevraagd per direct
metselaars, hoog loon
Aanmelden tijdens kantooruren, tel. 046-334514, na kantoortijd tel. 045-250238.

Aannemersbedr. Schmitz, vrgt. met spoed 2 vakbekwame METSELAARS voor Duitsland. Tel. 045-743749.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

METSELAAR en handlanger gevraagd voor werk in Nederland en Duitsland. Nederlands verzekerd.Bouwbedrijf Nievelstein, na 18.00 uur: telef. 045-455763.

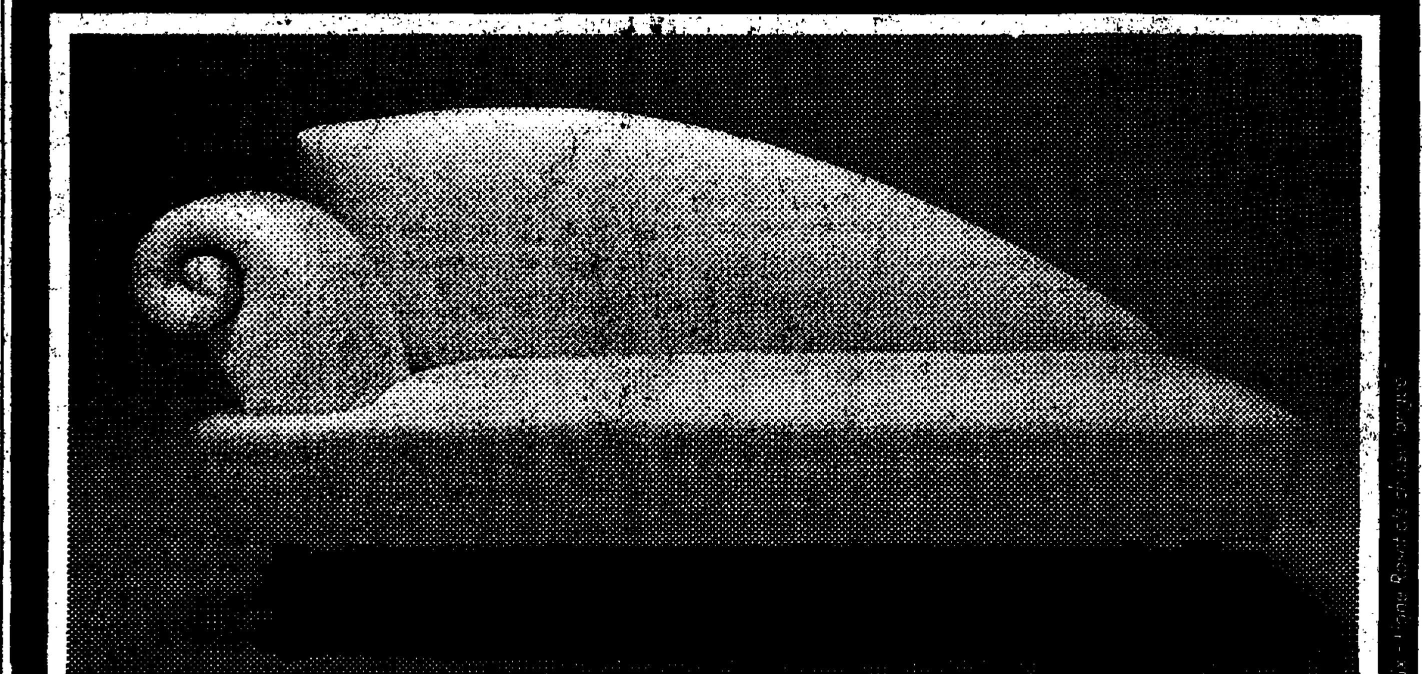
Uitzendbureaus

Uitzendbureau Start
heeft werk voor:
Basis-arts
Voor een relatie in Heerlen zijn wij op zoek naar een basis-arts met de huisartsenopleiding. Bij voorkeur met tropenervaring.
Medisch secretaresse
Wij zijn met spoed op zoek naar een medisch-secretaresse. Vereist is een opleiding in deze richting en administratieve ervaring in de gezondheidszorg.
Tijdcalculator
Wij zoeken een tijdcalculator. Vereist is een opleiding MTS-wtb aangevuld met een opleiding VOWA (eventueel studerende hiervoor).
Maatschappelijk/ Agogisch werkers
Voor verschillende projecten zijn wij met spoed op zoek naar mensen met een opleiding op het gebied van agogisch, maatschappelijk of cultureel werk, zowel op MBO als HBO niveau.

Sta je nog niet bij ons ingeschreven, en voldoe je aan de genoemde eisen? Kom dan zo snel mogelijk langs op onze vestiging!

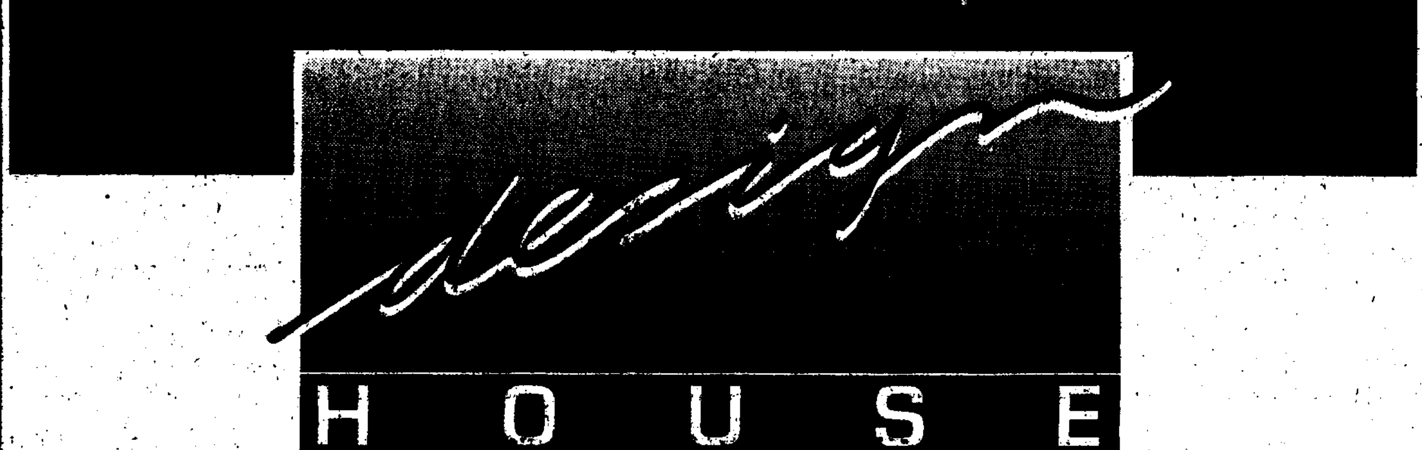
Uitzendbureau Start
Passage 42, 6411 JT Heerlen. Tel. 045-711001.

INTERNATIONAAL DESIGN

op de Woonboulevard in Heerlen!

B&B Italia - Interlübke - deSede - Montis - Leolux - Cassina - Molteni - Rolf Benz - Arflex - Artifort - Gelderland - Cappellini - Pastoe - Arco - Metaform - Hennie de Jong - Kartell - Rosenthal - Durlet - Ligne Roset - Sahco Hesslein - Ghyczy - Ploeg - Flos - Artemide - Young - Möller Design - Danskina - Frighetto - Jori - Zanotta - Tecta - Vitra - Team by Wellis - Label - Bellato - Brühl & Sippold - Wittmann - Felice Rossi - Alessi - Castelijn - Minotti.

In de Cramer 188 - Woonboulevard Heerlen Telefoon 045 - 754200

Openingstijden: Maandag 13.00 - 18.00 uur. Di. t/m vr. 9.00 - 18.00 uur. Za. 9.30 - 17.00 uur. Donderdag koopavond.

Diversen personeel

Als u tussen 18 en 45 jaar oud bent en in bezit van auto en telefoon, kunt u in aanmerking komen voor onze gratis opleiding tot
vertegenwoordiger / ster
waarbij u tijdens de opleiding reeds een inkomen ontvangt en, na voltooide studie, desgewenst in vaste dienst kunt komen. Ervaring is niet vereist.
Uw brief, met genoten opleiding etc., wordt door ons vertrouwelijk behandeld.
Avesta Nederland BV, Postbus 107, 6000 AC WEERT.

AHA studio 2 zoekt een meewerkend voorman
met ruime ervaring als interieurbouwer welke beschikt over leidinggevende capaciteiten

Geboden wordt een full-time baan met prettige werkomstandigheden en een goede salariëring
Schriftelijke reakties kunt u sturen aan:
AHA Studio 2
t.a.v. Dhr. R. Mentzen
Het Rondeel 4
6219 PG Maastricht
Zonder ervaring is het onnodig te reageren.

Uitzendbureau Henass
Vraagt ervaren
* RUNDER UITBENERS EN KANTERS
* VARKENSVLEES UITBENERS EN UITSNIJDERS
Deze banen zijn voor een langere tijd, in de regio Limburg.
Henass heeft voor de juiste mensen een goed salaris.
BEL SNEL: 040-423698 ook na kantoortijden.

Golden Tulip Hotels zoekt per onmiddellijk meerdere enthousiaste
telefonische sales-consultants
voor een nieuwe, promotionele actie voor haar hotels in Nederland.
De juiste kandidaten zullen, na een professionele, effectieve training, op basis van 4-uurs diensten ('s ochtends of 's middags) worden ingezet.
Periode 16 november - half februari 1995 in Golden Tulip Barbizon Maastricht.

Voel je hier wat voor en zoek je een leuke bijverdienste, bel dan voor een oriënterend gesprek op maandag 14 november tussen 10.00 en 18.00 uur naar Golden Tulip Barbizon Maastricht.
Tel. 043-838281 (vragen naar Peter Kersuize).

WORLDWIDE HOSPITALITY
GOLDEN TULIP
HOTELS

[illegible] RIJINSTRUCTEUR [illegible] [illegible] van [illegible] Voel [illegible] naar [illegible] [illegible] en [illegible] [illegible] en [illegible] voor [illegible] autobus- en [illegible]. Met [illegible] begeerde erkende [illegible] [illegible] zonder [illegible] [illegible]diploma) wij een rijschool beginnen. Na vijf maanden kunt u al eigen baas zijn (fulltime of parttime) of een leuke vaste baan hebben. Binnenkort starten overal in het land de nieuwe opleidingen. Meer weten? Bel dan voor 21.00 uur voor gratis [illegible] studiegids De [illegible]school: 04998-99425 of 042-259550.

Jong team zoekt voor direct
Telemarketeers
Voor het maken van afspraken, overdag vanuit ons kantoor. Goede betaling. Kennis Duitse taal vereist. [illegible] ma-vr. 12.00-14.00 uur. [illegible]centra, 04454-66112.

Neu, Neu, Neu, Neu, Neu suche VERTRIEBSPROFIS oder Die welche werden wollen. Sensationelles Produkt. Faxnr. 045-410988.

Inval-/hulpkracht voor 2-3 middag. -AVOND. Soll. St. Gez. Lich., ☎ 045-352844.

Voor direct gevr. KAPSTER Avangard Haarmode Andrea Heutz, Suestrastr. 60, 52538 Selfkant Süsterseel. Tel. 00-49.245611538 of na 18.00 uur 00-49.24561832.

Horeca personeel

restaurants
stap in entrée
HEERLEN, vraagt:
enthousiaste horecamedewerker
voor de bediening, leeftijd plm. 18-20 jaar (m/v).
Deze functie is zowel part-time als full-time mogelijk.
Telefonische reacties aan: 045-714344.

Friture-cafétaria in omg. Heerlen zoekt STUDENTE voor hulp in de keuken. Leeftijd 17 tot 22 jr. Bellen na 19.00 uur 045-414175.

Gezocht KEUKENHULP voor lunchroom in Brunssum voor ca. 12 uur per week. Leeftijd tot 21 jaar. Ervaring niet vereist. Goede persoonlijke verzorging is een vereiste. Tel. Sollicitaties 045-271982.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

FRITUURHULP gevr. vanaf 17 jaar tot plm. 20 jaar, met ervaring, plm. 20 uur per week. Tel. 046-748101.

BUFFETMEISJE gevr. met ervaring. Tel. 04498-53474/52150.

Gevr. ervaren BUFFETHULP voor enkele dagen in de week, in café te Kerkrade. 045-458697 na 18.00 uur.

Huishoudelijk personeel/Oppas

Gevraagd HULP in de huishouding voor dag per week, omgev. Voerendaal. Br.o.nr. B-06175, L. D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevr. HULP in de huish., 16 uur p.mnd., ƒ 12,50 p.u. in centrum Heerlen. Schrijf iets over jezelf. Br.o.nr. B-06181, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevraagd nette HULP in de huishouding voor 4 uur per week, geen zwartwerk. Tel. 045-456700, na 19.00 uur.

OPPAS voor 2 kinderen (4 en 6 jaar), voor ca. 2 dagen p.wk., genegen licht huish. werk te verrichten, liefst woonachtig in Heerlen-Zuid. Br.o.nr. B-06207, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Medisch pers.

Gezocht FYSIOTHERAPEUT met 2 jr. erv. in Duitsland die zich zelfst. wil vestigen, ca. 30 km van Heerlen. Br.o.nr. B-06196, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Technisch personeel

electro-Wagner b.v.
Met spoed gevraagd voor onze wikkelafdeling
ervaren wikkelaar
moet zelfstandig kunnen werken
Halfwas wikkelaar
min. 1 jaar ervaring en bereid verdere cursus te volgen
Spontane jongeman
met min. opl. LTS.E., die intersse heeft om intern opgeleid te worden als wikkelaar
Voor onze revisie afdeling
1 machine bankwerker
voor het reviseren van electromotoren, tandwielkasten e.d. (draai- en freeswerk).
Wij bieden een prettige werksfeer en een goed salaris, n.a.v. opleiding en ervaring.
Schriftelijke sollicitaties kunt u richten aan:
Electro Wagner BV, t.a.v. afd. Persooneelszaken, Postbus 2609, 6401 DC Heerlen.

Winkelpersoneel

Ervaren gedipl. verkoopster
Min. 3 jaar ervaring, full-time, leeft. 20-35 jr.
Voor drogisterij in Kerkrade. Zonder erv. onnodig te reflecteren. Br.o.nr. B-05988, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Bloemisterij Stoelinga
zoekt voor zo spoedig mogelijk
enthousiaste medewerker/ster
met ervaring in bloemen en planten.
Soll.: Jean-Pierre Stoelinga, Oude Landgraaf 14A, 6373 BA Landgraaf. Tel. 045-311549.

Winkel & Kantoor

Copieerapparaten v.a. ƒ 500,-
Tevens ook verkoop van Type-machines, Rekenmachines, Kasregisters, Telefax. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Telef. 045-443961.

Ondernemer worden
Ter overname
Goed renderende snoep-speciaalzaak in het centrum van Heerlen. Tevens verkoop van tabak en wenskaarten.
Inlichtingen na 19.00 uur 045-719616.

Landbouw en Veeteelt

Grote tuinmachineshow
Doorlopen demonstraties van diverse machines
Een greep uit ons programma:
- bladblazers/zuigers
- houtversnipperaars/compostmachines
- 2 en 4 wielige traktoren
- veegmachines
- zitmaaiers met perfecte grasopvang
- tuintraktoren met 40 aanbouwwerktuigen
- kettingzagen/bosmaaiers
- hogedrukreinigers/compressoren
- vele gebruikte machines

U BENT VAN HARTE WELKOM
11 t/m 14 november 09.00-17.00 uur,
11 november tot 22.00 uur
Lozeman Tuinmachines b.v.
Markt 14, Lottum. Tel. 04763-2341.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te k. grote partij KERSTBOMEN, Omorika. Tel. 04492-1992.

Te k. RABARBERPLANTEN (frambozen rood). Maatschap van Wylick. Telefoon 04705-1340.

Te k. 2500 stuks KERSTDENNEN, plm. 1,5 mtr. Omorica's. Tel. 04749-1470.

HOOI te koop. Telef. 04492-5001

Te k. weg. tijdgebrek: mooi donkerbruin RIJPAARD 1,68, z.-springen, 10 jaar, zeer goed gangwerk, gunstige prijs. ☎ 045-717483.

Te koop gebruikte kunststof KRACHTVOERSILO'S. Telef. 04450-2414.

Te huur gevraagd LANDBOUWGROND. Br.o.nr. B-06197, Limb. Dagbl. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te k. UNIMOG 411, bwj. '63, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 4.250,-. Telefoon 04499-3306.

Te koop groot HENGSTVEULEN braaf. Telefoon 04458-2483.

Te k. MESTVERSPREIDER 3.5, tev. nw. banden + ketting + aftakas. i.g.st., 4 T plateauwagen koren dicht i.z.g.st. Tel. 00-49.2456-2210.

Te koop Shetland PONY merrie, kleine maat, drachtig; Haflinger hengst veulen. Tel. 046-335210.

Te k. 4½ jr. D-PONY, zeer mooi, goed kar., bereden en met pap., stokmt. 1.46 mtr. Tel. 045-219175 of 233095.

AUTO'S AUTO'S

Diversen

Drie Autodealers geven samen een
Half miljoen gulden
aan korting weg.
Autoparc Occasionshow van woensdag 9 november t/m zondag 13 november. (zondag van 10 tot 17 uur)
Meer dan 250 occasions onder een dak en nu met heel veel korting tot ƒ 3.500,- per occasion.
Autoparc Maastricht, Ford Jos Bogman, BMW Keram, Toyota Petit.
Molensngl. Randwijck, wijk 29 langs autow. A2 afslag AZM.

AUTOBEDRIJF TON QUADFLIEG

v.a. ƒ 10.000,-
2 jaar garantie
Vergelijk prijs/ kwaliteit in 1000 m2 showroom
Jeep + combies
Daih. Feroza sporttrack '93
Feroza Res.Top geelken.'89
VW Transporter 2.0 '89
Audi 100 Avant combi '90
Nis. Sunny 16LX combi '88
DIESELS
Mercedes 190D wit '84
Mercedes 190D z. mooi '89
Seat Ibiza GL D '86
Toyota Corolla D '87
Daih. Charade D '89
Daih. Charade D '85
AUTOMATEN
Toyota Corolla 1.3 '86
Hyundai Pony '86
Opel Omega 2.4i '89
Opel Vectra 1.8 '90
ANWB gekeurd
Alfa Twin Spark 75 '91
Alfa 33 Twin Spark '90
Alfa Romeo 75 2.0 '86
Audi 80 1.8S '89
Audi 100 2.3E '91
Audi 80 2.0E stuurbekr. '90
Citroën AX Sport '87
Citroën BX 1.4 '85
BMW 323i '83
Daih. Charade 3x '90+'89
Fiat Uno 45 IS '90
Fiat Panda 34 '86
Ford Esc. XR 3i '89
Ford Esc. 14 CL 5-drs '87
Ford Siërra 2.0 Azur 2x'91
Ford Scorpio 2.0 GL '86
Ford Escort '85
Mondeo 1.6i CLX 16V '93
Ford Orion 1.4 CL '91
Ford Siërra 2.0 '87
Honda Civic Sedan '88
Honda Accord EX '86
Mazda 323 1.5 Limited '87
Mitsubishi Colt Sport '86
Mitsubishi Lancer 15 GI '89
Nissan Micra 1.2 S '87
Nis. Sunny Florida 16 LX '88
Nissan Primera 1.6 LX '91
Opel GT 2.3i '69
Opel Kadett 1.8 GTi '88
Opel Kadett 1.3 '85
Kadett 1.3S GSi Look '85
Opel Kadett 1.3 S Club '88
Opel Kadett 1.8 GTI Sed. '88
Opel Kadett 1.4i expr. '91
Opel Vectra 1.6i rood '93
Opel Corsa 1.3S '89
Peugeot 106 XN '91
Peugeot 309 XE '88
Peugeot 405 GR '88
Suzuki ALto GL 5-drs '89
Suzuki Swift 1,3 GLX '88
Volvo 360 GL '87
Volvo 340 DL '87
VW Golf 1.6 S 5-drs '90
VW Passat 18i '90
VW Passat 18i '86
Mitsubishi Starion EX '82
Mitsubishi Cordia '83
Div. inruilers uitzoeken vanaf ƒ 500,-.
Reeweg 112, Landgraaf.
☎ 045-321810.

Stationcars
Omega 2.0i GL '88
Astra 1.6i Club '92
Kadett 1.6i rood '91
Passat 1.8i 8-cyl. gas '92
Passat 2.0 GT 16V '90
Passat 1.6 Diesel '92
Renault Nevada 1.7 GTS '88
Escort Clipper 1.4 '91
Citroën BX 1.6 TRi '88
Escort 1.6 Diesel '85
Astra 1.7 GL Diesel '92
Astra 2.0i Club '92
Kadett 1.6 GL '90
Kadett 1.6 GT '89
Passat 1.8i rood '89
Passat 1.8i GT zwart '88
Passat 1.8 CL wit gas '92
Ren. Nevada 1.7 GTS Inj. '90
Siërra 1.8 CL groen '88
Mazda 323 GLX 1.5 '87
Ren. 5 Expr. Bestel '89
VW Polo Fox '90
Autobedrijf
Ad van Neer
Zandweg 160, Heerlen. 045-416023. Gar., fin.; inr. mog.

Voor een goede AUTO v.a. ƒ 750,- tot ƒ 10.000,- met APK gaat u naar Math. Koenen, Handelsweg 1, Susteren. Tel. 04499-5204.

Auto KALDEBORN bet. de hoogste prijs voor uw auto!! Ook Lada's. 045-411572.

Honda Civic 1.5i GL automaat, 3-drs., 1990; Citroën XM 2.0i, 40.000 km., 1990; Opel Kadett GSi 2.0 16 V, 5-drs., 1988; Audi 80 1800 E, div. extra's, Tornadorood, 1990; Lancia Ypsalon 1050, 3-drs.,1987; VW Kever 1300 Luxe, in prima staat, 1979; Ford Escort XR3, 3-drs., 1983; Ford Fiësta 1.1, 3-drs., 1986; Honda Integra, 5-drs., 1987; Honda Civic 1.5i, 4-drs., Sedan, 1990; Mercedes 230 E, div. extra's, 85.000 km., met ANWB rapport, 1988; Mazda 626 Hardtop, 1982; Opel Omega 2.0 GL, met stuurbekr., 1990; Porsche 924 met tax. rapp., 1979; Volvo 360 GLS, 5-drs., 2.0, 1985; Vauxhall Cavalier HB, Manta, Manta, 1979, in nieuwst. Autobedrijf HAVÉ, Industriestr 31, Sittard, 046-515195. Auto's zijn incl. APK en bovaggarantiebewijs.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Ford Fiësta XR2i '91; VW Golf GTi 16V div. extra's '87; Ford Escort RS Turbo '87; VW Passat CL Variant 18i autom. '86; Ford Escort XR3i cabrio '84; Ford Siërra XR4i '84; Opel Kadett 12S '86; Fiat Uno 60 S, 5-drs. '87; Volvo 340 diesel, 5-drs. '87; Renault 11 GTD '86; Mazda 626 coupé 2.0 GLX '86; Citroën BX 14 RE 5-bak '84; Renault 25 GTX 2.2i '85; Ford Siërra 16L '84; Mitsubishi Colt 1.2 GL '85; Citroën BX 16 RS '84; Opel Kadett 12S '83; Citroën Visa 17 RD 11-'86; Peugeot 104 ZL 1e eig. '84; Peugeot 305 GL '84; Toyota Corolla LB 1.3 DX '80; Opel Ascona 1.9 autom. '80 ƒ 1.000,-. Inkoop, verkoop, financ. Div. inruilers. Akerstr.Nrd. 52C, Hoensbroek. ☎ 045-224425, Geopend van 10.00-18.00 uur, zat. 10.00-17.00 uur.

Honda Civic 3-drs. autom. '86; Suzuki Swift 1.0 5-drs. '88; Ford Fiësta XR2 '82; Mazda 626 2.0 GLX diesel '91; Mazda 626 LX diesel '84; Mazda 626 2.0 GLX HB '84; Seat Marbella rood '92; Renault 5 3-drs. '85; Fiat Panda 3-drs. '85; VW Golf 1300 CL '88; Suzuki Alto 3-drs. Fortissimo '86 '91. Autobedrijf BODELIER. ☎ 045-441721.

Proficiat!

Pap en Mam, 40 jaar getrou[illegible]
Van Harte Gefeliciteerd
Kinderen en kleinkinderen

30 jaar kunstheup
Tot vanavond

Pap en Mam
Hartelijk gefeliciteerd met jullie 35-jarig huwelijk
wensen U, de kinderen en de kleinkinderen

Proficiat Pap en Mam
40 jr getrouwd
Kinderen en kleinkinderen.

Opa ziet vanda[illegible]
ABRAHA[illegible]
Brian, Angeliqu[illegible] Romano

Autobedr. John KOULLEN biedt aan ANWB gekeurde auto's met 15 maanden garantie en nationale autopas. VW Passat 1.8i GL '89 ƒ 16.900,-; VW Golf Turbo D '90 ƒ 15.300,-; VW Golf D '86 ƒ 6.900,-; ALfa 33 IE rood '91 ƒ 14.900,-; Alfa 75 1.8 IE rood '90 ƒ 14.9000,-; Ford Orion 1.6i S Ghia '91 ƒ 23.800,-; Ford Orion 1.4i CL '91 ƒ 17.900,-; Scorpio 2.4i CL '91 ƒ 18.900,-; Ford Scorpio 2.0 CL '89 ƒ 13.900,-; Siërra 2.0i div. '90 v.a. ƒ 13.900,-; Escort 1.4 Ghia 5-drs. '86 ƒ 7.950,-; Kadett Sedan Club '88 ƒ 11.900,-; Kadett autom. 72.000 km '86 ƒ 9.900,-; Kadett Stat. D '85 ƒ 5.900,-; Corsa 1.2 GL '87 ƒ 7.900,-; Ford Escort 1.3 L '85 ƒ 3.950,-; Fiat Uno 75 SC IE '90 ƒ 13.900,-; Fiat Uno 45 Luxe '88 ƒ 8.950,-; Fiat Uno 75 IE '87 ƒ 7.950,-; Volvo 440 GL '90 ƒ 14.900,-; Peugeot 205 GT 5-drs. '89 ƒ 13.900,-; Renault 19 GTR Chamade '90 ƒ 14.800,-; Renault 21 GTS grijsmet. '86 ƒ 6.900,-; Citroën BX RE rood '88 ƒ 8.950,-; Citroën BX Leader '87 ƒ 6.900,-; Citroën Visa GTI 1.5i '85 ƒ 6.500,-; Mazda 323 3-drs. '86 ƒ 6.250,-; Toyota Starlet GL wit '85 ƒ 5.950,-; Seat Ibiza GL '85 ƒ 4.950,-; VW Jetta 1.5 CL '88 ƒ 9.900,-; Audi 80 GT '86 ƒ 7.500,-; Lancia Thema IE '85 ƒ 7.500,-; FSO Polonez 1.5 '88 ƒ 3.800,-; Toyota Carina 1.6 '88 ƒ 7.950,-; Mitsubishi Galant TD '86 ƒ 4.950,-; Seat Ronda SXi '84-'85 v.a. ƒ 1.950,-; Opel Senator 2.5 E '84 ƒ 4.950,-; Fiat Panda blauw '86 ƒ 3.950,-; Ford Orion GL 1.4 '83 ƒ 3.500,-; Volvo 240 GL 2.3 '83 ƒ 4.900,-. Cabriolet BMW 325i cabrio '88; Alfa Spider 2.0 QV '77; Corvette cabrio '74. 4x4: Pajero TD geel kent. '87; Pajero TD grijs kent. '86. Bestellers: Seat Ibiza Van diesel grijs kent. '90; Nissan Sunny Van grijs kent. '89. Citroën Hiy-bus veekbak. Div. inruilauto's. ƒ 500,- tot ƒ 2.500,-. Garantie 3 tot 15 maanden v.a. ƒ 7.500,-. Kom vrijblijvend kijken en vergelijken op ons verkoopterrein en in onze showroom. ANWB gekeurde auto's met Bovaggarantie en Nationale autopas. Autobedrijf John Koullen, Beitel 114, Heerlen. 200 mtr. naast disco Peppermill. Tel. 045-425995/424268.

H.G. CARS biedt aan: Porsche 911 Carrera Cabrio bwj. '84; Porsche 928 S aut. bwj. '83; M.B. 190 E v.a. '83 t/m '86 v.a. ƒ 8.750,-; Golf GTi bwj. '85; Golf Flair 1.8 bwj. '86 v.a. ƒ 6.750,-; Ford Siërra 2.0i bwj. '90 ƒ 10.750,-; Ford Escort bwj. '88; Mits. Colt bwj. '89; Suzuki Swift bwj. '93; Nissan Sunny bwj. '87; Opel Ascona 1.6 S HB bwj. '87; BMW 320i bwj. '83; BMW 316 bwj. '85 v.a. ƒ 3.750,-. Combi's, 3 x Opel Omega 2.0i GLS bwj. '87; Peugeot 1.9 GRi bwj. '88; Toyota Corolla bwj. '84; Fiat Uno 60 S '87. Jubileumplein 13, Geleen. 046-752887 naast gemeente-lager.

Te k. gevr. AUTO'S iedere prijskl. Schade of defekt, geen bezw. 045-729710.

BALT - Rover biedt [illegible] ver 620 Si Demo '9[illegible] 827 Si '89; Audi 80 [illegible] da 626 HB 1.8 [illegible] Mazda 626 HB 2.0 [illegible] Mini special '91; Au[illegible] tro 1.3 '89 2 x '87 Maestro 1.3 '88 2 x; Stellar 2.0 GLS '8[illegible] 460 GL '90; Alfa 33 [illegible] gon '88; Citroën BX [illegible] '90; Citroën Axel [illegible] Kasteellaan 1, Hee[illegible] 045-721541 naast GA[illegible]

Autohandel O.K. [illegible] Opel Monza 3.0 E [illegible] hatsu Charade '83; [illegible] rocco 1.8, 16V '85; [illegible] GTI '86; BMW 63[illegible] '79; Opel Kadett sta[illegible] '87; Opel Corsa '83; [illegible] '84 1.6 LPG; Esc[illegible] '84; Mercedes 300 [illegible] '83; Siërra '85 2.0 L[illegible] 1.6 '84; Toyota Co[illegible] 1.6 '84; Toyota Ce[illegible] Mercedes Benz [illegible] 508 D. Inruil, financ. [illegible] tie, bij aankoop 1x A[illegible] tis. Verlengde Linde[illegible] Oirsbeek. 04492-5782[illegible]

Te k. gevr. alle me[illegible] to's. Bet. HOOGSTE [illegible] tourcaravans. 045-416[illegible]

Te k. gevr. LOOP-, [illegible] schadeauto's. Beta[illegible] hoogste prijs. 045-423[illegible]

Autocentrum P. VEE[illegible] Opel Astra 1.6i G[illegible] ƒ 23.250,-; Nissan [illegible] veel extr. '91 ƒ[illegible] Opel Kadett 1.3 S [illegible] '88 ƒ 11.900,-; Opel [illegible] 1.4i '9[illegible] ƒ 14.900,-; [illegible] 323 [illegible] GLX 4-[illegible] ƒ 21.750,-; Mazda [illegible] '88 ƒ 10.500,-; Suz[illegible] 1.3 GL, bwj. '90, ƒ[illegible] Mazda 323 GLX [illegible] bwj. '91 ƒ 22.900,-; [illegible] Micra 1.2 Tren[illegible] ƒ 12.900,-; Volvo 34[illegible] drs. '85 ƒ 4.250,-; [illegible] Swift 1.3 GL 4-[illegible] ƒ 19.250,-; Suzuki [illegible] ƒ 8.900,-; VW Golf [illegible] '86 ƒ 6.750,-; Mazda [illegible] diesel '93 ƒ 22.00[illegible] btw. Bovaggarantie. [illegible] financ. Autocentru[illegible] Veenstra, Valkenbu[illegible] 13, Voerendaal. Tel[illegible] 752999.

SUPERCARS Aker[illegible] 20a, Hoensbroek he[illegible] U: Escort XR3i ze[illegible] bwj. '87; BMW 316 [illegible] Ford Siërra 2.0 [illegible] Ghia; Ford Siërra 2.[illegible] 1600 bwj. '86; Kade[illegible] GT '86; Kadett statio[illegible] Alfa Süd bwj. '83; [illegible] 1400 CL '86 en '8[illegible] 1600 '86; Escort '84; [illegible] 33 '86; Mitsubishi Tre[illegible] '83; Toyota Celica b[illegible] Nog diverse goedko[illegible] ruilers. Tel. 045-[illegible] 231448.

INKOOP goede auto'[illegible] geld. Joosten, Scha[illegible] 3, Maastricht. 043-6349[illegible]

Als u ons voor 12 uur [illegible] gens belt, staat uw P[illegible] LO de volgende da[illegible] het Limburgs Dagbla[illegible] 045-719966.

Te koop Opel ASTR[illegible] groenmet. stuurbekr. [illegible] '91; Opel Vectra 2[illegible] roodmet. bwj. '90; A[illegible] meo 1.3 S zwartme[illegible] '88; Opel Kadett ST[illegible] 1.4i bwj. '91. Inr. en [illegible] mog. Autocenter van [illegible] V.O.F., tel. 045-443500.

Voor Piccolo's [illegible]
-zie verder pagina [illegible]

Een vrouw loopt langs een campagne-poster van de sociaalistische partij. Morgen is er in Zweden een referendum over toetreding tot de EU. Foto: ANP

Zweden aarzelen over toetreding tot Europese Unie

Van onze redactie buitenland

BRUSSEL - Ja, nej of blank, het gaat erom wat de meerderheid van Zweden morgen kiest in het referendum over toetreding tot de Europese Unie. Niet aangenomen mag worden dat na de Finnen hun Scandinavische westerburen automatisch volgen, waarschuwen diplomaten in Brussel.

De jongste opiniepeilingen duiden op een lichte voorsprong voor de tegenstanders, 42 procent tegen 40 procent voorstanders. Maar bijna een miljoen kiezers weten het nog niet. Het is over deze groep dat de Zweedse vertegenwoordigers bij de Europese Unie zich het meeste zorgen maken. Het zijn de twijfelaars die morgen de doorslag geven.

Premier Ingvar Carlsson, zelf fervent voorstander van toetreding tot de Unie, waarschuwde deze week de tegenstanders nog maar eens in de hoop dat het morgen nog allemaal goed komt. Bij een 'nee' is de regering gedwongen nog drastischer het mes te zetten in haar uitgaven.

Gereserveerd

Vanaf het begin staan de Zweden al gereserveerd tegenover de Europese Gemeenschap. Tot aan de val van de muur was er nauwelijks serieuze politieke discussie over. De neutraliteit leek onverenigbaar met een toetreding tot de EG. Maar na de omwentelingen in Oost-Europa raakten de Zweden besmet met een wat de wetenschapper Jan O Berg 'Europhorie' noemt. Het opgaan in een grote Europese gemeenschap paarde zich aan een gevoel van vrijheid en toenemende openheid.

Medio 1991 stelde de regering onder leiding van diezelfde Carlsson Zweden kandidaat voor het lidmaatschap. Maar tezelfdertijd was de Europhorie al flink getemperd nadat de pers een gevoelige snaar had geraakt met koppen als: Zweedse snuif bedreigd door EG. Het enthousiasme nam nog meer af onder invloed van het Deense verzet tegen het Verdrag van Maastricht en van de economische recessie die samenging met een ongekende werkloosheid.

Voor de snuif heeft Zweden een uitzonderingsregeling gekregen, maar de vrees voor een nog groter leger werklozen is nog steeds een sterk argument van de tegenstanders van toetreding. Ze wijzen op de slechte prestaties van de Unie met een gemiddelde werkloosheid van 12 procent (4 procent meer dan in Zweden), die nauwelijks teruggedrongen kan worden. Bij velen leeft het idee dat ze de greep op de eigen toekomst zullen verliezen.
De contra's zijn bovendien bang voor een toename van het aantal migranten en een groei van criminaliteit en drugshandel als de grenzen opengaan.

Stabiliteit

De voorstanders van toetreding bepleiten een bijdrage aan de stabiliteit en vrede in Noord- en Oost-Europa. Ook Europees commissaris Hans van den Broek noemt dit als belangrijk punt. Met het lidmaatschap groeit de invloed van Zweden in Europa en nemen buitenlandse investeringen toe, verwachten de pro's. Onder hen bevinden zich de meeste politici.
Maar de regerende sociaal-democraten zijn verdeeld. Twee leden van de regering, de ministers van Landbouw en Sociale Zaken, voeren zelfs een anti-campagne. Ambassadeur Anell in Brussel durft alvast geen weddenschappen aan te gaan over de uitkomst van de volksraadpleging. „Alles kan gebeuren. Pas in de stemhokjes zullen de Zweden beslissen," meent hij.

'Voorstel 187' ontzegt recht op gezondheidszorg en scholing

Californië pakt illegalen aan

Van onze redactie buitenland

WASHINGTON - Toen Reinhold Schrader woensdag in Mexico Stad een taxi van zijn huis naar zijn werk nam, raakte hij met zijn chauffeur aan de praat over dat werk. Schrader is het hoofd van de handelsmissie van de Amerikaanse staat Californië in de Mexicaanse hoofdstad. Maar toen de chauffeur dat hoorde, stopte hij abrupt zijn auto, „schold me uit met woorden die niet in de krant kunnen, en zette mij woedend uit zijn taxi," zo vertelde Schrader donderdag.

De chauffeur reageerde zoals zoveel Mexicanen de afgelopen dagen. Zij voelen zich zwaar beledigd door de aanvaarding door de Californische kiezers van 'Voorstel 187'. Bijna twee op de drie Californiërs gaven dinsdag hun stem aan het voorstel van gouverneur Pete Wilson, waarbij aan de kinderen van illegale gastarbeiders openbaar onderwijs en een stuk gezondheidszorg wordt onthouden. En de illegalen in Californië zijn voor het overgrote deel Mexicanen.

De Mexiaanse president Carlos Salinas de Gorteri zei 'dat de stemmen van de intolerantie zijn teruggekeerd' in Californië. Hij noemde het voorstel ronduit racistisch. En de president van buurland El Salvador, Armando Calderon Sol, kenschetste 'Voorstel 1987' als 'een aanval op de mensenrechten'. De woede tegen de Californiërs in in Mexico zelfs zo groot dat Reinhold Schrader woensdag uit voorzorg het kantoor van de handelsmissie in Mexico Stad sloot.

● *Studenten die bij de universiteit van Los Angeles demonstreren tegen het aannemen van voorstel 187 worden door de politie gearresteerd.* Foto: REUTER

Kwaad

'Voorstel 187' heeft de gemoederen in Californië voor de verkiezingen wekenlang beziggehouden, en het ziet er naar uit dat de storm nog niet gaat liggen. Gouverneur Pete Wilson gooide woensdag olie op het vuur door meteen te gelasten dat elke medische en sociale hulp aan zwangere illegale vrouwen moet worden stopgezet. Ook mogen illegale bejaarden niet worden opgenomen in verpleeghuizen. Deze voortvarendheid heeft bij de tegenstanders veel kwaad bloed gezet.

Acute gezondheidszorg blijft toegankelijk voor illegalen, „want we moeten de gezondheid in onze staat beschermen," zei Wilson, die de strijd om het gouverneurschap, mede dankzij 'Voorstel 187' ruim won van zijn Democratische tegenstandster Kathleen Brown. „We moeten de uitspraak van de kiezers opvolgen," aldus de Republikein. Maar dat zal hem niet makkelijk vallen, omdat er grote twijfel bestaat of het wel om een wettige maatregel gaat.

Volgens Wilson moeten de vrijkomende gelden - hij spreekt over 100 miljoen dollar - voor de legale bevolking gebruikt worden. Inmiddels zijn al acht rechtsgedingen tegen 'Voorstel 187' in gang gezet. Een rechter in San Francisco schortte woensdag uitvoering van het verbod op onderwijs aan kinderen van illegalen op. En een rechter in Los Angeles deed donderdag hetzelfde voor wat sommige aspecten van de medische hulpverlening betreft.
De gemeenteraad van Los Angeles droeg met tien tegen drie stemmen burgemeester Richard Riordan, een Republikein, op om Wilsons besluit naast zich neer te leggen. Federaal minister van Justitie Janet Reno heeft gezegd die zaken te willen afwachten, alvorens in te grijpen. Zij acht 'Voorstel 187' flagrant in strijd met de Grondwet. Het Amerikaanse Opperste Gerechtshof bepaalde in 1986 dat aan kinderen van illegalen geen onderwijs mag worden onthouden.

Na de massale studentendemonstraties van de laatste weken tegen het voorstel, bleef het de afgelopen twee dagen tamelijk rustig. In San Francisco kwam het tot lichte rellen, toen demonstranten niet wilden ophouden. De tegenstanders, zowel illegale als legale Mexicanen, als vertegenwoordigers van actiegroepen, wachten de processen af die de komende weken over het lot van het voorstel moeten beslissen. Maar de spanning blijft in Zuid-Californië aanwezig.

Een kwart van de Californische bevolking is van Latijnsamerikaanse afkomst. Van die zeven miljoen 'Hispanics' zijn er zeker een miljoen illegaal in de VS. Zij doen, zoals overal, het vuile werk. „Wat moet ik dan doen?" vroeg de eigenaar van een autowasserij in Santa Ana zich donderdag vertwijfeld af. „Blanken huren"? Maar die blanken willen dat werk niet doen voor vijf dollar per uur. Terwijl illegale Mexicanen in de rij staan om te kunnen werken.
De illegalen zijn een belangrijke factor geworden in de Californische economie. Veel bedrijven zouden in problemen komen zonder hun goedkope arbeidskrachten. Het bedrijfsleven, dat nu achter Pete Wilson ging staan, heeft vooral in de jaren '80 honderdduizenden Mexicaanse arbeidskrachten de grens over gelokt. Maar het gaat nu slecht met de economie van deze dichtstbevolkte staat van de VS, en dus klinkt nu het 'Amerikanen eerst' luider dan ooit.

Racisme

Wilson zei geen 'vooroordelen' te willen, maar zijn oproep aan de politie om illegalen harder aan te pakken, kan daar wel toe leiden. Nu al worden mensen met een Mexicaans uiterlijk vaak zonder aanleiding opgepakt en ondervraagd. Dat zal, als Wilson zijn zin krijgt, nog meer gaan gebeuren. Maar een politiecommissaris in Los Angeles zei 'dat zijn mensen het te druk hebben met de misdaad om nu ook nog iedere Mexicaan naar zijn papieren te gaan vragen'.
Burgerrechtenorganisaties zien de maatregel als een uiting van puur racisme. „De blanken willen ons weg," zei een vertegenwoordiger van zo'n club. Bij het referendum van dinsdag kreeg 'Voorstel 187' vooral steun van de blanke bevolking. Slechts een op de vier Latino's heeft stemrecht. En dan zijn er nog de legale Latino's die voor het voorstel hebben gestemd, omdat zij vrezen dat de illegalen een bedreiging voor hun eigen economische toekomst vormen.

In de Middenamerikaanse buurlanden heerst niet alleen woede, maar ook ongerustheid. Als de Amerikanen de miljoenen illegalen gaan uitwijzen naar hun vaderlanden, dan komen die in grote economische problemen. Op het arme Mexicaanse platteland, waar zij vooral vandaan komen, is geen werk voor hen beschikbaar. De president van het kleine El Salvador zei dat de economie van zijn zal instorten als de tienduizenden illegale Salvadorianen gedwongen moeten terugkeren.
In Mexico wordt al gesproken over boycot van Amerikaanse produkten en het richten van Mexicaanse investeringen op andere Amerikaanse staten. Juist door het vorig jaar tot stand gekomen vrijhandelsverdrag Nafta (tussen de VS, Canada en Mexico) is de Mexicaanse economie gegroeid en zijn de handelsmogelijkheden toegenomen. Mexico kan die nieuwe economische macht gebruiken om Californië - hun traditionele partner - onder druk te zetten.
De illegalen hebben hun zaak geen goed gedaan door tijdens de vele demonstraties met de groen-wit-rode Mexicaanse vlag te zwaaien. „Als je ziet hoe die lui door de straten lopen met de Mexicaanse vlag en dan eisen dat wij hen gratis onderwijs geven, dan erger ik mij," zei een toeschouwer in Los Angeles.

„Ze hadden met de Amerikaanse vlag moeten lopen," zei Harold Ezell, hoofd van de Amerikaanse immigratiedienst in Californië, die 'Voorstel 187' heeft helpen opstellen. „Dat was een psychologische fout."

'Zij'

Volgens David Halberstamm, de bekende auteur en analist van de Amerikaanse cultuur, zijn de gebeurtenissen in Californië een uiting van de onzekerheid bij veel Amerikanen. „Er was altijd een 'zij' om zich tegen af te zetten in de Amerikaanse politiek. Lange tijd waren dat de communisten. Zelfs nu de koude oorlog voorbij is, zijn wij nog steeds op zoek naar een 'zij'. Van de communisten is dat nu overgegaan op de immigranten."

Bihac, van oase naar oorlogshel

Van onze redactie buitenland

HEERLEN - Tot afgelopen zomer was het leven in Bihac - gemeten naar Bosnische maatstaven - zo slecht nog niet. Vergeleken met de omliggende gebieden was de moslimenclave op de grens van Bosnië en Kroatië een oase van vrede. Deze zomer maakte het vijfde legerkorps van president Izetbegovic echter een einde aan de relatieve rust en welvaart. De bevolking is gevlucht, het stadje ligt onder raketvuur, Nederlandse VN-soldaten moeten de resterende 230.000 inwoners de winter doorhelpen. Hoe de strijd ook Bihac bereikte.

achtergrond

Het was de zakenman Fikret Abdic die aan het begin van de nu 31 maanden oude oorlog zijn imperium vestigde in de streek rond Bihac. Abdic bracht in de jaren tachtig het toen nog bestaande Joegoslavië financieel in grote moeilijkheden. Hij schreef namens het staatsbedrijf Agro-Kormerc voor miljarden dinars aan ongedekte cheques uit en belandde hiervoor in het gevang. Dit verhinderde hem niet in 1991 deel te nemen aan de presidentsverkiezingen in Bosnië. Hij kreeg meer stemmen dan Alija Izetbegovic, maar trok zich terug ten gunste van de huidige president. Tijdens de oorlog groeide de rivaliteit tussen de beide heren echter tot onbeheersbare proporties. In november 1993 trok Abdic zijn 'aan Izetbegovic gegeven mandaat' in en riep zichzelf uit tot moreel president van heel Bosnië.

Samenwerking

Vanuit zijn bij Bihac gelegen bolwerk Velika Kladusa wist hij de gevolgen van de oorlog voor de enclave te minimaliseren. Door zowel met de Kroaten als de Serviërs samen te werken, bleven voedselvoorzieningen en handel op peil. De bevolking profiteerde dankbaar, sommigen verdienden goudgeld aan de zwarte handel, niemand leed honger of raakte gewond door beschietingen. Abdic groeide uit tot ongekroonde koning en volksheld.

In het westen, noorden en oosten wordt de enclave omgeven door opstandige Serviërs die zich onafhankelijk hebben verklaard van Kroatië. De Verenigde Naties stationeerden daar in 1990 de eerste blauwhelmen, waarmee de angel uit het conflict was.

In het zuiden, waar het gebied niet aan Kroatië maar aan de rest van Bosnië grenst, begon de strijd pas later. Daar raakte de enclave afgesneden van de regering in Sarajevo. Zowel de Serviërs als de Kroaten lagen als een buffer tussen Abdic en Izetbegovic. Reden voor de zakenman om beide partijen zorgvuldig te vriend te houden.
Overmoedig geworden door zijn successen als staatsman en collaborateur verklaarde hij Bihac in september 1993 onafhankelijk van Bosnië. Izetbegovic was getergd, maar kon weinig doen.

Pas toen de Kroaten en de moslims in Centraal-Bosnië hun bloedige strijd beëindigden, lag de weg voor het regeringsleger vanuit Sarajevo open. Over Bosnisch-Kroatisch gebied trok het vijfde legerkorps op naar Bihac om een einde te maken aan de onafhankelijkheid.

Variant

De wereld keek vol onbegrip naar de nieuwste variant van de Bosnische oorlog, waarbij moslims en moslims elkaar afmaakten. Abdic kon zijn enclave niet behouden. Tienduizenden van de oorspronkelijk meer dan 300.000 inwoners vluchtten door de Servische linies naar Kroatië, maar dit land weigerde hen de toegang. Met de winter in aantocht bivakkeren de moslims nu al maanden in niemandsland. Zij worden door de VN zo goed en zo kwaad als het gaat van voedsel voorzien.
Na de overwinning van het regeringsleger keerde de rust weer in Bihac, zij het niet voor lang. Momenteel gebruikt het vijfde leger de enclave als uitvalsbasis voor aanvallen op de Bosnische Serviërs. Voor het eerst in de oorlog sloegen de moslims terug. De mannen van Radovan Karadzic op hun beurt gingen afgelopen week in het tegenoffensief, waarbij ze Bihac met raketten en artillerie bestookten.

De VN kunnen de enclave vrijwel niet meer bereiken. De Nederlandse eenheid moet eventuele voedseldroppings voorbereiden. Op eigen kracht komen de inwoners de winter niet door, dat is zeker. Van hun ooit zo gekoesterde staatshoofd hoeven ze geen hulp meer te verwachten. Van Abdic ontbreekt elk spoor, niemand weet of hij nog in leven is.

Alfa

ALFA Sprint 1.5 QV, zwart, bwj. '86, APK 11-'95, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 4.000,-. 04493-2360.

Te koop ALFA 33 1.7 IE, bwj. '91, APK 5-'95, div. extra's, inruil mogelijk, pr. ƒ 14.500,-. ☎ 045-232764.

Alfa SPIDER, bwj. '78, inj., ingevoerd uit VS in '90 en sindsdien steeds mooier geworden, prijs ƒ 28.500,-. Tel. 04461-1528.

Alfa ROMEO GTV6 2.5 V6, bwj. '84, 185 PK, antraciet-grijs, perf. st., veel extra's, ƒ 15.900,-. Tel. 045-425847.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Te koop Alfa ROMEO 164 3.0i V6, kleur rood, bwj. '89, veel extra's o.a. 17 inch velgen, airco, electrisch verstelbare stoelen, ramen, ect. Vaste prijs ƒ 23.750,- Inl. 045-421632.

ALFA 75 1.8, bwj. '87, elec. ramen, c.v., w.w. glas, sportvelgen., zeer goed onderhouden en erg mooi, ƒ 5.950,-. Tel. 045-741932.

Te koop ALFA Romeo Julietta, bwj. '84, APK gekeurd, pas gespoten, 3 delige BBS velgen, vraagprijs ƒ 2.250,-. Tel. 045-424843.

ALFA 33 '87, met.st. lm-vlgn, alle extra's, APK 10-'95, ƒ 5.000,-. 04450-4147.

Audi

Te k. AUDI 80, bwj. '90, met. antraciet, ANWB-keuring toegest., 78.000 km., vr.pr. ƒ 17.250,-. Tel. 045-421308 b.g.g. 045-721892.

Audi 100 2.3 CC, bwj. '83, 124.000 km., l.groen.met., nieuwe APK, ƒ 4.000,-. Officieel SAAB Dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

AUDI 80 1.9 LPG, bwj. '86, LPG, trekhaak, d.blauwmet., 190.000km, i.z.g.st., lichte schade, ƒ 12.500,-. 046-523500 b.g.g. 046-522185.

Te k. AUDI 80, bwj. '80, APK 6-'95, ƒ 1.250,-. Telef. 046-582957.

Te k. AUDI 80, bwj. '83, i.z.g. st. met garantie. Tel. 04454-64219.

AUDI 80, bwj. 12-'85, mooie auto, vr.pr. ƒ 4.950,-. Tel. 045-326816.

Zeldzaam! Audi COUPÉ, bwj. '90, 1e eigenaar, onderhoudspap. aanw., abs. schadevrij, geen import. Showroomconditie! 11500 km., zilvergrijs, alarm. Telef. /fax. 04492-5832.

AUDI 80, bwj. '91, 66.000 km., ƒ 17.750,-. Tel. 045-322780.

Veel mooie Audi's, allen met onderhoudspapieren en Nationale Autopas. Gegarandeerd goed en schadevrij: AUDICENTRUM v.d. Akker, al 15 jaar de grootste en goedkoopste van Nederland! 040-541488.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Austin

Te koop MINI 1000, bwj. '84, APK, in zeer goede staat, ƒ 1.900,-. Tel. 045-317675.

BMW

Te koop BMW 318i Coupé, calypso rood, bwj. 25-1-'94, 5000 km, alarm, leren bekl., verw. voorstoelen, zelfblokkerend differentieel, afneembare trekhaak, boordcomputer, airco, mistlampen, radio-CD, schuifdak. Tel. 045-224296, woensdag na 18.00 uur.

Te k. BMW 318i, bwj. 8-'91, nieuw model, ABS, schuifd., LPG, c.v. ☎ 04752-4469.

BMW 318i, bwj. 11-'82, RSW gek., 5-bak, lm-v., el. sp., sch. kant. dak, vr.pr. ƒ 2.500,-. 045-461166.

Te k. BMW 325iX, 4 WD, diamantzwart, 82.000 km., bwj. '86, prijs ƒ 16.000,-. Telef. 046-527721.

Te k. BMW 324 diesel, bwj. '87, 123.000 km. Telef. 045-419236.

Te koop BMW 316, '82, 60.000 km., ƒ 2.750,-. ☎ 045-715648 b.g.g. 716747.

Te koop BMW 318i, bwj. '85, APK 4-'95, i vr.pr. ƒ 5.500,-. Telefoon: 04406-15390.

Te koop zeer mooie BMW 316i, met veel extra's, bwj. '92, 37.000 km, ƒ 33.300,-. Telefoon 045-725974.

BMW 735i, '84, in goede staat, veel extra's, ƒ 6.750,-. Telefoon 045-272849.

Te k. BMW 318i, bwj. '84, blauwmet., lm-velgen, verlaagd, i.z.g.st. 04406-12374.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te koop BMW 316, bwj. '79, techn. 100%, APK 5-'95, ƒ 1.150,-. Tel. 046-529171.

BMW 325i Cabrio, bwj. '86, veel extra's o.a. leer, 111.300 km, vraagpr. ƒ 23.900,-. 06-53153743.

Te koop BMW 325i cabriolet bwj. '87, leren bekl., zien is kopen, vr.pr. ƒ 25.000,-. Tel. 045-327180.

Te k. BMW 2002, bwj. '73, i. g.st., vr.pr. ƒ 2.500,-. Telefoon 046-525019.

Te koop zeer mooie BMW 316, bwj. '86, pr. ƒ 8.200,-. Tel. 045-425072.

BMW M3, '87, div. extra's, diemantzwart, ƒ 27.500,-. Tel. 046-519291 b.g.g. 046-581841.

BMW 316, bwj. '84, zeer mooi, vr.pr. ƒ 4.950,-. Tel. 045-326818.

Te koop BMW 316 5-bak, APK '95, bwj. '83. Telef. 04754-88090.

BMW 518i, eind '90, diamantzwartmet. shadowline, alarm, z.g.a.n. 045-419700.

BMW 315 bwj. '81, nwe. banden, nwe. uitlaat, 103.500 km, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 1.750,-. Tel. 045-213504.

Te koop BMW 325i, bwj. 7-'86, kleur antraciet, i.z.g.st. Tel. 043-479109.

Supermooie BMW 524 TD, bwj. '89, el. ramen, schuif/kant.dak, 16" lm-vlgn., pl. cd-install., APK 8-'95, vr.pr. ƒ 24.500,-. Tel. 045-216900 b.g.g. 06-52.611347

Cabriolet

Zoekt u een perfecte ALFA Spider of Fiat 124 Spider, bwj. '79 t/m '89? Wij hebben 10 stuks voor u in voorraad. Incl. garantie. Inl. Classic en Cabrio Cars Valkenburg. Telef. 045-275599.

VW Golf CABRIO, bwj. '84, type '92, klassiek line, l.m.v. enz., vaste pr. ƒ 12.500,-, inruil mogelijk. 045-250549.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Chrysler

Te koop Voyager 3.3 LE, 30 juni '92, nog met 100% GARANTIE, 1e eig., alle opties, ƒ 56.500,-. Tel. 045-428137.

Citroën

XM Break Turbo diesel automaat leer airco	1993
XM Break Turbo Benzine airco leer ABS	1993
XM Break V6 schuifdak ABS	1992
XM V6 exclusieve automaat airco ABS	1991
XM 2.0 Inj. airco 7.000 km	1991
XM V6 Ambiance airco sportwielen ABS	1990
Xantia 2.0 VSX airco schuifdak ABS sportwielen	1993
Xantia 1.8 SX schuifdak ABS	1994
CX 25 GTi Turbo ABS schuifdak airco	1987
CX 22 TRS schuifdak gasinstallatie	1987
CX 25 GTi Prestige automaat airco ABS	1987
ZX 1.8 3-deurs schuifdak stuurbekrachtiging	1993
AX GTi schuifdak sportwielen	1993
AX 11 TGE 5-deurs schuifdak centraal sluiting	1992
AX GT Inj. sportwielen	1990
BX 19 TZi schuifdak stuurbekrachtiging	1990
BX 19 TRD schuifdak stuurbekrachtiging	1988
BX 1400 Inj. met gasinstallatie	1990
BX 16 TRI schuifdak	1987
BX 1400 RE	1987
BX 19 TRS gasinstallatie stuurbekrachtiging	1985
BX 16 RS Break	1985
Mazda 626 1.8 Sedan	1992
Peugeot 405 SRI 1.9 schuifdak stuurbekr.	1990
Fiat Uno 1.4 IES 5-deurs	1990
Fiat Uno 60 S 3-deurs	1988

Bovag May Crutzen
Hunsstraat 33 Ubachsberg. Tel. 045-752121.

Citroën XM 2.0 Comfort, bwj. '90, zwartmetallic, alarm, schuifdak, trekhaak. Officieel SAAB Dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Citroën BX 1.9 GTi-16, bwj. '88, rood, electr. ramen, central lock, stuurbekr., ABS. Officieel SAAB Dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Te k. CITROËN AX TRSi 1.4, wit, bwj. '90, zien is kopen, ƒ 10.950,-. Tel. 04493-5496.

CITROËN ZX 1.4i, bwj. 9-'92, km.st. 28.000, kleur wit, speciale uitvoering, ƒ 20.500,-. Tel. 045-242154.

CITROËN BX 14E, nw. model, 5-bak, bwj. '87, APK 11-'95, i.z.g.st. ƒ 4.500,-. Tel. 045-218386.

Te koop CITROËN BX 19 diesel, bwj. '89, wit, i.z.g.st. Tel. 045-322921.

Te koop CITROËN BX 1600 TRi, bwj. '88, APK. Achter de Heggen 51, Hulsberg.

CITROËN BX 1.6 Leader, '86, nwe. APK. Kissel 42, Heerlen.

Te koop CITROËN AX K.way, bwj. '89, div. extra's, ƒ 6.900,-. Tel. 046-742907.

2CV6 Club, bwj. '86, wit, APK okt.'95, i.g.st., vr.pr. ƒ 3.500,-. Tel. 043-438000.

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

Te koop CITROËN BX 16 TRS, in perf. staat, bwj. '83, APK 6-'95, met trekh., pr. ƒ 1.950,-. Tel.: 045-422772.

CITROËN BX 14 E '85, APK 6-'95, i.z.g.s.t., ƒ 4.250,-. Tel. 045-212508.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Daihatsu

Te koop Daihatsu CUORE, bwj. '85, i.z.g.st. pr.n.o.t.k., evt. inr. brom/snorscooter. Tel. 045-455763.

Fiat

Te koop Fiat PANDA 1000 CLX I.E. skyline (dubbele open dak), 1e eig., 5-'92, in nieuwstaat, ƒ 10.950,-. Telef. 045-428137.

2 x FIAT 500, (open dak), pr. ƒ 2.050,- + ƒ 3.500,-. Fiat 500 Giardiniera (bestel), ƒ 4.500,-. 04406-16290.

FIAT 127 Van, bwj. '84, APK 2-'95. Moet weg, t.e.a.b. Tel. 045-323472.

Te koop Fiat UNO, bwj. '85, 97.000 km, pr.n.o.t.k. Telef. 045-422643.

Fiat UNO 45, bwj. '89, koopje, ƒ 5.500,-. Tel. 043-617060.

Te k. Fiat UNO 60 S, groenmet., km.st. 55.000, bwj. '88, ƒ 7.000,-. Tel. 045-272871.

Fiat TIPO 1.4 Fire, bwj. '89, sportw., bijz. mooi, inr. mog., ƒ 8.950,-. Tel. 045-424128.

FIAT type Uno 45, white, 5-bak enz. '88, bijz. mooi ƒ 4.500,-. ☎ 045-424128.

Te koop i.z.g.st. Fiat PANDA APK 11-'95, nwe. uitlaat, banden, vr.pr. ƒ 1.650,-. Telef. 045-414916.

Fiat REGATTA 85 S, bwj. '86, zeer goed onderh., ƒ 3.850,-. Tel. 045-725102.

Fiat UNO SX 1.5 IE, bwj. '88, zeer mooi; Panda 45 S, 5-gang, '86, ƒ 3.950,-. Kissel 42, Heerlen.

Koopje FIAT 127, bwj. '86, lichte schade, techn. 100%, vraagprijs ƒ 1.350,-. Telef. 045-253470.

Te koop Fiat PANDA 750 bwj. '87, kl. zwart, alu. velgen, km.st. 34.000, i.g.st. pr. ƒ 5.200,-. Telef. 00-49.2416569/045-440925.

Te k. FIAT 127 bwj. '78, i.z.g. st. APK 7-11-'95, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-256187.

Te koop Fiat REGATA 85S i. z.g.st. APK 5-'95, bwj. '87, vaste pr. ƒ 2.250,-. Telef. 045-270047.

Fiat UNO bwj. '85, APK '95, wit, vr.pr. ƒ 2.500,-. Telef. 045-210717.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Ford

Ford ESCORT 1.4 Bravo, bwj. '89, wit, verlaagd, spoiler, sportst., schuif/kantd. Tel. 045-220069.

Ford, SIERRA 2.3 GL-V6, APK 8-'95, i.g.st., bwj. '84, inr. mog. Tel. 045-754373.

Te koop Ford FIËSTA, kl. blauw, bwj. '85, i.z.g.st., ƒ 4.450,-. Tel. 045-316311.

Te koop Ford ESCORT 1.4i, bwj.'90, veel extra's. Telef. 046-521292.

Ford ESCORT 1300, bwj. '84, APK 9-'95, i.z.g.st., ƒ 2.500,-. ☎ 045-323178.

Te koop Ford SIËRRA 4i, bwj. '83, APK 9-'95, ƒ 5.000,-. Tel. 046-372350 liefst voor 17.00 uur.

ORION 1.6 CL, eind '86, wit, in pr. st., ƒ 4.850,-. Telef. 04493-2505.

Te koop mooie zwarte SIËRRA 1800, 6-'88, met extra's, vr.pr. ƒ 8.200,-, 150.000 km, 1e eig., APK 11-'95. Tel. 045-425590.

Te k. Ford ESCORT, bwj. '82, 1 jr. APK, 5-drs., vr.pr. ƒ 1.350,-. Tel. 045-423199.

Ford FIËSTA, bwj. '78, loopsloop, ƒ 350,-. Tel. 045-353248.

Ford FIËSTA 1.1 i CLX, bwj. '91, APK 7-'95, vr.pr. ƒ 14.000,-. Tel. 04405-4053.

Te koop FORD Escort 1300 Laser, 3-drs. met trekhaak, APK '95, bwj. '86, ƒ 4.250,-. Tel. 045-327434.

Ford ESCORT XR3 bwj. '82, APK 9-'95 met steekproef, vr.pr. ƒ 2.000,-. 045-722748.

Koopje! Ford SIËRRA 2.0 Laser '87, APK, c.v. nwe. banden, uitl. i.z.g.st. vr.pr. ƒ 4.250,-. 045-728919.

Koopje! Ford FIËSTA, '83, APK, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 1.000,-. 045-728919.

Te k. Ford FIËSTA 1.1i CL, 1e eig., model, '90, kl. rood, pr.n.o.t.k. Tel. 046-372378.

FIËSTA type 1.1 L Festival '87, bijzonder mooi, ƒ 5.950,-. Tel. 045-424128.

Te koop Ford SIËRRA 2.0i CL, bwj. '90, sportvelgen, -uitlaat en -stuur, verlaagd, brede banden, schuif-kantdak, APK, gekeurd, ƒ 14.750,-. Tel. 048-511860. Molenweg 5, Sittard.

Te k. Ford FIËSTA, bwj. '84, nw. model, 100.000 km, vr. pr. ƒ 4.250,-, aftegeven eind november. 04405-15638.

Te koop Ford ESCORT 1100, bwj. '82, APK '96, vr.pr. ƒ 1.850,-. Tel. 045-225161. na 17.00 uur.

Te koop Ford ESCORT 1.6D, bwj. '84, vr.pr. ƒ 2.850,-. Telef. 045-259850.

Te koop Ford ESCORT XR3i, bwj. '86, model '87, mooie auto, vr.pr. ƒ 5.950,-. 045-725447.

Te koop Ford FIËSTA 1600 D, bouwjaar '85, i.z.g.st., RDW gekeurd, ƒ 4.500,-. Tel. 045-245339.

Ford FIËSTA 1100 L, bwj. '82, APK 7-'95, ƒ 1.750,-. ☎ 045-723232 b.g.g. 313194.

Te koop Ford ESCORT 1.4 CL, 4-'87, grijsblauwmet., zeer zuinig, met nieuwe banden, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 7.250,-. Tel. 045-271924.

AUTOMAAT Ford Fiësta 1.1 CTX, 51.000 km, 1988, in nieuwstaat, ƒ 8.900,-. Van Bovagbedrijf 045-244947.

Ford SIËRRA 2.0 GL, 1984, ƒ 3.500,-, lm velgen. Van Bovagbedrijf. 045-244947.

Escort 1.6i 3-drs., schuifd., bl.met. 38.000 km, '88, z. mooi; Escort Orion 1.4 CL zeer mooi, '87, nw. band., ƒ 7.850,-. Kissel 42, Heerlen.

Te koop rode Ford Fiësta, APK 6-'95, ƒ 1.000,-. Tel. 045-229641.

Ford MUSTANG V6 Hatchback, bwj. '79, APK '95, in st. v.nw. Telef. 04754-89090.

SIËRRA 2.0 CL Sedan '88, 86.000 km, NAP, als nw., vr. pr. ƒ 8.500,-. 045-218834.

Te k. Ford SCORPIO Ghia 2.9, bwj. 1987, in zéér goede staat. 04406-13558.

Te k. FORD Fiësta 18 D, nw. model, bwj. '89, evt. inr. stationcar mog. ☎ 045-215479.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Honda

Te k. HONDA MT, bwj. '88, vr.pr. ƒ 600,-, met verz. en helm. Telef. 046-510733.

Te k. HONDA CRX 1.5i, bwj. 1985, i.z.g.st. Telefoon 04404-2400.

ACCORD 2.0i, 6-'89, 1e lak, nw. uitlaat enz., echt als nw., ƒ 8.250,-. Tel. 04920-23716.

HONDA CRX, bwj. '91, kl. rood, verl., vlg. en nwe. banden, dealer onderhouden, weinig km. 045-723868.

Te k. Honda CIVIC 1.5 DXI 16V Miami, 3-deurs, nw. mod. '93, kl. Ferrarirood, met sportv., spoiler, zeldzaam mooi, ƒ 19.750,-. Telef. 043-254462.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Hyundai

HYUNDAI Scoupé GT, bwj. '91, kleur felrood, i.g.st. Tel. 04492-2630.

Jaguar

JAGUAR XJS Coupé 3.2, mod. '86, alleen voor liefh., vraagpr. ƒ 20.900,-. Tel. 06-53153743.

Jeep

Te k. MITSUBISHI Pajero benz., geel kent., bwj. '85, in perf. st., veel extra's, vr.pr. ƒ 11.500,-. Tel. 045-320612.

NISSAN Patrol 2.8 benzine, geel kenteken, rood, dikke wielen, radio-CD, etc. Telefoon 045-376639.

Lada

Wij kopen alle LADA'S en ook andere auto's. Telefoon: 045-423973.

Lancia

Te koop Daihatsu FEROZA, bouwjaar '89, zeer mooi, compl. uitgebouwd, lmvelgen enz., vr.pr. ƒ 21.000,-. Tel. 043-639522.

Lancia Thema 2.0iE, bwj. '90, bordeauxrood, 69.000 km, l.m.-velgen, alarm etc. Officieel SAAB Dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Mazda

Wegens overlijden te k. MAZDA 323 1.6i GLX, HB, 3-drs., bwj. mei '93, 45.000 km, blauwgroenmet., incl. 18 mnd. voll. Mazda fabrieksgar., stuurbekr., stereo radio met digit. zender-afstelling en afneemb. dieftalfront, incl. ingeb. luidsprekerboxen, nw.pr. ƒ 32.500,-, vr.pr. ƒ 23.900,-. Tel. 045-270106, door de week na 17.00 uur.

Te koop MAZDA 121 cabriotopvoca met veile extra's met.rood, wit leer bekleding, sportstuur en 5 mnd oud. Tel. 045-222233.

Mazda 626 1.8 GLX, bwj. '88, wit, stuurbekr., electrische ramen, 5-deurs, LPG. Officieel SAAB Dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

MAZDA 626 GLX 1.6, bwj. '87, metallicblauw, ƒ 9.000,-. Tel. 048-527058.

Te koop MAZDA 323 GT, 5-gang, l.m.-velgen, bwj. '83, APK 11-'95, vraagprijs ƒ 2.750,-. Tel. 045-216900.

Mazda 323 F GLX, rood, 61.000 km, bwj. '90, lichtmetalen velgen, ƒ 18.750,-. BOS Heerlen B.V., Tel. 045-724545.

Te k. MAZDA 323 1300, bwj. 9-'86, APK 9-'95, ƒ 3.800,-, 2-deurs. Tel. 045-354448.

Directiewagen MAZDA 929 Legato Hard Top, 45.000 km., aut., rembekr. stuurbekr. boardcomp. gem. ramen, bwj. '80. Tel. 045-710258.

Te koop MAZDA 323F 1.6i, bwj. '90, rood, 1e eig., ƒ 18.950,-, 46.000 km. Tel. 046-462248.

MAZDA 323 automatic, 1e eigen., bwj. '86, i.z.g.st., ƒ 6.250,-. Tel. 045-255092.

Mazda RX7, sportauto, rood; nw. mod. '87, inr. mog., ƒ 17.500,-. Tel. 045-424128.

MAZDA 626 2.0 GLX, bwj. '85, nieuwstaat, ƒ 4.750,-. inr. mog. Tel. 046-519291 b.g.g. 046-581841.

Te koop MAZDA 626 autom., '80, APK 7-'95, techn. 100%, ƒ 1.100,-. Tel. 045-722778.

Mercedes

Te koop MERCEDES 200 D, rood, bwj. '84, i.z.g.st. DM 16.200,-. Tel. 00-49-24291704.

Te koop MERCEDES 123 T Combi, groen, bwj. '82, i.z.g. st. DM 6.500,-. Tel. 00-49-24291704

Te k. MERCEDES 190D, bwj. '88, sportvelgen, kl. blauw. Tel. 046-581869.

MERCEDES 190 E, bwj. '83, div. extra's, pr. ƒ 10.500,-. Tel. 046-512743.

MERCEDES 190 2.0, bwj. '87, in perf.st., nw. band., lm-velgen. ☎ 045-225090.

Te koop MERCEDES 300 D aut. '88, model '90, vr.pr. ƒ 35.250,-. Tel. 046-519291 b.g.g. 046-581841.

Te k. MB 190 Diesel, bwj. '87, el. schuifd., el. ramen, get. glas, trekh., stereo, c.v., sportvlg., nw. band., vr.pr. ƒ 14.500,-. Tel. 043-436354.

Te koop MERCEDES 190 E, '85, 16 V uitgeb., BBS vel., centr. vergr., alarm, sportstuur, stereo, vr.pr. ƒ 14.000,-, zien is kopen. 045-742880 / 06-53276050.

MERCEDES 230 CE automatic, bwj. '88, in perfecte nw.st., vele extra's, vr.pr. ƒ 45.000,-. ☎ 04750-25847.

MERCEDES 230 E aut. '86, div. extra's, alarm, sportst. [illegible]

MERCEDES Benz 190 E 2.5 16V, bwj. 6-'90, diamantzwartmet. alle extra's, pr. ƒ 59.500,-. ☎ 046-528861.

Van part. MB 230 E 11-'88, km.st. 120.000, airco, autom., mid./cass., el. buitenspiegel, orthopedische best. stoel, ABS etc. 045-457643.

Te koop MERCEDES 230 CE coupé, zeer mooi, in nieuwstaat, RDW gekeurd, vr.pr. ƒ 7.500,-, evt. inruil mogelijk. Tel. 045-420572.

Te k. 190 E, 2.0, verlaagd, veel extra's, zilver, bwj. '84, ƒ 13.500,-. Tel. 04405-2157.

VOLVO 460 GL '92, zwartmet., perf. st., LPG. 046-582560.

Pracht. MERCEDES 230E APK 8-'95, bwj. '82, vr.pr. ƒ 4.250,-. Inr. Chopper mogelijk. 045-322111.

Te koop prachtige MERCEDES 300 Diesel type ,124, bwj. '86, div. extra's, vr.pr. ƒ 18.750,-. Tel. 04492-5473.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Mitsubishi

Te koop Mitsubishi PAJERO 2400 TD 1985; LM-velgen met nwe. banden voor Toyota Camry. Nw. Holsterweg 45, Posterholt. 04742-1312.

Te k. Mitsubishi LANCER GLXi, weg. verh. buitenl., gunstige prijs, i.z.g.st., bwj. '90. ☎ 045-332897.

MITSUBISHI Galant 1600, i. z.g.st., APK gek., bwj. 1982, pr. ƒ 850,-. 045-753209.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

MITSUBISHI Lancer 1.2 GL, bwj. '82, vr.pr. ƒ 1.800,-. Telefoon 045-217290.

Mitsubishi GALANT 2.3 TD, bwj. '81, APK tot 11-'95, ƒ 1.250,-. ☎ 046-520140.

Te koop Mitsubishi COLT 1.2 GL, bwj. '88, rood, APK, vr.pr. ƒ 9.960,-. Mazda Caubo Kerkrade. Tel. 045-464846.

Te k. Mitsubishi Colt 1.8 D, bwj. '85, APK 5-'95, i.g.st. KOOPJE! Tel. 046-749074 of 046-334068.

Nissan/Datsun

Te koop Nissan PRIMERA stationcar, grijs kent., bwj. '92. Tel. 045-253486.

Nissan Sunny 1.6 SLX, bwj. '89, grijsmetallic, 3-deurs. Officieel SAAB Dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Te k. NISSAN 100 NX 1.6, bwj. '91, pr.n.o.t.k. Telefoon 045-414024.

SUNNY 1.3 station, grijs kent., '84, APK 8-'95, vaste pr. ƒ 1.000,-. Tel. 045-742880 / 06-53276050.

Te k. Nissan SUNNY 1.6i GT, bwj '91, rood, 37.000 km., i.z.g.st. 04498-58857.

Nissan MICRA automaat '84, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 4.750,-. 046-582560.

Nissan MICRA automatic, APK 6-'95, l.st.v.nw., bwj. type '86, 1e eig., ƒ 4.350,-. Telef. 045-223090.

Nissan PRAIRIE 1.8 GL, bwj. '85, blauwmet., ƒ 2.900,-. Bos Heerlen BV, tel. 045-724545.

NISSAN Sunny 1.6 GTi 16 V, bwj. 10-'87. Telefoon 04404-2400.

Nissan MICRA 13 SLX 16-klepper, bwj. '93, groenmet., met veel extra's, ƒ 18.250,-. Steinadastr. 52, Schaesberg.

Nissan SUNNY 1.6i SLX Sedan, luxe auto, bwj. '89, vr. pr. ƒ 12.950,-. Bovag-gar., Mazda Caubo Kerkrade. Tel. 045-464846.

Te k. NISSAN Micra 1.2 GL, bwj. 10-'87, APK 10-'95, dealeronderhouden, als nw., ƒ 6.950,-. Tel. 045-453572.

Te k. DATSUN Cherry, bwj. dec. '82, APK gek. 4-'95, motor 100%, vr.pr. ƒ 950,-. Tel. 045-326742.

Nissan Bleubird 2.0 DLX, diesel, bwj. sept. '88, i.z.g.st., incl. trekh., APK 7-'95, vr.pr. ƒ 7.000,-. Tel. 045-371317.

Oldtimers

Te koop: HONDA N600, Touring, bwj. '71, 30.000 km, groen, zeer mooie auto, techn. in perf. st., vr.pr. ƒ 6.750,-. incl. 1 jr verz. en APK. Klimmen 04405-2963.

OLDTIMER-VERZEKERINGEN nu al vanaf ƒ 80,- WA per jaar. Ass.kantoor Jac. Stel, telef. 045-721866.

Opel REKORD Olympia, bwj. '56, vr.pr. ƒ 9.000,-. Telefoon 045-325968.

Opel

Te k. Opel OMEGA 2.0i, bwj. '88, diverse extra's, i.z.g.st., telefg. ☎ 04498-55352.

Opel KADETT 1.6i aug '89, getint glas, 70.000 km, 1e eig. ƒ 14.000,-. 045-750775.

Opel KADETT stationcar diesel, bwj. '85, 100% in orde, ƒ 5.500,-. Tel. 045-223369.

Te koop Opel KADETT 1.3 Club Sedan, bwj. '88, kl. wit, ƒ 6.750,-. ☎ 045-411572.

Te k. Opel KADETT 1.8i, bwj. '91, pr.n.o.t.k. Telefoon 045-414024.

Te koop Opel KADETT 1.6i bouwjaar 1990. Telefoon: 045-243317.

KADETT stationcar, 5-drs., bwj. 9-'89, donkergrijs, dakreling, trekhaak, zeer mooi, ƒ 11.950,-. Tel. 045-423750.

Vectra 2.0i GL AUTOMAAT '89; Corsa 1.4i Swing '94; Vectra 1.6i GL '93; Kadett '86 t/m '89 div. types; Escort 1.3 '87; Ascona 1.6S HB '86. Met Bovaggarantie. Donneman Automobielbedrijf, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te koop Opel KADETT 1.3 S GT, bwj. '86, zeer mooi, ƒ 5.500,-. Tel. 045-423759.

Te k. Opel KADETT 1.8 i GT Sedan, bwj. '88, rood, l.z.g.st. inr. mog. 045-257683.

Opel KADETT 1.6i 3-drs., bwj. '90, i.z.g.st., ƒ 11.750,-. Inr. evt. Tel. 045-316140.

Te koop Opel CORSA, '84, i. z.g.st., APK '95, inr. mog., vr. pr. ƒ 2.750,-. ☎ 045-720976.

Te k. Opel ASTRA GT 1.4 Si, bwj. 6-'92, met auto-alarm. Telef. 045-229226.

Opel VECTRA 1.6i GLS bwj. 8-'93, van part., 1e eig., pr. ƒ 27.600,-. Tel. 045-327838 b.g.g. 311365.

Opel KADETT, bwj. '85, GL uitv., automaat, ƒ 6.450,-. Bos Heerlen B.V., tel. 045-724545.

Opel CORSA type 88, 4-deurs, als nieuw, prijs ƒ 7.200,-. Tel. 045-242999.

Te koop Opel KADETT HB 12 N, 2-drs. bwj. '81 i.g.st. nwe banden, APK 5-'95, vr. pr. ƒ 1.500,-. 045-226507.

Opel REKORD 2.0 S, Berlina, bwj. '81, APK, ƒ 1.000,-. Telefoon 045-353248.

Opel KADETT, bwj. '79, automaat, APK, ƒ 900,-. Tel. 045-353248.

Opel ASCONA 2.0, bwj. '78, met APK, ƒ 750,-. Telef.: 045-353248.

Opel ASTRA 1.4i, 3-drs., '92, zilvermetallic, 59.000 km, 6 mnd Bovag gar., ƒ 22.500,-. Autobedrijf B. Aretz en Zn. Tel. 045-721268.

Te koop Opel KADETT, 5-drs., autom., bwj. '82, APK juni '95, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 1.650,-. Tel. 045-311794.

KADETT 1.6i, 75 PS bwj. '91, km.st. 56.000, extra's, ƒ 13.000,-. ☎ 045-459253.

Zuinige Opel Corsa GSI 1.6, bwj. 10-'90. Telefoon 046-336301.

Te koop Opel CALIBRA, rood, bwj. '91, verschillende extra's. Tel. 04752-1905.

Opel KADETT 1.4i, '91, wit, ƒ 10.950,-. Tel. 046-519291 b.g.g. 046-581841.

Zuinige KADETT HB, '80, 5-drs., APK 5-'95, ƒ 575,-. Haesenstr. 34, Schaesberg.

Opel KADETT 75 '83, APK febr. '95 rood, ATS-velgen, den, sunr., trekh., en goed, pr. ƒ 2.7 foon 045-326261

Te k. Opel KA Expression bwj. met. Briandstr. 5 berg. Tel. 045-3119

Te koop Opel VE bwj. '89, vr.pr. Telefoon: 045-32518

Te koop Opel KADETT NB, bwj. '87, vr.pr Tel. 045-725447.

Te k. Opel KADE drs., bwj. '86, vr.p Tel. 045-228763.

Te koop Opel COR bwj. '84, APK 5- vr.pr. ƒ 3.750,- 216900 b.g.g. 06-52

Opel KADETT blauwmet., bwj. ƒ 8.950,-. Mazda Kerkrade, tel. 045-46

CORSA 12 S, roo st. Kissel 42, Heerle

Te koop Opel KA dan 1.2, bwj. ƒ 11.000,-. Tel. 045-

Opel OMEGA 2.0 talic, LPG, vr.pr 046-526923.

Te k. MANTA B-C '80, verlaagd en, i.z.g.st. Tel. 045-4

KADETT-D GTE diefstalschade. Sp Heerlen na 13.00 uur

GSI 2.0 bwj. 1 bpm ƒ 12.000,- str. 98 Heerlen. 045-7

Schade (spuitwe DETT D Caravan, 3-drs. Kissel 42, Heer

Peugeot

PEUGEOT 205 GRD diesel, bwj. '91, 5-drs. kl. zwart, i.z. g.st., plm. 75.000 km, vr.pr. ƒ 14.950,-. Na 18.00 uur 045-253155. Wilhelminaplein 6, Schinveld.

Te k. PEUGEOT 205 GTi 1600, bwj. '87, RDW-gek. Jagerspad 29, Landgraaf. Tel. 045-323293.

PEUGEOT 106, '93, weinig km., garantie, inr. mog. Telef. 045-251872 (alleen overdag bereikbaar).

Weg. omst. PEUGEOT 205 La Costa, bwj. '85, APK 7-'95. Telef. 045-441238.

Peugeot 405 GRi, bwj. '89, 71.000 km., lichtblauw. Officieel SAAB Dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Te koop PEUGEOT 305, bwj. '83, i.z.g.st. Tel. 045-257898.

PEUGEOT 305 GL type 84, tint glas, nwe. APK, i.z.g.st. ƒ 1.850,-. Tel. 045-317675.

Te k. [illegible] veth., buitenl. PEUGEOT 205 GRD Diesel, bwj. '86, vr.pr. ƒ 5.000,-, APK 12-'95. 045-440621.

PEUGEOT 305 GT, APK 4-'95, 4-drs., get. glas, stereo, bekl., sunroof, ƒ 1.800,-. ☎ 045-428

Te koop PEUGE GLD, bwj. '86. 525129.

PEUGEOT 405 GL '90, mooie auto, Telefoon: 046-75250

PEUGEOT type 20 '87, rood, bij ƒ 5.950,-. ☎ 045-4241

PEUGEOT 205 '91, 5-drs., zonnedk '95, ƒ 13.400,-. 045-4

Porsche

PORSCHE 928, AF zilvergrijs, ƒ 17.500,-. ☎ 04493-4

Part. biedt te ko PORSCHE 944 S sportwielen, elec. ni tint glas, nwe. APK, nieuw, pr. Italiëlaan 120, Telef. 045-223090.

Te koop PORSCHE '83, i.z.g.st. inr. m 045-710032.

Renault

RENAULT R 9, 4-de '83, APK '95, kl. w ƒ 1.750,-. ☎ 045-3231

RENAULT 5 GT Tu '86, centr. vergr., AP ƒ 6.250,-. Tel. 04746-4

Te k. v. dame REN TL, bwj. '87, mooie auto. Telef. 045-25643

RENAULT Clio 16 V eig. 41.000 km, houdsb. aanw., ve ƒ 23.000,-, evt. inr 046-755235 of 046-74

RENAULT Clio 12i RN, 3-drs., bwj. '91, l.nw.st., schadevrij, met onderh.boekje, ƒ 12.950,-. Geen zo mooi. Tel. 043-254462.

Renault CLIO RL '91, kl. wit, 5-drs., 5-gang, in 'nw.st., inr. mog. Tel. 046-5123

Te koop RENAULT 5 GT turbo '86, wit, APK 12-'95, vr. pr. ƒ 9.000,-. Tel. 045-211852.

Te k. RENAULT 5, bwj. '84 '95, nwe. uitlaat, 045-4 04493-4014 / 04493

RENAULT 5 Campus, bwj. '93, alle extra's, vr.pr. ƒ 13.500,-. ☎ 045-221369.

Wat VERKOPEN? via: 045-719966.

Rover

Piccolo's in he Dagblad zijn gro SULTAAT! Bel: 045

Saab

Saab 9000 CS 2.0-16 '93, blauwmet., 16.000 km., mistlampen voor, electr. ramen, central lock. Officieel SAAB Dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Saab 9000 CD 2.3-16 Turbo, bwj. '91, groenmetallic, automaat, l.m.-velgen, alarm, ABS, cruise contr., leder, electr. ramen, 200 Pk. Officieel SAAB Dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Saab uitsl. mooie Select occasions, ook inr. mog. Saab vanaf ƒ goede Saab vanaf ƒ Officieel SAAB Deale pier, Heerlerbaan 66, ☎ 045-428840.

Te koop SAAB GLS '82, met APK, ƒ 750,-. Tel. 045-3258

Seat

Subaru

Subaru JUSTY 1.0 '94, 2.800 km, ƒ 15.900,-. Bos Hee V., tel. 045-724545.

Legacy 2.2 GX 4W E10 7-pers. bus, '92 1.2 '93 + 1.0 '91; Mi '91 + '88; Opel Vec '91; Sierra 2.0 VW Passat stat. Volvo 340 '85. Nissan ry 1.3 '83; Autobedrijf SEN, Raadstede Ransdaal. ☎ 04459-1677

Te koop SUBARU Ju cyl., bwj. '91, km.st. vr.pr. ƒ 9.750,-. Incl. garantie. Telef. 045-32

Subaru JUSTY 1.2, met., bwj. '91, mooie nige auto, Bovag gar. ƒ 14.950,-. Mazda Kerkrade, tel. 045-46484

MARBELLA '88/rood, '89/wit, '91/black: APK, zeer mooi, weinig km's. Kissel 42, Hrln.

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

[K]erncentrale Borssele [v]anaf begin omstreden

[DO]OR HERMAN DAMVELD

[DEN H]AAG – De kerncentrale in [Borssele] is dezer dagen onderwerp [van] hevig debat in de Tweede [Kamer]. Moet de levensduur ervan [worden] verlengd of niet? Het is [niet de] eerste keer dat het voort[bestaan] [v]an 'Borssele' op het spel [staat]. [Van]af het begin was de [centr]ale, die zorgt voor vijf [procent] [van] de Nederlandse elek[triciteitspro]duktie, omstreden.

[Plannen] voor de bouw dateren [uit de jar]en zestig. Gedeputeerde [Staten v]an Zeeland deelden in [1966] [de] Provinciale Staten mee [dat de ves]tiging van een kerncen[trale door de kom]st van de Franse alu[miniumfab]riek Pechiney naar het [Sloegebied] bij Vlissingen mogelijk [werd ge]maakt.

[Na het be]sluit dat de Provincia[le Zeeuwse] Energie Maatschappij [(PZEM) uit]eindelijk begin 1969 [nam, kwamen] zeven offertes op. Het [Nederland]se consortium Nera[tom schreef] in met het ontwerp [van een ko]okendwaterreactor. De [PZEM gu]nde de bouw echter niet [aan Nerat]oom, maar aan de West-[Duitse f]irma Siemens/KWU, zo [liet de Ze]euwse gedeputeerde A.J. [...]evens voorzitter van de [PZEM, in] april 1969 weten. De of[ferte van] Siemens voor een druk[waterrea]ctor was namelijk twin[tig procent] lager dan die van [Neratom]. Dit leverde bij Nera[tom en a]ndere belanghebbenden [veel kritiek] op. Het besluit van [de PZEM b]etekende namelijk het [einde van] de plannen voor een ei[gen Neder]landse reactorindustrie.

[Onvol]ledig

[Met de bo]uw van de kerncentrale [Borssel]e in juli 1969 startte [voordat] de vergunningen wa[ren verl]eenven, barstten er heel [wat protes]ten los. Op 28 augustus [1969 sch]reef de Vereniging Mili[eubeheer] Zeeland (VMZ) aan de [minister v]an Economische Zaken [...] naar aanleiding van de [aanvra]ging van de vergun[ningen] voor de kerncentra[le. De VM]Z merkte daarin op dat [deze] onvolledig waren en [...] zich op deze wijze [geen] oordeel kon vormen [over] schade of hinder, die [de cen]trale met zich mee kan [brengen].

[Op 2]9 maart 1972, dus bijna [drie jaar] nadat de bouw was be[gonnen, k]reeg de PZEM een ver[gunning] voor de kerncentrale. Er [was on]rust onder de bevol[king], als gevolg dat er zo'n [...] [be]zwaarschriften werden in[gediend].

[Veilig]heid

[In] 1973 verleende de toen[malige mini]ster van Economische [Zaken Lu]bbers (CDA), samen met [de ministe]r van Volksgezondheid [(P]vdA) de vergunning om [de central]e in werking te stellen. [De] start was op 25 okto[ber 1973]. [Toen] [op] 28 maart 1979 kon [de cen]trale vrijwel onge[stoord dr]aaien, maar toen op die [dag een] kernsmelting had [plaatsgevon]den bij de kerncentra[le in Harri]sburg in de Verenigde [Staten, br]ak er opnieuw een storm van protest op. Op 7 april was er een demonstratie waar 4000 mensen aan deelnamen.

De openbaarmaking van het contract tussen de PZEM en het Franse Cogema over de opwerking van gebruikte brandstofelementen uit de kerncentrale Borssele zorgde in mei van dat jaar eveneens voor veel publiciteit. De Tweede Kamer ging zich er ook mee bemoeien. De veiligheid van kerncentrales stond vanaf dat moment regelmatig op de Kameragenda. Bij de discussie over voornoemd opwerkingscontract in april 1981 werd een motie ingediend waarin werd gepleit voor sluiting van de Nederlandse kerncentrales (Borssele en Dodewaard). De motie werd met een kleine minderheid verworpen.

achtergrond

De sluiting van de kerncentrales bleef echter een politiek item. Op 11 september 1981 sloten PvdA, CDA en D66 een regeerakkoord waarin werd bepaald dat een commissie zich over de gevolgen van sluiting van de centrales zou buigen. Dit werd ook vermeld in de regeringsverklaring van 16 november 1981. Na veel geharrewar over de samenstelling van de commissie stelde de toenmalige minister van Economische Zaken Terlouw (D66) op 17 mei 1982 de commissie Bestaande Kerncentrales onder voorzitterschap van prof. W. Beek te Delft. De commissie presenteerde op 13 januari 1983 haar eindrapport, waarvan de belangrijkste conclusie luidde: onmiddellijke sluiting van de kerncentrales in Dodewaard en Borssele kost 3 à 5 miljard gulden.

De regering besloot daarop dat de kerncentrales moesten openblijven. De Tweede Kamer stemde hier op 19 oktober 1983 na een fel debat in meerderheid mee in.

Tsjernobyl

Na het ongeluk met de kerncentrale te Tsjernobyl in april 1986 besloot de regering het Internationale Atoom Energie Agentschap te Wenen uit te nodigen voor een onderzoek naar de bedrijfsvoering van de kerncentrale in Borssele. Het ging hier om het zogeheten Operational Safety Review Team (Osart).

Het Osart-rapport werd op 10 januari 1987 gepubliceerd. Vanwege de kritiek op de Zeeuwse kerncentrale besloot de PZEM een serie – prijzige – maatregelen te nemen om de veiligheid in en om de centrale te vergroten. Tijdens het debat in de Tweede Kamer over dit rapport diende PvdA-woordvoerder Zijlstra een motie in om de kerncentrale van Borssele buiten bedrijf te stellen. Op 25 februari 1987 werd deze motie verworpen met de stemmen van PvdA, D66, PSP en PPR voor.

De volgende discussieronde over Borssele werd ingeleid door een brief aan de Tweede Kamer van de Bezinningsgroep Energiebeleid op 12 december 1990. Daarin schrijft de Bezinningsgroep dat bij de Nederlandse kerncentrales in bepaalde situaties een 'vermogensexcursie' niet kan worden uitgesloten. Het gaat hier om een forse toename van het aantal neutronen, gevolgd door een sprongsgewijze stijging van het aantal kernsplijtingen waardoor de elektriciteitsproduktie sterk groeit. Deze snelle toename van het vermogen was een belangrijke oorzaak van het ongeluk met de kerncentrale te Tsjernobyl.

Als reactie op deze brief vond er in de Tweede Kamer een debat plaats op 6 februari 1991. Tijdens dit debat pleitte PvdA-woordvoerder Feenstra ervoor de Nederlandse kerncentrales buiten bedrijf te stellen in afwachting van de resultaten van een veiligheidsonderzoek naar deze kwestie. De meerderheid van de Tweede Kamer wees dit echter af. Wederom was sluiting van Borssele afgewend.

De SEP (club van Nederlandse elektriciteitsbedrijven) stelde op 24 oktober 1991 een investeringsplan voor de kerncentrale van Borssele vast. Er moest 325 à 400 miljoen gulden worden uitgegeven omdat er 'bij de kerncentrale Borssele maatregelen nodig zijn om een veiligheidsniveau te realiseren dat vergelijkbaar is met wat intussen in de praktijk haalbaar is gebleken in de nieuwste kerncentrales', deelde de SEP mee. „Zonder deze maatregelen zal de kerncentrale eerder buiten bedrijf moeten worden gesteld."

Oplapkosten

De Tweede Kamer vroeg de regering om een brief. Die kwam pas op 7 mei 1993. Daaruit bleek dat de regering niet de snelle procedure wilde volgen die ze had afgewerkt bij de kerncentrale in Dodewaard. Die procedure had tot gevolg dat de vergunning van Dodewaard werd vernietigd. Een langere procedure betekende volgens de toenmalige minister van Economische Zaken Andriessen dat wijzigingen in de Borsselecentrale niet – zoals de SEP wilde – in 1995 of 1996 aangebracht zouden zijn, maar pas in 1997. De oplapkosten waren intussen al gestegen naar 467 miljoen gulden, schreef de minister.

Het Elektriciteitsbedrijf Zuid-Holland stemde hier niet mee in: men achtte een investering van 467 miljoen in een centrale die volgens de planning in het jaar 2004 gesloten zou worden, niet verantwoord.

Daarop stelde de SEP voor de centrale drie jaar langer, dus tot 2007 open te houden. De vier aandeelhouders van de SEP stemden daarmee in. Ze stelden wel als voorwaarde dat het oplappen van de kerncentrale niet meer dan 467 miljoen gulden zou mogen kosten en in 1997 gereed zou zijn. Bovendien zou minister Andriessen akkoord moeten gaat met verlenging van de levensduur tot 2007.

Levensduur

De verlenging van de levensduur van 'Borssele' is opgenomen in het Elektriciteitsplan 1995-2004. In een Kamerdebat op 30 juni j.l. dienden de Kamerleden Vos (GroenLinks) en Tommel (D66) een motie in met het verzoek 'de goedkeuring te onthouden aan het deel van het Elektriciteitsplan dat voorziet in de combinatie van renovatie en bijbehorende levensduurverlenging van de kerncentrale Borssele'. De minister van Economische Zaken ad interim, Wim Kok, zegde toen toe dat het nieuwe kabinet met een nadere afweging zou komen over de levensduur en de relatie met de technische veranderingen van de centrale, en die afweging aan de Tweede Kamer ter beoordeling voor te zullen leggen. Daarop besloten Vos en Tommel hun motie aan te houden. Het is deze motie waar nu veel rumoer over is ontstaan.

Clinton aangeslagen

[Pa]ars milieubeleid eindigt bont en blauw

[DO]OR PETER DE VRIES [EN] KOOS VAN WEES

[DEN HAAG] – Het was een eerste [...] in het zo zorgvuldig [...] beeld van een paarse [...], en uitgerekend [...] werd er het slachtoffer [van een] wanhoopspoging te [...] uit de zelfgecreëerde [...] de sluiting van de [centrale] in Borssele sugge[reerde] woensdagnacht dat de [...] zijn vorige leven als [...] de Kamer op het verkeer[de been] gezet. De aantijging, [...] vals, tekent hoe de [...] U maar'-cultuur snel [...] eindigt. Vooral [...] blijkt de drie[...] vol ontrouw.

[...] deze week, staan[de voor de] scheerspiegel, eventjes [...] door een gevoel van [...] vervreemding. De man [die jaren] geleden nog heftig [bekritis]eerd wegens zijn [...] aan een PvdA in [...] nu de onomstreden, en [...] ministers zelfs om zijn [...] aanpak geprezen, [...] van een uniek ver[...]. In zijn boek 'Re[...] Haag' portretteert Ed [...] de PvdA-leider nog als [...] en twijfelende [...] maar Koks verkiezings[...] heeft dat beeld resoluut veranderd in een imago van staatsman. Het pantser is inmiddels zo dik dat de ongerichte D66-aanval op Kok er makkelijk op afketst.

Volgens D66 heeft Kok deze zomer als minister ten onrechte gesuggereerd dat de Kamer nog invloed heeft op de beslissing over het al of niet openhouden van de kerncentrale in Borssele. „Die invloed blijkt juridisch wat minder te zijn," waarmee het parlement 'op het verkeerde been' is gezet, kraaide de debuterende D66-woordvoerster Jorritsma. De kritiek raakte kant noch wal en niet alleen omdat Koks bemoeienis met Borssele onder het vorig kabinet welgeteld twee minuten Kamerdebat heeft geduurd.

D66-aanval

Het was immers ook al lang en breed bekend dat een besluit om Borssele alsnog te sluiten (nadat eerder een moderniseringsvergunning was verleend) de Staat der Nederlanden makkelijk op het verwijt van onbehoorlijk bestuur zou komen te staan. De D66-aanval diende dan ook vooral om de eigen partij-perikelen te maskeren. Met partijgenoot Wijers op Economische Zaken die vóór modernisering van Borssele is en een fractie die eigenlijk tegen is, zat D66 klem.

Het gespartel van de Democraten zou bijna de aandacht afleiden van het echte politieke probleem waar de coalitie voor staat. Als het op milieubeleid aankomt, blijkt het paarse kabinet namelijk gebouwd op dun ijs, waarbij de coalitiepartners op hun eigen schotsen elk een andere kant op drijven. De PvdA is niet alleen tegen Borssele, maar ook tegen uitbreiding van het vliegveld Beek, vóór introductie van het rekeningrijden om het fileprobleem aan te pakken en vóór invoering van een energieheffing. De VVD neemt op al die punten een diametraal andere positie in: de partij wil nachtvluchten op het 'Airport Maastricht-Aken', Borssele langer openhouden, geen zwaardere belastingen voor automobilisten en liever geen energieheffing.

POLITIEK VIZIER

Valkuil

D66 bekleedt op alle belangrijke milieu-onderwerpen een middenpositie en dat blijkt lastig regeren. De partij probeert manmoedig de valkuil uit het begin van de jaren tachtig te omzeilen, toen onder Terlouw en Zeevalking een snelweg door 'dat bosje' te Amelisweerd werd aangelegd en gasboringen in de Waddenzee werden toegestaan, waarna de partij prompt werd gedecimeerd.

De VVD op haar beurt ergert zich groen en geel aan het gepruts van de PvdA met Beek en het Borssele-gedraai van D66. De liberalen zien er slechts doorzichtige pogingen van de coalitiepartners in om ten behoeve van hun achterban een mooie politieke show op te voeren. „Als jullie zo doorgaan, weten wij wel raad met die energieheffing van jullie," klonk het de afgelopen weken dan ook dreigend uit de VVD. De toch al niet geringe anti-paarse elementen binnen de fractie roerden zich meteen.

Denkbeelden

De VVD ziet de bui namelijk al hangen. Op papier bestaat er in de Tweede Kamer een ruime meerderheid voor een streng milieubeleid. Niet alleen PvdA en D66, maar ook de splinters Groen Links, SP, RPF, GPV, RPF en zelfs de ouderenpartijen zijn steeds groener geworden. De VVD kan slechts uit dat isolement komen door de hulp in te roepen van het CDA. Maar die zitten in de oppositie en vreemdgaan is nu eenmaal niet bevorderlijk voor het paarse verstandshuwelijk.

Wanneer de paarse regeringspartijen hun meningsverschillen vrolijk laten voortwoekeren, betekent dat in de praktijk dat het kabinet telkens een beroep moet doen op wisselende meerderheden in de Kamer. Het voordeel daarvan is dat zowel de regeringsfracties als de individuele ministers alle ruimte hebben om aan hun eigen denkbeelden te blijven hangen. Het nadeel is dat die wisselende meerderheden steeds vaker ten koste blijken te gaan van één partij, de VVD. De oppositie doet alles om daarbij nog wat zout in de wonde te strooien. Bovendien neemt zo de ruimte af voor 'deals' rond bijvoorbeeld de Betuwelijn en Schiphol.

Premier Kok heeft dat probleem deze week onderkend, en het vertrouwde beraad in Het Torentje in ere hersteld. Tot aan de kwestie-Borssele hadden Kok en de fractieleiders in de werkkamer van de premier slechts beleefd standpunten uitgewisseld. De socialistenleider, ooit treffend omschreven als een 'makelaar in meningen', hoorde het allemaal rustig aan.

Nu het tijd wordt voor besluiten, moet Kok laten zien dat hij ook in staat is op tijd discipline binnen 'paars' te brengen.

---

lezers schrijven

postbus 3100

● Kerosine 3

Voor burgemeester Lurvink is de maat vol. Hij eist een absoluut vliegverbod boven DSM en daarmee heeft hij natuurlijk groot gelijk, al biedt dit niet veel meer dan schijnveiligheid. Voor duizenden burgers was de maat al veel langer vol. Ook zij willen geen grote hoeveelheden kerosine en uitlaatgassen boven hun hoofd en in hun longen. Maar dat telde tot nu toe nooit mee. Sterker nog, Ger Fehrenbach van de vliegbasis in Teveren verklaart hen voor gek. Volgens hem verwisselen de burgers kerosine met de uitlaatgassen van een vliegtuig. Het enige dat de burger kan doen is met de Provinciale Statenverkiezingen laten zien dat hij niet langer bedrogen wil worden door de grote partijen in de politiek. Alle grote partijen denken dat de kiezers oliedom zijn. De PvdA durft zelfs kort na het enorme kiezersbedrog dat zij gepleegd heeft (door de keuze vóór uitbreiding van 'Beek') te roepen dat zij het aantal zetels in Limburg wil verdubbelen. Komt dit soms uit de koker van Riem, die een huid heeft als een olifant en nog steeds niet geroyeerd is door de PvdA? Schrijft hij soms het verkiezingsprogramma? Dan moet hij bij Wöltgens te rade gaan. Die burgervader weet hoe hij de kiezers om de tuin kan leiden. Alleen D66 heeft zijn standpunten gehandhaafd. Is, met nóg meer vliegverkeer boven deze dichtbevolkte en kwetsbare regio, angst voor een ramp overtrokken? Zeker niet!

BUNDE — A. Bemelmans

● Hubertus

Hierbij een reactie op het artikel over het protest van Kritisch Faunabeheer bij de Hubertusmis te Blerick. Ik kan me helemaal vinden in de actie. De uitlatingen van voorzitter Karel Keunen, dat er al wordt gejaagd sinds er mensen zijn op deze aarde, klopt ook wel, maar hij vergeet dat men toen moest jagen om te kunnen voorzien in de eerste levensbehoeften. In deze tijd gaat deze opvatting niet meer op. [illegible] jagers het als een mooi [illegible] en genieten [illegible] zelf, [illegible] van de natuur. Wel wordt vergeten dat er wild onnodig overhoop wordt geschoten dat niet meteen dood is. Het aangeschoten wild [illegible] op de vlucht en sterft uiteindelijk een gruwelijke dood. De Kerk moest zich schamen om over zulke 'natuurliefhebbers' de zegen uit te spreken.

LANDGRAAF — J.L. Florakx

● Headshop

Met plezier heb ik gelezen dat Bert Steltens hasjshop in de publiciteit is gekomen. Hij gaat voor een ideaal en dat vind ik zeer positief. Softdrugs moeten kunnen, anders wordt het inderdaad verplaatst naar huishandel. Eindelijk een bonafide zaak. Ik zelf gebruik geen softdrugs, maar ben wel een 'hobby-roker' (Samson en/of goedkopere merken) en die kan ik in elke willekeurige winkel kopen. Waarom zou je bij voorbeeld een welzijnswerker zijn joint niet gunnen! Want geloof maar dat deze mensen na een dag stress aan wat ontspanning toe zijn. Bert succes met je prima zaak.

KERKRADE — Bea Huntjens

● Fietspaden

De provincie trekt 17 miljoen uit voor fietsers. Dit las ik 3 november in de krant. Hoe valt het dan te rijmen dat er in plaats van fietspaden, parkeerstroken worden aangelegd, waardoor de fietsers op de hoofdrijbaan moeten! Zelfs bij een onderhoudsgedeelte van de Hommerterweg in Nuth is dit aan beide zijden het geval, terwijl aan een kant al meer dan voldoende is. Dit gedeelte wordt druk gebruikt door fietsers, vooral schooljeugd, wat het zo gevaarlijk maakt.

NUTH — L. Paulssen

● IJshockey 2

Hierbij wil graag reageren op de ijshockeyberichten in uw krant. Het is inderdaad zo dat er maar weinig over ijshockey in de kranten staat. Toen het goed ging met de Eaters stond er genoeg in de krant en nou moet je de krant goed lezen wil je het vinden, anders kijk je er zo overheen. De jongens van de Eaters spelen ook liever voor een vol stadion. Zij kunnen er weinig aan doen dat er zo weinig publiek komt. Ik denk dat het bestuur zich wat moet laten invallen om het publiek weer naar het ijsstadion te lokken. Zorg voor wat meer sfeer, betrek het publiek er zoveel mogelijk bij, dat is de grootste sponsor.

GELEEN — Jan Been

(Door redactie ingekort)

● Stropers

In het Limburgs Dagblad van zaterdag 22 oktober las ik in de Vrij Uit-bijlage het stuk over stropers. Daarin sprak Arie Schakel over zijn oude beroep als veldpolitieman en hoe zeer hem dat aan het hart lag. Hij vond de opheffing van de veldpolitie dan ook een kapitale blunder en zei dat de stropers nu hun gang konden gaan met hun moordpartijen op konijnen enzovoort. Tot zover is er niets an de hand. Maar dan zegt Schakel geen geheim te maken van de afkomst van de stropers. En wat toen kwam, daar werd ik ontzettend boos om: Driekwart van hen zou uit kampbewoners bestaan (woonwagenvolk, die gasten, die lui). Ook zegt hij deze uitspraak niet discriminerend te noemen.

Verder zegt hij dat ze met hun Mercedes of BMW door winkelpuien rijden en dat ze aan hun ramkraak zo'n 100.000 gulden overhouden en ga zo maar door. Zelfs worden ze maffia genoemd. Dan heb ik het gevoel dat het niet meer over stropen gaat maar over een bepaalde groep mensen. Zo krijgt iemand die dat artikel leest een slechte indruk van woonwagenbewoners. Als deze man het zo goed weet (maar kan hij het ook bewijzen?) dan is het maar goed dat de veldpolitie is opgeheven, want als je alles weet en niets doet als veldpolitie, heeft die veldpolitie ook geen enkel nut!

STEIN — Mario Hendrix

● VVD

De VVD breekt alles af wat voor de gewone mensen belangrijk is. Daar mag men best tegen zijn. De VVD pakt zelfs gehandicapten aan, getuige de WVG-wet, waar veel klachten over zijn. Op de studiebeurs wordt ook veel bezuinigd. De VVD is er verantwoordelijk voor, dat wij naar Amerikaanse toestanden gaan: tweedeling van de maatschappij. Ik vind het een compliment dat de VVD zenuwachtig is van het prima werk van de SP.

HEERLEN — Ben Tarici

● Madonna

In het Limburgs Dagblad van 2-11-'94 stond het meest ongelooflijke artikel dat ik ooit gelezen heb. Een feministische theologe pleit er voor de H. Maagd Maria in de katholieke kerk maar eventjes te vervangen door de popzangeres Madonna, met haar blote navel en haar uitdagende teksten. Al dit moois wordt beweerd in de doctoraalscriptie van een dame, die daarmee in de feministische theologie afstudeerde aan de universiteit voor theologie en pastoraat te Heerlen. Kan het nog doller! Als men aan deze universiteit met zo'n onderwerp een titel kan behalen, dan is deze 'universiteit' geheel ongeloofwaardig. En dan wordt ons hier in Limburg maar aangepraat, dat we het enorm moeten betreuren, dat deze universiteit voor 80 procent overgeplaatst is van Heerlen naar Nijmegen! Kom nou!

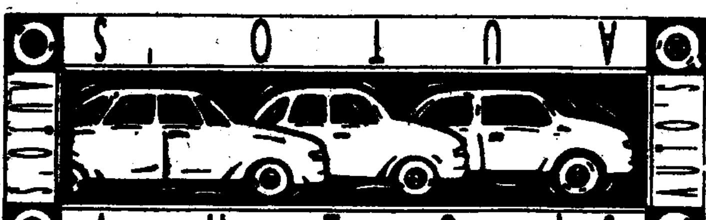
Maar eigenlijk is zo'n artikel wel goed: eindelijk gaan ons de ogen open en krijgen we in de gaten, dat voor de progressieven niets te dol is. De ene onzin na de andere wordt gepubliceerd en er zijn altijd wel mensen, die dat geloven.

BEEK — G.W. Kastars

● Positief

Brievenschrijver Bost blijkt in staat te zijn een positieve reactie te leveren. Hij reageert namelijk op mijn kritiek. Teken dat hij het gelezen heeft! Hieruit voortvloeiend, constateert hij, met mij – dat het in toom houden van driften en hartstochten, ethische waarden heeft! Prima toch! Verder: niemand tikt op de vingers; de bisschop niet; Bost niet en ondergetekende niet. God tikt ons op de vingers – indien nodig wel te verstaan. Tenslotte: ik houd mij maar aan de christelijke moraal – dat geeft de menselijke waardigheid het volle pond.

GELEEN — A. Cremers-van de Sloot

Suzuki

SUZUKI

DEALER

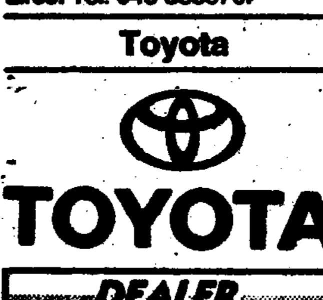
Suzuki HLM
officieel dealer
Rijksweg Zuid 212, Sittard
Tel. 046-52 12 15.

Voor de LIEFHEBBER Suzuki SC 100 GX de luxe, bwj. '81. Telef. 046-516690.

Suzuki BOS Heerlen B.V., tel. 045-724545: Suzuki Vitana bwj. '93 ƒ 27.950,-; Suzuki Swift Gti bwj. '91 ƒ 21.750,-; Suzuki Swift sedan '91 ƒ 18.900,-; Suzuki Swift 1.3 GL bwj. '91 ƒ 17.400,-; Suzuki Swift 1.0 Spirit '93 ƒ 17.950,-; Suzuki Swift 1.3 autom. '91 ƒ 19.900,-; Suzuki Alto v.a. '87 ƒ 7.400,-; Suzuki Alto automaat '90 ƒ 13.450,-; Suzuki Samurai v.a. '89 ƒ 14.950,-; Suzuki Carry geel kenteken '87 ƒ 9.900,-.

Te koop Suzuki SWIFT 1300 GTi 16V, bwj. '91, rood, stuurbekr., electr. ramen, airco. Tel. 046-333676.

Toyota

TOYOTA

DEALER

Mengelers BV
OFFICIEEL DEALER
VOOR ZUID-LIMBURG
Klasse
Occasions
Oirsbeek tel. 04492-1814
Schaesberg tel. 045-318888
Sittard tel. 046-521000

Swentibold
Officieel agent
Oude Rijksweg Noord 54.
Susteren. Tel. 04499-3300.

Toyota STARLET 12 Villse, bwj. 22-12-'87, nw. model,R. D.W.-gek., nwe. banden, i.st. v.nw. ƒ 6.950,-. 045-223090.

Te koop TOYOTA Corolla GSi, sportuitv., bwj. '90, veel extra's, ƒ 14.250,-. Telef. 045-410344 b.g.g. 464949.

TOYOTA Corolla 1.3 SXL, rood, liftback, '87, 1e eig., vr. pr. ƒ 8.250,-. 04406-16290.

Te k. Toyota CELICA 2l., 16 klepper Twincam, bwj. 15-11-'85, kl. beige, alle extra's. J. Steenstr. 43, Sittard. Telef. 046-518283.

Toyota STARLET 1.0 SLX, wit, i.z.g.st., bwj. '89, vr.pr. ƒ 8.500,-. Tel. 04498-91525.

STARLET 12V, met LPG, '87, weinig km (128.000), ƒ 6.500,-. Tel. 045-753053.

Te koop Toyota STARLET 1.3 XL, bwj. 9-'89, vr.pr. ƒ 11.500,-. ☎ 045-213911.

Toyota CELICA 1.6 ST LB bwj. '86, kl. antr.met., getint glas, sportv., zeer mooi, lichte parkeerschade, plm. ƒ 500,-. Pr. ƒ 7.950,-. Tel. 04499-1416 na 18.00 uur.

Te k. personenauto Toyota CARINA II 1600 DX, bwj. 22-10-'85, kleur zilvergrijs, benzine, APK 22-10-'95. Telef. 043-216436.

TOYOTA Cressida 2.8i GLX, 6 cyl., Twincam, aut., overdr., bwj. '88, dig. dashb., airco, elec. ramen, sloten en spiegels, perf. gasinst., APK nov. '95, z.g.st., verbr. 1:7,5 gas, ƒ 5.750,-. 045-232340.

Volkswagen

VW KEVER bwj. '72, alle delen orig. en nieuw, spuitklaar, pr.n.o.t.k.; VW Passat Variant, dec. '93, 50.000 km, i.v.b. met auto van de zaak, pr.n.o.t.k. Tel. 045-751113.

VW JETTA 1.6 CL, bwj. '88, perfect, vraagprijs ƒ 12.500,-. Tel. 045-417411.

Te k. VW GOLF GTD Intercooler, bwj. '90, veel acc. Inl. 04405-1358.

Te k. VW GOLF D, bwj. '89, 5-bak, pr. ƒ 8.200,-. ☎ 04405-1754, tussen 19.00-21.00 uur: 045-721947.

GOLF diesel 1600 5-gang GTi-uitv., bwj. '83, APK 7-'95, sportvlgn. met nwe. bnd. kl. zwartmet., veel extra's, ƒ 3.950,-. Tel. 045-443324.

VW GOLF III GTi, bwj. 9-'92, auberginemetallic, l.m.-velgen, alarm, part. verk. Officieel SAAB Dealer Kompier, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Te koop VW GOLF 1.6, '83, APK 6-'95, schuifdak, 5-bak, trekhaak, vaste pr. ƒ 2.000,-. 045-742880/06-53276050.

VW CADDY 1.6, bwj. '86, wit, pr. ƒ 6.500,-. Telefoon 04704-5741 na 18.00 uur.

VW PASSAT Variant aut., '90, div. extra's. 046-582560.

Te koop VW KEVER 1300, bwj. '71, orig. blauw, i.g.st. Tel. 045-410733.

Te k. VW JETTA CL Diesel, bwj. '89, 4-drs., kleur wit, vraagprijs ƒ 8.750,-. Tel. 045-255598.

VW GOLF Cabrio, mei '92, bl.met., el.kap, Quartet uitv., 67.000 km., ƒ 28.000,-. Tel. 04750-19043/020-6233972.

VW PASSAT Lim., bwj. '90, weiss, Diesel, 68 PS, 1896 cm3, Scheckheftgepflegt, VB ƒ 15.500,-, in Holland zugelassen. Tel. 00-49. 2403.700130 v. Mo.-Fr. v. 7.00-16.00 Uhr.

VW PASSAT CL D Stationcar, bwj. '84, APK 4-'95, vr. pr. ƒ 3.200,-. 045-728083.

Te k. VW GOLF, '81, APK 5-'95, mooie auto, vr.pr. ƒ 1.150,-. Tel. 045-423199.

Te k. VW GOLF GTI, bwj. 8-'86, verlaagd, lm-velgen, pr. n.o.t.k. Tel. 04499-2959.

Te k. GOLF Avance, kl. wit, bwj. 10-'87, met div. extra's o.a. centrale portier vergrendeling en licht metalen velgen met nieuwe banden, ƒ 9.750,-. Tel. 045-711617.

GOLF GTI, bwj '81, APK 11-'95., in z.g.st. ƒ 2.250,-. Telef.045-425836.

Te koop GOLF 1.3, nw.st., bwj. '86, vr.pr. ƒ 5,750,-. Telef. 045-725447.

Te koop GOLF 1.6, bwj. '84, m. '91, veel extra's, topcond., pr.n.o.t.k. Tel. 045-310616.

Te koop VW GOLF GTD turbo diesel, 5-drs., bwj. '86, alle extra's, vr.pr. ƒ 8.250,-. Telefoon 045-312384.

VW KEVER, bwj. '74, vele extra's, incl. tax.rapport, vr. pr. ƒ 6.750,-. Mazda Caubo Kerkrade, tel. 045-464646.

Te koop VW GOLF diesel bwj. '85, 5 versnell. BBS-vlgn. i.g.st. vr.pr. ƒ 5.250,-. 045-462014 na 18.00 uur.

Te koop VW SCIROCCO GT 1.8, bwj. '88, kl. d.blauw, veel extra's, ƒ 14.300,-, schitterend mooi. Rootveldstr. 28, Ransdaal.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

GOLF GTi '83, wit, schuifd., zeer mooi, nwe. APK. Kissel 42, Heerlen.

VW JETTA 1.3, blauw, bwj. '87, goede en ruime auto, vr. pr. ƒ 6.950,-. Mazda Caubo Kerkrade, tel. 045-464646.

Volvo

VOLVO

DEALER

Autobedrijf
Volvo Klijn
Strijthagenweg 123
Kerkrade. Tel. 045-45 80 00.

Volvo 460 GLE de allermooiste 1990.
Göttgens Sittard
☎ 046-516565
Al meer dan 60 jaar.

Te k. DAF '74, geh. gerestaureerd. Telef. 046-742215.

VOLVO 740 GL, bl. met., mrt. '89, zonnedak, trekhaak, pr.n.o.t.k. 04498-51937.

VOLVO 340 GL Sedan, bwj. 1985, i.z.g.st. APK t/m nov. '95, nwe. koppeling/drukgroep, automaat, get. glas, kl. groenmet., vr.pr. ƒ 4.850,-. Tel. 045-311071.

Te k. VOLVO 340 DL automaat, bwj. '84, APK, pr. ƒ 1.750,-. 045-320937.

Te k. VOLVO 340 DL, bwj. '88, km.st. 81.000, i.z.g.st. Telef. 045-326643.

VOLVO 440 GLT, wit, 52.000 km., 7-'91, ƒ 19.500,-. Caeciliahof 25, Nieuwenh. 045-320345.

Te koop van part. VOLVO 740 GLT 16 Valve Blackline, bwj. '89, 141.000 km, APK nov. '95. Inl. 045-720114.

Te koop VOLVO 360 Special 2.0, bwj. 9-'85, APK 9-'95, blauwmetall., vele extra's, ƒ 3.950,-. Tel. 045-717747.

VOLVO 244 DL betrouwbaar werkpaard, 1978, APK 7-'95, ƒ 875,-. 045-244947.

VOLVO 440 GL inj. 102 pk, div. extra's, i.z.g.st., bwj. '89, ƒ 12.500,-. Tel. 045-227434.

VOLVO 340 GL automaat, 1990, blauwmet., 47.000 km, get. glas, centr. vergr., stoelverw., electr. raambed., 1e eig., auto is als nieuw. Volvo dealer Jac Klijn, Strijthagenweg 123, Kerkrade. Tel. 045-458000.

VOLVO 340 GL automaat, 1990, grijsmet., get. glas, centr. vergr., elec. ramen voor, stoelverw., 5-deurs uitv. Volvo dealer Jac Klijn, Strijthagenweg 123, Kerkrade. Tel. 045-458000.

VOLVO 440 automaat, 1992, taupemet., getint glas, centr. vergr., 1e eig., slechts 23.000 km. Volvo dealer Jac Klijn, Strijthagenweg 123, Kerkrade. Tel. 045-458000.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Zastava

Te koop ZASTAVA Yugo, bwj. '88, i.st.v.nw., km.st. 68.400,-, vr.pr. ƒ 2.950,-. Telef. 045-415460.

Sloopauto's

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer. ☎ 045-720418.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. ☎ 045-423423.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

Bedrijfswagens

Interham Bedrijfswagens
Mazda E 2200, bakje + huif 1991
VW Transporter 1992
Volvo Station, grijs kenteken, 58.000 km 1989
Ford Transit Bestel 1991
Tel. 06-52979103 of 045-229582.

BEDRIJFSAUTO'S in alle uitvoeringen. W. Feijts auto's, Vaesrade 61-63, Vaesrade. Tel. 045-243317.

Te k. Fiat DUCATO 2.5 D, bwj. 2-'93, wit, 40.000 km, ƒ 16.500,- ex. Tel. 04406-12125.

Te koop MERCEDES MB 100 Diesel, bwj. '90, i.z.g.st. Tel. 045-750633.

Te k. TOYOTA Lite-Ace, dubbel cabine, bwj. '89, in nw.staat, vr.pr. ƒ 9.250,-. Dorpstr. 3, Bingelrade.

SEAT Terra, wit, '88, zeer mooi; Fiat Ducato 280 verl. en verh. '90 nw.st.; Ford Transit 100D, chas.cab.'84 nw. gesp., ideaal voor camperopbouw. Kissel 42, Heerlen. ☎ 045-725667

Auto-onderdelen en accessoires

In- en verkoop schade-auto's
Autodemontage Deumens
Verkoop gebruikte en nieuwe onderdelen van alle recente merken auto's. Tevens nieuwe trekhaken.
Haefland 20 (industrieterrein) Brunssum, 045-254482.
Geopend dag. v. 9.00-18.00 uur, zaterdags 9.00-15.00 uur.

Ink./verk. goede gebr. AUTOBANDEN. Passartweg 39, Heerlen. ☎ 045-222675.

Bijna alle ONDERDELEN en accessoires GOLF II-GTi-GTi 16V. Momenteel leverbaar van Rally Golf 1990, complete motor, G60 met aggregraten, kabelboom, synchro aandrijving, spatborden en bumpers. Telef. 04499-4932 / 04754-85676.

Te koop 4 SPORTVELGEN, 5½jx14, Ford Siërra / Escort, ƒ 425,-. Tel. 045-425951.

Te k. PLAATWERK + andere onderdelen Golf 2. Telef. 045-222369.

Te koop BBS VELGEN 3-dlg., ƒ 750,-. Kerkstraat 15, Schinveld, na 16.00 uur.

Te k. ATS VELGEN. 7 Jx15, 195-50-15, ƒ 600,-. Te bevr., Rotterdamstr 23, Heerlen. Telef. 045-728810.

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

DASSEN, aanhangwagens fabr., verk., verh., onderd., rep. ☎ 045-455088/452501.

ACTIE. Najaarsaanbieding: Gesloten bagagewagens, div. maten. Venter Trailers. Wijngaardsweg 54 A, Heerlen. Tel. 045-219475.

70 stuks AANHANGWAGENS nw. en gebr. uit voorr. Theo Stet bv. 040-482945

DUBBEL-ASSER aanhangwagen, 130x250, z.g.a.n., ƒ 2.250,-. Tel. 046-332256.

AANHANGER 2.30x1.20x-40. Als nieuw, vr.pr. ƒ 675,-. Telefoon: 045-258390.

Motoren en scooters

Te koop MOTORBANDEN tegen scherpe prijzen. Bandenspecialist Abel, Reeweg 143, Landgraaf. ☎ 045-314027.

Te koop YAMAHA XS 1100, 1978, volle kuip, nw. remmen, nw. banden, vraagpr. ƒ 3.250,-. ☎ 045-225539.

Te k. BMW R 1100 RS, bwj. '93, 22.000 km. extra's: koffers, dig. dashboard, handvatverwarming, knipperlichtalarm. ☎ 045-419236.

Te k. YAMAHA Virago 535, bwj. '93, km.st. 1.400, vr.pr. ƒ 10.000,-. Tel. 045-752262.

Te koop BMW R 75 6, bwj. '76, in nieuw staat. Telefoon 045-223546.

Te koop LAVERDA 750 SF, bwj. '74, i.g.st., vraagprijs ƒ 5.500,-. ☎ 045-420059

BMW K 75 RT, bwj. 9-'93, km.st. 13.500, kl. zwart, met acc. in nw.st. Telef. 045-463365 na 18.00 uur.

Te koop SUZUKI GSX 600 F, bouwjaar '94, 2.000 km, ƒ 13.000,-. Tel. 045-411451.

Mercedes 230E APK 8-'95, ƒ 4.250,- inr. CHOPPER motor mog. 045-322111.

Te koop HARLEY DAVIDSON LIB-burger, in nieuw staat. 045-225074.

HONDA type VFR 750 F, bwj. '91, rood, met schuifschade, ƒ 10.000,-. Telefoon 04704-5741.

Te koop HONDA CB350 Four 1974 en Yamaha TT600 1991. 045-752648.

Te koop YAMAHA Venture XVZ 1200cc, zwart, i.z.g.st., Telef. 045-752215.

Te k. SUZUKI GSX 750 R, m. '86 Japanse import, 128 pk, 25.000 mijl, winterkoopje! Tel. 046-741582 of 755235.

Te koop HONDA Shadow 600, bwj. '92, kl. rood, ƒ 11.500,-. Tel. 045-211762 tot 18.00 uur.

Te koop HONDA CB 250N, bwj. '79, i.z.g.st., ƒ 1.500,-. Telef. 045-410413.

Te koop HONDA VF 750c en acc. nw. model Super Magna, bwj '94, kl.rood, fabr. gar. t/m 2-'96 ƒ 19.750,-. Telefoon 046-335178.

YAMAHA XS 650 Heritage Special, i.z.g.st., bwj. '83, vr. pr. ƒ 4.650,-. ☎ 045-321541.

Te koop HONDA CBR 1000 F, bwj. '89, ƒ 12.500,-. Telef. 045-715052 na 16.30 uur.

Te koop BMW R 80/7, bwj. '78. Het Ambacht 21, Brunssum.

Te k. TRIKE met verl.; Kawasaki 250cc, vraagprijs ƒ 2.000,-, z.g.a.nw. Tel. 045-327180.

Te k. CROSSMOTOR Honda CR 500 R, i.z.g.st., '87, vr. pr. ƒ 1.400,-. ☎ 045-317809.

YAMAHA Ténéré XT 600Z, bwj. '87, vr.pr. ƒ 6.500,-, i.z. g.st. Tel. 045-314930.?

KAWASAKI 350 Avenger, bwj. '68, i.z.g.st., ƒ 2.000,-. Telefoon: 045-353248.

Te k. DUCATI 750 SS, Nuda 5 maanden oud, vr.pr. ƒ 17.500,- met carbon-uitlaat. Telef. 045-225336.

NAJAARSKOOPJE! Kawasaki GPZ 600 R ƒ 4.900,-; Honda Magna 750 ƒ 5.500,-; Yamaha Maxim 650 ƒ 3.750,-; Kawasaki SR 650 ƒ 2.750,-. Ruim 20 motoren voorraad. 04755-2024.

HONDA typ CBR 600 F, '88, rood/zilver, geweldig mooi, ƒ 7.950,-. ☎ 045-727820

Te koop SUZUKI GS 850 GN, bwj. '79, ƒ 5.950,-. Telef. 045-321677.

Te koop DUCATI 750, speciale uitv., geel, veel keflar; Harly Electra zweefzadel, nieuwst. Tel. 045-725447.

SUZUKI Intruder 750, bwj. '87, rood, zeer interessante prijs. Tel. 04750-11228.

Te k. CAGIVA 350, '87, 25.000 km, i.z.g.st., pr.n.o.t. k. Tel. 04409-3770.

Honda SHADOW Shopper 700 CC, bwj. '87, i.z.g.st., vr. pr. ƒ 8.750,-. 046-526923.

HONDA Super Magna 750, bwj. '89, ƒ 11.000,-, Honda 750 bwj. '83, tourmotor, ƒ 5.500,-. 04492-5782.

(Brom)fietsen

SCHAATSEN!!!!! Bauer Hockey en Ving Noren. Wij slijpen uw schaatsen vakkundig! Huub Arets, Rdr. Hoenstr. 118, Hoensbroek. Tel. 045-211893.

Te koop 2e hands DAMESFIETS. Telef. 045-753197.

Te koop gevraagd HONDA MTX, bwj. v.a. 1991, org. staat. Tel. 04746-4353.

Te k. YAMAHA RD, bwj '87; Yamaha DT 80 cc, vr.pr. n.o. t.k. Telef. 04498-56630.

Te k. weg. verh. buitenl. PUCH Maxi bwj. '89, verzek. vr.pr. ƒ 600,-. 045-440621.

Te k. YAMAHA snorfiets, automaat, i.z.g.st., ƒ 800,-. Tweewielers Feron, Schimmert. 04404-1384.

Koop of reserveer nu nog een snor- BROMFIETS of scooter tot 1 jan. Zonder afleveringskosten. Rens Janssen, Ganzeweide 54, Heerlen. Telef. 045-211486.

Te koop gevraagd SNORBROMMER Vespa Citta Gilera. Tel. 045-220927.

Te k. VESPA Ciao, met sterwielen. Kasteellaan 2a, Meezenbroek/Heerlen.

Te koop VESPA Ciao (spaakwielen) bwj. '90, i.z.g. st. Tel. 046-379713.

Te koop SPARTAMET met electrische starter, bwj. '93. Tel. 045-253686.

Winkel & Kantoor

KassaKassaKassaKassa. Ook: kassa aan PC of PC i.p. v. kassa. Kassa's klein of groot. Nieuw of occ. Keuze uit 500 stuks v.a. ƒ 250,- excl. BTW/ml. Koop, huur, leasing. Roltex, ALLES voor winkel & kantoor. Daelderweg 25, bedr.terrein Horsel Nuth. Tel. 045-242880. Fax: 045-241690. Open ma.-vr., 8.30-17.30 u. Do. tot 21,00 u.

Te koop Philips VIDEO-WRITER Wordprocessor, tekstverwer., beeldscherm en printer in een apparaat, ƒ 500,-. 046-335934.

Te k. uit faillissement: diverse KANTOORMEUBILAIR o. a. bureau's, stoelen, tafels en kasten, telefooncentrale en 4 toestellen, als nieuw. Tel. 04493-1331.

Geldzaken

20% RENDEMENT, duur 1 jaar, inleg va. ƒ 2.500,-. Info 04749-3835.

Transacties

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven ☎ 040-457080. Discrete verzilvering van waardepapieren aan toonder. Advies voor discreet sparen in verband met EG-maatregelen. Boschdijk 363.

Te huur luxe SERVICE-KANTOREN, te Kuyp bij Nijmegen, vanaf ƒ 700,- p. mnd. Inf. 08850-12880.

Weg. opheffing CONFECTIE-ATELIER te koop div. machines, strijkinstallatie, rekken, tafels, stoelen, garen en fournituren. Willem 2 laan 18a, Landgraaf. Tel. 045-311329.

Ter overname aangeb. HERENMODEZAAK in Z-Limburg, A-lokatie, zonder cont. onnodig te refl. Br.o.nr. B-06198, Limburgs Dagblad, P.B. 2610, 6401 DC Heerlen.

T.o.a. DIERENSPECIAALZAAK in middelgrote gem. in Nrd.Limb. Goede omzet. Br. o.nr. B-06201, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Feesten/Partijen

Uitgebreide luxe BRUIDSREPORTAGE incl. roomkleurige Rolls Roys Silvershadow II ƒ 1.495,-. Fotostudio Bindels. ☎ 045-313775.

Bedrijfsruimte

Te huur gevr. WINKEL- of kantoorruimte, plm. 30 m2 in Kerkrade of Kerkrade-West. Br.o.nr. B-06192, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Kerstmis

AMORICA'S te k. grootte 1.50 m. tot 2 m. Telef. 04404-1476.

Te koop KERSTBOMEN, Omorica, alle maten, tot ruim 3 mtr. ☎ 04765-2747.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Sport & Spel

Nog niet gebr. Kettler FITNESSBANK met gewichten en halters. 06.52.778854.

Wintersport

Wintersport al geboekt ??
Wij hebben het busje dat u zoekt. Huur een 9-pers. busje v.a. ƒ 94,- p.dag incl. 100 km of ƒ 658,- p.week incl. 1.000 km, incl. BTW. AutoRent Bastiaans, Spoorsingel 50, Heerlen. Vraag onze folder. 045-724141.

Vakantie en Rekreatie

Caravans/tenten

Altas Stacaravans
Europa's meest verkochte. Bezoek onze showmodellen.
Nieuw! Model '95, 9.60 x 3.60, extra breed, inruil mog.
Camping High Chaparral Oirsbeek. Zaterd. en zond. open.

CHATEAU & HOMECAR
Nu onze ex-verhuur-caravans in de aanbieding met duizenden guldens korting.
RALON, Brommelen 58A, GEULLE. Tel. 043-645079.

HOBBY 400 '89 '90 '92, 370 '91, 400 '88, 425 '89, 430 '88 '89, 440 nieuw, 460 '94, 495 '86. Burstner X 385 '89 '92. R. van Gelrestr. 45, Nieuwstadt, 04498-54664.

CARAVAN- en botenstalling aangeb.: Gronsveld, Stationsstr. 44. ☎ 04408-1251.

De Olde Caravan bv. Uw dealer voor Limburg van, Beyerland, Award, Fendt tourcaravans en Raclet vouwwagens. Spec. aanb. v. nog enkele 1994 modellen verhuur en showcaravans en vouwwagens. Tevens ruime keuze in gebruikte caravans en vouwwagens. Dr. Nolensln. 141, ind. park nrd. Sittard. 046-513634.

Caravan STALLINGSHOES, spec. ontworpen voor het buiten stallen van Uw caravan. Bescherming tegen, verkleuren, vervuilen, uitdrogen ect., ect. De Olde Caravan, Dr. Nolensln. 141, ind. park nrd. Sittard. Tel. 046-513634.

OPRUIMING div. partijen voortenten, bijna halve prijs. Theo Stet bv. voortentencentrum. 040-482945.

Gevr. 6-pers. CARAVAN ca. 6.50 m, recent model. Tel. 045-718238.

Nu al Rai voordeel bij BARTELS Caravanning. Importeur van Caravelair, LMC,münsterland en Eifelland caravans. Hommerterweg 256, Amstenrade/Hoensbroek. ☎ 04492-1870.

HOBBY 350 '91; 420 '92; 440 '94; 460 '88-'94; 520 '90;Burstner 340 '91; 440 '87; Caravelair 415 '91; Home Car '88; Dethleffs eindk. 395 '94. Telef. 04498-54390.

Te caravan DETHLEFF 4-pers. bwj. '91, met voortent en alle extra's, vr.pr. ƒ 11.750,-. Arlensstr. 2 Kakert Schaesberg.

Campers

Camper-bus MERCEDES 307 D. Zr. compl. Vr.pr. ƒ 20.000,-. Tel. 04459-2713.

Duitsland

FERIENWOHNUNGEN i. südl. Hochschwarzwald preisg. zu vermieten f. Winter/Frühj./Sommer. J. Kern, 77975 Ringsheim. 00-49. 7822.5687.

Diversen Buitenland

Kerstinkopen in Parijs
op 10 en 17 December ƒ 49,50
in AKEN
op 14 December ƒ 15,-
in BRUSSEL
op 3 December ƒ 25,-
Voor inlichtingen en boekingen bij:
A.T.S. Tours ☎ 043-644747

PRAAG OF LONDEN
5 dg. Praag v. 8-12 ƒ 299,-
3 dg. Londen v. 9-12 ƒ 199,-
ALLE REIZEN MET TENMINSTE COMFORT CLASS TOURINGCARS.
Kristal Vakanties
073-131491 of 04103-4500.

Reparaties

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

DIEPVRIES- en koelkastreparaties, zonder voorrijkosten. ☎ 046-745230. Service binnen 24 uur met garantie.

(Huis)dieren

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Boemers, maltezers, YORKS., west. h.w. terr., tekkels, Tib. terr., Shi-Tzu's, poedels, Jack Russels. Walem 11A. Schin op Geul. 04459-1237 / 3097.

BERNER-SENNENPUPS te k. van HD-vrije ouders met stamb., ingeënt, ontw. Tel. 04254-2709.

Te koop van particulier NEWFOUNDLANDERPUPS, ingeënt, ontw. ☎ 04241-1549.

Te koop BASTAARDHONDJE, 6 weken oud. Telef. 045-274032.

Te koop zwarte DWERGSCHNAUTZERPUPS met stamb. Telef. 04950-30527 (Weert).

Te k. Fila BRASILEIRO, 6 weken oud, goede afstamming, vader en moeder aanwezig, prima waakhond c.q. verdedigingshond, pr.n.o.t.k. Tel. 043-431075.

Franse ruwharige [...] en Beagle pups; [...] Tel. 04749-1291.

Te k. blonde [...] PUPS, ingeënt [...] met stamb. ☎ 04138-[...]

Te koop prachtige [...] MANN pups, ka[...] ingeënt en ontworm[...] 08866-3151.

Golden RETRIE[...] PIES, ingeënt en [...] Tel. 00-32.11.734464.

Te koop Franse [...] PUPS, prima [...] kamp. afstamm. en [...] vereniging. ☎ 073-42[...]

Te k. Berner SEN[...] (reutjes) met goed[...] ouders HD-vrij, in[...] ontw. ☎ 04138-72294.

Te k. AQUARIUM [...] beh. (in houten ka[...] 0.60x0.50m. ☎ 045-4[...]

Te k. BERNER-[...] PUPS met stamb. [...] vrije ouders. 08866-2[...]

Te koop uit gedipl. [...] pups van Malteze[...] shires, Poedels, [...] jes, West Highla[...] Pekineesjes, Golde[...] vers, Labradors [...] bastaard hondjes. [...] de gar.regeling. L[...] 8, Budel Schoot, te[...] 91851. Ook zondags [...]

Te koop DOBERMA[...] 12 maanden oud. [...] 415382.

Te koop diverse [...] EENDJES en [...] Tel. 04404-2461.

Te koop tijdens te[...] ling in Eys Grach[...] PAPEGAAIEN en [...] Zaterdag en zonda[...] zaal open. Tel. 04451-[...]

Te koop jonge blon[...] VIERPUPS ingeënt [...] wormd. Tel. 04957-42[...]

Te k. jonge Enge[...] DOG, 8 weken oud [...] en ontwormd. 04957-4[...]

Te koop Syberische [...] zeer mooi, zwart [...] blauwe ogen, 1½ [...] teefje, prijs n.o.t.k. [...] 710032.

Bel de Vakman

NEW LOOK BV L[...] Gevelreiniging, u[...] voegen, steigerverhu[...] 045-312154. Fax 323[...]

Hans LIPS voor [...] dak en zinkwerk m[...] tie. Vraag vrijbl. [...] offerte. Bel 045-45381[...]

Riet- en BIEZENS[...] vernieuwen ƒ 50,- p[...] met garantie. Telef[...] 435761 b.g.g. 646919.

Ervaren vakman b[...] aan voor straatwerk[...] ritten, sierbestrating[...] voor uw gehele tu[...] zeer SCHERPE [...] Gratis offerte: 045-323[...]

INSTALLATEUR bie[...] aan voor alle voor[...] werkzaamheden [...] de gas, water, san[...] loodgieterswerkzaamh[...] Telef. 046-743252.

STUCADOOR kan[...] werkzaamheden a[...] ☎ 045-460805.

Voor alle voor[...] DAKWERKZAAMHED[...] Dakcentrale Limburg[...] offerte. Telef. 045-465[...]

Uw SCHOORSTEEN [...] per kanaal ƒ 75,- in[...] Telef. 045-325783.

ELECTRO-MONTEUR [...] dig? Bel 045-272670.

Baby en Kind

Te koop compl. [...] UITZET, z.g.a.n.; te[...] licht eiken slaapka[...] pers. Pr.n.o.t.k. 045-45[...]

Voor Piccolo's zie verder pagina

Veertig procent kan niet rondkomen van uitkering

Minima raken steeds dieper in problemen

Van onze redactie economie

N HAAG – Steeds meer zieken en gehandicapten die een minimum-inkomen leven, raken in de proble- Bijna 40 procent van de mensen met een wao-uitke- minimum-niveau, slaagt er niet in rond te komen maandelijkse toelage. Dit blijkt uit een onder- an de vakcentrale FNV naar het uitgavenpatroon ciale minima.

maakt zich grote zorgen financiële toekomst van ar- geschikten. Door de nieuwe nden steeds meer zieken en apten op het sociale mini- mdat deze mensen veelal sten maken als gevolg van dicap, komen ze vaak niet un inkomen. Ruim de helft heeft bijvoorbeeld een auto nog te kunnen verplaatsen.

bij dat wao'ers tegen- el op het minimum be- bijvoorbeeld als ze worden of slechts een gedeelte- wao-uitkering krijgen. Zij tor- aangegane verplichtingen verleden met zich mee. De voorspelt derhalve een beroep op sociale diensten ood van deze mensen te le- ben het nog krapper dan zogeheten 'bijstandsmoeders'. Overigens ontbreekt het de helft van alle huishoudens op het sociale minimum met kinderen aan iedere vorm van 'buffer' om tegenvallers op te vangen. Slechts de helft van deze groep beschikt over een spaartegoed van 500 gulden of meer.

De FNV waarschuwt dat de aangekondigde bezuinigingen op de kinderbijslag deze groep minima zwaar zullen treffen. Veel huishoudens met kinderen kunnen nu al slechts rondkomen met behulp van giften van familie, kennissen of kerkelijke instellingen. Van alle minima die rondkomen met hun uitkering, verklaarde bijna de helft een gift te hebben ontvangen van familie of vrienden. Van gezinnen met kinderen die niet uitkomen met hun geld, krijgt slechts een klein deel financiële hulp van derden.

anen

oeilijker om rond te komen, gezinnen met kinderen die bijstand zijn aangewezen. het FNV-onderzoek slaagt helft van deze groep er niet touwtjes aan elkaar te kno- chtparen met kinderen heb-

Woonlasten

Het grootste probleem waarmee vrijwel alle minima kampen, is de stijging van de woonlasten. Terwijl de uitkeringen in de afgelopen twee jaar nauwelijks stegen, gingen de kosten voor huur en gemeentelijke lasten met gemiddeld 7 procent omhoog. Minima die een woning huren – de overgrote meerderheid – zijn inmiddels 40 procent van hun inkomen kwijt aan woonlasten.

Daarnaast vormen ziekten voor veel minima een grote kostenpost. Naast arbeidsongeschikten kampen ook veel bejaarden met hoge ziektekosten, zo blijkt uit het FNV-onderzoek. Bejaarden die alleen van aow moeten rondkomen, geven gemiddeld zo'n 10 procent van hun inkomen uit aan kosten die verband houden met hun gezondheid. Vooral alleenstaande ouderen zijn hierdoor gedupeerd. Om tòch uit de schulden te blijven, leiden zij veelal een zeer sober bestaan.

In Nederland leven volgens de FNV naar schatting een miljoen huishoudens van een uitkering op of rond het sociale minimum. Naast bijstandsgerechtigden betreft het mensen met een arbeidsongeschiktheids- (wao) of ouderdoms-uitkering (aow).

Winst Sphinx

winst van Sphinx Gustavs- in de eerste helft van het april begonnen boekjaar met 47 procent gestegen gisteren abusievelijk ge- maar met 77 procent, van miljoen naar 13,1 miljoen

Telegraaf en Wegener starten Nieuwsradio

AMSTERDAM – NV Holdingmaatschappij De Telegraaf, waartoe ook het Limburgs Dagblad behoort, en Wegener NV willen een landelijk nieuws-, verkeers- en actualiteitenprogramma uitzenden.

De beide ondernemingen hebben een aanvraag ingediend bij staatssecretaris Nuis van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen voor toewijzing van de, naar verwachting binnen afzienbare tijd voor commercieel gebruik beschikbaar komende, etherfrequentie 747kHz.

De Telegraaf en Wegener nemen primair deel aan dit project vanuit hun belang bij de invulling van het nieuwsprogramma, dat ook via de kabel zal worden uitgezonden. Strengholt BV zal in het nieuwsradioproject verantwoordelijk zijn voor de organisatorische en technische voorbereidingen.

Het initiatief is eind vorig jaar onder de naam 'Inforadio' onder de aandacht van de toenmalige minister van WVC gebracht. De uitgevers willen de beoogde zender tot een uniek informatiemedium maken, waarmee een belangrijke aanvulling op het Nederlandse media-aanbod kan worden geleverd.

Omo in Polen

● *De pakken wasmiddel van het internationale Unilever-merk staan ook in de schappen van Poolse supermarkten.* Foto: ANP

Kwartaalwinst Unilever zes procent gestegen

Van onze redactie economie

ROTTERDAM – De nettowinst van Unilever is in het derde kwartaal met 6 procent gestegen tot ruim 1,2 miljard gulden. De omzet groeide in dat kwartaal van 19,7 miljard tot 21,6 miljard gulden. Over de eerste negen maanden van het jaar steeg de nettowinst 4 procent tot ruim 3,1 miljard gulden. De omzet tot en met september was f 61,6 miljard tegen f 57,4 miljard in 1993.

De Europese voedingsmiddelenbedrijven lieten een sterke stijging zien van de verkopen van ijs en ijsthee, gestimuleerd door acquisities en het voortreffelijke zomerweer, aldus bestuursvoorzitter Morris Tabaksblat gisterochtend in een toelichting op de kwartaalcijfers.

In wasmiddelen was de winst lager dan vorig jaar ondanks een verdere vermindering van de kosten, mede als gevolg van het marketing-fiasco met het nieuwe wasmiddel Omo Power.

De positieve ontwikkeling in speciale chemische produkten zette door. In Europa groeide de omzet in het derde kwartaal met 8 procent tot 11,7 miljard gulden en kwam het bedrijfsresultaat 12 procent hoger uit op 1,3 miljard gulden.

In Noord-Amerika boekten de consumentenbedrijven van Unilever 'duidelijk meer winst'. De reorganisaties bij de Amerikaanse wasmiddelenfabrieken droegen volgens Tabaksblat bij aan het betere resultaat van deze produktgroep. In Noord-Amerika groeide de omzet met 4 procent tot 4,3 miljard gulden en kwam het bedrijfsresultaat 29 procent hoger uit op 431 miljoen.

Buiten Europa en Noord-Amerika verbeterden bij Unilever omzet en winst in de meest belangrijke markten. Opvallend daarbij zijn volgens Tabaksblat de goede resultaten in Afrika, met name in Zuid-Afrika. De omzet in de 'overige gebieden' steeg met 18 procent tot 5,6 miljard gulden terwijl het bedrijfsresultaat met 10 procent groeide tot 470 miljoen.

Aanwinsten

Unilever verwierf tot nu toe dit jaar 24 bedrijven en verkocht er ook 24, waarbij de netto-investering 1,5 miljard gulden bedroeg. De rentekosten kwamen met 166 miljoen in het derde kwartaal hoger uit dan in de vergelijkbare periode van 1993 als gevolg van een hogere nettoschuld en minder gunstige tarieven.

Per aandeel steeg de winst over drie kwartalen van 10,81 gulden vorig jaar tot 11,22 gulden nu. Unilever keert een onveranderd interimdividend uit van 1,48 gulden per gewoon aandeel.

Weer post bezorgd bij portiekwoningen

Brievenbus-oorlog kost PTT miljoenen

Van onze redactie economie

HEERLEN – PTT Post hervat vandaag op last van de Haagse rechtbank de bestelling van post bij ongeveer 100.000 portiekwoningen. De bezorging was gestaakt omdat het voor de PTT onrendabel is als de postbode voor de postbestelling een of meerdere trappen moet oplopen.

De rechtbank bepaalde gisteren in kort geding dat de PTT de eigenaren van de portiekwoningen niet langer mag verplichten om in de gezamenlijke trapopgang brievenbussen te plaatsen. De PTT moet van de rechtbank eerst veiligheidsvoorschriften maken voor dergelijke brievenbussen. De Vereniging Eigen Huis, die het kort geding samen met andere consumentenorganisaties had aangespannen, gaat het geld dat duizenden eigenaars al hebben uitgegeven aan de brievenbussen terugvorderen van de PTT: een claim van 'tientallen miljoenen', aldus adjunct-directeur F. van Loon.

De uitspraak geldt voor ongeveer 100.000 oudere portiekwoningen waar de brievenbussen op de verdiepingen zijn aangebracht. Maar dergelijke portiektrappen zijn volgens de rechtbank niet gebouwd op het legen van een brievenbus die halverwege de trap is aangebracht. Dat leidt volgens de rechtbank tot 'gevaarlijke situaties'. Onlangs raakte een 45-jarige vrouw uit Rijswijk gewond toen zij bij het legen van de brievenbus haar evenwicht verloor en van de trap stortte.

Eigen Huis is ingenomen met de uitspraak van de rechter. In de eerste plaats natuurlijk om 'de veiligheid van de geadresseerden,' zegt Van Loon. Maar een gunstig bijkomend verschijnsel is in de ogen van Van Loon dat de machtige PTT 'eindelijk op haar plaats is gezet.'

Behalve de nederlaag in kort geding kan PTT Post een claim van 'enkele tientallen miljoenen guldens' tegemoet zien. Eigen Huis eist dat het bedrijf alle kosten vergoedt die bewoners hebben gemaakt om onder druk van de PTT de gewraakte brievenbussen te installeren à raison van 160 gulden per bus gemiddeld.

PTT Post wilde gisteren niet reageren op de miljoenenclaim. „Dit kan enorme consequenties hebben, waar we ons eerst grondig op moeten bezinnen," zo liet een woordvoerder weten. PTT Post gaat niet in beroep tegen de uitspraak. Het bedrijf gaat onderzoeken of het mogelijk is veiligheidsvoorschriften te formuleren. Van de 6 miljoen brievenbussen in Nederland voldoet ongeveer één miljoen niet aan de eisen in het Brievenbussenbesluit uit 1988. Het besluit geeft regels voor de afstand tot de openbare weg en voor het formaat van de bus.

Volgens Van Loon is de eis van PTT Post ook vanuit economisch oogpunt onredelijk. Voor de drie ton per jaar die de PTT bespaart op de tijdrovende klimpartijen van de postbode, waren de 100.000 bewoners gedwongen samen 16 miljoen gulden te investeren. Eigen Huis begrijpt niet waarom PTT Post niet eerst zelf heeft nagedacht over de gevaren van een brievenbus halverwege de trap. „De machtige monopolist PTT Post is niet gewend om naar anderen te luisteren, laat staan om te onderhandelen. Het motto 'Befehl ist Befehl' doet bij dat bedrijf nog steeds opgeld," aldus Van Loon.

Omzet industrie groeit erg snel

DEN HAAG – De omzet van de Nederlandse industrie is in september met 6 procent gestegen, de grootste maandelijkse groei van dit jaar. Dat brengt de omzetgroei over de eerste negen maanden van dit jaar op 3 procent. Dat heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gisteren bekendgemaakt. De uitvoer steeg in september met 9 procent aanzienlijk sterker dan de binnenlandse omzet (4 procent), eenzelfde beeld als in de maanden daarvoor.

De omzetontwikkeling vertoont vanaf januari een opgaande lijn en nam toe van plus 1 procent in het eerste kwartaal via 3 procent in het tweede, tot 4 procent in het derde kwartaal. De basismetaal- en de chemische industrie groeiden het sterkst. Vooral door een sterke ontwikkeling in de export groeiden beide sectoren meer dan 10 procent. De sectoren transportmiddelen, aardolie- en leerindustrie leverden gemiddeld 3 procent in.

beurs

ypisch

ERDAM – Cijfers uit het be- moeten van ongekende zijn, willen ze de Amster- effectenbeurs momenteel in brengen. Een stijging van rtaalwinst van Unilever met kte dat gisteren in ieder Bij een uiterst afwach- ndel daalde de koers met t f 199,70. De AEX sloot op een „typisch vrijdag- bij een daalde 3,05 punt 9. Vooruitlopend op beslis- e Amerikaanse centrale een eventuele renteverdaalde de dollar met 0,65 f 1,7135. De onzekerheid wikkelingen in Amerika ook op de buiten- n in een afwachtende in beleggers.

index in Londen schoot omlaag en zakte onder de Frankfurt gaven de koer- prijs. De obligatie- Amsterdam verloor over één tot drie dubbel- hoofdfondsen leverden nconcerns weer flink in: Nobel f 3,20 op een slotkoers 20 en DSM f 1,70 (slot VNU kreeg bij zwakke eveneens een daling van verwerken (f 180). Daarbij onzekerheid over een mo- samenwerking van Tros en deelneming RTL op de beurs- rol. Ondanks berichten belangrijke overname in de Staten verloor Wolters twee dubbeltjes met een ers van f 120,30.

ips heeft de aantrekkingskracht vorige week weer helemaal ver- n leverde f 1 in (f 52,50). In tien dagen verloor het f 5. Grote winst was er al- producent van kopieer- Océ-Van der Grinten, 1,60 mocht bijschrijven met koers van f 76.

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	62,10	61,50
Aegon	106,20	106,20
Ahold	50,70	50,40
Akzo Nobel	203,40	200,20
Bols Wes.c.	33,30	33,20
CSM cert.	68,30	68,30
Dordtsche Petr.	198,60	197,10
DSM	141,30	139,60
Elsevier	16,90	16,90
Fokker cert.	14,90	15,10
Fortis Amev cert.	74,60	74,90
Gist-Broc. cert.	44,60	44,80
Heineken	247,90	246,60
Hoogovens nrc	81,00	80,50
Hunter Douglas	77,20	76,20
ING c.	79,90	79,10
KLM	47,30	46,80
Kon. KNP BT	48,70	48,80
Kon. Olie	189,00	188,00
KPN	55,20	55,20
Nedlloyd	55,70	54,40
Océ-v.d.Gr.	74,40	76,00
Pakhoed cert.	46,00	45,50
Philips	53,30	53,50
Polygram	77,00	76,80
Stork	44,50	43,60
Unilever cert.	200,90	199,70
Van Ommeren nrc	50,80	50,60
Ver Bezit VNU	181,70	180,30
Wolters-Kluwer	120,80	120,30

Avondkoersen Amsterdam

Ahold 50,40 (50,40)
Fortis Amev 74,90 (74,70)
Kon. Olie 187,50-187,70 (188,80)
Philips 52,60 (52,50)

Binnenl. aandelen		
Aalberts Ind	81,30	82,00
ABN Amro pref.	59,30	58,70
ABN AmroHld.prf.c.	6,22	6,20
ACF-Holding	36,20	36,00
Ahrend Groep c.	155,90	154,60
Alanheri	37,20	37,40
Ant. Verff.	435,00	435,00
ARTU Biologicals	3,60	3,60
Asd Options Tr.	21,30	21,00
Asd. Rubber	2,50e	2,50
Atag Hold. cert.	111,50	111,00
Athlon Groep	69,80	69,80
Athlon Groep nrc	68,90	68,90
Aut.Ind.R'dam	119,00	119,00
Ballast Nedam c.	71,10	71,00
BAM Groep	107,00	107,00
Batenburg	150,00	150,00
Beers	189,50	189,00
Begemann Groep	24,10	24,10
Belindo	280,20	282,00
Besouw Hold.	33,80	33,80
Blydenst.-Will.	29,00	29,00
Boer De Winkelb.	71,00	71,00f
Borsumij Wehry	26,30	26,80f
Boskalis cert.	36,00	36,70
Brast Beheer	24,40	24,70
Breevast	8,60	8,70
Burgman-Heybroek	1380,00	1380,00
Calvé-Delft cert.	1390,00	1378,00
Calvé-Delft pref	885,00	885,00
Cap Volmac	24,30	24,40
Ceteco Hold.	42,30	42,30
Claimindo	279,70	279,50
Content Beheer	28,80	28,50
Credit LBN	19,30	19,30
Crown v.G. cert.	141,30	141,20
CSM	68,30	68,30
De Drie Electr.	16,70	16,80
Delft Instrum.	23,10	23,30
DICO Intern.	69,10	69,50
Dorp-Groep	33,80	33,40
Draka Holding	40,30	40,20
Econosto	21,20	21,50
EHCO KLM Kleding	215,50	213,00
EMBA	184,00	185,00
Eriks Holding	176,00	176,00
Flexovit Int.	87,50	87,00
Frans Maas cert.	50,00	50,00
Free Record Shop	29,00	29,00
Fugro cert.	34,60	34,40
Gamma Holding	96,80	96,40
Gamma pref.	6,00	6,00
Garzarelli $	10,00	10,00
Gelderse Pap.	53,50f	53,40
Getronics	54,10	54,40
Geveke	42,60	42,10
Giessen-de N.	69,00	69,00
Gouda Vuurvast	117,00	119,00
Goudsmit	29,50	29,50
Groenendijk	29,60	29,20
Grolsch cert.	53,50	54,50
Grontmij	53,00	53,60
GTI-Holding	156,00	156,00
Hagemeyer	163,00	163,00
Hal Trust B	16,00	16,10
HAL Trust Unit	16,20	16,10
HBG	273,50	273,00
Heijmans	60,00	60,00f
Heineken Hold. A	222,50	220,50
Helvoet Holding	36,80	36,80
Hes Beheer c.	19,70	19,50
Hoek's Mach.	77,70	76,50
Holl. Colours	86,50	86,50
Holl. Ind. Mij	63,50	63,00
Holl.Sea S.	0,36e	0,36e
Hoop Eff.bank	7,30	7,40
Hunter D.pref.	5,50	5,50
IHC Caland	42,00	43,00
ING	7,09	7,10
Inter/View Eur.	6,50	6,50
Internat.Muell.	94,00	95,80
Kühne+Heitz	35,80	36,00
Kas-Associatie	48,50	48,50
KBB	106,70	104,50
Kempen & Co	14,50	14,60
Kleine Holding	133,70	133,70
Kon. Sphinx Gust.	55,60	56,10
Kon.KNP BT c.pref.	51,70	51,70
Kondor Wessels	44,70	44,70f
Koppelpoort	417,60	417,00
Krasnapolsky	184,00	184,00
Landré & Gl.	47,00	47,00
LCI Comput.Gr.	4,00	4,00f
M.Enim OB-cert.	85,00	85,00
Macintosh	41,40	41,00
Management Share	1,35	1,35
Maxwell Petr.	202,00	202,00
Moeara Enim	1640,00	1639,00
Moolen Holding	43,00	43,00
Mulder Boskoop	35,00	35,00
Multihouse	2,20e	2,20e
Naeff	485,00	485,00
NAGRON	89,10	89,10
Nat. Inv. Bank	130,60	130,50
NBM-Amstelland	18,30	18,70
Ned.Part.Mij	50,90	50,90
Ned.Springst.	6550,00	6550,00
NEDAP	60,20	60,30
Nedcon Groep	38,80	38,40
Nedschroef Hold.	74,90	74,90
Neways Electr.	11,80	11,80
Nijv.-Ten Cate	84,00	83,10
NKF Holding	21,50	21,50
Norit	18,80e	18,80
Nutricia VB cert	91,50	89,60
OPG cert.	43,90	43,50e
Oce Bank cert.	61,70	62,00
Ordina Beheer	20,80	20,60
OTRA	285,00	285,00
P & C Groep	91,60	91,50
Philips Electr. d'95	0,10	-
Pie Medical	7,80	8,00
Pirelli Tyre	11,50f	11,50f
Polynorm	177,00	177,00
Porc. Fles	79,60	79,40
Randstad	68,20	69,00
Reesink	117,00	119,00
Rood Testhouse	3,30	3,30
Rothmans Int.	4,15	4,30
Roto Smeets Boer	41,30	40,80
Samas Groep	59,00	59,10e
Sarakreek	4,90f	5,20
Schuitema	1895,00	1895,00
Schuttersveld	42,50	42,00
Simac Techniek	18,80	18,70
Sligro Beheer	86,70	86,80
Smit Intern.	42,00	42,30
Smit Transp c.	40,00	40,00
St.Bankiers c.	45,00	45,00
Stad Rotterdam c.	36,90	37,00
Telegraaf De	192,10	191,50e
Textielgr.Twente	77,70	77,30
Tulip Computers	11,80	11,70
Tw.Kabel Holding	230,00	230,00
Ubbink	58,90	59,40
Unilever	165,00	165,00
Vereenigde Glas	555,00	556,00
Vilenzo	41,00	42,00
Volker Stevin	87,10f	86,70
Vredestein	19,00	19,00
Wegener	119,00	119,00
Welna	48,50	48,40e
West Inv.F. wb	61,50a	61,00
West Invest F.	13,80	13,80
Wolff, Handelmij	59,50	59,50
Wolters Kluwer	485,00	485,00
Wyers	23,80	23,90

Beleggingsinstellingen		
A'dam EOE Ind.F.	448,00	446,00
ABF	112,50	112,50
ABN Amro A.in F	83,00f	82,90
ABN Amro Aand.F.	96,00	95,90
ABN Amro Amer.F.	70,80	70,60
ABN Amro Eur. F.	86,00	86,00
ABN Amro Far E.F.	75,30	75,80
ABN Amro L.Gr.F.	182,70	182,80
ABN Amro Neth.F.	116,80	116,20
ABN Amro Obl.Grf.	199,60	199,70
ABN Amro rent.div	155,10	155,10
Aegon Aandelenf.	45,50	45,40
Aegon Spaarplus	5,00	5,00
Aldollar BF $	30,60	30,70
Alg.Fondsenbez.	249,40	249,30
Alliance Fund	7,60e	-
Alrenta	229,80	230,20
Amvabel	89,20	89,00
Asian Cap.F.$	61,70	61,40
Asian Select. F.	104,90	104,90
Asian Tigers F.	110,90	110,20f
ASN Aandelenf.	52,50	52,40
Austria Global	1223,00	1223,00
Austro Hung. F.	7,60	7,40
AXA Aand.Int.	76,70	76,70
AXA E&L Belegg.1	95,10	95,00
AXA E&L Belegg.2	93,90	94,00
AXA E&L Belegg.3	117,70	117,80
AXA E&L Belegg.4	87,60	87,70
AXA E&L Kap.Rente	118,60	118,80
AXA Obl.Ned.	76,60	76,70
Bemco RentSel.	62,60	62,60
Bever Holding	4,70	4,70
Biogrond Belegg.	10,70	10,70
Capa City Realty	1,30e	1,40f
CL Aandelenfonds	95,80	95,40
CL Liq.Groeifonds	102,30	102,40
CL Obl.Dividendf.	103,80	103,90
CL Obl.Waardef.	121,90	122,00
Comm.Argeus F.	86,90	87,20
Comm.Benacus F.	89,50	89,80
Comm.Cea F.	91,50	91,70
CuMPreferent F.	106,70	106,50
Delta Ll.Dollarf.	52,20	52,80
Delta Lloyd ECU	54,00	54,10
Delta Lloyd Inv.	39,20	39,20
Delta Lloyd Mix	73,00	73,10
Delta Lloyd Rent	59,60	59,60
Donau Fonds	28,50	28,40
DP America Gr.F.	35,70	35,70
EGF Investm.	156,00	155,00
EMF Rentefonds	82,90	83,00
EMS Growth Fund	103,00	102,80
EMS Income Fund	91,50	91,50
EMS Offsh. Fund	100,50	100,50
Eng-Holl.Bel.T1	10,60	10,60
Eng-Holl.Bel.Tr.	20,00	20,00
Envir.Growth F.	41,50	41,50
Esmeralda part.	37,80	37,70
Eur.Ass. Trust	8,30	8,30
Euro Growth Fund	59,50	58,70
Euro Spain Fund	8,20	-
Far East Sel.F.	79,00	79,00
GAF Am.Liq.F. ecu	1,53	1,53
GAF Am.Obl.F. ecu	1,78	1,78
GAF Bfr.Liq.F. bfr	1056,70	1056,80
GAF DM Liq.F. ecu	1,61	1,61
GAF DM Obl.F. ecu	1,58	1,58
GAF Eng.Aandf. ecu	2,11	2,10
GAF Eng.Liqf.ecu	1,25	1,25
GAF Eng.Oblf.ecu	1,33	1,32
GAF Eur.Aandf.ecu	2,24	2,25
GAF Eur.Oblf.ecu	2,20	2,20
GAF Gl.Managf.ecu	2,51	2,51
GAF Jap.Aandf.ecu	1,12	1,12
GAF Jap.Liqf.ecu	1,63	1,63
GAF Jap.Oblf.ecu	1,74	1,74
GAF N-Am. Aandf.ecu	2,25	2,25
GAF V.Oost.Aandf.ecu	3,25	3,22
German City Est.	33,00	33,00
Gim Global	56,00	55,70
Groeigarant	1,38	1,38
Holl. Eur. Fund	59,50	59,50
Holl. Obl.Fonds	130,50	131,10
Holl. Pac. Fund	136,50	136,00
Holl. Sel.Fonds	97,80	98,20
Holland Fund	90,30	90,20
Hooge Huys Hypf.	125,00	125,00
INB Bnk Verre Oost.	45,70	45,60
ING Bnk Dutch F.	61,60	61,30
ING Bnk Geldm.F.	61,20	61,20
ING Bnk Glob.F.	52,80	52,70
ING Bnk Oblig.F.	32,80	32,80
ING Bnk Rentegr.F	128,60	128,70
ING Bnk Spaard.F.	103,86	103,87
Interbonds	489,00	489,00
Intereffekt 500	27,50	27,40
Intereffekt wt	25,70	25,50
Intereffekt Yen Value	81,50	81,00
Investa part.	83,00	83,00
IS Himal.Fund $	17,70	17,70
Jade Fonds	209,00	207,70
Jap.Convertible.F.	50,00	50,00
Jap.Ind.Alpha F.	7550,00	-
Jap.Sect.Rat.Yen	5420,00	-
Japan Fund	19,30	19,20
Korea Pac.Tr. $	13,70b	-
Latin Am.Eq.F.	103,00f	103,00
Leveraged Cap	60,00	59,50
Liquirent	54,60	54,60
Mal.Capital F.$	16,00	15,90
Mees Obl.Div.F.	114,50	114,70
Mexico Income F.	19,20	19,20
Mondibel	76,80	76,80
Nat.Res.Fund	76,40	75,80
New Asia Fund	10,70	10,70
Nomura Warr. F.	0,20a	0,20a
OAMF Rentefonds	11,50	11,35
Obam, Belegg.	311,40	311,80
Ohra Aand.F.	64,40	63,90
Ohra Liq.Grf.	54,20	54,20
Ohra Obl.Df.	54,70	54,80
Ohra Obl.Grf	55,10	55,20
Ohra Onr.G.F.	58,70	58,80
Ohra Totaal F.	58,20	58,20
Orange Fund	27,90	27,90
Pac.Dimensions	31,10	31,00
Pac.Prop.Sec.F.	45,00	45,10
Pierson Rente	128,30	128,10
Pitcher	45,70	45,70
Postb.Aandelenf.	57,10	57,10
Postb.Beleggf.	57,40	57,60
Postb.Obl.f.	47,60d	47,80
Postb.Verm.gr.f.	59,80	60,00
Rentalent Bel.	169,00	169,20
Rentotaal NV	38,50	38,50
RG Aand.Mixfund	59,90	59,60
RG America F.	137,50	136,50
RG Divirent F.	53,50	53,50
RG Europe F.	127,10	127,30
RG Florente F.	129,40	129,40
RG Hollands Bezit	97,90	97,70
RG Nettorente F.	105,30	105,30
RG Obl.Mixfund	61,30	61,30
RG Pacific F.	140,80	140,30
RG Rente Mixfund	63,60	63,60
Robeco	112,80	112,20
Rodamco	50,80	51,00
Rodamco Ret.Ned.	100,30e	100,30e
Rodin Prop.$	68,00	-
Rolinco	115,80	115,50
Rolinco cum.p	90,00	90,00
Rorento	82,30	82,30
Schrod.Int.Pr.F	28,30	28,30
Sci/Tech $	14,90	14,50
Suez Gr.Fund	50,80	50,60
Suez Liq.Grf.	200,80	200,90
Technology Fund	16,30	16,30
Tokyo Pac.Hold.	247,50	246,00
Tolsteeg, Beleggmij	352,00	350,00
Trans Eur.Fund	89,70	89,80
Transpac.F.	347,00	347,00
Uni-Invest	19,30a	19,10b
Unico Inv.Fund	68,70	68,70
Unifonds DM	32,50	32,50
Vaste Waard.Ned	53,50	52,00
VastNed	104,50	104,50
VHS Onr. Mij	4,70e	4,80
VIB NV	44,10e	44,20
VSB Aand.F.	99,90	99,40
VSB Mix Fund	61,40	61,40
VSB Obl.Groeif.	108,60	108,70
VSB Rente Fonds	100,40	100,60
WBO Intern.	68,20	68,30
Wereldhave NV	95,50	95,00e
World Prop.F.	68,90	69,50
ZOM Florida F. $	32,80	32,80
Zonnespectrum	9,10	9,05

Parallelmarkt		
IPNA 3 nrc	337,00a	-
Melle, van nrc	105,00	105,00
Pan Pac. Winkel	3,90	3,90

Wall Street		
allied signal	33 ¾	33 ⅜
amer.brands	33 ½	33 ⅛
amer.tel.tel	54 ½	54 ¼
amoco corp	61 ⅛	61 ⅛
asarco inc.	27 ⅝	27 ⅜
bethl. steel	17 ⅞	17 ¾
boeing co	44	43 ⅝
can.pacific	15 ⅛	15 ¼
chevron	41 ¾	41 ¾
chiquita	13 ¼	13 ⅛
chrysler	45 ¾	46
citicorp	45 ⅝	45 ¼
cons.edison	24 ¾	24 ½
digit.equipm.	30 ⅝	30 ⅞
dupont nemours	55 ⅜	55
eastman kodak	46 ⅛	45 ¾
exxon corp	59 ¾	59 ½
ford motor	28 ⅝	28 ½
gen. electric	48 ¾	48 ¾
gen. motors	38 ⅞	38 ⅝
goodyear	35 ⅜	35 ⅛
hewlett-pack.	98 ⅛	97 ⅝
int. bus.mach.	72	72 ½
int. tel.tel.	85 ¾	85
klm airlines	27 ¾	27 ⅛
mcdonnell	139	140 ¼
merck co.	37 ⅛	36 ¾
mobil oil	82 ⅛	82 ¾
omega financ.	25 ⅜	25
philips	30 ⅝	30 ¾
royal dutch	109 ⅝	109 ½
sears roebuck	51 ⅝	50 ⅜
sfe-south.pac.	16	16 ⅛
texaco inc.	60 ¾	60 ½
travelers	33 ⅝	33 ⅛

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,645	1,765
austr.dollar	1,22	1,34
belg.frank (100)	5,28	5,58
canad.dollar	1,200	1,320
deense kroon (100)	27,10	29,60
duitse mark (100)	109,50	113,50
engelse pond	2,61	2,86
finse mark (100)	35,30	37,80
franse frank (100)	31,10	33,85
griekse dr. (100)	0,63	0,85
hongkong dlr.(100)	18,75	22,75
ierse pond	2,55	2,80
ital.lire (10.000)	9,85	11,55
jap.yen (10.000)	171,50	177,50
noorse kroon (100)	24,20	26,70
oost.schill. (100)	15,62	16,12
port.escudo (100)	0,98	1,16
spaanse pes. (100)	1,25	1,41
turkse lira (100)	0,0032	0,0059
zuid.afr.rand	0,40	0,55
zweedse kr. (100)	22,05	24,55
zwits.fr. (100)	131,00	135,50

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,71325-1,71575
antill.gulden	0,9500-0,9800
austr.dollar	1,2850-1,2950
belg.frank (100)	5,4460-5,4510
canad.dollar	1,25975-1,26225
deense kroon (100)	28,665-28,715
duitse mark (100)	112,0950-112,1450
engelse pond	2,7425-2,7475
franse frank (100)	32,595-32,645
griekse dr. (100)	0,6780-0,7780
hongk.dollar (100)	22,0750-22,3250
ierse pond	2,6890-2,6990
ital.lire (10.000)	10,915-10,965
jap.yen (10.000)	175,450-175,550
nwzeel.dollar	1,0575-1,0675
noorse kroon (100)	25,565-25,615
oostenr.sch. (100)	15,9230-15,9330
port. escudos (100)	1,0795-1,1195
spaanse pes. (100)	1,3425-1,3525
zweedse kr. (100)	23,495-23,545
zwits.frank (100)	133,725-133,775
e.c.u.	2,1315-2,1365

Indexen		
Dow Jones	3801,47	-20,52
ebs koersindex	274,70	273,20
EOE-index	410,74	407,69

Optiebeurs

	serie			omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c	apr	65,00	356	2,40	2,20
abn amro	c	o97	65,00	305	6,60	6,60
abn amro	p	jan	57,50	150	0,60	0,70
abn amro	p	jan	65,00	135	3,70	4,00b
abn amro	p	j96	52,50	133	1,70	1,60
ah	c	jan	52,50	153	-	0,90
ah	c	apr	50,00	263	3,40	3,20
ah	c	apr	55,00	108	1,10	1,20
ah	p	apr	50,00	400	1,70	1,80
d/fl	p	dec	175,00	150	4,20	4,50
eoe	c	nov	395,00	135	16,00	13,00
eoe	c	nov	405,00	209	7,20	4,30
eoe	c	nov	410,00	250	3,80	1,60
eoe	c	nov	415,00	138	1,60	0,60
eoe	c	nov	420,00	200	0,80	0,20
eoe	c	dec	400,00	390	15,00b	13,00
eoe	c	jan	430,00	1350	5,00	3,70a
eoe	c	jan	440,00	1390	2,40	2,00
eoe	p	nov	405,00	195	1,40a	2,00
eoe	p	nov	410,00	231	2,90a	4,30
eoe	p	o97	410,00	351	25,90	26,00
hoog	c	jan	80,00	341	5,20	4,70
hoog	c	apr	90,00	219	4,00	3,80
hoog	p	jan	80,00	204	3,00a	3,00
ing	c	apr	85,00	308	2,60	2,40
klm	c	jan	50,00	458	1,00	1,50
nll	c	mei	95,00	3930	2,50b	2,50
nll	p	nov	94,00	600	0,50	0,40
nut	c	nov	90,00	535	3,80	1,90
nut	c	nov	95,00	547	2,00	0,70
nut	c	feb	95,00	904	6,20	5,00
nut	p	feb	85,00	139	3,80	4,30
olie	c	jan	200,00	198	2,10	2,00
phil	c	nov	52,50	500	1,30	1,00
phil	c	nov	57,50	187	0,20a	0,10
phil	c	jan	55,00	403	2,10	1,70
phil	c	jan	57,50	140	-	1,00
phil	c	jan	60,00	226	0,80	0,50
phil	c	apr	60,00	137	1,70	1,50
phil	c	o98	55,00	219	13,20a	12,20
phil	p	nov	52,50	574	0,30	0,80
phil	p	nov	55,00	328	1,70	2,40
phil	p	jan	55,00	333	2,90	3,50
top5	c	nov	730,00	161	8,00a	4,00
top5	p	nov	740,00	144	3,10	5,50
top5	p	nov	750,00	160	6,50	11,00
unil	c	nov	200,00	316	2,50	1,30
unil	c	nov	205,00	201	1,00	0,30
unil	c	jan	210,00	236	3,00a	2,40
x072	c	okt	-	150	27,00a	24,00a

Goud en zilver

Goud onbewerkt 20,930-21,530, vorige 20,880-21,480, bewerkt 23,130 laten, vorige 23,080 laten.

Zilver onbewerkt 245-315, vorige 245-315, bewerkt 345 laten, vorige 300 laten.

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Opleidingen

Laat je niet wijs maken dat je geschikt bent als MODEL als dat niet zo is.
Aan de modellenopleiding van
modelagency Fashion&Style
gaat een eerlijke selectie vooraf. Heb je interesse, kom dan geheel vrijblijvend naar onze CASTING en INFO-avond op woensdag 16 november aanstaande in Grand Café Puccini, Markt 54, Kerkrade. Aanvang 20.00 u.
Modelagency Fashion Style info 045-422424.

ANWB & Bovag erkende Verkeersschool WISCHMANN & ZN voor al uw rijbewijzen en chauffeursdiploma's. Europaweg Zuid 340, Landgraaf, telefoon 045-321721. Rij-opleiding kan in 8 dagen of in 9 weken.

Aangeb. TALENCURSUSSEN in 127 talen op cass. enz. ƒ 70,-. Ook voor buitenl. Tel: 070-3638667/3894543

Binnenkort start de opleiding tot EXAMINATOR beroeps- en verkeersopleidingen. Aan deze exclusieve opleiding kan slechts een selectief beperkt aantal cursisten deelnemen. Voor informatie en studiegids kunt u bellen naar De Kaderschool: 04998-99425 of 043-259550.

Autorijden uw leukste hobby? Rijden met modernste simulator ook? Lijkt ANTISLIP-INSTRUCTEUR u een heel fijn beroep? Haal dit diploma dan in twee maanden! Bel tot 21.00 u. De Kaderschool: 04998-99425 / 043-259550.

VERKEERSDOCENT is een nieuw beroep met toekomst. Wilt u voor de klas? Heeft u al wat ervaring met lesgeven? Haal dan het Kaderschooldiploma! Vraag info en studiegids. Bel 04998-99425 of 043-259550.

Cursus THAISE taal voor beginners. Tel. 045-718397.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Rijles

ANWB Autorijleskampen
De ANWB organiseert een unieke rij-opleiding.
Afhankelijk van de test, duurt de opleiding tussen de 8 en 14 dagen inclusief het CBR-examen.
Meer weten bel nu de ANWB: 06-8991161.

Huwelijk/Kennismaking

Zoekt U als alleenstaande 'n leuke invulling van uw vrije tijd?
"Vriendengroep Zuid"
heeft nog plaats voor aktieve alleenstaanden van 35 t/m 55 jr. Doel: wandelen, fietsen, trefavonden, museumbezoek enz. Br.o.nr. B-06202, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Goeduitziende zakenman, ongehuwd, middelb. leeft. zkt. jonge VROUW tussen 35-40 jr. met 1 of 2 kind. v. een serieuze rel. Br.o.nr. B-06158, Limb. Dagbl., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Ben weduwnaar 60 jaar met eigen huis in Heerlen. Zoek langs deze niet alledaagse weg nette VROUW of wed. tot 55 jr. Br.o.nr. B-06183, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Aantrekkelijke charmante j. dame z.k.m. aantrekkelijk, modern geklede donkerharige MAN tot 32 jr. om o.a. mee uit te gaan. Br.o.nr. B-06188, Limburgs Dagblad, Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

WEDUWE wil kennism. m. wereldburger, houdt v. kl. muz., goed gesprek en humor. Br.o.nr. B-06189, L.D., Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Veelzijdige en perfekte weekendaktiviteiten vind je bij Single Club CONTINI, lftd. 30/55 jr. m/vr. Ook oud- en nieuwjaarsbal. Tel. info 046-522094 of Br.o.nr. B-06191, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Nette WEDUWNAAR 65 jr. 1.65 mtr. (goed milieu) rustig en zacht karakter zoekt dito vrouw 55-65 jr., v.eerl. vaste rel. Br.(bij voorkeur met rec. foto) op erew. ret. Br.o.nr. B-06193, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Welke DAME wil moderne vriendschap aangaan met energieke heer (50). Brieven (met foto) o.nr. B-06194, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Zondag 13 nov. is er in motel "Van der Valk" te Stein-Urmond 'n SINGLE SOOS van 12.00-18.00 u. voor alle alleenst. Info 045-220578.

Aantrekkelijke Russische DAMES v.a. 20 jr. z.k.m. serieuze partner. Gratis fotobrochure. Maak 'n vrijbl. afspr. 045-461648.

Nette oudere HEER, houdt v. gezelligh. thuis, spelletjes, mooie muziek, dieren en uit eten gaan. Is lief, eerlijk en zacht v. karak. Welke eerlijke alleenst. nette dame (lfst. met rijbew.) houdt hiervan? Als het klikt kunnen we samen nog iets moois v. het leven maken. Br.o.nr. B-06200, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Man, 40 jr., 1.70 m. zkt. kennsim. m. VROUW 30-40 jr. die houdt van gezelligh. en van de natuur. Br.m. foto o.e.retour.o.nr. B-06203, Limburgs Dagbl., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Huwelijksbureaus

Mens en Relatie
vindt ook voor u een passende partner.
Persl. bem.: al ruim 10 jr. hoogste slagingspercentage
Bel voor vrijblijvende info:
Heerlen e.o. 045-726539, mevr. Luchtman
Roermond e.o. 04750-15534 mevr. Nabarro
GRATIS BROCHURE: postbus 5050, 6401 GB Heerlen, Postbus 525, 6040 AM Roermond.
Erkend AVR, een branchevereniging met vertrouwen van het Ministerie van WVC!
* Kerstreis Londen/bridge/wandel/tennis *

MARJA SCHIKS
Partner Consult
Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid-Nederland, voor het Acad., HBO en goed MBO-niveau.
U hebt het druk, vrienden en hobby's, maar mist die ene partner. Gebaseerd op uw wensen en mijn ervaring, mijn intuïtie en kennis over mijn cliënten, houd ik een persoonlijke zoektocht, namens u, naar een passende partner.
Informatie: 043-255448, Postbus 272, 6200 AG Maastricht
Erkend Alg. Ver. Relatiebureaus.

CUPIDO brengt u bij elkaar! Indien gewenst reeds binnen 1 week uw eerste contact. Vraag gratis en vrijblijvend de folder aan: 03451-11486 (automatisch) of 03451-31364 (telefoniste). 24 uur per dag, 7 dagen per week. Cupido: erkend, voordelig en één van Nederlands grootste relatie-organisaties.

Mode Totaal

Te k. TROUWJURK, maat 36/38, apart model, bezet met pareltjes. 045-740499.

Te koop lange BONTJAS mt. 38/40, zeer mooi, iets aparts, nw.pr. ƒ 3.900,- nu t.e.a.b. Tel. 045-456995.

Kapper/Cosm.

SCHOONHEIDS-massage-geped.- stoelen, beursmod. Tel. 04923-66561.

KAPPERSMODELLEN gezocht voor nieuwe jeugdige dames-modellijn. Telefoon: 045-320733.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Zonnebanken/Zonnehemels

HORIZON hemels en combi's a.s. zaterdag stunt, beperkt aantal licht beschadigde 10-lamps zonnehemels en nog enkele showmodellen. Honderden guldens voordeel. Ook verhuur mog., nu ƒ 150,- voor 5 weken. U vindt ons in Sittard tegenover Aldi, kruising Leyenbroekerweg/Putstraat/Kollenbergweg 5 (doodlopende weg). Info 046-511695.

Te koop wegens plaatsgebrek ZONNEBANK merk Zanders International, 22 lamps, in prima staat, ƒ 1.750,-. Tel.04492-5199.

Spectaculair lage prijzen bij de grootste zonne- vakspecialist in de regio GOERGEN zonnehemels. Alles met 3 jr. voll. garantie. Rijksweg-N. 97, Sittard, 046-583002 (t.o. ziekenhuis).

Zonnecentrum VIVI goedkoopste van Limburg, 12 lamps zonnehemel, ƒ 799,-. Telef. 045-214628.

Muziek

Te koop Fender Rhodes 76 toetsen Stage-PIANO, perf. staat, ƒ 800,-. ☎ 045-711386.

Computers

Diskettes
3,5 DD .... ƒ 0,50 p.st.
5,25 HD .... ƒ 0,25 p.st.
5,25 DD .... ƒ 0,15 p.st.
Voor inl.: 045-327421.

CPC Kerkrade, COMPUTERS nieuw en gebruikt. Niersprinkstr. 61. Tel. 045-351588.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te k. AMIGA 2000, 25 MH, HD 80 MB; SVGA monitor, boxen en software, vr.pr. ƒ 1.500,-. Tel. 043-475483.

PHILIPS- MSX- computers, weinig gebr., pr.n.o.t.k. Hardware: NMS 8280, NMS 1431, NMS 1150, DR 20, HD-BCS 00725, muis. Software: Wordstare 3.0, multiplan, CPIM- plus, turbo pascal, MSX Dos 2.2, Home Office 1 en 2, div. teken en graphic prog., utilities v. div. Spiele. Comp. en toetsenb., nagelprinter, tekentabel, data-recorder, seagate 21 MB, Festplatte. Communicatie; techn. Unterlagen (schaltbilder), 14 handboeke. Tel. 00-49.241.171495.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te koop AMIGA 2000 met vele extra's. Telef. 045-414544.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. ☎ 045-213879.

Goede KLEUREN-TV'S met garantie, grote sort. v.a. ƒ 95,-. TV-occasioncentrum Geel. Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 60,- met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met txt v.a. ƒ 250,- o.a. Philips / Blaupunkt. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 H'heide. ☎ 045-213432.

Koopje! VIDEO filmcamera Panasonic CS1 (nieuw) DM 1.299,- nu ƒ 850,- met alle toebehoren. 04454-62646.

Muziek

Gigantische demo
Woensdag 16 november van 10.00-18.00 uur
Goldstar Keyboard en de nieuwe Hammond Soundmodule GM 1000
Met medewerking van Michel Voncken.
Jacobs Music bv
ALLES OP MUZIEKGEBIED
Kerkstraat 111 a-b, Brunssum. Tel. 045-252615.

ACCORDEONS van muzikant, 80-120 bas, in perfecte st. Telef. 04920-28446.

Te koop PIANO Schiedmayer, vraagprijs ƒ 1.650,-. Tel. 045-321365 na 17.00 u.

Te koop E. GITAAR m. cevy Lespaul, i.z.g.st., 1 jr. oud. Telef.: 045-428109.

Te koop SOUNDCANVAS voor PC + softw., ƒ 750,-. Tel. 045-223677.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te k. HOME-THEATRE systeem; Sony receiver; Wharfdale speakers, nw.pr. ƒ 2.100,-, 3 mnd. oud ƒ 1.650,-. Tev. 2 baskasten ƒ 200,- p.st. 045-251462.

Een fijne hobby voor de lange wintermaanden: speel KEYBOARD of electronisch orgel. Lessen gegeven door gediplomeerd leraar. Inl. 045-322813.

Te k. PIANO-ACCORDEON, klassiek model voor liefhebber. Tel. 045-410733.

Huishoudelijke artikelen

Massale magazijnverkoop van duizenden apparaten.
In de Witte Hal
Met volledige garantie en service!
Koelen-vriezen-wassen-hifi-stereo-kleurenTV-video's etc. waar nieuwe, licht-beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn-winkels worden verzameld en verkocht tot liefst....
60% korting
OP = OP. Slechts enkele stuks!
Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:

ACEC CONDENSDROGER
405, condensdroger, 5 kg. inhoud, 2 warmtestanden, reverse trommel RVS
GEEN ƒ 1.299,- OF ƒ 899,- MAAR:
ƒ 699,-

EXCLUSIVE STOFZUIGER
ST 11/1100, 1100 Watt, regelb., PVC buis, grote zuigmond.
GEEN ƒ 329,- OF ƒ 159,- MAAR:
ƒ 99,-

WHIRLPOOL WASAUTOMAAT
AWG 183, 1000 toeren, 4,5 kg. inhoud, regelbare centrifuge, vrije temperatuur-instelling.
GEEN ƒ 1.497,- of ƒ 995,- maar
ƒ 799,-

BOSCH DIEPVRIESKAST
GSD 1341, no cfk kast, lade-diepvries met 120 liter inhoud, dichte lades, snelvriesschakelaar.
GEEN ƒ 799,- OF ƒ 699,- MAAR:
ƒ 549,-

PHILIPS KLEURENTELEVISIE
21 ST 2430, 55 cm. beeldbuis, stereo teletext, afstandsbediening, 60 zenders, time-slot, scartaansluiting
GEEN ƒ 1.498,- OF ƒ 1.099,- MAAR
ƒ 999,-

BLAUPUNKT VIDEORECORDER
RTV 240 PSW, scartaansluiting, LCD afstandsbediening, zelfreinigende koppen.
GEEN ƒ 810,- OF ƒ 599,- MAAR
ƒ 499,-

PHILIPS CD-SPELER
CD 624, afstandsbediening, hoofdtelefoon-aansluiting, random play, programmeerbaar.
GEEN ƒ 659,- OF ƒ 439,- MAAR
ƒ 399,-

SONY HIFI-SET
D 207, CD-wisselaar 5 stuks, afstandsbediening, digitale tuner, dubbel cassette-deck met dolby-systeem.
GEEN ƒ 1.349,- OF ƒ 1.199,- MAAR
ƒ 949,-

WITTE HAL
SITTARD, Bergerweg 51-53, telef. 046-518162.
HEERLEN, Heerlerbaan 273, telef. 045-426842.
MAASTRICHT, Schamerweg 66-70, telef. 043-633162.

INBOUWAPPARATEN
Najaars-aktie
Gaskookplaat met vonk v.a. ƒ 299,-.
Keram. kookpl. v.a. ƒ 895,-
Inb. koelkasten v.a. ƒ 595,-
Geïntegr. vaatwasmachines v.a. ƒ 1.095,-
Electro-ovens v.a. ƒ 575,-
Inductie-Kookplaten ƒ 1.995,-
etc.etc.
AEG-BAUKNECHT-ETNA-MIELE-SIEMENS-SCHOLTES -WHIRLPOOL.
Vossen Keukens
Eikenderweg 77 en Glaspaleis Kerkplein, Heerlen.
Tel. 045-717555.

IJSK. gasf. ƒ 95,-; wasaut. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-725595.

Te k. electr. fornuis met gril en bakoven, merk PELGRIM z.g.a.n., pr. n.o.t.k. Telefoon 045-326742.

Te k. MIELE inbouwvaatwasmachine, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 375,-. 045-452582.

Literatuur

Te koop 8 stuks waardevolle boeken met o.a. afdrukken van REMBRANDT, Rubens, Vincent enz. Inl. telef. 045-753197.

Bouwen/Verbouwen

Te koop 1100 OVH PANNEN, ƒ 0,75 p. stuk. Telef. 04406-13664

Kunst en Antiek

Het vertrouwde adres
1.000 antieke klokken
2.000 oude schilderijen, grote keuze in prijsklasse van ƒ 500,- tot ƒ 5.000,-.
CARPE DIEM, Markt 26, Meerssen. Tel. 043-642173/648278. Geopend zaterdag 10-17.00 uur of op afspraak.

Bronzen KLOKKENSTEL. Telef. 046-742215.

Te koop schilderij PIE SCHMITZ. Telefoon 046-749303.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Komt U eens vrijblijvend kijken naar onze enorme collectie ANTIEK o.a.: kasten, tafels, stoelen, klokken, brons, koper, tin enz. Wim Scheepers, Panheelderweg 28, Heel. Tel. 04747-1593. Iedere dag geopend.

De mooiste grenen en eiken keus volgens VT-WONEN en Ariadne vindt u bij Interart Antiek Simpelveld. Irmstraat 64. Telef. 045-443161. Eigen restauratie en logerij. Maandag gesloten, donderdag koopavond.

Te k. klassiek wortelnoten VITRINEKAST, met 3 buikladen, model oud Hollands. Telefoon 045-461137.

Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken antieke meubelen, lampen, klokken enz. Dorpstraat 45A, Nuth (in het centrum t.o. kerk). ☎ 045-243437. Een begrip voor de regio!

Nieuw! DE ANTIEK-SCHUUR. Boeren-antiek en meubelen op maat. Zaterdag opening met speciale prijzen. Jongmansweg 23, Heerlerheide.

De grootste keus en de beste kwaliteit in antiek vindt U alleen bij: WIJSHOFF Antiques, Amstenradeweg 9, Hoensbroek-Centrum. Tel. 045-211976. Geopend: dond., vrijd., zat.

Braderieën/Markten

Snuffelmarkt Gronsveld
Op 12 en 13 november in veilinghal van 10 tot 17 uur.
225 staanplaatsen. Supp. ver. Kon. Harmonie Gronsveld.

Te huur DRAAIMOLEN etc. m. toezicht, concur. prijs. Mevr. A. Gillissen-Vleugels. Tel. 045-315378.

13 november. Grote ROMMELMARKT in 't Plenkhoes, Bachstr. 2, Geleen, van 11.00 tot 17.00 uur.

Te huur "KINDERTREIN" Uniek ogend treintje op rails. Bert Gillissen 045-318734.

Reusachtige MODELTREIN-miniatuurauto- en poppenbeurs. Zat. 19/11 van 11 tot 17 uur. Venlo, Evenementencomplex. Info: 00-49.25534891.

Te koop gevraagd

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Gevr. KLEUREN-TV'S, video's, magnetrons, videocamera, wasautomaat, ladendiepvries, stereotoren en stofzuiger. 04406-12875.

Voor heel Limburg geldt, snel gebeld, vlug gehaald, goed betaald. Wij kopen alle SEXBOEKJES: Candy, Seventeen, Tuk en vooral duurdere en bijzondere bladen. Nozle Boek, Beemderlaan 8 (achteringang), Vaals. 04454-68409. Bel nu even!

Diversen

Verwijderen van
Tatouages
zonder littekens. Lasercentrum Heerlen. Op de Nobel 9 (tijdelijk Nobelstr. 25).
Tel. 045-741997.

Te k. KOELKAST Frigidaire (160 ltr.), z.a.g.n. ƒ 325,-; glasdeuren met roedenverdeling, 3 paar 51 x 170 cm., 5 paar 47 x 166 cm., totaal ƒ 150,-. ☎ 04451-1528.

Te k. NAAIMACHINE; kinderwagen Teutonia 3 in 1; bureau; kinder autobed en rookstoel. ☎ 045-752194.

Te koop z.g.a.n. OFFSET-MACHINE Gestettner A4 210. Telefoon 045-327610.

Mooi KERSTKADO, kristal te koop. Telef. 045-217202.

Nostalgische houten radio repl. met of zonder m.c. ƒ 95,-; NACHTZICHTKIJKER ƒ 1.250,-. Na 17.00 uur: telef. 045-219131.

Te koop BUITENSAUNA 2.80 x 2.20 Knüllwaldoven 6kw, moet nog afgebouwd worden. Tel. 04406-16918.

Te koop AQUARIUM met ombouw 1 m. breed, 0,50 cm. hoog, 0,40 cm. diep. ƒ 250,- .Telef. 045-274754:

FLIPPERKAMPIOENSCHAP v. Limburg. Wisseltrofee Nederlandse Flipperver. zat. 26 nov. van 10.00-24.00 uur. Valkenburg a/d Geul. Deelname alleen bij inschrijving. Onderd. v. grote Flipperbeurs. Inschr. en inl. G.H. Arens. 04406-10188.

Als u wilt praten over wat u dwars zit! Gedipl. psychosociale, HULPVERLENER. Afspraak in eigen omgeving mogelijk. Tel. 043-213262.

RELATIE-PROBLEMEN, overspannen, angstig. Gedipl. psychosociale, hulpverlener.Tel. 043-213262.

Woningruil

Te ruil gr. hoek EENGEZ. WON., 4 slpk. m. serre en gr. tuin in Hrl.-N. m. kl. overn. teg. kl. won. of flat omg. centr. Brunssum. 045-222327.

Te ruil gr. hoek EENGEZ. WON., 4 slpk. met serre en gr.tuin in Hrl.Nrd. met kl. overn. teg. kl. won. of flat omg. centrum Brunssum. Telef. 045-222327.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Kamers

Gem. KAMER met c.v. te h. te Valkenburg v. oudere heer of dame. 04406-12875.

Te huur voor werkend persoon NIEUW gestoffeerde en gemeubileerde kamer ƒ 480,- per mnd. all-in. Telef. 045-427711 b.g.g. 219666.

Te h. leuke studio voor jonge mensen in SIMPELVELD. Telef. 045-445051.

Te h. in HEERLEN Centrum, kamer in studentenh. Telnr. Maastricht 043-251634.

Te h. kleine kamer omg. centr. HEERLEN met kleuren-TV, voor nette dame of heer all-in ƒ 450,- p.mnd., ƒ 200,- borg. ☎ 045-726344.

Grote kamer te huur in centrum van HEERLEN. Tel. 06.52778854.

Heerlen Centrum te huur STUDENTENKAMER ƒ 350,-/ƒ 400,- all-in. Telef. 046-375889/373850.

Te h. gemeub. kamer, ƒ 450,- all-in, in HEERLEN. 045-722721 of 725115.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Kachels/Verwarming

Reker KACHELSPECIAALZAAK. Ook uw adres voor dubbelwandige RVS-rookkanalen. Kluis 28, Geleen, telefoon 046-740785.

GASKACHELS/houtkachels. Goedkoop! Gratis geplaatst. De Kachelsmid, Walem 21 Klimmen. Tel. 04459-1638.

Nieuwe en gebruikte GASHAARDEN, gevelkachels, gasfornuizen, kookplaten, geisers, aardgas / butagas. E. Meesters, Brusselsestr. 129B, M'tricht 043-210540.

Gas- HOUTKACHELS - CV ketels, keus uit 200 stuks. Kachelcentrum Jac. Köhlen, Rijksweg N 104, Sittard. ☎ 046-513228 / 514862.

Diverse soorten OPENHAARDHOUT te k. op maat. ƒ 40,- p.m3. 04493-1331.

Te koop HOUTKOLENKACHEL merk Efel, vraagprijs ƒ 400,-. Telef. 045-324101.

Te koop KERAMISCHE kachels, diverse soorten. Telefoon/fax 045-225744. Tevens dealers gevraagd.

Te k. OPENHAARDHOUT ƒ 80,- per m3., gratis bezorgd. Tev. bomen rooien en snoeien. ☎ 04459-1675.

Te k. OLIEHAARD en goede gashaard (huisjesmodel). Telef. 046-757430.

BRANDHOUT, beukenhout, plm. 15 m3 voor ƒ 550,-. Aan huis bezorgd. Van Thoor, Holstr. 33, Margraten. Tel. 04458-1818.

Te k. GASHAARD (huisjesmodel), i.z.g.st., merk Dru. Tel. 045-250017, Brunssum.

In/om de tuin

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 liter per uur, 220 V, ƒ 225,-. Jo Knops, Rijksweg Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Komo-keur geïmpregneerde TUINPLANKEN, palen. Tuinhuisjes, vlonderplanken. Houthandel Jos Kuijpers, Holstraat 43, Margraten. Telef. 04458-1982.

Te koop GAZONMAAIER Honda, benzine met groot vermogen, 3 mnd. oud. Tel. 06-52.778854.

Bouwmat./machines

Het topmerk van Nederland (Lamet). LAMINAAT parket. Normaal ƒ 100,- per m2, nu ƒ 25,- t/m ƒ 40,- per m2. Licht beschadigde nieuwe deuren vanaf ƒ 40,-; rollen dakleer v.a. ƒ 20,- t/m ƒ 65,- per rol 10 m2, 2 t/m 4 mm dik; daktrim ƒ 12,50 per 2,5 mtr. l.; Underlayment + O.S.B. platen nu ƒ 47,50; keukenkastdeurtjes; Pakistaanse + echte Perzische tapijten voor spotprijzen enz. enz. Rennemigerveldweg 70A, Heerlen. Tel. 045-729710.

Te koop fabrieksrestanten kunststof RAMEN en deuren (nieuw) incl. isolatieglas. Telefoon: 043-635588.

Wonen Totaal

Te k. uitklapbare EETKAMERTAFEL + 6 stoelen, design Läsko, 1991, ƒ 4.500,-. Tel. 045-718385.

Te koop Finse SAUNA z.g.a.n. ƒ 2.000,-; div. meubels, t.v. 56 cm en video, ½ prijs, div. autotijdschriften. Tel. 046-379908.

Te k. leren BANKSTEL (Chesterf.), salontafel, Perz. tapijt 2.10x3.10, samen ƒ 1.500,-. 045-417302.

Te k. zw. eiken BANKSTEL, met bruin lederen kussens 3-1-1. ☎ 045-253310.

Te k. Bruynzeel KEUKEN compleet met apparatuur, vr. pr. ƒ 500,-. Tel. 045-272871.

Te koop eiken WANDMEUBEL, eiken bankstel 3-1-1 met leren kussens plus eiken salontafel, z.g.a.nw., pr. n.o.t.k. Telef. 045-215848.

Te k. Zaanse en ant. KLOK, div. koperen artikelen, drumkruk, spiegel en intercom. Tel. 04405-1573.

Wij spuiten, logen, stralen en repareren uw oude MEUBELS als nieuw in de kleur die u wenst. Wij maken ook meubels op maat. Wessels Meubels, Handelsstr. 9, Sittard, ☎ 046-512981.

Vele antieke MEUBELS in diverse stijlen en houtsoorten. Klassieke verlichting- en decoratie-artikelen. Alpha Valkenburg, Wilhelminalaan 59, ☎ 04406-13874. Iedere dag, maar ook op zondag open.

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen
30% goedkoper dan elders
Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

SHOWROOM-KEUKENS met 50-60% korting. Vossen Keukens. Glaspaleis Kerkplein en Eikenderweg 77, Heerlen.

Weg. omst. te koop negen maanden oude HALKLOK (merk Warmink). West-Minster notenmodel - Loevenstein. Tel. 045-457589.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741708.

KEUKENRENOVATIE werkbladen, spoelbakken, inb.app. etc. m. garantie. Eigen montagedienst. Vossen Keukens. Eikenderweg 77 en Glaspaleis Heerlen.

BLOKKEUKENS incl. app. ƒ 2.990,-; eiken Vossen Keukens. [Glaspa]leis en Eikenderw[eg 77, Heer]len. Tel. 045-717555.

Te k. 2 + 3-zits lere[n] g.st., ƒ 500,-; salon[-] zettafel Afrikaans[...] ƒ 350,-. ☎ 045-71265[...]

Met een PICCOL[O in het] Limburgs Dagbla[d raakt u] uw oude spulletjes kwijt. Piccolo's d[oen] wonderen... Probe[er het!] Tel. 045-719966.

AGENDA
Provinciale Staten
vergadering 18 november 1994

Provinciale Staten van Limburg vergaderen op vrijdag 18 november 1994 om 10.00 uur in de Statenzaal van het Gouvernement, Limburglaan 10 te Maastricht. De vergadering is openbaar; iedereen kan de behandelingen dus vanaf de publieke tribune volgen.

De agenda van deze vergadering vermeldt o.a.:

Slotvoorstellen inzake afbouw (hulp-) steunpunten wegendienstkring-Zuid;

Ontwerp-deelplan kalksteen van het Provinciaal Ontgrondingenplan;

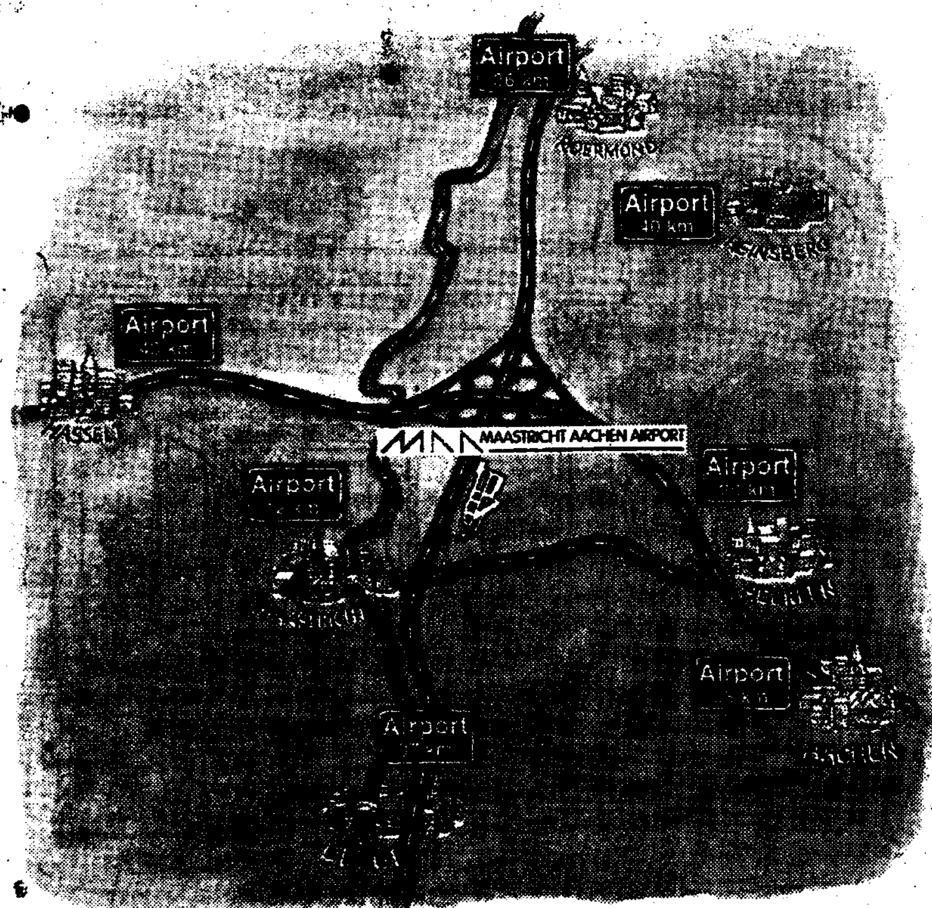
Wijziging van de ondersteuningsstructuur volwasseneneducatie in Limburg;

Beschikbaarstelling subsidies voor 1995 en 1996 aan gemeentemusea voor aankopen hedendaagse kunst;

Provinciefondsuitkeringen 1994 en 1995.

De volledige agenda is voor bezoekers van de statenvergadering ter plekke beschikbaar. Deze agenda ligt overigens met alle bijbehorende stukken ter inzage in de bibliotheek van het Gouvernement.

Provincie Limburg

Reis vanaf Maastricht Aachen Airport als u genoeg heeft van files, wachttijden en parkeerproblemen.

Maastricht Aachen Airport. De vernieuwde naam onderstreept het belang van deze luchthaven voor de hele Euregio. Ook voor de regio Aken. Uw eigen Euregionale luchthaven is het logische vertrek- en aankomstpunt voor vliegreizen. De beste verbinding met de hele wereld ligt heel dichtbij. Met meer reizigers, ook uit de regio Aken, zijn straks nog meer en nog betere verbindingen mogelijk.

MAA MAASTRICHT AACHEN AIRPORT

VLIEGEN ZONDER OMWEG

BV Gelva, gevestigd te Vaals, heeft een internationale reputatie opgebouwd als leverancier van schuurmiddelen voor zowel industriële als "doe-het-zelf" toepassingen. Het moderne bedrijf levert een breed en kwalitatief hoogwaardig assortiment aan afnemers in ruim 80 landen en telt ca. 100 medewerkers. Kenmerkend voor Gelva zijn de energieke bedrijfscultuur, de cliëntgerichte manier van werken en een continue aandacht voor produkt- en procesinnovatie. Het bedrijf behoort dan ook tot de toonaangevende schuurmiddelenfabrikanten in West-Europa.

HOOFD LABORATORIUM

Momenteel zoeken wij voor onze relatie een hoofd Laboratorium m/v. In deze functie wordt u verantwoordelijk voor de leiding over het laboratorium. Tot uw belangrijkste aandachtsgebieden behoren het optimaliseren van kwaliteitsbeheersings- en verbeteringssystemen en de controle op de grondstoffen, het produktieproces en de eindprodukten. U geeft leiding aan twee medewerkers en u vervult een adviserende en initiërende rol ten aanzien van produkt- en procesinnovatie. Bij de uitvoering van uw werkzaamheden onderhoudt u nauwe contacten met de directie, de produktie en de verkoopafdeling. Daarnaast zult u vanuit uw vaktechnische achtergrond betrokken worden bij het overleg met (potentiële) relaties.

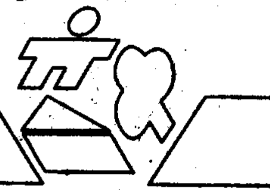
Voor deze leidinggevende functie, die de mogelijkheid biedt tot breder bedrijfsmatig opereren, zoeken wij kandidaten die in het bezit zijn van het diploma HTS Chemische Technologie/Hogere Laboratorium School. Ervaring in een soortgelijke functie is een "must" evenals uitstekende leidinggevende, sociale en communicatieve vaardigheden. De persoon die wij zoeken is zelfstandig, vasthoudend, innovatief en beschikt over een gevoel voor humor. Voorts is de juiste kandidaat in staat om een technisch verhaal commercieel te presenteren en is woonachtig in de regio Vaals of is bereid om naar deze regio te verhuizen. Leeftijd ca. 35 jaar.

Indien u geïnteresseerd bent in deze functie verzoeken wij u om uw sollicitatiebrief, met een uitgebreid curriculum vitae, te richten aan onderstaand bureau, Postbus 3191, 5203 DD 's-Hertogenbosch, ter attentie van de heer L.J.J. Verhulst. Voor nadere telefonische inlichtingen kunt u contact met hem opnemen, tel. 073-405705. Uw brief wordt vertrouwelijk behandeld.

BDO CampsObers
Management Consultants

WITT & JONGEN architecten en ingenieurs

architectuur
interieurarchitectuur
stedebouw
verkeerskunde
landschapsinrichting
civieltechniek
cultuurtechniek

Akerstraat 140
Postbus 2923
6401 DK Heerlen
Tel.: 045-740160
Fax: 045-740480

Nieuwe Herengracht 47
1011 RN Amsterdam
Tel.: 020-6277140
Fax: 020-6251804

Schillerstraße 3
10625 Berlijn
Tel.: 0049-303120885
Fax: 0049-303120886

WITT & JONGEN is een buro met vestigingen in Heerlen, Amsterdam en Berlijn. Het werkterrein van de circa 70 medewerkers is gespreid over diverse vakdisciplines.

In verband met een fors aangegroeide orderportefeuille voor de vestiging HEERLEN voor het vakgebied ARCHITECTUUR/BOUWKUNDE, zoeken wij met spoed

een (1e) bouwkundig tekenaar

vereisten:
- HTS-bouwkunde;
- dan wel MTS-bouwkunde met tekenervaring;
- kennis van en ervaring met AutoCAD.

Nadere inlichtingen over deze vacature zijn te verkrijgen bij de heer ir. Ch. de Beaumont of de heer mr. G. van der Bijl, beiden te bereiken onder telefoonnr. 045-740160.

Geïnteresseerde kandidaten worden uitgenodigd binnen 10 dagen een sollicitatiebrief te schrijven aan de directie van Witt & Jongen in Heerlen.

Istanbul Turkish cof

Ter versterking van ons team zoeken wij per 01.01.1995 een

jonge gemotiveerde secretaresse

met een gezonde dosis zelfvertrouwen die geheel zelfstandig kan w
- MEAO-S of gelijkwaardig;
- een perfekte kennis van de Duitse taal in woord en geschrift;
- ervaring is niet noodzakelijk;
- niet-roker.

Houd je van een uitdaging, stuur dan je sollicitatie + pasfoto a
TANKO B.V., Pater Beatusstraat 40, 6411 TR Heerlen

Orthodontistenpraktijk in Heerlen zoekt voor 36 uur per week

medisch secretaresse/receptioniste (m/

Taakomschrijving:
- afspraken maken aan receptie en telefoon
- uitwerken van correspondentie
- het verwerken van de praktijkadministratie

Vereisten:
- leeftijd tot 35 jaar
- opleiding medisch secretaresse of gelijkwaardig
- kennis van Engelse taal in conversatie en correspondentie
- zelfstandige werkinstelling en organisatorische kwaliteiten
- goede contactuele eigenschappen
- werken in teamverband

Sollicitaties met opgave van referenties kunt u richten aan
E.M.L. Janssen
en
R.L.M. van Kerkoerle
Akerstraat 75, 6417 BJ Heerlen.

MAZON HOLDING B.V.

- Mazon b.v. is één van de toonaangevende Europese fabrikanten op het gebied van kentekenplaten en voertuigmarkeringen
- Mazonscreen b.v. is één van de toonaangevende zeefdrukkerijen in de regio wat betreft groot-formaat, kwaliteit en leverbetrouwbaarheid. Mazonscreen is o.a. gespecialiseerd in full-colour zeefdrukwerk

Wij zijn op zoek naar een

VERTEGENWOORDIGER m/v

Functie inhoud :
- Als vertegenwoordiger bent u belast met de verkoop voor beide bedrijven aan zowel bestaande als nieuwe relaties
- Daarnaast dient u op iets langere termijn leiding te geven aan het gehele verkoopteam

Functie eisen :
- Een afgeronde HBO-opleiding (commerciële richting) aangevuld met specifieke cursussen zoals bijv. NIMA-A
- Gedegen ervaring op het vlak van marketing en sales
- Goede communicatieve- en schriftelijke vaardigheden in zowel de nederlandse-, duitse- als engelse taal
- Woonplaats Heerlen e.o.
- In bezit van rijbewijs B
- Leeftijd 25 - 30 jaar

Stuur uw sollicitatiebrief voorzien van C.V. voor 20 november naar Mazon-Holding b.v. Postbus 2646 6401 DC Heerlen t.a.v. H.v.d.Wiel

---

drukkerij econoom bv beek-l.
is een grafisch bedrijf
dat kwaliteitsdrukwerk maakt.

Wij zoeken voor de zetterij een bekwaam

Scantext-2000 operator

die binnen ons team
zelfstandig kan werken.

Gevraagd:
- een gedegen grafische opleiding
- ruime ervaring met het scantext-2000 zetsysteem
- zwart/wit en kleur scannen op scantext apparatuur met lithografische ervaring
- gevoel voor vormgeving en typografie

Sollicitaties uitsluitend schriftelijk te richten aan:
BDO Camps Obers
Postbus 1142, 6201 BC Maastricht
t.a.v. Dhr. Verspaget

Hero

Voor onze vestiging Hero Schiffers Food B.V. te Hoensbroek zoeken wij op korte termijn een Personeelschef met leidinggevende capaciteiten. Hij/zij zal vanuit de centrale afdeling Personeel & Organisatie, gevestigd te Breda, verantwoordelijk zijn voor de advisering van het lijnmanagement bij de ontwikkeling en uitvoering van het sociaal beleid.

In deze functie rapporteert hij/zij functioneel aan de Manager P&O

PERSONEELSCHEF m/v

en operationeel aan de Plantmanager Hoensbroek. Naast organisatie-ontwikkeling, opleiding en beheersmatige taken is de functionaris verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereidende activiteiten alsmede specialistische P&O-projecten.

Functie-eisen
Gezien de aard van deze veelzijdige functie gaan onze gedachten uit naar kandidaten die toe zijn aan hun volgende stap en voldoen aan de navolgende eisen:
- **Opleiding op HBO+ niveau, richting Personeelsmanagement; aangevuld met vakgerichte cursussen.**
- **Minimaal 3 jaar ervaring in een soortgelijke functie (bij voorkeur in een produktie-organisatie).**
- **Gedegen kennis van P&O-instrumenten en ervaring in het begeleiden van organisatieveranderingen.**
- **Uitstekende communicatieve en organisatorische kwaliteiten.**
- **Leeftijd: 28-35 jaar.**

Daarnaast zijn flexibiliteit, integriteit en een enthousiaste instelling belangrijke persoonskenmerken. Gezien de bedrijfscultuur binnen onze onderneming, hechten wij tevens veel belang aan een zelfstandige en teamgerichte persoonlijkheid.

Aangezien Hoensbroek het werkgebied is, verwachten wij dat de kandidaat woonachtig is in de nabije omgeving of bereid is zich daar te vestigen.

Arbeidsvoorwaarden
Hero kent voor bovenstaande functie een uitstekend pakket arbeidsvoorwaarden, waarbij rekening gehouden wordt met de aard van de functie en de capaciteit en ervaring van de kandidaat.

Procedure
Heeft u voor deze functie belangstelling, stuur dan binnen 2 weken uw brief met c.v. aan het hiernaast vermelde adres. Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

In onze vestiging in Maastricht zijn bij de afdeling Mechanisch Onderhoud twee functies vacant voor:

Werktuigbouwkundig onderhoudsmonteur (m/v)

De afdeling Mechanisch Onderhoud is onder meer belast met het werktuigbouwkundig onderhoud van de fabrieksinstallaties alsmede van alle bijkomende installaties en voorzieningen. Een andere taak is het installeren van nieuwe fabrieksinstallaties.

Taken.
De nieuwe medewerkers zullen na een gedegen inwerkperiode onder meer belast worden met:
- het verhelpen van storingen op mechanisch gebied voor een ongestoorde produktie;
- het inspecteren, onderhouden en reviseren van fabrieksinstallaties;
- het installeren en in bedrijf nemen van nieuwe fabrieksinstallaties.

Eisen.
- opleiding werktuigbouwkunde op LTS-niveau;
- diploma SOM I en SOM II;
- bereid zijn tot het volgen van een opleiding zowel intern als extern;
- leeftijd bij voorkeur jonger dan 35 jaar;
- bereid zijn tijdelijk (bij revisiewerkzaamheden) in ploegendienst te werken.

Enkele jaren ervaring in een onderhoudsdienst is noodzakelijk.

ENCI Nederland BV

De Eerste Nederlandse Cement Industrie (ENCI) N is een belangrijke toeleverancier van de Nederlandse bouwmarkt. Kernactiviteiten van de ENCI-groep zijn de produktie en verkoop van respectievelijk cement en betonmortel. Daarnaast he de ENCI-groep een aantal deelnemingen in aanverwa activiteiten. Bij de ENCI-groep zijn in totaal circa 1.500 mensen werkzaam.

De Activiteit Cement heeft Nederland cementfabrieken Rozenburg, IJmuiden en Maastricht. In de vestiging Maastricht, die in internatio naal verband tot de toonaa gevende cementproducente wordt gerekend, wordt momenteel een omvangrijk investeringsprogramma uitgevoerd.

Sollicitaties.
Nadere informatie over dez vacature is te verkrijgen bij W. Heldens, Chef Mechanis Onderhoud, tel.: 043-297438. Belangstellenden worden uitgenodigd hun sollicitatie uiterlijk 2 weken verschijningsdatum te richt aan de heer C. Lenaerts, afdeling Personeel & Organ satie, ENCI Nederland B.V., Postbus 1, 6200 AA Maastricht onder vermeldin van vacaturenummer 94-07 Tot de selectieprocedure behoren een psychologisch medisch onderzoek.

ENCI Nederland B.V., Maastricht

imburgs agblad egionaal
aterdag 12 november 1994
Pagina 13
tgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown

Belgische school tegen hoofddoekjes

Van onze verslaggever

MAASMECHELEN – Een nog onbekend aantal scholen in de Belgisch-Limburgse grensstreek wil het dragen van hoofddoeken door moslim-meisjes verbieden. Directeur Gielen van de Provinciaal Technische School (PTS) in Maasmechelen-Eisden zegt daarover overleg te voeren met diverse collega's. Gielen wil het omstreden besluit doorvoeren, ondanks het feit dat de maatregel wettelijk verboden is.

Het is de bedoeling dat de hoofddoeken op termijn uit het schoolbeeld verdwijnen. Ik vind dat het niet past binnen de schoolcultuur. Als we het hebben over integratie, moeten we geen uiterlijke verschillen tussen de godsdiensten handhaven," licht Gielen zijn standpunt toe. Hoewel hij nog niet weet welke scholen zijn voorstel volgen, zegt hij tijdens de eerste gesprekken veel steun gekregen te hebben.

De PTS ligt in de Eisdense wijk Pauwengraaf waar overwegend allochtonen wonen. „Ik ben me ervan bewust dat er veel verzet komt van de moslim-ouders. Maar daaraan ben ik gewend, want die waren er in het verleden ook vaker over feestdagen, vastentijd en dergelijke."

Directeur Gielen, die op de PTS een strenge discipline wenst te hanteren, kwam in het begin van het schooljaar in opspraak toen hij enkele jongens van school wilde verwijderen omdat ze een oorring droegen. De leerlingen zwichtten uiteindelijk voor zijn dreigement.

Zie verder pagina 17
● Tucht en orde op Belgische scholen

Accent op lokale cultuur, kamermuziek en commerciële evenementen

Wijngrachttheater in Kerkrade behouden

Van onze verslaggever

[KE]RKRADE – Het Wijngrachttheater in Kerkrade wordt gehandhaafd. De gemeente gaat de foyer van de zaal opknappen en mogelijk uitbreiden. De zaal [zal] zich in de toekomst meer [...] gaan richten op lokale [cul]tuur, commerciële evenementen en de nu verliesgevende kamermuziek, waardoor ook mensen van verre naar Kerkrade zullen komen.

[De] stichting Cultureel Centrum Kerkrade (CCK) die de Rodahal en het Wijngrachttheater beheert, wordt opgedoekt. Met ingang van [19]96 wordt de organisatie verzelfstandigd. Tot die tijd neemt de gemeente Kerkrade de verantwoordelijkheden over. Het personeel krijgt [v]anuit de gemeente de status van ambtenaar.

[V]erlies

[Wi]jngrachttheater en Rodahal samen leveren ieder jaar een verlies van 2,4 miljoen gulden op. CCK wil het theater het liefst kwijt. Begin dit jaar stelde ook de gemeente Kerkrade dat afstoten van de accommodatie onvermijdelijk was en moet worden uitgekeken naar een nieuwe bestemming voor de zaal. Vervolgens haastte Kerkrade zich echter om dat recht te zetten: er was nog niets besloten over het theater. Gisteren maakte het college bekend dat de zaal wordt gehandhaafd.

[O]m de Rodahal en het Wijngrachttheater rendabel te maken is een aantal veranderingen noodzakelijk. De huidige staf kan volgens een onderzoeksrapport niet commercieel genoeg werken; er komt daarom een deskundige en bedrijfsmatige organisatie. De foyer van het theater wordt publieksvriendelijker. Gedacht wordt aan een koppeling aan een restaurant-café naast het theater en een doorgang naar het te bouwen stadskantoor.

[P]rogrammering

[Tot] slot moet de programmering worden aangepast. Theater en Rodahal richten zich nu op een te breed assortiment. Het accent moet [vo]oral komen te liggen op muziek en commerciële evenementen, zoals festen, beurzen, exposities, congressen en sportmanifestaties. Kamermuziek is momenteel het meest verliesgevende genre. Op grond van het succes van het Orlandofestival denkt de gemeente toch het publiek en inkomsten met kamermuziek te kunnen binnenhalen. Burgemeester Wöltgens verwacht hiermee ook mensen uit de [om]standen naar Kerkrade te kunnen trekken. Daarnaast blijven beide accommodaties beschikbaar voor verenigingen uit Kerkrade en omstreken.

[M]omenteel werken er 27 mensen bij het CCK. De nieuwe organisatie kan met ongeveer vijf mensen minder uit. Iedere werknemer krijgt een passende baan aangeboden.

● *Marco Thielen uit Venray speelde afgelopen januari op een beurs in Eindhoven voor de grap een potje stratego en bleek een waar natuurtalent. Via het Nederlands Kampioenschap kwalificeerde de 15-jarige scholier zich tot zijn eigen verbazing voor de interland Duitsland-Nederland, die vandaag in Aken wordt gespeeld. „Bij de stratego-stand in Eindhoven werd ik met een paar vrienden uitgenodigd om een spelletje mee te spelen. We dachten dat we duizend gulden of iets dergelijks konden winnen. Na vier partijen te hebben gewonnen, kwam ik er tot mijn eigen verbazing achter dat ik als eerste was geëindigd in de regionale kwalificatiewedstrijden voor het Nederlands Kampioenschap." Wie A zegt, moet ook B zeggen. Marco pakte op 8 oktober de trein naar Nijmegen en wist daar bij het NK junioren beslag te leggen op de vierde plaats. Het missen van een podiumplaats werd goedgemaakt toen enkele weken later een uitnodiging in de bus viel voor de interland Duitsland-Nederland. Een historische gebeurtenis, want nog nooit eerder speelden twee landen stratego tegen elkaar.*

Foto: JEROEN KUIT

Heibel in Heerlense hengelclub de Edelkarper

Bestuur beschuldigd van laakbare visvangst

Van onze verslaggever

HEERLEN – Zeker zes leden van hengelsportvereniging De Edelkarper in Heerlen beschuldigen het bestuur ervan dat zij buiten medeweten van de leden zeker driekwart van alle karpers uit hun vijver in Meezenbroek hebben weggevangen. Het bestuur erkent dat de leden niet zijn ingelicht, maar stelt dat het hooguit om vijftig kilo karper gaat.

Fervent karperhengelaar G. Eijsvogels in Heerlen zegt dat het zeker om vijfhonderd kilo karper moet gaan. Eijsvogels: „Van dinsdagmorgen tot in de middag heeft het bestuur een groot net door de vijver laten halen. Eerst krioelde het van de karper, nu zie je niks meer. Er is misschien nog maar eenvijfde over van het karperbestand."

Mevrouw W. Pieters van het bestuur van de Edelkarper noemt de beschuldigingen 'flauwekul'. Pieters zegt dat het bestuur gehandeld heeft in het belang van de overgrote meerderheid van de leden. De meesten. Pieters: „Die karpers verjagen alle kleinere vissen. Daardoor was wedstrijdvissen nauwelijks meer mogelijk."

Pieters stelt dat het bestuur de leden op de hoogte had moeten stellen van dergelijke ingrepen in de vijver. Pieters: „Snel handelen was echter geboden. Vooral ook omdat de winter nadert. Als het koud is, zijn de vissen moeilijker te vangen."

Dagvergunning

De Edelkarper telt driehonderd leden. Daarvan zijn er volgens Eijsvogels zeker zestig fervent karperliefhebber. 's Zomers komen er volgens hem bovendien mensen van heinde en verre naar Meezenbroek om een dagvergunning te halen om te vissen op karper.

Deskundige F. van Eldijk van hengelsportvereniging St.-Petrus in Roermond (1500 leden) bevestigt dat een grote populatie karpers in een vijver het vissen op kleinere soorten behoorlijk kan bemoeilijken. Van Eldijk: „Het is overigens niet zo dat karpers de kleinere vissen wegjagen. De karpervissers hengelen echter met veel zwaarder materiaal. Als iemand met een gewone hengel dan onbedoeld een karper aan de haak slaat, kan het gebeuren dat de hengel stuk gaat. Als je als bestuur constateert dat er eigenlijk teveel karper in de vijver zit, moet je een ledenvergadering bijeen roepen. Laat de leden zich daar dan over uitspreken. Zo bewaar je tenminste de vrede in de vereniging."

Volgens Van Eldijk is wegvangen van karpers alleen dan verantwoord als er voorafgaand gedegen onderzoek naar het soortenbestand heeft plaatsgevonden. Controle op voederen is voorts een vereiste om te voorkomen dat soorten als karper en brasem de overhand krijgen.

Volgens Pieters van de Edelkarper zit er nog voldoende karper in de Meezenbroekvijver om de liefhebber tevreden te stellen. De naam van de vereniging hoeft daarom volgens haar ook zeker niet veranderd te worden. Pieters: „We laten zelfs nog nieuwe vis uitzetten. Geen karper uiteraard, maar kleinere soorten zoals voorntjes."

Klachten over fakkelen en uitbraak DSM

GELEEN – Urenlang fakkelen en een etheenuitbraak hebben DSM in Geleen gisteren zo'n veertig klachten van omwonenden opgeleverd. Het fakkelen was nodig om de gereviseerde naftakraker Nak-3 weer in bedrijf te krijgen. Bij het zoeken naar een evenwicht in het produktieproces werd donderdagavond en de hele nacht aansluitend gefakkeld. De metershoge vlam op de lokatie Zuid zorgde voor een enorme lichtgloed en veel lawaai in de omgeving. Geluidsoverlast was voor de meeste klagers reden bij DSM aan de bel te trekken.

Om half vier 's nachts sprong door een storing in een polytheenfabriek een veiligheidsklep open, waardoor 900 kilo etheengas en 250 kilo wit etheenpoeder in de buitenlucht kwam. Hierover werden zestien klachten ingediend, voornamelijk vanuit Neerbeek waar de meeste neerslag viel. Het fakkelen kon gisterochtend worden gestaakt.

Asielzoekers komen niet

ST.-GEERTRUID – Het door wethouder Jean Demollin aangekondigde verblijf van dertig asielzoekers in Kamphuis Riva in St.-Geertruid gaat niet door. „Er is sprake van geweest dat per 1 november hier asielzoekers gehuisvest worden, maar de hele zaak is afgeblazen," aldus een woordvoerder van het Kamphuis Riva.

Nieuwe directeur COA Brunssum

BRUNSSUM – Ton van den Hout (52) volgt Har Boesten op als directeur van het asielzoekerscentrum Brunssum. Van den Hout is onder meer twaalf jaar directeur geweest van het Zorgcentrum Ouderen Meerssen. Hij komt oorspronkelijk uit Brunssum en is momenteel woonachtig in Maastricht. Boesten gaat een beleidsfunctie vervullen bij de Centrale Opvang Asielzoekers (COA). Dit werd bekend tijdens de opening van een centrale informatiebalie voor asielzoekers in het centrum in Brunssum.

WML bouwt proefinstallatie

SOMEREN – De Waterleiding Maatschappij Limburg (WML), de Waterleidingmaatschappij Oost-Brabant (WOB) en het Nutsbedrijf Regio Eindhoven (NRE) zijn de bouw gestart van een proefinstallatie in Someren nabij de Zuid-Willemsvaart. De installatie is onderdeel van het project 'Diep Infiltratie Zuid-Oost-Nederland' (DIZON), waarin de drie maatschappijen onderzoeken of en hoe van kanaalwater uit de Zuid-Willemsvaart drinkwater gemaakt kan worden. De verwachting is dat de bouwwerkzaamheden in de zomer van 1995 zullen zijn voltooid. De kosten van de bouw van de installatie bedragen ongeveer vier miljoen gulden.

Overbosch nieuwe hoofdofficier

DEN HAAG – Minister Sorgdrager van Justitie heeft mr. H.W. Overbosch voorgedragen voor benoeming tot hoofdofficier van justitie in Maastricht. Overbosch (51) werd, na zijn opleiding in Utrecht, Arnhem en Den Haag, in 1978 benoemd tot officier van justitie te Roermond. In 1985 werd hij benoemd tot arrondissementsofficier van justitie 1e klasse in Arnhem. Sinds 1991 is Overbosch fungerend hoofdofficier van justitie in Gelderland-Zuid (Arnhem).

Hardrijder krijgt 700 gulden boete

BRUNSSUM – Nadat hij een boete van 700 gulden had betaald, heeft een man (26) uit Aken zijn auto weer teruggekregen van de Brunssumse politie. De man werd betrapt terwijl hij met 120 kilometer per uur over de Trichterweg reed. Op die straat geldt een maximumsnelheid van 50. Naast de 700 gulden boete voor de snelheidsovertreding moest de man ook nog een fors bedrag betalen, omdat zijn auto niet verzekerd was.

Werkstraf voor belastingfraude

MAASTRICHT – De Maastrichtse rechtbank heeft zakenman Pierre C. (42) uit Cadier en Keer veroordeeld tot een werkstraf van 240 uur en een geldboete van 10.000 gulden wegens belastingontduiking en het betalen van zwarte lonen. Zijn 64-jarige vader kreeg een voorwaardelijke gevangenisstraf van drie maanden omdat hij ondanks een wao-uitkering werkte in het bedrijf van zijn zoon. C. had ooit een florerende firma, maar zit nu diep in de schulden omdat hij gokverslaafd is. Soms onttrok C. wel 25 mille per maand aan het bedrijf om te kunnen gokken. Om dat te verdoezelen werden veel inkomsten niet geboekt en betaalde C. werknemers zwart. De fiscus heeft op dit moment nog zeven ton te vorderen van het bedrijf. C. zelf staat bij de belastingdienst nog voor drie ton in het krijt.

Houben reikt diabetes-cd uit

MAASTRICHT – Burgemeester Philip Houben van Maastricht reikt vanmiddag in het Academisch Ziekenhuis het eerste exemplaar van de cd 'De Hoogste tijd' uit aan de 12-jarige diabetespatiënt José Spuls uit het Brabantse Liempde. De cd bevat twaalf liedjes over diabetes en is uitgebracht in het kader van de Wereld Diabetes Dag. De liedjes zijn door diabetespatiënten gezongen. Morgen zullen jeugdige diabetespatiënten in acht hotels en restauranten, waaronder het Holiday Inn Crowne Plaza Hotel, galadiners verzorgen voor ouders en hulpverleners.

Comité betreurt 'uitglijder' van deputé Lodewijks

ROERMOND – Het comité Midden-Limburg/Hart van Limburg betreurt de 'uitglijder' van deputé M. Lodewijks in het debat donderdag in Provinciale Staten over de A73.

De gedeputeerde beweerde daarin dat het Limburgs provinciebestuur zich niet zou verzetten wanneer kabinet en Tweede Kamer alsnog zouden kiezen voor een A73-tracé aan de westkant. Volgens voorzitter drs. F. Fey had Lodewijks standvastiger moeten zijn in de keuze van de provincie voor het oost-tracé.

Op de vraag vanuit Provinciale Staten over een mogelijke keuze voor een west-tracé had Lodewijks in de visie van Fey gewoon moeten zeggen: „Zover zijn we nog niet." Dan was deze narigheid voorkomen, aldus de voorzitter van het comité: „Nu zijn er weer onnodig haarscheurtjes ontstaan."

Midden-Limburg/Hart van Limburg blijft hopen op een snelle besluitvorming ten gunste van het oost-tracé. Dat het kabinet het ontwerp-besluit over de A73 gisteren opnieuw niet op de agenda had staan, wijt Fey aan het wachten van de minister op het schriftelijk standpunt van het OVI (Overlegorgaan verkeer en infrastructuur), het belangrijkste adviesorgaan van de minister in deze.

Wanneer je verdrietig bent, blik dan
opnieuw in je hart en je zult zien,
dat je weent om wat je vreugde schonk.

Na een intens en welbesteed leven van liefde, goedheid en zorgzaamheid is heden op 73-jarige leeftijd van ons heengegaan mijn lieve man, onze vader, schoonvader en opa

Jan Bulle

echtgenoot van

Lenie Nauts

Brunssum: M.H. Bulle-Nauts
Alphen a/d Rijn: Leonie en Ron Gehlen-Bulle
Sittard: Anneke en Roland Lienaerts-Bulle
Lennie, Arjan
Familie Bulle
Familie Nauts

11 november 1994
Marsstraat 7, 6446 RN Brunssum

Gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks van 18.00 tot 19.00 uur in Uitvaartcentrum Brunssum van H. Peters Begrafenisonderneming, Heugerstraat 4a te Brunssum.

Avondwake maandag om 19.00 uur in de hierna te noemen kerk.
In de St.-Vincentiuskerk aan de Pr. Hendriklaan 378 te Brunssum, zal de plechtige uitvaartdienst worden gehouden op dinsdag 15 november a.s. om 13.00 uur.

De crematieplechtigheid vindt aansluitend plaats in het crematorium aan de Imstenraderweg te Heerlen.

Samenkomst in de kerk waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

† Willy Pesch, 75 jaar, echtgenoot van Marieke Meijers, Dross. Sauvetstr. 7, 6181 ES Elsloo. De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op maandag 14 november om 10.30 uur in de H. Mariakerk te Elsloo.

† Tiny Geurts, 81 jaar, echtgenote van Theo Bovy, Pastoor Leesensstr. 14, 6163 GZ Geleen. De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis zal plaatshebben op maandag 14 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand te Lindenheuvel-Geleen.

Dankbetuiging

Groot is de leegte die hij achterlaat.
Mooi zijn de herinneringen die blijven.

Diepe ontroering, een volle kerk, prachtige bloemen en veel condoléances voor mijn lieve vader

Frans Gerards

Een mooier afscheid had ik mij niet kunnen wensen.
Aan allen die op welke wijze dan ook met ons hebben meegeleefd, betuig ik mijn oprechte dank.

Je zoon Steven Gerards

De zeswekendienst vindt plaats op zondag 13 november a.s. om 9.30 uur in het oude kerkje van de Heilige Johannes de Doper te Eygelshoven.

Wij bedanken allen voor de condoléances, bloemen en begeleiding naar de laatste rustplaats van onze vader

Wiel Hendriks

Het was voor ons een grote steun en gaf ons het gevoel dat hij bij velen geliefd was.

Kinderen, klein- en achterkleinkinderen

Landgraaf, november 1994

De zeswekendienst zal gehouden worden op zaterdag 19 november a.s. om 19.00 uur in de kerk van de H. Familie, Landgraaf-Schaesberg.

---

† Jan Stox, 48 jaar, echtgenoot van Nelly Hodzelmans, Graaf Jacobstraat 53, 6085 CV Horn. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 14 november om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Martinus te Horn.

† Michel Heeskens, 68 jaar, echtgenoot van Annie Verhees, Bosweg 38, 6065 ER Montfort. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 14 november om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Catharina te Montfort.

† Leny Vaessen, 67 jaar, echtgenote van Harry Janssen, Burg. Tebbenstraat 4, 6071 GH Swalmen. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 14 november om 10.30 uur in de H. Lambertuskerk te Swalmen.

† Alphonsus van Tuijl, 84 jaar, weduwnaar van Maria Lochtman. Corr.adres: Eglantier 6, 6081 CJ Haelen. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 14 november om 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Lambertus te Haelen.

† Nella Verstappen, 88 jaar, weduwe van Jan Verheggen, bejaardenhuis Van Berlo Heem, Vogelsbleek 20, Weert. Corr.adres: J. Verheggen, Limburglaan 76, 6004 HE Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 14 november om 13.00 uur in de dekenale parochiekerk van de H. Martinus te Weert.

---

†

[illegible] dat zij zo lang en in zo'n uitzonderlijk goede gezondheid bij ons mocht zijn, delen wij u mede dat heden in haar vertrouwde omgeving, plotseling maar niet onvoorbereid van ons is heengegaan, gesterkt door de genademiddelen van de H. Kerk, op de leeftijd van 95 jaar, onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder en tante

Maria Hubertina Josephina Horbach

weduwe van

Pieter Joseph Schepers

In dankbare herinnering:
Hoensbroek: G. Schelen-Schepers
F. Schepers †
F. van Beek
Sittard: E. Schepers
Amstenrade: H. Schepers
L. Schepers-Deuren
haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Horbach
Familie Schepers

Amstenrade, 10 november 1994
[illegible]
6436 [illegible] Amstenrade

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 15 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Amstenrade, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens het rozenkransgebed van maandag 14 november a.s. om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.
U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur. Zondag alleen van 14.00 tot 15.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

Je was zo gaaf.
Je was zo klein.
Het is ons niet gegeven.
Dat je bij ons mocht zijn.

Cassandra

* 8 november 1994 † 8 november 1994

Munstergeleen: Bert en Monique Van Sint Feijth
en Cindy
Familie Van Sint Feijth
Familie van Haren

6151 ES Munstergeleen
Gouverneur Houbenlaan 10

De crematieplechtigheid heeft in besloten familiekring plaatsgevonden.

---

†

Tot onze grote droefheid, maar dankbaar voor het vele dat hij voor ons betekend heeft, delen wij u mede dat heden van ons [illegible] voorzien van de h. sacramenten [illegible] van 65 jaar, mijn lieve man, onze [illegible] zame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Wiel [illegible]abets

echtgenoot van

Leen [illegible]ube[illegible]

Hoensbroek: [illegible]
Hoensbroek: [illegible]
Hoensbroek: [illegible]
[illegible]el, Manuel
Familie Habets
Familie Tubee

11 november 1994
Prof. K. Onnesstraat 1[illegible]
6431 TN Hoensbroek

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 15 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Joseph te Hoensbroek - Passart, gevolgd door de crematie in crematorium Imstenrade te Heerlen.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Maandag a.s. om 19.00 uur, avondwake in voornoemde kerk.
U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur. Zondag alleen van 14.00 - 15.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

[illegible] en waardig gedragen lijden, [illegible] en is heden [illegible], voorzien van de h. sacramenten [illegible] leeftijd van 69 jaar, mijn lieve [illegible] vader, schoonvader, opa en neef

Zef Marell

echtgenoot van

Maria [illegible]sschers

[illegible]

Enige en algemene kennisgeving

†

Tot onze grote droefheid, maar dankbaar voor het vele dat zij voor ons betekend heeft, delen wij u mede dat heden toch nog onverwacht van [illegible]

[illegible]

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 15 november a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Geboorte te Broeksittard, gevolgd door de begrafenis op de algemene begraafplaats aan de Wehrerweg te Sittard.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondwake van maandag 14 november om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmortuarium Weuhsg, Heinseweg te Sittard dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Hans [illegible]

[illegible]

Voor het opgeven van familieberichten voor de krant van maandag bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen [illegible] en 15.00 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739888.

Limburgs Dagblad

In de Cramer 37, Heerlen

Gewijzigde route Awacs staat nog lang niet vast

Van onze verslaggever

GELEEN - De blijdschap onder Geleense bestuurders over gewijzigde vliegroutes voor Awacs-vliegtuigen is voorbarig. De leiding van de Awacs-basis heeft weliswaar aangeboden de aanvliegroutes van zijn toestellen dusdanig te wijzigen dat ze niet meer boven het DSM-complex zullen vliegen, maar het is helemaal nog niet zeker of en wanneer deze routes ook daadwerkelijk de huidige zullen vervangen.

Minister Jorritsma van Verkeer en Waterstaat zal pas volgende week een aantal Kamervragen moeten beantwoorden over de lozing van tonnen brandstof door een in problemen geraakt Awacs-toestel boven DSM, nu ruim acht weken geleden. Tot dan kan de Nederlandse luchtverkeersbeveiliging geen enkel commentaar geven op het voorstel van de Awacs-leiding, dat na overleg met de gemeente Geleen is gedaan.

Woordvoerder Knook van de Luchtverkeersbeveiliging (burgerluchtvaart) in Amsterdam maakt met zoveel woorden wel duidelijk dat de zaak tussen Geleen en Awacs niet zomaar te regelen valt. „Er moet procedureel nog heel wat gebeuren."

Burgemeester Lurvink gaf in de raadsvergadering donderdag al aan dat de luchtverkeersleiding op vliegveld Beek nog met de nieuwe routes moest instemmen. Dit klopt niet. Vliegroutes worden vastgesteld in overleg tussen Verkeer en Waterstaat, de Rijksluchtvaartdienst en de Luchtverkeersbeveiliging van de burger- en de militaire luchtvaart, aldus Knook. Hij benadrukt dat de kwestie extra gecompliceerd is door het feit dat bij deze kwestie een internationale militaire organisatie (Navo) betrokken is.

Het overleg tussen de diverse instanties zal niet worden opgestart voordat de minister heeft geantwoord, onder meer op de Kamervraag of zij vindt dat de Awacs-routes om DSM moeten gaan lopen. Tot dan zullen de toestellen van de basis in Geilenkirchen DSM gezien de bestaande routes onmogelijk kunnen mijden.

Massale razzia's op bouwplaatsen

AKEN - Politie en douane in Duitsland hebben afgelopen dagen in het hele land razzia's gehouden in de strijd tegen illegale buitenlandse werknemers. De actie was vooral gericht op bouwplaatsen. Alleen al in de deelstaat Noordrijn-Westfalen, waar 170 bedrijven het doelwit waren, beschikten 200 van de ongeveer 1.000 bouwvakkers niet over geldige papieren. Hoeveel zwartwerkers in totaal tegen de lamp liepen, is nog niet duidelijk. De resultaten van de razzia's waren vrijdag nog niet allemaal binnen.

Volgens het Landesarbeitsamt in Noordrijn-Westfalen, de dienst die zwart werk bestrijdt, zijn ook zogenoemde werkleveringsovereenkomsten gecontroleerd. Daarbij worden in het buitenland vervaardigde produkten alleen maar in elkaar gezet.

In dat geval is geen vergunning nodig voor het in dienst nemen van buitenlandse werknemers. Veel van die overeenkomsten kloppen echter niet. Werkgevers die met zulke overeenkomsten werken, riskeren een fikse boete. In Baden-Württemberg zijn de papieren van circa 600 mensen gecontroleerd. Van hen konden er zeventig geen verblijfs- of werkvergunning overleggen. Twee bedrijven bleken massaal met zwartwerkers te werken. Zij kunnen rekenen op een miljoenenboete.

Beschamend

Wie begin januari, vlak na de watersnoodramp in deze provincie, aan de gemiddelde Limburger zou hebben gevraagd wat een goede remedie zou zijn ter voorkoming van nieuwe overstromingen, zou vermoedelijk als antwoord hebben gekregen dat er dijken moeten worden aangelegd. En liefst een beetje snel. Inwoners van Limburg met een bovengemiddeld kennisniveau zouden daar bovendien aan hebben toegevoegd dat het verstandig zou zijn de Maas verder uit te diepen en te verbreden, zodat het water sneller afgevoerd kan worden.

Ruim tien maanden na de overstroming lijkt de commissie Boertien tot dezelfde conclusie te zijn gekomen. Het Boertien-rapport wordt weliswaar pas op 12 december gepresenteerd, maar gedeputeerde Michel Lodewijks, tevens vice-voorzitter van de commissie, lichtte in de statenvergadering alvast een tipje op van de - doorzichtige - sluier. Een beschamende gang van zaken.

Voorlopig wordt het overstromingsgevaar van de Maas dus alleen nog maar op papier aangepakt. De bewoners van het Maasdal zijn daar vet mee. Met dijken van rapporten hou je namelijk geen Maaswater tegen. Wat dat betreft had ons land een voorbeeld kunnen nemen aan België. Niemand heeft daar een rapport gezien van wat voor commissie dan ook, maar er liggen inmiddels op een aantal kwetsbare plekken wel nieuwe dijken. Op andere plaatsen zijn de dijken versterkt.

In onze provincie starten de werkzaamheden pas over enige tijd. Voorlopig moeten de Nederlands-Limburgers in het Maasdal daarom maar hopen dat de weergoden hen goed gezind zijn, het liefst tot 2004. Pas dan moet het Maaswater volgens Boertien c.s. definitief in goede banen zijn geleid.

P.S.

Deputé waarschuwt kabinet voor 'oorlog'

Staten in actie tegen sluiting faculteit RL

Van onze verslaggever

[MA]ASTRICHT - Het provincie[best]uur zal zich tot het uiterste [inz]etten tegen een mogelijke [slu]iting van de medische facul[te]it van de Rijksuniversiteit [L]imburg (RL). Tijdens de twee[de] en laatste dag van de alge[me]ne politieke beschouwingen [de]den Provinciale Staten giste[ren] een klemmend beroep op [het] kabinet om de medische fa[cult]eit in Maastricht voor op[heffi]ng te behoeden. Eergiste[ren a]l verzekerde onderwijsge[deput]eerde Ger Kockelkorn de [State]n dat het kabinet op een [oorlo]g met Limburg' afstevent [als s]luiting van de medische fa[culte]it daadwerkelijk wordt [overw]ogen.

[In] hun Statenbreed aanvaarde [motie] nemen de fracties vierkant [stelli]ng tegen het feit dat het minis[terie] van Financiën in een onlangs [uitgeb]rachte notitie sluiting van de [Maast]richtse faculteit als één van [de m]ogelijke bezuinigingsscenario's [noemt]. De Limburgse Staten wijzen [het] kabinet erop dat de nog relatief [jo]nge medische faculteit inmiddels ['w]ereldfaam' heeft opgebouwd van[we]ge het daar gepraktiseerde pro[bl]eemgestuurde onderwijssysteem [en] de bijzondere aandacht voor de [eers]telijns gezondheidszorg.

[Verd]er benadrukken de Statenfrac[ties] dat het rendement en de kwali[teit] van de medische opleiding in [Maa]stricht 'toonaangevend in Ne[derl]and' is. Bovendien maakt de [fac]ulteit deel uit van een 'fijnmazig [e]uregionaal netwerk' van medische [o]pleidingen en vervult het Acade[m]isch Ziekenhuis Maastricht (AZM) een sterke regionale functie.

Netwerk

Daarnaast beklemtonen de Staten [d]at opheffing van de medische fa[c]ulteit in hun ogen een 'onverant[w]oorde aantasting' inhoudt van het [in] Zuid-Limburg en de Euregio [aan]wezige netwerk van hoogwaar[dige] medische technologie. In dat [verba]nd houden de Statenfracties [het k]abinet voor dat versterking en [uitbr]eiding van de kennisinfra[struct]uur in Zuid-Limburg juist een [van d]e speerpunten van het nieuwe [econo]misch beleidskader voor deze [pro]vincie vormt.

Motorrijder verongelukt

● *Een 34-jarige motorrijder uit Düsseldorf is gisteravond tegen kwart over zes op de Koninginnelaan in Roermond verongelukt. Het slachtoffer kwam op onverklaarbare wijze op de linker weghelft terecht en botste daar frontaal op een vrachtwagen. De jonge Duitser was op slag dood. De vrachtwagenchauffeur bleef ongedeerd maar was volledig over zijn toeren. Volgens de politie valt waarschijnlijk niet meer te achterhalen waarom de Duitser plotseling op de linker weghelft kwam te rijden.*

Foto: JEROEN KUIT

Symposium over aspecten watersnood

Den Haag 'ontdekt' de Maas pas in '93

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Limburg en de Maas zijn in het verleden ontsnapt aan de aandacht van Den Haag. Tot 1993 ontbreekt dit gebied in de jaarlijkse veiligheidsrapportage waarin de risico's bij overstromingen van de grote rivieren worden opgesomd. Pas na de overstromingsramp van 1993 voelde Den Haag enige nattigheid en is Limburg sindsdien wel in het jaarrapport vermeld.

Dat zei gisteren mevrouw mr. M. Hertoghs, juridisch onderzoekster van Metro, het Maastrichts Europees Instituut voor Transnationaal Rechtswetenschappelijk Onderzoek, op een symposium over de juridische aspecten van watersnood.

Mevrouw Hertoghs ging in haar bijdrage voornamelijk in op de taken van de Rijksoverheid, met name van Rijkswaterstaat. Op deze dienst ziet zij in de toekomst meer werk afkomen bij overstromingen. Als er tezijnertijd volgens de aanbevelingen van de Commissie Boertien II vele kilometers nieuwe dijken en kades langs de Maas zijn aangelegd, betekent dat voor Rijkswaterstaat uitbreiding van de dijkbewaking bij een hoge waterstand.

Taken

Ook ging zij in op de taken van de Rijksoverheid bij rampenbestrijding. Die beperkt zich - wanneer er geen sprake is van een nationale ramp - tot de organisatie van hulpverlening zoals inzet van het Rode Kruis en het beschikbaar stellen van depots met extra materieel. Het zwaartepunt van de hulpverlening bij rampen als de overstroming van 1993 ligt bij het coördinatiecentrum van de provincie onder leiding van de gouverneur, terwijl in de gemeenten de burgemeester het opperbevel voert over de lokale operatie. Het Rijk zorgt voor financiële ondersteuning van de provinciale hulpverlening, van de regionale brandweer en de geneeskundige hulpverleners.

De provincie kan een beroep doen op het landelijke coördinatiecentrum van Binnenlandse Zaken dat het Limburgs rampenteam met raad en daad terzijde kan staan. Ook kan de provincie andere ministeries en zelfs buitenlandse regeringen te hulp roepen.

Er is geen wettelijke regeling voor watersnoodschade, zoals bijvoorbeeld voor de schade die de gemeenten lijden aan eigendommen. Er kwam na de overstroming van 1993 een financiële ad hoc-regeling tot stand waarvoor gelden uit het Nationale Rampenfonds beschikbaar werden gesteld en waarvoor een landelijke inzamelingsactie werd gehouden. Daardoor kon 75 procent van de schade worden vergoed. Het geld kwam voornamelijk ten goede aan bedrijven en andere particulieren voor materiële schade.

Omzetschade werd alleen uitgekeerd wanneer ten gevolge van de overstroming het voortbestaan van het bedrijf op het spel kwam te staan. In feite stond het Rijk buiten deze regeling.

Statistieken hebben uitgewezen dat een overstroming als in 1993 slechts een keer in de 200 tot 250 jaar voorkomt. Er is in dat geval nauwelijks sprake van een normaal risico, aldus mevrouw Hertoghs.

Waterstand Maas

MAASTRICHT - De waterstand van de Maas was gisteren in Dinant 89,24 meter boven NAP. Dat betekent een daling van drie centimeter. Borgharen: 39,02 meter boven NAP, een stijging van 22 centimeter. Belfeld: 11,06 meter boven NAP, een daling van acht centimeter.

Staten: 'Als de wiedeweerga aan de slag'

Snel maatregelen langs Maasoever

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Er worden nadrukkelijk óók op korte termijn, zij het op kleine schaal, langs de Maas beschermende maatregelen getroffen om een nieuwe overstromingsramp in Limburg te voorkomen. Die stellige verzekering gaf VVD-gedeputeerde Michel Lodewijks (Waterstaat) gisteren aan het adres van Provinciale Staten. Tijdens de tweede en laatste dag van de algemene politieke beschouwingen toonden die zich aanvankelijk niet tevreden met het door Lodewijks een dag eerder onthulde 'deltaplan' van de Commissie Boertien. Gedeputeerde Lodewijks. De Statenfracties, onder aanvoering van het CDA, toonden zich weliswaar content met de door Boertien voorgestelde structurele maatregelen (dijkaanleg en stroomgeulverdieping en -verbreding), maar beklemtoonden tegelijkertijd dat die pas over een jaar of tien zijn voltooid. Alle partijen verlangden dat er op de meest urgente plaatsen onmiddellijk actie wordt ondernomen. „Op kritieke plaatsen moet er als de wiedeweerga begonnen worden met het treffen van de meest elementaire voorzieningen," zo benadrukte CDA-fractieleider Martin Eurlings. De daartoe door de christendemocraten ingediende motie kreeg vervolgens Statenbrede ondersteuning.

Gedeputeerde Lodewijks stelde de Staten echter gerust. Hij verzekerde dat er druk overleg wordt gevoerd met de verantwoordelijke waterschappen en de Limburgse Maasgemeenten over de planning en financiering van spoedmaatregelen tegen nieuw overstromingsgevaar.

Gemengde gevoelens over delen rapport Boertien

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Blij dat er eindelijk iets gebeurt, maar niet tevreden over sommige onderdelen van het plan. Zo reageren enkele inwoners van de Maasdorpen, die vorig jaar december in het water hebben gestaan, op de hoofdlijnen van het rapport van de commissie Boertien. Gedeputeerde Michel Lodewijks maakte die hoofdlijnen donderdagavond tijdens de algemene beschouwingen van Provinciale Staten bekend.

Boertien zal tijdens de eindrapportage op 12 december voorstellen om de dijken te verhogen en de Maas uit te diepen en te verbreden. Peter Schols, de voorzitter van de Dorpsraad Itteren is daar erg positief over, maar zet vraagtekens bij de tijd die de commissie nodig denkt te hebben om te kunnen beginnen. „Hoewel ik liever zou zien dat ze vandaag nog beginnen in plaats van morgen, denk ik dat het binnen over twee jaar, zoals dat nu bekend is geworden, wel erg snel is."

Stroomafwaarts stuit het plan ook op enige kritiek. „Dat ze de dijken verhogen vind ik prima, maar de Maas verbreden, dat zie ik niet zo zitten," zegt Sjra van de Winkel. Hij woont in Visserweert en stapt bij wijze van spreken vanuit zijn voordeur de rivier in. „Verbreden kan alleen maar aan de Belgische kant. Ik denk dat ze hier tussen Illikhoven en Visserweert een geul moeten graven waar overtollig water wordt afgevoerd. Anders los je de problemen nooit op." De 68-jarige Maaskanter bood begin september gouverneur Van Voorst tot Voorst nog een petitie aan, waarin werd aangedrongen op een spoedig herstel van beschadigde dijken. „Langs de Waal hebben ze destijds zeedijken aangelegd. Waarom doen ze dat langs de Maas ook niet?"

Ook Grevenbichtenaar Dré Cleophas reageert sceptisch. „Voor de algemene veiligheid van de bewoners zijn deze plannen prima. Zeker de dijkverhoging. Ik huiver nog steeds als ik denk aan de overlast en de ellende die we hebben meegemaakt. Maar bij echte pieken, zoals in december vorig jaar, helpt verhoging en uitdieping niet. Er zijn een aantal flessenhalzen, die steeds voor problemen blijven zorgen. Denk aan Maasband, Visserweert en de brug bij Maaseik. Bovendien werd ook veel schade veroorzaakt door kwelwater."

Cleophas, die in december zelf nog geëvacueerd werd, is ook actief in het Federatief Verband tegen Ontgrindingen. Vandaar dat hij ook vraagtekens zet bij de bekostiging. „Ik heb begrepen dat het plan gefinancierd moet worden uit grind- en zandwinning. Daar wordt ook al het Grensmaasproject van bekostigd. Dus zijn meer ontgrindingen nodig en daar ben ik op zijn zachtst gezegd niet blij mee."

Grindbaggeraars van de Panheel Groep lieten weten grote bezwaren te hebben tegen het voorgestelde financieringssysteem door middel van een heffing op gewonnen zand en grind. „Wij betalen nu al een bepaald bedrag per ton gewonnen grind voor de herinrichting van de terreinen, maar voelen er niets voor om weer eens een nieuwe heffing te accepteren voor maatregelen ter bestrijding van de wateroverlast."

Proces tegen kidnappers Maastrichtse secretaresse begint maandag

Christianne Gielen per vergissing ontvoerd

DOOR FRANK SEUNTJENS

Voor het Assisenhof in Gent begint maandag het proces tegen 'Danny Vanhamel en Co.' Zo doopte de Belgische pers de bende die onder meer verantwoordelijk was voor de ontvoering van Christianne Gielen (32) uit Maastricht, de secretaresse van de schatrijke zakenman Léon Melchior. De ontvoering was een vergissing. Christianne werd het slachtoffer van een persoonsverwisseling. De daders zagen haar aan voor Marleen Melchior, de dochter van haar werkgever. Een dag later werd Christianne alweer vrijgelaten. Foutje, bedankt.
Kort daarna lieten de kidnappers met meer succes hun oog vallen op Anthony Declerk, het toen 11-jarige zoontje van een Vlaamse textielmagnaat. Na betaling van een losgeld van veertien miljoen gulden konden de dolgelukkige ouders de ongedeerde jongen weer in hun armen sluiten. Veel tijd om van de buit te genieten, kregen de ontvoerders niet. Al snel werd de complete bende opgerold en het losgeld grotendeels teruggevonden.
Bijna drie jaar na dato zitten de bendeleden, tien mannen en een vrouw, in het beklaagdenbankje. Voor de strafzaak is voorlopig een week uitgetrokken. Meteen op de eerste dag al zal Christianne Gielen als getuige opdraven. Om de rechtbank nog eens haar verhaal te vertellen. Een verhaal dat begint op vrijdag de dertiende.
Een reconstructie.

GENT/MAASTRICHT – Maastricht, vrijdagavond 13 december 1991. Even voor zeven uur verlaat Christianne Gielen haar flatje en stapt in haar zwarte BMW. Ze heeft een afspraak met haar vriend. Christianne start de auto als ze plotseling wordt klemgereden door een Mercedes. Een man, gemaskerd met een bivakmuts en zwaaiend met een revolver, trekt Christianne uit de BMW en sleurt haar naar de Mercedes. Een ander bendelid plakt ondertussen met kauwgom een losgeldbrief op het stuur van Christianne's auto. De eis: tweehonderd kilo aan staven goud en vier miljoen dollar. Christianne ziet dat zelf niet meer. De eerste ontvoerder heeft haar inmiddels een grijze, stoffen kap over het hoofd getrokken.

Dan begint een snelle en lange autorit. Pas later zal het Christianne duidelijk worden dat de eindigt in Engreux, een deelgemeente van het Waalse stadje Houffalize. Daar heeft het brein van de bende, Danny Vanhamel, een afgelegen huis gehuurd waar die maanden later ook Anthony Declerck zal worden vastgehouden.

Douchecel

In Engreux wordt Christianne opgesloten in een douchecel. De ontvoerders brengen haar pen en papier. Christianne moet naam en adres van haar moeder opschrijven. Voor de zekerheid zet ze er ook nog het telefoonnummer bij.

De mannen zijn verbijsterd als ze het briefje lezen. *„Quoi? Tu n'es pas famille de Melchior?"*

De kidnappers beseffen dat ze een kapitale blunder hebben gemaakt en laten Christianne alleen. Drie uur later komen ze terug en vertellen haar dat ze de volgende dag zal worden vrijgelaten. „Toen kreeg ik echt angst," zal Christianne later aan een Belgische journaliste vertellen. „Ik dacht dat ze misschien bang zouden zijn dat ik ze zou herkennen. Dat ze me daarom achter zouden laten in dat huis, waar niemand me zou zoeken. Of dat ze me dood zouden schieten."

Maar de ontvoerders houden woord. Als op zaterdag 14 december de duisternis is ingevallen, zetten ze Christianne weer de grijze kap op het hoofd. In de Mercedes rijden ze richting Nederland. Onderweg stoppen de kidnappers Christianne 150 franc toe om 'iets te drinken en te telefoneren'. In Millen, een dorpje bij Riemst, moet Christianne uitstappen. De Mercedes scheurt weg. Christianne holt naar het dichtstbijzijnde café en belt naar huis. Niet veel later is ze weer veilig thuis.

Bijna drie jaar later zegt Christianne dat ze de ontvoering goed heeft verwerkt. „Het is een deel van mijn leven geworden, maar ik heb er niks aan overgehouden. De ontvoerders hebben me goed behandeld en dat scheelt natuurlijk enorm."

Brief

Bendeleider Danny Vanhamel stuurde Christianne vanuit de gevangenis zelfs een brief.

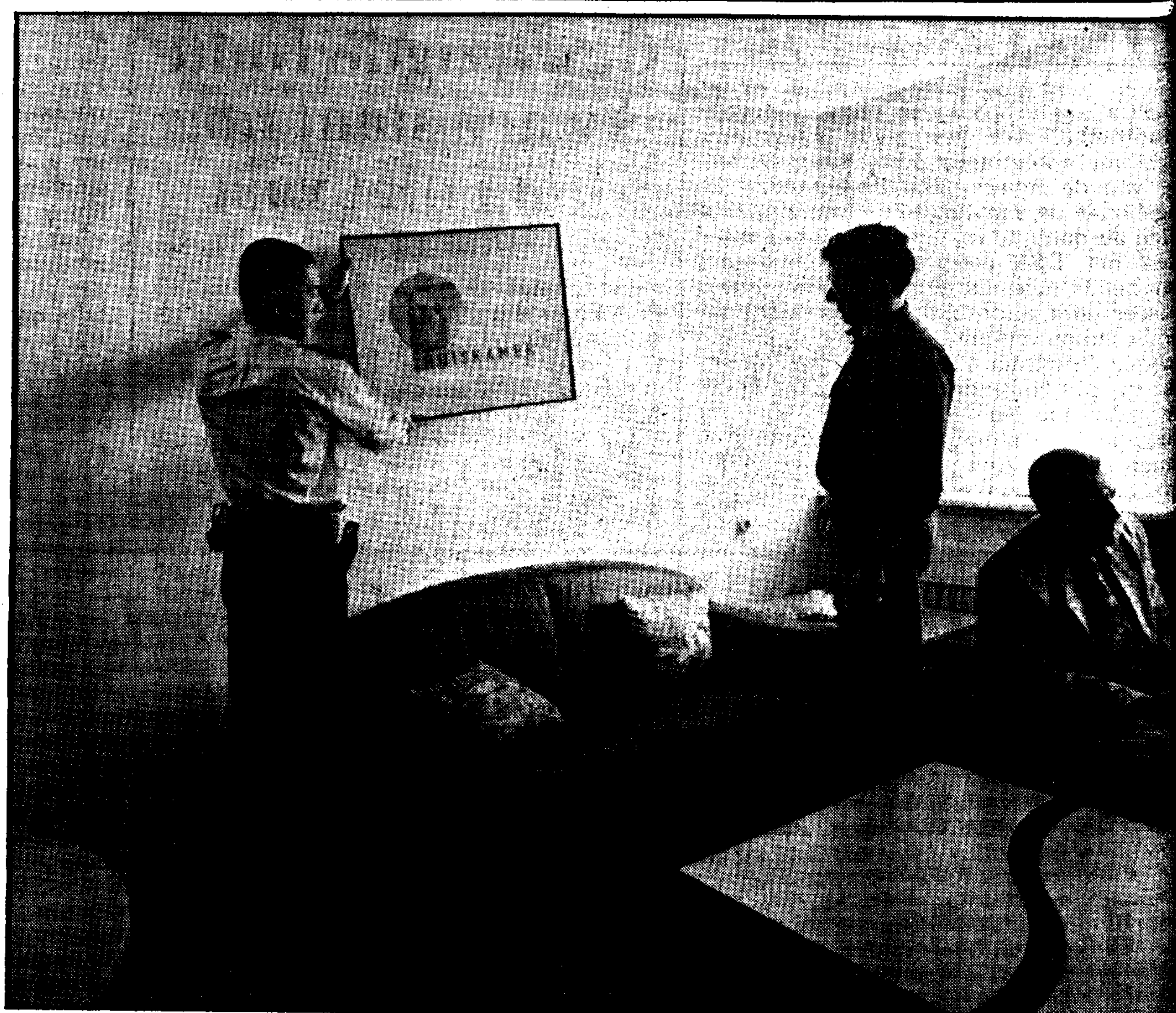
Geachte mevrouw,

Met dit schrijven wens ik mij vooreerst te verontschuldigen voor het leed en het ongemak dat wij u met uw ontvoering hebben aangedaan. Ik ben tevens heel blij dat u tegenover ons geen wrok of haatgevoelens heeft overgehouden en dat u in uw verklaringen altijd heel sereen en objectief geweest zijt. Wij vonden u indertijd zeker niet zielig. Integendeel, wij waren vol bewondering voor uw lef en moed. Want er zijn er weinig die zich in zulke omstandigheden zo kranig gedragen. Ik wou dat er op deze wereld meer mensen rondliepen zoals u. Nogmaals mijn gemeende verontschuldigingen.

Hoogachtend,

Daniël Vanhamel

Als Vanhamel wil, kan hij Christianne maandagmorgen nog eens persoonlijk vertellen dat het hem spijt. Dan zien dader en slachtoffer elkaar weer. Voor het Assisenhof in Gent. Om negen uur precies.

● *Agenten leggen de laatste hand aan de inrichting van de eerste politie-huiskan in Zuid-Limburg.* Foto: CHRISTA HALBES

'Uithuilkamer' voor slachtoffers bij politie Heerlen

Van onze verslaggever

HEERLEN – Het politiebureau in Heerlen is gisteren verrijkt met een als huiskamer ingerichte opvangruimte. In deze 'uithuilkamer' kunnen slachtoffers van zedenmisdrijven of geweldsdelicten hun emoties uiten en op adem komen.

Tot nu toe gebeurde dat in kale kantoorruimtes, die volgens Bureau Slachtofferzorg en de afdeling jeugd- en zedenzaken daarvoor minder geschikt zijn. Ook getuigen van schokkende gebeurtenissen en kinderen kunnen worden opgevangen in kamer.

De voor 4,5 mille ingerichte mer is de eerste huiskamer een politiebureau in Zuid-L burg. Een tafel met vier stoe twee zitbankjes, een salont en wat sfeerverlichting mo ervoor zorgen dat slachtof zich op hun gemak voelen. kamer is wel voorzien van a sluitingen op het computer werk: „Als we met het slach fer zijn uitgepraat, dan rijden kantoorapparatuur naar binn waarop we de aangifte kun invoeren," verklaart John C monts van jeugd- en zedenza Hij verwacht dat de kamer ze iedere dag zal worden gebrui

'Ondersteuning dreigt versnipperd te raken'

PCL bezorgd over Symbiose

Van onze verslaggever

SITTARD – De Patiënten Consumentenorganisaties in Limburg (PCL) vrezen dat de belangenbehartiging van patiënten en consumenten onvoldoende gewaarborgd is in het nieuwe provinciale welzijnsinstituut Symbiose. De PCL heeft dat de provincie laten weten in een reactie op het voorlopig programma van eisen.

In de brief aan provincie laat PCL weten „dat u in de gegeven, vage opzet van uw programma in alle redelijkheid niet mag verwachten dat de uitwerking en invulling van Symbiose mede gedragen kan worden door de patiënten/consumentenbeweging."

De vereniging PCL wordt nu nog ondersteund door gesubsidieerde professionele krachten. Die ondersteuning moet straks vanuit Symbiose plaatsvinden, maar dreigt te versnipperd te raken, zo vreest voorzitter Math Knapen van de beheersstichting PCL toe. „Je moet herkenbaar blijven naar de patiënt/consument toe. Dat betekent dat je binnen Symbiose een eigenstandige positie moet innemen. Het kan niet zo zijn dat functionarissen zich zowel met de vraag- als de aanbodskant bezighouden. Dan ben je niet geloofwaardig."

Toezeggingen

Volgens Knapen zijn eerdere toezeggingen van de provincie niet terug te vinden in het voorlopig programma. „Het is gebakken lucht. Mooie woorden die de patiëntenbeweging niet ten goede komen."

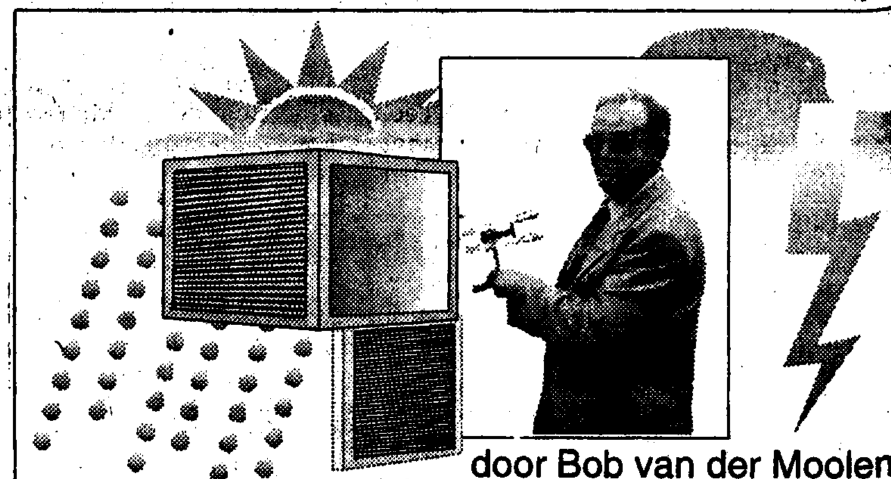
● *De studentenkamer van Sittard heeft gisteren de medewerkers van het nieuwe steunpunt voor de Limburgse studenten verwelkomd. Voorzitter Lars Deneer van de Sittardse reikte tijdens een ludieke actie een bos met elf rozen uit. Deze geste op deze elfde van de elfde was tevens symbolisch bedoeld, omdat de vooruitzichten voor de studenten allesbehalve rooskleurig zijn. Minister Ritzen van onderwijs moet immers flink bezuinigen op zijn begroting. De Sittardse studenten toonden zich blij met het steunpunt (dat eerst in Heerlen en Maastricht zat) maar droevig over de bezuinigingen.* Foto: PETER ROOZEN

Toeristenbelasting voor Pinkpopgangers

LANDGRAAF – Bezoekers van Pinkpop of andere megaacts op de Draf- en renbaan in Landgraaf moeten in de toekomst toeristenbelasting betalen. Dit geldt ook voor de popliefhebbers die de nacht voorafgaand aan Pinkpop kamperen op de velden van voetbalclub Kolonia.

Het merendeel van de fracties in de Landgraafse gemeenteraad staan achter dit idee. Ook wethouder Thei Gybels is voorstander van het heffen van zogenaamde vermakelijkheidsbelasting. „Op die manier kunnen we de kosten terugwinnen die Landgraaf steeds weer moet maken bij die evenementen. Denk alleen maar aan de extra politie-inzet, het onderhouden van wegen enzovoorts. Het gaat ons niet om winst, maar om het hanteerbaar maken van de omstandigheden."
Of de toeristenbelasting al tijdens Pinkpop '95 wordt ingevoerd, is nog niet bekend.

limburgs weerhoekje

Begin november uitzonderlijk zach

In de klimatologie wordt elke maand onderverdeeld in drie deca (tijdvakken) van elk tien dagen. Daarin wordt de gemiddelde tem ratuur berekend en vergeleken met overeenkomstige periode in vo gaande jaren. Op deze wijze kon worden vastgesteld dat in het eer tijdvak in november 1994 de gemiddelde etmaaltemperatuur hoogste is geweest sinds 1977. Niet alleen waren de nachten za vooral de dagelijkse maxima lagen soms ver boven normaal. De th mische opleving op 3, 4 en 5 november heeft er mede voor gezo dat de gemiddelde etmaaltemperatuur bijna twee keer zo hoog is worden als normaal (11.5 graden tegen 5.8 graden). Daarnaast he zich in Limburg nog een uniek feit voorgedaan. Het bijzonder tem ratuurgevoelige KNMI-station Oost-Maarland bij Eijsden heeft melijk voor twee nieuwe november-rekords gezorgd. Op dit auton tische meetstation is de temperatuur op drie achtereenvolge dagen boven de twintig graden uitgekomen en dat is in novem nog nooit voorgekomen. Daarnaast is het rekord van 1955 (een ma mum van 21 graden) met 0.1 graad verbeterd en vreemd genoeg w ren daarover de opvattingen nogal verdeeld. De verschillende men gen werden min of meer in de hand gewerkt door de tv-weervro van het KNMI die over novembermaxima sprak welke zijn opge kend in De Bilt. Vervolgens wordt bij het commerciële weerinstitu Meteo Consult in Wageningen vaak geschermd met 'dagrekords' w ke eveneens afkomstig zijn en betrekking hebben op De Bilt. Be weerinstituten gingen volkomen voorbij aan de, vrijwel altijd, hog temperaturen in Limburg. Op deze wijze zijn diverse maxima, d en plaatsen gepubliceerd waardoor een wanordelijk beeld ontstor

Hoogste novembertemperaturen

Uit diverse reacties van lezers valt op te maken dat velen ook e 'weerdagboek' bijhouden en dat graag vergelijken met gegevens v andere meetposten in Limburg. Op hun verzoek volgt onderstaa een overzicht van de 20+ temperaturen bereikt op de officiële KNM meetposten in onze provincie.

Datum	Plaats	Temperatuur
12 november 1926	Sittard	20.6
3 november 1927	Maastricht	20.5
2 november 1935	Maastricht+Sittard	20.0
1 november 1943	Maastricht+Sittard	20.7
7 november 1955	Maastricht en Buchten	21.0
5 november 1963	Buchten	20.5
7 november 1965	Buchten	20.2
6 november 1968	Epen	20.4
8 november 1983	Maastricht	20.4
2 november 1984	Beek	20.3
3 november 1994	Oost-Maarland	20.0
4 november 1994	Oost-Maarland	21.1
5 november 1994	Oost-Maarland	20.9

Hieruit blijkt dat een warme dag in november in Limburg eens in zes à zeven jaar voorkomt maar in 1994 dus drie dagen achtere Dergelijke hoge maxima zijn nu zeker niet aan de orde. In het k mend weekend wordt – tijdelijk – koudere lucht aangevoerd. weerkaarten voorzien dat oceaan-storingen daarna opnieuw vo zachter weer gaan zorgen met meer wind en periodiek regen.

weerspreuk *'Is het met St.-Maarten helder, dan dringt de vorst in de kelde*

FNV bekritiseert transporteur

HEERLEN – Het transportbedrijf Nabuurs bv met vestigingen in onder meer Kerkrade, houdt zich niet aan de cao van Transport en Logistiek Nederland. Dat heeft Arend Drenth, bestuurder van de FNV-vervoersbond gisteren gezegd naar aanleiding van een ontslagprocedure die het bedrijf voert tegen een chauffeur uit Kerkrade.

Het bedrijf zegt dat er met de man niet meer te werken valt omdat hij regelmatig te laat bij klanten zou arriveren, zich oncollegiaal gedraagt en een uitdagende houding aanneemt tegenover de leiding van het bedrijf. De chauffeur, die tot ergernis van het bedrijf ('zo iets past niet meer in deze tijd') de Vervoersbond van het FNV inschakelde, bestrijdt dat ten stelligste. De planners van het transportbedrijf droegen hem zodanige ritten en opdrachten op dat hij regelmatig het rijtijdenbesluit overtrad. Toen de chauffeur echter de bond inschakelde en zich aan de rijtijden ging houden, zou het arbeidsconflict zijn geëscaleerd. Nabuurs Transport bv. beschikt over 275 vrachtwagens, 420 personeelsleden en heeft zijn hoofdkantoor in Haps en vestigingen in onder meer Kerkrade, Zoetermeer, Enschede en Breda.

Discipline, dat scheelt eraan op de Nederlandse scholen Althans, zo oordeelt menig ouder. Daarom mogen de scholen in de Belgische grensstreek zich verheugen op een groot aantal Nederlandse leerlingen. Volgens de laatste cijfers zitten er 4310 Nederlandse kinderen op Vlaamse middelbare scholen en 2064 op de basisschool. Want volgens de ongeruste ouders krijgt dochter- of zoonlief bij onze zuiderburen wél voldoende orde en tucht bijgebracht. Met name naar Maaseik en Maasmechelen pendelen dagelijks honderden tieners uit Nederlands-Limburgs. De scholen ontvangen de 'rebellen' van de overzijde van de Maas met open armen. Ter tuchtiging en vorming. Maar de opvattingen over discipline kunnen in de ogen van de scholieren wel eens te ver gaan. Zelfs tot onverdraagzaamheid leiden.

in het nieuws

Streng schoolregime bevordert 'tevredenheid leerlingen'

Tucht en orde op Belgische scholen

DOOR MATH WIJNANDS

MAASMECHELEN/MAASEIK – De lessen op de middelbare school St.-Jansberg in Maaseik beginnen voor de 1400 leerlingen iedere ochtend met een gebed. Tenminste voor de leerlingen die geen oorbellen, opvallende sieraden, 'n volgens de laatste mode gescheurde spijkerbroek of te wilde haardos dragen. Want scholieren met dergelijk uiterlijk komen het klaslokaal niet binnen. Het gaat uiteraard om een katholiek gebed, het praktizeren van andere godsdiensten is taboe. Bovendien bestaan er tal van beleefdheidsregels die strikt nageleefd dienen te worden. Tegenover iedere overtreding staat een 'gepaste' straf.

St.-Jansberg vormt geen uitzondering. Meer scholen langs de grens kiezen voor dergelijk streng schoolregime, dat in Nederland al tientallen jaren geleden tegelijk met de kostschool is afgeschaft. Desondanks of juist dankzij telt St.-Jansberg 400 Nederlandse leerlingen.

„We willen op deze wijze richting geven aan een persoon," legt directeur Eric Rutten van St.-Jansberg uit. „We geven vorming aan de leerling, die op deze wijze leert dat er regels zijn en hoe hij daarmee moet omgaan."

Om die reden heeft de school een groot aantal gedragsregels vastgesteld, zoals met dubbele woorden spreken, niet hollen en in de rij staan. Op overtreding van de regels staan sancties, variërend van nablijven tot schorsing. Hoe serieus St.-Jansberg de discipline neemt, blijkt uit het feit dat er een waar controle-systeem ontworpen is. Vijf docenten zijn deels vrijgesteld om 'rijkswachter' te spelen. Officieel heten ze studiebegeleider en hebben elk tegen de 300 leerlingen onder hun hoede. Die houden ze scherp in de gaten.

Als van 'n leerling de prestaties kelderen, probeert hij daarin verandering te brengen. Gaat de leerling over de schreef, treft hij sancties. Vaak ook op advies van een van de leerkrachten. Meent de studiebegeleider dat een 'recidivist' voor schorsing in aanmerking komt, dan doet hij daartoe een voorstel aan de adjunct-directeur die als een soort 'opperrechter' optreedt.

Directeur Rutten noemt dit systeem absoluut niet te streng. „Nee, het lijkt helemaal niet op de Engelse kostschool. De leerlingen mogen overal over meepraten. We zijn echt heel democratisch. Maar dat betekent dus ook dat je gemaakte afspraken naleeft. De regels zijn vantevoren bekend en de ouders verklaren zich daarmee middels een handtekening akkoord. Dus achteraf zeuren heeft geen zin." Rutten ontkent dat daardoor het gevaar bestaat dat een kind zijn mondigheid dreigt te verliezen, in deze moderne tijden toch een hoogst noodzakelijke vaardigheid.

Opstand

De aanpak van de Provinciaal Technische School in Maasmechelen-Eisden lijkt eender. Maar blijkbaar heeft directeur Gielen zijn leerlingen iets minder in bedwang. Aan het begin van het schooljaar kwam een groep jongens openlijk in opstand, een noviteit op school. De reden: de tieners droegen oorringen en weigerden die op last van de directeur uit te doen. Overigens mogen meisjes wel oorbellen dragen. De directie stelde een ultimatum, als de jongens sieraden na een maand nog steeds droegen dan volgde verwijdering van school. Niet toevallig kreeg de Belgische pers lucht van het incident. Maar de forse kranteartikelen deden de directeur niet van gedachten veranderen. Inmiddels gaan de jongens weer met blanke oorlellen naar school.

Als een leerling uitblinkt door gedrag, vlijt en leerprestatie, wat is er dan tegen op oorringen? „Het is nu eenmaal de regel, dus moet je consequent zijn. We bereiden de leerlingen voor op het beroepsleven en daarin zijn oorringen niet algemeen aanvaard," meent directeur Gielen. Hij gaat er vanuit dat een strenge discipline goed is voor de leerlingen. „Het bevordert op school de interne rust en de tevredenheid van de leerlingen..."

Als het aan Gielen ligt volgen de scholen in de omgeving zijn binnenkort te nemen besluit over het verbod op hoofddoeken voor moslim-meisjes. De directeur die daarmee bewust de wet overtreedt, zegt een conflict niet uit de weg te gaan. „We hebben de mond vol van integratie, nou dan moeten uiterlijke verschillen in religie en cultuur maar uit het schoolbeeld verdwijnen. Dat heeft niets met discriminatie te maken."

Collega-directeur Rutten van St.-Jansberg wil absoluut geen reactie geven op de oproep van Gielen. Ook wil hij niet kwijt of hij een dergelijk besluit op zijn school verwerpt. „Dat is een te delicate kwestie, daar zeg ik liever niets over."

● *Moslim-meisjes met hoofddoek moeten volgens de PTS-directeur Gielen uit het schoolbeeld verdwijnen.* Archieffoto: EPA

Na zeven jaar nieuwe bestemming Teekenschool

LWV verhuist volgend jaar naar Roermond

Van onze verslaggever

ROERMOND – De Limburgse Werkgeversvereniging (LWV) verhuist vanuit St.-Odiliënberg naar Roermond. De LWV heeft gisteren met de gemeente Roermond en de stichting Teekenschool een contract ondertekend waarin is vastgelegd dat de LWV voor de duur van tien jaar de monumentale Teekenschool van bouwmeester P. Cuijpers aan de Godsweersingel zal huren. De LWV behoudt verder een optie voor tweemaal vijf jaar. De verhuizing is eind 1995 voorzien, omdat de Teekenschool eerst gerenoveerd moet worden.

Behalve de LWV zullen ook de Bedrijfsmilieudienst (BMD) Limburg, het Limburgse Centrum voor Personeelszaken (LCP) en de directie van het Limburgs Centrum voor Bedrijfsopleidingen (LCB) hun intrek nemen in de Teekenschool. In totaal zijn bij de organisaties 75 personen werkzaam waarvan er 25 in de Teekenschool onderdak krijgen.

Na oprichting in 1918 was de LWV op diverse lokaties in Roermond gevestigd. In '78 verhuisde de vereniging naar St.-Odiliënberg. Dat verleidde burgemeester Kaiser gisteren tot de opmerking 'dat na zeven magere jaren weer de vette jaren aanbreken, in de stad die scharnier is tussen noord en zuid'.

Plannen

De Teekenschool staat al jaren leeg en was eerder in gebruik voor ITO-onderwijs. Verschillende plannen passeerden de revue om het gebouw een nieuwe bestemming te geven: van politiebureau tot huisvesting Kamer van Koophandel. Alle plannen ketsten af, maar de stichting Teekenschool (met leden van het Cuypers Genootschap, de Roermondse stichting Rura en de Bond Heemschut) hebben uiteindelijk de LWV aan zich weten te binden. De LWV had eerder plannen om naar Sittard-noord te verkassen en heeft ook nog vestiging in Venlo overwogen.

Warmte en licht

● *Met het aansteken van een haard door bisschop Frans Wiertz (links) en burgemeester Jef Pleumeekers van Heerlen is gisteren Pension Mijnzicht geopend. „De haard is symbolisch voor warmte en licht," zei de bisschop. Warmte en licht die de zwerfjongeren goed kunnen gebruiken. Monseigneur Wiertz stond de giften die hij vorig jaar bij zijn wijding tot bisschop ontving af om het pension te kunnen realiseren. Daarbij ging het om ongeveer 150.000 gulden.* Foto: FRANS RADE

RL met collega's in de clinch over 1,7 miljoen

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De Rijksuniversiteit Limburg ligt overhoop met de collega-universiteiten in Utrecht en Groningen over het doorsluizen van rijksbijdragen. Volgens bemiddelaar Roel in 't Veld, vorig jaar even staatssecretaris van Onderwijs, zou de RL 2,3 miljoen gulden moeten overmaken op de rekening van Utrecht en Groningen omdat daar tijdelijk een aantal deeltijdstudenten verplegingswetenschap is gestationeerd. De RL wil niet verder gaan dan een kwart van dat bedrag.

De RL ontving voor de studenten een bijdrage van het rijk. Afgesproken was dat een deel van dat geld doorgesluisd zou worden, maar de drie universiteiten werden het niet eens over de hoogte van het bedrag. Vervolgens werd bemiddelaar In 't Veld ingeschakeld om een bindend advies te geven. De RL heeft dat advies echter naast zich neer gelegd en een eigen rekensom gemaakt die neerkomt op niet 2,3 miljoen gulden, maar 641.000 gulden. Volgens het universiteitsblad Observant wijst de RL het advies af omdat het niet op correcte wijze tot stand is gekomen. Zo zijn de standpunten van Maastricht niet gehoord. Voorzitter Karl Dittrich van het college van bestuur was gisteren niet bereikbaar voor commentaar.

De universiteiten van Groningen en Utrecht beraden zich over te nemen stappen tegen de RL. Een rechtszaak wordt niet uitgesloten, zo meldt een woordvoerder van de universiteit van Groningen. Hij zegt het 'een beetje vreemd te vinden dat Maastricht een bindend advies waarom alle drie collegevoorzitters hebben gevraagd naast zich neer legt."

Campagne tegen ongelukken in en rond huis

HEERLEN – De GGD Oostelijk Zuid-Limburg is deze maand gestart met een speciale campagne die ouderen moet helpen de veiligheid in hun huis te vergroten. Ouderen worden relatief vaak het slachtoffer van een ongeluk in of rond de woning. In Oostelijk Zuid-Limburg werden in 1993 63 55-plussers na een zogeheten privé-ongevallen naar het ziekenhuis vervoerd. Dat betekent dat ouderen 38 procent van de ongevallen in en rond huis voor hun rekening nemen.

De campagne is het eerste resultaat van het langlopend project 'Gezond ouder worden'. Via media als krant, lokale televisie, kabelkrant, huis-aan-huis-, parochie- en wijkblaadjes gaat de GGD tips geven hoe ongelukken in huis voorkomen kunnen worden. Daarnaast zullen 10.000 folders in omloop gebracht worden via wachtkamers van artsen en hulpverleners, bibliotheken, gemeente- en gemeenschapshuizen. GGD-artsen zullen lezingen houden en ouderen krijgen bovendien de kans in te tekenen op de cursus 'wijzer wonen' van de Stichting Consument en Veiligheid en de Katholieke Bond voor Ouderen in Limburg. De GGD denkt er verder over vrijwilligers die regelmatig klusjes opknappen voor ouderen op te leiden voor het signaleren van gevaren in woningen.

Veel subsidie-aanvragen te laat bij provincie

MAASTRICHT – De provincie wijst veel aanvragen voor subsidie uit het Ontwikkelingsfonds af, omdat de aanvraag te laat werd ingediend. Van de bijna 160 aanvragen die dit jaar bij de provincie binnenkwamen, werden er 64 afgewezen. Een kwart daarvan simpelweg omdat de aanvraag te laat op het provinciehuis binnenkwam.

Een woordvoerder van de provincie heeft geen verklaring voor het hoge aantal te late subsidie-aanvragen. „Om bekendheid te geven aan het in 1988 ingestelde Ontwikkelingsfonds hebben we een speciale brochure verspreid. Nee, geen dik boekwerk, maar slechts twee A4'tjes waarin heel helder wordt uitgelegd welke projecten in aanmerking komen en hoe de subsidie moet worden aangevraagd."

Uit het Ontwikkelingsfonds steunt het provinciebestuur projecten en activiteiten die zonder die financiële steun waarschijnlijk niet van de grond zouden komen. Dit jaar gaat het om een totaalbedrag van 1,6 miljoen gulden. Het meeste geld gaat naar culturele projecten, maatschappelijk welzijn en volksgezondheid.

bioscopen

● HEERLEN

Royal: True Lies, dag. 18 en 21 uur, za zo ook 15 uur. **Rivoli:** The mask, dag. 19.15 en 21.15 uur, za zo 14 en 16 uur, za ook 23.30 uur, wo ook 14 uur. **Maxim:** Jungle Jack, za zo 13.45 uur, wo 14 uur. Forrest gump, dag. 17.45 en 20.30 uur, zo 15.15 uur, za ook 16 19.30 en 22.30 uur.
H5: The specialist, dag. 14 18 en 20.30 uur, za ook 23.15 uur. Baby's day out, dag. 14.15 en 18.45 uur, za zo wo ook 16.15 uur. Speed, dag. 20.45 uur, za ook 23.30 uur. The crow, dag. 14.30 18.30 21 uur, za ook 23.30 uur. The flintstones, wo 14.30 16.30 en 18.30 uur. When a man loves a woman, dag. 21 uur, ma di 14.30 18.30 uur. De aristokatten, za zo wo 14.30 16.30 uur. The shadow, dag. 18.30 en 21 uur, ma di ook 14.30 uur. Sneak preview, do 21 uur.

● LANDGRAAF

AUTOKINO: Four weddings and a funeral, za 20.15 uur. True lies, za 22.30 uur, zo ook 20.15 uur. Mrs. Doubtfire, za zo 18 uur.

● MAASTRICHT

MGM: Forrest Gump, dag. 14 21 uur. When a man loves a woman,dag. 18.30 uur. True lies, dag. 13 15.45 18.30 21.30 uur. The shadow, dag. 13.15 16 18.45 21.30 uur, en za 00.15 uur. Four weddings and a funeral, dag. 13.15 16 en 18.45 uur. The chase, dag. 21.30 uur. Rouge, dag. 16 18.45 en 21.30 uur. The mask, dag. 13.15 16 18.45 en 21.30 uur, za 00.15 uur. Blown away, za 00.15 uur. Duimelijntje, dag. 13.15 uur.
Cinema-Palace: The Specialist, dag 18.30 en 21.30 uur. The crow, dag. 18.30 en 21.15 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Speed, (beh. ma)dag. 21 uur. Baby's day out, dag. 18.30 uur, za zo wo ook 14.30 uur. De aristokatten, wo 14.30 uur. Sneak preview, ma 21 uur.
Lumière: Short cuts, dag. 20 uur. Dekaloog 5-6, do en di 20.30 uur. Jamon Jamon, do t/m za 23 uur. Dekaloog 7-8, vr 20.30 uur. Dekaloog 9-10, za 20.30 uur. Dekaloog 1-2, zo 20.30 uur.. Dekaloog 3-4, ma 20.30 uur. Dekaloog 5-6, di 20.30 uur. Dekaloog 7-8, wo 20.30 uur.

● GELEEN

Roxy: The mask, dag. 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur. The shadow, dag. 20.30 uur. Jungle Jack, wo 14 uur.

● SITTARD

Forum: The Specialist, dag. 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur. True Lies, dag. 20.30 uur. The flintstones, za zo wo 14 uur.

● ECHT

Royal: The Specialist, t/m di 20.30 uur. the Mask, t/m di om 20.30 uur, zo ook 14.30 uur. The Flinstones, za 14.30 uur.

● ROERMOND

Royal: True lies, t/m wo 20.30 uur, zo 16.30 uur. **Royaline:** The mask, za 19.30 en 21.30 uur, za zo en wo 14.30 uur, zo ook 16.30 uur. Four weddings and a funeral, ma di wo 20.30 uur. De aristokatten, za zo wo 14.30 uur.

in de theaters

● HEERLEN

wo. 16/11: komedie: Willem Nijholt, Anne-Wil Blankers en Gerrie van der Klei met Later is te laat.

● KERKRADE

za. 12/11: muziek: Kerkraads symphonie orkest.

● SITTARD

za. 12/11: muziek: L.S.O.
zo. 13/11: komedie: Bram Vermeulen met Achter mijn ogen (12 uur).

● MAASTRICHT

za. 12/11: dans: Het Nationale Ballet met Apollon Musagete, Room at the top, 5 tango's en Stop it.
di. 15/11: show: Tineke Schouten met All you need is lach.

● ROERMOND

zo. 13/11: muziek: Gemini ensemble en Philippe Elan met Les grand chasons.
di. 15/11: toneel: Willem Nijholt, Anne-Wil Blankers en Gerrie van der Klei met Later is te laat.
wo. 16/11: cabaret: Jeroen van Merwijk met Spits Cabaret.

● WEERT

za. 12/11: dans: Introdans met De nieuwe kleren van de keizer (19 uur).
zo. 13/11: muziek: Studium Choral (15 uur).

● VENLO

zo. 13/11: toneel: Paardenkathedraal met Krekel en de mier (14.30 uur).
di. 15/11: muziek: Benny Neyman met Gouden regen.

Alle voorstellingen beginnen om 20 uur, tenzij anders aangegeven. In Maastricht beginnen de voorstellingen om 20.15 uur.

Ledoux claimt schade van 1,5 ton bij gemeente

Van onze verslaggeefster

LANDGRAAF – Landgravenaar Jan Ledoux wil van de gemeente Landgraaf 150.000 gulden hebben vanwege de overlast die hij ondervindt van de paardestal van zijn buurman. Ledoux klaagt de gemeente aan wegens een onrechtmatige daad.

Volgens de advocaat van Ledoux, Ch. Lückers, heeft zijn cliënt recht op een ton schadevergoeding. Dat is namelijk de geschatte waardevermindering van Ledoux' woning. Ook eist hij tweemaal 15.000 tot 25.000 gulden schadevergoeding voor de emotionele schade die hij en zijn echtgenote hebben geleden.

Lückers omschrijft de houding van de gemeente in de slepende kwestie rond de illegaal gebouwde paardestal als 'ronduit lachwekkend'.

Hij doet Landgraaf de suggestie het huis van Ledoux te kopen. Ook woningruil is een optie volgens hem, maar de gemeente moet dat dan wel voor 1 december aanstaande laten weten. Renovatie- en verhuiskosten komen volgens de raadsman 'vanzelfsprekend voor rekening van de gemeente'.

De omstreden paardestal aan de Voortstraat is zonder vergunning gebouwd. Na enkele juridische procedures heeft Landgraaf nu een gedoogbeschikking van zes weken afgegeven aan de eigenaren, om later mogelijk tot legalisering over te gaan. Tot een bouwkundig onderzoek heeft plaatsgevonden naar de staat van de gedeeltelijk afgebouwde stal, mag er niets meer aan vertimmerd worden. De eigenaren begonnen daar afgelopen zaterdag toch mee.

Lückers gaat ook de gedoogbeschikking aanvechten. De raadsman zegt met eigen ogen te hebben gezien dat de werkzaamheden aan de stal nog steeds doorgaan terwijl de politie deze zaterdag heeft stopgelegd en de gemeente maandagmiddag werderom.

De gemeente Landgraaf wil nog niet reageren op de schadeclaim. „De brief is net binnen, het is nog te vroeg voor een inhoudelijke reactie," aldus de woordvoerder.

Federatie bewoners Brunssum van start

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – Brunssum beschikt sinds kort over een federatie van Woonconsumenten. Dat is een overkoepelende organisatie waarbij vijftien bewonersgroepen en belangengroeperingen zijn aangesloten. De federatie krijgt met ingang van 1 januari 1995 ook een eigen servicebureau waar Brunssummers terecht kunnen met vragen die betrekking hebben op wonen.

Begin volgend jaar verwacht de Stedelijke Organisatie van Woonconsumenten Brunssum de eerste verdragen met gemeente en de stichting Wonen Brunssum af te sluiten. Die convenanten moeten ervoor zorgen dat de bewonersorganisatie ook daadwerkelijk enige invloed krijgt.

Meedenken

In die overeenkomsten wordt onder meer geregeld dat de federatie in een vroeg statium geïnformeerd wordt over gemeentelijke plannen. Huurders en eigenaarbewoners kunnen dan via de bij de federatie aangesloten groeperingen meedenken over plannen in hun wijk.

Ophef over omstreden gemeentelijke plannen kan voorkomen worden door overleg met bewoners, zo licht voorzitter Ruud Vandeberg van de kerngroep van de federatie toe. Hij haalt als voorbeeld aan de ophef die ontstond in Treebeek omdat de gemeente verzuimde de bewoners tijdig te informeren over de stankoverlast door de sanering van het Emmaterrein.

De verschillende bewonersgroepen houden overigens binnen de federatie een grote mate van zelfstandigheid. Alleen als gemeente of woningcorporatie zich niet aan de afspraken in de convenant houdt, komt de kerngroep in actie.

Het servicebureau zal bemand worden door twee personen: een medewerker om vragen te beantwoorden en een administratieve kracht. Mensen kunnen bij het servicebureau terecht voor vragen over huursubsidie, aanvraag van bouwvergunningen en andere zaken die met wonen te maken hebben. Waar het servicebureau komt, is nog niet bekend.

De nieuwe federatie houdt zich niet alleen met de belangen van huurders bezig maar ook met die van eigenaar-bewoners. Het werkterrein beperkt zich niet alleen tot de kwaliteit van de woningen, maar ook tot bijvoorbeeld verkeersveiligheid, voorzieningen in de buurt, speelgelegenheid en milieu-verontreiniging.

Pastoor wil proberen kapel en parochiehuis nog te behouden'

Kerk Sittarderweg dicht

Van onze correspondent

HEERLEN – De parochiekerk H. Martelaren van Gorcum aan de Sittarderweg gaat dicht. De honderd kerkgangers die de gemeenschap nog telt zullen volgend jaar voor het vieren van de eucharistie naar de kerk in Schadelen of Meezenbroek moeten.

Deken Th. van Galen van Heerlen bevestigt het voornemen van het bisdom Roermond om het 84 jaar oude kerkgebouw definitief van het bestand af te voeren.

Beslissing

„Ik vind het jammer dat de kerk weg moet. Maar aan de beslissing liggen een aantal factoren ten grondslag. Het geringe aantal bezoekers, de ligging van het gebouw in de wijk, de slechte staat van onderhoud en de daaraan verbonden financiële consequentie om het gebouw te renoveren. De kosten daarvoor zouden wel eens boven een miljoen gulden kunnen uitkomen. Dat geld is er niet."

Bovendien heeft in de overweging om de kerk te sluiten meegespeeld het aantal kerken dat op betrekkelijk geringe afstand van elkaar ligt. Dat zijn de H. Hart van Jezuskerk in Schandelen en de H. Geestkerk in Meezenbroek. Onlangs werden de drie parochies gebundeld tot één federatief verband waarvan pastoor S. Nevelstein de dagelijkse leiding heeft.

Die wilde niet bevestigen dat het besluit om de kerk te sluiten en te zijner tijd af te breken al genomen is. „Wel zijn er besprekingen aan de gang," aldus Nevelstein. Maar echte hoop op behoud heeft de pastoor niet. „We zullen proberen te redden wat er te redden valt." Hij doelt daarmee vooral op het naast de kerk gelegen kapelletje en het naast de kerk gelegen parochiehuis.

Klooster

De kerk aan de Sittarderweg behoorde oorspronkelijk tot het klooster dat in 1911 gebouwd werd voor de Franciscanen. Het gebouw was een ontwerp van de Heerlense architect Jos Seelen. Ruim tien jaar geleden vertrokken de paters en werd het kloostergedeelte verbouwd tot een aantal huurappartementen.

De gemeente Heerlen heeft nog geen plannen ontwikkeld voor de grond die op afzienbare tijd vrijkomt. „Wel is het zo dat een projectontwikkelaar zich bij ons informeel georiënteerd heeft naar het eventueel vrijkomend gebied," zegt een woordvoerster. In 1989 werd het bestemmingsplan voor de westkant van de Sittarderweg veranderd. Woningbouw is er nu toegestaan.

Musicus

● 's Ochtendsvroeg is Jeu Weijers al achter het orgel te vinden. Foto: CHRISTA HALBESMA

'Zonder romantiek wordt het toch wel erg kaal'

DOOR JEF BRAUERS

Jeu Weijers uit Bocholtz is zestig jaar actief in de muziek. In besloten kring huldigt fanfare Sint Cecilia Bocholtz vanavond haar eredirigent, die ook al hoge koninklijke en kerkelijke onderscheidingen kreeg. Weijers was van 1951 tot 1988 dirigent bij muziekkorpsen en koren in Epen, Chevremont, Heerlen, Houthem en natuurlijk Bocholtz. Nu houdt hij zich vooral bezig met componeren en jureren. De man, die 41 concoursen meemaakte, weet ook anno 1994 precies hoe de vork in de muzikale steel zit.

ontmoeting op zaterdag

BOCHOLTZ – „Als een straaljager de gekste capriolen in de lucht maakt, dan is dat heel knap. Boeiend zelfs, maar is het ook mooi? Datzelfde gevoel komt soms over me als ik naar moderne composities luister." Jeu Weijers vraagt het alleen maar, het antwoord mogen anderen geven. Maar het is duidelijk: hij mist té vaak de romantiek in de muziek. „Muziek moet pakken, de juiste snaar raken, daar draait het om."

Vader Sjo Weijers raakte bij kleine Jeu al heel jong de juiste snaar. Sjo, véél meer dan alleen maar een bekende dirigent, leerde Jeuke al vanaf zijn zevende jaar alles over muziek. En Jeu werd net als zijn vader een dirigent met aanzien. Overal waar hij werkte, stond Weijers in elk geval voor één ding garant: echt muziek maken. Nu, zestig jaar later, dirigeert hij niet meer, maar zijn leven wordt nog altijd voor een groot deel beheerst door de muziek. Met het accent op componeren, arrangeren en jureren bij solistenwedstrijden.

Weijers (67) toont zich oprecht bezorgd over een aantal ontwikkelingen in de wereld van de blaasmuziek. „De luisteraar komt te weinig aan bod. Composities zijn vaak een opeenstapeling van moeilijke ritmes en technische hoogstandjes. Allemaal even knap, maar van mij mag het toch wat muzikaler."

Er moet, vindt Weijers, veel meer muziek voor de 'gewone man' worden gespeeld. „We hoeven ons niets wijs te maken. Bij de meeste concerten komt weinig publiek. De vrouwen van de muzikanten, een paar belangstellenden en de muzikanten van de optredende korpsen. Dan heb je het wel gehad. Als de interesse bij de luisteraar echt wegvalt, wordt het ook steeds moeilijker om de muzikanten te motiveren."

Jeu Weijers heeft in de loop der jaren zelf een aanzienlijke bijdrage geleverd aan 'muziek voor de mensen'. Hij componeerde onder verschillende namen tallloze marsen, andantes en concertwerken. Voor en op alle niveaus.

Van zijn nieuwste compositie, een twaalf minuten durend concertwerk voor fanfare, is de inkt niet opgedroogd. Vaak laat Weijers zich inspireren door gebeurtenissen in zijn tweede vaderland, Italië. Hij kwam er in 1961 voor het eerst en keert er sindsdien elk jaar – en meestal meer dan één keer – terug.

Concoursen

Hoewel Weijers zelf actief is als jurylid, kijkt hij kritisch naar de concoursen. „Het zijn voor mij in mijn periode als dirigent nooit echte hoogtepunten geweest. Er ligt te veel nadruk op die ene keer goed presteren in vijf jaar. Ik heb korpsen meegemaakt die een pechdag hadden en jaren nodig hebben gehad om er weer bovenop te komen. Het kost veel energie om eens in de vijf jaar een topprestatie te leveren. In Limburg zitten we nu eenmaal met een cultuur dat niemand vrijwillig een stapje terug doet."

Weijers pleit er vooral voor realistisch te blijven. „Korpsen zitten nu met enorme kosten, er worden tal van kunstgrepen uitgehaald: muzikanten worden tegen forse betaling ingehuurd, sponsors worden steeds belangrijker. Die weg loopt straks dood, dat is niet meer te betalen. We gaan naar enkele top-streekorkesten toe. En veel andere korpsen gaan terug naar de muziekbeleving zoals we die in onze streek jarenlang hebben gekend."

Hij vervolgt: „Gewoon proberen zo goed mogelijk leuke muziek te maken. Met ruimte voor een walsje, een musical, een ouverture. De romantiek in de muziek keert terug. Dat is een golfbeweging; romantiek is vroeger ook meer dan eens verafschuwd, maar steeds werd daar op teruggekomen. Een leven zonder romantiek wordt toch wel erg kaal."

Jeu Weijers is elke ochtend urenlang bezig met muziek. 's Ochtends loopt de wekker om half zeven af en meteen daarna gaat hij aan de slag. Gelukkig vindt Jeu nog regelmatig tijd om zijn kleinkinderen de liefde voor de muziek bij te brengen en verder te ontwikkelen. De geschiedenis herhaalt zich.

Landgravenaar pleegt fraude

LANDGRAAF – Een 45-jarige Landgravenaar heeft zijn gemeente benadeeld voor een bedrag van 11.725 gulden. De sociale recherche ontdekte dat de man inkomsten uit arbeid over de periode november 1993 en mei dit jaar niet had opgegeven. Hij incasseerde wel een uitkering.

Gaskraan niet dichtgedraaid

LANDGRAAF – Een 47-jarige man uit Landgraaf heeft donderdagmiddag de politie gebeld met het verzoek de hoofdkraan in de gasmeterkast van zijn woning aan de Beatrixstraat dicht te draaien. De man vertoefde 'ergens' in het midden van land en was vergeten de gaskraan onder zijn pan met soep uit te draaien. De politie gaf gehoor aan het verzoek van de Landgravenaar.

Heerlense fietser mishandeld

HEERLEN – Zonder enige aanleiding is een Heerlense fietser (51) donderdagavond geschopt en geslagen door twee mannen. Het incident vond plaats op de Benzenraderweg, daar fietste het slachtoffer rond half een.

Hij liep diverse bloeduitstrotingen op en zijn kleding en fiets werden beschadigd. De man werd ineens aangevallen door het duo. Hij wist zich los te rukken, maar werd een stuk verder tegenhouden en opnieuw mishandeld.

De politie kon het tweetal achterhalen dankzij getuigenverklaringen. De mannen zijn ingesloten.

Parochiekerk bestaat 75 jaar

LANDGRAAF – De parochiekerk van Nieuwenhagerheide bestaat dit weekeinde 75 jaar. De H. Hart van Jezus-parochie zet dit feit enige luister bij. Het feest wordt ingezet met een mis, zaterdagavond om 19 uur. Hoofdcelebrant is bisschop Frans Wiertz. Het kerkelijk zanggedeelte wordt verzorgd door een herenkoor en damekoor verzorgen de liederen. Na de mis vieren de actieve medewerkers van de parochie in besloten kring verder.

in gesprek

● SP

Naar aanleiding van de uitspraak van mevrouw Kolgens als zou de SP valse uitspraken doen over de WVG het volgende. Ons verhaal komt niet uit de lucht vallen, want dan zou Landgraaf ook moeten eisen dat VB Accountants haar onderzoek onder 13 Brabantse gemeenten terug zou moeten trekken. VB Accountants (een accountantsbureau waar o.a. de boekhouding van 90 procent van de Nederlandse gemeenten wordt gecontroleerd) heeft onderzoek gedaan naar de budgetten van de WVG en hun conclusie uit het onderzoek is dat de Brabantse gemeenten tussen de 10 en 45 procent van de budgetten gaan overhouden.

Omgerekend zo'n 10 tot 15 miljoen. Daarom is de 'eis' tot rectificatie bijzonder onzinnig. Het verhaal is te verifiëren bij VB Accountants in Eindhoven. De SP van Landgraaf heeft overigens in geen enkele zin in de WVG-folder beweerd dat zou dat hier in Landgraaf het geval zijn.

LANDGRAAF Janny Berg-Lamers gemeenteraadslid SP.

(Door redactie ingekort)

Vrouw bedreigd met pistool

HEERLEN – Een 40-jarige vrouw uit Heerlen is donderdagnacht om één uur op het Kerkplein in haar woonplaats met een gas-alarmpistool bedreigd door een plaatsgenoot (22). De vrouw wist te ontkomen en rende meteen naar de dichtsbijzijnde politiepost. De man is ingesloten en krijgt een flinke boete.

De Heerlense maakte op het Kerkplein een opmerking tegen de man, omdat hij flink tekeer ging tegen enkele jongeren. De man ging daarop meteen op de vrouw af en drukte haar het gas-alarmpistool tegen het hoofd.

Binnenbrandje in Grand Hotel

HEERLEN – In een keukenunit van een suite in het Grand Hotel in Heerlen heeft gisteravond rond half zeven kort een brandje gewoed.

De afzuigkap van het keukentje was in de brand gevlogen. De brandalarmering van het hotel werkte perfect en binnen een mum van tijd stond de brandweer voor de deur. Die hoefde alleen nog maar te controleren of het vuur werkelijk gedoofd was. Volgens directeur Postman van het hotel heeft de suite enige rookschade opgelopen.

David

● Mannenkoor David uit [Sim]pelveld heeft de eervolle [uitno]diging ontvangen om vo[lgend] jaar op Hemelvaartsdag [een] Nederlandse mis te verz[orgen] in de voormalig Oost[-Duitse] plaats Erfurt. Het koor [voert] de mis van Hubert Ku[...] uit. Het optreden van [...] vindt plaats in het kader [van] de 'Holland Woche' in E[rfurt]. Het bestuur wil overigens [het] aantal koorleden graag uit[brei]den tot zestig. Daarom [...] morgen van 15 tot 18 u[ur] harmoniezaal Frijns aan [de] Markt in Simpelveld open [...]

Groen

● Het is groen en het... Gr[oen] Links in Kerkrade h[oudt] maandag zijn halfjaarlijks[e al]gemene ledenvergadering: 20 uur bij A Jenne Sjlaag[...] op de Markt in de Klank[...] natuurlijk.

Muziek-jubila[ris]

● Muzikant pur sang F[...] Zenden van koninklijke fa[nfare] Aloysiana in Landgraaf [viert] dit weekeinde zijn 75-jari[g ju]bileum bij dat muziekg[ezel]schap. Met zijn 89 jaar [doet] Zenden nog prima mee [met] de jongeren. KFA zet F[...] Zenden zelfs in het zonn[etje] morgen, zondag de dertie[nde] begint die huldiging met [een] mis in de Petrus- en Pau[lus]kerk in Schaesberg. Na de[ze] is er een interne huldiging [...] van 14 tot 15.30 uur t[...] jubilarius Zenden in de o[penbaar]heid. De fanfare biedt [...] opmerkelijke lid-van-het-[...]ste-uur dan een receptie [...] in gemeenschapshuis C[...] Vanaf deze plek zeggen [...] alvast: proficiat!

Nor

● In Streeksgewijs kondig[den] we een optreden van de r[...] band Stake Out aan, dat [van]daag, zaterdag, zou plaats[vin]den in het Heerlense cult[uur]café De Nor. Inderdaad v[indt] daar vanavond een optre[den] plaats, sterker nog, twee ba[nds] betreden in De Nor het [po]dium. Echter niet Stake [Out] maar Passing Strangers [en] Doctor Feel Good. Harpist [...]ve Haggerty treedt morgen[mid]dag op. Abusievelijk we[rd] in Streeksgewijs gemeld [dat] vandaag in Eygelshoven [de] caritasavond van CV Bu[...]lust zou plaatsvinden. Dat [was] echter vorig week. Dat g[eldt] ook voor een rommelmarkt [...] het Missiethuisfront Hee[r...]baan.

Culinair

● In Landgraaf zijn zon[dag] twee culinaire wandeling[en,] eten en meteen weer afslan[ken] zeg maar. De ene begint [in] Ubach over Worms en deel[na]me kost 12,50 gulden (en [niet] zoals vermeld in Korte T[...] 17,50 gulden). Kaarten vó[...] verkrijgbaar bij cadeauwin[kel] Janssen in Ubach over Wo[rms]. Alleen wandelen kost een ri[jks]daalder. De start is tussen [...] en 13 uur bij het parochie[...] in Ubach over Worms. De a[nde]re culinaire wandeling (7[...] gulden) van schaatsverenig[ing] De IJsvogels gaat tussen 11 [en] 12 van start in Aan de B[...] in Landgraaf. Vooraf insch[rij]ven (045-317847) is noodza[ke]lijk.

Limburgs Dagb[lad]
REGIONALE EDITIE
Wnd-chef regioredactie
Joos Philippens
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 3[...]
6411 RS Heerl[en]
tel. 045 - 7399[...]
fax 045 - 7392[...]
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42
6461 ED Kerkr[ade]
tel. 045 - 4529[...]
fax 045 - 4555[...]
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraa[t]
6443 CC Bruns[sum]
tel. 045 - 25636[...]
fax 045 - 25905[...]

Limburgs Dagblad

sport

Tijdens de banden in het rond vliegen, caramboleert de bolide van Michael Schumacher de baan. Even later zal de Duitser ongedeerd uitstappen. Foto: ANP

Spectaculaire crash tijdens training in Adelaide

Schumacher komt goed weg

ADELAIDE – Michael Schumacher is tijdens de training voor de beslissende race van het wereldkampioenschap formule 1 in de Australische stad Adelaide aan de dood ontsnapt. De 25-jarige Duitser, die een punt voorsprong op de Brit Damon Hill heeft, verloor in de laatste minuten van de eerste tijdstraining aan het einde van een chicane de controle over zijn Benetton en reed met grote snelheid tegen een stapel banden. Vervolgens caramboleerde hij over de baan, waarbij van zijn Benetton bijkans geen spaander heel bleef. Schumacher stapte na de spectaculaire crash ongedeerd uit het wrak. De wedstrijdleiding brak de training meteen af.

De 41-jarige Nigel Mansell zette op het 3,78 kilometer lange circuit met 1.16,179 de beste rondetijd neer. Schumacher volgde ondanks zijn ongeluk met 1.16,197. Zijn grote concurrent Hill liet bij de eerste training de derde tijd noteren, 1.16,830.

Zie ook pagina 24
● De snelste nul ter wereld

Ecclestone met dood bedreigd

ADELAIDE – Bernie Ecclestone, de baas van de formule 1, is niet de dood bedreigd wegens zijn plannen de Grote Prijs van Australië in 1996 van Adelaide naar het Albert Park in Melbourne te verplaatsen. Milieu-activisten willen dit met alle beschikbare middelen voorkomen. „Wij zullen niet toelaten dat formule 1-auto's door ons park gaan rijden," verklaarde een woordvoerder. Ecclestone, in Adelaide aanwezig voor de GP van morgen, was zó onder de indruk van het dreigement dat hij bij aankomst in het hotel een valse naam opgaf: Eric Bernie.

Jean Verhagen in boksteam

AMSTERDAM – MTS-bokser Jean Verhagen is opnieuw opgenomen in de nationale selectie van de boksamateurs. De Maastrichtse welter doet onder andere mee aan de toernooien om de Noorwegen Cup en de België Cup. Als Verhagen goed presteert, komt hij mogelijk in aanmerking voor de Nederlandse olympische equipe.

Sosa mogelijk weg bij Inter

MILAAN – Leeds United en Inter Milan praten over een transfer van Ruben Sosa naar Engeland. De Uruguayaan is ploeggenoot van Dennis Bergkamp en Wim Jonk. Sosa heeft in het verleden geregeld aangegeven niet graag met Bergkamp in de spits te voetballen. Hij sprak zijn voorkeur uit voor anderen, onder wie de Macedoniër Pancev. Sosa liet weten wel zin te hebben in een verhuizing naar Leeds.

Perspectief voor Van Basten

ANTWERPEN – Dokter Marc Martens heeft na een onderzoek in de Apra-kliniek in Antwerpen tekens van verbetering gezien bij de enkel van Marco van Basten. „In vergelijking met het laatste onderzoek vijf maanden geleden gaat het eindelijk beter," vertelde de medicus. Hij heeft de aanvaller van AC Milan, die zich lange tijd op krukken voortbewoog, permissie gegeven de trainingsintensiteit op te voeren. Half december moet Van Basten die al bijna twee jaar sukkelt met zijn rechterenkel, zich opnieuw bij Martens melden.

Monsterzege Bouwfonds

GELEEN – In de eerste divisie van de zaalvoetbalcompetitie won Bouwfonds het duel in de onderste regionen tegen Arcan Filmclub overtuigend. Het Geleense team verpulverde de nieuwkomer in deze klasse met de cijfers 17-2. Het Brabantse Sport Petit won met 5-3 van Lucullus. De wedstrijd Amicitia – 't Haofke in de hoofdklasse noord eindigde in een 1-1 gelijkspel.

sport kort

●BASKETBAL – Lanèche/Weert is het internationale toernooi in Zoetermeer begonnen met een overwinning op Long Island Surf: 107-93. De Amerikanen verloren eerder op de avond ook van de Litouwse club Silute.

● TAFELTENNIS – Het Nederlands mannenteam heeft in Boedapest met 4-0 verloren van Hongarije. Daardoor is Oranje, achter Hongarije, als tweede geëindigd in groep A van de eerste divisie van de Europese liga.

Advocaat: 'Junior maakt bij Barcelona enorme ontwikkeling door'

Pleidooi voor Jordi Cruijff

ORDWIJK – Dick Advocaat heeft Jordi Cruijff op de korrel r het Nederlands elftal. Hij heeft weliswaar niet overwogen zoon van de 'meester' al op te roepen voor de EK-kwalificawedstrijd tegen Tsjechië, woensdag in de Kuip, maar doet wellicht wel voor de volgende interland op weg naar Engeld '96, op 14 december in dezelfde Rotterdams arena tegen kemburg. Op de persconferentie van het Nederlandse elftal Noordwijk liet Advocaat doorschemeren in de komende we contact te zullen zoeken met Cruijff junior.

i Cruijff wordt door zijn vader toenemende frequentie ingezet et sterrenensemble van Barcelon maakt volgens de bondscoach enorme ontwikkeling' door. uijff junior kan bovendien op rlei posities spelen," stelde Adaat vast.

reidheid

Jordi Cruijff zich ooit in het njeshirt zal hullen, is overigens zeer de vraag. „Je zit met hem," de Advocaat uit, „met twee pun. Heeft hij de bereidheid om voor Nederlands elftal uit te komen? als hij die bereidheid heeft, kan dan ook spelen? Cruijff junior at voor een moeilijke beslissing."

ra hij zijn opwachting maakt in Nederlands elftal, geldt hij in de aanse competitie namelijk direct buitenlander. Voor zijn vader wordt het dan een stuk lastiger zoonlief op te stellen, want reglementair mogen in de Primera Division maar drie buitenlanders per club opdraven.

Barcelona heeft met Ronald Koeman, Hristo Stoichkov, Gheorghe Hagi en Romario al vier topbuitenlanders in huis. Omdat hij als jeugdspeler al in Spanje actief was, geldt Jordi Cruijff nu niet als buitenlander.

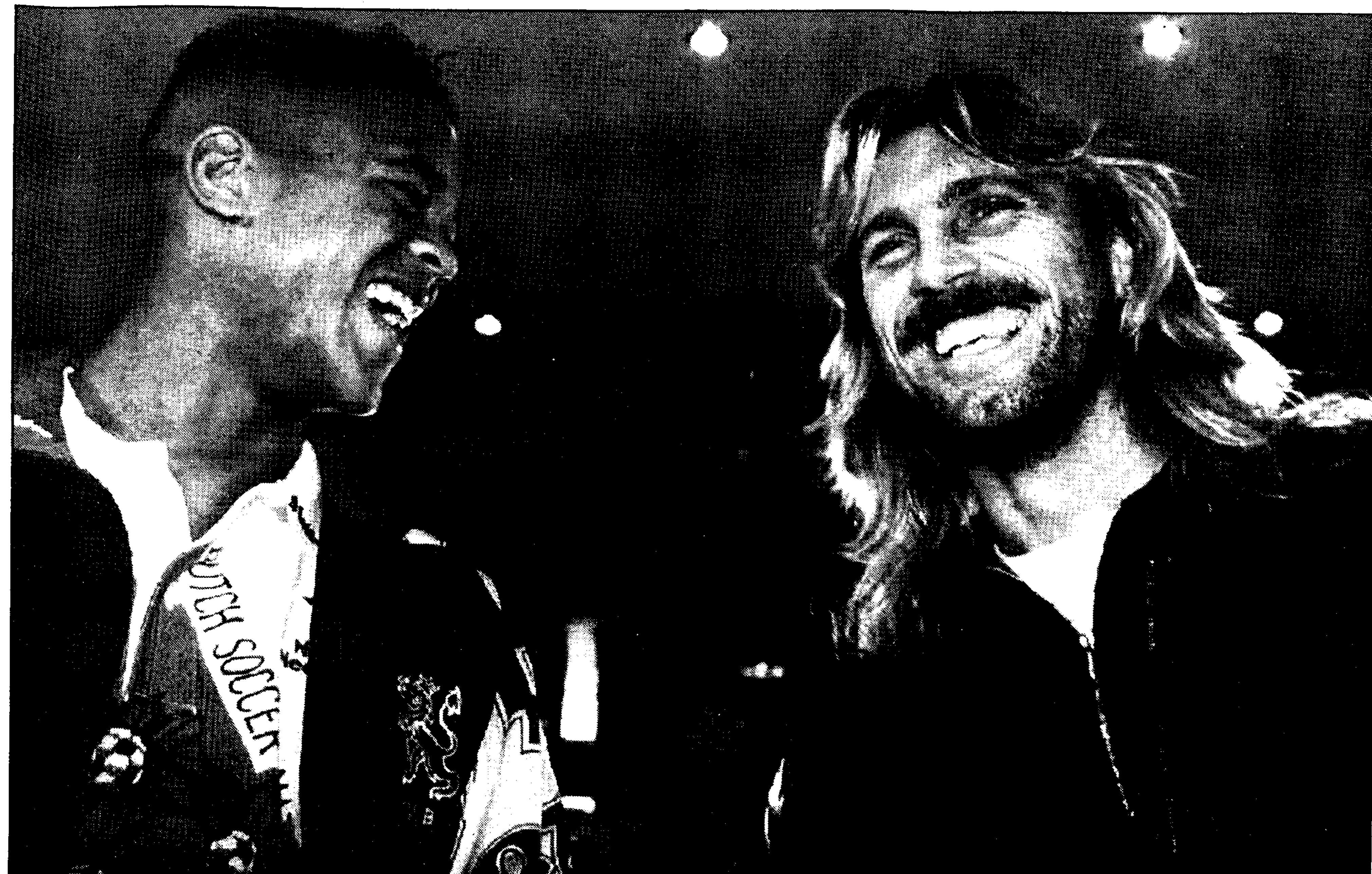
Kluivert

Met Patrick Kluivert riep Advocaat voor de krachtmeting met de Tsjechen toch een debutant op. De 18-jarige Ajacied zal zich vooralsnog tevreden moeten stellen met een plaatsje op de reservebank.

„Maar in geval van nood komt hij er, als pinchhitter, misschien nog wel in," liet de bondscoach weten.

Dat Patrick Kluivert tegen de Tsjechen nog geen basisplaats zou krijgen, lag in de lijn der verwachting.

Met tien doelpunten mag Amsterdamse Patje dan wel de topscorerslijst aanvoeren, hij debuteerde pas tweeëneenhalve maand geleden op het hoogste vaderlandse voetbalplatform en heeft nog maar 533 minuten eredivisie-ervaring.

● *Nieuwkomer en afvaller. Patrick Kluivert en John de Wolf. De harige Feyenoorder moest de Oranje-groep verlaten, omdat hij te veel last heeft van zijn slepende enkelblessure.* Foto: ANP

Hoe de voorhoede van het Nederlands elftal er na het afhaken van Dennis Bergkamp uit zal zien, wilde Advocaat zoals te doen gebruikelijk niet prijsgeven. Het enige dat hij daarover wilde zeggen, was dat Bryan Roy, hoewel bij Nottingham Forest als schaduwspits acterend en op die positie in Engeland geldend als een sensatie, opnieuw 'gewoon' met rugnummer 11 zal spelen.

Advocaat: „Ik krijg regelmatig allerlei voorzetjes over Bryan Roy, maar in het Nederlands elftal functioneert hij het best als linksbuiten. Zou ik hem op een andere positie zetten, dan moet ik het concept veranderen en daar voel ik niks voor."

Bryan Roy is dus weer linksbuiten en Gaston Taument, ofschoon hinder ondervindend van een enkelblessure en de komende dagen een aangepast trainingsschema volgend, is naar alle waarschijnlijkheid de plaatsvervanger van Marc Overmars als rechtsbuiten.

Over de spitspositie bestaat volstrekte onzekerheid. Ronald de Boer is niet helemaal fit. Of wordt het Peter van Vossen? Advocaat zwijgt in alle talen. Een andere vraag is nog of Advocaat drie of toch vier verdedigers tegen de Tsjechen het veld in stuurt. „Woensdag zul je zien wat we doen," aldus de bondscoach.

Scholten

Op de vraag wie de vervanger van John de Wolf zou worden, gaf hij gistermiddag al antwoord. Het boegbeeld van Feyenoord, dat het trainingskamp van Oranje verliet met een enkelblessure, wordt afgelost door diens clubgenoot Arnold Scholten. Voor de 31-jarige middenvelder is het de eerste keer dat hij wordt opgeroepen.

● *Jordi Cruijff, op het verlanglijstje van Dick Advocaat.* Foto: AP

Dick vindt het leuk

NOORDWIJK – Dick Advocaat zegt zich vereerd te voelen met de (mogelijke) belangstelling van het op zoek naar een trainer zijnde PSV. „Het is altijd leuk als je naam wordt genoemd," aldus de bondscoach. Dat was ook het enige dat hij erover kwijt wilde. „Ik wil er niets over zeggen. Op dit moment telt voor mij alleen de wedstrijd van woensdag tegen Tsjechië." Advocaat heeft bij de KNVB nog een verbintenis tot 1998. „Of ik die uitdien? Dat zou kunnen. In het leven kan alles."

ubbele boete oor Winter

ORDWIJK – Voor de tweede envolgende keer meldde on Winter zich te laat in het iningskamp van Oranje, dit r in gezelschap van oudeggenoot Rob Witschge. Het etal was op de snelweg aanouden voor te hard rijden en de verkeerde kant inhalen. Noordwijk, waar de selectie h verzamelde, volgde uitertd de traditionele boete. Winreageerde gelaten. „Die ane boete was aanmerkelijk ger."

Galgenwaard gen Frankrijk

ORDWIJK – Het Nederlands tal speelt de vriendschappelijinterland tegen Frankrijk in uari in stadion Galgenwaard n FC Utrecht. Oranje's kwaliatiewedstrijden voor het Eupees kampioenschappen vinn alle in Rotterdam plaats.

ortuna biedt aartjes aan

TTARD – Fortuna Sittard eft nog twintig kaarten in de nbieding voor het EK-kwalifiiedueI van het Nederlands tal woensdag in de Rottermse Kuip tegen Tsjechië. Geeresseerden kunnen bellen t Fortuna: 046-513947.

Voortvarende start Nederlands golfduo

DORADO – Pas op het allerlaatste moment kwam golfer Joost Steenkamer als vervanger van Rolf Muntz aan in Dorado Beach in Puerto Rico, waar Nederland om de Heineken World Cup speelt. De 28-jarige Heemstedenaar blijkt een gouden invaller te zijn, want hij maakte in de tweede ronde 67 (-5) slagen.

Daarmee bracht hij Nederland in het landenklassement, dat met twee miljoen gulden is gedoteerd, op een totaal van zes onder par. Het Oranje-duo staat op de gedeelde zestiende plaats met 282 slagen. Ofschoon het toernooi pas halverwege is, lijkt het team van de Verenigde Staten de wereldbeker voor de derde keer op rij te winnen. Fred Couples en Davis Love III staan na 36 holes op liefst 27 onder par, 11 slagen beter dan de naaste concurrent Maleisië.

Lukt het Steenkamer en Chris van der Velde, die vandaag 71 (-1) slagen liet noteren, hun goede start voort te zetten, dan behaalt Nederland wellicht het beste resultaat in de veertigjarige geschiedenis van de World Cup. In 1972 eindigden Jan Dorrestein en Bertus van Mook in Melbourne op de gedeelde veertiende plaats.

Sampras en Agassi groepshoofden

ANTWERPEN – De Amerikanen Pete Sampras en Andre Agassi, respectievelijk de nummer een en twee van de wereldranglijst tennis, zijn op de Masters in Frankfurt de groepshoofden. Aan het evenement, van 15 tot en met 20 november, doen de beste acht tennissers van het afgelopen seizoen mee.

Sampras voert groep A aan, waarin verder de Kroaat Goran Ivanisevic, de Duitser Boris Becker en Stefan Edberg uit Zweden uitkomen. In groep B spelen, behalve Agassi, de Spanjaarden Sergi Bruguera en Alberto Berasategui en Michael Chang uit de Verenigde Staten.

Pete Sampras is in het ECC-toernooi van Antwerpen gevorderd tot de halve finales. In de kwarteindstrijd versloeg hij de Zimbabwaan Black met 6-1 6-3.

Utrecht huurt Erik Mykland

UTRECHT – FC Utrecht huurt de Noorse international Erik Mykland van Start Kristiansand voor de rest van het seizoen, maar de club kan hem morgen nog niet opstellen in de wedstrijd tegen FC Twente. Mykland reist dan met de Noorse nationale ploeg naar Minsk, waar woensdag de EK-kwalificatiewedstrijd tegen Wit-Rusland wordt gespeeld. Noorwegen is ingedeeld in dezelfde groep als Nederland.

FC Utrecht verwacht de kleine middenvelder, technisch de beste speler van de Noorse ploeg, donderdag op de training. Hij zal dan waarschijnlijk debuteren in de thuiswedstrijd tegen Ajax op 20 november.

Van onze verslaggever

Balans en KDV betrekken samen nieuwe accommodatie

Turnfusie in Kerkrade

ERKRADE – Gingen eerder verlen jaar de turnverenigingen Eenacht en Rap via een fusie op in de euwe gymnastiekvereniging Bas, KDV Bleijerheide staat thans het punt zich bij die fusievereniig te voegen. Dinsdag is de saensmelting Balans/KDV onderrp van gesprek als de besturen elkaar komen.

Het KDV-bestuur en de -leiding bben zich reeds akkoord veraard met die samensmelting," aldus Balans-voorzitter Huub Bremen. De vergadering van komende week moet dan ook meer gezien worden als het bekijken van voorwaarden waaronder het een en ander plaats gaat vinden. De nieuwe fusievereniging zal Kerkraads grootste sportclub worden.

In dat kader spreekt Bremen de hoop uit dat die nieuwe grote gymnastiekvereniging in de tweede helft van 1995 het nieuwe turncentrum kan betrekken. „Met die nieuwe accommodatie en de inbreng van het technische kader en de kwalitatief goede KDV-turners en vooral turnsters, gaat de gymnastieksport in Kerkrade weer een hoopvolle toekomst tegemoet," aldus Bremen.

KDV beschikt over een sterke jeugd- en damesafdeling, terwijl de kracht van het wedstrijdturnen bij Balans vooral bij de heren te vinden is. In december beraadt de Kerkraadse gemeenteraad zich over de plaats waar de nieuwe turnaccommodatie – kosten bijna acht ton – zal worden gerealiseerd. Naar alle waarschijnlijkheid zal de keuze op de locatie directeur Geurtsstraat in het Rolduckerveld vallen.

De reeds aanwezige gymnastiekzaal, behorend bij de Blijde Boodschapschool, zal worden geprivatiseerd en deel van de nieuwe accommodatie gaan uitmaken. De verenigingen, die thans gebruik maken van de bestaande zaal, zullen dat ook in de toekomst kunnen blijven doen. Met dien verstande dat de huur niet meer aan de gemeente Kerkrade zal worden afgedragen, maar aan de stichting, die de nieuwe turnaccommodatie zal beheren en exploiteren.

rij entree bij aesrade-SVM

ERLEN – Het programma teurvoetbal blijft morgen erkt tot vier inhaalwedden en acht bekerduels. In petitieverband is de ontting tussen Vaesrade en I in de derde klasse B de st opvallende. Bij een zege adert Vaesrade leider Heer-Sport tot op een punt. In srade hebben de toeschou- gratis toegang.

srade-secretaris Hub rtz: „Destijds is scheidster Reemers niet komen agen, waardoor de mensen errichterzake naar huis sten. Het bestuur heeft rom besloten geen entree te en. Ook niet voor degenen, er de eerste keer niet bij en."

bekerduel SV Meerssen-VCL begint al om 14.00 uur. Meerssen maakt Robert eets zijn rentree. Math van die een kaakoperatie onging, zal niet spelen.

am Ready rnieuwd

STRICHT – Het eerste team de Maastrichtse tennisverng Ready heeft een ingrije verandering ondergaan. we aanwinsten zijn Lims kampioen David Hofman uwenhagen) en Djalmar Sisans (GTR). Bij de dames is burgs kampioene Pascalle ts teruggekeerd. Zij heeft lopig de Belgische Nadine ormelingen naast zich. Eric oorts en de Belg Guido van pay vertrokken.

pteams n acquit

STRATEN – De nationale rtstrijd in de eredivisie topns gaat vandaag (11.00 uur) start in Walk Inn te Ulestra-De thuisspelende titelverder Frans Bevers Catering noet de teams Gijs van Hat-(Wageningen) en Hageman omaten BV (Doetinchem). Er dt gespeeld in de spelsoorten , bandstoten en kader 47/2.

ciloop zonder ger Jaspers

ASTRICHT – Roger Jaspers morgen niet van de partij zijn le Encibergloop. De viervouwinnaar keerde afgelopen k terug van de marathon van y York. Robert Smits komt naar Maastricht om zijn titel verdedigen. De Groninger is Kimbriaan Mark Jaspers de te favoriet voor de eindzege. de vrouwen zijn Svetlana echomorova en Wilma Rusn de grootste kanshebsters. rt 14.45 uur.

ederlaag oda JC 2

RKRADE – Roda JC 2 verr op eigen terrein met 3-1 van arta 2. Het was de vierde comtienederlaag op rij van de rkraadse ploeg. De gasten nan in de eerste helft een 2-0 ersprong door Pieren en Noorder. Het tegenoffensief van da JC dat meerdere kansen afong, resulteerde na de rust in i treffer van Ajah Wilson. arna was de thuisclub nog cht bij de gelijkmaker. Een miut voor tijd rondde Van der er de Rotterdamse zege af op l.

sport kort

SQUASH – Impuls Weert udt vandaag en morgen de reede wedstrijd in het nationa- Juckers Circuit. Tweehonderd uashers komen in actie. Start beide dagen om 10.00 uur.

BOKSEN – George Foreman, e onlangs als oudste bokser de ereldtitel in het zwaargewicht troverde, heeft verklaard tegen ike Tyson te willen vechten als e uit de gevangenis is ontsla-n.

VOETBAL – Ook Wiel Coerer zal morgen aanwezig zijn tijens de voetbalbrunch Boek & al in Theater Landgraaf. De efenmeester heeft zijn reis naar ubai uitgesteld tot volgende eek.

VOETBAL – Vandaag (09.30 ur) is in het nationaal sportcentum te Sittard de jaarvergadeng van de KNVB Afdeling imburg.

oefenvoetbal

IORGEN
KBSV-Sportclub '25 12.00 uur

Superhandballer Dushebaev met Santander even in Limburg

Het talent van Talant

DOOR IVO OP DEN CAMP

BRUSSEL/SITTARD – Handen zo groot als kolenschoppen; armen waarin de spieren zich profileren als staalkabels. Timide schuifelt de 1.87 meter lange spelverdeler – de tas nonchalant om de schouder hangend – door de aankomsthal op luchthaven Zaventem. Talant Dushebaev is de naam van de man met het zo karaktervolle uiterlijk. Onlangs werd de Rus uitgeroepen tot beste handballer van de wereld.

● *Talant Dushebaev, de grote vedette van de handbalsport, logeert sinds gisteravond in het Nationaal Sportcentrum te Sittard.*

Foto: PETER ROOZEN

Vanavond is Talant Dushebaev in de Stadssporthal van Sittard te bewonderen. Om 19.30 uur klinkt het beginsignaal van het duel in de achtste finales van het Europacup I-toernooi tussen Sittardia en Teka Santander. Talant Dushebaev is de centrale schakel bij de Spaanse topclub, die deze zomer beslag legde op de Europacup voor landskampioenen.

Kirgizië

Eigenlijk is Talant Dushebaev een vreemde eend in de bijt. Hij heeft de Russische nationaliteit, maar vertoont geen enkele gelijkenis met het stereotype beeld dat wij van de voormalige Sovjets hebben. „Ik kom uit Kirgizië," legt hij uit, „vlakbij de Chinese grens. Ik ben van een ander ras en ons volk heeft eigenlijk niets met Russen gemeen."

Toch verwierf Dushebaev vooral zijn faam als spelverdeler van de Russische ploeg tijdens de Olympische Spelen in Barcelona. „Natuurlijk," legt de nu 26-jarige speler uit, „toen ik op 18- jarige leeftijd in militaire dienst moest, was er nog sprake van de Sovjetunie. Ik heb eerst een maand in Siberië gezeten, maar daarna werd ik naar Moskou overgeheveld. Ik kon goed handballen, dus werd ik automatisch lid van de legerploeg CSKA Moskou."

Het talent van Talant werd snel onderkend. Lang hoefde hij de wapens niet ter hand te nemen. De Rus mocht zijn schotkracht bewaren voor op het handbalveld. In Barcelona schoot hij echt met scherp. Met een scoringspercentage van zestig was hij de beste van allemaal.

Bovendien pakte zijn ploeg de gouden plak. Hij mocht meteen in Spanje blijven. Het rijke Teka Santander – met een jaarlijks budget van vijf miljoen gulden – lijfde hem in. Tot medio 1997 staat hij, voor heel veel peseta's, onder contract bij Noordspaanse club.

In 1993, bij het wereldkampioenschap in Zweden, was er opnieuw geen kruid gewassen tegen Dushebaev. Pas dit voorjaar, bij de Europese titelstrijd, ging het mis met de Russen. In de finale werd de ploeg met 32-21 afgedroogd. Maar dat gebeurde zonder de bescheiden Dushebaev. „Ik had een virusziekte in de maag," legt hij uit.

Spanje

Helemaal de waarheid spreekt Dushebaev niet. In werkelijkheid was hij uitgekeken op het Russisch handbal. Vandaar dat hij momenteel alles in het werk stelt om Spanjaard te worden. „Ik hoop dat ik volgend jaar met Spanje op het WK kan spelen. Ik denk niet dat ik er ooit nog vertrek. Het leven is er een stuk aangenamer. Ik woon in een mooie stad en Spanjaarden staan open voor vreemde mensen. Ik kom alleen nog in mijn geboortestad om er mijn familie te bezoeken."

Talant Dushebaev deed natuurlijk ook zelf het een en ander om snel geïntegreerd te raken in de Spaanse samenleving. „Toen ik in Santander kwam, ben ik drie maanden lang dagelijks naar school gegaan om de taal leren." Inmiddels spreekt hij vrijwel vlekkeloos Spaans. Ook zijn vrouw Olga Schischkina, jarenlang onder de lat bij de Russische damesploeg, en het zoontje van twee jaar oud zijn niet meer weg te slaan uit Spanje.

Verschil

Vanavond zal Talant Dushebaev met zijn ploeg Teka Santander niet al te veel moeite hoeven te doen om Sittardia op een flinke nederlaag te trakteren. Een verklaring voor het grote verschil tussen het Spaanse en Nederlandse handbal heeft hij snel gevonden. „Het verschil is geld. Waar veel geld is zijn de beste spelers. En als die dan ook nog eens twee keer per dag trainen, loopt het verschil snel op. Sittardia traint toch niet meer dan drie keer per week?" komt zijn schatting aardig in de juiste richting.

Na zijn spelersloopbaan wil Dushebaev actief blijven in de handbalsport. „Dan word ik trainer," weet hij zeker. Over de wedstrijd van vanavond maakt hij zich niet druk. „We spelen gewoon voluit. De fans in Santander komen volgende week toch wel kijken." Vriendelijk knikt hij gedag en duikt in zijn sporttas. Een dik boek tovert hij tevoorschijn. Russische literatuur, als laatste eerbetoon aan zijn vaderland.

Blauw Wit heeft zege hard nodig

SITTARD/ROERMOND – Meest in het oog springend herenduel in de eredivisie handbal is vandaag de ontmoeting tussen Revival/Blauw Wit en E&O (sporthal Beek, 20.30 uur). Blauw Wit is na de matige competitiestart – een zege in vier duels – in de bedreigde zone terechtgekomen. Van het vechtersploegje-vanweleer was de laatste tijd nauwelijks iets te bespeuren. Een zege is hard nodig.

Een half uur eerder (Glanerbrook, 20.00 uur) beginnen de damesploegen van ADB/V&L en Stock Control/SVM aan hun eerste Limburgse derby in de hoogste klasse. Afgelopen zondag verloren beide teams van respectievelijk Hellas (19-22) en SEW (13-14). Met name voor de debutant uit Munstergeleen begint de tijd te dringen: met drie nederlagen in vier duels bivakkeert de ploeg in de onderste regionen.

● *Jacco Eltingh houdt stand in het toernooi van Moskou.* Foto: EPA

Eltingh in halve finales Moskou

MOSKOU – Jacco Eltingh is doorgedrongen tot de halve finales van het met 1,8 miljoen gulden gedoteerde tennistoernooi van Moskou. De Heerdenaar won in twee sets van de als zevende geplaatste Tsjech Petr Korda: 7-6 (7-1) 6-4.
De Zwitserse hardhitter Marc Rosset schaarde zich ook bij de beste vier door een zege op de Russische favoriet Jevgeni Kafelnikov. Diens landgenoot Aleksander Volkov was door het opgeven van zijn Tsjechische opponent Daniel Vacek al zeker van een plaats in de halve eindstrijd.

Brenda Schultz heeft de kwartfinales van het tennistoernooi in Philadelphia bereikt. De ongeplaatste Nederlandse schakelde de als derde geplaatste Lindsay Davenport uit met 2-6 6-2 6-4.

Extra tribunes voor topduel in Oss

Fortuna behoedzaam

SITTARD/OSS – De kraker in de eerste divisie tussen TOP, de nummer twee op de ranglijst, en koploper Fortuna Sittard zal er voor het eerst dit seizoen voor zorgen dat het sportpark aan de Heescheweg in Oss geheel uitverkocht is. Ook de extra tribunes die voor het duel zijn geplaatst, zijn al volgeboekt. Uit Sittard zullen twee bussen met fans naar Oss rijden.

Deze gegevens hebben bij Fortuna-trainer Pim Verbeek niet voor extra druk gezorgd, maar voor meer motivatie. „Dat er zoveel publiek komt kijken, is een enorme stimulans voor mij en de spelers. We moeten er echter voor zorgen dat we ondanks de euforie rond de club niet al te voortvarend gaan voetballen in Oss."

Counter

TOP is een echte counterploeg die zelfs voor eigen publiek niet zal aarzelen de tegenaanval te hanteren. Verbeek: „Wij zullen de aanval zoeken, maar moeten dat heel voorzichtig doen. We willen twee punten pakken en dat kan alleen als we niet in het mes lopen."

De Sittardse oefenmeester verkeert in de gelukkige omstandigheid dat hij over een geheel fitte selectie kan beschikken. „Van der Weert en Rayer hebben de hele week voluit mee kunnen trainen." Ook Mark van Bommel is fit teruggekeerd na een oefenduel met Jong Oranje onder achttien jaar.

VVV moet zonder zijn standaardvoorhoede op visite bij de Graafschap, de ploeg van Frans Körver. Drie aanvallers ontbreken op het appel. Alfred Knippenberg heeft een liesblessure. Ivo Cattenstart liep tijdens de training een spierverrekking in het dijbeen op. Aanrijding

De absentie van Gerald Sibon heeft een andere oorzaak. Hij hield aan een aanrijding met zijn auto een pijnlijke rugblessure over en was deze week toeschouwer bij de trainingen. Trainer Reynierse verwacht dat het geblesseerde trio volgende week weer speelfit zal zijn.

sport in cijfers

TENNIS
Moskou. Mannen, 1,8 miljoen gulden. Kwartfinales: Eltingh-Korda 7-6 6-4, Rosset-Kafelnikov 6-7 6-4 6-3.
Philadelphia. Vrouwen, 1,2 miljoen gulden. Tweede ronde: Schultz-Davenport 2-6 6-2 6-4, Po-Tauziat 6-3 2-6 7-5, Pierce-Fendick 6-3 6-1, Sabatini-Kruger 6-4 6-0, Tu-Katerina Maleeva 6-4 6-3, Zvereva-Halard 6-1 6-4, Huber-Raymond 5-7 6-3 7-6.
Antwerpen. Mannen, 1,8 miljoen gulden. Kwartfinales: Delaitre-Björkman 6-3 6-3, Larsson-Lareau 7-6 6-7 7-6.
Soerabaja. Vrouwen, 165.000 gulden. Kwartfinales: Sugiyama-Eurasova 7-5 6-3, Jaggard-Lai - Studenikova 7-5 7-6, Sung-Hee - Begerow 6-2 6-2, Wagner-Bobkova 6-2 7-5.
Buenos Aires. Mannen, 517.687 gulden. Kwartfinales: Corretja-Mattar 6-1 6-3, Novacek-Dosedel 6-1 6-3, Frana-Viloca 6-4 6-4.

WIELRENNEN
Niel. Internationale veldrit. 1. Herijgers, 2. Groenendaal op 0.32, 3. Willemsens 0.42, 4. Van der Poel 0.58, 5. Van Riet, 6. Vervecken, 7. Pauwels, 8. Clarysse, 9. Moonen 1.10. 10. De Maere 1.35, 20. Boezewinkel 5.31.

ATLETIEK
Rhenen. Bergrace of the road 8,8 km. 200 deelnemers. Heren: 1. Cox 34.11, 2. Vollaert 34.23, 3. Herpers 34.49, 4. Greidanus 35.33, 5. Van Zanten 35.50, 27. Olislagers 39.25, 31. Paulissen 40.23. Dames: 1. Elbert 39.17, 2. Van Aken 41.07, 3. Valen 42.41.

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vandaag 19.30 uur
Dordrecht-Heerenveen
Morgen 14.30 uur
Sparta-NEC
FC Utrecht-FC Twente

Ajax	10	9	1	0	19	34	- 6
Roda JC	12	7	5	0	19	25	- 7
Feyenoord	11	7	3	1	17	25	-11
PSV	12	7	2	3	16	31	-17
FC Twente	9	5	4	0	14	21	-13
MVV	11	5	2	4	12	19	-18
Vitesse	11	3	5	3	11	10	-15
FC Utrecht	10	4	2	4	10	16	-15
NAC	11	3	4	4	10	17	-19
Willem II	11	4	2	5	10	15	-18
Sparta	11	3	3	5	9	15	-16
Heerenveen	11	4	1	6	9	13	-25
Volendam	12	2	5	5	9	12	-20
NEC	10	3	2	5	8	16	-16
Groningen	12	2	4	6	8	16	-24
GA Eagles	12	1	5	6	7	10	-28
RKC	11	1	3	7	5	13	-23
Dordrecht '90	11	0	5	6	5	6	-23

eerste divisie

FC Zwolle-AZ 2-1 (1-1). 15. Mutsaers 0-1, 36. Boere 1-1, 86. Boere 2-1. Scheidsrechter: Pieterman. Toeschouwers: 3.650.

Fortuna Sittard	11	7	3	1	17	27	-10
FC Zwolle	12	6	4	2	16	21	-13
TOP	11	6	2	3	14	21	-11
Graafschap	11	6	2	3	14	23	-19
VVV	11	5	3	3	13	27	-20
Den Haag	11	6	1	4	13	23	-18
Excelsior	11	6	1	4	13	24	-21
Cambuur	11	5	3	3	13	17	-14
Heracles	11	5	2	4	12	21	-15
Helmond Sport	11	5	2	4	12	21	-24
Veendam	11	4	3	4	11	18	-18
RBC	11	5	1	5	11	15	-18
AZ	12	3	5	4	11	16	-16
Emmen	11	2	5	4	9	15	-19
Telstar	11	3	2	6	8	17	-27
Haarlem	11	2	3	6	7	20	-27
Den Bosch	11	1	2	8	4	14	-31
Eindhoven	11	0	2	9	2	4	-23

VVV kampioen eerste periode.

TWEEDE PERIODE

Den Haag	3	3	0	0	6	11	- 3
Excelsior	3	3	0	0	6	8	- 4
Graafschap	3	3	0	0	6	5	- 2
FC Zwolle	4	3	0	1	6	9	- 5
Fortuna Sittard	3	2	1	0	5	8	- 4
Veendam	3	2	0	1	4	6	- 3
Telstar	3	2	0	1	4	6	- 7
Heracles	3	1	1	1	3	9	- 7
TOP	3	1	1	1	3	7	- 5
Helmond Sport	3	1	1	1	3	5	- 5
Haarlem	3	1	0	2	2	7	- 7
Cambuur	3	0	2	1	2	5	- 6
RBC	3	1	0	2	2	5	- 6
AZ	4	0	2	2	2	4	- 7
Emmen	3	1	0	2	2	5	- 9
Eindhoven	3	0	0	3	0	2	- 5
VVV	3	0	0	3	0	1	- 6
Den Bosch	3	0	0	3	0	3	-14

Vandaag 19.30 uur
Cambuur-FC Den Bosch
Excelsior-Helmond Sport
Graafschap-VVV
Heracles-RBC
Telstar-Emmen
TOP Oss-Fortuna Sittard
Veendam-Haarlem
Morgen 14.30 uur
Den Haag-Eindhoven

buitenland

DUITSLAND

Mönchengladb.-FC Kaiserslautern	4-0
Bochum-Borussia Dortmund	0-2

Vandaag 15.30 uur
Dresden-Uerdingen
Bayern München-Schalke '04
Duisburg-FC Köln
Freiburg-Frankfurt
Bremen-Stuttgart
Leverkusen-Karlsruhe
Morgen 18.00 uur
Hamburg-1860 München

graafschap-vvv

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter: Luyten

Graafschap (opstelling): Van Campenhout, Te Braak, Redeker, Oosterhuis, Lindenbergh, Lukassen, Victoria, Godee, Van Schijndel, Van de Brink, De Vries (of Das).
VVV (vermoedelijke opstelling): Roox, Smits, Polman, Spee, Teeuwen, Verberne, Driessen, Van der Meer, Corneille, Braem, De Laat. Wisselspelers: Jacobs, Boer, Koenen, Wolter, Derix.

top-fortuna

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter: Zuidema

TOP Oss (opstelling): Koopman, Uhlenbeek, Nortan, Hesp, Königs, De Jong, Arends, Schaap, Waterink, Haatrecht, Torken.
Fortuna Sittard (selectie): Van Zwam, Juffing, Ricksen, Rayer, Vergoossen, Boessen, Loontjens, Dassen, Usta, Van Bommel, Lee, Losada, Hamming, Van der Weert, Vroomans, Jacobs.

sport op tv

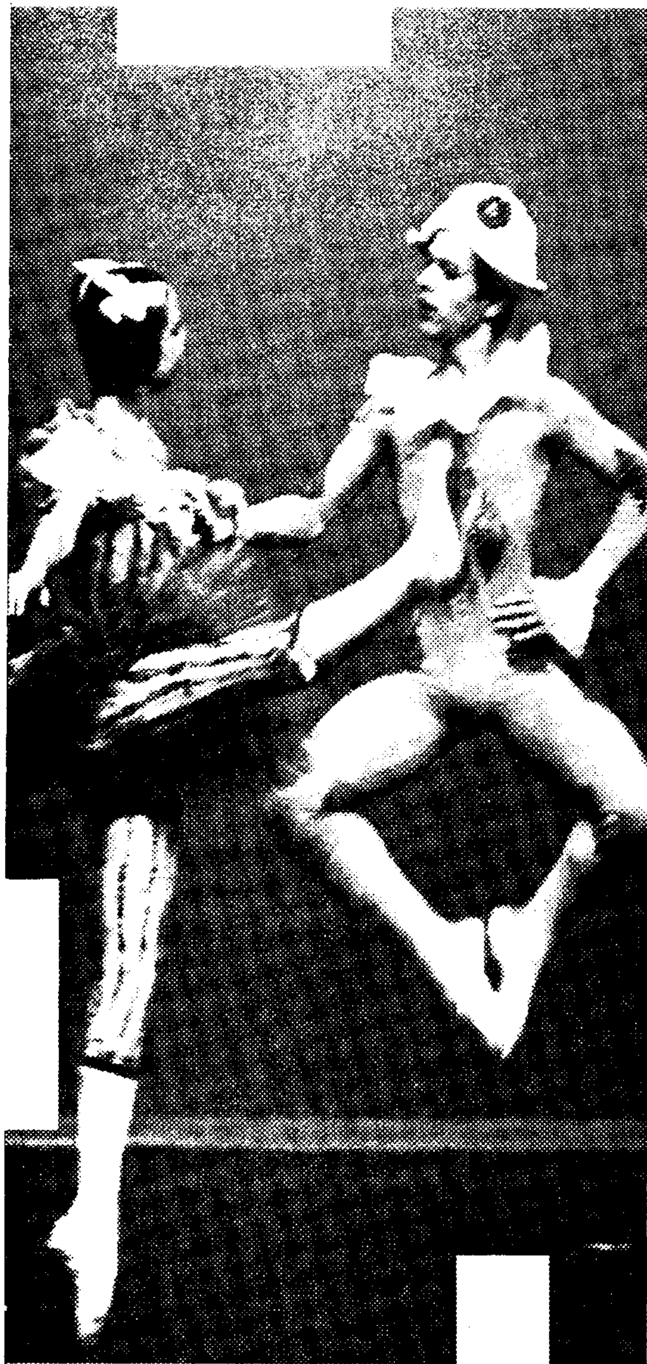
VANDAAG
14.00-16.55 Ned 3: tennistoernooi Antwerpen.
14.00-18.00 BRT 2: tennistoernooi Antwerpen.
17.30-18.02 Dld 1: Sportschau.
18.40-18.48 Ned 2: Sportjournaal.
19.10-19.50 Dld 1: Bundesligavoetbal.
19.30-20.00 BRT 1: Sport.
22.00-23.20 Dld 2: Das Aktuelle Sport-Studio.
22.16-23.01 Ned 3: Studio sport.
23.00-23.15 BRT 1: Sport op zaterdag.
00.11-01.11 Ned 3: tennistoernooi Antwerpen.

MORGEN
11.30-13.40 Ned 2: TV Sport.
12.30-13.00 BRT 1: Sportmiddag.
13.45-14.00 BRT 2: samenvatting GP Australië formule 1.
14.00-18.00 BRT 2: tennistoernooi Antwerpen.
15.00-18.00 Ned 2: tennistoernooi Antwerpen.
15.05-17.00 Dld 1: Sport extra.
18.05-18.15 Dld 2: Sport heute.
18.35-20.00 Ned 1: Studio Sport.
19.50-19.58 Dld 1: Sportschau-Telegramm.
21.55-22.05 Dld 2: Bundesligavoetbal.
22.10-22.40 BRT 1: Sportweekend.

lucky ten

Lucky ten van gisteren: 4 - 7 - 8 - 9 - 13 - 22 - 23 - 33 - 34 - 39 - 41 - 43 - 46 - 51 - 53 - 61 - 62 - 70 - 72 - 74.

HOGESCHOOL KATHOLIEKE LEERGANGEN

DANSVOOROPLEIDING MAASTRICHT
DANSACADEMIE BRABANT - TRICHTER COLLEGE

HOU JE VAN DANSEN?
KOM DAN NAAR DE AUDITIE EN KOM KIJKEN NAAR ONZE OPEN DAG

ZATERDAG 19 NOVEMBER
OPEN DAG: 10.00-12.00 UUR
AUDITIE: 13.00 UUR

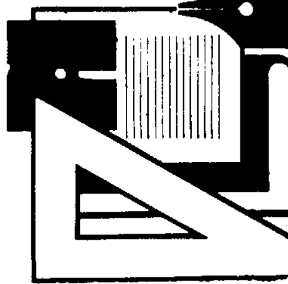
Voor de auditie komen jongens en meisjes in aanmerking die nu in groep 4, 5, 6, 7 of 8 van de basisschool zitten.

Beide activiteiten vinden plaats in de studio's van de vooropleiding in het Trichter College, Tongerseweg 135, 6213 GB Maastricht.

De Dansvooropleiding Maastricht is een onderdeel van de Dansacademie Brabant en biedt een beroepsgerichte vooropleiding in samenwerking met het Trichter College.

***Voor aanmelding en nadere informatie:** Marja Ronda, tel: (043) 21 59 05.*

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

Uw huis op dit formaat in de krant kost meestal minder dan een maand hypotheekrente en verkoopt sneller, want:

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.

VERKOCHT

Hogeschool Maastricht

Opleiding Tolk-Vertaler Maastricht
Opleiding Oriëntaalse Talen en Communicatie Maastricht

Een grenzeloze studie in een grenzeloze stad!

Geknipt voor ambitieuze HAVO-, VWO- en MBO-studenten met belangstelling voor talen en een oog op het buitenland. De opleiding Tolk-Vertaler is een vierjarige HBO-opleiding waar de student leert vertalen op economisch, medisch, juridisch en technisch gebied.
Engels - Duits - Frans - Spaans - Portugees - Italiaans - Russisch - Nederlands voor anderstaligen

De opleiding Oriëntaalse Talen en Communicatie is een vierjarige HBO-opleiding waarbij de nadruk ligt op alle vormen van taal die verband houden met communicatie in het internationale bedrijfsleven.
Arabisch - Chinees - Japans

Voor meer informatie kun je contact opnemen met de afd. Studentenadministratie, telefoon 043 – 466 430/431 of onderstaande bon inzenden.

OPEN DAGEN

zaterdag 19 nov. 1994
zaterdag 25 mrt.

Grote Gracht 82, Maastricht
ontvangst 10.30 uur
programma 11.00 - 14.00 uur

BON
Zend mij aub informatie over de opleiding
☐ **Tolk-Vertaler**
☐ **Oriëntaalse Talen en Communicatie**
Naam
Adres
Postcode
Woonplaats
LID 12/11

Bon sturen naar:
Hogeschool Maastricht
Opleiding Tolk-Vertaler
Afd. Studentenadministratie
Postbus 964
6200 AZ Maastricht

HOGESCHOOL KATHOLIEKE LEERGANGEN

HEB JE INTERESSE IN BEROEPSKEUZE, ARBEIDSMIDDELING, PERSONEELSBELEID...?

Werken als beroepenvoorlichter, beroepskeuze-adviseur, arbeidsbemiddelaar, consulent personeelsvoorziening, personeelsfunctionaris...?

AKADEMIE MENS-ARBEID TILBURG

Hogere beroepsopleiding (voltijd en deeltijd) met de afstudeerrichtingen:
■ beroepskeuzewerk; ■ arbeidsvoorziening; ■ personeel en organisatie

OPEN DAG
19 NOVEMBER, 11.00 - 15.00 UUR

Belangstelling...? Kom naar de open dag of vraag de brochure aan!
Akademie Mens-Arbeid Tilburg, St. Josephstraat 108, Postbus 100, 5000 JB Tilburg, telefoon: 013-394100.

BUSINESS
- Euromanagement
- Marketingmanagement assisent
- P.R. medewerker

HOTELMANAGEMENT
- Hotelmanagement
- Hotelmanagement superieur

SECRETARIAAT
- Internationaal secretaresse
- Directiesecretaresse
- Receptioniste/informatrice

TOERISME EN RECREATIE
- Toerisme en recreatie
- Toerisme en recreatie all-round
- Internationaal toerisme en recreatie

HOSPITALITY
- European host / hostess
- International host / hostess

Erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de wet op erkende onderwijsinstellingen voor zover het onderwijs binnen de reikwijdte van de wet valt.

Perfecte mogelijkheden voor wie slim en ambitieus is

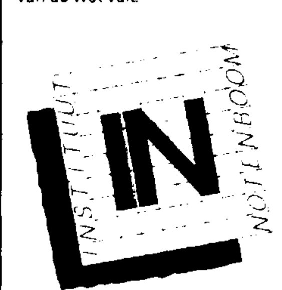
1- en 2-jarige beroepsopleidingen met studiefinanciering /o.v. jaarkaart.

OPEN DAG

Maastricht / 24 november '94
Helmstr. 3-5 (3e verd. geb. Entre Deux, aan het Vrijthof)

18.00 u.: Toerisme/Hotelmanagement/ Host-Hostess/Receptioniste
19.45 u.: Business-Marketing/ Management/P.R./ Euromanagement/ Secretaresse/Receptioniste

Ja, stuurt u mij vrijblijvend de uitgebreide studiegids voor carrièreperspectief.
Naam:
Adres:
Postcode:
Plaats:
LD 12-11
Gefrankeerd sturen naar: Instituut Notenboom, Postbus 307, 5600 AH Eindhoven. Of bellen naar het Algemeen Secretariaat, Kerkakkerstraat 34, 5616 HC Eindhoven, 040 -520620.
BON

INSTITUUT NOTENBOOM
Eindhoven - Maastricht - Roosendaal - Venlo

Berden Meubelen heeft vier grote kwaliteitsmeubelzaken in Noord- en Midden-Limburg.
In haar filiaal te Heerlen is momenteel een vakature voor een

receptioniste m/v

Het is de bedoeling dat deze receptioniste ± 12 uur per week beschikbaar is voor onze klantenservice. De werkzaamheden omvatten naast het afhandelen van telefoongesprekken administratief werk en enige verkoopaktiviteit.
Wij denken aan iemand tussen de 25 en 40 jaar met enkele jaren verkoopervaring.

Indien u belangstelling heeft voor deze funktie kunt u telefonisch een afspraak maken voor een sollicitatiegesprek.

Tel. 045-712373.

berden MEUBELEN
GEGARANDEERD 'T GOEDKOOPSTE IN KWALITEITS MEUBELEN

En waar bent u vandaag als u een baan zoekt?

Tempo-Team Uitzendbureau organiseert vandaag van 10.00 tot 14.00 uur een **Technische Banenmarkt**. Werkzoekenden en bedrijven kunnen elkaar op een ongedwongen manier ontmoeten in een plezierige sfeer. U kunt zich oriënteren op de bedrijven in de regio en op de vele tijdelijke banen in de sector Techniek, van LBO- t/m universitair niveau. Met name voor **LBO'ers** zijn er veel vacatures aangemeld. Dus: tot straks op één van onderstaande vestigingen. En wie weet kunt u a.s. maandag al aan de slag!

tempo-team uitzendbureau

Geleen, Rijksweg Zuid 1a, 046 - 75 29 70
Heerlen, Op de Nobel 1, 045 - 71 83 66
Maastricht, Hoenderstraat 3, 043 - 21 70 17
Sittard, Rosmolenstraat 4, 046 - 51 73 60

Bij beschikking van de arrondissementsrechtbank te Roermond d.d. 9 november 1994, opgeheven wegens gebrek aan baten: Faill.no. 93/0002
Frans Hubert Bertrand, Navolaan 69, 6414 HE Heerlen.
Curator: mr. E.J.M. Stals, Langpoort 4, 6000 CL Weert, Postbus 270, 6000 AG Weert.

HULP HELPT.

Help Mensen in Nood. Giro 1111.222

Mensen in Nood
Postbus 1041
5200 BA 's Hertogenbosch

Kansen in tijdelijk werk

Algemeen medewerker m/v
Voor een pluimveebedrijf. U gaat 20 uur per week tijdens de ochtenduren werken. Het werk bestaat voornamelijk uit het schoonmaken van kippenhokken, het rapen en sorteren van eieren en het vangen en overplaatsen van kippen en kuikens. Informatie bij Marielle Keulers, **tel. 045-24 55 33,** Nuth, Stationsstraat 67.

Beveiligingsbeambten m/v
Bent u in bezit van het basisdiploma Beveiliging en eventeel het EHBO-diploma? Neem dan contact met ons op zodat wij uw gegevens in een file kunnen opnemen. U krijgt dan via ons een sollicitatieformulier toegestuurd en kunt mogelijk in aanmerking komen voor verschillende projecten in de provincies Brabant, Zeeland en Limburg. Neem maandag na 14.00 uur contact met ons op.
Informatie bij Astrid van der Duim, **tel. 040-53 25 25,** Veldhoven, Horst 12 City Centrum.

All-round aerobic-instructeur m/v
Voor een sportschool zoeken wij een enthousiaste en gemotiveerde kandidaat die de leden kan begeleiden en stimuleren. Het betreft een opdracht voor 10 uur per week in de omgeving van Maastricht.
Informatie bij Kitty Pepels, **tel. 043-25 76 86,** Maastricht, Helmstraat 12.

randstad uitzendbureau

JACOBI

INTERNATIONAL

GEVOEL VOOR PERSOONLIJKE BENADERING EN INTERESSE OM ONAFHANKELIJK EN SUCCESVOL TE ZIJN?

Voelt u zich aangetrokken om een succesvol ondernemer te zijn? En heeft u daarbij het gevoel voor kwaliteit en persoonlijke benadering? Dan zou u wel eens een uitstekende distributeur voor JACOBI INTERNATIONAL kunnen zijn.

Jacobi International heeft samen met Amway Nederland een compleet assortiment cosmetica, huid- en persoonlijke-verzorgingsprodukten op biologische basis. Het is daarmee een topmerk dat zich onderscheidt door de uitzonderlijk hoge kwaliteit van haar produkten. Ons assortiment is tevens uitgebreid met meer dan 900 verschillende artikelen, en we zijn ruim 35 jaar succesvol in meer dan 60 landen en gebieden.

Als distributeur werkt u zelfstandig. U heeft een eigen bedrijf(je), met het grote voordeel dat u kunt werken wanneer u dat wilt. U weet daarbij uw eigen netwerk van afnemers aan u te binden. Op deze manier creëert u uw eigen inkomen.

Van JACOBI INTERNATIONAL krijgt u de nodige ondersteuning en begeleiding, natuurlijk de mogelijkheid een uitgebalanceerd demonstratiepakket gunstig aan te schaffen en, als u dat wilt, ondersteuning op administratief gebied.

Wij helpen u tevens bij de werving, organisatie en uitbouw van uw netwerk. Niet alleen bij de start maar ook daarna, omdat uw succes niet van korte duur mag zijn.

Heeft u interesse om het business-concept met ons te bespreken, schrijf dan naar: JACOBI INTERNATIONAL, **postbus 218, 5000 AE TILBURG.**

Je toekomst is geen

BLIND DATE

Open Dag
PABO Heerlen
Zaterdag 19 november

Zaterdag 19 november a.s. van 10.00 tot 13.00 uur

St. Annalaan 2 (Bekkerveld), Heerlen
Telefoon 045-734802

Op zoek naar verrassing en avontuur? Dan is de jeugd jouw toekomst.

Zet je blinddoek af. Kijk hoe het werkt. Geniet van het werken en omgaan met kinderen. Proef de sfeer.

OPEN DAG: PABO HEERLEN
Een opleiding met perspectief.

hogeschool heerlen

Nummer twaalf van FC Groningen wil met Fortuna Sittard hogerop

Fortuna Sittard kon het jarenlang niet op. Er werden elers van naam en faam aangetrokken en trainers kregen bevoegdheid om geheel naar eigen inzicht met geld te ijten. Inmiddels heeft men - net als elders in de voetbalij - ingezien dat oefenmeesters passanten zijn en dat nkende namen niet noodzakelijkerwijs voor klinkende sultaten garant staan. Sterker nog, twee jaar geleden lag t gevoerde (wan)beleid ten grondslag aan de degradatie ar de eerste divisie. Vervolgens werd uit financiële overegingen afscheid genomen van gereputeerde broodvoetllers als Richard Sneekes, Huub Driessen, Anton Jansn, Ruud Hesp en Randy Samuel. De eigen jeugd werd rsneld ingepast en er werden enkele gerichte aankopen daan. Relatief onbekende voetballers kwamen naar De andert, met namen als Van der Weert, Rayer, Lee en roomans. Het resultaat van die maatregelen is verblufnd. Het 'allegaartje' van trainer Pim Verbeek staat bonaan in de eerste divisie. Recentelijk werd aan de selece van Verbeek Ronald Hamming toegevoegd. Wie? Roald Hamming, een spits die FC Groningen en de eredivie verruilde voor Fortuna Sittard, de trotse koploper in de erste divisie.

● *Fortuna's nieuwe spits Ronald Hamming wil hoe dan ook slagen in Sittard.* Foto: ERMINDO ARMINO

Hamming hunkert naar eredivisie

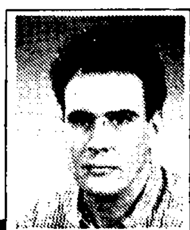
TTARD - Een wat timide gen. Ronald Hamming is t echt het prototype van een its in de eerste divisie. Geen nkige stormram, maar een le, zachtaardige jongeling. t type ideale schoonzoon. s 21 jaar en niet iemand die t zijn mening te koop loopt. mming laat zijn voeten reken. „Ik heb een neusje or de goal. Al moet ik dat bij rtuna natuurlijk nog bewijn."

eboren in Zeegse, een plaatstussen Assen en Groningen, is voor Ronald Hamming de overgang naar Limburg een hele stap. Vrienden en familie laat hij achter in de provincie die hem dierbaar is. Een keuze die hij als voetbalprof echter moest maken.

„Bij FC Groningen was er voor mij geen toekomst meer. Als twaalfde man onder trainer Hans Westerhof stond ik vaker op dinsdag met het tweede te voetballen dan dat ik dat bij het eerste zat. Westerhof speelt met drie spitsen, en heeft gekozen voor Harris Huizingh. Ik moest met Dick Schreuder concurreren voor de rechtsbuitenpositie. Ik ben een echte, centrale spits, dus die strijd kon ik niet winnen. De interesse van Fortuna kwam voor mij als geroepen."

Belangstelling

Pim Verbeek belde een maand geleden met Hamming en stak zijn belangstelling niet onder stoelen of banken. Geen wonder, want Verbeek werkte een jaar lang bij FC Groningen met de aanvaller en haalde hem bij de selectie, nadat Hamming de amateurs van Achilles uit Assen verruild had voor het Oos-

door HANS STRAUS

terpark. „Aanvankelijk wilde Fortuna mij huren, maar dat wilde Groningen weer niet. Uiteindelijk zijn beide clubs daar uit gekomen en is de zaak in een hotel in Vianen beklonken."

Fortuna moest dus toch in de buidel tasten om de 200.000 gulden transfergeld op te hoesten. Een investering die de club dit seizoen niet meer had willen doen, gezien het krappe budget waarmee gewerkt moet worden. De Sittardse clubleiding wilde echter kost wat kost Hamming naar De Baandert halen nu de prijs aanvaardbaar was en de gelegenheid zich aandiende. Voor Hamming een teken dat hij erg gewild is in Sittard.

De druk die dat gegeven met zich meebrengt, torst hij niet als een loden last. „Daaruit kun je alleen maar motivatie putten. Ik zal me hoe dan ook moeten waarmaken. Zeker als je een speler bent die in de eredivisie heeft gespeeld, wordt er meer van je verwacht."

Strafschop

De laatste wedstrijden die Hamming als basisspeler meemaakte namens FC Groningen, waren beide confrontaties met Feyenoord. Voor de beker en de competitie. Bij Fortuna Sittard speelde hij tot nu toe één helft, de tweede tegen Cambuur. Daarin viel al meteen op dat hij op het veld zijn schuchterheid van zich afgooit. Hij claimde met veel misbaar een strafschop toen hij gevloerd werd en de scheids in Hammings ogen te kort schoot.

Achter het onbewogen uiterlijk van de Groninger gaat een vulkaan aan emoties schuil. „Ik zal er alles aan doen om een basisplaats te veroveren. We zijn met drie spitsen voor twee beschikbare plaatsen in de voorhoede. Ik ga de strijd met Vroomans en Van der Weert aan. Ik ben gekomen om te spelen én om met Fortuna terug te keren in de eredivisie."

Opvang

De PTT-Telecompetitie is voor Hamming het hoogste goed. Daar wil hij hoe dan ook in schitteren, met of zonder Fortuna. Maar zijn keuze voor het onbekende en voor hem verre Limburg heeft hij weloverwogen gemaakt. „Ik ben niet naar Fortuna gekomen om weg te kwijnen of heimwee te krijgen. Ik zal Groningen missen, maar ik kan me hier aanpassen. Met mijn vriendin Lenny ben ik uit aan het kijken naar een huis in Sittard, de club zorgt voor een baan voor haar. Wat dat betreft kon de opvang niet beter zijn. Assistent-trainer Tiny Ruijs heeft me hier in Limburg al wegwijs gemaakt en met de trainer en de spelers kan ik prima overweg."

Enthousiaste geluiden van een op het oog nuchtere noorderling. Hamming heeft indruk gemaakt bij Fortuna, maar de club ook op hem. „De organisatie hier is uitstekend, beter zelfs dan bij Groningen. Aan alles merk je dat de club eredivisiewaardig is. Natuurlijk ook door het feit dat hier nog niet zo lang geleden in de hoogste klasse werd gevoetbald, maar vooral door de prestaties nu. Ik weet dat de club een driejarenplan heeft opgesteld voor de terugkeer naar de eredivisie, maar je moet je kans grijpen als die zich aandient. Wat mij betreft promoveren we dit seizoen al."

Na hartaanval in marathon begon lijdensweg voor Simon Knops pas

De dood rent mee

DOOR JOS HACK

GELEEN - Het gaat weer goed met hem. Simon Knops is redelijk hersteld nadat hij precies een jaar geleden werd getroffen door een hartaanval tijdens de marathon van Etten-Leur. De vijftigjarige recreatieloper uit Geleen werkt inmiddels weer voor halve dagen. Af en toe fietst hij een beetje. Dat mag hij nog, als hij het maar kalm aan doet. Hardlopen is er niet meer bij. De doktoren hebben hem dat verboden na het moment dat hem vorig jaar op die druilerige zondag in november bijna fataal werd.

Knops heeft zijn situatie nu geaccepteerd. Pas de laatste tijd beseft hij hoe dicht hij twaalf maanden geleden de dood in de ogen heeft gezien. Zijn geluk was dat hij die dag de marathon van Etten-Leur liep. Als hij tijdens een van zijn eenzame trainingen problemen met zijn hart had gekregen, was hij er waarschijnlijk niet meer geweest. Bij de marathon was er snel deskundige hulp. Hij werd net op tijd gereanimeerd. Dat was zijn redding.

Van het moment zelf, na ongeveer 28 kilometer, herinnert Simon Knops zich totaal niets. Hij weet niet eens meer dat hij die dag met zijn Braziliaanse echtgenote vanuit Geleen naar Etten-Leur is gereden. „Ik weet alleen nog dat ik de avond ervoor bij mij in de buurt een manege is afgebrand. Daar ben ik nog even gaan kijken. Vreselijk. Het zal je gebeuren. Ik had echt met die eigenaar te doen. In een paar uur smolt alles weg wat die man in de loop der jaren had opgebouwd."

Nog geen vierentwintig uur later stortte voor Simon Knops een andere wereld in. De lange afstand, dat was zijn leven. Hij was een atleet zoals de meeste recreatielopers dat zijn. Niet aangesloten bij een club, maar lekker voor zichzelf bezig.

Zo liep Knops bijna vijftien jaar drie, hooguit vier marathons per seizoen. Hij zocht zijn wedstrijdjes uit. Hij wilde aan alle evenementen van naam minstens één keer in zijn leven meedoen. In Etten-Leur behoorde hij vorig jaar trouwens al voor de derde keer tot de deelnemers. „Ik had er zin in. Het was een van de laatste wedstrijden van het seizoen. Nog één keer wilde ik alles uit mijn lichaam gooien," vertelt hij nu.

Waarom het in Etten-Leur plotseling toch fout ging? Knops weet het niet. De artsen evenmin. Zijn ineenstorting kan verschillende oorzaken hebben. Knops houdt het er maar op dat hem iets is overkomen dat elke willekeurige andere atleet ook had kunnen gebeuren. „Ik was in elk geval goed getraind. Zeker weten. Er was geen enkele indicatie dat er iets mis kon gaan."

Gissen

Daarom blijft Knops gissen naar mogelijke oorzaken van zijn hartaanval. Een maand voor Etten-Leur liep hij nog in Brussel. Daar was hij twintig minuten langzamer dan gebruikelijk. „Naderhand heb ik wel eens gedacht of dat er misschien iets mee te maken kan hebben. Maar iedere atleet heeft wel eens zo'n dag dat hij volledig blokkeert. Zo'n gevoel had ik toen trouwens ook niet. Te veel stress op het werk kan volgens de cardiologen ook een oorzaak zijn, maar ook daar geloof ik niet in. Ik had net vier weken vakantie achter de rug. Pas daags na de marathon van Etten-Leur zou ik weer aan het werk gaan."

● *Simon Knops een jaar na dato: revalidatie op de fiets.* Foto: FRANS RADE

Maar op de dag dat hij zijn job als toezichthouder bij nieuwbouwprojecten zou hervatten, lag Simon Knops in het Roosendaalse St. Franciscusziekenhuis in coma. Pas tien dagen later ontwaakte hij daaruit in het hospitaal van Sittard. Een lange weg van herstel volgde, waarin hij zich dikwijls gekleineerd voelde door de dingen die hij moest doen. Want na zijn periode in het ziekenhuis verbleef hij twee maanden intern in een revalidatiecentrum in Hoensbroek. Daar werd hij geconfronteerd met nog veel meer tragiek, de harde keerzijde van het leven.

Uit het leed van andere mensen putte hij zelf moed. „Ik heb daar de vreselijkste dingen gezien. Er lagen op die afdeling voornamelijk jonge mensen. De meesten waren allemaal het slachtoffer van een ernstig verkeersongeval. Het zet je aan het denken als je ziet en hoort dat sommige van die mensen hun leven lang niet meer uit een rolstoel komen. Jongelui met nog een heel leven voor zich. Geen wonder dat die opstandig raken in zo'n inrichting. Ik hoorde ze alleen maar negatief praten over hun herstel. Uit koppigheid werkten ze nergens aan mee. Hun leed heeft mij heel dikwijls bedroefd gemaakt. Ik had tenminste nog het vooruitzicht dat het met mij tot op zekere hoogte nog goed zou komen. Maar ook ik heb van die momenten doorgemaakt waarop ik me ontzettend belazerd voelde. Dan kwam er weer even een arts vertellen dat ik misschien maar voor vijftig procent zou genezen. Als de artsen zeggen dat je iets misschien nooit meer kunt doen, ga je juist proberen of het nog wel kan. Alles wat lukt is dan een overwinning op jezelf. Op die manier kom je steeds een stapje verder."

Kleuterwerk

Zo werkte Simon Knops met vallen en opstaan twee maanden lang aan zijn herstel. In het begin had hij het er heel moeilijk mee. Doordat hij lang in coma lag, raakte hij een deel van zijn geheugen kwijt. „Mijn therapie begon met het opnieuw leren herkennen van de kleuren. Rood, groen, geel. Kleuterwerk. Je ervaart het als een vernedering dat je als volwassen man zulke spelletjes moet doen. Maar als je je daartegen verzet, treedt er weer een stilstand in het genezingsproces op. Want je bent ziek, je weet bijna niets meer. In het begin had ik veel moeite met die vergeetachtigheid. Nu heb ik het geaccepteerd, omdat ik inzie hoe dicht ik bij de dood ben geweest."

Knops is gedeeltelijk weer terug in de maatschappij. Hij werkt weer voor halve dagen, hij springt regelmatig op de fiets voor een rustig tochtje door de Limburgse bossen en velden. Maar alles heeft zijn beperkingen. Zware inspanningen mag hij niet meer doen. Knops, die twaalf jaar in Brazilië woonde en daar in 1981 zijn eerste marathon liep in Sao Paulo, ziet zijn sportdroom nooit meer in vervulling gaan. Hij was van plan om ooit nog een keertje mee te doen aan de marathon van Berlijn. Hij gaat er nog een keer heen, maar dan om als toeschouwer iets van de sfeer te proeven. „Het zal pijn doen om toe te kijken, maar ik heb geen andere keuze. Maar wat heb je eigenlijk te willen in het leven als je bijna dood op straat hebt gelegen?"

Knops is van plan om ook nog een keer terug te komen naar Etten-Leur. „Volgend jaar misschien. Emotioneel was het dit jaar nog te moeilijk om al terug te keren naar de plek waar ik aan de dood ben ontsnapt."

'Keuring is geen enkele garantie'

HEERLEN - Het aantal sportbeoefenaars dat aan een acute hartstilstand overlijdt, is relatief gering. Gemiddeld gebeuren er per jaar 103 sportongevallen met een fatale afloop op een totaal van ruim vijf miljoen sportbeoefenaars.

In 1983 promoveerde dokter I. Doolmans op een proefschrift 'Plotselinge dood in de sport'. „De gegevens uit haar rapport wijken niet zoveel af van de situatie op dit moment", zegt de Steenbergse sportarts John IJzerman.

Uit het rapport van Doolmans blijkt dat 1 op de 45.000 sportbeoefenaars per jaar dodelijk wordt getroffen door een hartaanval, oftewel 1 ongeval tijdens zeven miljoenen uren sportbeoefening.

In 93 procent van de gevallen gaat het daarbij om mannen. De grootste risicogroep bevindt zich in de leeftijd tussen de 35 en 49 jaar.

Volgens IJzerman gaat het in de meeste gevallen om situaties die niet voorkomen hadden kunnen worden. IJzerman: „Zelfs een goede sportkeuring biedt geen enkele garantie dat een atleet niets kan overkomen tijdens zijn sportbeoefening. Ritmestoornissen tref je meestal niet aan op het moment dat je bij je in de spreekkamer zitten."

Keizer Frans

DOETINCHEM – Zijn koffers stonden klaar. Turkije was het reisdoel. Daar kon hij aan de slag. Frans Körver, de 57-jarige oefenmeester uit Roermond hunkerde naar werk. Hij was het thuiszitten na zijn ontslag bij VVV moe. Meer dan moe. Hij had de voorbereiding op een nieuw seizoen gemist. Voor het eerst ging ook de start van de competitie aan hem voorbij. Een kwelling was het. Vandaar, dat hij het aanbod van een Turkse club accepteerde. Met één restrictie. Hij zou niet komen als er een ander aanbod kwam. Toen opeens stond De Graafschap op de stoep. Of hij de plaats van de ontslagen Jan Versleyen wilde innemen. Zes wedstrijden speelde de club sindsdien onder leiding van Körver. Het eerste duel eindigde onbeslist, de volgende vijf werden gewonnen. Elf punten uit zes wedstrijden. In de Achterhoek wordt hij op handen gedragen.

● *Enthousiasme op de Vijverberg. Trainer Frans Körver geflankeerd door topscorer Louis van Schijndel (links) en aanvoerder Jan Oosterhuis.* Foto: HANS GROENE

„Hij heeft iets losgemaakt in Doetinchem," hoor je niet alleen in de wandelgangen op de Vijverberg, het domein van De Graafschap. Keizer Frans noemt iemand hem. Gniffelend wordt daar aan toegevoegd: „Denk je soms, dat ze alleen in München een keizer hebben?" Achter de afrastering van het veld slaan supporters de training gade. Het legertje fans is in Doetinchem niet anders dan elders. Iedereen is kenner. Iedere pass, iedere spelonderbreking wordt van commentaar voorzien. „Körver heeft het wél gefikst," klinkt het dan bewonderend.

„Trainer, wij winnen toch zeker weer," roepen even later een paar opgeschoten jongens als Frans Körver vanuit het spelershome, waar hij met zijn selectiegroep de inwendige mens heeft versterkt, naar de bestuurskamer loopt. Daar wordt de van Ajax gehuurde 20-jarige Olaf Lindenbergh (uit het tweede elftal van de hoofdstedelijke club) aan de regionale pers gepresenteerd.

„Ik denk, dat ik in het eerste van De Graafschap beter tot ontwikkeling kom als profvoetballer dan in het tweede van Ajax," zegt Lindenbergh. Commentaar van Frans Körver: „Iedere maand rapporteren wij aan

door **WIEL VERHEESEN**

Louis van Gaal hoe je vorderingen zijn."
Dat laatste is afgesproken tussen de technische staf van De Graafschap en de grote baas van Ajax. De opmerking van Körver brengt een glimlach op het gezicht van Lindenbergh teweeg. Geprikkeld is hij tóch. Zo motiveer je voetballers. Laat dat maar aan zijn nieuwe baas over.

Topscorer

Louis van Schijndel, topscorer bij De Graafschap met acht

'Körver weet de gevoelige snaar te raken'

doelpunten, noemt Körver een man, „die de gevoelige snaar bij iedere speler raakt."
Van Schijndel scoorde in de eerste vijf wedstrijden van het seizoen, toen Jan Versleyen nog trainer/coach was, twee doelpunten. Sinds Körver op dinsdag 27 september voor de groep staat heeft Van Schijndel zes keer de roos getroffen. Een keer zelfs driemaal in een en dezelfde wedstrijd. „Thuis tegen RBC. Wij wonnen met 3-0."

Evenals aanvoerder Jan Oosterhuis en de andere spelers weet Van Schijndel terdege, dat winst en verlies in de sport dicht bij elkaar liggen. „Maar een bepaalde inbreng van de trainer zal er toch mee te maken hebben," zegt hij. „Geweldig zoals hij ons kan motiveren. De ploeg krijgt daardoor enorm veel zelfvertrouwen.

Teamgeest staat bij hem bovenaan. 'Als wij winnen doen wij het met z'n allen,' is een stelling van hem. 'Als wij verliezen geldt hetzelfde.' Saamhorigheid is het wapen."

Competitie

Trainer en spelers beseffen echter terdege, dat zo'n reeks niet eeuwig kan duren. Van Schijndel: „De competitie bestaat uit vierendertig wedstrijden, zegt Körver altijd."

Hoe dan ook, de cijfers liegen niet. In iets meer dan een maand is De Graafschap, de club van voorzitter Hylke Enzerink, vanuit de onderste regionen naar de gedeelde derde plaats in de eerste divisie geleid. Vanavond vermeldt het programma de thuiswedstrijd tegen een team, dat Körver kent van haver tot gort: VVV.

„Een beladen duel? Voor mij niet. VVV is de eerstvolgende tegenstander en alleen vanwege dát feit belangrijk." Hij zegt het onbewogen. Uiterlijk althans. „Dacht je werkelijk, dat ik de jongens confronteer met hetgeen mij in Venlo overkomen is?"

Bedankt

Een half jaar geleden werd hij door het bestuur van de club uit Venlo bedankt voor bewezen diensten en naar huis gestuurd. Je zou een ijskoude moeten zijn om zoiets alleen maar af te doen 'als iets waarmee je in de voetbalsport rekening moet houden.' Frans Körver een ijskoude? Hij zal in de voorbereiding op de ontmoeting met VVV zijn werk doen zoals hij het gewoon is. Degelijk, met volle overgave. Binnenin voelt het allemaal anders. Allicht.
Richard de Vries, ex-Fortunees en momenteel op de loonlijst bij De Graafschap, zegt: „De manier waarop Körver spelers motiveert is gewoon geweldig. Dan komen de individuele kwaliteiten van spelers ook tot uiting om het af te maken in het veld, want dáár moet het uiteindelijk allemaal gebeuren."
Drie punten had De Graafschap nadat vijf wedstrijden waren gespeeld. „Te weinig in verhouding met het beschikbare materiaal waarover Jan Versleyen beschikt," luidde de conclusie.

Jos Tiemessen, manager van de club uit Doetinchem, gaat even terug naar de belabberde start. Die leidde tot het ontslag van Versleyen.
„Allesbehalve een populaire maatregel. Voor de man in kwestie niet, voor ons als bestuur evenmin. Toch zat er niets anders op. De geringe puntenoogst was niet langer meer te accepteren, ook niet ten opzichte v onze achterban. Toen kwam wij bij Frans Körver terecht."
Het feit, dat de oefenmeester Roermond nergens losgewe hoefde te worden werkte v zelfsprekend in het voordeel v de keuze.
„Toch was het niet de doorsla gevende factor," aldus Jos T messen. „Je gaat niet een trai aantrekken op basis van het fe dat hij meteen aan de slag ka Zo'n man moet ook anderszi aan het beeld voldoen. Körv paste daarin en het was alle maar mooi meegenomen, dat aan geen andere club verbond was. Wat hij sinds zijn kom naar de Vijverberg heeft neerg zet is vanzelfsprekend fanta tisch."

Toeschouwers

In toeschouwersaantallen he de prestatiecurve overigens mi der teweeggebracht, dan dir verondersteld zou kunnen wo den. De Graafschap heeft t enemale in goede én slechte t den altijd een vaste kern v tweeduizend toeschouwers. E groter aantal is gewoon afhank lijk van prestaties.
Tiemessen: „Dat het aantal slechts iets meer dan driedu zend kijkers gegroeid is, hee alles te maken met het progra ma. Met Frans Körver als train hebben wij pas twee thuiswe strijden kunnen spelen."
VVV komt derhalve op het goe moment. Vanaf vandaag krij De Graafschap trouwens enke weken achter elkaar met e concurrent uit de top van ranglijst te maken.

„Volgende week uit naar A dan thuis tegen Fortuna Sittar vervolgens uit naar TOP Oss thuis tegen FC Zwolle," aldus manager. „Zo'n reeks kun je ni organiseren. Het is gewoon e gevolg van de programmeri door de competieleider. De r sultaten, die je op het veld he neergezet voordat zo'n serie aa breekt bepalen uiteindelijk het topwedstrijden zijn."

Over Körver zegt hij: „Een ma die weet wat hij wil. Zijn mani van werken, maar ook de bez ling die van hem uitgaat en benadering passen in de stru tuur van de club. Daarbij hee hij uiteraard een schat aan erv ringen. Veertig jaar in het b taald voetbal is niet niks."

Aan de rand van het training veld praten supporters al ov een periodetitel. Frans Körver immers trainer ...

Damon Hill wil in voetsporen van vader Graham treden

De snelste nul ter wereld

HEERLEN – Spottend wordt hij de snelste nul ter wereld genoemd. Het startnummer van zijn Williams-Renault typeert de loopbaan van Damon Graham Devereux Hill. Van niets tot kandidaat voor de titel. Als zoon van tweevoudig wereldkampioen Graham Hill lag een carrière in de autosport voor het oprapen. Damon Hill gaf er echter de voorkeur aan zijn eigen boontjes te doppen. Daardoor heeft hij het etiket laatbloeier opgeplakt gekregen, maar de Engelsman is als enige wel nog volop in de race om Michael Schumacher op de valreep toch nog de wereldtitel afhandig te maken.

door **IVO OP DEN CAMP**

Damon Hill werd geboren op 17 september. In welk jaar was lange tijd niet helemaal duidelijk. De coureur zelf hield het op 1962. Een leugen, want een spitsvondige journalist vond na veel speurwerk een foto waarop kleine Damon zijn eerste pasjes leerde maken aan de hand van de Duitse coureur Wolfgang von Trips, een goede vriend van vader Graham. Maar, Von Trips had in september 1991 na een fatale crash op Monza het aardse al lang voor het hemelse verruild. „Ik heb twee jaar gelogen omdat de tijd in mijn nadeel werkte," bekende Hill onlangs. „Maar voor de rest is deze leugen de enige zwarte bladzijde in mijn leven."

Hill was net vijftien jaar oud toen zijn vader - wereldkampioen in 1962 en 1968 - op 30 november 1975 met zijn privévliegtuig neerstortte op een golfbaan in de buurt van Londen. Graham, 46 jaar oud op dat moment, had een half jaar eerder afscheid van de formule 1 genomen nadat hij er niet in geslaagd was zich te kwalificeren voor de Grand Prix van Monaco, nota bene de race die hij vijf keer winnend wist af te sluiten.

Indruk

Op de jonge Damon hadden de gebeurtenissen een onuitwisbare indruk achtergelaten. „Ik adoreerde mijn vader. Hij was een fantastische man. Ik ben dankbaar voor de opvoeding die ik van hem genoten heb. Hij heeft me geleerd normaal te blijven. Ofschoon hij een van de beste coureurs van de wereld was, is hij nooit naast zijn schoenen gaan lopen. Hij is een voorbeeld voor me." Dat mocht dan gelden in de huiselijke sfeer; aan de benzinedampen op het circuit raakte Damon niet verslaafd. „Ik was helemaal niet gecharmeerd van de formule 1. En al helemaal niet omdat iedereen maar riep dat ik nu maar in de voetsporen van mijn vader moest treden."

Damon Hill gooide de kont tegen de krib. Niets wilde hij meer weten van de formule 1. Damon werd zelfs lid van een punkband met de weinig vleiende naam 'Sex, Hitler and the Hormones'. „Dom natuurlijk, maar als rebelse jongeman doe je wel vaker stomme dingen." Zijn enige passie voor snelheid bestond uit het besturen van een Yamaha 350 cc-motor. „Ik wilde graag motorraces rijden, maar daar viel geen cent mee te verdienen."

Keukenhulp

Op aandrang van moeder Bette Hill probeerde Damon zijn sporen alsnog te verdienen in de autosport. Geld om die carrière te bekostigen, was er amper. Damon spaarde als koerier en keukenhulp zijn centjes bijelkaar. „Ik heb dus geleerd wat het betekent om te knokken voor je geld. Die ervaring komt mij nu goed van pas." Damon doelt daarbij vooral op levenservaring. „Schumacher is pas 25 jaar oud. Ik heb al heel wat meer in mijn leven meegemaakt," zegt Damon, getrouwd met jeugdvriendin Georgie en vader van Oliver (5) en Joshua (3), van wie de jongste lijdt aan het syndroom van Down. „Dat leert me sterk te relativeren. dat kan me goed van pas komen in deze spannende tijd. Vergeleken bij de zorg voor kinderen is een wereldtitel echt niets om je druk over te maken."

Helm

Als blijk van waardering draagt Damon nog altijd een helm met hetzelfde design als zijn overleden vader: donkerblauw met witte roeispanen. Het zijn de kleuren van de Londense roeivereniging, daar waar Graham zijn vrouw Bette leerde kennen. Moeder Hill is nu nog vrijwel altijd van de partij. Als een echte Engelse lady zit zij altijd in een hoekje van het Williams-motorhome. Vol trots volgt zij dan via de monitor de beelden van zoonlief. „Wat zou Graham trots zijn," liet ze onlangs vol dramatiek weten.

Net als bij Graham verliep de loopbaan van Damon aanvankelijk niet al te vlotjes. Meer dan een handvol overwinningen in de formule Ford en de formule 3 zaten er niet in. De overstap naar de formule 3000, het voorportaal van de formule 1, liep zelfs uit op een regelrechte desillusie. Desondanks kon hij in de nadagen van 1991 bij Williams aan de slag als testrijder. „Nadat ik zelf met Frank Williams had gebeld," zou hij eerlijk toegeven. Pas in 1992 zette Damon zijn eerste schuchtere stappen in de Grand Prix-wereld. Op uitleenbasis mocht hij in een Brabham race-ervaring opdoen. Veel plezier beleefde hij niet aan de compleet verouderde bolide. Van de acht pogingen een startbewijs af te dwingen, faalde hij zes keer: niet gekwalificeerd. Pas na het vertrek van Nigel Mansell en Riccardo Patrese kreeg Damon Hill vorig jaar de kans om aan de zijde van Alain Prost zijn ware kunsten te tonen. Na een aarzelend begin volgde in Honagrije de eerste Grand Prix-overwinning, meteen gevolgd door zeges in België en Italië. De derde plaats in het wereldkampioenschap was een feit.

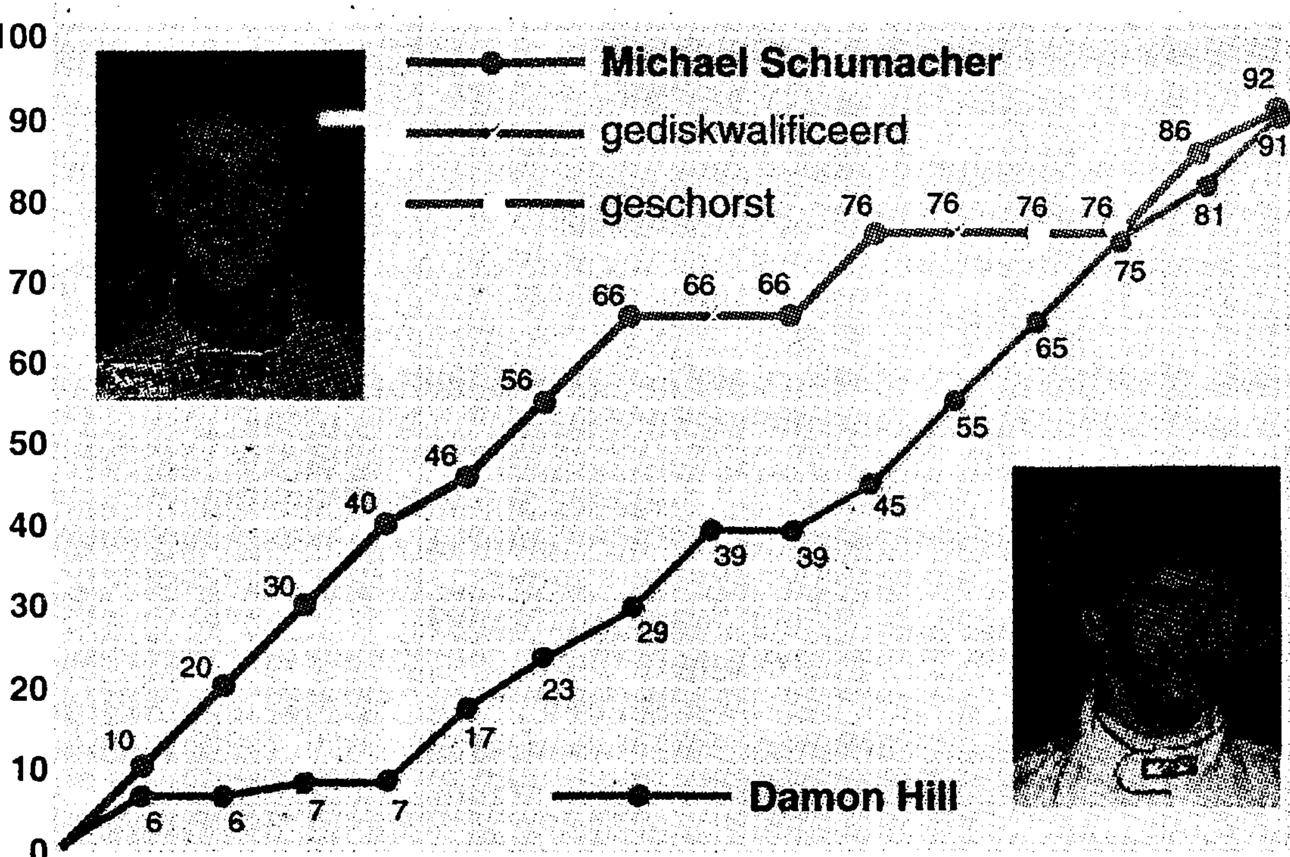
Dit jaar had Frank Williams eenzelfde rol voor Damon Hill in gedachten, maar door de dood van Ayrton Senna werd de En gelsman van de ene op de ander dag gebombardeerd tot kopman Aanvankelijk leek hij kansloo tegen Benetton-coureur Michae Schumacher. Na zeven races wa de achterstand al opgelopen to 37 punten. Maar uitgerekend he vijandige team hielp Hill weer in het zadel. Schumacher wer twee keer gediskwalificeerd e moest ook nog eens twee Grand Prix' vanaf de kant toekijken Hill profiteerde optimaal, me als resultaat dat de laatste rac begint met de stand Schuma cher-Hill: 92-91.

Wie in Adelaide de beste kanse heeft is koffiedik kijken. Damon Hill klampt zich vast aan het ge geven dat zijn vader telkens pa in de laatste race van het seizoen de titel veilig stelde.

● *Damon Hill triomfeert. Morgen kan de Engelsman in Adelaide de wereldtitel grijpen.* Foto: REUTE

TITELSTRIJD SCHUMACHER-HILL

Eén op de drie huwelijken in Nederland eindigt in een scheiding. Ondanks dat treurige vooruitzicht is trouwen nog altijd 'in'. Ook in Limburg. Bruidsshows en bruidsbeurzen, zoals morgen in Motel Heerlen, trekken duizenden belangstellenden, die kosten noch moeite sparen om de 'dag van hun leven' tot een succes te maken. Voor het bedrijfsleven is de huwelijksmarkt niet te versmaden. Er is berekend, dat de negentigduizend paren, die jaarlijks in Nederland het ja-woord geven, tezamen op en rond hun trouwdag 270 miljoen gulden uitgeven: dertig mille per paar.
Dat lijkt veel, maar er komt dan ook heel wat voor kijken: invitatiekaarten, het transport, de kerk, de receptie, de vrijgezellenparty, de kleding, de huwelijksreis, de ringen en de bruidstaart. Al dit prachtigs moet natuurlijk ook professioneel op de foto of video voor later worden vastgelegd.
Want alsof er geen echtscheidingsspook bestaat, roepen alle betrokkenen om het hardst: 'Je trouwt toch maar één keer'.

● *Roger en Melanie Bosten: het was zeker de 'dag van hun leven'.* Foto: CHRISTA HALBESMA

door **RUUD DE WIT**

DOOR RUUD DE WIT

„Of het ouderwetse, zeg maar klassieke huwelijk terug is, durf ik niet te zeggen. Maar er wordt weer volop in het wit getrouwd en de tijden, dat een bruidspaar zich in jeans en op de fiets op het stadhuis meldde, zijn voorbij. Ik heb ook de indruk, dat er tegenwoordig nog minder dan vroeger gelet wordt op de centjes."
Juliette Tacken, ex-raadslid voor het CDA in Heerlen en op afroep beschikbaar als onbezoldigd ambtenaar van de Burgerlijke Stand, heeft de paperassen van het laatste huwelijk, dat ze sloot, bij zich.
„Een beetje een 'atypische trouwpartij'," concludeert ze. „Het waren twee jonge mensen, die nog echt van huis uit naar het stadhuis gingen." De meeste paren wonen al enige tijd samen, zegt ze en hebben dus een 'proefhuwelijk' achter de rug. „Ik heb de indruk dat er nu pas getrouwd wordt, als de financiën op orde zijn en de gedachte aan kinderen een rol begint te spelen." Maar ook al zijn de uitgangspunten veranderd, het huwelijk is nog steeds erg populair. Voor alle koppels die Tacken voor zich krijgt, blijft het de dag van hun leven, zelfs al ze al voor de tweede of derde keer in het bootje stappen.

Kerels van veertig

In Nederland wordt er nog gretig getrouwd. Samenwonen is weliswaar algemeen geaccepteerd, maar in verreweg de meeste gevallen volgt er toch een trouwpartij. Het afgelopen jaar waren dat er 88.273, waarvan 6.462 in Limburg. Het absolute aantal daalt, maar dat komt door verandering in de samenstelling van de bevolking. Bruidsparen van onder de twintig zijn een zeldzaamheid geworden. Nederlanders treden pas tussen hun 23ste en 28ste jaar voor het eerst in het huwelijk.
Tacken: „Vroeger kwam het nog wel eens voor dat er zo'n zwanger meisje van zestien voor je verscheen. Ik heb het meegemaakt, dat de spanningen van de plechtigheid de weeën opwekten. Het huwelijk moest toen dus voor de wettiging van dat kind zorgen. Maar die tijd is voorbij. Wel erger ik me verschrikkelijk aan die kerels van veertig, die aan hun derde huwelijk beginnen met zo'n jong ding van 18. Dat vind ik een onfris gedoe."

Kerk en boterbriefje

Hoewel de Nederlandse wet – in tegenstelling tot die in een aantal andere Europese landen – slechts het 'boterbriefje' erkent, is in Limburg een trouwpartij pas een huwelijk als de pastoor zijn zegen heeft gegeven. Dit ondanks het feit, dat de ontkerkelijking ook hier diepe sporen heeft nagelaten. Maar vooral om sentimentele redenen is in Limburg 'voor de wet' nog lang niet hetzelfde als 'voor het bed'.
Pastoor Harry Brouwers in Kunrade, al 25 jaar actief als pastoraal werker, heeft zelf de tijden niet meegemaakt, dat een bruidspaar bij de pastoor kwam om voorlichting alvorens in het huwelijk te treden. Toch heeft ook hij met ieder aanstaand bruidspaar, dat de kerkelijke zegen wenst, een uitgebreid gesprek.

„Aan het einde van de jaren zestig waren er in Limburg nog van die verlovingscursussen, waarbij naast de huisarts en de psycholoog ook de geestelijke een rol vervulde. Ik herinner me het verhaal van een pastoor, die een aanstaand bruidspaar mee de tuin in nam en hen toefluisterde de 'oefening van berouw' op te zeggen. Als ze dat foutloos konden doen, waren ze, zo gezegd, 'geslaagd'. Als ze schrokken, was dat een reden om toestemming te onthouden."
Dat is nu ondenkbaar. Brouwers: „Ik probeer tijdens het gesprek een indruk te krijgen waarom deze twee mensen met elkaar willen trouwen. Ik denk ook wel eens: zijn deze mensen wel voor elkaar bestemd en ik heb één keer zelfs het advies gegeven maar even te wachten. Maar dat doe ik nooit meer. Ook zal ik doorvragen als ik merk dat er fricties bestaan tussen de partners. Voor mij is de solidariteit tussen de twee het belangrijkste. Dat zoveel jongeren nog altijd in de kerk willen trouwen, schrijf ik toe aan het feit, dat daar iets mystieks van uit gaat. De kerk kent ook geen scheiding. Dat moet jongeren beslist aanspreken."
Maar heeft hij er dan geen problemen mee, dat de moderne huwelijksplechtigheid steeds meer een consumptief karakter heeft gekregen en zouden die vele tienduizenden guldens, die voor een trouwpartij worden uitgetrokken, niet

beter kunnen worden aangewend voor iets anders? „Nee, daar erger ik me absoluut niet aan. Dat wordt ook vaak gezegd van de communiefeestjes. Ik vind dat men bruidsparen en communicantjes er niet op kan aanspreken dat er zoveel onrecht op de wereld bestaat en dat de welvaart oneerlijk is verdeeld."

De bruidsjurk

Meer nog dan pastoor Brouwers en huwelijksvoltrekster Tacken heeft Herman Pereboom een volle dagtaak aan het fenomeen huwelijk.

Pereboom heeft een bruidshuis in het centrum van Heerlen. Temidden van zo'n vierhonderd, overwegend witte en ivoorwitte jurken, kan hij de ene anekdote na de andere ophalen. De bruidsjurk is zeer belangrijk, weet hij. Ruim een jaar vóór de huwelijksdatum komen de aanstaande bruiden al bij hem langs om zich op de hoogte te stellen van de laatste mode-ontwikkelingen. Meestal in gezelschap van de beste vriendin, maar vaker nog met moeder of schoonmoeder. Vader wordt er pas bijgehaald als er betaald moet worden. De aanstaande echtgenoot laat zich daarentegen nauwelijks zien, want de traditie wil nu eenmaal dat hij pas op de bijzondere dag zelf voor het eerst de jurk onder ogen krijgt.
Volgens Pereboom hoeft een jurk niet duur te zijn. „Zeg maar tussen de duizend en tweeduizend gulden. Veel duurdere jurken heb ik ook niet. Je kunt zo'n jurk zo duur maken als je wil, maar dat vind ik onzin. Voor degenen, die dit toch teveel vinden, heb ik ook nog wat overjarige modellen."
Want ook de bruidsjurk is een modegevoelig artikel. Pereboom wijst op de japonnen, die overal in zijn zaak hangen of staan opgesteld. „Er zijn verschillende lijnen en stijlen. Veel hangt af van de fabrikanten, voornamelijk uit Spanje en Italië." Zijde is op dit moment erg 'in'. En lange losse slepen zijn 'uit'. Bijna alles is ook wit en lang heeft de voorkeur boven kort. Die mode wordt, zegt Pereboom, ook gevoed door tijdschriften als *Trouwen* en *Bruidegom en Bruid*.

Pereboom verbaast zich erover, dat de bruidsjurk weliswaar een zeer belangrijke rol speelt bij de trouwdag, maar dat men daarvoor toch niet al te diep in de portemonnee wenst te tasten. „Als het klopt, dat een modern bruidspaar gemiddeld dertigduizend gulden uitgeeft, dan is een jurk van pakweg vijftienhonderd gulden niet eens zo veel. Het kostbaarst is eigenlijk de service die wij geven. Zo'n jurk moet korter worden gemaakt, worden ingenomen en hier en daar veranderd. Het komt regelmatig voor dat een aanstaande bruid vele kilo's afvalt of juist aankomt tussen het moment dat ze de jurk kiest en de dag van het trouwen. Dat moet dan weer worden veranderd."
Wat gebeurt er vervolgens met de jurk? Pereboom: „Vroeger werd er van de jurk een doopkleed gemaakt of werd de wieg ermee behangen. Nu probeert men haar na een tijdje weer te verkopen. Maar vele vrouwen hangen de jurk in de kast om haar er zo nu en dan uit te halen. Gewoon even naar kijken."
En wat dragen vrouwen, die voor de tweede keer in het huwelijk stappen? „Opvallend genoeg kiezen die ook voor wit. Zeker de wat oudere vrouwen, die in de jaren zeventig voor het eerst in een spijkerbroek of soepjurk naar het stadhuis gingen. Die moeten duidelijk wat inhalen."

Bruidspaar

Melanie en Roger Bosten, die elkaar afgelopen zaterdag op kasteel Hoensbroek het ja-woord gaven, blijken voortreffelijk te passen in het portret van het 'klassieke moderne' bruidspaar. Ze kennen elkaar een jaar of zeven, wonen al enige tijd samen, hebben een eigen huis, trouwen in de kerk ('dat is emotioneler') en hebben hun vrijgezellenavond achter de rug. En ze hebben diep in de buidel getast om van hun bruidsfeest een onvergetelijke happening te maken. Roger, de dag voor het trouwfeest: „Ja, die dertigduizend gulden halen we wel. Maar daar hebben we ook heel hard voor gewerkt."

Voor Melanie en Roger, die een visspecialiteitenzaak in het centrum van Heerlen hebben, is hun huwelijksdag een feest voor henzelf, hun familie, hun vrienden en de zakenrelaties. „Wij willen niemand buiten sluiten of passeren. Dat kunnen wij ons ook niet veroorloven. Wij hebben daarom alles zelf georganiseerd en geregeld. Dan kunnen we ook niemand iets verwijten als het feest geen succes wordt."

Melanie: „We zijn er maanden mee bezig geweest en soms denk je wel eens, dat je het meer voor je omgeving doet dan voor jezelf. Maar nu, een dag vóór het trouwen, weet ik zeker dat het de dag van ons leven wordt." Dat wil dus ook zeggen: geheel volgens aloude tradities en gewoonten, met bruidstaart, huwelijksreis, bruidsmeisjes en het bruidsboeket. Melanie: „Ik weet nu al naar wie ik dat moet gooien. Naar mijn beste vriendin."

Oldtimers

Lijken Melanie en Roger hun huwelijkszaakjes voortreffelijk op orde te hebben, dat geldt lang niet voor iedereen, meent Juliette Tacken: „Het verbaast me elke keer opnieuw dat jonge mensen, die allemaal hebben samengewoond, hun trouwdag toch als zo iets enorm belangrijks beschouwen. Als ik vooraf lees wat hen allemaal bezighoudt, dan overheerst voor mij de oppervlakkigheid. Het gaat alleen maar over lekker eten, loltrappen, samen op vakantie gaan en stappen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat een op de drie huwelijken op een echtscheiding uitdraait."
Pastoor Brouwers ziet dat minder somber, net zo min als hij vraagtekens zet bij de kostbare 'oldtimers', Rolls Royces en Amerikaanse sleeën, waarin huwelijksparen naar de kerk rijden. „Ik vind dat iets religieus en symbolisch hebben. Vaak zijn die auto's ouder dan hun huwelijk ooit zal worden. Ja, dat heeft iets sacraals. Daar houd ik van."

Piemonte ligt opnieuw onder water. Twee dagen van intense regenval was genoeg om een van de welvarendste regio's van Italië op de knieën te krijgen. Rivieren en riviertjes veranderden in woest kolkende watermassa's, traden buiten hun oevers en zaaiden dood en verderf. Vijfenzestig lichamen zijn inmiddels geborgen, maar gevreesd wordt dat het aantal dodelijke slachtoffers zal oplopen tot boven de honderd. De schade aan woningen, de commercie, landbouw en industrie wordt geschat op 10 miljard gulden. De regering in Rome heeft de noodtoestand afgekondigd en geldelijke steun beloofd, maar in Piemonte blijven scepsis en blinde woede overheersen. Bij de discussie over oorzaak en verantwoordelijkheid manifesteert zich een noordelijke trots, die niet zelden doorslaat naar separatisme.

● *Wegen zijn omzoomd door met modder gevulde auto's, brokstukken en allerlei huisraad.* Foto: EPA

Piemonte knock-out door zondvloed

DOOR EELCO VAN DER LINDEN

Als de zon opkomt in Asti blijft het donker. Een zwarte nevel hangt over de bruine moddderlaag die bezit heeft genomen van de beroemde wijnstad en haar landerijen. Politieagenten en militairen loodsen het verkeer over half weggevreten wegen, die omzoomd zijn door met modder gevulde auto's en allerlei huisraad. In de lager gelegen buitenwijken proberen mensen kelders leeg te pompen. Bewoners gehuld in lieslaarzen dragen modder naar buiten in zakken van de supermarkt. Op de muren van de flats is te zien dat het water op sommige plaatsen ter hoogte van de eerste verdieping is gekomen. Net buiten de stad stroomt de rivier Tanaro, de grote boosdoener. Het water heeft, zoals men hier zegt, de kleur van 'koffie met melk' en stroomt weer binnen de oevers. Het op een vijftig meter afstand staande berkenbos illustreert de kracht die het wassende water heeft gehad: de bomen staan diep gebogen in de stroomrichting, alsof ze zijn bewerkt door een reusachtige kam. Het rivierwater heeft zich teruggetrokken, maar veel landerijen staan nog blank. Hier en daar vallen de daken te ontwaren van verzwolgen boerderijen.
Op een drooggevallen landweg worden omgekomen koeien en kalveren op een vrachtwagen geladen. De lichamen zijn opgeblazen, de poten stijf. De boer die het tafereel gadeslaat, heft de handen ten hemel en roept uit: „Ik ben failliet. Hoe moet ik deze strop overleven? Waarom zijn we niet op tijd gewaarschuwd?"

'De gek'

Het zijn woorden die overal in het getroffen gebied opklinken. De eigenaar van een restaurant in het zuidelijker gelegen plaatsje Isola d'Asti zegt: „De ramp zat er aan te komen, maar niemand heeft alarm geslagen. Zaterdagavond kregen we te horen dat we rustig konden gaan slapen, maar om drie uur stond het water bij me in de zaak. Godzijdank heb ik hierachter een diepe kelder: het water kwam door de voordeur binnen en stroomde door de achterdeur weer weg. Ik heb hierbinnen niet meer dan 50 centimeter gehad." Zijn vriend, een boer die Barbera, een van de vele 'edele wijnen' van deze streek, verbouwt, had minder geluk. „Een groot deel van de ranken is verwoest en ik ben vrijwel al mijn materieel kwijt. Het is erger dan een oorlog," zegt hij gelaten.
De klap is hard aangekomen in Piemonte. De regio geldt als een van de rijkste van het land en is beroemd om haar wijn, vlees, truffels en andere lekkernijen. Piemonte strekt zich uit over 24.000 vierkante kilometer en wordt aan de noord- en de westkant afgesloten door de Alpen. Bijna de helft van het gebied is berglandschap, eenderde bestaat uit heuvels en slechts een klein kwart is laagvlakte.
De talloze rivieren die Piemonte (letterlijk 'aan de voet van de bergen') doorsnijden, monden uit in de grote rivier de Po, die op haar beurt al het water naar de Adriatische Zee moet brengen. Er hoeft weinig te gebeuren of het gaat mis, vooral in de regenmaand november. Elk jaar doen zich wel overstromingen voor. In 1948, 1952 en 1968 hadden grote rampen plaats die veel levens eisten. De overvolle Po, door de Italianen 'de gek' genoemd, is nu, na de overstromingen in Piemonte, een constante bron van zorg voor de rest van Noord-Italië.

Prijs

Wethouder Bocchini van het veertig kilometer ten zuiden van Asti gelegen stadje Canelli heeft ook nu weer moeten ervaren hoe gevaarlijk de rivieren van Piemonte zijn. De stad, of beter het deel dat in de afgelopen decennia in het dal van de rivier Belbo is verrezen, werd zaterdagnacht verzwolgen. Bocchini staat nu tot zijn kruis in de modder en geeft links en rechts orders. „De situatie is rampzalig. Alle economische activiteit is vernietigd. We zijn niet gewaarschuwd en hebben de eerste 24 uur eigenhandig en zonder materieel de eerste nood moeten lenigen. Als door een wonder is bij ons het aantal slachtoffers beperkt gebleven tot drie," aldus de wethouder.
Nu vullen auto's van het leger en het Rode Kruis de straten. Bij een opslagplaats van kunstmest wordt gepoogd een mengsel van blubber, bomen, hekken en plastic zakken weg te zuigen. In het depot van Tosti, een gerenommeerd producent van 'moscato' (muskaatwijn), is het personeel bezig te redden wat er nog te redden valt. „We hadden het hier vol staan met bestellingen voor de kerstdagen," zegt de bedrijfsleider. De flessen 'Italiaanse champagne' gaan van hand tot hand, worden bekeken en indien nog goed bevonden in een droge doos gestopt. Wethouder Bocchini, die het geheel bezorgd gadeslaat, merkt op: „Schrijf een beetje aardig over ons. De moscato is onze trots en ook belangrijkste bron van inkomsten."

Bocchini is ook zelf producent van moscato. Zijn bedrijf is echter hoger gelegen en niet door de furie van het water aangetast. Hij weigert de industriële vorm van wijnbouw - grote velden en weinig terrassen, waardoor het water niet de kans krijgt door de bodem te worden opgenomen - te zien als een van de structurele oorzaken van de ramp. „De gevolgen van deze cultuur merk je hooguit na een fikse onweersbui. Deze overstroming is veroorzaakt door een op hol geslagen rivier, die de 'dijken' op verschillende plaatsen heeft doorbroken. De diepere oorzaken moeten westwaarts, op grotere hoogten, worden gezocht," aldus Bocchini. Maar misschien is er wel te veel gebouwd in het dal en is het voor de rivier niet meer mogelijk om haar natuurlijke loop te volgen. De wethouder aarzelt even en zegt dan: „Dit kan waar zijn. Ik heb gehoord dat in een ver verleden de Belbo een andere loop had. Misschien betalen we wel de prijs voor een te enthousiaste uitbreiding van de stad."

● *Van complete huizen is alleen deze puinhoop overgebleven.* Foto: EPA

● *Een oude vrouw tussen dat wat er over is van haar bezittingen.* Foto: EPA

Ontbossing

Er zijn echter ook mensen die de oorzaak ergens anders zoeken. De eigenaar van een fabriek van mandflessen aan de rand van Canelli zegt woedend: „Het is allemaal de schuld van die milieurakkers - ik zou ze bij hun ballen willen grijpen. Dankzij hun bemoeienis is het verboden om zand en grind van de bodem van de Po weg te nemen. Het is logisch dat de rivier de grote waterhoeveelheden nu niet meer aankan." Hij maakt een wegwerpgebaar en gaat met twee vrienden verder met het verzamelen van de overal rondslingerende mandflessen.
De man gebruikt een argument dat ook door de regering, en met name Berlusconi's rechterhand Previti, naar voren is gebracht. Previti betoogt ook dat het vele cement dat in de nabijheid van rivieren is verrezen 'onschuldig' is. De milieubewegingen steigeren en krijgen bijval van de 'hydrograaf' Giuliano Cannata. „Het is verboden om grind van de rivierbodem te winnen. De Po is nog steeds onderhevig aan erosie en er is volgens alle onderzoeken geen sprake van ophopingen op de bodem die de stroom belemmeren. Previti haalt twee dingen door elkaar en dat voorspelt niet veel goeds voor de toekomst," aldus Cannata. Volgens hem is de oorzaak van alle ellende niet moeilijk aan te wijzen.

Surprise-eieren

Het grondgebied van Piemonte heeft de afgelopen dertig jaar een radicale gedaantewisseling ondergaan, waardoor wel een waterprobleem moest ontstaan. Er is sprake van ontbossing op grote schaal ten behoeve van huizen, industrie, wegen, parkeerplaatsen en skihellingen. Het stedelijke gebied in Piemonte is toegenomen van acht naar twintig procent.
„Er is niets gedaan om infiltratie van het water mogelijk te maken, ook niet in de landbouw. We hebben hellingen met alleen monoculturen. In november zijn ze gladgeschoren en veranderen ze in een glijbaan. Het water belandt direct in de rivieren, die echter omgevormd zijn tot kanalen. Vroeger hadden rivieren zoals de Tarano een fikse 'uitloop' om het teveel aan water 'op te slaan'. Door de bebouwing is dat niet meer mogelijk; de rivieren raken meteen vol, de snelheid van het water neemt toe en de gevolgen zien we nu om ons heen."

Er woeden polemieken in Piemonte, maar ook wordt er op grote schaal hulp verleend en met verenigde krachten gewerkt aan de wederopbouw. In het zwaar getroffen Alba is het centrale plein omgetoverd in een groot opvang- en coördinatiecentrum. Politie en militairen plannen hun acties, padvinders 'ronselen' vrijwilligers en huisvrouwen koken voor zowel de hulpverleners als de slachtoffers. Alle activiteiten worden slechts onderbroken als twee lijkkisten uit de kerk worden gedragen. Het gaat om twee slachtoffers van de overstroming: een 57-jarige oma en haar 5-jarige kleindochter.

Zoals veel slachtoffers verkoos de vrouw op het moment dat het water begon te stijgen de straat boven haar huis. „Het kind werd uit haar handen gerukt. Zijzelf wist zich aan een lantaarnpaal vast te grijpen, maar moest het na een half uur opgeven," zegt een man ontroerd, terwijl hij net als alle anderen luid applaudiseert.

Er is solidariteit in Alba en dat blijkt ook bij de Ferrero-fabriek, producent van zoetwaren als bonbons en het beroemde Nutella. De 200.000 vierkante meter tellende bedrijfsruimte werd bedolven onder een laag water van twee tot drie meter. De duizend arbeiders zijn echter al dagen in touw om de modder te verwijderen. „Net als in 1948," zegt mevrouw Brossa van de pr-afdeling, „valt er geen onvertogen woord en is het vanzelfsprekend dat iedereen de handen uit de mouwen steekt." Een werkneemster die helpt om de duizenden 'Kinder-surprise-eieren' op te vegen waarmee het terrein bezaaid is, zegt dat Ferrero nog steeds een grote familie is. „Wij in Piemonte weten wat werk en solidariteit is," zegt ze strijdvaardig.

Belastinggeld

De vrouw krijgt bijval van Filippe die voor Ferrero bedrijfsfilms maakt en als enige gerechtigd is om in de fabriek opnamen te maken. „In Piemonte heerst een cultuur waaraan heel Italië een voorbeeld kan nemen. De bars zijn leeg, omdat men hier werkt en weet te reageren op tegenslagen. In 1980 was ik als militair actief in het door een aardbeving getroffen Napels. Niemand stak er een poot uit en later hoor je dat de gelden voor de wederopbouw in de zakken zijn verdwenen van politici en mafiosi. Een schande."
Filippe, die een overtuigd aanhanger is van de Lega Nord, juicht het voorstel toe van de econoom Deaglio, die wil dat vanwege de noodsituatie het totale bedrag aan belastinggeld dat Piemonte afdraagt aan de centrale staat weer in de regio terugkeert. „We moeten ophouden om voor Sinterklaas te spelen. Als hier geen geld komt, pakken we schep en beitel en maken we ons morgen los van Italië."

Sommige duiven zijn klein chemisch afval

De duivenwereld kan negatieve publiciteit missen als kiespijn. De ledenaantallen van de duivenbonden lopen terug en de 50.000 leden die overblijven zijn, net als hun zeven miljoen duiven, herkenbaar aan hun grijze slapen. Dus is het animo om over doping in hun sport te praten bepaald niet groot. Een enkeling meent dat het journalisten zijn die de sport kapot maken door over doping te schrijven, eerder dan de duivenmafia die schaamteloos alle mogelijke troep uitprobeert om haar duiven sneller te laten vliegen.
In de duivensport bestaan geen verboden middelen, maar artsen weten dat het welzijn van de duiven in het geding is, wanneer die overvloedig worden behandeld met cortisonen.

door EMILE HOLLMAN

„Sommige duiven kun je maar beter meegeven met het klein chemisch afval," zegt een dierenarts in Geleen. „Zoveel rotzooi is daar ingegaan. Op deze manier gaat de duivensport kapot. Voor sommigen is het puur een centen-kwestie. Het is een heerlijke sport, maar zodra het om geld gaat, is de mens niets menselijks meer vreemd. In Japan krijgen winnaars een palmtak. Misschien is dat iets?"

„Mijn eigen duiven durf ik gerust op eten. Die van anderen niet, daar vallen over tien jaar nog je haren van uit," zegt een duivenmelker uit Landgraaf.

Een Duitse dierenarts: „Ik moet wel met die druppels beginnen want anders gaan mijn klanten naar België."

„Oké, er worden middeltjes gebruikt," geeft de voorzitter van de Centrale Limburgse Bond van Postduivenhouders toe. „Maar werken die ook? Of is dat pure psychologie?"

„Als het winnen van een vlucht een kwestie van geld was, dan zou ... Hendriks toch altijd eerste ...," zegt een Heerlense melker.

Aanleiding voor alle aandacht voor doping in de duivensport is een recente actie van het Rijksinstituut voor Ontleding in Gent. De onderzoekers daar analyseerden ... vijftien manden met ...duiven op sporen glucocorticosteroïde, zeg maar cortisonen, ...ontlasting. Het resultaat ... de sterkste geruchten in de duivenwereld: bijna alle vogels waren gedrogeerd. „Voor zeven manden was de uitslag positief, ze... andere manden vertoonden verdachte waarden," licht onderzoeker D. Courtheyn, hoofd van de afdeling hormonen, toe. „Dat is schrikbarend en schreeuwt om maatregelen."

De vraag is natuurlijk of Nederlandse duivenliefhebbers net zo snel naar dergelijke produkten grijpen als de Belgen dat schijnen te doen. In ieder geval is directeur H.Ouderdorp van de Nederlandse Postduivenliefhebbers Organisatie al bij Courtheyn verhaal gaan halen. Hij is er inmiddels van overtuigd dat de controlemogelijkheden nauwkeurig zijn en dat ook in Nederland zo snel mogelijk begonnen moet worden met dopingcontroles bij grote wedstrijden.

Maar zolang er geen lijst bestaat met verboden produkten, is alles toegestaan. „Doping bestaat daarom niet," zegt een melker uit Beek. En je kunt er rijk mee worden. Een beetje duif kost tussen de vijf- en vijftienduizend gulden, prijzen voor toppers lopen in de tonnen. Ouderdorp wil niet schatten hoeveel Nederlandse duivenmelkers hun gevederde vrienden drogeren. Dierenarts J. Wiertz uit Geleen wel: hij schat dat liefst tachtig procent van de Limburgse melkers druppelt.
Deze oogdruppels, die cortisonen kunnen bevatten, zijn eigenlijk nogal onschuldig. Ze zijn bedoeld als ontstekingsremmers voor jonge duiven. Maar het spul werkt, mits enkele malen per week (mis)bruikt, ook remmend op de rui bij jonge duiven en ruiende duiven vliegen minder hard.

De beste manier om de pleuris in je duivenhok te laten uitbreken is, volgens Wiertz, je duiven drogeren. „De dieren verliezen daardoor hun weerstand, worden dus gevoeliger voor ziekten. Duivenmelkers die consequent druppelen, meerdere keren per week, kunnen hun duiven na een jaar opruimen. Sommigen zitten daar ook niet mee: die trekken hun duiven na een jaar gewoon de kop uit. Die druppels halen ze in België of Duitsland."
Wiertz: „Ik leuter te veel volgens sommige duivenmelkers. Ik wijs er steeds op dat drogeren het welzijn van het dier niet ten goede komt, en ik wijs ook op de concurrentievervalsing die dergelijke druppels feitelijk inhouden. Als ze dat verhaal niet willen horen, dan halen ze die druppels maar ergens anders."
Toch mag Wiertz de bewuste druppels gewoon verkopen.

De Genkse dierenarts N.Peeters is om zijn kennis en medicijnen mateloos populair bij de Nederlandse duivenpieten. Hij is zelf bijna veertig jaar melker, en telt vele Nederlanders onder zijn clientèle. De recente berichten over doping irriteren hem. Volgens hem stelt het Gentse onderzoek niet veel voor. „De onderzoekers zelf zijn de enigen die zich voor zoiets interesseren."
Bij Peeters, zo weet menige melker te vertellen, krijg je ook de bewuste oogdruppels. Van alle ondervraagden in dit verhaal, is vrijwel iedereen wel eens bij Peeters geweest. De arts zelf beaamt dat zijn medicijnen populair zijn bij Nederlanders. Cortisonen zitten er volgens hem niet in. „In 1988 ben ik kampioen van België geweest, maar ik speel ook wel eens weken lang slecht. De druppels stel ik zelf samen en ik verkoop ze alleen aan mijn vaste klanten. Wat er in zit zet ik niet op het etiket en de dosering is mijn geheim."
Peeters, eigenaar van duizend duiven, gelooft niet in doping in de duivensport. Met spierversterkers bereik je volgens hem niks. „Je kunt hooguit jonge duiven *verduisteren*, hoe minder daglicht, hoe langer de rui uitblijft. Kijk, in bepaalde oogdruppels zitten cortisonen. Die als druppel of als zalf geschikt zijn voor lokaal gebruik. Zoals bij wielrenners. Als ze dat gaan verbieden, zijn ze roomser dan de paus."

H.Ouderdorp van de NPO begrijpt wat Peeters bedoelt. „Maar als een duif met cortisonen bevattende druppels wordt bewerkt omdat het dier ziek is, moet het niet aan wedstijden deelnemen. Gert-Jan Theunisse gebruikt ook geen efedrine voor een wedstrijd."

De Kerkraadse dierenarts T. Ramakers vindt dat doping moet kunnen. Hij schat dat bij belangrijke vluchten de helft van de duiven echt gedrogeerd is. Een kleine veertig procent zou zijn behandeld met minder ernstige preparaten.

Maar omdat hij ervan overtuigd is dat de overgrote meerderheid slechts incidenteel echte doping toepast, kan hij daarmee leven. Hij is best bereid om de duif van een melker hooguit tweemaal per jaar te drogeren. Onder echte doping verstaat hij: diverse cortisonprodukten, anti-biotica als streptonycine en tylosine, vitamine B12, dat in de paardensport verboden is, en anabolica als testosteron en laurobilin. Dat het gebruik van deze middelen concurrentievervalsend werkt, vindt hij geen probleem. Minder te spreken is hij over het sterke cortison-derivaat triancyncolon dat in België hier en daar verkrijgbaar is en dat de levensduur van een duif beperkt tot een jaar. „In de duivensport heerst veel geheimzinnigheid," zegt Ramakers. „Acht van de tien middeltjes die daar verkocht worden, heb ik ook in de kast staan." Een zwarte lijst noemt hij 'onzinnig' omdat er altijd nieuwe middelen gevonden zullen worden.

Jan Cobben, baas van Phoenix, vindt de plannen van de NPO voorbarig. „Door al die publiciteit worden de besten meteen verdacht gemaakt. Die zullen dus wel doping gebruiken. Ach, die druppels. Dat is niks nieuws, die worden al zeker vijf jaar gebruikt. Is dat doping? Ik voer mijn duiven minstens 25 verschillende vitamines. Is dat soms ook doping?"

Gerard Kokkeler, voorzitter van de Limburgse bond, vraagt zich af hoe en wie de controles moet uitvoeren. Wie dat allemaal gaat betalen en wat dat gaat kosten. Hij vindt het goed dat de duiven op doping onderzocht worden, want er worden middeltjes gebruikt.

Maar werken die ook? Of is dat pure psychologie? Of zit hier de handel weer achter?

„Ik weet dat veel melkers de grens over gaan, maar dat interesseert mij niks, het is niet mijn zaak. Dat wordt het pas als we worden opgedragen iets te doen. De NPO moet dus met een plan komen."

„Elk jaar deel ik prijzen uit aan kampioenen. Ik zie steeds dezelfde mensen en daarvan weet ik dat zij veel tijd besteden aan hun duiven. Ik heb nog nooit gedacht: aan deze winnaar zit een luchtje."

Sjaak Brouwers is wellicht de meest succesvolle duivenmelker van de provincie. Voor hem is de duivensport naast grote liefde ook big business. Deze week nog stonden twee bemiddelde Taiwanezen voor zijn deur in Grevenbicht; ze kochten meteen maar zes kampioensduiven. Hoeveel de Aziaten daarvoor betaald hebben, wil hij niet zeggen. Maar het zal in de papieren lopen. Aan een ton ben je zo.

Brouwers gelooft best dat er lieden zijn die zijn successen verdacht vinden. „Wij spelen al jaren goed. Ook met de vier- en vijfjarige duiven. Duiven die je met die rotzooi behandelt, worden niet oud. Stel voor: alleen al mijn kweekduiven zijn twee dikke Mercedessen waard. Door dat geknoei neemt de weerstand van de vogels af en kunnen ziekten als *paramyxo* ontstaan.
Dat Neoncortef is gevaarlijk spul als het fout wordt gebruikt. Maar om een ontstoken oog mee te behandelen is het prima geschikt."

Sjaak Brouwers haalde dit jaar fraaie uitslagen. Eerste in Bordeaux, tweede in Marseille, eerste, tweede, vierde en vijfde in München, eerste, vierde, zevende en tiende nationaal, eerste en tweede bij de jonge duiven in Orleans.

Zijn geheim?
„Verzorging en voeding. Het moeten atleten blijven. Een duif wil regelmaat, een schoon hok, goed voer. Prijzen haal je met gezonde vogels."
„Prestaties worden door erfelijke aanleg bepaald," weet de Kerkraadse dierenarts Ramakers. „Van een slechte duif maak je ook met doping geen *crack*."

De geit als symbool van een nieuwe start

In sommige delen van Oost-Europa was de melkgeit tientallen jaren geleden het symbool van de armoede. En van armoede wilden de communisten niets weten. Na de ineenstorting van het communisme verkeert een groot deel van de bevolking nog steeds in erbarmelijke omstandigheden. Daarom wordt de melkgeit opnieuw geïntroduceerd. Maar ditmaal moet de geit gezien worden als een nieuwe start in een betere toekomst. Vanuit Roermond wordt een soort 'foster-parentsplan' voor geiten opgezet voor de regio Koszalin in Noordwest Polen.

door PAUL ROELL

Wie de Poolse stad Koszalin op een namiddag binnenrijdt, ziet overal huizen, leuke huizen, in aanbouw. Alleen de bouwvakkers zoekt men tevergeefs. Ze zijn er ook niet. Na de ineenstorting van het communisme ontstond hier een ware euforie. Alles zou beter gaan. Maar de opdrachtgevers konden de gierende inflatie niet bijhouden en halverwege de bouw was het geld op. Nu zijn de onafgebouwde woningen monumenten van een verdwenen optimisme.

Polen is de weg kwijt. Hoe het verder moet? Niemand die daar een pasklaar antwoord op weet. Ook het Westen heeft geen enkel idee hoe de economieën van het oostblok op het juiste spoor gezet kunnen worden. Dat laatste verbaast de Polen. Niet alleen voor hen is het allemaal te snel gegaan, ook voor ons aan deze kant van het voormalige ijzeren gordijn. Het gebied, vroeger de agrarische voorraadkamer van de Sovjet-Unie, is zijn enige klant kwijt. Op het platteland staan de wielen stil.
Emeritus-bisschop Ignacy Jez maakt zich grote zorgen over de circa een miljoen inwoners van zijn diocees. Bijna veertig procent van de bevolking is werkloos. De uitkeringen zijn schamel, waardoor een groot deel van de mensen in de regio Koszalin is aangewezen op liefdadigheid. „Het hele sociale draagvlak is verdwenen met de val van het communisme. De weinige fabrieken die er waren, zijn dicht. De staatsboerderijen opgeheven. De meesten zien geen uitweg meer."

„We moeten de mensen leren dat ze zelf de handen uit de mouwen moeten steken. De tijd dat de partij voor hun dacht en alles voor hun regelde is voorgoed voorbij. Het communisme was een verderfelijk regime, dat de mensen geestelijk heeft verminkt. En dat bemoeilijkt de wederopbouw van het land," aldus de 83-jarige bisschop.

„In Koszalin en omgeving kun je spreken van een totale verarming van de bevolking. En dat deed me denken aan mijn jeugd. Arme mensen hadden toen een geit. Die zorgde voor melk en kaas. Maar er waren toen enorme sociale verschillen, en het bezitten van een geit werkte stigmatiserend. Toen het communisme vat kreeg op de samenleving, verdween de geit. Want dat was immers het symbool van een onderdrukte klasse."
„Nu bijna iedereen in zeer erbarmelijke omstandigheden verkeert, is de herintroductie van de (melk)geit meer dan zinvol. Het beest kan niet alleen zorgen voor een basis-voedselpakket, maar geeft de mensen tevens de kans de handen uit de mouwen te steken. En wanneer ze resultaten zien, zien zij wellicht ook weer de zin des levens."

De streek, zegt de bisschop, wordt ook wel het 'armenhuis' van Polen genoemd. „Een titel waar je niet trots op hoeft te zijn. Daarom is hulp van buitenaf welkom, maar dan wel de juiste hulp. Geen protserige voedselpaketten met Kerstmis, maar hulp die leidt tot initiatieven door de bevolking zelf. En zo werd het idee geboren om melkgeiten onder de inwoners uit te zetten."
September vorig jaar werd het idee voorgelegd aan een Roermondse delegatie die op bezoek was in Koszalin. De contacten tussen beide steden bestaan al sinds enkele jaren. De Roermondenaren waren meteen enthousiast en beloofden 225 geiten en bokken voor het project.

De inmiddels opgerichte 'Remunjse Geitesossjeteit' was nauwelijks met de ledenwerving begonnen, of het Maaswater nam bezit van het Limburgse land. Daarop besloot men om de actie even te onderbreken. Een ander punt was dat er te weinig stamboekgeiten te krijgen waren. Daarom besloot men om eerst een partij van 105 stuks naar de Poolse stad te brengen.

Veel tijd ging verloren met het regelen van transport en het afhandelen van formaliteiten. Veel instanties, ook de ambassade, werden daarbij ingeschakeld. Maar toen het transport vorige week vrijdag aan de grensovergang Stettin arriveerde, bleek van een 'vrije overtocht' geen sprake. 'Aan de grens wordt iedereen een bedelaar', luidt een oud Pools spreekwoord. Het konvooi stond ruim tien uur vast. Dank zij twee medewerkers van het bisdom kon men uiteindelijk de grens zonder betaling van voorrechten passeren.
Zaterdagochtend werden de geiten en de bokken symbolisch overgedragen aan bisschop Jez en de adjunct-directeur van Caritas Diecezji, Pawel Brostowicz. De geiten en de bokken werden ondergebracht in een bisschoppelijke boerderij. De nakomelingen, de melkgeiten, worden straks verdeeld onder de bevolking.

De bisschoppelijke boerderij houdt het stamboek van de dieren bij. Het is de bedoeling dat de nieuwe eigenaren van de jonge geiten straks met enige regelmaat brieven schrijven naar de sponsors in Roermond en omgeving.
Binnen afzienbare tijd verwacht men al een klein melkoverschot. Daarom denkt men in Roermond en Koszalin al hardop over na over hoe het best een melkfabriekje kan worden opgezet en een ophaaldienst geregeld kan worden. In de toekomst wil men ook een kaasmakerij bouwen. Daarvoor zal de hulp van de LLTB worden ingeroepen.

Maar eerst gaat de 'Geitesossjeteit' op zoek naar nieuwe sponsors om de overige 125 dieren te kunnen aankopen. Ook die worden dan naar Polen gebracht.
Geiten moeten moeten dienen als vliegwiel voor de plattelandseconomie van de Koszalin. De geit als symbool van een nieuwe start.

● *De Roermondse geiten en bokken wachten tot ze toegelaten worden in hun nieuwe vaderland.*

● *De geiten staan op stal, de papieren worden getekend. Vlnr. adjunct-directeur van de Caritas Diecezji, deken Pawel Brostowicz, emeritus-bisschop Ignacy Jez en voorzitter van de 'sossjeteit' Thom Hoofwijk.*

De Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) is bijna tweehonderd jaar geleden, in 1808, opgericht bij decreet van Lodewijk Napoleon. Wat doet deze eerbiedwaardige Akademie allemaal? Zij fungeert als een extern adviesorgaan van de regering, beoordeelt de kwaliteit van wetenschappelijk onderzoek, is een ontmoetingsplaats voor mensen uit de wetenschap en is tevens een koepelorganisatie voor twintig instituten die fundamenteel-wetenschappelijk onderzoek verrichten. De meeste van deze instituten leiden een voor velen onbekend bestaan. Een van de leukste KNAW-instituten is het P.J. Meertens-Instituut voor Dialectologie, Volkskunde en Naamkunde.

Amsterdams instituut koestert alles 'wat van het volk is'

Dialecten in de kluis

● *Dialect en carnaval, onlosmakelijk met elkaar verbonden.* Archieffoto: PETER ROOZEN

DOOR HENK HELLEMA

De trappen afdalend naar de kelder van Keizersgracht 569-571 in Amsterdam bevinden zich achter kluisdeuren van toch gauw een halve meter dik („wilt u even voelen hoe zwaar ze zijn") zo'n tweeduizend geluidsbanden, een grote collectie handschriften en dozen vol ingevulde vragenlijsten. Ook de nog steeds aanwezige loketruimte op de begane grond maakt duidelijk dat het P.J. Meertens-Instituut in een voormalig bankgebouw is gehuisvest. Wat in het wat verveloze pand met zijn vele gangetjes wordt uitgevoerd, heeft echter niets met geld te maken.

„Ons instituut houdt zich bezig met onderzoek op het gebied van dialecten, volkskunde en naamkunde," zegt adjunct-directeur dr. J. Berns. „Gegevens uit alle delen van Nederland en Vlaanderen worden hier verzameld en wetenschappelijk verwerkt."

De geschiedenis van het instituut gaat terug tot 1930. „Ook toen al bestond onder wetenschappelijke onderzoekers, en trouwens niet alleen onder hen, de angst dat door de verdergaande vervoersmogelijkheden dialecten en streekgebonden volksgebruiken zouden verdwijnen. Het is met name dr. P.J. Meertens geweest die zich in die jaren heeft ingezet voor het tot stand komen van een landelijk instituut. Aanvankelijk alleen voor de studie van dialecten, later kwamen er ook de afdelingen volkskunde en naamkunde bij." Een van Meertens' eerste activiteiten bestond uit het opzetten van een landelijk netwerk van regionale informanten. Via oproepen in de regionale pers meldden zich zo'n drieduizend mensen die medewerking aan onderzoek wilden verlenen.

Berns: „Een dergelijk netwerk van informanten, of correspondenten, bestaat nog steeds. Ik schat hun aantal op zo'n duizend mensen van wie meer dan de helft echt actief is." Minimaal eenmaal per jaar krijgen deze correspondenten een vragenlijst uit Amsterdam opgestuurd. „De ingevulde vragenlijsten vormen een zeer belangrijke bron voor ons onderzoek." Op deze manier kan bijvoorbeeld meer inzicht worden verkregen in het regionale gebruik van bepaalde woorden in het Nederlandse taalgebied.

„Een enkel voorbeeld. Nog onlangs is gevraagd naar verschillende woorden voor wc. Gemak, een verkorte vorm van geheim of heimelijk gemak, blijkt een echt Brabants woord te zijn, met zijn dichtste verspreiding in het Vlaamse deel. Het Vlaams kent daarnaast ook het woord koer – van het Franse cour of (binnen) plaats. De aanduiding 'nummer honderd', naar alle waarschijnlijkheid afkomstig uit de wereld van de horeca, kent een heel plaatselijke verspreiding in vooral de provincies Zeeland, Noord-Holland, Utrecht en Gelderland. En zo zijn er nog wel meer woorden voor wc als plee, secreet en huisje."

„We leggen de verspreiding van die woorden vast in zogenoemde taalkaarten." Andere dialect-studies hebben ondermeer betrekking (gehad) op namen van planten en dieren, op de taal van Nederlanders die in de vorige eeuw naar de Verenigde Staten zijn geëmigreerd, op eetgerei (bord werd in het oosten teller, in Noord-Brabant telloor of teljoor en in Limburg teljer, tejjer of teldjer) en op voetbaltermen. Het Engelse penalty werd in ons land al snel pienantie, of pendeltje in Groningen en penaltsje in het Fries."

Naast het onderzoek van dialecten houdt het P.J. Meertens Instituut zich ook bezig met volkskunde, met de 'cultuur van de gewone man en vrouw'. Via door notarissen opgestelde inboedelinventarissen wordt gekeken naar veranderingen in de 'spullen' van de mensen thuis, worden studies gemaakt van 'centsprentjes' die vroeger op de kermis te koop waren, en van de vorm en inhoud van (rooms-katholieke) bidprentjes.

Carnaval

Berns: „Dit jaar heeft iemand bij ons een studie afgerond naar de wijze waarop in Limburg carnaval werd, en wordt, gevierd. Een deel van haar onderzoek bestond uit echt veldwerk. Daartoe heeft ze carnaval meegemaakt in Simpelveld en in Roermond. Begin volgend jaar hoopt ze op haar onderzoek te promoveren."

Via een deeltijd-aanstelling heeft het Instituut in de persoon van Ate Doornbosch veel studie gemaakt, en doet ze dat nog steeds, van volksliedjes. Overal in den lande opgenomen liedjes zijn, en worden, verwerkt in publieksuitgaven onder de titel 'Onder de Groene Linde. Verhalende liederen uit de mondelinge overlevering'. Momenteel is iemand bezig met een studie naar het gebruik van dialect in de Nederlandse popmuziek.

Op het instituut dat met zijn vijftig medewerkers en de grote hoeveelheid boeken en tijdschriften uit zijn 'keizerlijke' jas begint te groeien, is ook een aparte afdeling voor alles wat met namen te maken heeft. Berns: „Binnenkort zal een groot onderzoek van start gaan naar de herkomst en betekenis van familienamen. Welke namen er in Nederland voorkomen, weten we uit de volkstelling van 1947."

Plaatsnamen

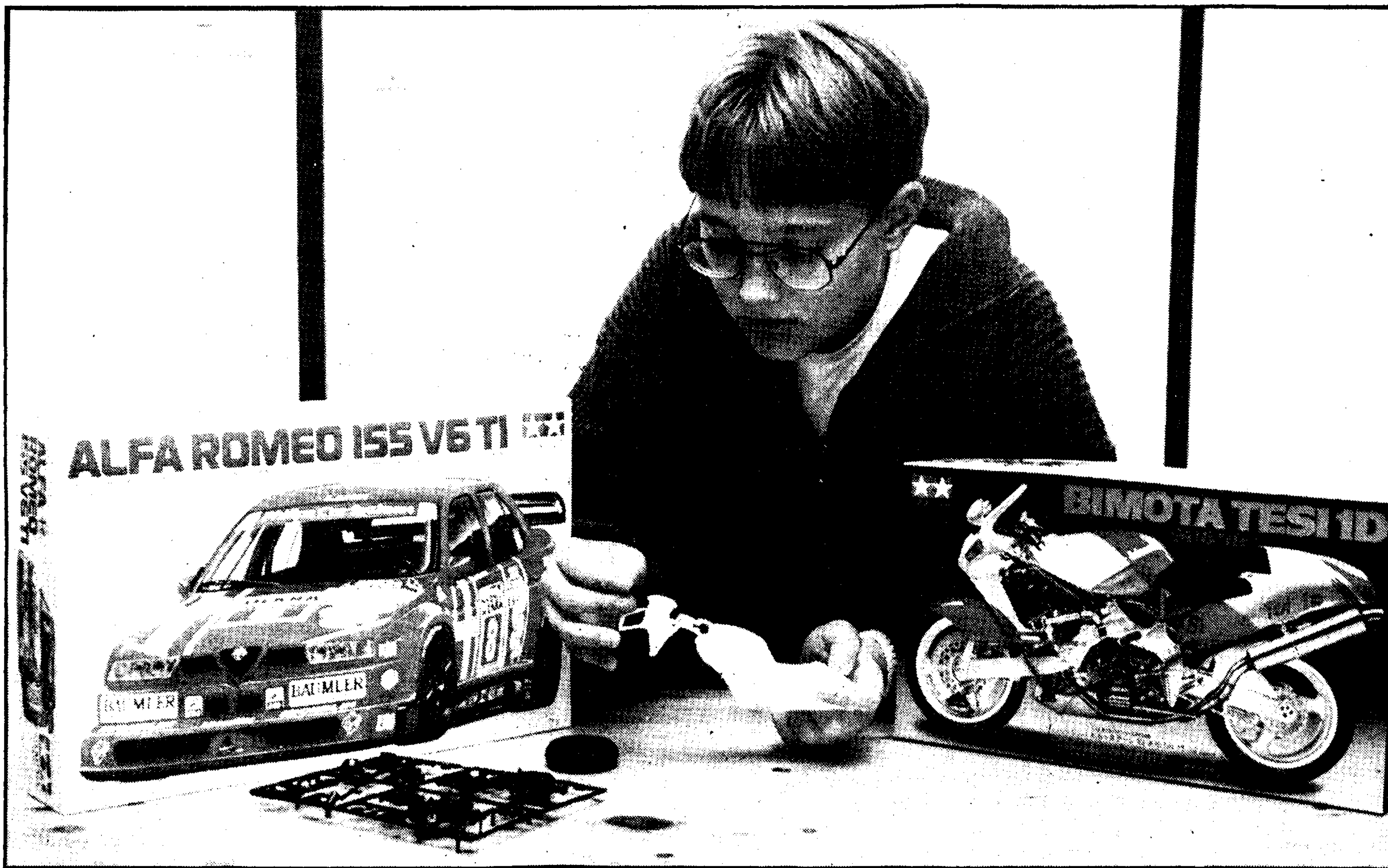
Dozen vol volkstelling-briefjes staan veilig in de kelder opgeslagen. Een groot aantal familienaam-gegevens zijn al in computerbestanden opgeslagen. Via enkele toetsaanslagen van een medewerker kom ik te weten dat er in 1947 107 Hellema's in Nederland woonden, de meesten buiten Friesland. Daarnaast, zegt Berns, willen we ook een start maken met een revisie van de Atlas van plaatsnamen. „De laatste dateert van 1924."

Naast medewerking aan het radioprogramma 'Wie weet waar Willem Bever woont' doet het P.J. Meertens-Instituut verder vrijwel niets aan directe publieksvoorlichting. „Ons instituut, al vanaf 1930 onderdeel van de KNAW, is vrijwel geheel gericht op fundamenteel-wetenschappelijk onderzoek." De resultaten daarvan worden neergelegd in een groot aantal publikaties, en die zijn voor iedereen te koop.

Berns: „Wie werkelijk geïnteresseerd is in een bepaald onderwerp op het terrein van de dialecten, de volkskunde of de naamkunde en daar onderzoek naar wil doen, is op de Keizersgracht echter altijd welkom."

Motoren die op de boekenplank passen, schepen in de badkamer en formulewagens in de salon, de lust tot het bouwen van schaalmodellen was nog nooit zo groot. Vaders gooien zich op het nabouwen van eigen motoren, opa's verlustigen zich aan teloor gegane zeilschepen en de jeugd wil vooral modellen uit de Tweede Wereldoorlog en Formule 1-races nabouwen. Pubers en jong volwassenen ontdekken de wereld van film en comics. Batman en 'zijn' Joker, maar ook 'spiderman', worden naadloos ineen gelijmd om vervolgens middels uren experimenteren uit de verf te komen.

'Verslaafd aan de realiteit'

● *Raceauto's en motoren lopen dit jaar om het hardst.* Foto: GPD

DOOR DESIRÉE VAN OOYIK

„De realiteit wordt het meest nagebouwd," weet verkoopleider J.P. Vertogen van importeur in schaalbouw Reyne & Zn bv. „Motoren en formule 1-wagens zijn op dit moment razend populair. Trends worden ook gezet door films. Een sector waar modelbouw bij produktie al een belangrijke rol speelt. Zo werden bij de film 'Een brug te ver' voor tanks en vliegtuigen truckage-opnamen van schaalbouwmodellen gebruikt." Mini's van oorlogstuig uit '40-'45 worden overigens het meest verkocht.

Veel door jonge knullen die net met de hobby beginnen. Daarnaast zijn er ook verzamelaars die het hele wagenpark van bijvoorbeeld de slag bij Normandië verzamelen en vervolgens daadwerkelijk naspelen, bij voorkeur op het desbetreffende strand."

„Ruim twintigduizend man bouwt aan Formule 1 op schaal," geeft Pierre Norden aan, eigenaar van de voor Europa unieke, deze maand in Amsterdam geopende winkel 'Formule 1 World'. Modellen zijn er te koop van 1 op 72 tot een schaal van 1 op 2.5. „In Nederland zijn zeker twintig schaalbouwers, helemaal gek van Formule 1, die hun hele ziel, zaligheid en kapitaal in hun hobby steken," aldus Norden. „Deze mensen hebben elk een loods gehuurd om echte en schaalmodellen te bouwen en neer te zetten."

Ook Norden zelf is fanaat. De combinatie van formule 1 en modelbouw raakte bij hem zo'n gevoelige snaar dat hij zijn beroep als klassiek pianist ervoor aan de wilgen hing.

„Het is moeilijk te begrijpen maar in tijden van oorlog worden de meeste tanks en gevechtsvliegtuigen verkocht. Nu de herdenking van de Slag om Arnhem pas hevig in de belangstelling heeft gestaan, vliegen de oude schaalmodellen van de planken," aldus Jan Pot, verkoper van ondermeer het Japanse merk Tamiya, dat de replica's leverde voor 'Een brug te ver'. „Kleine replica's, schaal 1 op 72, worden het meest aangeschaft.

Dat is in een kamer nog te plaatsen. Bij grotere modellen zou een fanatieke bouwer met zijn modellen geen kant meer op kunnen."

Tic

„Veel verzamelaars annex bouwers hebben een perfectionistische tic," laat de eigenaar van het Utrechtse hobbyhuis Kuipers weten. De winkel is een van de weinige verkooppunten van nevenattributen die te maken hebben met ondermeer de Tweede Wereldoorlog. „Hele diorama's worden gemaakt naar aanleiding van foto's in speciale boeken. Daarbij worden half afgebrande boerderijen nagebouwd, replica's van soldaten gekocht en allerlei losse attributen als veldflessen en ransels tot aan exacte replica's van Montgomery zelf. Fanaten schilderen vervolgens de soldaten per haar na, vergelijken fotomateriaal en houden hier tussen de winkelschappen hele discussies over de beste methodieken om het gebouwde materiaal een oud uiterlijk te geven. Sigarenas en toiletpapier lijken daarbij favoriet."

Niet alleen oorlog, maar ook radiografische modelbouw brengt harten in beroering. Wedstrijden tot in Europees verband toe worden gevlogen op echte vliegvelden. Zoals overigens ook races worden verreden met in elkaar gezette kits voorzien van afstandsbediening. Opvallend bij zowel auto's, boten, motoren en vliegtuigen is dat de passie voor de replica's een zaak is voor echtparen. Man en vrouw peuteren de kleinste onderdelen op hun plaats en verven ze vervolgens in kleur. Sociaal wordt het leven vervolgens verrijkt door de contacten met andere fanatische hobbyisten.

Gestaag

Naast die echt fanatieke bouwers is er een toenemende groep incidentele hobbyisten. Vooral jeugd tussen twaalf en twintig heeft dit jaar belangstelling voor de modelbouw, in het bijzonder voor motoren en Formule 1-races. Daarnaast wil elke motoreigenaar wel een keer aan de slag om zijn eigen trots in miniformaat op de kast te pronk te zetten. Fanatici nemen in aantal gestaag toe, maar de verkoop van eenvoudiger dozen zal vooral toenemen door de amateurs onder de hobbyisten.

STANDPLAATS Paramaribo Wim Bunschoten

De kampio[en]

De Surinaamse damkamp[ioen] heeft het uiterlijk van worstelaar. Een boom van kerel, die nors en afwez[ig] wereld inkijkt. Alsof-ie zijn voortdurend gericht heeft op denkbeeldig dambord. De ste[nen] op dat bord is ingewikke[ld] vergt uiterste concentr[atie]. Fronsend gaat Guno Burl[eson] door het leven. En zelden s[laagt] iemand erin hem op een glim[lach] te betrappen. Dat is tegelijk[ertijd het] mooie van Guno. Want Gu[no is] puur. Guno houdt niet [van] gemaakt gedrag. Hij lacht nie[t als] er niets te lachen [valt].

Huilen doet hij ook niet, ho[ewel hij] dat best had gemogen. [De] huilende boomlange dammer [zou op zijn] minste duidelijk kunnen ma[ken] welke vernederingen hij [de] afgelopen tijd heeft mo[eten] doorstaan. Zeker, de Surina[amse] nummer 1 neemt deel aan [het] wereldkampioenschap in [Den] Haag. Maar lang leek het erop [dat] hij niet zou gaan. De paar dui[zend] gulden verblijfkosten ware[n er] niet. De dambond heeft ook [geen] centen en werd in de ban ged[aan]. Eerst moest [de] contributie-achterstand aa[n de] wereldddambond wor[den] overgemaa[kt].

Een paar weken voor aanvang [van] het wereldtoernooi kwam er [geld] voor de damkampioen. Met [veel] vertoon werden hem [...] overhenden, [...] vrijetijdsbroeken, een trui tege[n de] Nederlandse koude en een [...] overhandigd. Guno is een kind [van] arme ouders en moest nodig in [het] nieuw. „Zodat de mense[n in] Nederland kunnen zien: hé, [daar] komt een prominent perso[on]" verduidelijkte een parlement[ariër] dat het pakket kle[ding] overhandig[de].

Guno stond erbij en keek ge[...] onverschillig. De kleren kon [...] 'm gestolen worden, dat zag je [...]. De televisie was aanwezig en v[...] verheugd of Guno klaar was v[oor] het wereldkampioenschap toch, Guno? Nee, dat was hij n[iet]. Die jongens wilden natuur[lijk] horen dat Guno ze in Den H[aag] allemaal van het bord zou ve[gen] maar pure Guno weigerde het s[...] mee te spelen. Fysiek en men[taal] was hij nog lang niet waar[...] wezen wi[l].

Bovendien had hij nu wel een s[...] nieuwe kleren, maar een ticket [...] geld voor het verblijf waren [...] niet geregeld. „Maar je moet [...] een paar weken al weg [...] Suriname op een waardige wijz[e] vertegenwoordigen...," stame[lde] de verslagge[ver].

Na veel geschraap kwamen [de] centen kort voor vertrek op ta[fel]. Niet genoeg, weliswaar, maar [hij] kon tenminste het vliegtuig [in]. Burleson werd eerst nog doo[r de] minister ontvangen. „[...] samenleving heeft zich zor[gen] gemaakt," zei de bewinds[man] plechtig. Om hem een hart on[der] de riem te steken, verzekerde [hij] „dat iedereen u steunt." [...] iedereen ziet graag dat u onze za[ak] in het buitenland behartigt." Gu[no] zei weinig, omdat hij met [zijn] gedachten alweer achter [het] denkbeeldige dambord zat. M[aar] ook zag je hem denken: „Wat [is] 'onze zaak behartigen'. Het is m[ijn] zaak en van niemand ander[s]". Tijdens het afscheid lachte [de] minister. Guno niet, want er [was] niets te lach[en].

Suriname zorgt slecht voor [zijn] sporters. Anthony Nesty, [de] legendaris[che] vlinderslagkampioen, voelt z[ich] ook al in de steek gelaten. Na [het] behalen van een Olympisc[he] gouden medaille was hem van al[les] beloofd. Maar de gulle geba[ren] van de regering ble[ken] inhoudsloos. Er is een sport[hal] naar hem genoemd en [een] vliegtuig dat neerstortte. Z[ijn] naam werd gescandeerd, Surina[me] barstte van trots. De eerste go[ud] zwarte zwemmer ui[t de] geschiedenis – een bet[ere] ambassadeur kon het land z[ich] niet wensen. Maar geld [en] faciliteiten heeft de sporth[eld] nooit gezien. Veel beloven, wei[nig] do[en].

Guno belooft niets. Hij damt. Ma[ar] helaas, ondanks zijn nieuwe kle[ren] zal hij geen wereldkampio[en] word[en].

Winnie Sorgdrager, een andere minister van justitie

Winnie Sorgdrager (46), minister van justitie, gaat niet te buiten aan een moralistische verhandeling over ...en zondebesef. Ook in dit opzicht is haar aantreden ...het departement een breuk met het verleden. ...s de 65e minister van justitie sinds R.W. Tadema in ... van de koning de opdracht kreeg het drinkende en ...tende gepeupel met stevige wetten af te schrikken. ...elegante minister dit keer. Maar ook onconventioneel ...sociaal-bewogen. Binnen haar partij D66 geldt ...rgdrager als links-liberaal. Links, omdat ze beseft 'dat ...l mensen geen kans hebben zich te ontplooien', en ...raal 'omdat ik mij verzet tegen het voortdurend voelen ... de drukkende regelgeving van de staat'. De ...malige officier van justitie in Almelo ('79-'86), moeder ... drie kinderen, is de eerste vrouwelijke minister van ... zoals ze ook de eerste vrouwelijke ...ureur-generaal was, in Arnhem en later in Den Haag. ...ds de eerste zijn is niet leuk. Bovendien, je kunt diep .... Er zal ongetwijfeld een keer iets misgaan." ...wacht van haar geen streefcijfers voor het verminderen ... de criminaliteit. „Het belangrijkste is dat de mensen ... het eind van mijn ambtstermijn zeggen: Wij hebben ...ouwen in justitie."

DOOR GERARD SMINK

...Sorgdrager is één met de ...praktijk en zo zal het blij-... Volgend jaar wil ze 'eens mee-... hoe het is om in de gevan-... opgesloten te zijn. Vrijwillig ... minister van justitie twee ... achter slot en grendel. Dat ...oit vertoond. Wat wil ze ...? Dat het geen lolletje is ... vier muren?
...niets bewijzen. Ik ben be-..., zoals anderen zeggen, of ...d dat benauwende ge-... dat je je vrijheid kwijt ...s de deur dicht. Niets bij-... verder. Er komen geen tv-...'s aan te pas of zo."
...1985 was ze lid van de VVD ...schede. Toen bedankte ze ... Jarenlang was ze partij-... zomer werd ze plotse-...d van D66.
... ik begin dit jaar als procu-...generaal in Den Haag kwam ..., realiseerde ik me dat poli-... justitie veel nauwer met ... verweven zijn dan ik altijd ... Ik deed al het een en ander ...D66 en vond het tijd worden ... te zetten in een lidmaat-...p."
...rde vakantie in een Frans ... toen ze vernam dat ze mi-... kon worden. „Tot die tijd ... niet beter dan dat Wolf-... naar justitie zou gaan." ...ar geleden nog maar zei ze ...isterschap niet te ambië-... zag op tegen het langduri-...deren. Waarom is ze an-... denken?
...g 24 uur de tijd om een be-... nemen. Dan kun je niet ...ken."
... het ijdelheid?
...b een heel slechte eigen-... Ik kan niet goed 'nee' zeg-... voel me nu ook een beetje ...teur uit het openbaar mi-... Ik zat nog maar kort in ...ag."

De Kamer verwacht dat zij het accent legt op de efficiency van het justitie-apparaat en niet op het aanmaken van weer een enorme hoeveelheid nieuwe wetgeving. Toen Hirsch Ballin minister was, moesten de toch al overbelaste rechters op cursus om de stortvloed aan nieuwe regelingen te snappen. Ze hebben zich daar groen en geel aan geërgerd.
„Het was niet Hirsch Ballin die voor irritatie zorgde, maar de ingewikkeldheid van nieuwe beleidsgebieden als milieu en de implementatie van nieuwe EU-richtlijnen in de wet. Ik kan me daar iets bij voorstellen. Moet de EU zich bezighouden met de lengte van een banaan, om maar eens iets te noemen?"
„De rechters klagen over de juridisering van de maatschappij, de bereidheid van mensen om te procederen over van alles. Je kunt de individuele burger zijn recht niet ontzeggen, maar ik zou graag zien dat er meer vormen van eenvoudige bemiddeling komen, alvorens iemand naar de rechter stapt. Dat kan bij alle geschillen tussen burgers en overheid, bijvoorbeeld over bestemmingsplannen, maar ook bij geschillen over sociale zekerheid, en bij een aantal civiele zaken."
– U vond het altijd al overdreven om te zeggen dat Justitie niet functioneert. Het is toch evident dat er veel misgaat? De vormfouten? De heenzendingen? Justitie is niet betrouwbaar.
„Justitie is niet perfect, maar we moeten niet dramatiseren. Liefst 97 procent van alle afgehandelde zaken eindigt in een schuldigverklaring. Als er een vormfout wordt gemaakt, kan een verdachte niet in voorlopige hechtenis blijven. De straf komt dan later wel, als hij opnieuw wordt gedagvaard, en uiteindelijk veroordeeld."
– Uw eigen ambtenaren vragen meer geld om niet opnieuw voor 'onmogelijke taken' te worden gesteld. Waarom heeft u niet onmiddellijk tegen het kabinet gezegd dat de afspraken in het regeerakkoord moeten worden gewijzigd?
„Ik ben niet de enige minister die te weinig geld heeft. Bovendien, justitie is al vaak ontzien bij bezuinigingen. Als het echt spaak loopt, als de werkvoorraden onaanvaardbaar hoog oplopen, als de rechtbanken niet meer in staat zijn nog efficiënter te werken, als we werkelijk niet meer weten waar we met de gedetineerden naartoe moeten, dan zal ik dit het kabinet voorleggen."
– Ook de Tweede Kamer betwijfelt of u voldoende geld heeft voor de gevangenissen en de rechterlijke macht.
„Ja, en toch keurt de Kamer mijn begroting goed."
– Toen u procureur-generaal was, zei u: het kabinet moet maar eens kiezen tussen een gevangenis en een carpool-strook. Dat is tenminste duidelijke taal.
„Ik heb het toen met opzet zo duidelijk gesteld. Je kiest voor rechtshandhaving of niet! Natuurlijk ligt de werkelijkheid genuanceerder als je deel uitmaakt van de regering en je bovendien als minister van justitie verantwoordelijk bent voor méér dan alleen de strafrechtelijke keten. Méér geld voor justitie betekent minder geld voor de andere departementen."
– Dat is uw zorg niet.
„Toch wel. Ik sta primair voor justitie, maar ik ben er ook voor het geheel. De regering is één en solidair."
– Maar als het misgaat met justitie moet u zich verantwoorden en niemand anders.
„Als het moet, zal ik een onderwerp in de ministerraad aan de orde stellen. Als het moet. En dan zijn we samen verantwoordelijk voor een oplossing van het probleem. Als het kabinet dan zegt, zoek het maar uit, kan ik altijd nog zien of ik dit voor mijn verantwoording wil nemen."
– De Centrale Recherche Informatiedienst (CRI) spreekt over een ernstige toename van geweldsdelicten. Er ontstaan bovendien steeds meer maffia-achtige organisaties. Er wordt ingebroken bij justitie-ambtenaren. Er zijn ontsnappingen uit de gevangenis. Bendes infiltreren in geledingen van de politiek en de economie. Tamelijk verontrustend allemaal.
„De wereld zal moeten leren leven met deze problemen, maar de problemen moeten wel zo klein mogelijk gehouden worden. De toename van geweldsdelicten, die moeten we afremmen. Maar politie en justitie lossen dit niet alleen op. Ik wil ook de maatschappelijke organisaties hierbij betrekken. Zoals in Amsterdam. Daar werken gemeente, justitie, politie en de Jellinekkliniek al een hele tijd samen aan het straatjunken-beleid. Met positieve resultaten."

– Volgens het Sociaal Cultureel Planbureau vindt 43 procent van alle Nederlanders dat de doodstraf voor bepaalde misdaden heringevoerd zou moeten worden.
„Van mijn hand zal nooit een wetsontwerp verschijnen dat leidt tot herinvoering van de doodstraf. De doodstraf is inhumaan, in strijd met de menselijke waardigheid, zowel voor degenen die haar toepassen, als voor degenen die haar ondergaan."
„Er gebeuren afschuwelijke dingen. Dat zie ik ook wel. Een lustmoordenaar die een klein meisje doodt... Ik begrijp de mensen die niets liever zien dan dat zo'n man hangt. Jazeker. Als een van mijn kinderen iets zou overkomen, zou ik de dader met mijn eigen handen iets kunnen aandoen. Daarom is het maar goed dat de staat ertussen zit en dat de rechter objectief, onafhankelijk zijn straf bepaalt."
Het vorige kabinet wilde de kroongetuige introduceren in het strafproces. Een verdachte krijgt strafvermindering en bescherming als hij informatie geeft over zijn voormalige handlangers. Sorgdrager 'twijfelt' of deze regeling die door Hirsch Ballin is ontwikkeld een oplossing biedt.
Verder wil ze het wetsontwerp voor het gebruik van richtmicrofoons wijzigen. Sorgdrager pleit voor 'meer controlemogelijkheden'. De 'inkijkoperaties', waarbij de politie inbreekt in het huis van een verdachte om te weten wat zijn volgende stap zal zijn, keurt ze af.
„Daarmee maak je als overheid vuile handen. Je moet niet elke prijs betalen voor criminaliteitsbestrijding. Inkijkoperaties in loodsen en dergelijke kunnen in bepaalde gevallen geoorloofd zijn. Dat is voor mij de uiterste grens. Ook de Hoge Raad zit op die lijn."
Sorgdrager spreekt de verwachting uit dat het tekort aan cellen snel zal verdwijnen, hoewel haar ambtenaren voorspellen – bij ongewijzigd beleid – dat er na 1996 meer cellen nodig zijn. Ze wil zoveel mogelijk vrijheidsstraffen vervangen door alternatieve sancties zoals taakstraffen en dagdetentie. Daartoe heeft ze zojuist de commissie Korthals Altes geïnstalleerd. „In de vroege zomer hoop ik resultaten te zien."
– PvdA en D66 willen de alternatieve straf uitbreiden tot delicten waarop maximaal een jaar celstraf staat. Dan moet je heel wat op je kerfstok hebben.
„Ik wil daarover praten, ook over de andere voorstellen tot uitbreiding van de sanctiemogelijkheden."
– Heeft u een concreet voorbeeld van hoe het zou kunnen? Zal iemand met voorkennis bij beurshandel in aandelen van zo'n nieuwe regeling kunnen profiteren?
„Misschien zou het geschikter zijn zo iemand in zijn portemonnee te treffen."
– Accepteert u dat bemiddelde mensen buiten de gevangenis blijven, als ze bereid zijn een bepaald bedrag als boetedoening aan de staat over te maken?
„Als wij dit systeem zouden invoeren, ben ik voorstander van een naar draagkracht gedifferentieerd boetebeleid."
– Uw partij wil de softdrugs uit de sfeer van het strafrecht halen. Is dit onderdeel van uw toekomstig beleid?
„Waar het mij om gaat is dat er een scheiding blijft, of weer komt, tussen de markt van hard- en softdrugs. Daarmee kan het drugsprobleem beheersbaar gehouden worden."
– Bent u bereid experimenten met gratis heroïne toe te staan?
„Alleen als het gaat om projecten gericht op hopeloos verslaafden en dan nog alleen in zeer bijzondere omstandigheden. Ik wil niet de indruk vestigen dat wij heroïne verstrekken aan mensen, zodra zij een problemen worden voor de openbare orde. Pertinent niet."

– Waarom ziet u niets in het idee van grensgemeenten om hasjwinkels aan de grens te openen om zo de overlast in de binnensteden te beperken?
„Heel simpel. Dat zou een affficherende werking hebben ten opzichte van ons buurland. Zoiets van: we gaan er nu reclame voor maken. Als er werkelijk overlast is van drugstoeristen zal in samenwerking met naburige gemeenten en gemeenten in het buurland naar een oplossing moeten worden gezocht."
– Dat gaat gebeuren. Vijf grensgemeenten willen gemeenschappelijk beleid ontwikkelen en verslaafden mogelijk dwingen deel te nemen aan hulpverleningsprojecten.
„Prima, maar het is verstandig als ze eerst met de officier van justitie overleggen, bijvoorbeeld om steun voor het plan te krijgen."

Vrijspraak na 45 messteken

...aagse shoarmazaak stierf ...mber 1992 een man aan de ...van 45 steek- en snijste-...

...ruwelijk en vooral bloedig ..., dat velen diep schokte.

...oopt de dader, een jonge ...ammer – evenals het ...ffer van Turkse afkomst – nu, twee jaar na dato, al weer vrij rond.

De Hoge Raad tornde onlangs ook niet aan het ontslag van rechtsvervolging wegens noodweerexces, dat het hof in Den Haag eerder had uitgesproken.

Als direct gevolg van die algehele vrijspraak kreeg de dader onlangs van het gerechtshof in Den Haag ook nog een schadevergoeding van 30.000 gulden voor de ten onrechte ondergane voorlopige hechtenis.

„Een absolute doorbraak in de bestaande visie op noodweer en noodweerexces," zegt de Maastrichtse strafpleiter mr. Th. Hiddema, die de 21-jarige in alle fasen van de berechting met zoveel succes bijstond.

De casus is inmiddels uitvoerig gepubliceerd in het Nederlands Juristenblad van oktober (nummer 36) en dat betekent dat de beslissing van de Hoge Raad in de toekomst vaker als voorbeeld (jurisprudentie) zal dienen in andere strafzaken.

Op noodweer of noodweerexces wordt veelvuldig een beroep gedaan door verdachten (lees hun raadslieden) die betrokken raken bij vecht-, steek- of schietpartijen.

Artikel 41 van het wetboek van strafrecht zegt over noodweer dat niet strafbaar is, hij die kan aantonen dat hij zich moest verdedigen. Om met succes een beroep te kunnen doen op noodweerexces is nodig dat de verdachte de grenzen van de verdediging heeft overschreden omdat hij geestelijk zo ondersteboven is geraakt door een aanval van iemand anders.

In de Haagse casus werd de ex-verdachte met een mes aangevallen. Hij verdedigde zich met succes, werd in de hand gesneden, maar wist toch de aanvaller het mes te ontfutselen. Op dat moment sloeg de aanvaller opnieuw toe en greep de ex-verdachte bij de keel.

De gevolgen waren verschrikkelijk, of, zoals de psychiater later vaststelde, het kwam tot een 'enorme agressieve ontlading bij de gewonde en opnieuw aangevallen man, die daarop als een wilde instak op zijn aanvaller'.

Het openbaar ministerie bleef er tot in hoogste instantie op hameren dat de gewelddadige actie niets te maken had met een hevige gemoedsbeweging bij de jonge Turk, maar dat hij van nature gewelddadig was en dat hij voor minstens zes jaar moest worden opgesloten.

Hiddema: „Ik heb er met succes op gewezen dat juist het enorme aantal messteken de stelling ondersteunt dat de man volledig uit zijn dak is gegaan toen hij zijn hevig bloedende hand zag en bijna werd gewurgd in een heel enge ruimte. Ik was weliswaar steeds zeker van mijn zaak, maar ik ben toch blij dat de Hoge Raad die visie heeft geaccepteerd."

De komende jaren zal leren in hoeverre het arrest zal doorwerken bij de berechting van soortgelijke gevallen met mensen die zich verdedigen tegen onderdrukkers, aanvallers en aanranders. Mensen soms, die ogenschijnlijk zo vanzelfsprekend terugsloegen toen zij ongevraagd werden aangevallen en dan toch veroordeeld werden.

Hiddema is onlangs volledig tegen zijn gewoonte in, met zijn cliënt en diens Turkse familie gaan eten.

...olgende zaak

door rob peters

ander-zijds

Hubertus

DOOR PETER STIEKEMA

Hoewel ik me daar nooit zo bewu... van ben geweest blijken er binne... de RK Kerk zoiets a... conflicterende heiligen te bestaa... Dat zijn heiligen, die het op gro... van hun aardse leven in h... hiernamaals absoluut niet m... elkaar zouden moeten kunne... vinden. Neem nu het tweet... Hubertus en Franciscus, de ee... jager, de ander dierenbescherm... bij uitstek. Dat moet achter d... hemelpoort toch tot men... robbertje gevoerd hebben, zou ... zegge...

Voor hen die het echt niet me... weten, de agnosten en/of atheïste... onder ons: Hubertus was, a... opvolger van Lambertus, bissch... van Maastricht-Tongeren. In 7... bracht hij zijn zetel over na... Luik. Volgens de overlevering w... hij aanvankelijk jager in dien... van Pepijn van Herstal. Do... jachtlust meegeslee... achtervolgde hij op een Goe... Vrijdag een reusachtig hert, d... zich tegen de avond naar he... omkeerde met een schitteren... kruis tussen zijn gewei. Een ste... beval hem de jacht de jacht ... laten en zijn leven in dienst van d... Kerk te stelle...

Hubertus' geestelijke tegenpool i... de heilige Franciscus van Assisi. Deze was aanvankelijk een welgestelde jongeling die een tamelijk wellustig leven leidde. In 1204 kwam hij door een visioen to... inkeer en wijdde zijn leven aa... Jezus. Hij heeft, wederom volgen... de overlevering, als heremiet me... de dieren gesproken, kon hen oo... verstaan en was een gro... dierenvriend.

Ondanks het feit dat Hubertus d... jacht dus uiteindelijk heeft afgezworen, is hij toch de patroonheilige van de jagers geworden. Vorige week zaterdag werd de feestdag van de heilige in Blerick gevierd met d... zogenaamde Hubertusmi... gecelebreerd door de bisschop van Roermond, mgr. Frans Wiertz, in aanwezigheid van talrijke jagers, hun geweren en hun honden. Het ontbrak er nog maar aan dat ook een selectie van prooidieren tot de kerk was toegelaten. Dan was het woord pas echt bijna letterlijk vlees geworden.

Tegenstanders van de jacht werden niet tot de eucharistieviering toegelaten. Niet alle kinderen konden die dag tot Hem komen. Het kerkbestuur motiveerde die uitsluiting op grond van een wetsartikel dat maatregelen toestaat om dreigende verstoringen van kerkdiensten t... voorkomen. Zou het er ook ie... mee te maken kunnen hebben d... jagers veelal – denken ze zelf – u... de heffe des volks afkomstig zij... en hun tegenstanders daar niet t... behoren? Onder het motto 'versch... moet er zijn' heb je natuurlij... sowieso echte pape... smulpapen, die een stukje wi... niet versmaden. Trouwens, als ... het postuur van onze bisschop ee... goed in ogenschouw neemt, da... lijkt hij me ook wel een liefhebb... van dieren, mits goe... klaargemaakt, bedoel i...

De jacht blijft in een land als h... onze, waar alles te koop ... natuurlijk een verwerpeli... gegeven. We hebben nauweli... nog wild over, de mees... diersoorten worden in hu... voortbestaan bedreigd. Daar mo... je dus zuinig mee omgaa... Bovendien schieten nogal w... jagers op alles wat beweegt. In e... land als Italië leidt dat jaarlijks t... tientallen doden. In ons land ko... dat fenomeen meestal 'slechts' a... heel wat elementen va... beschermde diersoorten het leve... Die worden door bijziend... tachtigjarigen met geweer, h... fallussymbool bij uitstek, die bete... in gezelschap van ee... blindengeleidenhond dan ee... jachthond door het bos zoude... kunnen struikelen, niet e... vakkundig om zeep geholpe...

Het lijkt me toch dat de Kerk, m... alle respect overigens, zich bete... wat meer met Franciscus ka... inlaten, dan met de Hubertus va... voor zijn bekering. Jezus mag da... weliswaar een visser zijn geweest... van enige jachtactiviteiten ben i... in het Nieuwe Testament toch ni... veel tegengekomen.

Vakantie & Recreatie

NU RUIM 1.700.000 EXEMPLAREN!

RDP Vakantie & Recreatie is Nederlands grootste dagbladcombinatie.
Met een betaalde oplage van ruim 1.700.000 exemplaren, goed voor een bereik van 4.2 miljoen reislustige Nederlanders
Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar,
Sluittijd woensdag 16.00 uur. Kaderadv. mits gereserveerd donderdag 10.00 uur.

Tel.: 072.196.596, Fax 072.196.484 Advertentiecombinatie van 40 Regionale Dagbladen.

WADDENEILANDEN

TERSCHELLING: t.h. 2-4 p. luxe app. incl. linnengoed/fietsen. Kerst/ Oud & Nieuw nog enkele vrij : 05620-9099

Kerst op Texel
Verwen u zelf eens... in het romantisch gelegen en sfeervolle Hotel /Appartementen De Pelikaan.
Gezellige hotelkamers en mooie appartementen
HOTEL/APPARTEMENTEN
De Pelikaan
Info en res.: 02220-17202 • fax 17687
Inpakken... en wegwezen!

U WILT EEN ADVERTENTIE OP DEZE PAGINA?
B E L : 072-196596

GRONINGEN

Parc Emslandermeer :

NIEUW: Villa's aan het water en in de bossen van Westerwolde (Zuid-Oost Groningen).
Week ƒ 395,-, Midweek ƒ 275,-. Weekend ƒ 295,-.
Golflessen (5 u.) p.p. ƒ 50. Bij verblijf gratis 2 dagmenu's.
Parc Emslandermeer, Vlagtwedde.
Tel: 05993-13444, Fax: 05993-13455.

FRIESLAND

HOGENBOOM Vakantieparken. De beste + goed koopste. Info + gratis gids: 02977-45797, lid ANVR/SGR.

DRENTHE

Kerstaanbieding, heerlijk bijkomen in het Hunzepark. Gezellige blokhutten van 4-8 p. ƒ 498,- p.w.:05999-12479.

Drente, t.h. GROEPSACCOMMODATIE in bosr. omg. 42 pers. + kinderboerderij, speeltuin, pony's. 05939-2806.

VERWENMIDWEEK VOOR ƒ 175,- P.P.
in een 5 sterren bungalow met gratis gebruik subtrop. zwembad, 1 x sauna, 2 x zonnebank, 2 x diner, bij aankomst en vertrek koffie met gebak, fles wijn in de bungalow. Geen bijkomende kosten. Kinderen t/m 3 jaar gratis. Geldig tot 23/12/94. Vraag info: HUNZEDAL, pb 77, 9530 AB Borger of 05998-34698.

RUINEN t.h. tot 23/12 luxe stenen vak. bung. W'kend/midw. ƒ 150,-: 05280-63599.

"HOOR DE STILTE"
Op bungalowpark Lanka Ruinen-rust-Ruimte
Info/folder: 05281-1321.

OVERIJSSEL

HOTEL MOSBEEK te Vasse (Ootmarsum) NOVEMBER-AKTIE Voor info: 05418-80481.

OMMEN, 2-15p. bosbung's, Korting midw./week (end). v.a. ƒ 168,-: 05291-52926.

GELDERLAND

GENIETEN OP DE VELUWE! in een luxe appartement o.a. met bubbelb./overd. zwemb. 'De Bosrand' 05788-71343.

●● EVEN D'R UIT! ●●
4 dgs arr. HP v.a. ƒ 175,- p.p. tot 24/3/95 excl. de feestdgn. incl. GRATIS tennis en minigolf. T.h. fietsen, sauna, en zonnebank. Hotel Bosoord, Loenen Veluwe: 05765-1264.

ZUID-HOLLAND

Duinrell Wassenaar

MET HET TROPISCHE TIKIBAD
Boek nu uw Super Winterweekend arrangement in een Duingalow en profiteer van vele extra's. Zoals heerlijke diners, het spectaculaire Tikibad, een bezoek aan Madurodam of Omniversum en uw comfortable Duingalow. Voor 4 personen ƒ 469,- voor 6 personen ƒ 569,-. Exclusief schoonmaakkosten + toeristenbelasting. Geldig van 4 november '94 t/m 3 april 1995. Informeer ook naar de speciale Kerst-, Nieuwjaars- en Krokusarrangementen. Informatie/Reservering: 01751-19314/19212. Fax. 01751-12339.
DOE DE DUINRELL DAGEN.
DAAR KIKKER JE VAN OP!

JONGERENVAKANTIES

Gez. actieve KINDERVAKANTIEWEKEN in de Kerst, met ponys e.a. dieren 6-12 jr. De Gele Broek 05939-2806.

ZEELAND

BADHOTEL RENESSE ****
Reserveer nu! HERFSTAANBIEDING
4 dagen, 3 nachten ƒ 90,- p.p.p.n. incl. 3 overn. met ontbijtbuffet, 3 x diner. Sfeervol en luxe familiehotel in Renesse aan Zee. Speciale kerst en nieuwjaars-arrangementen. Voor info en reservering 01116-2500.

KERST EN OUD & NIEUW IN ZEELAND
Aan strand en zee.
Te huur luxe bungalows met o.a. openhaard, privé sauna en/of bruisbad en Filmnet. Tevens te huur chalets, stacaravans en 'subtropische' kampeerplaatsen. Gratis toegang subtropisch zwemparadijs en uitgebreid aktiviteiten- en culinair programma, met o.a. bijzondere kerstdiners en een grandioos oud en nieuwfeest.
ROOMPOT RECREATIE, 01107-4200.

LIMBURG

Gulpen, EXCLUSIEVE LANDHUIZEN in parkachtige tuin. 10-30 p. en bung's 2-8 p. Ook w'kend/midwk 04450-1180.

***VALKENBURG: 3-dgs KUUR ARRANGEMENT ***
v.a. ƒ 139,- p.p. L.O. + 3 1/2 uur Thermae 2000 + casino + eigen parking. Hotel Hermens folder Tel. 04406-13020

GEZONDHEIDSARR. IN HOTEL ROOLAND ARCEN
2 overn., 2x ontbijt, 2 driegangen-diners en 2 uren relaxen in de weldaad van 35° mineraalwater v.h. kuuroord Thermaalbad Arcen ƒ 192,50 p.p. Ook Beauty en Culinair arr. Kmrs. met douche/wc/tv en telef. Bosrijke omg. met wandel- en fietsroutes. Gratis kl.folder. Tel. 04703-2121

● ● ARCEN EN VELDEN ● ●
Familiehotel; Kerstarrangement met life muziek vanaf 4 dgn ƒ 336,-. In een gezellige en ongedwongen sfeer, culinair genieten van onze diners. Vele recreatieve mogelijkheden. Vraag gratis folder aan.
Hotel Restaurant van den Hombergh : 04702-1291.

JUBILEUM AANBIEDING 3 dgs arrangement. ƒ 129,- HOTEL ASTERIA Venray. Folder:04780-11466.

DIV. BINNENLAND

KLEINE GROENE CAMPINGS 070-3202598.

DIV. BINNENLAND

DECEMBERFEESTEN OP DE BUITENPLAATSEN

Sinterklaasweekend (4 dgn. 3 n.) v.a. 105,- p.p.
Kerst/Oud & Nieuw (6 dgn. 5 n.) 215,- p.p.

Gezellig met het hele gezin Sinterklaas, Kerst of Oud & Nieuw vieren op de Buitenplaatsen. De Buitenplaatsen hebben voor elk decemberfeest een verrassend programma met o.a. spectaculaire theateractiviteiten in het Grand Théâtre. Geniet van uw luxe bungalow of appartement en van de talrijke voorzieningen, zoals overdekt zwembad, restaurants, sportfaciliteiten, verswinkel, etc. Kies voor de Sallandse bossen bij Buitenplaats Gerner te Dalfsen, de Zuidlimburgse heuvels bij Buitenplaats De Mechelerhof te Mechelen of het Friese middenmerengebied bij Buitenplaats It Wiid te Eernewoude. Bel en vraag naar onze aktiefolder.

DE BUITENPLAATSEN
INFO EN RESERVERINGEN:
GERNER 05293-3355 DE MECHELERHOF 04455-2250 IT WIID 05117-38400

ACTIEVE VAKANTIES

Ga mee op onze avontuurlijke en sportieve rondreis door het diepe zuiden van Tunesië. Na een dagje Tunis hobbelen we met de trein naar een exotische palm-oase. We gaan op visite bij berbers in hun grotwoningen en trekken op een kameel naar een vergeten woestijnfort. We verbazen ons over de fata morgana's boven de eindeloze zoutmeren en komen ervan bij in een uitzonderlijk mooi berggebied. De prijs is bijna nog interessanter: v.a. ƒ 899,- incl. KLM vliegretour, nederlandse reisleiding, alle vervoer per trein, taxi, landRover en lijnbus, alle overnachtingen in hotels, bungalowtjes, nomadententen en bamboehutten. Bel CHARTACTER voor een folder: 030-292474.

FRANKRIJK

Stuntprijzen PARIJS, 3 dgn: 25/11, 9-16 en 28/12 ƒ 149,- 4 dgn 27/12 ƒ 229,- inkl. bus, L/O, hotel, d/t, div. exc. Inl. ADW 08340-63162 (SGR)

GR. BRITTANNIË / IERLAND

Stuntprijzen LONDEN, 3 dgn: 25/11, 9-16 en 28/12 ƒ 199,- 4 dgn 24/11, 8-15 en 27/12 ƒ 274,- Inkl. bus, L/O, hotel, d/t, div. exc. Inl. ADW 08340-63162 (SGR)

DUITSLAND

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje nèt over de grens
Het gezellige familiehotel in Bad Bentheim bij Oldenzaal met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, KTV, mini-bar en telefoon. Zwembad (30°), sauna, solarium, bowling, bar en Konditorei.
Luxe 4-daags arrangement (3 n.) DM 225.- p.p.
Incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner. Tevens aantrekkelijke week-end- en andere meerdaags-arrangementen. Vraag ook naar ons aantrekkelijke kerst- en oudejaarsarr. Hotel Grossfeld, Schloßstraße 6, 48443 Bad Bentheim, Duitsland.
Bel 053-353246 (NL) of 0049 5922 828 (D) voor prospectus. Fax 0049 5922 4349.

ER EVEN LEKKER TUSSENUIT.....
in het gezellige hotel van Bad Bentheim, dichtbij Oldenzaal. Wij bieden u kamers met luxueuze badkamer/ligbad, toilet, KTV, tel. en minibar.
3-dg ARRANGEMENT (2 n) DM175 pp. HP
HOTEL MOZART, Stadtmitte, 48443 Bad Bentheim.
Bel 05423-88177 (NL) of 00-49.5922.3128 voor brochure.

OOSTENRIJK

De meest komplete en goedkope wintersportvakanties all in v.a. ƒ 815,- 10 dgs busreis H.P. 7 dgn skipas 6 dgn skiles, 7 dgn skiuitr. en avondprogramma. Dolomieten skisafari v.a. ƒ 995,-, 10 dgs busreis H.P. 7 dgn skipas 6 dgn skibegl., 7 dgn skiuitr. en avondprogramma. Langlaufsafari v.a. ƒ 650,- 10 dgs busreis H.P. 3 1/2 dgn l.l. les, 7 dgn l.l. uitr., 3 l.l. excursies en avondprogramma. Korting eigen auto ƒ 125,-. Groepskorting v.a. 10 pers. Bel voor Gratis gids Joy Tours: 070-3633938. SGR/ANVR

Zillertal + Gerlos Bus-autoreizen Gratis gids 02244-2162 PRO ZELL REIZEN.

Hoe bereikt u in één keer 4,2 miljoen lezers? Bel 072 - 196596

WINTERSPORT

GEWOON MET DE SKILIFT KAN ALTIJD NOG.

ALPE D'HUEZ FRANKRIJK vanaf 359
1 wk. eigen vervoer, appt. Pierre et Vacances en skipas. Per bus v.a. 559; per trein v.a. 625.

LANERSBACH OOSTENRIJK 363
1 week, eigen vervoer, halfpension.
Per bus v.a. 559; per trein v.a. 625.
SNEEUWZEKER SKIËN IN HET TUXERTAL

Haal de Wintersportbrochure bij de NBBS Reiswinkels of NBBS Reisagenten of bel 071-232020.
NBBS REIZEN
EEN GEWONE VAKANTIE KAN ALTIJD NOG.

ALLEEN op wintersport?
Groepsvakanties voor solo-reizigers (25-55 jaar) in Oostenrijk. Aktief en écht leuk! Folder? Bel Cirkel Holland Vakanties: 08348-2300!

10 DGN. SKIEEN POLEN/TSJECHIE: incl. lift, les, htl vp, grillavond, extra diner bij vertrek, ontbijt bij aankomst Ned. v.a. ƒ 375,- p.p. Bel Euro 90: 077-548884. Lid SGR.

Met **EIGEN GROEP** wintersport
Vrienden, families, bedrijven, vereniging, scholen,... Vanaf 15 personen geheel verzorgde skireizen. 5 tot 10-daagse reizen...Groepsprijzen...Vrijplaatsen. Brochure: DUKE TRAVEL B.V. 02274-2273.

ƒ 434 TSJECHIE. Zeer voordelig SKIEN! 10 dg, incl hotel/luxe bus en HP al v.a. ƒ 434 REKRO REIZEN ROTTERDAM. 010-4142233, tot 22.00 uur. SGR.

ƒ 699 K-I-R-C-H-B-E-R-G! Zeer fijn en centraal gelegen ***hotel. 10 dgse skireis incl. luxe bus en HP v.a. ƒ 699. REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00, sgr.

W-E-S-T-E-N-D-O-R-F! Fantastisch zonnig gelegen ***hotel. Sonnenalp. 10 dgse skireis incl.luxe bus en HP v.a. ƒ 609. REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00 uur. SGR.

ƒ 289! FRANKRIJK ski-toppers: Alpe d'Huez, Tignes, Les Arcs, La Plagne, Superdevoluy etc. Div app. 10dgs reis incl app.&skipas al v.a. ƒ 289. REKRO REIZEN ROTTERDAM. De Specialist! 010-4142233, tot 22.00 uur. SGR.

!! SNEEUW, SNEEUW, SNEEUW !!
Razendvoordelig skiën in Oostenrijk, Frankrijk en Italië. Bus + app/hp + skipas al v.a. ƒ 299,-! Gratis brochure BIZZ TRAVEL: 050-144255 Lid ANVR/SGR.

Skiën in Tsjechië is DUUR doen voor WEINIG geld! Prima 3***hotel, HP, eigen skischool, Royal Class bus enz. v.a. ƒ 200,- p.p. FUN TRAVELS, SGC/ANVR: 038-600175.

HET SNEEUWT!
De eerste sneeuw valt in de Alpen!
Bus, HP, skipas + les v.a. ƒ 695,- p.p.
Luxe appartementen + skipas v.a. ƒ 295,- p.p.
Bel voor gratis folder: 01650-55855
TELETRAVEL Lid SGR/ANVR.

GOEDKOOP skiën in Frankrijk, Italië, Oostenrijk en Tsjechië. Bus + skipas + appartement al v.a. ƒ 299,-. Vraag ook naar onze speciale jongerenreizen. Bel voor gratis brochure GoGo Tours 010-4142599 SGR/ANVR.

ƒ 399! PRIMEUR! Skiën onder de Spaanse zon op het dak van de Pyreneeën! 50 km piste & 20 liften op 2200 m. 10 dgse reis incl. ***hotel/HP en luxe bus v.a. ƒ 499. Eigen auto ƒ 399 Geen 1-pk.toeslag pas/les/huur ca. ƒ 130/ƒ 70/ƒ 90. REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00 uur. SGR.

ƒ 100 Korting! De superaanbiedingen uit Oostenrijk zijn binnen! Bespaar nu tot ƒ 50, ƒ 75 of ƒ 100 p.p. op een toch al supervoordelige Wintersport naar OOSTENRIJK ! Div. bestemmingen en perioden. REKRO REIZEN ROTTERDAM. 010-4142233, tot 22.00 uur. SGR.

SNOW + SUN = SKI-FUN IN TAX-FREE ANDORRA
1 week app. met eigen vervoer v.a. ƒ 79,- p.p. 10 dgn app. incl. bus v.a. ƒ 269,- p.p. 10 dgn hotel half pension incl. bus v.a. ƒ 449,- p.p. Toeslag Royal Class ƒ 50,-. Gratis folder bij uw ANVR of V&D reisbureau of bel: SNOEYINK BUS + AUTOREIZEN 05413-53200, anvr/sgr.

ZWITSERLAND

AL VANAF ƒ 199,-!!
Ned. Ski-Auberge ook groepen, PORTES DU SOLEIL. 7 dgn hp + skipas v.a. ƒ 499,-. 070-3502788/06-52718524

SPANJE

GRATIS GIDS '95 + kerstreis 12 dgn. VP hotel***, Salou ƒ 599, Lloret ƒ 659. Boosten busreizen SGR: 045-227777.

GRAN CANARIA, 4 dgn. Las Palmas incl. htl ƒ 595,-. 8 dgn. Pl. del Ingles incl. app. per lijnd. v. Viva Air, ƒ 695,-. Vraag uw reisburo of bel Mundicolor 020-6851711, SGR.

FREELINE Pendelbusvakantiereizen (ANVR/SGR) 94/95. Elke vrijdag naar Benidorm/Calpe, hotels, app. of gekomb. met prachtronde reis binnenland, Segovia, Toledo, Avila etc. Voor u het beste, vriedelijkste, eerlijkste, gunstigste en allermooiste reisprogramma. Voordelige reissommen. Hoge kinderhotelkorting. Gratis maaltijden in de bus. Pracht bussen, fijne chauffeurs en hostessen en services in Spanje. Alleen de busreis zonder accom? Freeline Royal Cl. retourtickets ad. ƒ 240,- inkl. maaltijden. Verkrijgbaar bij alle ANVR reisburo's. Meer info: 04970-16461.

ƒ 299,- VP! WINTERZON BENIDORM, incl. gratis ontbijt & diner in zeer luxe bus. Vertrek div. data 14-18-21-25-28 nov. 2-5-9-12 dec. & hele winter, jan-feb-mrt-apr. ied. ma. & vr. 10/17 dg VP (!) Htl Golden ** v.a. ƒ 369/579. Htl Las Vegas ** 10 dgn VP al bv 28 nov, 5-12 dec. v.a. ƒ 299! App. Gemelos 10/17 dgn ƒ 289/ƒ 399. NIEUW! Busretour ƒ 199 p.p. vol = vol. REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00, sgr.

KERST IN BARCELONA! Boeiende 8-dgse excursiereis v.a. ƒ 649! Rondje Spanje: 12-dgse busreis met o.a. Madrid, Toledo & Barcelona v.a. ƒ 1149! Vertrek 19/12! ANDALUSIE: 8-dgse vliegreis met o.a. Cordoba, Sevilla & Granada v.a. ƒ 1198! Vertrek 13, 20 & 27/12! Gratis reisgids! Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 anvr/sgr.

Solmar winter busreizen Benidorm. Voor iets meer dan ƒ 30,- per dag zit u in een heerlijk klimaat, in een goed hotel met lekker eten, goed gevuld buffet. Vertr. 25/11 10/17dgn ƒ 325/ƒ 545, 2/12 10dgn ƒ 325, 20dgn ƒ 625, 9/12 13 dgn ƒ 465, 38dgn ƒ 1599 (incl. kerst), 19/12 17dgn ƒ 947, 2/1 14dgn ƒ 449, 13-20-27/1 10/17dgn ƒ 354/ƒ 579 enz. Bijk.kosten: Royal Class ƒ 40, garatief. ƒ 15, adm.kosten ƒ 5. Bel 040-460560 en vraag naar onze gratis folder.

ITALIË

KERST IN ITALIë! 12-dgse busreis langs Rome, Florence & Venetië v.a. ƒ 999, vertrek 22/12! Romantisch Venetië: 8-dgse reis vertrek 22/12 & 27/12 v.a. ƒ 749! 9-dgse busreis met o.a. ROME, Florence & Siena v.a. ƒ 799. Vertrek 21/12 en 27/12! Kerst in ROME & LAZIO: 8-dgse vlieg-excursiereis v.a. ƒ 1199! Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 u. per dag) of 020-6202121 anvr/sgr.

DENEMARKEN

RUIM 25.000 VAKANTIEWONINGEN EN SPECIALE HOTELARRANGEMENTEN
MET GRATIS TOEGANGSKAARTEN VOOR LEGOLAND!
Vraag tegen portokosten ons infopakket met:
● DANSOMMER ● DANCENTER ● NOVASOL ● ULFBORG VEMB ● LANGELAND / FYN / AERO ● ODDER ● DIV. TOURISTBUREAUS
D.F.B. Geen reserveringskosten!
DANSK FERIEHUS BOOKINGBURO
Hoofdweg 99, Midwolda. Tel. 05975-1416. Fax 05975-2924.
Onbetwist de Denemarken Specialist

TSJECHIË / SLOWAKIJE

PRAAG-C., pension, km./badk. + bew. parking l/o ƒ 38,-. Kam. bij part. l/o v.a. ƒ 28,-. BoB Travel: 02290-39762.

De goedkoopste wintersportreizen naar TSJECHIE met auto of bus. Al v.a. ƒ 115,- p.w. Vraag snel de brochure aan bij GEBO REIZEN 05280-67000/020-6189966.

PRAAG! SRC biedt wekelijks keuze uit verschillende reizen, o.a. 6- en 7-dgse nachtbusreizen v.a. ƒ 279! 7-dgse excursiereis met eigen ***-hotel CAROL v.a. ƒ 599! 4-dgse Lang Weekend Vliegreis v.a. ƒ 599. OOK KERSTREIZEN! Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 u. p/dag) 020-6202121 anvr/sgr.

TURKIJE

Aktieve rondreis West-Turkije 22 dgn. ƒ 1695,- Oost-Turkije 22 dgn. ƒ 1795,- incl. vliegreis, hotels vervoer etc. Div. vertrekdata v.a. 9-4-1995. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

HONGARIJE

KERSTREIZEN BUDAPEST! Sfeervolle 8-dgse excursiereis incl. leuk kerstpakket, halfpension excursies v.a. ƒ 799! 7-dgse nachtbusreis v.a. ƒ [illegible] Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 anvr/sgr.

INDONESIË

Avontuurlijke rondreis Sumatra, Java, Bali, Sunda-eilanden en Sulawesi 22-34 dgn. v.a. ƒ 2895,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

SUMATRA-JAVA-BALI, uw droomreis voor 1995, 3[illegible] v.a. ƒ 3675,-. Folder DISCOVER: 020-6854506 SGR.

24 dg. Java-Bali ƒ 2.825,- /31 dg. Sumatra-Java-Bali ƒ 3.450,- Volledig verzorgd met RJA. Met Singapore Airlines is 23 dg. ƒ 2990,- /30 dg. ƒ 3650,- in 199[illegible] AHA TOURS 05980-95830 / 045-226743 / 070-347[illegible]

Trans-Sulawesi 29 d. ƒ 3395,-. Sumatra 22 d. ƒ 29[illegible] Sulawesi + Kl. Sunda.eil. 32 d. ƒ 3395,-. Java-Bali [illegible] ƒ 3095,-. Vietnam 30 d. ƒ 3395,-. Rustig tempo, veel vrijheid, desk. reisleiding, kl. groepen, Singapore Airlines. Info: ARCADIA REIZEN 072-200872 lid SGR

Kies voor onze verzorgde
OVERWINTERING OP BALI
Profiteer bij ons van de lage dollar!
Voor de overwintering van 1995 nog 2 diapresentaties AKERSLOOT 16 nov. WASSENAAR 18 nov. Aanvang 13.00 uur. Sluitingsdatum boeking 30 november. Inl. OBI (D. v.d. Linde). Tel 05212-1866. Zat. gesloten.

VAKANTIE?
ANWB-Reisbureau:
Thuis in de hele wereld
ANVR ANWB SGR

AZIË

Vietnam 30 dgn. ƒ 3[illegible] Eigen bus, desk.reisleiding, kl. groep, Sing. Airlines ARCADIA 072-200872

**De Vietnam specialist VIETNAM TRAVEL Tel. 070-3625800

AUSTRALIË / N. ZEELAND

Reisinformatie uit eerste hand, want we komen er vandaan! AUSTRALIë of NIEUW-ZEELAND vanaf ƒ 2905,- incl. vluchten, 10 dgn auto en 7 nachten m[illegible] In Australië ook 2 binn. vluchten mogelijk. Barron & Keijzer Travel 010-4780000/020-6258600. Lid SGR

EGYPTE

Avontuurlijke rondreis EGYPTE 15-22 dgn. v.a. ƒ 1[illegible] incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata Folder? DJOSER 071-126400 Lid SGR.

MIDDEN-AMERIKA

*Rondreis: MEXICO-Guatemala-Belize. 23/30 dgn ƒ 2995,- Uitgebreide folder DISCOVER: 020-6854506

COSTA RICA, schitterende 9 daagse rondreis vlucht en hotels v.a. ƒ 1899,- verlenging aan de Pacific coast mogelijk. Info GoGo TOURS: 010-4142599 anvr

CARIBISCH GEBIED

ISLA MARGARITA

Absoluut de goedkoopste mogelijkheid voor uw heerlijke vakantie in de Caribbean. 30 Km voor de kust van Venezuela en spotgoedkoop. Vlucht incl. hotel 9 dagen

ƒ 999,-

* meerdaagse reizen ook mogelijk
* 2x per week per Martinair
* combinatie met rondreis Venezuela mogelijk
* weer plaats vanaf 8 november, ook nog met Kerst (ƒ 1799,-). Belt u snel voor ons infopakket GoGo Tours 010-4142599. Korte Hoogstraat 11, Rotterdam. sgr/anvr

CRUISES

LAST-MINUTE! CRUISES
CAN. EILANDEN
MAROKKO * MADEIRA
19 en 26 nov.
ƒ 995,-
2 p. hut, VP, vlucht
BEL SNEL!
043-251999
EURO CRUISES

NEDERLANDSE ANTILLEN

De GROOTSTE KEUZE in Vak.app. met EXTRA goedkope vluchten op zonnig ARUBA, BONAIRE, CURACAO SINT MAARTEN, bij CARE Tel:02260-15519.

HOTEL WESTDUIN ****
Westduin 1, 4371 PE Koudekerke (Vlissingen)
50 METER VAN ZEE EN STRAND
Het is **NU** de hoogste tijd om uw kerst- of sylvesterarrangement aan zee te reserveren!
Als u nu belt, heeft u morgen alle info in huis.
Bel voor uw res. 01185-2510 fax 2776

Tegen de bossen, aan de rand van de Ardennen, ligt geheel buiten de bebouwde kom **Restaurant Gerardushoeve.** Vanuit het restaurant hebt u een schitterend en wijds panorama over het brede dal van de Geul en kijkt u uit over de uitlopers van de Eifel en de Ardennen. Reeds jaren is de Gerardushoeve HET restaurant waar het beginpunt is voor stevige boswandelingen. Voor het eerst organiseert de Gerardushoeve in samenwerking met Brand vanuit deze lokatie een
CULINAIR WANDELARRANGEMENT ƒ 28,50
Inclusief: **wandelroute** (6 of 10 km);
2 glazen **Brand Dubbelbock** (of voor de automobilist 2 alcoholvrije consumpties); **hazepeper** of **Jägerschnitzel**
Indien u onze puzzelvragen invult dingt u mee naar een weekend-arrangement voor 2 pers. ter waarde van ƒ 460,-
Geldig tot 28 november 1994
HOTEL-RESTAURANT
Gerardushoeve
Julianastraat 23 Epen ☎ 04455-1793
Hét hoogtepunt van de Mergellandroute!

TUI
Schöne Ferien!
Ab jetzt auch *hier:* Schöne Ferien!
Ob Pudelmütze oder Taucherbrille, ob Kenia oder Kufstein. Wir bringen Sie ans Ziel Ihrer Wünsche.
Sie haben es sich verdient!
Beratung und Buchung bei uns im TUI Reisebüro
Intertravel Reisebüro VÖHN
Dammstr. 6
D 52134 Herzogenrath
Tel.: 00-49-2406-2549
Wij spreken Nederlands!

Zondagmiddag 13 nov.
Walking Diner Dansant
Herfstfeest
met Jenny Leeds
ontvangst vanaf 16.00 uur
Eyckholt Roosteren
Eyckholtstraat 13 tel. 04499-4900

HUIZEN GEZOCHT!
ALS SPECIALIST voor onroerende goederen in de streek rond Aken zijn wij in het nederlandse grensgebied voortdurend op zoek naar geschikte objekten voor onze betaalkrachtige klanten.
UW PERSOONLIJK VOORDEEL zijn onze pluspunten voor u: competentie • vakkennis • langdurige internationale ervaring want wij komen op voor u belangen ten opzichte van:
- een reële prijsstelling bij de verkoop van u onroerend goed
- een verkoop-afwikkeling zonder problemen
- een snelle verkoop van u huis

PROFITEERD U ervan, dat wij gewoon meer te bieden hebben dan anderen want een goede dienstverlening brengt u meer winst als kosten en spaar't een hoop ergernis.
EEN BELONING VAN DM 250,- betalen wij aan diegene, die ons helpt aan iemand, die een huis te koop heeft. Belt u ons voor meer informatie.
HAUSVERMITTLUNG & FINANZIERUNG APPEL
0049/241/27715 • 9.30–13.30

GEMEENTE KERKRADE

Notarissen J.L.Th. Oostwegel en mr. P.W.H.A. Ritzen te Kerkrade-West

zullen op vrijdag 9 december 1994 om 15.00 uur in Gemeenschapshuis Heidsjer Trefpunt, Patronaatstraat 19 te Kerkrade-West in het openbaar ex artikel 3:268 Burgerlijk Wetboek **bij opbod en afslag in één zitting verkopen:**

gemeente Kerkrade: het woonhuis met ondergrond, tuin en verdere aanhorigheden, staande en gelegen aan de Akerstraat 78 te Kerkrade-West, kadastraal bekend als gemeente Kerkrade, sectie h, nummer 1457, groot 4,78 are.

Bezichtiging: in nader overleg met voornoemd notariskantoor.

Aanvaarding: terstond in eigen gebruik bij betaling van de koopprijs.

Betaling van de koopprijs: 1 februari 1995.

Van toepassing zijn de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1992.

Schriftelijke biedingen: kunnen tot 14 dagen voor de datum van veiling worden uitgebracht bij genoemd notariskantoor.

Nadere informaties: ten kantore van voornoemde notarissen, Willem Sophiaplein 10 te Kerkrade-West, gemeente Kerkrade, tel. 045-411945.

auto caubo Audi VW
Uw partner voor al uw autozaken.

Wij bieden u aan:

Passat 1.8/90 pk GL, 4-drs.	1991	ƒ 26.950,-
Passat Variant CL 1.8/90 pk	1991	ƒ 26.650,-
Audi 80 1.8S 90 pk, schuifdak, metallic	1988	ƒ 16.850,-
Audi 80 1.8S 90 pk, automaat, stuurbekr.	1990	ƒ 28.800,-
Audi 80 Design 1.8 90 pk, stuurbekr., c.v.	1991	ƒ 29.650,-
Audi 80 2.0 90 pk, metall., stuurbekr., c.v.	1992	ƒ 36.950,-
Audi 80 Turbo diesel, div. extra's,	1992	ƒ 35.650,-
Audi 80 Turbo D stuurbekr.	1992	ƒ 35.950,-
BMW 316, 4-drs., metallic	1987	ƒ 11.950,-
BMW 318i, metallic, veel extra's	1991	ƒ 35.950,-
Ford Sierra 2.0 CL, metallic	1989	ƒ 10.900,-
Ford Sierra 1.6, 4-drs., azur, schuifdak	1991	ƒ 17.900,-
Honda Civic DX 1.5, 3-drs.	1992	ƒ 24.950,-
Honda Civic 1.5 ltr., zilverstar	1993	ƒ 27.950,-
Mazda 323 1.3, 3-drs., LX	1990	ƒ 13.950,-
Nissan Prairie 2.0 SLX	1991	ƒ 27.900,-
Nissan Primera 1.6 LX, 4-drs.	1991	ƒ 28.900,-
Opel Kadett 1.8 autom., metallic	1987	ƒ 9.400,-
Opel Astra CD aut., sedan, schuifd., v. extr.	1993	ƒ 31.900,-
Opel Ascona 1.6 GLS 5-drs. metallic	1993	ƒ 26.950,-
Renault Clio 1.6 metallic	1992	ƒ 30.900,-
Seat Ibiza 1.2 XL Sabatini	1991	ƒ 13.900,-
Suzuki Samurai Jeep, 18.000 km, zwart	1992	ƒ 18.900,-
Volvo 340 DL 1.7, stuurbekr.	1987	ƒ 7.900,-
Volvo 440 GL, diverse extra's	1992	ƒ 24.900,-
Diverse Golfs 1.3/1.6/1.8 ltr., v.a.	87/88	ƒ 7.900,-
Golf Van 1.9 diesel metallic	1992	ƒ 21.950,-
Golf 1.8/90 pk 5-drs. schuifdak	1993	ƒ 30.950,-
Jetta 1.6, 4-drs., Pacific	1991	ƒ 20.950,-
Mercedes 190 E, div. extra's	1990	ƒ 25.950,-
Mercedes 190 D 141.000 km div. extr.	1986	ƒ 14.950,-
VW Golf GTi, leer, schuifdak, airco, etc.	1986	ƒ 13.500
Audi 90 2.2 E (5 cyl.), airco, 15" velg. etc.	1985	ƒ 8.950,-
Peugeot 405 GLI automaat, stuurb. schuifd.	1991	ƒ 24.450,-
Peugeot 405 GLi Break, electr. schuifdak	1991	ƒ 26.950,-

* = Auto's van 1e eigenaar
Bovenstaande auto's worden door ons volledig gegarandeerd.
Neerhem 25, Valkenburg a.d. Geul, tel. 04406-1504[illegible]

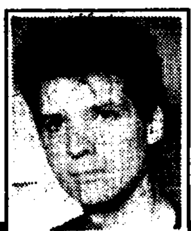
Drugstransport volgens het spoorboekje

Heerlen Centraal, tien voor twaalf. De intercity naar Amsterdam vertrekt over negen minuten. Twee conducteurs komen rustig het perron opgelopen. Als hun gevraagd wordt naar de collega die als drugskoerier heeft gefungeerd lijkt het opeens alsof ze een trein moeten halen. De twee geüniformeerden versnellen hun pas. „Het mag niet, hè?" is het enige dat een conductrice nog achterwaarts over haar schouder roept.

Het mag niet. Zo eufemistisch zal de officier van justitie zich waarschijnlijk niet uitdrukken, als de conductrice in januari voor de rechter verschijnt. Want de 26-jarige M.T. uit Kerkrade voorzag een aantal dealers in Oostelijk Zuid-Limburg maandenlang van heroïne en cocaïne.

Het drugsmilieu in Heerlen concentreert zich in hoge mate rond het station. En de lijn Heerlen-Randstad vice versa is een uitgelezen transportroute voor de narcotica. „Op sommige dagen is het hier rond het station erg onrustig. Dan weet je dat er spul is aangekomen," zegt de perronopzichter.
De verhalen zijn bekend, vertelt politiewoordvoerder in Heerlen Jos Koevoets. „Het zijn vaak dagtoeristen uit Amsterdam of van boven uit Friesland. Ze komen om hun drugs te verkopen, bijvoorbeeld aan Duitsers, en nemen dan de trein weer terug." Tientallen van dit soort koeriers zijn in de laatste anderhalf jaar aangehouden in Heerlen. Heerlen past met name op deze mensen het openbare-ordebevel toe. „De gezichten ken je, het zijn hoofdzakelijk mensen van boven de grote rivieren."

door
BENTI BANACH

Koevoets kent gevallen van smokkelaars die reizen met een condoom vol drugs in hun lichaam. Een ander kwam met partner en een kinderwagen volgestouwd met heroïne. Driekwart jaar geleden liep het stelletje tegen de lamp na een gedegen observatie door de politie van het herhaaldelijk verschonen van de poepluiers.

Hoewel Koevoets zegt dat de drugs op de gekste plaatsen worden verstopt, is de trein een makkelijk aanvoermiddel voor drugs. „De pakkans in de trein is klein," weet de politieman. „Ach, als je de kaart van Europa pakt, dan kun je zo de rode lijnen met drugsroutes trekken: Parijs-Roosendaal, de treinen Zürich, Innsbruck," meent de perronopzichter. Heerlen-Amsterdam ook? Hij zwijgt veelbetekend. „Het is makkelijk, ze verstoppen de drugs achter een brandblusser of zo. En van een afstand houden ze het spul in het oog."
„De trein mag niet gezien gaan worden als hét middel om drugs te vervoeren. Ik heb ook niet het vermoeden dat er nu kilo's drugs per trein worden vervoerd," zegt Winand Feenstra. Hij is de chef van de gearresteerde conductrice en houdt kantoor op Heerlen Centraal. Feenstra durft zelfs de stelling aan dat de trein minder veilig is dan de auto. „De trein is een gesloten systeem. Er wordt ook meer gecontroleerd dan in auto's," zegt hij.

Maar Feenstra weet ook: „Onze mensen controleren op vervoersbewijzen, niet op bagage, dat mogen ze niet. Je bent ook wel blij dat je niet weet wat sommige reizigers bij zich hebben." A. Smulders van de spoorwegpolitie zegt het zo: „Van de buitenkant kun je niet zien of iemand in zijn boodschappentas een pak melk of drugs heeft."

Maar na condoom en kinderwagen is er nu het NS-blauw bijgekomen. De gearresteerde conductrice uit Kerkrade heeft waarschijnlijk onder haar dienstuniform zakjes met harddrugs gedragen, gekregen van dealers in de Randstad en bedoeld om te verspreiden in Heerlen en omstreken.

„Nee, dit is geen reclame voor de NS." Sinds de arrestatie van de NS-conductrice worden de geüniformeerde kaartjesknippers gevraagd of ze ook een bijverdienste hebben. Heel vervelend, vinden ze op Heerlen Centraal, want hun treft helemaal geen blaam. Het was de eerste en tot nu toe enige keer in de NS-historie. Het voorval versterkt echter het beeld van Heerlen-drugsstad en de trein als notoir aanvoermiddel. „Je bent blij dat je niet weet wat sommige reizigers bij zich hebben."

● *'Je bent blij dat je niet weet wat sommige reizigers bij zich hebben.'* Foto: KLAUS TUMMERS

De conductrice was drie jaar in dienst van de spoorwegen. „Een gewoon blond meisje, onopvallend. Ik heb nooit iets vreemds aan haar gezien," zo omschrijft de perronopzichter haar. T.'s chef W. Feenstra is ook niets opgevallen. „Zoiets hadden we niet verwacht. Het maakt diepe indruk, we waren verslagen toen we het hoorden."

Feenstra heeft geen idee hoe de conductrice maandenlang als drugskoerier heeft kunnen optreden. „De sociale controle onder conducteurs is groot. Maar uitzonderingen bevestigen de regel, hè?" NS-voorlichtster Ellie von Jessen zegt dat de verdachte veel in privétijd heeft gedaan, en daar heeft haar werkgever geen zicht op.

Ook de voorlichtster noemt de sociale controle tussen conducteurs onderling. „Maar als iemand daar per se onderuit wil, dan kan dat." T. heeft vooral gewerkt op de route Amsterdam-Heerlen. Von Jessen: „Als je op de langere afstanden werkt, heb je ook langere rustpauzes. Er is niemand die je verplicht om in Amsterdam met collega's koffie te gaan drinken." Volgens haar hoeft het NS-personeel daarom zeker niet te merken dat een collega er tussenuit knijpt voor een drugstransactie met een zware jongen. „Zeker in de drukte van Amsterdam."

Na een maandenlang onderzoek van de spoorwegpolitie en de politie van Kerkrade, is de conductrice op 6 oktober op station Sittard in de boeien geslagen en afgevoerd. Twee weken later werden zeven handlangers opgepakt: twee broers uit Landgraaf van 24 en 25 jaar, een 28-jarige man uit Landgraaf, een 39-jarige thuisloze man, een 34-jarige vrouw uit Zuid-Duitsland, een 21-jarige Hagenaar en een 24-jarige Heerlense met wie de conductrice nauw samenwerkte.

Geen van de zeven was werkzaam bij de NS. Feenstra vindt het daarom vervelend dat T.'s collega's nu voor drugskoeriers worden aangezien. „'Zeker ook een bijverdienste?', dat soort snerende opmerkingen krijgen ze te horen. Dat doet pijn." Hij wil dan ook vooral benadrukken dat de 26-jarige Kerkraadse de spreekwoordelijke uitzondering was, die de regel bevestigt. T. heeft voor haar indiensttreding bij de NS gewerkt als gevangenbewaarder in De Geerhorst in Sittard. Daar heeft ze eervol ontslag gekregen. Von Jessen zegt dat er op grond van haar tijd bij De Geerhorst geen reden bestond haar niet aan te nemen bij de NS. Justitie in Maastricht doet geen uitspraken over haar werkwijze of mogelijke handlangers. De Kerkraadse komt in januari voor de rechter.

Zowel Feenstra als Von Jessen zeggen dat het imago van NS-conducteurs doorgaans goed is. „Als we ergens slecht op scoren, dan is het de dienstregeling," zegt de voorlichtster. „Dit is voor ons geen reden om het imago op te gaan poetsen."
Heerlen Centraal, drie minuten voor een. De intercity staat klaar. Een conducteur wil net instappen. „Mijn collega? Ik zou van alles over haar kunnen zeggen. Maar dat doe ik liever niet." Hij springt op de trein die vertrekt richting Amsterdam.

Heimwee naar socialisme na val van de Muur

Jülich, een suffig stadje tussen ...ken en Düsseldorf, is weinig te ...erken van het eerste jubileum ...n de Val van de Muur in Berlijn. ...ijf jaar na de historische gebeurtenis hangen er geen vlaggen aan ...e muur bij *Kapsalon Heinz* of de ...*duscho*. Geen knallende sektkurken of schuimend bier in de straten. Het dagelijkse leven gaat die woensdag 9 november onverstoorbaar door, Muur of geen Muur. De meeste inwoners halen hun schouders op bij een terugblik op de jongste geschiedenis. Op een enkeling na, zoals Gisa Stein. Ze heeft ...redenen daartoe. Het neerhalen van de gehate muur gaf haar als Oostduitse een nieuwe toekomst in het Westen. Maar het leed uit het verleden is gebleven. Net zoals het ...deukte verlangen naar een ander, een beter DDR.

Haar eigen Stasi-dossier durft ze niet in te zien. Ze wil eigenlijk ook niet weten wie haar bespioneerde. ... dat het oude vriendschappen ... zal maken. Bang voor het ...t mogelijk eigen familie erbij betrokken is. Een stuk eigen verleden wordt bewust naar de achtergrond verdrongen. „Tot op

door
FRITS VAN OTTERDIJK

...t moment van vandaag houd ik ...stvulling mijn nieuwsgierigheid in toom. Ik wil het eenvoudig... niet horen of zien. Omdat ik ...t eigenlijk al lang weet. Toch zie ... die tijd als de mooiste periode in ...n leven. Ik voelde me met mijn ... lentes jong, sterk en kon de hele wereld aan. Die herinnering wil ik ... houden."

...n het begin was ik angstig. Plotseling werd iedereen in de DDR aangestoken door een vrijheidsdrang. Maar niemand wist precies ... er zou gaan komen en niemand kon terug. Iedereen werd op ... mysterieuze wijze voortgedreven. Het verspreiden van vlugschriften en plakaten was nog steeds strafbaar. We stonden als het ware met één been in de gevangenis. Het zou nu moeten gebeuren of anders nooit meer."

„Ik heb nachtenlang op een oude typemachine van voor de Tweede Wereldoorlog honderden kopieën zitten tikken. De Stasi had namelijk alle typemachines vanaf 1949(!) geregistreerd en zou zo makkelijk kunnen achterhalen wie de kopieën had gemaakt."

„Ik woonde in Güstrow, zuidelijk van Rostock. Daar werden we via de Westduitse media op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen in de rest van het land. Zoals de massademonstratie in Leipzig, de situatie in de ambassades in Hongarije en Tsjechoslowakije waar duizenden Oostduitse vluchtelingen bijeengepakt zaten. Ook in Güstrow gingen in de zomer '89 mensen 'op vakantie' die niet meer naar huis terugkeerden. Ik vond het beter om hier te blijven. Om hier een verandering af te dwingen en niet weg te lopen. Zo belandde ik al snel bij het Neues Forum. Een groep burgers en geestelijken die op vreedzame wijze sociale veranderingen in de DDR wilden doorvoeren. In Güstrow zelf werden de eerste demonstraties vanuit de kerk georganiseerd. De wekelijkse vredeswake werd aangegrepen om zich te manifesteren. De wakes kregen geleidelijk een meer politiek karakter. In het begin kwamen er maar tien, vijftien mensen. Later werden dat er honderden. Die konden we niet allemaal kwijt in de kerk, zodat de bijeenkomsten op het kerkplein verder gingen. Er werden 's avonds kaarsen opgestoken en gebeden. Het waren vreedzame, stille protesten die uitgroeiden tot demonstraties van meer dan 20.000 mensen. Ruim de helft van de inwoners van Güstrow deed mee, op het gevaar af dat de Stasi zou ingrijpen. De ommekeer is heus niet alleen in Berlijn, Leipzig of Dresden tot stand gekomen. Dat proces speelde zich af in de hele DDR."
Bij het opengaan van de Duits-Duitse grens, de val van de Muur, leek het voor Gisa Stein alsof er een ballon werd leeggelaten. Elke 'Ossie' rende naar het 'begroetingsgeld' in West-Duitsland, zijnde honderd harde D-Mark. Niemand had nog tijd om te demonstreren voor een betere DDR. „Het was frustrerend. Op die negende novemberavond zaten we bij elkaar in de Domkerk, bezig met de voorbereidingen voor de demonstratie van maandag. Er kwam iemand binnen gerend met een klein Oostduits transistoradiootje. 'De grenzen zijn open!' Maar niemand jubelde. Iedereen vond het *Scheisse*, omdat de demo niet door zou gaan. Toch is de helft als een gek naar het Westen gereden om het daar te vieren. Ik niet. Ik vond het niet het juiste tijdstip, omdat alle opgebouwde kracht uit elkaar was geblazen. Het actiewezen kalfde snel af. Het leefde slechts één keer kortstondig op toen het Stasi-gebouw werd bestormd en de dossiers door de straten dwarrelden. Daarna werd het stil en werd het kerstmis. De eerste kerst met sinasappels en bananen. Tjonge, al die Oostduitsers maar bananen eten. Alsof geluk viel af te meten aan de hoeveelheid bananen die men in zijn leven heeft gegeten. Iedereen praatte alleen maar over bananen."

● *Gisa Stein anno 1994 in het westen. Op de inzet houdt ze rechts het spandoek vast met 'Mecklenburg schläft nicht' tijdens een grote demonstratie eind '89 in het Oostduitse Güstrow.* Foto: FRANS RADE

„We werden platgewalst door de ontwikkelingen. Van de plannen die we met de DDR voorhadden, bleef weinig over. We hebben het alleen maar 'als' en 'maar'. Toch blijft het jammer dat een aantal zaken niet anders is gelopen. We wilden met het Neues Forum geen opheffing van de DDR maar een 'andere' DDR. Socialisme klinkt mij nog steeds niet als iets slechts in de oren. De ideeën van Marx en Engels waren niet zo slecht."

Het werd uiteindelijk *'Die Wende der Wende'*. De negatieve draai die de veranderingen kregen. „Iedereen begon voor zichzelf, er was geen eenheid meer. Aan die versplintering werkte de Stasi volop mee. Die versplintering pakte sterk in het nadeel van de Oostduiters uit. Bij de eerste vrije verkiezingen waren alleen de Westduitse partijen goed georganiseerd. We konden alleen maar op hen stemmen, er was geen Oostduits alternatief."

„Het had zo mooi kunnen worden. Uit al het negatieve van Oost en West hadden we in de oude DDR iets positiefs kunnen maken. Maar de DDR-burgers hebben zich helemaal blindgestaard op de Westerse welvaart. Ze wilden alleen maar imiteren in plaats van zelf iets te creëren."

Een mislukte liefde dreef Gisa Stein naar West-Duitsland. Ze wilde weg uit het kille Güstrow, maar niet vanwege de economie of politiek. Via oude kennissen kreeg ze een woning in Jülich aangeboden. Bij aankomst draaide dat meteen uit op een behoorlijke cultuurschok. „In februari '90 kwam ik op Rosenmontag op het hoofdstation in Köln aan tussen al die 'Jekken'. Carnaval was voor mij iets van een andere planeet. Aanpassen kost altijd moeite. Iemand uit Beieren die zich in Berlijn vestigt, zal ook problemen krijgen. Dat heeft niets met oost of west te maken."

Drüben. Het vroegere DDR. Het lijkt alweer eeuwen achter haar te liggen. Ze voelt zich meer een *Wossie*, een Westduitse Ossie. „In al mijn gesprekken probeer ik zowel het beeld van de DDR als van West-Duitsland te nuanceren. Beide kanten hebben een catastrofaal verkeerd beeld van elkaar. Het doet pijn om te zien dat de eenwording de mensen alleen maar verder uit elkaar heeft gedreven. Nu ze openlijk en vrij kunnen reizen, bezoeken ze elkaar niet langer."

Ik heb hier in Jülich gezocht naar medeburgers uit de vroegere DDR. Het lijkt erop dat niemand meer openlijk er voor uit wil komen dat hij uit de DDR komt. Iedereen probeert zijn verleden te vergeten. Misschien omdat ze hier in het westen de oude DDR afdoen als één grote bende. Maar daarmee trappen ze ook de Oostduitsers in de grond. De DDR, de staat, dat is het volk, dat zijn wij."

Gisa Stein werkt nu sinds enkele jaren als free-lance journaliste in Jülich. Ze mag nu op een moderne tekstverwerker haar artikeltjes tikken zonder angstig achterom over haar schouder te kijken. De Bonner Presse Argentur bood haar een half jaar geleden een vaste baan aan als correspondente. Ze zou daarvoor moeten terugkeren naar Güstrow. Waar ze vroeger van droomde, legt ze nu naast zich neer. Want van mensen die ze op haar afscheidsfeest wilde uitnodigen, werd steeds langer. Dat zette haar aan het denken. Ze besloot definitief de knoop door te hakken en samen met haar vriend en zoontje in het Westen te blijven. Ze zweeft niet langer tussen haar heden en verleden. Tussen West en Oost.

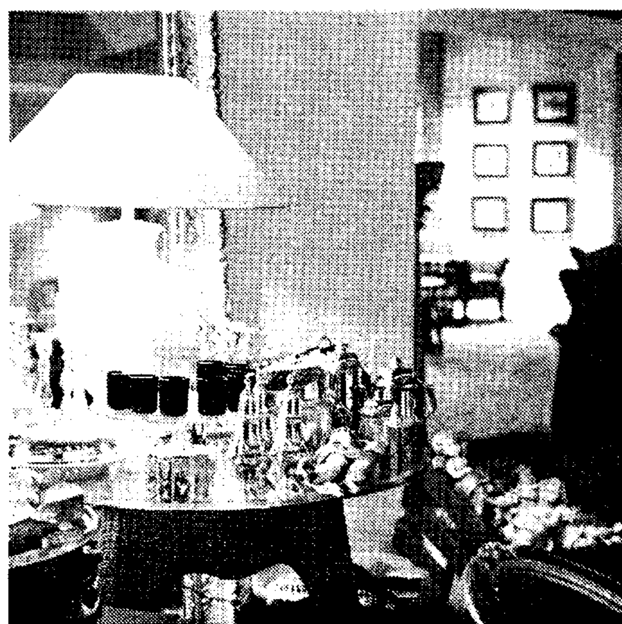
De warmste beurs voor exclusief wonen

Bent u op zoek naar stijlvol meubilair en woonaccessoires met net dat beetje extra's? Laat u dan inspireren op Huis & Sfeer 94! Deze herfstbeurs, die van woensdag 16 tot en met zondag 20 november aanstaande plaatsvindt in het Maastrichts Expositie & Congres Centrum (MECC), presenteert immers het nieuwste, het mooiste en het exclusiefste op woongebied. Geniet van de sfeervolle entourage en waan uzelf in een landelijke, romantische omgeving waarin lanen, rozenbogen, pergola's en bomen de sfeer bepalen. Loop als het ware door uw favoriete woonblad, want Huis & Sfeer 94 belooft dit jaar echt een bijzonder sfeervolle beurs te worden.

Huis & Sfeer inspireert

Huis & Sfeer is een even inspirerende als gezellige veel-in-één-beurs.
Neem nou bijvoorbeeld de naderende winterse feestdagen. In het Théâtre Créatif geven decorateurs u veel tips en adviezen om van de Kerst dit jaar iets bijzonders te maken. Leer hoe u prachtige kroonluchters van wilgenteen kunt maken en bekijk de vele mogelijkheden om de kersttafel dit jaar weer eens heel anders te dekken. Ook kerstdecoraties krijgen natuurlijk veel aandacht.
In twee hallen laten meer dan 140 exposanten u veel woonplezier beleven.

Daarnaast heeft Huis & Sfeer 94 voor u nog veel méér in petto:

Théâtre Créatif: sfeerspecialisten laten zien hoe u onder meer hooiberen, moseenden, guirlandes, footstools en wintertuinboeketten kunt maken. Verder kunt u hier kosteloos architectuur-adviezen krijgen voor binnen en buiten en krijgt u tips om zelf eenvoudig een tuin aan te leggen en te onderhouden. Ook het trompe-l'oeil en schildertechnieken als marmeren, patineren en sponsen komen aan bod.

Tea Garden: hier kunt u uitrusten van uw beursimpressies in een typische Kerstsfeer en genieten van een geurend kopje thee met heerlijke lekkernijen. Een aanradertje!
Grand Café: heeft u al eens gegeten in een Romeins badhuis?
Dit is de locatie voor een verfijnd restaurant met uitzicht op de fraai aangelegde Bamboo Garden.
B & O Design World: wat dacht u trouwens van de authentieke geluidsbeleving van een bioscooptheater en een concertzaal, maar dan in uw huiskamer? Hoe mooi dit allemaal in uw interieur past, ziet en hoort u op deze beurs!
Music Salon: de concertpianisten Roger Moens en Maurice Bonnemayers onthalen u op oorstrelende muzikale intermezzo's.

Young Design Award: ruim honderd studenten aan hogescholen en academies uit Nederland, België en Duitsland presenteren hun inspirerende ontwerpen op de beursvloer. Hun werk wordt door een deskundige vakjury én door u als publiek beoordeeld en bekroond.

Huis & Sfeer: een kleine greep uit het uiterst gevarieerde aanbod

- **Tuinideeën en -materialen in sferen van Japans tot Engels**
- **Breed aanbod van vloeren, zoals parket, marmertegels en grindvloeren**
- **Meubilair in iedere stijl, compleet met stoffering en open haarden**
- **Keukens van toen en nu met onder meer terrazzo-aanrechten en granieten werkbladen, en voor op tafel: koffieserviezen, bestekken, kristal en accessoires**
- **Hifi-apparatuur en -design voor top-luistergenot**
- **Slaapcomfort in Victoriaanse en moderne sferen**
- **Luxe badkamers met onder meer whirlpools en spabaden**
- **Kunst voor ieder interieur, met bijvoorbeeld design-beeldhouwwerk, antiek, maar ook werk van Herman Brood en Corneille**
- **Compleet ingerichte sfeerkamers om zo in weg te dromen**
- **1001 materialen en cadeau-ideeën voor de kerstdagen, zoals windlichten, Venetiaanse lantaarns, potterie, design-klokjes en fotolijstjes**

HUIS & SFEER HEET U EEN WARM WELKOM!

OPENINGSTIJDEN HUIS & SFEER 94:
weekdagen van 13.00 - 22.00 uur
weekend van 11.00 - 18.00 uur
TOEGANGSPRIJZEN:
volwassenen *f* 12,50
kinderen tot 12 jaar en 65-plussers *f* 7,50
kinderen tot 4 jaar gratis

mecc Maastricht

HUIS & SFEER 94 MOET U ZIEN ÉN ERVAREN!

Piloten in nood gebruiken al sinds de Eerste Wereldoorlog een parachute om hun vliegtuig te verlaten. In de Tweede Wereldoorlog werd het valscherm ook gebruikt om legereenheden achter het front te droppen. Die soldaten sprongen min of meer vrijwillig uit het vliegtuig. Sindsdien is parachutespringen een sport. Maar een vliegtuig in nood naar beneden laten komen aan een valscherm, daar werd tot voor kort nog niet aan gedacht. De Akense Fachhochschule, afdeling vliegtuigbouw, heeft drie jaar geëxperimenteerd en een parachute voor zweefvliegtuigen ontwikkeld. Het is niet ondenkbaar dat die vinding binnen afzienbare tijd wordt gebruikt in de burgerluchtvaart.

Vliegtuigen aan een parachute

Mogelijk ook toepassing in de burgerluchtvaart

door MAARTEN DE KEVER

Schinveld, 1985. Twee zweefvliegtuigen botsen in de lucht tegen elkaar. Een van de twee stort neer. Beide inzittenden vinden de dood. De piloot van het andere toestel kan zijn leven redden met een hachelijke noodlanding. Ook vorig jaar stortte in Schinveld een zweefvliegtuig neer, met de dood van de piloot als gevolg.

Dat er bij dit soort ongelukken doden vallen, is binnenkort mogelijk te voorkomen. Dank zij een vinding van de Akense Fachhochschule, afdeling vliegtuigbouw. Onder leiding van prof. dr. Wolf Röger ontwikkelden de Duitsers een parachute die moet voorkomen dat zweefvliegtuigen zich met een snelheid van zo'n 400 kilometer per uur in de grond boren.

Aanleiding voor het onderzoek van de Akenaren is een verontrustende conclusie van het Duitse ministerie van verkeer. Terwijl bij straaljagers tien procent van de ongevallen een dodelijke afloop kent, blijkt dat bij de helft van alle botsingen tussen zweefvliegtuigen dodelijke slachtoffers zijn te betreuren. Ondanks het feit dat alle vliegers verplicht een parachute aan boord hebben. Dat komt omdat zweefvliegtuigen heel snel beneden zijn. „Zweefvliegtuigen zoeken stijgende lucht, thermiek, om omhoog te komen. Die is niet overal voorhanden. Daarom krijg je in een gebied met thermiek veel vliegtuigjes, met een grotere kans op botsingen. Bij zo'n botsing breken meestal onderdelen af en wordt het vliegtuig onbestuurbaar, mede ook omdat geen motor aan boord is. Hoewel zweefvliegtuigen gebouwd zijn om lang 'te drijven' in de lucht, werkt die eigenschap averechts als een onderdeel kapot is; dan storten ze juist heel snel neer. Meestal binnen tien seconden. Als piloot heb je vrijwel geen mogelijkheid om het toestel te verlaten. Zeker niet als je bedenkt dat je minstens zes seconden nodig hebt om de glaskap van de cockpit te openen," aldus Röger.

Het idee van de parachute is niet nieuw. Al meer dan een jaar verkoopt een Amerikaans bedrijf valschermen voor kleine eenmotorige vliegtuigjes, Cessna's. En ook voor ultralichte vliegtuigjes zijn parachutes ontwikkeld. Maar omdat zweefvliegtuigen zwaarder en sneller zijn, kunnen die systemen niet in de zweefvliegsport gebruikt worden.

Röger en zijn medewerkers ontwikkelden twee verschillende systemen. Het 'pilotenreddingssysteem' en het 'vliegtuigreddingssysteem'. De onderliggende gedachte is dezelfde: zorg ervoor dat het vliegtuig tijdens zijn val geremd wordt. Daartoe werd een parachute ontwikkeld die door de piloot kan worden geactiveerd. Omdat alles zeer snel moet gebeuren wordt de parachute 'weggeschoten'. Het motortje zorgt er tevens voor dat de parachute en het bijbehorende touw niet in aanraking komen met de staart van het vliegtuig. De parachute zit op drie plaatsen vast aan de carrosserie, om te voorkomen dat het vliegtuig scheef gaat hangen.

„Maar toen kwamen de problemen pas," aldus Röger. „Want de vleugels zorgen voor luchtstromingen in het valscherm, met schommelingen als gevolg. Dientengevolge hebben we de parachute bevestigd aan een koord met een lengte van 15 meter, waardoor windstroming rondom de vleugels niet meer in de parachute komt. Maar toch waren de schommelingen nog niet weg. Het bleek dat het vliegtuig het meest stabiel hangt, als het onder een hellingshoek van 25 graden naar beneden komt." Toevalligerwijs is dat ook de meest gunstige hoek waarop het vliegtuig de grond kan raken. „Zowel piloot als vliegtuig hebben dan de minste last van de klap."

Bij het pilotenreddingssysteem ontvouwt zich eveneens een parachute boven het vliegtuig. Op het moment dat het vliegtuig 'hangt' zorgt een mechanisme ervoor dat de piloot uit de cockpit wordt getrokken en aan de parachute naar beneden zeilt. Binnen een halve seconde is de piloot buiten, waardoor het systeem al vanaf een hoogte van honderd meter werkt. Het vliegtuig, zonder inzittenden, slaat te pletter.

„Piloten zijn echter niet zo gecharmeerd van deze oplossing omdat het vliegtuig alsnog naar beneden stort. Ze denken dat bij het vliegtuigreddingssysteem het toestel nog te repareren is. Maar vooralsnog is dat niet zo." Men wil binnenkort starten met een onderzoek naar kreukelzones voor zweefvliegtuigen maar daarvoor moeten eerst financiële middelen ter beschikking worden gesteld.

Hoewel de Duitser er geen onderzoek naar heeft gedaan, meent hij dat het systeem ook zal werken bij motorvliegtuigen met propellor-aandrijving. „In principe kan het systeem nut hebben bij alle vliegtuigen die niet sneller dan 500 kilometer per uur vliegen. Kom je daarboven, dan worden de krachten die op de parachute worden uitgeoefend te hoog. Zelfs hele sterke vezels kunnen zo'n parachute niet in bedwang houden. Bovendien bestaat de kans dat door de klap van de opening van de romp van het vliegtuig openscheurt."

Röger denkt aan toepassingsmogelijkheden bij zakenvliegtuigen en bijvoorbeeld een Fokker 50. De Amsterdamse vliegtuigfabrikant staat echter erg sceptisch tegenover het verhaal. „We krijgen dagelijks telefoontjes van 'uitvinders'. We vragen ze dan om hun verhaal op papier te zetten en dan hoor je meestal niets meer. Maar het lijkt mij een erg onwaarschijnlijk verhaal," vertelt een woordvoerster van de vliegtuigbouwer.

Het Duitse ministerie van verkeer heeft inmiddels de onderzoeksresultaten van de Fachhochschule ontvangen en werkt aan een richtlijn. Bij de Fachhochschule heeft zich ook al een fabrikant gemeld die het systeem op de markt wil brengen. Naar verwachting zullen tijdens de aanstaande wereldkampioenschappen in Nieuw-Zeeland deskundigen het systeem bespreken. „Het is niet ondenkbaar dat het systeem binnen afzienbare tijd verplicht wordt," aldus ir. Luc Boermans van de Technische Universiteit Delft, afdeling lage snelheidsaerodynamica en tevens vicevoorzitter van de Ostiv, een organisatie die zich bezighoudt met wetenschappelijk onderzoek naar veiligheid bij zweefvliegtuigen. Hij is, in tegenstelling tot Fokker, erg enthousiast over de uitvinding. „Er zullen nog een aantal zaken veranderd en verbeterd moeten worden, maar ook ik acht het niet uitgesloten dat het systeem in andere vliegtuigen gebruikt kan worden."

● *Langzaam en statig daalt het zweefvliegtuig aan de Akense parachute.*

---

denkwijzer

„Zo sprak een vrouw tot mij: 'Zeker, ik brak het huwelijk, maar eerst brak het huwelijk mij!' Deze ene zin, afkomstig uit het geschrift Von alten und neuen Tafeln van de duitse dichter-filosoof Friedrich Nietzsche, zegt het eigenlijk allemaal al. Scheiding is in de meeste gevallen niets anders dan breukbevestiging, niets meer dan een formele bevestiging van een allang aanwezige realiteit. Nietzsche's zin zegt ook dat die realiteit vaak een zeer wrede, mensen kapotmakende is. De Nederlandse dichter Adriaan Roland Holst heeft dat in ieder huwelijk sluimerend potentieel aan wreedheid ooit op de volgende wijze cynische wijze verwoord: „Het geeft te denken dat huwelijk alleen rijmt op 'gruwelijk' en 'afschuwelijk'.

HUWELIJK RIJMT OP GRUWELIJK

door RENÉ DIEKSTRA

In 1992 werd er in ons land over een kleine 94.000 paren de huwelijks- en over ruim 30.000 de scheidingsformule uitgesproken. Onder de stellen die huwden, zaten er ongeveer 16.000 (of zo'n 17%) waarvan een of beide partners het al minstens een keer eerder met een huwelijk geprobeerd hadden. En dat niet voor even, maar vaak vele jaren lang. De duur van het voorafgaande huwelijk was gemiddeld 12 jaar!

Tegen die achtergrond zijn twee bevindingen uit recent onderzoek opmerkelijk. De eerste is dat, als we afgaan op wat (ex)partners daar zelf over zeggen, een meerderheid van die eerdere huwelijken lange tijd goed is geweest, dat er vaak jarenlang sprake was van een liefdevolle relatie. De tweede opmerkelijke bevinding is, dat een aanzienlijke groep (ex)partners (schattingen variëren van 20-40%) aangeeft al op het moment van de eerdere huwelijkssluiting de nodige twijfels te hebben gekoesterd over 'moet ik het nou wel of niet doen?' De eerste bevinding roept de vraag op: waarom gaat wat goed is op een gegeven moment toch verloren? De tweede bevinding roept de vraag op: „waarom toch getrouwd als je twijfelt?"

Wat het laatste betreft, in het algemeen zijn het vaker de vrouwen dan de mannen die vooraf al twijfelen. Het zijn ook vaker vrouwen die signaleren dat wat lange tijd een bevredigende relatie lijkt te zijn geweest langzamerhand in het slop dreigt te raken. Maar ze hebben vaak grote moeite om die boodschap bij hun partner over te krijgen.

Een duidelijk voorbeeld daarvan was een van de mannen in een therapiegroep, laat ik hem Joop noemen, die tijdens een bijeenkomst een keer op de volgende manier uitpakte: „Mijn vrouw zegt dat, tenzij ik verander, zij een scheiding wil. Ze zegt dat we al tijdenlang langs elkaar heen leven. Terwijl ik op dat punt echt mijn uiterste best doe. Maar het lijkt wel alsof het nooit genoeg is voor haar. Ik probeer een goed echtgenoot te zijn, een goede vader, ik sloof me uit zodat we ons een beetje luxe kunnen veroorloven, maar ik weet het nou echt niet meer."

Verschillende andere mannen uit de groep herkenden zich blijkbaar in dit beeld. Een van hen drukte dat als volgt uit: „Mijn stemming gaat op en neer met die van mijn vrouw. Als ze zegt dat ze van mij houdt, als ze me lief behandelt, voel ik me gewoon goed. Een paar lieve woorden, af en toe wat goeie sex, en ik ben gelukkig. Maar als ze me bekritiseert, daar kan ik absoluut niet tegen, dan voel ik me hopeloos. Ik doe dan echt alles om haar uit die stemming te krijgen, zelfs als ik er absoluut geen zin in."

Wat deze mannen, zonder zich daar nog duidelijk bewust van te zijn, in wezen op tafel legden was het feit dat ze wel een verschrikkelijke hoop verwachten van de 'centrale' persoon in hun leven.

Voor de meeste gehuwde mannen geldt dat ze van die ene persoon, hun vrouw, verwachten dat ze hun beste vriend is, hun exclusieve minnares, de moeder van hun kinderen, hun belangrijkste bron van emotionele steun, de planner van hun sociale activiteiten, de verbindingsofficier met hun (schoon)families, en de manager van hun gezinshuishouden. Bovendien, ook als mannen zelf een deel van de huishoudelijke taken voor hun rekening nemen, dan nog verwachten ze van dezelfde vrouw dat ze het voornaamste aanspreekpunt is voor schoonmaken, koken, en opvoeden. Zelfs als vrouwen een baan hebben, zo blijkt uit een onderzoek uitgevoerd in een aantal 'westerse' landen en gepubliceerd in Arlie Hochschild's boek The Second Shift (De tweede ploegendienst!), doen ze gemiddeld per week 15 uur meer huishoudelijk werk dan hun partners.

Geen enkel teamverband, en een huwelijksrelatie is in wezen niet anders dan een teamverband, kan een dergelijke ongelijkheid in verwachtingen en taken voor lange tijd verdragen zonder dat het begint te kraken, zonder dat een van de teamleden begint te protesteren en klachten te uiten. Klachten die in wezen aanklachten zijn. De reacties van veel mannen op deze aanklachten ondermijnen de relatie vaak alleen maar verder en blijken bij nader onderzoek vrijwel altijd een directe weerspiegeling van het man-vrouw patroon dat ze in hun gezin van herkomst hebben meegemaakt.

Er is een groep mannen, zoals de eerder gegeven voorbeelden, die iedere keer van boosheid van hun partner zo schrikt, dat ze tot het uiterste zullen gaan om haar weer gunstig te stemmen. Dit type man is opgegroeid met het idee dat de beste manier om te overleven is een vrouw te vinden en vervolgens al het mogelijke te doen om haar gelukkig te maken. Zijn primaire levenshouding is de goedkeuring van zijn partner te verwerven door zich constant naar haar wensen en behoeften te richten. Omdat hij moeite heeft uit te maken wat hij nou zelf precies voelt en wil, gaat hij af op wat zijn vrouw hem op dit punt aangeeft. Hoe hij zich over zichzelf voelt, hangt af van hoe zij gevoelsmatig tegenover hem staat. Zijn grootste angst is verlies van haar liefde en waardering. Daarom is het voor hem ook niet of nauwelijks mogelijk openlijk boos op haar te worden of dingen met haar uit te spreken of uit te vechten. Zij is, om zo te zeggen, zowel zijn emotionele VVV als zijn KEMA-keur. Voor haar betekent het dat zij altijd de sterkste van de twee moet zijn, de eind-verantwoordelijkheid voor alles draagt en die ongelijkheid kan haar en de relatie op den duur lelijk opbreken.

Het andere reactiepatroon is dat van de man die zich emotioneel terugtrekt vanwege een fundamenteel onvermogen om een emotioneel-intieme relatie met een vrouw aan te gaan. Zijn primaire levenshouding is succes en zelfwaardering te zoeken in zijn werk of in andere 'mannelijk-competitieve' activiteiten buitenshuis. Hij leidt een dubbel leven – op zijn werk actief en betrokken, thuis passief, afstandelijk, niet betrokken. Hij benut thuis vooral als een 'tankstation'. Hij heeft een hekel aan de vragen van zijn partner naar meer emotionele beschikbaarheid, voor haar, voor de kinderen, voor andere familieleden.

Het derde reactiepatroon is dat van de man die op de machtstoer gaat. Door middel van zijn fysieke kracht, zijn grotere kennis van bepaalde zaken, van zijn geld of om haar gewoon buiten belangrijke beslissingen houden, probeert hij de relatie aan zijn persoonlijke behoeften ondergeschikt te maken en te houden. Het zijn de mannen die van jongsaf aan geleerd hebben dat mannen superieur zijn aan vrouwen, dat je 'de vrouwen hun plaats moet laten weten', en dat je haar gewoon regelmatig moet verbieden te zeuren of moet dreigen dat als ze niet ophoudt je... Het is ook de man die werkelijk meent dat de drie voornaamste dingen in deze wereld zijn: sex, geld en macht.

Op de levensbeschrijving van alle drie type mannen is van toepassing wat Annie Romein-Verschoor in haar Vrouwenwijsheid zo mooi onder woorden bracht: „Nergens ben ik een zinnetje tegengekomen dat getuigt van de warmte, van de vertedering, van een zich verplaatsten in, zich aanpassen aan de verlangens en de tobberijen van de ander, de met toegeeflijkheid aanvaarde hebbelijkheden die in een lang huwelijk zo kunnen binden, en irriteren soms."

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

SINT JOZEFZIEKENHUIS

Het Sint Jozefziekenhuis is een middelgroot algemeen centrumziekenhuis voor Kerkrade en omgeving. Er zijn 235 bedden, inclusief een PAAZ-afdeling met 24 bedden. In het Sint Jozefziekenhuis worden 24 specialismen beoefend.

De Stichting Sint Jozefziekenhuis heeft de uitvoering van een aantal ondersteunende en administratieve taken. In samenwerking met de Stichting V&B en de R.K. Stichting Moederschapszorg, opgedragen aan de Stichting ZVBM.

Binnen het St. Jozefziekenhuis bestaat op de afdeling Radiologie een parttime vacature voor een

RADIODIAGNOSTISCH LABORANT m/v voor 24 uur per week

Het betreft een tijdelijke vacature vooralsnog tot 15 mei 1995, met een redelijke kans op verlenging tot 15 november 1995.

Kandidaten dienen bereid te zijn aanwezigheids- en bereikbaarheidsdiensten te verrichten.

Taak/functie:
Het verrichten van radiodiagnostische werkzaamheden waaronder angiografieën, echografieën, mammografieën en C.T.

Selectie-eisen:
Opleiding: - Het diploma Radiodiagnostisch Laborant en een Bewijs van Bevoegdheid.

Ervaring: - Ervaring strekt tot aanbeveling.

Persoon: - Goede contactuele eigenschappen.
- In staat zijn om in teamverband te kunnen werken.

Salariëring:
Salariëring geschiedt conform de salarisschaal functiegroep 45, afhankelijk van opleiding en ervaring, waarbij ƒ 2.907,= het minimum en ƒ 4.446,= het maximum bruto per maand bedraagt bij een fulltime dienstverband. Voor de verdere arbeidsvoorwaarden is de CAO voor het Ziekenhuiswezen van toepassing.

Inlichtingen:
Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij mevrouw R. Verschooten, hoofd Radiologie, telefoon: 045-450331 en bij de heer C. Lemmens, hoofd Poliklinische Dienst, telefoon 045-450716.

Solliciteren:
Belangstellenden worden uitgenodigd binnen 10 dagen hun schriftelijke sollicitatie onder vermelding van referentienummer RG94113 te richten aan: Stichting Z.V.B.M., t.a.v. mevrouw R. Giero, personeelsconsulente van de Dienst Personeel & Organisatie, Postbus 640, 6460 AP KERKRADE.

tempo-team uitzendbureau

INDUSTRIE

Controleur m/v
met spoed voor een bedrijf in de omgeving van Sittard. U beschikt over goede ogen en kunt zich goed concentreren. Daarnaast bent u flexibel en zowel 's middags als 's avonds inzetbaar. Het werk is part-time voor ± 20 uur per week en biedt goede toekomstperspectieven.
Informatie: 046 - 51 42 22, Ingrid van der Veld
Sittard, Rosmolenstraat 4

Inpakkers m/v
voor een bedijf in Kerkrade. De werkzaamheden bestaan uit het sorteren en inpakken van kleerhangers. Dit doe je in dagdienst tegen goede verdiensten. Ben je vanaf december voor zeer lange tijd beschikbaar? Dan is dit de baan voor jou! Leeftijd: 17 tot 20 jaar.
Informatie: 045 - 46 56 56, Monique Bosch
Kerkrade, Grupellostraat 35

TECHNIEK

Keukenmonteur m/v
voor een relatie in Stein. Behalve 2 à 3 jaar relevante werkervaring hebt u een rijbewijs. Wilt u meer weten? Bel dan of kom langs.
Informatie: 046 - 75 29 70, Maurice Bosch
Geleen, Rijksweg Zuid 1a

Automonteur m/v
per direct voor een bedrijf in Geleen. Relevante werkervaring is noodzakelijk en een LTS- of KMBO-diploma gewenst. U bent gemotiveerd en ± 24 jaar.
Informatie: 046 - 75 29 70, Maurice Bosch
Geleen, Rijksweg Zuid 1a

Interieurbouwer m/v
voor een bedrijf in de buurt van Geleen. U bent een enthousiaste aanpakker met de juiste werkmentaliteit. Enkele jaren ervaring in de interieurbouw is noodzakelijk en u kunt meteen beginnen.
Informatie: 046 - 75 29 70, Maurice Bosch
Geleen, Rijksweg Zuid 1a

Tekenaars m/v
voor diverse relaties in Maastricht. Er zijn mogelijkheden voor piping-, staalbouw- en constructiewerk. Hiervoor hebt u een diploma MTS-/HTS-WTB en relevante werkervaring. De duur van het werk kan variëren van enkele weken tot enkele maanden.
Informatie: 043 - 21 70 17, Luc Willems
Maastricht, Hoenderstraat 3

Calculator m/v
voor een dakdekkers-bedrijf in Maastricht. U gaat o.a. werk opnemen, offertes maken en u bent betrokken bij de uitvoering. Naast een diploma MTS-Bouw hebt u relevante werkervaring. Bij gebleken geschiktheid is deze baan voor langere tijd. De werktijden zijn in overleg.
Informatie: 043 - 21 70 17, Marja Talmon
Maastricht, Hoenderstraat 3

Monteur elektronica m/v
voor een relatie nabij Maastricht. U kunt zelfstandig defecten aan uiteenlopende computer-apparatuur localiseren en repareren. Hiervoor hebt u een opleiding op MTS-elektronica-niveau en minimaal 3 à 5 jaar relevante werkervaring. Het is belangrijk dat de u Engelse of de Franse taal goed beheerst. De voertaal in het bedrijf is Engels. Er zijn goede perspectieven bij gebleken geschiktheid. Leeftijd: van ± 25 tot 30 jaar.
Informatie: 043 - 21 70 17, Marja Talmon
Maastricht, Hoenderstraat 3

ABC BETON B.V.

ABC Beton B.V. is een uiterst modern toegeruste handelsmaatschappij die in Nederland en Duitsland naam heeft gemaakt als betrouwbare partner in het aannemen en doen uitvoeren van in het werk gestorte en monolith afgewerkte betonbedrijfsvloeren, alsmede in de import en handel in betonmortel en sierbestrating. ABC Beton vertegenwoordigt bekende Belgische en Duitse bedrijven op de Nederlandse markt en is de alleenvertegenwoordiger voor het kwalitatief uiterst hoogwaardige produktengamma van KANN-Baustoffwerke. Het bedrijf heeft als doelgroep de aannemers en architecten in de industrie-, utiliteits-, woning- en wegenbouw en de bouwmaterialenhandel. In verband met de toename van de activiteiten op de Nederlandse en Duitse markt willen wij voor de firma in contact komen met een (m/v)

Commercieel Vertegenwoordiger Nederland/Duitsland

professioneel relatiebouwer in de bouwwereld

De functie:
- U onderhoudt op een actieve wijze de reeds langer bestaande relaties van ABC Beton met aannemers, bouwmaterialenhandelaren, architecten, planbureau's, hoveniersbedrijven, gemeenten en wegenbouwbedrijven.
- U bent vanuit uw persoonlijkheid zeer goed in staat om nieuwe relaties te werven.
- U combineert uw grondige kennis van de bouwmarkt met enthousiasme voor uw produkten.
- U bent in staat om de ABC-betonprodukten en het vanuit Duitsland uiterst professioneel ondersteunde KANN-produktengamma efficiënt te promoten op de Nederlandse markt.
- U werkt uiterst zelfstandig binnen het werkgebied Brabant, Limburg en het aangrenzende Nordrhein-Westfalen (BRD).
- U werkt nauw samen met en rapporteert aan de directeur van ABC Beton.

ABC Beton vraagt:
- Praktische kennis van in ieder geval de Nederlandse bouwwereld.
- Commerciële kwaliteiten die gestaafd worden met aantoonbare verkoopresultaten in de bouwwereld.
- Gevoel voor de marktontwikkelingen in Nederland en/of interesse in de ontwikkelingen van de Duitse markt.
- Technisch inzicht in de bouw en de capaciteiten om dit commercieel te vertalen.
- Leeftijd 27-40 jaar.
- Opleiding op minimaal MBO-niveau.
- Goede spreekvaardigheid in de Duitse taal.

ABC Beton biedt:
- Goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden, waarbij een auto van de zaak tot de mogelijkheden behoort.
- Een salaris dat beïnvloed wordt door e[en] goed resultaat.
- Een sterk zelfstandige baan met perspe[c]tief bij een solide bedrijf die u met veel vrijheid kunt inrichten en uitbouwen.
- Een uitstekend en goed doordacht produktenpakket met duidelijke marktmogelijkheden.
- Goede en enthousiaste ondersteuning vanuit Nederland en Duitsland.

Bent u geïnteresseerd in deze commerciële kans? Schrijf dan uw sollicita[tie]brief, voorzien van c.v. en ref.nr. 126.9621 naar
Mercuri Urval B.V.
Gaetano Martinolaan 85
6229 GS Maastricht.

Mercuri Urval

GEVESTIGD SEDERT 1929

A.J. Steenkist-Rooijmans B.V.

Hurksestraat 1a, Eindhoven

groothandelsbedrijf in machines en gereedschappen

Wij zijn een dynamische en snelgroeiende technische handelsonderneming op het gebied van gereedschappen en machines in de breedste zin van het woord. Om deze groei verder door te zetten, zijn wij met spoed op zoek naar een

vertegenwoordiger m/v

(voor Noord- en Zuid-Limburg)

Onze voorkeur gaat uit naar een medewerker in de leeftijd van 24 - 40 jaar met verkoopervaring.

Heeft u ervaring in de installatietechniek (verwarming/koeling/sanitair/electro), doorzettingsvermogen, goede contactuele eigenschappen en bent u flexibel en gemotiveerd, dan bent u misschien onze kandidaat!

Wij bieden u een prettig verkoopteam met een open visie, goede arbeidsvoorwaarden, waaronder ook een bedrijfsauto.

Schrijf uw sollicitatiebrief naar: **A.J. Steenkist-Rooijmans B.V.**
t.a.v. afdeling personeelszaken
Postbus 4, 5600 AA Eindhoven

U.V.A. (e.a.g.)

für Wirtschaft und Kapital
zoekt voor de provincie Zuid-Limburg

verkoopleiders en/of verkopers m/

Wij vragen:
* goede contactuele eigen[schap]pen.
* Doorzettingsvermogen.
* Klantgerichte instelling.
* Leeftijd: 22-50 jaar.
* Opl. min. M.B.O. of da[armee] vergelijkbaar.
* I.b.v. eigen vervoer en rijbe[wijs]

Wij bieden:
* vast salaris van respecti[evelijk] ƒ 8.000,- of ƒ 5.000,- en [provi]siemogelijkheden.
* Interne opleiding.

Uw schriftelijke reactie kunt u voorzie[n van] pasfoto en c.v. richten aan de directie, Promenade 167, 6411 JG te Heerlen.

TECHNICI OP PROJECT-BASIS:

Polec biedt continue aantrekkelijke functies bij diverse opdrachtgevers in Nederland. Op dit moment zoeken wij in verband met een sterk groeiende orderportefeuille technici voor de volgende vacatures:

PIPING & MACHINEBOUW
Tekenaars en Constructeurs t.b.v. diverse langdurige projecten.
Hoofdconstructeur machinebouw t.b.v. de produktie van electronische componenten.

BOUWKUNDE
Werkvoorbereider met 2 jaar ervaring.
Calculator met 5 jaar ervaring.
Projectleider/Hoofd Uitvoerder met 5 jaar ervaring.
Tekenaar beton/staal met 3 jaar ervaring.

ALGEMEEN
Ervaren technici kunnen altijd telefonisch contact met ons opnemen om hun mogelijkheden binnen onze organisatie door te spreken.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met dhr. P. van Meeuwen, dhr. F. de Vet of mw. C. Giezenaar.

polec
WILHELMINASINGEL 74
6221 BL MAASTRICHT
TEL. 043 - 21 85 85

TechTrain

Training, Translations, Technical writing

Door toename van onze activiteiten zijn de volgende vacatures ontstaan:

Vertalers Engels, Duits, Frans en Spaans
Voor het vertalen van cursusmaterialen en handleidingen op het gebied van procestechniek, elektronica, materiaalkunde en meet- en regeltechniek. U dient een gediplomeerd technisch-wetenschappelijke vertaler te zijn.

Materiedeskundigen kunststoftechnologie, procestechniek, elektronica, mechanische technieken.
Wij hebben behoefte aan free-lance medewerkers voor de inhoudelijke revisie van vertalingen en cursusmaterialen en/of voor het verzorgen van technische cursussen en trainingen.

Tekstschrijvers:
Voor het schrijven van cursussen en handleidingen. U hebt een technische en/of taalkundige opleiding op HBO of WO-niveau. Passieve kennis van moderne vreemde talen is vereist.

Tolken-gespreksbemiddelaars: Engels, Frans, Duits, Spaans, Japans, Russisch
U bent niet alleen een professioneel tolk, maar bent ook bekend met vaktaal op technisch en bedrijfseconomisch terrein.

Wij bieden vertalers gedurende de looptijd van een project een arbeidscontract, met uitzicht op vast dienstverband. Free-lance medewerkers ontvangen een vergoeding op declaratiebasis. Voor auteurs geldt een vergoeding op basis van royalties.

Voor alle vacatures wordt het geroutineerd kunnen omgaan met tekstverwerkingsapparatuur als vanzelfsprekend verondersteld. Bij grotere vertaalprojecten worden de werkzaamheden normaliter ten kantore van TechTrain verricht.

Stuur uw sollicitatiebrief vergezeld van een curriculum vitae voor 24 november a.s. naar **TechTrain, Hommerterweg 104, 6431 EX Heerlen-Hoensbroek** t.a.v. *Ir. W. van Hassek.*

TechTrain ontwikkelt, bewerkt en verzorgt technische cursussen en trainingen voor bedrijven en instellingen. De schriftelijke en audiovisuele cursusmaterialen, waaronder CD-i's, worden indien nodig zelf geproduceerd en vertaald. Vertaalprojecten worden door een team van vertalers en inhoudsdeskundigen uitgevoerd. TechTrain bezit een goed en modern ingericht instructielokaal met kantoorruimte. Voor het vastleggen en bewaken van uniforme vaktechnische terminologie wordt gebruik gemaakt van elektronische databanken die, samen met elektronische woordenboeken via een LAN door de vertalers online geraadpleegd worden. Bedrijven maken in toenemende mate gebruik van onze tolkendienst t.b.v. technisch-commerciële besprekingen met buitenlandse zakenrelaties.

piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT. **Bel 045-71996**

Je toekomst is geen

Zaterdag 19 november a.s.
van 10.00 tot 15.00 uur

Ergotherapie en Logopedie:
Zandbergsweg 111,
Hoensbroek
Telefoon 045-219191

Fysiotherapie:
Heuvelweg 7,
Heerlen
Telefoon 045-700600

Wil je volgend jaar een HBO-opleiding in de gezondheidszorg gaan volgen? Kom dan op de Open Dag kennismaken met de Hogeschool Heerlen.
Je toekomst is toch zeker veel te belangrijk om op goed geluk een school te kiezen....

ERGOTHERAPIE
leidt op tot functies in:
- revalidatiecentra
- algemene ziekenhuizen
- psychiatrische instellingen
- verpleegtehuizen
- 1e lijns-voorzieningen
- bedrijfsgezondheidszorg

FYSIOTHERAPIE
leidt op tot functies in:
- revalidatiecentra
- algemene ziekenhuizen
- gezondheidscentra
- zelfstandige praktijk
- sport en recreatie
- bedrijfsgezondheidszorg

LOGOPEDIE
leidt op tot functies in:
- revalidatiecentra
- algemene ziekenhuizen
- psychiatrische instellingen
- zelfstandige praktijk
- onderwijs: basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs

hogeschool heerlen
ALS JE KIEST VOOR MEER DAN STUDEREN

NBM-AMSTELLAND woningbouw

Industrieterrein 40
Postbus 7084
5980 AB Panningen
Telefoon: 04760-74040
Telefax: 04760-73838
Bank: ABN-AMRO Helden 47.21.22.118
Postbank: 40.10.498
KvK Venlo 29099

NBM Amstelland Woningbouw Zuid BV wordt gevormd door Nevanco Helden, Nevanco Heerlen en Nevanco Breda. Vanuit deze plaatsen vinden dagelijks de contacten met opdrachtgevers en de bouwprojecten plaats, terwijl voorbereidende en ondersteunende activiteiten in Panningen gecentraliseerd zijn.
Door coördinatie met de NBM Amstelland Woningbouwbedrijven in andere regio's en door de bundeling van kennis, beschikt de opdrachtgever in een klap over alle denkbare projectervaring en bouwtechnieken. Zowel groot- als kleinschalig.

Op de afdeling Uitvoering is een vacature voor:

UITVOERDER m/v

Tot uw taak behoort de uitvoering van een of meer delen van een woningbouwproject. Voor deze functie denken wij aan een MTS'er Bouwkunde met aanvullende opleidingen op het gebied van uitvoering en organisatie van bouwwerken.
Ruime praktijkervaring, bij voorkeur opgedaan in de uitvoerende bouw, is een pré.
Leeftijd tussen 30 en 35 jaar.
Voor nadere informatie kunt u kontakt opnemen met hoofd Personeelszaken, aan wie u ook uw schriftelijke sollicitatie kunt richten.

GEMENGD KOOR ZANGLUST GELEEN

DIRIGENT(E)

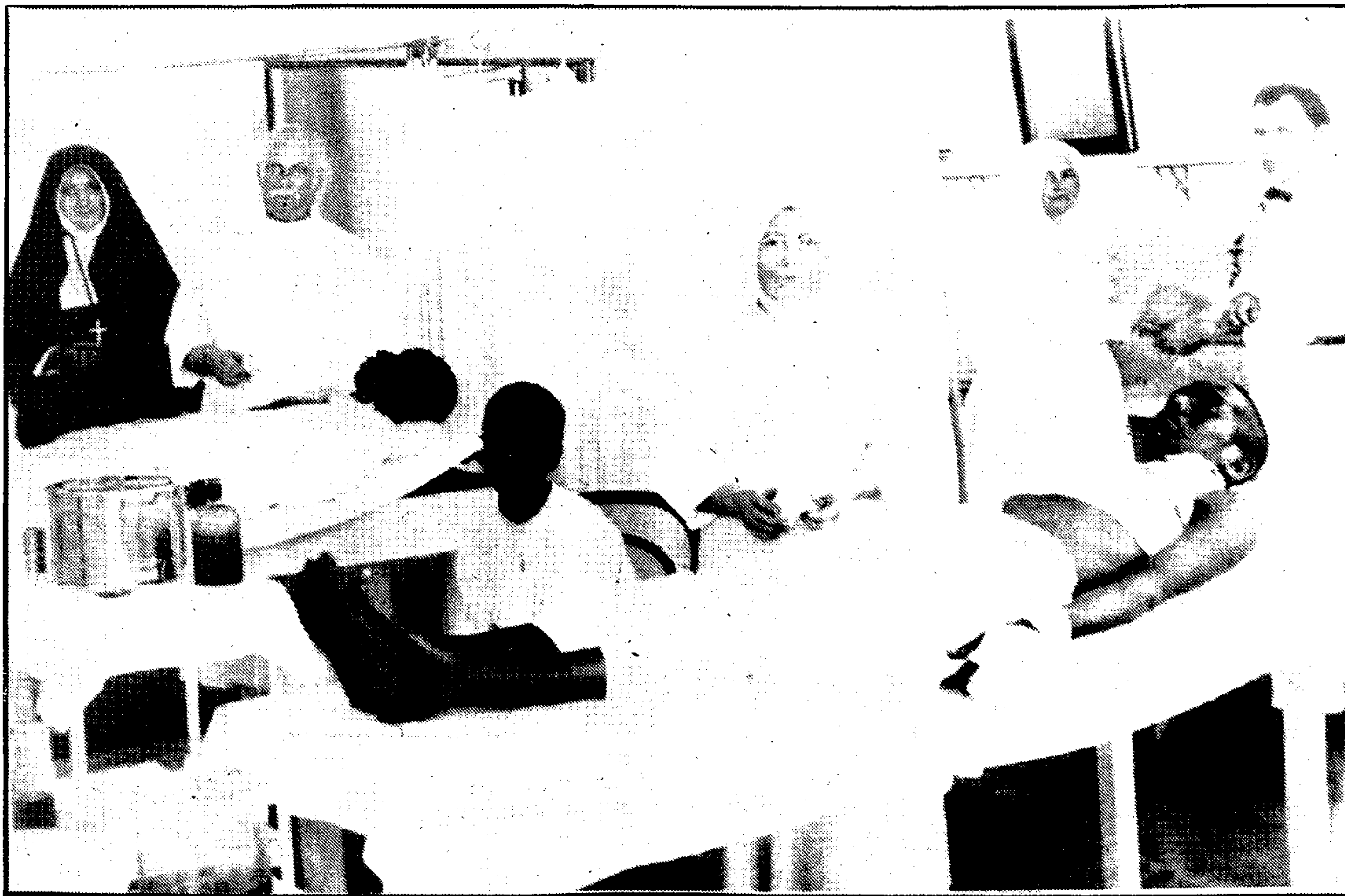
KIND ZONDER KLEUR.

Voor tienduizenden kinderen in Nederland blijven dingen die het leven kleurrijk maken steeds buiten bereik. Dat komt doordat er in hun tehuis, internaat of pleeggezin vaak niet genoeg geld voor is. Kinderhulp brengt daar verandering in door geld in te zamelen, en dat te verdelen onder instellingen die vallen onder de Wet op de jeugdhulpverlening. Steun Kinderhulp. Voor al die kinderen die in hun bestaan wel wat kleur kunnen gebruiken.

kinderhulp
NATIONAAL FONDS KINDERHULP
Brinkpoortstraat 32, 7411 HS Deventer, Tel.: 05700 - 11899.
GIRO 40 40 40 DEVENTER

'De liefde gaat nooit met pensioen'

Met het nodige vertoon kregen ze onlangs een rits koninklijke onderscheidingen op de bloemetjesjurken gespeld. Uit dank voor honderd jaar aanwezigheid in Suriname. De Zusters van Liefde, vergrijsd en steeds geringer in aantal. Op de tafel naast de terrasdeur staan een thermoskan koffie, een botervlootje en een pak hagelslag. In de grote gemeenschappelijke huiskamer van het klooster neemt zuster Brigit plaats aan de tafel. „De onverwachte onderscheidingen, de mensen die speciaal overkwamen uit Nederland, het hele feest, 't was geweldig, laat ik dát zeggen."

● *Zuster Philomena en zuster Jeanine, in de jaren vijftig in de melaatsenkolonie Majella, met enkele door hen verzorgde kinderen.* Foto: GPD

Zusters van Liefde honderd jaar actief in Suriname

DOOR WIM BUNSCHOTEN

De zusters worden oud. Vers bloed is er in geen jaren bijgekomen. De laatste tien jaren van hun aanwezigheid zijn misschien al aangebroken. Maar ach, dat is geen ramp. Op de een of andere manier, denkt ze, zal het werk wel worden voortgezet. Wat gedaan is, gaat nooit verloren.

In de kamer heerst orde en netheid. Op een van de zitbanken een zorgvuldig geplaatst kussen met geborduurde paardekop. Een ouderwetse hangklok met slinger tikt nadrukkelijk de tijd weg. En voor de verstrooiing een half afgemaakte legpuzzel: een kerkje in een bloemrijk Zwitsers bergdorp.

Eenenzeventig jaar oud is ze. Toen zuster Brigit 38 jaar geleden naar Suriname vertrok, was de afspraak nog dat ze voor het leven ging. Van de huidige soepele regels - 'eigen baas' en elke twee jaar een ticket - heeft de missiezuster niet kunnen profiteren. Haar ouders stierven thuis in Brabant, op 7700 kilometer afstand. Terug naar Nederland om tenminste de begrafenis bij te wonen, was niet aan de orde.

Na tien jaar Suriname mocht ze voor het eerst terug. „Dan kom je op Schiphol aan... je verwacht je ouders, een begroeting. Maar ze zijn er niet." Zuster Brigit rommelt in een stapel papieren. „Toch wist je het vantevoren. Op de boot, in de haven, heb ik voorgoed afscheid van ze genomen. Ik heb ze nooit meer terug gezien. Pas als je naar het graf bent geweest, ga je het langzaam verwerken."

'Wettig huwelijk'

Sommige van de zusters zijn uitgetreden, teruggekeerd en hebben een gezin gesticht. Zuster Brigit zal het niet veroordelen. Want wie is zij? Zelf peinst ze er niet over. „Ik voel me prettig. Ik heb dit gewild. Opoffering ja. En bidden, want zonder bidden zijn we nergens. We zijn niet voor ons plezier op de wereld, ook niet voor straf trouwens. En zusters onder elkaar, da's leuk hoor."

En dat er geen Surinaamse zusters zijn om het werk voort te zetten, hebben de Zusters van Liefde voor een deel aan zichzelf te wijten. „Wij waren nogal streng in het begin. We wilden alleen meisjes hebben uit een wettig huwelijk." In een land als Suriname wordt de spoeling dan snel dun, zeker in vroeger jaren. „Daar hebben we inderdaad spijt van gekregen. Eerst mochten ze niet en nu willen ze niet. Ze kunnen het niet meer opbrengen. In totaal zijn vier Surinaamse meisjes toegetreden."

De Zusters van Liefde van Onze Lieve Vrouw Moeder van Barmhartigheid - kortweg Zusters van Tilburg of Zusters Van Liefde - kamen een eeuw geleden naar Suriname. In totaal hebben 187 missiezusters hun krachten aan het land gegeven. Ze kwamen in 1894 met het doel melaatsen te verplegen. Een stenen bruggetje scheidde de zusters van de lepralijders. Aan de ene kant het leven, aan de andere zijde de dood. Twee missiezusters kregen zelf lepra. De een belandde aan de andere kant van de brug, de ander keerde terug naar Nederland.

● *De zusters nu, temidden van hun beschermelingen.*

Juliana

Na de oorlog werd ontdekt dat de ziekte te genezen was. De melaatsenkolonie Majella ging dicht in 1964. Acht jaar later werd een nieuw Majella geopend, nu als bejaardenhuis. Zuster Brigit was er directrice.

Koningin Juliana heeft nog een bezoek gebracht aan de Surinaamse leprozenkolonie. Oranjegezind zijn de zusters altijd geweest, maar het optreden van Juliana heeft de banden alleen maar verstevigd. „Want eerst bezocht de koningin de melaatsen. Daarna was er pas aandacht voor de Zusters van Liefde. Juliana vroeg naar zuster Hadeline en zei: 'Ik heb een brief meegenomen van uw moeder'. Dat de koningin die brief persoonlijk meebracht... Wat een eenvoud!"

Bekering

De melaatsenzorg was één van de zogenaamde 'Liefdewerken' waarvoor de zusters naar Suriname kwamen. Begin deze eeuw kwam er een taak bij. De zusters namen de zorg op zich van een internaat voor Hindoestaanse jongens en meisjes. Doop en bekering was het uitgangspunt in die dagen. Om de twee weken evalueerden de pries-ter-directeur en twee zusters het gedrag van de pupillen. Hoe beter het kind had gepresteerd, hoe meer geld voor hem opzij werd gelegd. Het gespaarde bedrag kregen de leerlingen uitgekeerd als zij een katholieke jongen of meisje trouwden. Zo moest de continuïteit van de katholieke opvoeding gegarandeerd worden.

„Vroeger ging het om zieltjes winnen en zo," zegt zuster Brigit. „Dat is nu anders. Maar ik weet wel dat er veel goede, degelijke katholieke gezinnen uit zijn voortgekomen." Hoeveel zieltjes heeft de zuster zelf weten te redden? Ze glimlacht. „Nee, nee, daar gaat het niet om. Het ging ons om de mensen. Om zieken en hulpbehoevenden. Niet om wat ze waren."

De toestroom van internaatskinderen naar de stad verminderde, omdat het Surinaamse binnenland steeds meer lagere scholen kreeg. De lol ging er helemaal vanaf, toen bleek dat sommige ouders hun kinderen in de internaten dumpten en zelf naar het buitenland vertrokken. Dat probleem is in het huidige Suriname nog steeds actueel. Het internaat sloot halverwege de jaren zeventig.

Ziekenhuis

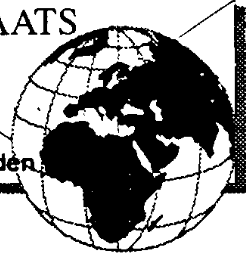
Het St.-Vincentiusziekenhuis - door sommigen het kroonjuweel van de missie genoemd - bestaat nog wel. Er werkt nog één enkele Zuster van Liefde. Jaren geleden is het ziekenhuis in Surinaamse handen overgegaan. Het is het oudste stenen gebouw (1916) van Suriname, opgetrokken in koloniale stijl. Imposante lange zuilengalerijen aan de voorzijde. Reusachtige heiligenbeelden waken aan de gevel. Elders op het terrein wonen vijf zusters. De resterende zeven wonen buiten. Vanwege de leeftijd zijn ze niet meer in staat nieuwe grote Liefdewerken op zich te nemen. De zusters hebben zichzelf individueel taken gegeven in het verpauperde Suriname. De een werkt in een blinden- en doveninstituut, de ander doet sociaal werk in een volksbuurt, ze zitten in het onderwijs, de gezondheidszorg, of hebben zich ontfermd over kansarme gezinnen.

Opgesloten

Zuster Brigit is formeel met pensioen. Volgend jaar keert ze definitief terug naar Nederland, anders dan de 48 zusters die zijn gestorven en begraven in Suriname. „Wij zijn helemaal vrij. We hoeven niet naar Nederland te gaan en mogen hier onze oude dag doorbrengen. Maar ik redeneer zo: als we niet meer kunnen en we zijn anderen tot last, dan kunnen we beter teruggaan naar Nederland. We zijn gekomen om de mensen te helpen en niet omgekeerd. Jááá, er zijn zusters die in Suriname onder de palmbomen begraven willen worden. Maar dat zeggen ze nu. Ge weet nooit hoe het loopt."

Zuster Theresetta zei enkele jaren geleden dat ze Suriname nimmer zou verlaten: „Ik houd van de mensen, vooral van hun blijheid. En niet te vergeten de tropische zon, die warmte en kleur brengt in het leven van iedere dag. Het klimaat dat je in staat stelt buiten te kunnen leven (...) In een kamer voel ik mij opgesloten, het is of de muren op mij vallen en dat benauwt mij..." Korte tijd later vertrok zuster Theresetta alsnog naar Nederland.

Zuster Brigit heeft zichzelf een jaar de tijd gegeven om afscheid te nemen van Suriname. „Wat ik in Nederland ga doen? Nou, niet stilzitten. Er is altijd werk. Je kan je medezusters helpen, of wat ook. De liefde gaat nooit met pensioen. Er zijn zoveel werkjes van barmhartigheid."

Humor

Laatst werd ik schuddebuikend van het lachen wakker. Buiten sijpelde de regen uit een grijs wolkendek, en binnen testte mijn jongste telg zijn stembanden. Maar mijn gedachten gingen onmiddellijk terug naar de film van de avond tevoren: Four Weddings & A Funeral. In de afgeladen bioscoopzaal had ik reeds lachkrampen gehad, maar de stuipen waren kennelijk teruggekomen in mijn slaap.

Humor is een van Engelands belangrijkste exportartikelen. Four Weddings & a Funeral was een doorslaand succes in Amerika, en series als Fawlty Towers (Hotel op Stelten) en Blackadder zijn te zien geweest tot in de stoffigste uithoeken van de aardkloot.

In Frankrijk, om maar eens zo'n uithoek te noemen, is er naast drugs- en alcoholverslaving zelfs sprake van een geheel nieuw ziektebeeld: Fawlty-Towersverslaving. Slachtoffers, die hun verslaving voeden met geregelde video-sessies in groepsverband, zijn gemakkelijk te herkennen. Uit hun mond ontsnappen tijdens een conversatie voortdurend citaten als 'I know nothing' en 'Don't mention the war'. En nietsvermoedende burgers die zich in hun ogen onbetamelijk gedragen, wordt toegeworpen: 'Dit is precies hoe de Duitsers de oorlog begonnen'.

Maar dat Engelse humor niet altijd wordt begrepen in het buitenland, bleek toen Fawlty Towers in Spanje op de buis werd gebracht. De Spaanse televisie had grote problemen met de figuur van Manuel, de stuntelige ober die door hoteleigenaar Basil (John Cleese) voortdurend wordt gedenigreerd. De Engelse gentleman Basil pleegt zich tegenover zijn gasten voor zijn heikneuter te verontschuldigen door hem op het hoofd te tikken en zijn gedragingen te verklaren met de alomvattende woorden: 'Hij komt uit Barcelona'.

Nadat zij de serie hadden gekocht, besloten de Spanjaarden dat Manuel ook wel een Italiaanse naam kon zijn. En dus zij lieten Basil zeggen: 'Hij komt uit Rome'. Maar reeds na de eerste aflevering kwam er al een protest van de Italiaanse ambassade, en zagen de Spaanse programmamakers zich gedwongen de rest van de serie te schrappen.

Helemaal met de handen in het haar zat natuurlijk TV3, het Catalaanse televisiestation dat vanuit Barcelona zelf uitzendt. „Manuel vormt natuurlijk een probleem," gaf Francis Humble van TV3 tegenover The European grif toe. „Hij kon uiteraard niet uit Barcelona komen. In de eerste proefuitzending lieten we hem uit Portugal komen, maar dat werd uiteindelijk te riskant geacht. We hebben nu maar een Mexicaan van hem gemaakt."

Wat Catalanen en Spanjaarden over het hoofd zagen, was dat de xenofobie die zij aan de Engelsen toedichtten, in werkelijkheid zelfspot was. In Fawlty Towers drijft Cleese juist de spot met de milde xenofobie waaraan de Engelse gentleman lijdt.

De vraag naar Engelse humor is niet alleen buiten de landsgrenzen groot, ze is ook in het land van Charlie Chaplin zelf toegenomen. Iedere avond is er nu 'comedy' op televisie, zoals wij empirisch vaststellen aan de hand van de lachsalvo's die door de scheidsmuur met de buren heen onze trommelvliezen bereiken.

Humor was tijdens de recessie de enige groei-industrie in Londen. Op elke willekeurige avond heeft de Londenaar nu de keuze uit zeker 25 verschillende comedyshows, opgevoerd in speciaal daartoe ingerichte theaters. Hier zijn niet de John Cleeses en Rowan Atkinsons te zien, maar de humoristen die over een decennium in hun voetsporen zullen treden.

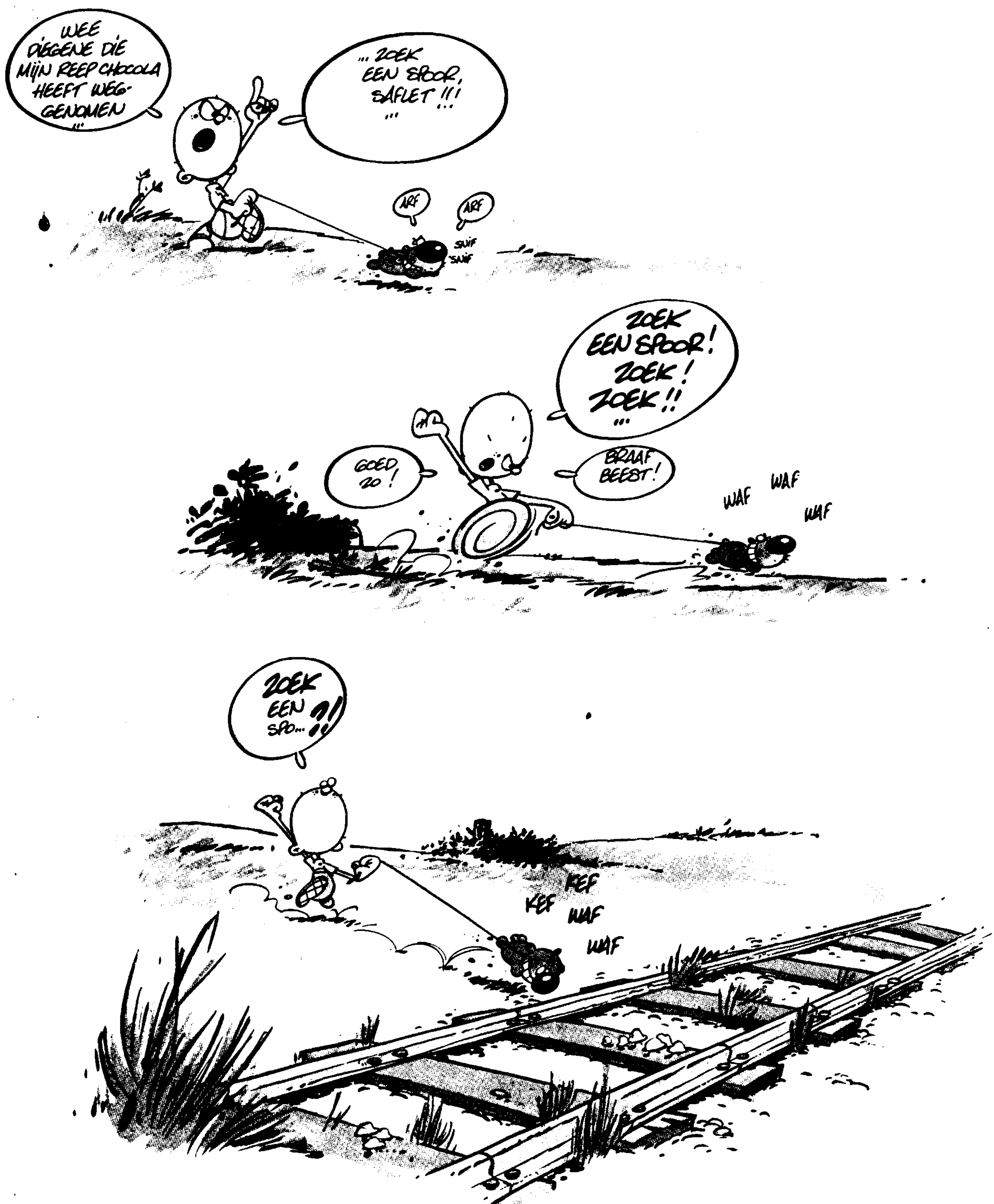
En voor wie zelf een loopbaan als zakenman in humor overweegt, zijn er zevenweekse cursussen om het vak te leren.

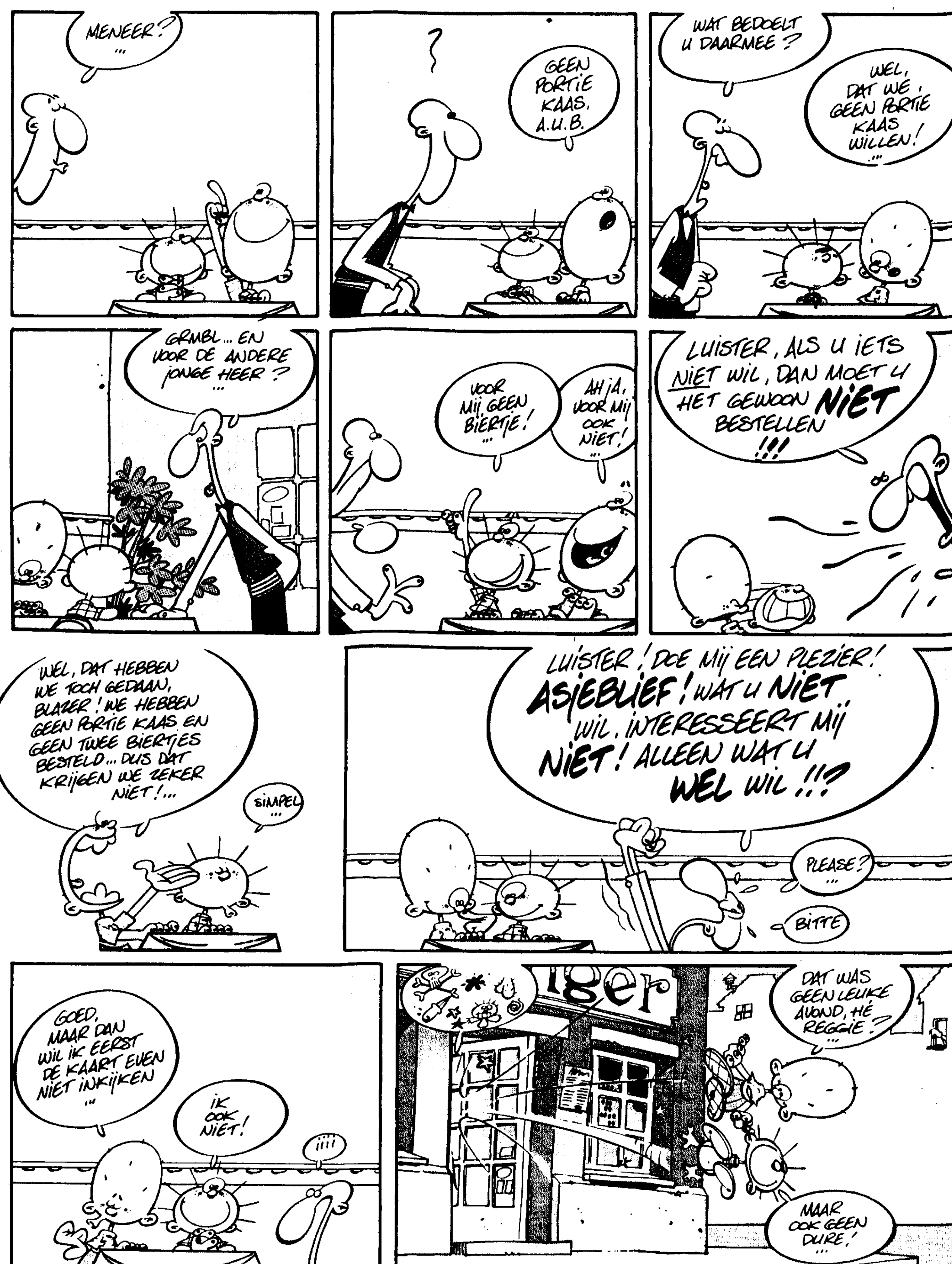
SCORPIO
DE GEKKENLIJN
YAACK - ROBERT WUYTS

BIEBEL
IKKE

Ambachtelijk vakmanschap zonder poespas

Meubels van Woodone, ontwerpen op maat

● *Voor ontwerpster Hester Coolen moet in een oogopslag duidelijk zijn hoe het ladenkastje van berkehoutenmultiplex in elkaar zit.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

DOOR CATHARIEN ROMIJN

e gruwt van het woord de- gn. En toegepaste kunst ndt ze veel te pretentieus inken. Hester Coolen maakt woon wat ze leuk vindt. In t Belgische Smeermaas eft zij haar eigen bedrijfje. oodone heet het, meubels op aat. Daar aan de Brugstraat akbij het Albertkanaal agt, schuurt en lakt de -jarige ontwerpster stoelen, fels, kasten. Meestal in op- racht maar soms ook voor chzelf. Zoals het showmodel oor de Maastrichtse winkel xigen waar ze nu aan werkt. en ladenkastje van berke- outen multiplex. Eenvoudig, mpel en eerlijk belichaamt et kastje waar Hester met oodone voor staat: ambach- lijk vakmanschap zonder oespas.

ester Coolen kreeg haar opleiding an de Maastrichtse Stadsacade- ie. Tekenen, handvaardigheid en xtiel aangevuld met een techni- che cursus meubelmaken. Daarna ortte zij zich vol verve in het am- acht. Dat is inmiddels vijf jaar ge- den. En pas sinds enkele maanden erkt ze zoals ze altijd heeft gewild lltime in haar werkplaats aan de rugstraat.

eldgebrek en de financiering van ostbaar gereedschap dwongen aar tot allerlei baantjes. Ze heeft n alles gedaan. Pompbediende, n de lopende band bij Mora maar t is gelukkig verleden tijd. Hester eeft haar apparatuur variërend n cirkelzaag tot elektrisch hand- ereedschap afbetaald en is uitslui- nd met haar ontwerpen bezig.

onstructie

unctionaliteit staat bij haar crea- ies voorop. De constructie moet trikt logisch zijn. Daarin is zij on- erbiddelijk, bijna dogmatisch. In en oogopslag moet duidelijk zijn oe het meubel in elkaar zit. Altijd at ze daarbij uit van het materiaal. Een plaat perspex is aanleiding tot het vervaardigen van een tafeltje met doorzichtig blad waarbij de bevestiging van de poten tevens een decoratieve functie vervult.

Een fraai stuk hout zet haar aan tot creatie van een werktafel. Simpel, sterk met alleen een blad en vier poten op wielen. En goedkoop want zo'n grote werktafel hoeft volgens Hester niet meer dan 1000 gulden te kosten.

Geheel in stijl van de calvinistische traditie gaat haar voorkeur gaat uit naar no nonsense. Geen toeters en bellen want dat gaat ten koste van een goed ontwerp. Dat betekent echter nooit dat een meubel niet grappig of gek mag zijn. Hester is dol op trapjes, blokken, losse elementen die steeds anders op elkaar zijn te stapelen. Zoals bij haar stoelen. Een strakke, geometrische en een model geïnspireerd door de Art Deco vormgeving van de jaren twintig. Uitgevoerd in primaire kleuren zijn alle onderdelen afschroefbaar en naar keuze te monteren. Tot een één, twee, driezitter al naar gelang de stemming of behoefte.

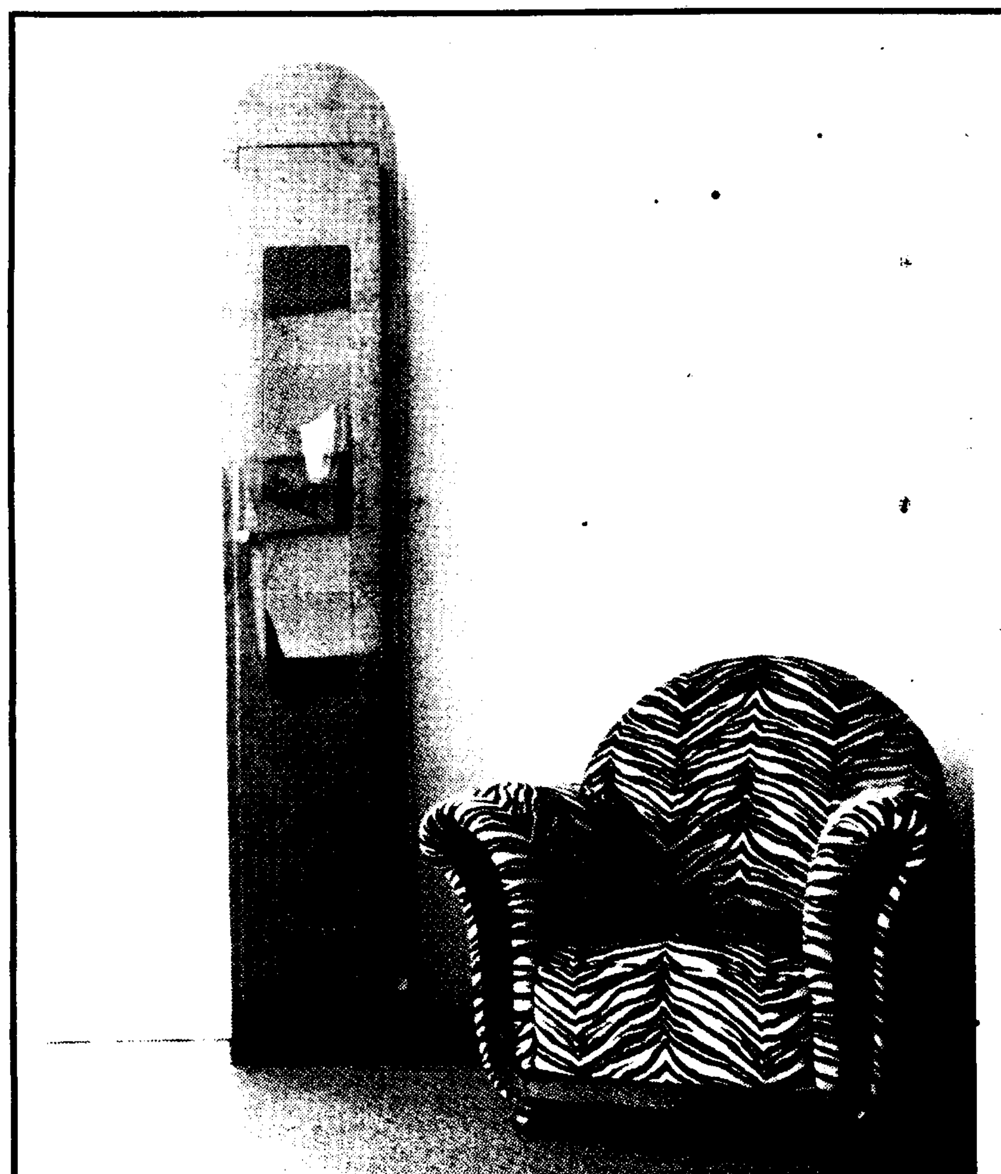
Uniek

De kracht van Woodone ligt volgens Hester in de nauwe samenwerking tussen klant en ontwerper. Zo komt een uniek meubel tot stand, toegespitst op de individuele omstandigheden. Huisbezoek en een gesprek geven haar houvast. Een vastomlijnd idee van interieur en smaak. Iedereen kan met een ontwerp naar een meubelmaker stappen.

Maar de sport is het beeld van de opdrachtgever zo vorm te geven dat beide partijen, de klant en de ontwerper, tevreden zijn. Ze heeft gemerkt dat haar opdrachtgevers het leuk vinden dat een bureau, wandmeubel, drankenkast of tafel speciaal voor hen is gemaakt is. Daar vertellen ze graag over en zo komt de ontwerpster ook aan haar klantenkring.

Soms moet Hester wat inleveren bij een opdracht maar een ding doet ze nooit: iets namaken. Van kopiëren moet ze niets hebben. Dat laat ze over aan de groothandel. Een groothandel waar de ontwerpster geen hoge pet van op heeft. Ze noemt de produkten die zij op de markt brengen bedrieglijk. Een afgeleide van design. Volgens Hester lijkt het of je iets speciaals koopt, een aardige vorm. Het glimt, blinkt en is gladjes afgelakt. Maar onder dat dunne laagje klatergoud schuilt maar al te vaak een voorwerp van slechte kwaliteit zonder ziel.

Veel te weinig mensen realiseren zich dat ze voor minder geld een goed en origineel meubel kunnen kopen, zegt Hester. Een stoel of tafel met karakter die kan voldoen aan alle wensen. Met Woodone wil ze duidelijk maken dat die wensen wel degelijk vervuld kunnen worden. Dat niemand met minder genoegen hoeft te nemen. En dat die wensen bovendien ook betaalbaar zijn.

● *De nieuwste ontwerpen van Brixton, te zien op de beurs Huis & Sfeer* Foto: ARMINO ERMINDO

Vormen uit de jaren twintig

DOOR CATHARIEN ROMIJN

Het idee voor de vitrinekast ontstond bij de recyclingwinkel in Helden-Panningen. Daar zagen Moniek van Dijck en Rob Schoonbrood een oude dokakast uit de jaren twintig. Van metaal om negatieven in te drogen. De vorm inspireerde het duo tot de vitrinekast Pendule. Samen met de fauteuil Novecento presenteren zij deze nieuwe creaties op de beurs Huis & Sfeer die voor de derde keer van 16 tot en met 20 november wordt gehouden in het Maastrichtse MECC.

Moniek en Rob startten vijf jaar geleden in de Hoofdstraat van Amstenrade hun winkel Brixton in gebruikte meubels. Kleurige kasten, stoelen, banken, tafels uit de jaren vijftig. Opgeknapt en in opvallende kleuren geverfd blaast het duo deze versleten meubels nieuw leven in.

Sinds enige tijd worden in Brixton ook nieuwe dingen verkocht. Zoals de divan Novecento. Een comfortabele asymmetrische bank geïnspireerd op Art Deco vormen uit de jaren twintig. Het model is als een warm broodje over de toonbank gegaan. Daarom komt Brixton nu met de fauteuil Novecento, een stoel die past bij de divan. Het ontwerp heeft net zoals de bank een romp van massief beukenhout en is al naar gelang de wensen van de klant in diverse kleuren, dessins, stoffen, skai en leer te verkrijgen. Ook de metalen vitrinekast kan op verzoek in alle kleuren van de regenboog gespoten worden. Brixton exposeert deze nieuwe ontwerpen samen met 150 andere gerenommeerde winkels en bedrijven. Allemaal presenteren ze van 16 tot en met 20 november in het Mecc hun beste uit hun assortiment. Ook zullen 100 jonge ontwerpers uit België, Duitsland en Nederland op de woonbeurs hun creaties exposeren in de hoop de Young Design Award binnen te slepen.

Rode woningen onder een seqouya boom

Rustig toeven in cederhouten huis

DOOR JO REIJNDERS

Wie kiest voor een houten woning, kiest voor rust. De warme uitstraling van dit natuurprodukt is voor veel kopers de doorslaggevende factor. Houten huizen winnen de laatste jaren ook in Nederland steeds meer aan populariteit. Cederhout wordt in de houtbouw nog niet zoveel toegepast. Intussen is er voldoende ervaring met het materiaal opgedaan. Voor Felix Ramakers in Swalmen aanleiding om zich met zijn bouwbedrijf toe te leggen op deze rode zachte houtsoort.

Ramakers is eerst bij gespecialiseerde bedrijven in Canada gaan informeren naar de mogelijkheden van cederhout, voordat hij zijn bedrijf Felix Canadian Log Homes oprichtte. Sindsdien bouwde hij zowel in Nederland als in Duitsland een aantal woningen. Twee ervan staan in Steijl bij Tegelen. Daar ligt achter de beroemde botanische tuin van de Jochumhof nog een ander hofje.

De paters van Steijl hebben daar jaren geleden een sequoya-boom geplant oftewel redwood, die intussen is uitgegroeid tot een tientallen meters hoge reus. De boom domineert vandaag de dag de naar hem genoemde Sequoyahof. Toeval of niet, Ramakers projecteerde net daar, aan de oever van de Maas, twee huizen van 'western red cedar', een boom die verdraaid veel op de sequoya lijkt.

De bewoners van de huizen zijn erg gecharmeerd van de cederhouten woningen. Het hout kan tegen een stootje, werkt rustgevend, rot niet en zal de inwonenden in tijd dan ook ver overleven. Bovendien is het hout erg licht, waardoor de buiten- en binnenmuren weinig of niet kraken. Weegt een kubieke meter vuren of grenen 670 kilo, bij ceder is dat 370 kilo per kuub. En zelfs maar 340, als het hout echt goed droog is.

Vergrijzing

Een ander voordeel van ceder is dat het huis in zijn natuurlijke kleur mag worden gebouwd. Veel gemeenten verplichten houtbouwers namelijk om hun grenen of vuren blokhut een ander kleurtje te geven. Cederhout kan als het moet geheel zonder streek verf. Maar dan wordt het hout wel binnen een paar jaar zo grijs als een muis. Daarom wordt het behandeld met een primer en een coating met UV-filter om vergrijzing tegen te gaan. Het hout behoudt zijn natuurlijke kleur. Maar wat net zo belangrijk is, de houtnerf blijft met al zijn natuurlijke charmes in zijn geheel zichtbaar. En dat maakt de woningen zo bijzonder.

Net als bij andere blokhutsystemen kan het huis als bouwpakket worden geleverd. Nadat het ontwerp definitief is, gaat de producent in Canada aan het werk en hij maakt het bouwpakket klaar voor gebruik. Het hele systeem wordt keurig gesorteerd en genummerd naar Nederland verscheept. Dan kun je ofwel zelf, ofwel met hulp van de aannemer, beginnen met stapelen. De onderste ring logs (balken) wordt dan op het gestorte of gemetselde fundament bevestigd. De balken van 14 bij 18,5 centimeter of bewerkte boomstammen van 50 centimeter doorsnee worden systematisch opeengestapeld. Om de meter worden er gegalvaniseerde houtdraadbouten verticaal door de houten stapel gedraaid, waardoor het zachte hout nog meer aan stevigheid wint.

Isolatie

Doordat de logs dikker zijn dan bij andere houtsoorten hoeft er binnen niet nog eens een isolerende nepwand tegen de balken te worden geplaatst. Door de aparte zachte structuur van het cederhout zit er meer lucht tussen de cellen en daarom is de isolatiewaarde hoger. Tocht en vocht worden geweerd door een kleverige rubberachtige strip, die onzichtbaar tussen de balken wordt aangebracht. Binnen is de stapel meteen ook de afwerking van de wand. Er hoeft geen stucwerk of behang te worden aangebracht. Het hout geeft ook binnen rust. Het voorkomt door zijn absorberende en ademende functie ook teveel vocht in huis. Goed voor de gezondheid dus. En het gaat niet vervelen. Voor de behanger is er weinig eer te behalen. Het enige kleurtje dat aan de woningen in Steijl is gegeven zit op de kozijnen. Die zijn donkergroen, om enig contrast met het cederhout te krijgen.

De bovenverdieping wordt niet gestapeld. Daar zit een houtskelet dat van buiten wordt afgewerkt met grote panelen. Die zijn bedekt met cederhouten planken, meestal in dezelfde buitenafmetingen als de logs beneden en uiteraard afkomstig van dezelfde producent in Canada. Anders zouden er namelijk kleine kleurverschillen kunnen optreden. Die bovenbouw wordt in één dag op de benedenverdieping gezet. En in principe kan dan de volgende dag de dakdekker komen. De hele ruwbouw heeft dan hooguit vier à vijf weken geduurd. Dat levert tijdwinst op en dus minder rentevervlies. Behalve de houtsoort geeft ook dat gegeven wat meer rust.

● *De hoge sequoya waakt als een familielid over de twee woningen van 'red cedar' in Steijl.* Foto: JEROEN KUIT

Limburgs Dagblad woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Nu vrij in Nuth!

4-Kamerappartementen aan de Parklaan.
Huur ƒ 695,65 excl. serv.- en stookkosten.
Benelux Vastgoed Beheer
Postbus 5123, 6862 EC ARNHEM.
☎ 085-513930, fax: 085-515531.

Prachtig gelegen 4/5-kamerappartementen v.v. c.v.

op de Heesberg

Gunstig t.o.v. het C-Heerlen. Huurprijs ca. ƒ 725,- p.m.
Inl. De Boer Den Hartog Hooft. ☎ 020-5405540.

450 m2 magazijnruimte en 200 m2 kantoorruimte

Te huur - Heerlen

In de Cramer

Inlichtingen: van Dooren B.V. Telef. 045-711778.

ZUTENDAAL, 3 luxe nieuwb. app. inger. keuken en badk., 2 slpkmrs. met gar. Ligging aan mooi plein. Inl. 00-32. 89.722001.

Te huur per direct rand VALKENBURG, Koeslenweg 4, 1-2 pers. gemeub. app., eigen berging, parking, tuin. Beleg. mij. Alda B.V., ☎ 04406-15778.

HAASDAL, monum. gerest. boerderij, unieke ligging met veel privacy. Aanv. 1 jan. 1995. Huurpr. ƒ 2.000,- per mnd. excl. Adviesbureau Janssen. Telef. 04406-2437.

Te huur WINKELRUIMTE ca. [illegible] m2, [illegible] ca. 100 m2 [illegible] te huur met bovenwoning. Tel. [illegible] 16.30-18.30 uur.

Te huur: twee kamerappartementen te KERKRADE. Ind.: woonkamer met open keuken, een slaapkamer, badkamer met douche. Huurprijs: van ƒ 626,53 incl. s.k. Toewijzingscriteria: leeftijd boven de 23 jaar. Inl. N.S.A.W., tussen 9.00 en 12.00 uur. Mevr. E. v.d. Heuvel ☎ 073-120911. Schriftelijke reacties: Postbus 741, 5201 AS 's-Hertogenbosch.

VALKENBURG te huur rustig gelegen appartementen, parkeergelegenheid, voor-achterterras, v.a. ƒ 850,- p. mnd., incl. gas, licht, water. Inlichtingen na 17.00 uur 04406-13178 b.g.g. 15390.

STUDIO te huur per direct voor alleenstaande vrouw, 100 mtr. van station-Sittard. Telefoon 046-514861

Etage te SCHAESBERG voor 2 pers. Telefoon 04450-1425 b.g.g. 3298.

Te huur gemeubileerde KAMER in Born en Geleen. Tel. 04498-53474/52156.

Te huur GELEEN, klein appartement, 1 pers., huur ƒ 525,- p. mnd. 046-742575.

Te huur gevr. winkel/ WOONHUIS, woonhuis met loods of boerderij. Postbus 5164, 6401 GD Heerlen.

Te h. gevr. ruime, rustige, WONING/app. omg. Heerlen voor jong stel tot ƒ 1.000,-. Tel. 01189-3104 (Zeeland) v. a. Ma 045-742076.

Te huur gevr. eengezinswon. omg. VOERENDAAL, huur p/m. ƒ 750,-. 045-722144.

Nuth

Dringend gezocht kleine woning of bungalow voor 2 personen in Nuth, voor verkoper geen kosten.

Hobra-Vastgoed
Beemderlaan 8, Vaals, tel. 04454-68408.

IMMO-TREND

Der Immobilien Partner

Door enorm verkoopsucces zoeken wij dringend huizen
in de regio Kerkrade, Landgraaf, Heerlen Bocholtz, Simpelveld en Vaals.
Hebt u of uw makelaar moeite met de verkoop van uw huis?
De top-verkopers werken voor ons en daarom, als u wilt, ook voor u!

Belt u ons geheel vrijblijvend
00-49.24072037
Als beloning ontvangt u voor uw bemiddeling bij het passeren van de koopakte ƒ 250,- en een presentje.

Hypotheken net even beter!!
VAN OPPEN BV, Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543.

Informatie
over 250 nieuwbouwwoningen in de regio Heerlen vindt u bij VAN DE PAS de makelaar van de koper, bel
045 - 74 16 16

Immobilien GmbH
van Lier-Radermacher
Een betrouwbare naam
[illegible]

Uw huis verkocht snel en goed via Aquina — NVM — aquina HEERLEN 045-715566

Woonhuis verkopen???
Direct verkoop via uw notaris zonder kosten.
KOOPWONING VASTGOED 92 BV. 040-128897.

Te koop België Heusden Zolder
Villa eigentijdse stijl, bwj. 1982, landelijke rustige zone op 9 a 35. Grote living, Amerik. keuken, comb. serre/veranda, 3 slaapkamers, badkamer + afzonderlijke douchecel, zolder, garage, waspl. en koele berging + aangelegde tuin.
Tel. 00-32.11533485, fax 00-32.11533486.

Direct en zeker uw huis verkocht zonder bijkomende kosten. Opknappen geen bezwaar.
Denis Vastgoed. ☎ 040-129524.

Zoekt u een bouwkavel in Sittard?

Dan moet u toch eens informeren naar

het plan Beekdal

De kans is groot dat u slaagt!

Grouwels - Daelmans BV
Inlichtingen tijdens kantooruren ma. t/m vr.: 043 - 254565.

Open huis heden van 13.00 tot 15.00 uur te Kerkrade, Meuserstraat tussen nr. 140-144

Haanrade. Nieuwbouw. Vrijst. woonhuis met gar., tuin, terras, hobbykelder ca. 72 m2, living ca. 36 m2 met erker en schuifpui. Gesl. keuken, 3 slaapk., luxe badk., sep. toilet. Vaste trap naar 2e verd. met hobbyruimte ca 40 m2. Hardh. koz. en dubb. begl. Uitst. isol. Bwjr. 1994.

Inl. Stienstra Makelaardij b.v.
Tel. 045-71 22 55

Nuth, Vloedstraat 28.

In zeer goede staat verkerend halfvr. woonh. m. ruime garage (mog. 2 auto's) en fraaie tuin op zuiden. Ind.: o.a. hal, l. woonk., keuken m. eiken inrichting en app., bijkeuken. 1e Verd.: 4 slaapkrs en nieuwe badk. m. ligb., douche, v.w. en toilet. 2e Verd.: bergzolder via vlizotrap. Kunststof ramen en kozijnen, dubb. begl., rolluiken en spouwmuurisolatie. Bwj. 1968. Aanv. jan. '95. Prijs ƒ 250.000,- k.k.

Uw huis VERKOCHT snel en goed via Aquina — NVM — aquina HEERLEN 045-715566

Prachtig kavel bouwgrond!

1.100 m2 te Heerlen

hoek Zandweg/Steve Bikostraat, frontbreedte 40 mtr., diepte circa 27 mtr., Koopprijs ƒ 250.000,-.
Eventueel te verdelen in twee stukken van circa 550 m2.
Inlichtingen: 045-412035.

Te koop in Kerkrade

Halfvrijstaand woonhuis met inpandige garage en tuin. Ind.: hal, toilet, garage/berging, waskeuken, woonk., keuken, 3 slpks., badk. met douche en v.w., apart toilet, vlizotrap naar bergzolder. Grondopp. ca. 259 m2. Inhoud ca. 475 m3. Prijs ƒ 249.000,-

Te koop in Nuth

Bedrijfspand gelegen op het handelsterrein de Horsel te Nuth. Bestaande uit een showroom, 3 aparte kantoorruimten, werkplaats, keuken, toilet en opslagr. op verdieping. Grondopp. 1035 m2. Vraagprijs ƒ 325.000,-
Inlichtingen

Makelaardij Fons Heuts BV Nuth
Beëdigd taxateur. Tel. 045-244636 / 043-474021.

Hobra Vastgoed Hoensbroek

Lux. landhuis ca. 140/8020 m2. Woonk. met open haard, TV-hoek, keuken, bijkeuken, 3 slaapk. met balkon, luxe badk., 2e toilet, kantoor, garage, kelder, CV-ruimte, grote berging en tuinhuis op het terrein.
Vraagprijs ƒ 645.000,- k.k.

Margraten
Luxe bungalow ca. 140/800 m2, inp. garage, woonk. keuken, 3 slaapk., 2e toilet, terras, mooie tuin.
Vraagprijs ƒ 415.000,- k.k.

Simpelveld
Winkelwoonhuis groot dakterras, div. mogelijkheden.
Vraagprijs ƒ 315.000,- k.k.

Beemderlaan 8, 6291 GM Vaals.
Tel. 04454-68404.

BOUWVERENIGING HEERLEN

Postadres: Postbus 2986, 6401 DL Heerlen
Kantooradres: J.v.Maerlantstr. 35, 6416 TW Heerlen.

VERHUUR VAN 3200 WONINGEN
in goedkope en dure sektor
verspreid over de gemeenten
Heerlen en Brunssum
Telefoonnummer kantoor
045 - 421144

Spreekuur:
Ma t/m Do
9.00-10.00 uur
Tel.bereikbaar:
dagelijks
Techn.dienst
9.00-10.00 uur
Verhuur
10.00-12.00 uur

De Bouwvereniging Heerlen heeft eengezinswoningen in komplex

INSULA

te huur:

[illegible]
Een eigen parkeerplaats.
Alle woningen hebben een ruime woonkamer/keuken van ± 30 m², 3 ruime slaapkamers en een zolderruimte boven de gehele woning.

Voor deze woningen komen in aanmerking 2- of meerpersoons huishoudens met een bruto jaarinkomen vanaf fl. 40.000,--.

Berging — Beg.grond — Verdieping — 2.70 — Slk. — Slk. — 4.50 — 3.75 — Keuken — Slk.

VOOR INLICHTINGEN OVER DEZE WONINGEN KUNT U OP WERKDAGEN BELLEN NAAR ONZE AFDELING VERHUUR, BEREIKBAAR VAN 10.00 TOT 12.00 UUR ONDER NUMMER 045 - 421144.

BRUNSSUM, Const. Huygenstr. 52: halfvrijst. woonh. met dubb. gar., perc. 445 m2, vr.pr. ƒ 198.000,-k.k. Beckers o.g. Telef.: 04492-2447.

MERKELBEEK, Wilmenweg 2 C: karakt. woonh. met gar. Vr.pr. ƒ 182.000,- k.k. Beckers o.g. Telef.: 04492-2447.

Geleen

Haesserderveld. Ruim woonhuis met diepe tuin. Ind.: L-vormige woonkamer, witte keuken, 3 slpks., compl. badkamer, ruime zolder, vraagpr. ƒ 188.000,- k.k.
SEEGERS O.G.
☎ 046-525318.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Vrijblijvend HYPOTHEEK-OFFERTE v.a. 6½% bij u thuis. Bel voor afspr. Ass. kant. Jac Stel, ☎ 045-721866.

Voor Piccolo's zie verder pagina 40

Alleen achter een goede naam staat NVM.

NVM

Kerkrade, Nieuwstraat 83

Ruim halfvrijstaand woonhuis geschikt voor een groot gezin of op te splitsen in meerdere wooneenheden. Perceel 414 m².
Vraagprijs ƒ 159.000,- k.k.

Kerkrade, Kloosterbosstraat 114

Op een hoek gelegen winkel-woonhuis met goede parkeermogelijkheden. Rustige, maar toch centrale ligging. Winkel met kantoorgedeelte. Ruime bovenwoning met vier slaapkamers.
Vraagprijs ƒ 235.000,- k.k.

Hoensbroek, Bergstraat 15

Halfvrijstaand woonhuis met o.a. living met open keuken met eiken aanbouwkeuken, drie slaapkamers, luxe ingerichte badkamer met douche, ligbad, vaste wastafel en tweede toilet. Garage samen met de buren.
Vraagprijs ƒ 159.000,- k.k.

Heerlen, Iepenstraat 10

Zeer ruim halfvrijstaand woonhuis. Indeling: geheel onderkelderd. Begane grond: hal, toilet met fonteintje, L-vormige woonkamer ca. 38 m², open keuken ca. 8 m², tuinkamer ca. 13 m² dus totale living ca. 59 m², garage ca. 3x9 m, carport 8 m lang. Eerste verdieping: overloop met bergkast, 3 slaapkamers. Badkamer met ligbad, toilet en vaste wastafel.
Tweede verdieping: kamer ca. 25 m², bergzolder en c.v.-ruimte.
Vraagprijs ƒ 250.000,- k.k.

Kerkrade, Caumerstraat 93

Goed onderhouden halfvrijstaand woonhuis met garage. Indeling: begane grond: hal, toilet, woonkamer van 8,40x3,70 m met tegelvloer, halfopen keuken 3,90x2,10 m met bergkast. De gehele begane-grondvloer is voorzien van een kwalitatief hoogwaardige tegelvloer. Leuk ingerichte achtertuin. Garage met vlizotrap naar zolderruimte. 1e verdieping: 3 kamers, badkamer met ligbad en toilet. 2e verdieping: kamer bereikbaar via vaste trap. Zolderruimte. Het hele pand is voorzien van rolluiken.
Vraagprijs ƒ 239.000,- k.k.

Kerkrade, Romeinenstraat 27

Halfvrijstaand woonhuis met o.a. living 8,30x5,40 met open keuken, drie slaapkamers 4,40x2,90, 3,30x2,90 en 3,40x2,30. Garage. Bouwjaar 1988.
Vraagprijs ƒ 189.500,- k.k.

Kerkrade, Graverstraat 75, 77 en 79
Complex bestaande uit drie aparte wooneenheden, vier garages, bergingen en bouwterrein geschikt voor een eengezinswoning of appartementen. Twee wooneenheden zijn verhuurd. De derde staat leeg en is eventueel op te splitsen in twee wooneenheden. Inh. ca. 1400 m³. Opp. 1005 m².
Koopprijs ƒ 380.000,- k.k.

Heerlen-Passart, Onderstestraat 22

Vrijstaand landhuis met blijvend vrij uitzicht. Dit object voldoet aan de hoogste eisen die men aan materiaal, vormgeving en wooncomfort kan stellen. Ruime overdekte entree, hal, Z-vormige kamer met Noorse leistenen vloer en schuifpui naar terras, halfopen keuken met luxe aanbouwkeuken, inpandige garage, bijkeuken. 1e verd.: 3 slaapkamers, luxe badkamer, study en berging. 2e verd.: 2 kamers en c.v.-ruimte. Spoedig te aanvaarden. Opp. 698 m²! Bouwjaar 1988.
Vraagprijs ƒ 429.000,- k.k.

VERKOCHT VERKOCHT
Elzehof 14 Landgraaf
Ambachtstraat 2G Kerkrade
Teutelebroekstraat 54 Kerkrade
Kaalheidersteenweg 217 Kerkrade
Nieuwstraat 75 Kerkrade
EEG-straat 19 Hulsberg
Bakhuisweg 3 Posterholt

De eerste NVM-makelaar in Kerkrade...
Deken Quodbachlaan 13, KERKRADE
Tel. 045 - 46 04 44
Makelaar o.g. · Hypotheken · Taxaties · Verzekeringen
NVM
MAKELAARDIJ **HONINGS**

HORBACH

taxaties & makelaardij o.g. b.v.

Sinds 1938

Schaesbergerweg 36
6415 AH Heerlen
Tel. 045-723282

MAASTRICHT
Margauxlaan 12
(woonwijk Campagne)
Zéér ruime, goed geïsoleerde en afgewerkte woning met garage en tuin.
Dit pand moet u van binnen gezien hebben.
Vraagprijs ƒ 329.000,- k.k.

HEERLEN
Amsterdamstraat 37
Woonhuis met tuin en achtervoetpad. Ind. o.a. geheel onderkelderd. Beg. grond: toilet, woonkamer, keuken met aanbouwkeuken. verd.: 3 slaapkamers, doucheruimte.
Vraagprijs ƒ 135.000,- k.k.

SIMPELVELD
Perceel industrie- en handelsterrein te koop. Opp. ca. 5000 m². Prijs n.o.t.k.

TE HUUR

HEERLEN
Willemstraat 17-19
(over het spoor)
Op goede locatie t.o. winkelcentrum De Klomp/Marca zéér ruime winkelruimte b.v.o. 215 m², souterrain b.v.o. 100 m².
Huurprijs n.o.t.k.

[illegible]

Meer dan 55 jaar vertrouwd met vastgoed

TE KOO[P]

bij de make[laars] van Limburgse huiz[en]

Maastricht
Plantyndomein 2B Vr.pr. ƒ 155.00[0]
Fraai woonappartement in nabijheid van he[t] en MECC. Gelegen op de 1e verd., parkeerpl. en berging. Woonk. 42 [m²], slaapkamers: 12 m² en 9 m², 2 b[...] Overdraagb. premie tegoed.
Bij 100% financiering netto maandlas[ten] ƒ 800,- p. mnd.

Ransdaal, Ransdalerstraat Vr.pr. ƒ 275.000
Vrijstaande villa uit 30-er jaren, gelegen o[p] m² grond, in het centrum van het dorp.

Schin op Geul, Hoogbeek Vr.pr. ƒ 180.000
Ouder woonhuis in het centrum van het [...] Ind.: o.a. grote woonkamer, eetkamer, keu[ken] grote slaapkamers, badkamer en ruime z[...] Perc.opp. 135 m².

HORECA

Vaals ƒ 395.000,- k.k. Incl. inve[ntaris]
Restaurant-eetcafé, ligging: 150 mtr. va[n] Maastrichterlaan. Reeds 15 jaar met goede [...] geëxploiteerd door de huidige eige[naar] Verkoopopp. ± 90 m², 2 woningen op 1e [...] etage.

Bericht voor verkopers!
Van de tijdwinst - door snelle verkoop [...] profiteert u mee ...
Bij ons: snelle verkoop ... lage tarieve[n]

BOUWTERREIN
AAN DE SCHEULDERDORPSTRAAT [...]
SCHEULDER-MARGRATEN

Kavel met het toekomstige huisnumm[er] Hoekkavel met voorfront van ca. 18 met[er] een zijfront van ca. 40 meter. De totale opper[vlakte] van de bouwkavel is ca. 1020 m². Acht[er] bouwzone (tot aan de landweg) is ca 95[...] weidegrond gelegen. In een koop.
Prijs: ƒ 200.000,- k.k.

Ons kantoor is geopend van 10.00-13.00

VONCKEN [&] MERTE[NS]
MAKELAARDIJ OG/ VERZEKERINGEN EN GELDZAKEN
Rijksweg 9 6271 AB Gulpen
tel.: 04450 -1724/1754 fax.: 04450 -[...]

Chalet-flat te Heerlen te hu[ur]

In ons complex aan de Oude Molenweg te Heerlen zijn enkele [...] 2- en 3-kamerappartementen vrij.

HUURPRIJZEN v.a. ƒ 877,90 t/m ƒ 1.021,85 per maand inclusief servicekosten, w.o. de stookkost[en]

HUISMEESTER aanwezig

HUURSUBSIDIE mogelijk

Deze appartementen zijn voorzien van isolerende beglazing, luxe k[eu]ken met kookplaat, zonwering en hebben een **prachtig** uitzicht.

Er zijn grote parkeerplaatsen beschikbaar.
De appartementen zijn makkelijk bereikbaar per openbaar vervoe[r]. In de nabije omgeving is een winkelcentrum, wandel- en sportp[ark] kerk etc. aanwezig.

Donderdag 17 november a.s. houden wij van 10.30-15.00 uur, en [...] 18.00-19.30 uur zitting in het kantoor van de huismeester aan [de] Oude Molenweg te Heerlen. Tel.no. 045-421517.
Tijdens deze zitting is gelegenheid voor bezichtiging en informati[e].

Voor verdere informatie en/of afspraken kunt u terecht bij onze h[uis]meester de heer J.A.M. Jacobs op maandag tussen 11.00-12.00 [...] en op woensdag tussen 18.00-19.00 uur.

S.B.B.N, Postbus 37, 3830 AA LEUSDEN. Tel.no. 033-94009[...]

Voor een echte maathypotheek kunt u beter persoonlijk met ons komen praten.

Onze adviseurs beschikken namelijk over alle financiële bouwstenen om een hypotheek samen te stellen die u als gegoten zit. Zo'n bouwsteen zou de Netto-Lasten Hypotheek kunnen zijn. Een hypotheek waarbij de maandlasten altijd hetzelfde blijven, ook al gaat de hypotheekrente omhoog. Erg interessant als u wilt profiteren van de maximale fiscale aftrek.

Maar er zijn natuurlijk nog meer hypotheekvormen die onderling gecombineerd zo'n maatfinanciering vormen. Eén ding hebben al onze hypotheekadviezen overigens gemeen. De offertes komen, bij steeds meer kantoren, uit de computer waar u bij zit. Dan weet u direct waar u aan toe bent.

Aarzel dus niet om langs te komen of de bon in een ongefrankeerde envelop in te sturen. U kunt ook tijdens kantooruren 06-0222464 bellen voor meer informatie.

Graag uw keuze aankruisen.
☐ Stuur mij meer informatie over uw hypotheekvormen.
☐ Maak met mij een afspraak voor een vrijblijvend maatadvies.
Naam: ______ M/V*
Adres: ______
Postcode: ______ Woonplaats: ______
Telefoonnr.: ______
☐ Ik ben rekeninghouder bij SNS bank: ______
______ (Graag adres invullen)
☐ Ik ben nog geen rekeninghouder.
* doorhalen wat niet van toepassing is.
Inzenden naar: SNS bank Limburg, afd. Marketing Services
Antwoordnummer 1234, 6200 VB MAASTRICHT

SNS bank Limburg

Nieuw en uniform energieverbruikslabel in de maak

Huishoudapparaten milieuvriendelijker

DOOR THEA WAMELINK

we een Europese Unie zonr binnengrenzen hebben, llen bepaalde zaken eindek eens op Europees niveau rden geregeld. Dat geldt der meer voor het standaarseren van gegevens van ektrische huishoudelijke apraten. De komende jaren zal alle bij de Unie aangesloten nden een nieuw en uniform ergieverbruikslabel worden gevoerd, dat voor vermelng van gegevens aan bepaalregels is gebonden.

ze uniformering maakt het de nsument beter mogelijk verschilde merken en types apparaten t elkaar te vergelijken. Alle gegens over energieverbuik en andere ecificaties worden bovendien verrkt in een soort classificatiesysm. Zo kan men in de nabije toemst vrijwel in één oogopslag zien welke klasse een apparaat thuis-.

gin 1995 gaat men met dit label n start. Als eerste zullen er koelvrieskasten mee worden uitgeit. De koelkast van vandaag veruikt slechts half zoveel energie or het in conditie houden van lensmiddelen als zijn oudere voorngers. Hij is niet alleen energieiniger geworden, maar ook milivriendelijker. Nieuwe modellen rden nog bijna uitsluitend vooren van CFK-vrije isolatiemateriaen. En voor de kast worden ook eeds vaker voor hergebruik genikte kunststoffen en voor het ilieu minder schadelijke koeleistof gekozen.

et wegvallen van de grenzen heeft erigens niet de verschillen tussen diverse volkeren genivelleerd.

eem alleen maar eens die moder-, energiezuinige en milieuvrienelijke koelkast. In Duitsland is de nsument heel attent op zo'n ecogisch verantwoord apparaat. Elke eede koelkast die daar wordt verkocht is er een met CFK-vrije isolatiematerialen.

In Nederland worden nog overwegend koelkasten met traditionele isolatie verkocht. Blijkt hieruit dat ons ecologie-bewustzijn minder sterk is ontwikkeld dan dat van onze oosterburen? Bij koelkasten zou je dat in elk geval moeten concluderen.

Besparing

De bekende merken huishoudelijke apparaten zijn in de afgelopen vijftien tot twintig jaar heel wat zuiniger geworden. Wasautomatenen gebruikten midden jaren zeventig nog meer dan 3 kWh stroom en bijna 150 liter water voor 5 kg kookwas.

In de jaren negentig geproduceerde apparaten doen het met minder dan 2 kWh en slechts zo'n 35 liter water voor dezelfde hoeveelheid was.

● *De moderne wasmachine verbruikt aanmerkelijk minder stroom en water dan die van twintig jaar geleden.* Foto: GPD

Bij een afwasmachine moest men twintig jaar geleden nog rekenen op 2,5 kWh stroom en 65 liter water voor een volle machine (12 standaard couverts). Moderne vaatwassers geven een prima resultaat bij omstreeks 20 liter water en 1,6 kWh elektriciteit.

De reductie van het energieverbruik zal in de komende tien jaar niet meer zo spectaculair zijn als in de afgelopen twintig. De grote revolutie is voorbij, maar kleine stapjes zullen nog wel steeds worden genomen.

Omdat het bij verschillende huishoudelijke apparaten (zoals koel/vrieskasten en wasmachines) wel om toestellen met een hoge verzadigingsgraad gaat, mag zelfs het resultaat van die kleine stapjes niet worden onderschat.

Technologie

Welke mogelijkheden biedt de technologie van nu en de naaste toekomst om de apparaten nòg zuiniger en vriendelijker voor ons milieu te maken? Een heel belangrijke bijdrage hieraan kan worden geleverd door micro-elektronische systemen als Fuzzy Logic, wat zoveel betekent als: de computer schakelt niet alleen op 'ja' en 'nee', maar kent ook het begrip 'ja, maar' en 'nee, tenzij', waardoor energiebehoefte en waterhoeveelheden individueel aan de behoefte kunnen worden aangepast.

Een andere mogelijkheid biedt een centrale stroomvoorziening van verschillende apparaten, min of meer te vergelijken met een centraal stofzuigersysteem.

En verder kan dan ook nog gebruik worden gemaakt van (via zonnepanelen) individueel opgewekte elektrische energie.

Fabrikanten van huishoudelijke apparatuur steken veel geld in research en ontwikkeling. Hetgeen dan zijn weerslag vindt in het op de markt brengen van geheel nieuwe apparaten of het innoveren van bestaande.

Op de in februari '95 te houden beurs Domotechnica (Keulen) zullen de nieuwste ontwikkelingen op dit gebied worden gepresenteerd, zoals verschillende fabrikanten nu reeds aankondigen.

EEN BETER MILIEU BEGINT BIJ JEZELF

DOE MEE SCHRIJF MEE BEZUINIG MEE

Stooktabel week: 44
van maandag 31/10/94 t/m zondag 6/11/94

Bij een normaal jaarverbruik in m^3 van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van: (meterkaart kolom 3)	Het weekstreefverbruik kost u:	Totaalstreefverbruik sinds 30 oktober 1994 (meterkaart kol. 5)
1000	15	ƒ 7,50	15
1200	17	ƒ 8,50	17
1400	20	ƒ 10,00	20
1600	23	ƒ 11,50	23
1800	26	ƒ 13,00	26
2000	29	ƒ 14,50	29
2200	32	ƒ 16,00	32
2400	35	ƒ 17,50	35
2600	38	ƒ 19,00	38
2800	41	ƒ 20,50	41
3000	44	ƒ 22,00	44
3200	46	ƒ 23,00	46
3400	49	ƒ 24,50	49
3600	52	ƒ 26,00	52
3800	55	ƒ 27,50	55
4000	58	ƒ 29,00	58
4500	65	ƒ 32,50	65
5000	73	ƒ 36,50	73
5500	80	ƒ 40,00	80
6000	87	ƒ 43,50	87

Aktie Zuinig Stoken/Zuinig Aan

Actie zuinig stoken

Iedere verbruiker van Mega Limburg ontving eind oktober op naam weer een meterkaart in de bus. Op deze kaart kan het verbruik van gas en electriciteit worden bijgehouden. Hiermee wil het energiebedrijf huishoudens aanzetten tot zuinig stoken om zo het milieu te ontlasten. Door wekelijks het verbruik te noteren hoopt Mega Limburg de verbruiker meer bewust te maken van zijn stookgedrag. De praktijk heeft uitgewezen dat het bijhouden van de standen meestal vanzelf leidt tot een bewuster en zuiniger gebruik van gas en electriciteit. Als wekelijks uw verbruik meet en vergelijkt met de stooktabel, weet u al snel of uw huishouden energiezuinig is. De stooktabel wordt wekelijks in het Limburg Dagblad geplaatst. Aan de stookactie is ook een wedstrijd verbonden. De zuinigste stoker maakt kans op een HR-ketel of energie zuinige apparatuur voor 5000 gulden. door inzending van de antwoordkaart voor 20 april 1995 kunt u meedingen naar de hoofdprijs.

DOOR WIM VAN BEEK

Niessen, huizenverkoper aan de Spaanse Zuidkust:

'Woningen als warme broodjes over toonbank'

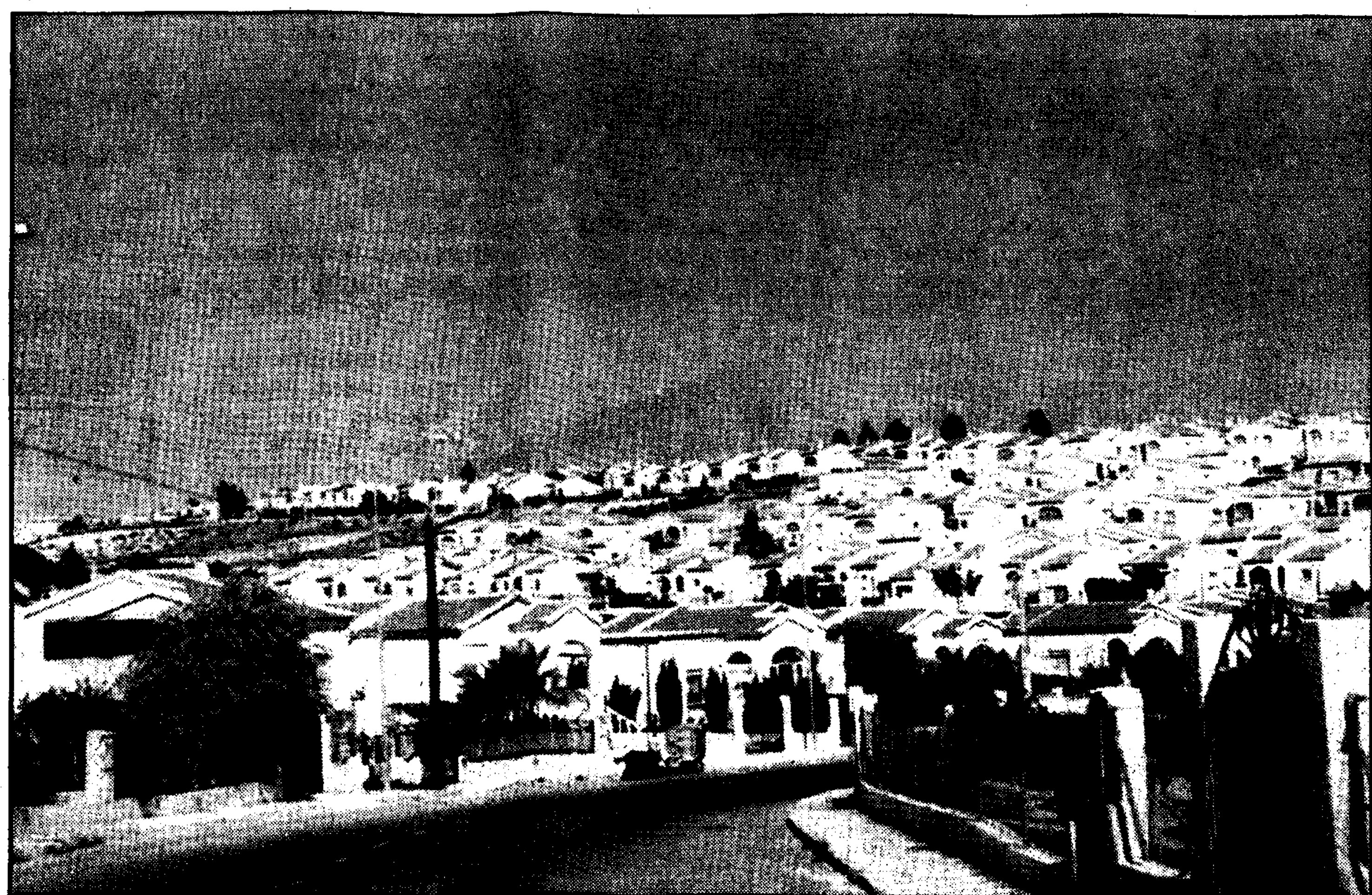
'Als warme broodjes gaan ze over de toonbank. Ze zijn er in allerlei categorieën: van eenvoudige woningen in een rij tot comfortabele, luxe vrijstaande met een royale tuin of terras. In prijs variërend van 40 mille tot een miljoen en hoger. Wat ze allemaal gemeen hebben is de locatie op deze aardbol en het ter plaatse heersende aangename klimaat. Zuid-Spanje, in de vierhoek Alicante, Elche, Murcia, Cartagena, waar het hartje winter niet kouder is dat 18 graden Celsius. Manny Niessen, geboren en getogen in het Noordlimburgse Venlo, is geen onbekende verschijning meer op consumentenbeurzen en woonmanifestaties in Duitsland en Nederland. Op de laatste Nationale Woonbeurs die in oktober in de Amsterdamse RAI werd gehouden en die Spanje als hoofdthema had, deed hij weer goede zaken. Niessen (40) is, zegt hij, ook al geen onbekende meer in deze Spaanse regio. Hij is directeur van Mi Casa, een verkoopkantoor in huizen, in La Marina, een voormalig vissersdorp tussen Santa Pola en Torrevieja.

Niessen verkoopt er eenvoudige optrekjes, appartementen met balkon, vrijstaande panden, landhuizen en woonpaleisjes. Vlak onder de zon, aan zee, in urbanisaties of in dorpen of steden tussen de plaatselijke bevolking en de vele Engelsen en Scandinaviërs die er al (permanent) verblijven.

Zijn cliënten? Mensen die een (semi-)permanent plekje willen in de zon, mensen die lekker willen genieten van hun oude dag of om gezondheidsredenen het warmste plekje van West-Europa opzoeken.

Zekerheid

„Het is een tendens tegenwoordig dat mensen hun opgespaarde centen op verantwoorde wijze willen beleggen in een stukje gezondheid, in warmte en een stukje zekerheid voor de toekomst. Tja, en dat kan in Zuid-Spanje. Het gebied waar ik opereer wordt wel het gezondste stukje van Europa genoemd. Geen industrieën die troep uitstoten, veel zoutwatermeren, schone en vooral droge lucht en bijna altijd zon. De woningen zijn hier heel lang erg goedkoop geweest. De prijzen hebben hun dieptepunt weer gehad. Vanaf januari dit jaar zijn ze al weer 10 tot 15% hoger. 's Zomers mag het hier heel soms de 40 graden Celsius passeren en dat is warm, 's winters is het hier heerlijk: vaak een constante temperatuur van omstreeks 20 graden Celsius."

● *Het voordeel bij het kopen van een huis in Spanje, is momenteel de lage koers van de Spaanse peseta.* Foto: GPD

Het voordeel van een (vakantie) huis kopen in Spanje is momenteel de lage koers van de Spaanse peseta, vertelt Niessen. Dat maakt het leven in Spanje voordeliger dan in Nederland. Dat betekent ook dat het kopen van een woning er in Spanje een stuk aantrekkelijker op is geworden. En wonen in een ander land van de Europese Unie is geen enkel beletsel meer. Er is vrijheid van vestiging.

Legale handel

Niessen verzorgt in Spanje alles wat aan het kopen van een woning vooraf gaat. Dat betekent alle formaliteiten van de kandidaat-kopers afhandelen, juiste locatie uitzoeken, eventuele bijkomende verbouwingen en veranderingen doornemen. Kortom: alles afhandelen wat nodig wordt geacht. Want Niessen wil veel doen om de mensen ervan te overtuigen dat hier alles draait om legale verkoopactiviteiten en dat ze geen kat in de zak kopen.

In alles worden de kopers begeleid: van het zoeken naar een geschikte bouwkavel tot het eventueel verbouwen van bestaande woningen of betegelen van een badcel. Maar ook alle administratieve zaken worden door zijn bureau, dat vijf medewerkers telt, verzorgd. Zelfs het jaarlijks invullen van de belastingpapieren, een verplichting ook voor buitenlanders in Spanje, behoeven kopers die de taal en de kennis niet beheersen geen zorgen te maken.

Taalproblemen

De procedure is eenvoudig. Nederlanders op vakantie in Spanje besluiten iets te kopen. Ze zoeken contact met een bij voorkeur Nederlands sprekende makelaar en geven hem aan de hand van wensen en eisen opdracht iets naar hun keus te zoeken of ze gaan samen met hem op pad.

Een besluit wordt, volgens Niessen, soms in één ochtend genomen als de betaling en/of financiering geen probleem vormt. Maar sommigen willen eerst alle beschikbare objecten zien, kijken en vergelijken en na lange tijd pas beslissen. Voor Niessen geen probleem. Hij zegt de gevoelens, de overwegingen en ook de twijfels die er onder aspirantcliënten leeft, te kennen.

„Wie een vakantie-woning wil, heeft vaak veel minder wensen dan wie kiest voor bij voorbeeld permanente vestiging of om er bij voorbeeld te overwinteren. En de groep overwinteraars wordt steeds groter. Veel mensen zijn moe van Nederland, van het weer, de sores, hun omgeving en zoeken naar wat anders. Om zonder zorgen het leven daar voort te zetten."

Daartoe biedt, volgens Niessen, deze Spaanse regio ontzettend veel faciliteiten. 's Zomers is het er, aldus onderzoeken, koeler dan in toeristenoorden als Benidorm. En 's winters toch net iets warmer vanwege de hoogvlakte waartegen nieuw ontwikkelde urbanisaties liggen.

„Je leeft er voor 80% buiten en je kunt gemiddeld tien maanden per jaar een heel etmaal in de buitenlucht vertoeven. Er zijn prima voorzieningen als winkels en restaurants. En ook aan medisiche voorzieningen wordt hier veel aandacht besteed," aldus Niessen.

Een van die Nederlanders die er onlangs een woning kocht is Emile Elling uit Soest. Zijn ervaring: „Ik moet het net als ieder ander met hooguit zes weken vakantie in een jaar doen. Datzelfde geldt voor mijn echtgenote die ook een volledige baan heeft. Om optimaal van vakanties te genieten hebben we hier iets gekocht. En uiteraard ook om straks van de oude dag uitgebreid van dit klimaat te kunnen genieten. We kunnen er altijd heen als we willen. Als we in Spanje zijn hebben we in ieder geval de garantie dat de zon schijnt. De laatste jaarwisseling hebben we buiten gevierd bij een temperatuur van 20 graden Celsius. En de afstand is geen enkel bezwaar: het is slechts tweeëneenhalf uur met het vliegtuig (Schiphol/Allicante) en nog een half uurtje met de taxi. Je bent uit en ook zo weer thuis..."

Voor meer informatie: tel.00-3466796131 of 00-3465419638

---

monsters

DOOR CATHARIEN ROMIJN

Vlekkenbeschermer

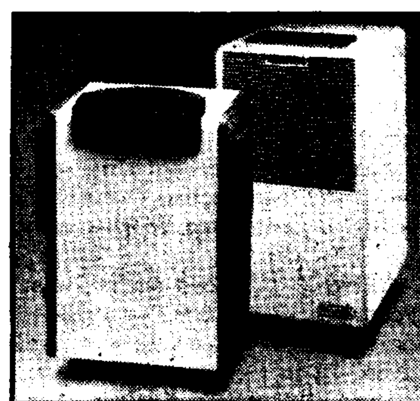

● *Een glas limonade valt om: 'een vlek op het nieuwe tapijt'.*

Een poes loopt een wijnglas omver, de inhoud sijpelt vanaf het bijzettafeltje genadeloos op de nieuwe zitbank. Kleine incidenten, maar ware nachtmerries voor degene die zuinig is op zijn spullen. Scotchgard protector is een nieuwe vlekkenkampioen die het interieur beschermt tegen vloeistoffen, vettigheden en ander huishoudelijk vuil. Scotchgard zorgt er ook voor dat bij regelmatig stofzuigen vuil en stof sneller verwijderd wordt en op die manier verschijnen er minder snel grauwsluiers op het tapijt. het produkt is te koop bij de woninginrichter en tapijthandelaar.

Ontvochtiger

Vocht is aartsvijand nummer één van huis en haard. Een luchtvochtigheidsgraad van 45 à 55 procent in huis is ideaal. In de wintermaanden is dat percentage moeilijk te bereiken, want hoe hoger de temperatuur, hoe meer vocht de lucht kan bevatten. In de wintermaanden is dat percentage dus sneller bereikt dan in de zomer. Maar er is tegenwoordig een oplossing voor. Handige, mobiele ontvochtigers creëren in mum van tijd een ideaal binnenklimaat. Het nieuwste van het nieuwste werd onlangs geïntroduceerd door DéLonghi, een fabrikant van elektrisch-huishoudelijke artikelen. Naast de Aria Dry luchtontvochtiger is er nu ook de Aria Dry Combi die drie functies in één verenigt: ontvochtigen, verwarmen en een combinatie van die twee. Behalve vocht pakken ze ook de stof in de lucht aan en het apparaat is ook handig om de was snel te drogen. Door het fraaie Italiaanse design zijn ze mooi om te zien en daarbij werken ze geruisloos. Délonghie Aria Dry Combi is te koop bij alle elektro-speciaalzaken.

● *De Aria Dry Combi, nieuwe vochtbestrijder*

Nieuwe bladen

Dit najaar schieten de nieuwe woontijdschriften als paddestoelen uit de grond. Zo komt de vereniging Huis en Eigendom in Den Haag met een vernieuwd gelijknamig blad dat voor het eerst ook in de losse verkoop verkrijgbaar is. Er staat veel informatie in die van belang kan zijn voor eigen-huisbewoners, makelaars en hypotheekadviseurs en voor beleggers op de vastgoedmarkt. Het blad Huis en Eigendom is een uitgave van de vereniging en komt vier keer per jaar in de boekhandel te liggen. Voor meer informatie kunt u bellen 070-3562774.

Ook uitgeverij Pressofoon in Heemskerk geeft een nieuw tijdschrift uit. Van eigen grond naar eigen huis heet het tijdschrift, dat in samenwerking met het Bouwcentrum Expo Rotterdam tot stand komt en twee keer per jaar verschijnt. Het blad begeleidt iedereen die de eerste stappen wil zetten op weg naar een eigen huis. Het tijdschrift wordt verkocht bij boekhandels en tijdschriftenwinkels.

Hebbeding

Schroefogen en haakjes zijn lastig in en uit te draaien. Gepriegel met tangen, handen of de schroevedraaier behoren tot het verleden met dit vernuftig kleine apparaat: de haakschroevedraaier van Wolfcraft. De haakschroevedraaier kost 14,95 gulden en is op de markt gebracht door Markt(Holland) bv in Weesp en in iedere doe-het-zelf-winkel te koop.

INFO-AVOND VOOR HUIZEN-KOPERS

U overweegt een huis te kopen? Laat u dan goed voorlichten. Bezoek onze informatieavond. Dan krijgt u gratis en vrijblijvend informatie over o.a. financieringen, geldverstrekkers, maandelijkse woonlasten (loonstrookje mee s.v.p.!), maximale hypotheek en koopsom, hypotheekmogelijkheden, gemeentegaranties, subsidies en juridische aspecten. Dat geeft u de nodige zekerheid. U bent welkom op:

dinsdag 15 november a.s.
19.30 uur welkom
20.00 uur aanvang
't Guliks Hoes, Ophoven 1
Sittard

HUIS & HYPOTHEEK
ONAFHANKELIJK HYPOTHEEKADVIES

EEN EIGEN HUIS BEGINT BIJ HUIS & HYPOTHEEK

COMMERCIEEL VASTGOED

Te koop

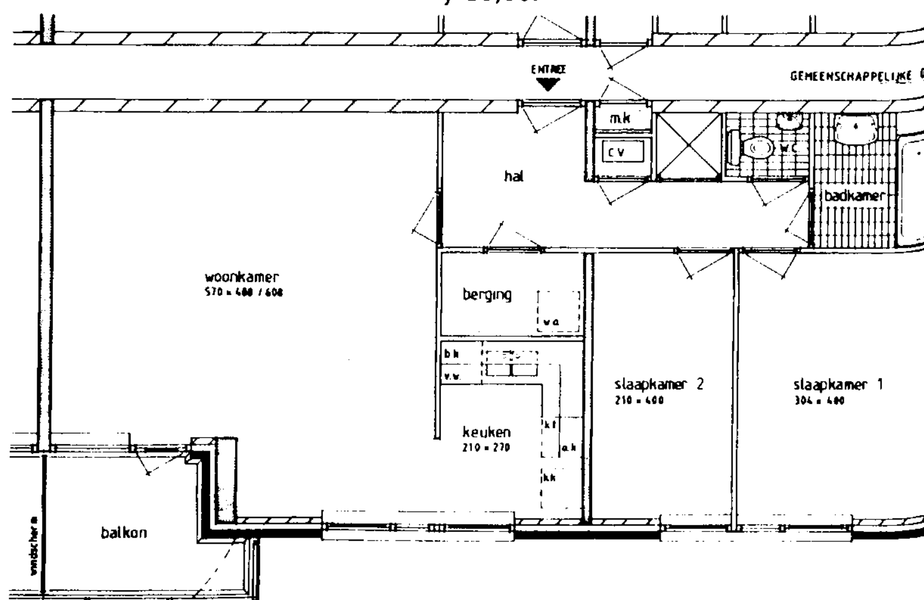
KERKRADE, Kaalheidersteenweg
Op zichtlokatie aan drukke verbindingsweg gelegen garagebedrijf omvattende 650 m² werkplaats en magazijn, 485 m² showroom, kantoorruimte en omliggend terrein. Perceelsgrootte 2000 m².
Prijs ƒ 700.000,- k.k. Uitv. gegevens op aanvr.

RUIJTERS
Ruijters Commercieel Vastgoed Sittard B.V.
6131 AL Sittard - Rijksweg Zd 35 - Tel. 046 – 595159

Luxe appartemente
te huur in complex Corioveste IV te Heerl

Op mooie lokatie (Eikenderveld) ruime merappartementen: grote woonkame ruim balkon, badkamer met ligbad, be met w.a.-sluiting. Tevens berging in so rain, half open keuken.
Mogelijkheid tot het huren van een port. Het complex is gelegen op loopaf van het centrum en openbaar vervo Huurprijzen vanaf ƒ 850,00 excl. serv. k ƒ 80,00.

BEL VOOR INFORMATIE:

Vastgoedbeheer Heerlen
Akerstraat 23, Heerlen, 045-712040

Onroerend Goed

Te k. WOONHUIS, 4 slaapkamers, tuin op zuiden. Benzenraderweg 166, Heerlen. Vr.pr. ƒ 175.000,- k.k. Tel. 045-740579.

TE KOOP
Uitstekend gelegen **halfvrijstaand woonhuis,** met garage, uitzicht op kasteel Hoensbroek. Witte keuken met alle moderne apparatuur. Begane grond geheel voorzien van een witte marmervloer. Drie slaapkamers, badkamer, beschoten zolder. Tuin met terras (overdekt). Oppervlakte 467 m².
Vraagprijs:
ƒ 269.000,- k.k.
Tel. 045-229180

Uw huis
VERKOPEN?
Verlaagde tarieven (25%).
Seegers o.g.
046-525318.
GEEN VERKOOP,
GEEN KOSTEN.

Wijnandsrade
Perf. onderhouden halfvrijst. woning met gar., ruime L-vorm. woonk., open keuken met lichte plav.vloer, 4 slpks., badk. met ligb., douche, toilet en v.w. Geheel geïsoleerd en dubb. begl. Een bezichtiging is beslist de moeite waard! Vraagpr. ƒ 249.000,- k.k. Mak.kantoor Janssen 046-335840.

Te k. PATIOBUNGALOW, bwj. '92, geh. v.v. rolluiken, living met open keuken ca. 40 m2, 2 gr. slpks., ligbad, carport, berging. Vr.pr. ƒ 219.000,- k.k. Breukerweg 36, Heerlen. 045-729596.

MAASMECHELEN. (België). Riante villa met kantoor, in centrum langs Rijksweg van Maaseik-Lanaken, goede commerc. ligging. Hogere prijsklasse. Tel. 00-32.89-76.00.00.

LANDGRAAF. Te woonhuis met garage tuin, woonk., grote ke slpks. en badk. Ui onderh. Vr.pr. ƒ 285. k.k. Tel. 045-324747.

zie verder pagina

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN *in Limburg* VIJGEN VRAGEN!

St. Franciscusweg 16, / Oliemolenstraat 5, Heerlen, tel. 045-711617 — Roermonderstrasse 21 in Aken, tel. 0049-241873066

Vaak verkopen wij huizen die de krant net niet halen. Zoekt u een huis? Laat u vrijblijvend inschrijven. Zie ook onze etalage St.Fransiscusweg 16, Oliemolenstr.5 te Heerlen en Roermonderstrasse 21 in Aken

ONROERENDE ZAKEN

BRUNSSUM:

VAN GOYENSTR.24. Geheel perfect gerenoveerd halfvrijst. woonhuis met garage. Ind.: geheel onderkelderd, living 36 m2 met open haard,nieuwe tegelvloer, half open aanb. keuken, bijkeuken, 3 slk., 8/12 en 14 m2, luxe nieuwe badkamer. Grote zolder. Gedeelt. rolluiken.Garage is momenteel te gebruiken als bruiningsstudio. Gunstig over te nemen. **Vrpr.f.192.000,-kk.**

HAZENKAMPSTR.112. Tussengel. woonhuis. Bj.'30, perc. 167 m2. Ind.: kelder 20 m2, l-living 26 m2, half open aanb. keuken, tuin op n/o, 2 slk. 10 en 18 m2, badk. ligbad, douche, v.w. en 2e toilet, zolder 12 m2 mogelijkh. 3e slk. **Vrpr.f.144.000,-kk.**

KLINGBEMDEN 99. Goed onderhouden halfvrijst. woonhuis met garage en mooie tuin. Woonk. 35 m2 met plavuizen, half open wit essen keuken, 3 slk.:8/12 en 17 m2. **Vrpr.f.229.000,-kk.**

RDR.THIBALDSTR 38. Goed onderh. halfvrijst. woonhuis met garage/carport en tuin. Bj.'80, percopp. 333 m2. Ind.: Kelderkast, l-living 31 m2, open haard en parketvloer, serre 20 m2, half open eiken aanb. keuken 12 m2. 3 slk., 8/12 en 16 m2, badk. ligbad, v.w. en 2de toilet. Zolder 30 m2 met vaste trap. Voorzien van rolluiken en dub. glas. **Vrpr.f.264.000,-kk.**

SEMMELWEISSTR.23.perfect geleg. vrijst. woonhuis op 580 m2 grond. Bj.'62. Ind.: kelder 8 m2, l-living 40 m2 met open haard, gesl. aanb. keuken 12 m2 met app., garage, tuin, 3 slk. 7/10 en 14 m2, badk. ligbad, v.w. en 2e toilet, zolder 20 m2 (appartementje), vaste trap. Voorzien van rolluiken. **Vrpr.f.339.000,-kk.**

TRICHTERWEG 135. Goed onderh. vrijst. woonhuis op 661 m2 grond. Ind.; kelder 16 m2, l-living 34 m2, gesl. eiken aanb. keuken 14 m2, douche en v.w., garage, tuin op z/w, 2 terrassen, 2 slk. 12 en 14 m2, muurkasten, nieuwe badk. Nieuwe daken, kunststoffen kozijnen en dubbel glas. **Vrpr.f.279.000,-kk.**

HEERLEN:

BOKSTR.44. Goed onderh. tussengel. woonhuis met mooi aangelegde tuin. Living 40 m2, nieuwe witte aanb. keuken, bijkeuken 3 ruime slk., 12/16 en 19 m2, badk. met ligbad. Zolder 25 m2 met vlieso-trap. **Vrpr.f.189.000,-kk.**

BUYS BALLOTSTR.1. Halfvrijst. woonhuis met garage op 195 m2 grond. living 30 m2 met o.h., gesl.keuken, 4 slk., badk.. **Vrpr.f.179.000,kk.**

GELEENSTR.87. Goed onderh. appartement in centrum van Heerlen. Ind.: l-living 45 m2 met Noorse lei, open eiken aanb. keuken, bijkeuken, slk. 16 m2, badk. met ligbad, balkon. Rolluiken. **Vrpr.f.255.000,-kk.**

ROEBROEKWEG 58. Goed onderh. halfvrijst. woonhuis. Bj. '70, perc. 190 m2. Ind.: kelderkast, living 32 m2, gesl. eiken aanb. keuken met app. 7 m2, ruime garage, tuin op z/w, 3 slk. 8/13 en 14 m2, badk. ligbad, v.w. en 2e toilet. Zolder met vaste trap, slk 15 m2. **Vrpr.f.199.000,-kk.**

SCHAESBERGERWEG 38. Keurig onderh. vrijst. herenhuis op 800 m2 grond.Ind.: kelder, living 30 m2, serre 22 m2,schuifdeuren, gesl. keuken, bijkeuken, berging, tuin op z/w, 2 ruime slk., badk., douche, 2e toilet, zolder, vaste trap, 2 slk. parkeergelegenheid voor de deur, loopafstand centrum. **Vrpr.f.229.000,-kk.**

UTERWEG 100. Goed onderh. halfvrijst. woonhuis. Perc.357 m2, bj.'74. Was- en wijnkelder, living 45 m2, o.h., schuifdeuren, tegelvloer, garage, tuin op z/o, zitkuil, 3 slk., 7/11 en 14 m2, badk. met douche, zolder 20 m2, vlieso-trap. **Vrpr.f.243.000,-kk.**

VRIJHEERENBERG 63. Tussengel. woonhuis. Kelder 30 m2, living 36 m2, gesl. witte aanb. keuken, garage, tuin op z/w, 2 slk. 10 en 20 m2, badk. met ligbad en 2e toilet, zolder 2 slk. 8 en 15 m2. Gedeelt. kunststoffen kozijnen en dubbel glas. **Vrpr.f.209.000,-kk.**

HOENSBROEK:

MR.LUTHER KINGLAAN.50. Halfvrijst. woonhuis op 275 m2 grond. Bj.'71. living 34 m2, o.h., gesl. aanb. keuken, garage met oprit plaats voor 3 auto's, tuin op z/w, 3 slk., zolder, slk 12 m2, vaste trap. **Vrpr.f.219.000,-kk.**

SLOT HARENLAAN 25. Schitterende villa in villawijk gelegen. Geschikt voor woonhuis/praktijk. Bj.'73, perc. 1200 m2. Ind.: Sout.: Ruime hal, praktijkruimte 16 m2, tuinkamer 18,5 m2, nieuwe badk. douche, v.w. en toilet, inpandige garage 62 m2. Part.: living 75 m2 met schuifdeuren, kantoor 10 m2, gesl. aanb. keuken 10 m2. Mooi aangelegde tuin op z/w, terrassen 40 en 60 m2, vijverpartij. 1e Verd.: 3 slk., 16/21 en 25 m2, badk., ligbad, 2 v.w. en toilet. **Dit pand moet u zien.** **Prijs op aanvraag.**

HULSBERG:

FRANK SMITSSTR.6. Goed onderh. en rustig geleg. halfvrijst. woonhuis. Perc. 273 m2. Ind.: Kelder 8 m2, l-living 28 m2, gesl. eiken aanb. keuken , serre 18 m2, bijkeuken, garage, tuin met terras, 3 slk., 7/12 en 14 m2, badk., ligbad, douche, v.w. en 2e toilet. Voorzien van kunststoffen kozijnen, dubbel glas en rolluiken. **Vrpr.f.259.000,-kk.**

KERKRADE:

GRACHTERSTR.59. Tussengel. nieuwbouw woonhuis met garage en tuin. Ind.: l-living 40 m2, gesl. beige aanb. keuken, bijkeuken, 3 slk., 7/9 en 15 m2, badk., ligbad, v.w. en 2e toilet. Dubbel glas en kunststoffen kozijnen. **Vrpr.f.264.000,-kk.**

HEIVELDSTR.85A. Halfvrijst. woonhuis met tuin. Ind.: toilet, living 40 m2, half open keuken 10 m2, serre 17 m2, 3 slk., 8/14/14 m2, badk met ligbad, vaste trap naar zolder. Perc. 325 m2. **Vrpr.f.223.000,-kk.**

ST.JOZEFSTR.56. Goed onderh. halfvrijst. woonhuis. Bj.'5, perc. 244 m2. Ind.: Kelder, l-living 30 m2, half open keuken 15 m2, bijkeuken, tuin, 3 slk. 10/10 en 15 m2, badk. ligbad en v.w. Ged. dubbel glas en rolluiken. **Vrpr.f.189.000,-kk.**

M.L.KINGSTR.22. Mooi geleg. vrijst. woonhuis op 313 m2 grond, bj.'75. Ind.: z-living 38 m2 met plavuizenvloer, gesl. aanb. keuken 10 m2, garage, tuin met terras, 3 slk., 7,5/14 en 18 m2, badk., douche, v.w. en 2e toilet. Dak is vernieuwd in 1993. **Vrpr.f.279.000,-kk.**

NACHTORCHIS 3. Goed geleg. halfvrijst. woonhuis. Bj.'78, perc. 260 m2. Ind.: l-living 40 m2 met open haard en parketvloer, kunststoffen aanb. keuken, garage, 3 slk., 10/10 en 16 m2,.badk., ligbad, douche, v.w. en 2e toilet, zolder met vaste trap, slk. 16 m2. **Vrpr.f.247.000,-kk.**

SERINGENSTR.10. Rustig gelegen halfvrijst. woonhuis. Perc. 184 m2, bj.'75. Ind.: living 32 m2, half open keuken 8 m2, garage, tuin op z/w, 3 slk., 9/12 en 12 m2, badk., ligbad, douche en v.w., zolder met vlieso-trap 20 m2. Dakisolatie. **Vrpr.f.204.000,-kk.**

LANDGRAAF:

AKKERWINDE 35. Rustig gelegen tussengel. woonhuis. Perc. 150 m2, bj.'76. Ind.: living 40 m2 met tegelvloer, gesl. aanb. keuken 8 m2, garage met carport, tuin op z/w, terras, vijverpartij, 3 slk., 10/14 en 14 m2, badk., ligbad, douche. Zolder 30 m2. Dak- en spouwmuurisolatie.**Dit moet u van binnen zien!** **Vrpr.f.202.000,-kk.**

BERKENPAD 3. Zeer goed onderh. semi-bungalow in bosrijke omgeving, perc. 1500 m2, bj.'69. Ind.: sout. 18 m2, part. living 60 m2 met open vide, parketvloer, open haard, gesl. moderne keuken 12 m2, garage, tuin op z/o met terras en vijver, 3 ruime slk., luxe badk met nieuw sanitair. **Prijs op aanvraag.**

BRIKKEBEKKER 104. Goed gelegen tussengel./geschakeld woonhuis. Perc. 277 m2, bj.'79. Ind.: living 28 m2 met parketvloer, gesl. aanb. keuken 16 m2, garage, tuin op z/w, serre 18 m2, berging, 3 slk. 8/13 en 13 m2, badk., ligbad, douche, v.w en 2e toilet, zolder met vaste trap, slk 20 m2. **Vrpr.f.234.000,-kk.**

DR.NOLENSTR.40. Vrijst. landhuis op rustige lokatie. Bj.'90, perc. 723 m2. Ind.: l-living 45 m2, tegelvloer, vloerverw., gesl. kunststoffen aanb. keuken met app. 10 m2, studeerk. 11 m2, garage met zolder, tuin op zuiden, vijverpartij. 1e Verd.: 5 slk., 10/10/11/11 en 18 m2, badk., ligbad, 2 v.w., 2e toilet en bidet. Aparte douche. Dub. glas. **prijs op aanvraag.**

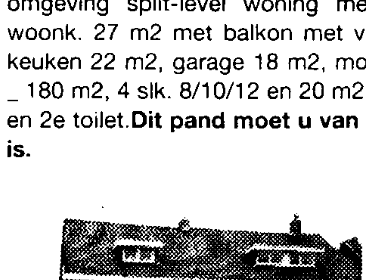

EIJKHAGENLAAN 25. perfect onderh. vrijst. landhuis in bosrijke omgeving op 660 m2 grond. Bj.'70. Ind.: souterrain 25 m2, l-living 38 m2 met open haard, gesl. aanb. keuken 10 m2, bijkeuken, garage, stalling voor caravan, tuin onder architectuur aangelegd, 4 slk., 8/10/11 en 14 m2, badk., douche, 2 v.w. en 2e toilet, zolder 16 m2 met vaste trap, slk. 16 m2. Dubbel glas, dakisolatie. **Vrpr.f.414.000,-kk.**

KAKERTSWEG 60. Vrijst. woonhuis op 600 m2 grond. Ind.: kelder, l-iving 42 m2 met parketvloer en open haard, gesl. eiken aanb. keuken, bijkeuken, dubbele garage, tuin, 3 slk. 11/16 en 18 m2, badk. met douche en 2e toilet. Gedeeltelijk dub. glas. **Vrpr.f.359.000,-kk.**

KANTSTR.3B. Mooi geleg. tussengel. woonhuis. Perc. 243 m2. Ind.: kelder 13 m2, living 35 m2 met open haard, gesl. eiken aanb. keuken, badk., douche en v.w., serre, wintertuin, tuinhuisje, 3 slk., 6/18 en 18 m2, zolder 48 m2. Dubbel. glas en kunststoffen kozijnen. **Vrpr.f.179.000,-kk.**

MAASTRICHTERWEG 72. Zeer royaal in bosrijke en rustige omgeving split-level woning met garage. Kelder 12 m2, woonk. 27 m2 met balkon met vaste trap gesl. eiken aanb. keuken 22 m2, garage 18 m2, mooi aangelegde siertuin van _ 180 m2, 4 slk. 8/10/12 en 20 m2, badk. ligbad, douche, v.w. en 2e toilet.**Dit pand moet u van binnen zien hoe groot het is.** **Vrpr.f.239.000,-kk.**

PASWEG.33.c Goed onderh. halfvrijst. herenhuis. Bj.'41, perc.295 m2. Ind.: kelder 24 m2. living 40 m2, inbouwhaard, 2 muurkasten, parketvloer, keuken 10 m2, bijkeuken, garage, tuin op z/w. 3 Slk. 7/16 en 18 m2, badk., ligbad, v.w. en 2de toilet. Zolder 60 m2, vaste trap, mogelijkheid voor 2 kamers. Voorzien van kunststoffen kozijnen en dub. glas, achterzijde rolluiken. **Prijs op aanvraag.**

PASWEG 55. Vrijst. woonhuis met garage op 330 m2 grond. Ind.: kelder, living 40 m2, serre 20 m2, gesl. keuken,3 slk. waarvan 2 met balkon, badkamer met ligbad, tuin op z/w. **Vrpr.f.224.000,-kk.**

Uw huis verkopen? Vijgen vragen!!!
't Loont zich
Heerlen, 045-711617
Aken, 0049-241873066
Regio Sittard/Geleen
04498-51891

OIRSBEEK:

BEYLKENSWEG 16. Goed onderh. tussengel. woonhuis. Bj.'81, perc. 142 m2. Ind.: L-living 38 m2 met plavuizenvloer, open moderne aanb. keuken 8 m2, carport, tuin op z/w met tuinhuisje 3 slk. 8/10 en 16 m2, badk. douche, v.w. en 2e toilet, zolder met slk. 10 m2. Kunststoffen kozijnen en dub. glas. **Vrpr.f.204.000,-kk.**

PUTH-SCHINNEN:

In **Puth-Schinnen** kunnen wij een schitterend vrij en landelijk boeren woonhuis aanbieden. Perc. 604 m2. Ind.: sout.: kelder 6 en 12 m2. Part.: living 37 m2, o.h. en Noorse lei. Gesl. aanb. keuken met div. app. 14 m2, bijkeuken 30 m2. Schuur 35 m2, zolders 24 en 50 m2, open vide, kantoor 12 m2, tuin op z/w, berging, terras. 1e Verd.: 4 slk. 12/12. 14 en 16 m2, badk., ligbad, douche, v.w. en 2e toilet. 2e Verd.: zolder 60 m2 met vlieso-trap. 3/4 van carré boerderij met gesloten binnenplaats, incl. zeer grote schuur. Het onderpand is compleet gerenoveerd en gemoderniseerd. **Dit moet u zien!!** **Vrpr.f.475.000,-kk.**

SCHINVELD:

PR.KENNEDYSTR.51. Goed onderh. vrijst. woonhuis, perc. 393 m2, bj.'75. Ind.: geheel onderkelderd, l-living 60 m2 met tegelvloer, open keuken, garage 40 m2, tuin op z/w, 4 slk., 7,5/ 12/14 en 20 m2, badk., ligbad, douche, v.w. en 2e toilet. Zolder 60 m2 om te bouwen tot slk. **Vrpr.f.339.000,-kk.**

SIMPELVELD:

PASTORIESTR.9. Perfect gel. tussengel. woonhuis op 2400 m2 grond. Ind.: Geheel onderkelderd, living 40 m2, eetkamer 18 m2, kantoor, apart kamertje, gesl. keuken 15 m2, bijkeuken, garage, werkplaats, tuin op z/w, 4 ruime slk., bibliotheek, zaal 45 m2 met open haard, badk. met ligbad. Zolder 40 m2, 3 slk, douche en toilet. **Interessant voor projectontwikkelaar.** **Vrpr.f.559.000,-kk.**

In Simpelveld kunnen wij u een riant gelegen semi-bungalow met prachtig uitzicht aanbieden op ± 2500 m2 met bouwterrein. Sout.: garage plaats voor 2 auto's, slk. 13 m2, doucheruimte, hobbyk. 12 m2. Part.: gr. hal, living ± 56 m2 met open inbouw haard, serre met open haard 8 m2, gesl. aanb. keuken 12 m2, 3 slk,. 9/10 en 15 m2, badk. met 2e toilet. 1e Verd.: zolder, blokhut met zolder 50 m2, schitterende tuin op z/w, terras 45 m2. Gehele pand is voorzien van parketvloeren, ged. rolluiken en dubbel glas. **Prijs op aanvraag.**

SWEIKHUIZEN:

BERGSTR.102. Perfect gerenoveerd vrijst. landhuis op 1460 m2 grond, bj.'38. Ind.: kelder 18 m2, l-living 46 m2 met open haard, gesl. witte aanb. keuken, tuin op z/w, tuinhuisje 18 m2 (parkachtige tuin), slk met douche 24 + 18 m2. 1e Verd.: 3 slk., 4/14 en 14 m2, terras, badk., ligbad, 2 v.w. en 2e toilet. Aparte douche Voorzien van dubbel glas en kunststoffen kozijnen. **Vrpr.f.489.000,-kk.**

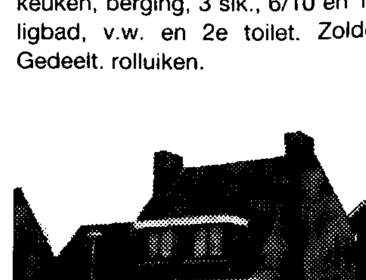
UBACH OVER WORMS:

BURG. BECKERSTR.5. Halfvrijst. woonhuis. Bj.'54, perc. 266 m2. Living 34 m2 naar achteren uitgebouwd. Grote zit/eetkeuken 20 m2, garage, 3 slk., badk., ligbad, douche, v.w. en 2e toilet. **Vrpr.f.179.000,-kk.**

CH.FREHENSTR. 38A. Goed onderh. vrijstaand. woonhuis met grote garage. Bj.'78, perc. 260 m2. Ind.: Kelderkast, living 32 m2, half open eiken keuken, tuin op z/w, 3 slk., 8/12 en 16 m2, badk. ligbad, v.w. en 2e toilet. Zolder met vlieso-trap. **Vrpr.f.245.000,-kk.**

TROEREBERG 28. Mooi gelegen halfvrijst. woonhuis met tuin op z/w. Bj.'80. Ind.: l-living 30 m2 met tegelvloer, half open keuken, berging, 3 slk., 6/10 en 12,5 m2, bergkast, badk. met ligbad, v.w. en 2e toilet. Zolder 28 m2 met vaste trap. Gedeelt. rolluiken. **Vrpr.f.196.000,-kk.**

VLIEGENPOEL 2. Perfect onderh. vrijst. lamdhuis. Bj. 1990, perc. 430 m2. Ind.: ruime living, marmerenvloer, o.h., schuifdeuren, gesl. aanb. keuken, bijkeuken, garage, mooi aangelegde tuin. 3 slk. 14/16 en 17 m2, zolder met vaste trap, 4de slk. 16 m2. Voorzien van vloerverwarming en dub. glas. **Vrpr.f.450.000,-kk.**

URMOND:

SCHOORWEG 10. Perfect onderh. vrijst. bungalow met mooi aangel. tuin. Ind.: souterrain 40 m2 met kantoorruimte en provisieruimte. Part. l-living 84 m2 met dubbele o.h., tegel- en parketvloer, half open eiken aanb. keuken 12 m2, 2 ruime slk, badk., ligbad, v.w., 2e toilet en bidet. Nieuw dak. **Vrpr.f.549.000,-kk.**

IN DE REGIO SITTARD, GELEEN EN BORN ZOEKEN WIJ VOOR POTENTIELE KLANTEN DIVERSE WOONHUIZEN IN DE PRIJSKLASS VAN Fl. 200.000,= - Fl. 600.000,= K.K.

VALKENBURG:

In **Valkenburg** kun wij u een riant, pe onderh. landhuis op m2 grond,**te koop** o **huur aanbie** Voorzien van alle co fort. Ind.: souterrain aparte ruimtes, to douche en provisie der, hal, l-living, mod ne luxe open keuken, ruime tuin op zuiden, 5 slk., badk. bad, douche v.w. en toilet. Voorzien van dak-, muur-, en vl risolatie en dubbel glas. Bestemming kantoor/praktijk wonen. **U moet zien hoe groot dit pand is.** **Vrpr.f.479.000,-k**

VOERENDAAL:

WINTHAGEN 13. Landelijk en rustig gel. schitterend geres reerde boerderij op 3770 m2 grond.Ind.:gewelfde kelder m2, entree, garderobe,toilet, eiken mooie aanbouwkeuken m2, woonk.1 met open haard en plavuizen, woonk.2 kachel beide met vloerverwarming, c.v.-ruimte, 3 slk.:12/12 14 m2 met open vide, badkamer met ligbad, douche, 2 v en 2e toilet. Tuin op zuid met 30 m2 terras, weiland 2000 met stal voor 2 paarden. Grotendeels gerestaureerd met o nele bouwmaterialen. **Inl.op aanvraa**

WIJNANDSRADE:

KONINGSGRAVEN 3. Royaal rustig gel. vrijst.landhuis. Pe 1155 m2. Grote garage 52 m2, geheel onderkelderd, woo 55 m2, o.h. en schuifdeuren naar buitenterras 60 m2. Gr aanbouwkeuken, 3 slk., logeerkamer. Zolder 100 m2, mo lijkheid voor meerdere kamers. **Prijs op aanvraa**

WITTEM:

COSSELAERSTR.1. Goed onderh. vrijst. woonhuis. Perc. m2. Ind.: provisiekelder, 1-living 46 m2 met open haard, g aanb. keuken 12 m2, garage, tuin op z/o, 3 slk. 10/10 en m2 met parketvloer, badk. met douche, zolder 30 m2. **Vrpr. f.287.000,-k**

BEDRIJFSONROERENDE ZAKEN

TE HUUR HEERLEN:

In centrum van Heerlen kunnen wij u 90 m2 winkelruim aanbieden. **Inl. op aanvraag**

KERKRADE:

KLARENANSTELERWEG. Luxe kantoren van 200 tot 100 m2. Prijs slechts fl. 137,= m2 gestoffeerd. **Inl. op aanvraa**

BELEGGINGSPANDEN HEERLEN:

Winkel met 3 appartementen huuropbrengst 46.000,= netto p.j. **Vrpr.f.398.000,=kk**

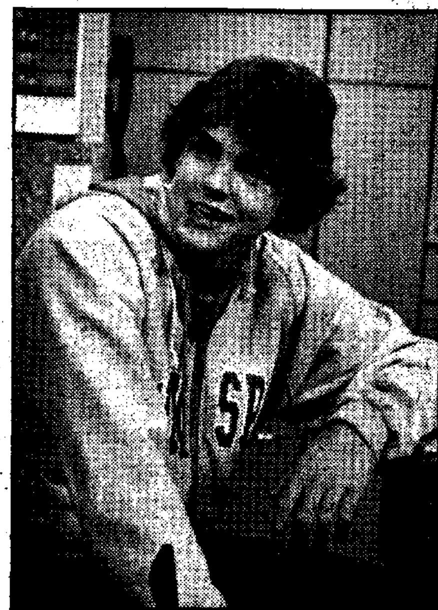
Karakteristiek zeer groot herenhuis huuropbrengst 44.000,= p.j. **Vrpr.f.410.000,=kk**

Dubbel woonhuis ingericht in 4 appartementen, huuropbrengst 40.000,= p.j. **Vrpr.f.320.000,=kk**

ACHTER DE NAAM VIJGEN STAAT : PERFECT VERKOPEN!!
HYPOTHEEK/FINANCIERING? VIJGEN VRAGEN!!

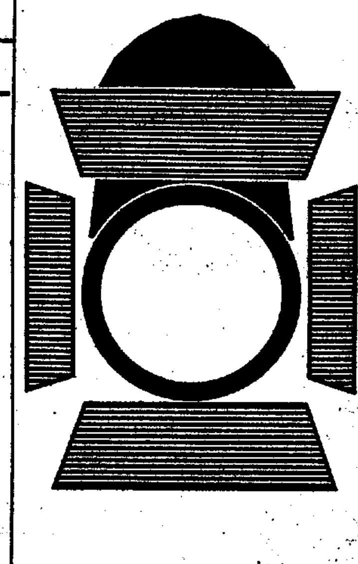
Anneke Grönloh viert jubileum

AMSTERDAM – Ter gelegenheid van het 35-jarig artiestenjubileum van Anneke Grönloh vindt er op maandag 19 december in de Amsterdamse Stadsschouwburg een jubileumconcert plaats. Voor de pauze zullen bekende collega-artiesten een hommage aan Anneke Grönloh brengen. Na de pauze geeft Anneke Grönloh zelf een concert. Zij brengt voor de gelegenheid internationaal bekende nummers en ook enkele speciaal voor haar geschreven nummers van Jan Rot. De nummers staan ook op een cd die begin december uitkomt.

Theaterdebuut 'Arnie' (GTST)

HEERLEN – Reinout Oerlemans, bekend als Arnie Alberts uit Goede Tijden, Slechte Tijden én als de gulle gever van geldprijzen namens de Postcode Loterij, maakt in het komende seizoen zijn theaterdebuut. Oerlemans krijgt een rol in de nieuwe Nederlandse musical 'Zzinderella' van Jos Brink, Frank Sanders en Henk Bokkinga. Het trio viert met deze sprookjesproduktie het 25-jarig jubileum van hun theaterbedrijf Tekstpierement. De première van 'Zzinderella' is op 19 oktober 1995 in de Stadsschouwburg Haarlem.

'Muziekfeest in Utrecht gaat swingen als een tijger'

Kerstconcert Rob de Nijs zonder toeters en bellen

DOOR WILMA DE REK

...RECHT – Het is alle... de schuld van zijn ...ers. Die maakten van de ...dagen zo'n enorm feest ...Rob de Nijs zich elke ...bermaand wordt ...allen door heftige ge... van weemoed en ...gen. Al jaren droomt ... een 'groots, warm en ...erstconcert. Dit jaar, ... december in de Ut...se Jaarbeurs, is het zo ..„Stel je er alsjeblieft ... zoetsappig gebeuren ...r. Dat concert swingt ... tijger."

...b een eigen religieus ge... ontwikkeld dat weinig te ...en heeft met de dogma's van ...erk. Dat gevoel is voorname... gebaseerd op de voorbeeld...tie die Christus voor mij ...t. Ik zie hem als een provo...ge figuur, een voorbeeld ... een goed mens. Bidden doe ...ook. Ik bid zoals een ander ...teert. Bidden is een vorm ... je wilskracht ondersteunen. ... ik toelatingsexamen moest ... voor de HBS, heb ik gebe... de stukken eraf vlogen ...k slaagde. Sindsdien kan ...tus bij mij niet meer kapot. ...verhaal van zijn geboorte, ... natuurlijk geweldig. En ei...k ook heel romantisch."

... tatoeages – Christus; een ...ley Davidson-teken; de bid...e handen van Albrecht Dü... een paard, en De Nijs' Chi... sterrenbeeld – zitten veilig ...stopt onder een huiselijke ...: „Ja, hallo zeg, het is ver...e winter." De Harley Da...dson is nergens te bekennen, ...k en vrouwen zijn er ook al ... Rob de Nijs, in de vijfen...ig jaar van zijn carrière nu ... omschreven als 'in leer ge... macho', dan weer als ...elende romanticus', is van ... gewoon een aardige ... Die aan een glaasje mine...water nipt en over zijn kerst... vertelt.

● *Rob de Nijs: „En als de zaal niet vol komt, zal ik dat ook wel overleven."* Foto: GPD

„Kerst, daar gooi ik me helemaal in. Ik ben een kerstkindje hè, op Tweede Kerstdag geboren.

Kerstmis was bij ons thuis altijd een hele bijzondere periode. Als je 's avonds ging slapen, zag alles er nog normaal uit. Op Eerste Kerstdag stond je op in een huis dat helemaal wit was. Mijn vader had de boel versierd met watten en engelenhaar en een eigenhandig gefiguurzaagd kerststalletje. Mijn moeder braadde konijn, op de radio hoorde je White Christmas en Harry Belafonte met zijn Mary's Boy Child, nog altijd een van de mooiste kerstliedjes die ik ken."

Ouwe etalagepop

„Zoals ik vroeger met mijn ouders kerst vierde, vier ik het nu in mijn eigen gezin. In een sfeer van warmte, van traditie. Zo houden we elk jaar op Eerste Kerstdag een zoektocht naar Maria. Maria is een ouwe etalagepop die er uitziet zoals ik me Maria voorstel: met donker haar en een lieve glimlach. Belinda verstopt haar 's morgens ergens in het bos en de kinderen houden spoorzoekertje. Op kerstavond doen we niets bijzonders; ik versier het hele huis, zoals mijn vader dat vroeger ook deed, en daarna zit ik lodderig met een borrel in mijn hand naar de ballen te staren."

De sfeer van vroeger, door De Nijs omschreven als „warm en wit, al sneeuwde het ook bijna nooit met kerst," moet op 16 december herleven in de Prins van Oranjehal van de Utrechtse Jaarbeurs. Met het kerstconcert dat De Nijs dan geeft, gaat een al jaren levende wens in vervulling. „Ik heb flitsen van een Promconcert, van een warme, bruisende zaal vol mensen die uit volle borst meezingen. Op het podium moet het hele muzikale scala voorbijkomen: pop, klassiek, de hele bende. We pakken uit. Er komt een gospelkoor, een knapenkoor, een strijkkwintet. Ik treed op met gasten als Margriet Eshuys, Liesbeth List, Carola, Sylvia Houtzager en Hans Vermeulen, die ook solodingen doen."

„Het kerstconcert wordt groots, maar niet met toeters en bellen. Het wordt juist intiem en kwetsbaar. Ik moet mensen mentaal kunnen aanraken, en zij mij. Ik zeg altijd: als ik optreed, moeten er telefoonlijnen zijn met iedereen. Ahoy' vind ik een beetje een bunker, die zaal past niet bij mij. Mijn sfeer is warm en intiem en staat ver af van het Las Vegasgevoel dat je meestal aantreft als Nederlandse artiesten shows op grote podia geven. De Prins van Oranje-hal in Utrecht is ook wel groot, maar akoestisch en facilitair helemaal afgestemd op concerten."

Acht ton gaat het concert hem kosten. „Een hoop geld. Het is een keuze die je maakt: wil je miljonair worden, of wil je je werk zo goed mogelijk doen, met alle kwaliteitseisen die daarbij horen? Ik kies voor het laatste. Ik moet het beste van het beste hebben. Maar goed, ik krijg wel elk jaar van mijn boekhouder op m'n kop. Dat is niet klagerig bedoeld, want ik ben echt niet zielig. En als de zaal niet vol komt, zal ik dat ook wel overleven."

House

Rob de Nijs is nu 51. Een deel van zijn publiek is met hem meegegroeid en dus van dezelfde generatie, het grootste deel van zijn concertbezoekers is tussen de 23 en 40 jaar oud. „Theaterdirecteuren zeggen altijd dat ik een heel leuk, divers publiek bereik. En daar zitten de laatste tijd steeds meer mannen bij. Vroeger kwamen overwegend vrouwen op mijn optredens af, niet omdat ze zich aan me zaten te verlustigen, zoals wel werd gezegd, maar vanwege mijn materiaal. Belinda's materiaal dus, teksten over emoties. Ik denk dat Nederlandse mannen steeds beter met hun emoties leren omgaan."

„Vorige week, in Zwolle, trad ik trouwens op voor louter tieners. Stonden daar ruim duizend swingende, uit hun bol gaande kinderen. Ik voel me daar niet stokoud bij. Ik voel me een leeftijdloze rock 'n' roller. Mijn wortels liggen in de jaren vijftig. De tijd van Elvis en van Jerry Lee Lewis. Als je puber bent, wordt de basis gelegd voor je muzikale gevoel. Ik denk dat mijn generatie daarom ook niet met house kan omgaan: ik zoek daarin vergeefs naar een hart. Dat vind ik in jazz, in klassieke muziek, in rock 'n' roll. Maar niet in house. Mijn helden zijn mensen als Billy Joell, Eric Clapton en Elton John. Ouwe lullen dus, zoals wel eens badinerend wordt gezegd. Iets wat je nooit over klassieke musici hoort."

Marinus smoorverliefd op de stem van Mario

Kerkradenaar fanatiek promotor Lanza-fanclub

DOOR KATJA KREUKELS

...RADE – 'Een grote, kleine ... met een bijzonder talent. ...zijn soberheid overheerste ...waliteit en hij vergat zijn ... gave door de problemen ... achtervolgden. We moe... niet veroordelen of be...en, maar accepteren zoals ... Een tenor met een gou...stem. Laten we ons vandaag ...eugen met deze door God ...digde legende'. Een frag...ent uit het promotiemateriaal van de nationale Mario Lanza-fanclub.

De... wonderlijke tenor – 35 jaar ...en onder raadselachtige ...andigheden overleden – is ... lang niet vergeten. Van ...erika, Australië, tot Enge...land en Spanje. Over de hele wereld kent deze Italiaanse held ... duizenden fans. In Neder... werd op 7 oktober 1992 ... Mario Lanza Benelux So...gericht met als doelstel... het levendig houden van de ... van de zanger en samen ...housiasme delen over zijn stem'.

...nclub wordt in Limburg met veel geestdrift vertegenwoordigd door de 54-jarige Marinus de Vries uit Kerkrade. Met volle overtuiging probeert Marinus mensen te interesseren voor de stem en persoon van Mario Lanza. Voor de Kerkradenaar is dan ook geen enkele moeite teveel om 'zijn' Mario onder de aandacht te brengen. Een paar minuten radio, korte stukjes in de krant. Hij zet door. Het eerste succes tekent zich af, want hij heeft al een paar Limburgers warm kunnen maken voor het stemgeluid van de tenor. Een klein eerbetoon was dus op zijn plaats.

De vurige fan werd op 16 oktober dit jaar in Nieuwegein gehuldigd voor zijn grote inzet. Maar een gesprek met zoon Damon Lanza was voor Marinus de grootste schouderklop.

Wonderkind

Het wonderkind Lanza werd op 31 januari 1921 in Philadelphia geboren. Zijn ouders waren Italiaanse emigranten. Mario's vader raakte invalide in de Eerste Wereldoorlog. Verveeld door het thuiszitten, begon hij oude Carusoplaten te beluisteren. Zoonlief zong mee met de platen, kreeg zangles en werd ontdekt door de bekende dirigent Koussevitsky.

Op tienjarige leeftijd was Mario Lanza voor de kleine Marinus al een soort muziekgod. Zelf zong hij in een knapenkoor. Maar hij heeft zichzelf nooit gezien als een groot talent. De kracht van opera bleef zijn muziekgevoel wel prikkelen. „Ik krijg kippevel als ik de machtige stem van Lanza hoor. Die man heeft een uitstraling en zo'n volume dat hij nooit een microfoon nodig had, fantastisch," vertelt de Vries dromerig.

Hollywood

Lanza werd verkocht aan Hollywood. Hij maakte zeven muziekfilms, maar hij heeft daardoor nooit de kans gekregen om zich in de operawereld te ontplooien. 394 plaatjes zette hij op zijn naam, voordat hij op 38-jarige leeftijd stierf. Volgens de Kerkraadse expert is hij door de mafia gedood, omdat hij nog schulden bij ze had staan.

Voor Marinus leeft Lanza nog steeds; hij laat een stukje muziek van de zanger horen. „Mooi hè?"

● *Kerkradenaar Marinus de Vries (rechts) oog in oog met Damon Lanza, zoon van de bekende tenor.*

„Ik ben nog steeds hard op zoek naar platen, cd's en andere collectersitems. Zijn zoon ben ik heel dankbaar voor de foto die hij me gaf van zijn ouders. Het is een schat van een jongen. Ik hoop dat ik hem nog een keer een rondleiding mag geven door Heerlen en Maastricht."

De jongensdroom van De Vries om zelf te gaan zingen, is nooit in vervulling gegaan. Hij werkt nu bij de beveiligingsdienst van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds in Heerlen. „Voor mij gaat er geen dag voorbij of ik zit boven en luister naar de muziek van deze tenor. Ik moet natuurlijk ook aan mijn vrouw denken, maar als zij de tv aanzet, ga ik weer naar boven en draai een oude plaat."

made in GERMANY

onder redactie van Harrie Cremers

● *Richard Clayderman, Milva en James Last.*

Kerstmis met James Last

We stonden al even stil bij de hele reeks kerst-cd's die in aantocht zijn. Maestro *James Last* doet daar nog een schepje bovenop met een feestelijk concert vanuit de basiliek in het Zuidduitse Ottobeuren. Net zoals de Oostenrijkse en Zwitserse televisie brengt ook het Duitse ZDF deze 'Weihnachten mit James Last' donderdagavond 1 december vanaf 20.15 uur op het scherm. Behalve de uit Florida overgevlogen Last – dat is nu de definitieve woon- en verblijfplaats van de in Bremen geboren musicus en orkestleider – zijn er in dit programma ook nog heel wat andere groepen en artiesten te zien en te horen: *Fischer Chöre, Milva, Edward Simoni, Patrick Lindner, Tatjana Seyffert, Engelbert (Humperdinck), Marianne & Michael, Silvia Janson & Stefan Zins, Richard Clayderman, Florian Henz, Benedikt Baier, Konstantin Baier, Peter Hart, Barbara Weinzierl* en *Hans Clarin*. De tv-registratie van dit kerstconcert vond overigens al plaats. Daarvan getuigt bijgaande foto.

Schlagerparade

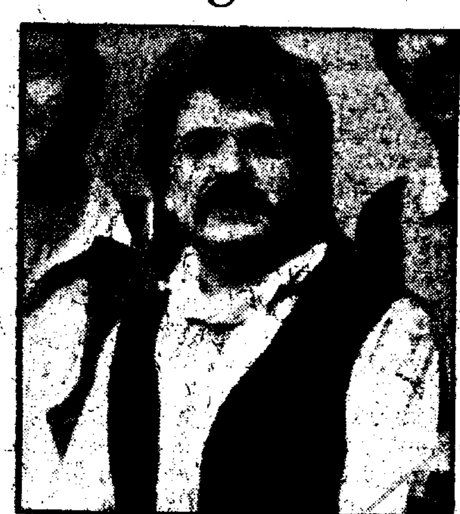
● *Gaby Baginsky*

Dieter Thomas Heck steekt zondag voor een keertje zijn nek uit op Duitsland 3. Bij wijze van uitzondering presenteert hij op West 3 en op Südwest 3, respectievelijk om 17.00 en om 18.10 uur, de 'deutsche Schlagerparade'. De aanwezigheid van deze 'éminence grise' heeft alles te maken met het vertrek van Schlagerparade-presentatrice *Birgit Schrowange*. Heck, die talloze amusementsprogramma's op Duitsland 1 en 2 presenteert, is zondag op het derde tv-net dus presentator-ad interim. Opvolger van Birgit Schrowange is overigens *Jens Riewa* (31), die op 11 december voor de eerste maal de Duitse Schlagerparade presenteert. Riewa, afkomstig uit Lübbenau (Spreewald) begon zijn carrière in 1989 bij de Berliner Rundfunk in de toenmalige DDR. Hij presenteerde daar het programma Musik Shop. Via de jeugdzender Elf99 kwam Riewa nadien bij de Oostduitse tv terecht als presentator van het journaal en de Ontbijttelevisie.

Tijdens de door Heck te presenteren aflevering van de 'deutsche Schlagerparade' van zondagnamiddag treden op *Olaf Berger* (Erzähl mir was von Dir), *Vicky Leandros* (Du bist mein schönster Gedanke), *Nicole* (Am liebsten mit Dir), *G.G.Anderson* (Memories of Love), *Claudia Jung* (Je t'aime mon amour), *John Kincade* (Jenny Jenny), *Heike Neumeyer* (Wenn Du mich hörst), *Ulli Schwinger* (Das Lachen der Sieger), *Ireen Sheer* (Das gewisse Etwas) en *Gaby Baginsky* (Roderich). Gaby treedt op 14 januari overigens ook op in het Socioproject van Eygelshoven ter gelegenheid van de prinseproclamatie.

Bläck Fööss zonder Engel

Nog geen week na het optreden in Kerkrade heeft de leadzanger van *De Bläck Fööss* besloten om deze populaire Keulse groep te verlaten. *Tommy Engel* (45) houdt het na bijna 25 jaar voor gezien en zal in de toekomst deel uit maken van het trio *L.S.E. (Lammers/Steffen/Engel)*, waarmee hij al sedert 1992 incidenteel te zien en te horen was. Voor de overige leden van De Bläck Fööss komt het vertrek van Tommy Engel overigens niet geheel onverwacht. Al eerder liet deze weten graag andere muzikale wegen te willen gaan. Naar een opvolger voor Engel wordt naarstig gezocht.

● *Tommy Engel*

Ivan Rebroff wint proces

● *Ivan Rebroff*

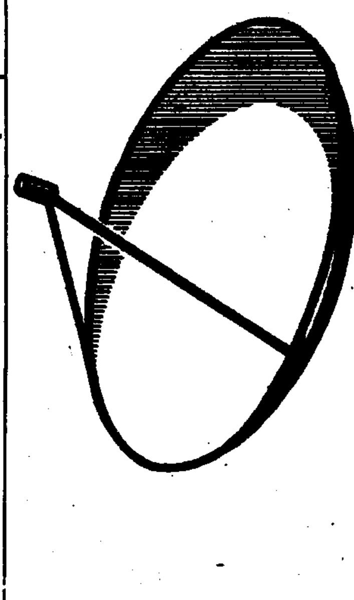
Ivan Rebroff (63), oftewel de in Berlijn geboren Hans Rolf Rippert, heeft het proces gewonnen dat hij aanhangig heeft gemaakt tegen de directie van de melkfabriek van Alouis Müller in Schwaben. Die wilde de zanger voor een bedrag van 250.000 mark inhuren voor de reclamespot 'In werkelijkheid heet ik Ivan Müller, ben zanger en dol op melk van Müller'. Toen Rebroff weigerde ging de directie op zoek naar een evenbeeld van de zanger. De als zodanig uitgedoste pseudo-Rebroff werd gevonden in de persoon van komiek *Harald Juhnke*. Deze notoire drinker van borrels en bier had geen enkele moeite met de slogan 'Ik heet weliswaar niet Müller, maar ik drink dat spul (de melk van Müller) nog altijd heel graag'. Voor de échte Rebroff was dit de druppel die de emmer deed overlopen. Hij spande vervolgens een proces tegen de melkfabriek aan. De rechtbank in Karlsruhe oordeelde dat in het reclamefilmpje ten onrechte misbruik van Rebroffs naam en persoon was gemaakt. De zanger vraagt nu alsnog 250.000 mark van de melkfabriek. In dit geval als schadevergoeding. Over de hoogte van dit bedrag loopt nu een nieuwe procedure.

Agenda

NOVEMBER

- 12 *Markus Wendorf*, Hamont (B), Zaal Posthoorn.
- 19 *Zillertaler Schürzenjäger*, Kerkrade, Rodahal.

Tot zo ver *Made in Germany met Harrie Cremers*. Volgende week besteden we in deze rubriek o.a. aandacht aan de tv-versie van het musicalsprookje Tabaluga en Lilli van *Peter Maffay*. Tot dan en een heel prettig weekeinde.

Nederland 1

…/KRO/Ikon
…0 Tekst-tv.
…0 Warreltaal.
…9 (TT) Sterrenkunde.
…: Planeten.
…9 (TT) Nieuws uit de natuur.
…: Spinnen.
…9 (TT) Schooltv-Weekjournaal.
…ualiteitenrubriek.
…0 Frans voor bedrijf en beroep.
…roductieprogramma.
…0 Financieel management.
…: Beheer van werkkapitaal en li-
…diteit.
…0 12 en verder. Afl. 2.
… Nieuws voor doven.
… Doris Day-cyclus: Lover come
… Amer. komedie uit 1961.
… Kijk, de bijbel. Verhalen uit de
…el, voorgelezen door Martine van
… Afl. 6: Uittocht uit Egypte.
…8 Studio op stelten. Kinderpro-
…mma. Met: Hendrik en zijn vriend-
…: Poppenserie. Afl.: Monster.
…rh. Aansl.: Nijntje. Tekenfilmserie.
…rh. Aansl.: Medisch Centrum Muis.
…ppenserie. Herh.
… De confetticlub presenteert:.
…nderprogramma.
…0 De confetticlub presenteert.
…rvolg. Aansl.: Captain Cockpit.
…ogramma met sketches, videobrie-
… etc. Aansl.: De Droomshow.
…rogramma.
… Topscore met Ted de Braak.
…dspel.
…9 (TT) De legende van de bokke-
…ders. 13-delige jeugdserie.
… 4: Meer pijlen op de boog.
…0 (TT) Waku Waku. Dierenquiz.
…0 (TT) Journaal.
…4 NOS-Weeroverzicht.
…0 Wie-o-wie. Programma over de
…ssende wereld achter de kleine
…entie.
…0 Brandpunt. Actualiteiten.
…5 (TT) Paradijsvogels. Serie por-
…ten van unieke en kleurrijke
…nsen. Afl. 5: Honden- en dassen-
…ide.
…25 Karel. Talkshow.
…10 The untouchables. Amerikaan-
…e serie. Afl.: Chinatown.
…8-00.03 Journaal.

Nederland 2

EO/Tros
07.00 Alles kits. Kindermag., met om:
07.00 Cartoon club. Tekenfilm.
07.25 Professor Poopsnagle. Afl. 9.
07.53 Captain Cockpit. Magazine.
08.46 Woef. Engelse jeugdserie.
09.11 Cartoon club. Tekenfilms.
09.39 Topscore met Ted de Braak.
10.04 Prettig weekend. Herh.
10.29 Filmspot. Filmrubriek. Herh.
10.54 Onwijs. Jongerenprogr. Herh.
11.22 Het elfde uur. Talkshow. Herh.
12.12 Gaig en rad. Workshop met ouders en kinderen over opvoeden.
12.52 Peter. Korte sketch.
13.00 Journaal.
13.07 Van gewest tot gewest. Herh.
13.32 Reality 3.1. Drieluik. Herh.
14.02 Fifty fifty. Serie. Herh.
14.47 (TT) Vrouw-zijn. Herh.
15.07 Ik weet het beter. Spel. Herh.
15.32 (TT) Het zevende venster.
16.00 (TT) Journaal.
16.09 Little girl on the farm. Afl. 3.
16.32 (TT) Het zevende venster.
17.01 Danger Bay. Afl.: Het fossiel.
17.25 Onwijs. Afl. 7: (On)afhankelijk.
17.58 (TT) 2 Vandaag. Met om:
18.00 (TT) Journaal.
18.15 (TT) Actualiteiten.
18.40 (TT) Sportjournaal. Aandacht voor de oefenwedstrijd van het Nederlands elftal tegen Volendam als voorbereiding op de woensdag te spelen interland tegen Tsjechië.
18.48 Wekelijkse lottotrekking.
18.51 (TT) Hoofdpunten uit het nieuws gevolgd door het weer.
18.58 Little house on the prairie. Familieserie. Afl.: Lief en leed (2).
19.49 Aan de dood ontkomen. Documentaire over de collectieve zelfmoord van de sekte in Jonestown (18-11-1978) aan de hand van gesprekken met een overlevende.
20.17 De laatste carrière. Afl. 7.
20.53 De plattelandsdokter. Afl. 10.
21.24 Gaig en rad. Afl. 7.
22.08 Tijdsein. Actualiteitenrubriek.
22.43 Morgen gebeurt het. Afl. 9.
23.09 Fifty-fifty. 'Erika Terpstra'.
23.54 Lied.
23.59 Journaal.
00.04-00.09 Nieuws voor doven.

Nederland 3

Vara/VPRO
08.53-09.00 en 11.40-11.47 Nieuws voor doven en slechthorenden.
12.00-13.15 Aankomst van Sint Nicolaas. Verslag van de aankomst van Sinterklaas in Monnickendam.
15.00 Tennis: ECC Antwerpen. Beelden van de halve finales.
16.55 De ronde van Witteman. Thema: Als je kind met geweld om het leven komt.
17.40 VARA Kindersongfestival 1994. Verslag van de landelijke finale van het VARA kindersongfestival.
18.10 De Fabeltjeskrant. Poppenserie. Afl.: Baas boven baas.
18.15 Sesamstraat. Afl.: Vervoer.
18.30 (TT) Jeugdjournaal.
18.45 (TT) ZaterdagavondLINGO.
19.15 (TT) Oppassen!!! Nederlandse comedyserie.
Simone besluit een tijdje te stoppen met toneelspelen en zich te wijden aan haar kinderen en het huishouden. Afl. 9: Het dilemma.
19.45 (TT) Twaalf steden, dertien ongelukken. Serie gedramatiseerde verhalen naar waargebeurde ongelukken.
Levien is boer en vecht voor zijn bestaan en voor die van de bietenoogst, die dit jaar weer tegenvalt. Als zijn lievelingskoe ook nog een dood kalf baart, wordt het Levien teveel. Afl. 9: Slikken (Bruinisse).
20.15 De schreew van de Leeuw. Show met Paul de Leeuw.
21.07 Sonja op zaterdag. Talkshow.
21.54 Trekking dagelijkse lotto.
22.00 (TT) Journaal.
22.16 (TT) Studio sport. Aandacht voor betaald voetbal. Verder beelden van de Europa Cup I handbalwedstrijd Sittardia-Santander (heren) en van de IJsselcup (schaatsen).
23.01 (TT) Nova. Actualiteiten.
23.31 (TT) De wereld van Boudewijn Büch. Vandaag: US Virgin Islands.
00.01 Museumschatten. Prof. Henk van Os, directeur van het Rijksmuseum, geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea.
00.10-01.10 Tennis: ECC Antwerpen. Beelden de halve finales.

RTL4

06.30 Hel elei kuck elei.
07.00 Telekids. Kinderprogramma.
12.00 Now or never. Herh.
13.00 Soundmixshow. Herh.
14.30 Zorro contra Maciste. Italiaanse avonturenfilm uit 1963.
Tijdens de zestiende eeuw in Spanje overlijdt koning Philips II. De troon wordt opgeëist door twee prinsessen. Zij zijn echter rivales van elkaar. De slechte en wrede Malva huurt Maciste in om haar tegenstandster te verslaan; Zorro vecht voor prinses Isabella.
16.05 Jenny Jones. Talkshow.
17.00 Disney Festival. Jeugdprogramma.
18.00 Zes uur nieuws.
18.10 Eigen huis & tuin. Informatief programma.
19.00 Denktank. Quiz.
19.30 Half acht nieuws.
19.50 Weer.
20.00 Geef nooit op! Programma waarin hartewensen van kinderen in vervulling gaan.
21.00 The silence of the lambs. Amerikaanse thriller uit 1990.
Met Jodie Foster, Anthony Hopkins. FBI-agent Jack Crawford is tot nu toe niet in staat geweest de psychopatische seriemoordenaar Buffalo Bill te pakken. Buffalo Bill staat erom bekend dat hij een voorkeur heeft voor grote vrouwen en dat hij zijn slachtoffers ontdoet van hun huid. Dr. Hannibal Lecter, beter bekend als Hannibal de kannibaal, zou hem kunnen helpen om de gedachtengang van Buffalo Bill te ontrafelen. Jack stuurt één van zijn beste leerlingen, Clarice Starling, naar de gevangenis voor geestelijk gestoorde criminelen om met Dr. Hannibal te praten. Langzaam maar zeker wordt het duidelijk dat Buffalo Bill eigenlijk zelf een vrouw zou willen zijn en bezig is een kostuum te maken van vrouwelijke huiden, afkomstig van zijn slachtoffers.
23.10 Nieuws en weer.
23.25 Phantasm II. Amerikaanse thriller uit 1988 van Don Coscarelli.
01.10 Nachtprogramma.

RTL5

17.15 De gouden koets. Herh.
17.45 Beavis & Butt-head. Amerikaanse cartoon.
18.10 Sport: Duits voetbal.
18.40 De Rabo top 4.
19.20 Passengers. Amerikaanse programmareeks over jeugdcultuur in de gehele wereld.
20.15 Desperado. Amerikaanse westernserie.
21.55 Twilight zone. Amerikaanse dramaserie.
22.20 Nieuwsflits.
22.25 Jonathan Ross presents. Engelse talkshow met o.a. Hulk Hogan.
22.55 Playboy late night. Erotisch magazine.
23.25 Celia. Engelse thriller uit 1949 van Francis Searle.
Met Hy Hazell, Bruce Lester, Elsie Wagstaff, John Bailey, Lockwood West e.a.
00.55 Hel elei, kuck elei aktuell. Luxemburgs programma.
01.25 Nachtprogramma.
04.00 Sport: Auto- en motorsport. Live-verslag.
06.15 RTL Text.

● *Hulk Hogan is de speciale gast in het Engelse praatprogramma 'Jonathan Ross Presents'. (RTL5 - 22.25 uur).*

Autosport: tweede kwalificatieronde GP F-1 Australië. 17.40 Final score. 18.15 Nieuws. 18.30 The clothes show New York Special. 19.10 Bruce Forsyth's generation game. 20.10 Noel's house party. 21.00 Casualty. 21.50 Nieuws. 22.10 Royal British Legion Festival of Remembrance. 23.40 Match of the day - The road to Wembley. 00.40 The Danny Baker Show. 01.25 Modern love. Amer. komedie. 03.10 Weerbericht.

BBC 2

09.05 Open University. 12.50 Film 94 with Barry Norman. Herh. 13.20 Who's minding the mint? Amer. speelfilm. 14.55 ■ The Phil Silvers show. Amer. comedyserie. Herh. 15.20 Horizon. Herh. 16.10 Tycoon. Amer. speelfilm. 18.15 Saturday week: TOTP2. Muziekprogramma. 19.00 Saturday week: Late again. 19.45 Saturday week: What the papers say. 20.00 Nieuws. 20.15 Assignment. 21.00 Later with Jools Holland. 22.00 Have I got news for you. Herh. 22.30 Performance: The deep blue sea. Tv-spel. 00.10 Last word. Discussieprogramma voor vrouwen. 00.55 Lost and found: Suddenly. Amer. speelfilm. 02.10 Uncut. Serie videofilms. 02.45 Shimmering light. Australische tv-film. 04.15-06.30 Autosport. Live. GP van Australië voor Formule 1-wagens.

RTBF/La Une

10.00 Tribune économique et sociale. 10.30 Reflets du libéralisme. 11.00 Engels. Afl. 2 en 3. 11.30 Duits. Afl. 6 en 7. 12.00 Vivre à Bruxelles. 12.25 Objectif Europe. 12.55 Weer. 13.00 Nieuws. 13.15 Bon week-end. 13.50 ■Judgement at Nuremberg. Film. 16.45 Ici Bla-Bla. 16.55 The fresh prince of Bel Air. 17.20 Luna park. 17.50 Beverly Hills, 90210. 18.45 Génies en herbe. 19.15 Joker- en lotto-trekking. 19.30 Nieuws. 20.05 Le jardin extraordinaire. Aansl.: Joker- en lotto-trekking. 20.45 Perry Mason: The case of the poisoned pen. Film. 22.25 Contacts. 22.30 En toutes lettres: Texte-images. 23.30 Nieuws.

Sports 21

15.00 Tennis. ECC Antwerpen. 17.30 Volleybal. Dauphinés - Istanbul. 19.26 Paardenkoersen. 19.30 Zie La Une. 19.57 Weer. 20.02 Tennis. ECC toernooi. 22.00 Nieuws. 22.22 Paardenkoersen. 22.26-23.31 Tennis. Live. ECC Antwerpen. 04.20-06.32 Autosport. Live. F-1 GP Australië.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. 12.00 Nieuws. 12.05 Quelle histoire. 12.30 Correspondance. 12.45 Zwitsers nieuws. 13.05 Horizons. 13.45 7 jours en Afrique. 14.00 Reflets images d'ailleurs. 15.00 Terre de foot. 15.30 Magazine olympique. 16.00 Nieuws. 16.10 Génies en herbes. 16.45 Les débrouillards. 17.15 Francofolies. 17.45 Questions pour un champion. 18.15 Visions d'Amérique. 18.30 Nieuws. 19.00 C'est tout Coffe. 19.25 La météo des cinq continents. 19.30 Zwitsers nieuws. 20.00 Les grands procés. 20.55 La météo des cinq continents. 21.00 Nieuws. 21.40 Ca n'arrive qu'une fois. 23.10 Chéri(e), j'ai un truc à te dire. 00.05 Nieuws. 00.30 Nachtprogramma.

NBC

05.30 NBC News. 06.00 Business insiders. 06.30 NBC News. 07.00 The McLaughlin Group. 07.30 Hello Austria, hello Vienna. 08.00 ITN World news. 08.30 Europa journal. 09.00 Videofashion! 09.30 Entertainment X-press. 10.00 The best of Rolonda. 11.00 Super shop. 12.00 News magazine. 13.00 Today. 14.00 Go international motorsports. 15.00 Golf. 16.00 Wheel to wheel. 17.00 Ski perfect. 17.30 Pro super bikes. 18.00 Today. 19.00 ITN World news. 19.30 Ushuaia. 20.30 Dateline. 21.30 Talkin' Jazz. 22.00 ITN World news. 22.30 The tonight show. 23.30 Outcast. Film. 01.30 The tonight show. 02.30 Real personal. 03.00 The best of Rivera live. 04.00 Dateline. 05.00 Equal time.

Eurosport

08.30 Step aerobics. 09.00 GP Australië F-1. 2e kwal. 10.00 Golf. 11.00 Worstelen. 12.00 Boksen. 13.00 GP Australië F-1. 2e kwalificatie. 14.00 Motorcross. 15.00 Tennis. 19.00 GP Australië F-1. 2e kwal. 20.00 Golf. 22.00 Motorcross. 00.00 GP Australië F-1. Warm-up. 00.30 International motorsports. 00.00-02.00 GP Australië F-1. 04.30 GP Australië F-1.

Duitsland 1

…5 Babar. Tekenfilmserie.
…0 Floris Zapp Zarapp. Magazine.
… Prinz Eisenherz. Tekenfilm.
…5 Donky. Tekenfilmserie.
…0 heute.
…3 Käpt'n Blaubär Club. Afl. 59.
…0 heute.
… Jagd um die Welt: Schnappt …en Sandiego! Kinderquiz.
…0 Metro - das schnelle Magazin.
… heute.
… The people against O'Hara. …ikaanse speelfilm uit 1951.
… Umschau.
… Presseschau.
…0 heute.
…5 Europamagazin.
…30 Nachbarn. Documentaire over …e zigeuners van Roemenië, die tij…ens de regeerperiode van dictator …eaucescu gedwongen werden zich …n één plaats te vestigen en te inte…reren in de samenleving.
…00 Europäische Königshäuser. …andaag over het Nederlandse ko…ingshuis. Dit portret bevat inter…iews met koningin Beatrix en …roonprins Willem Alexander. Herh.
…00 Kinderquatsch mit Michael. …alkshow. Gast: Frank Zander.
…30 ARD-Ratgeber: Reise. Over …oedkope vliegreizen naar Amerika.
…00 Tagesschau.
…05 Disney-Club. Kindermagazine.
…30 Sportschau. Sportprogramma.
…03 Tagesschau-Telegramm.
…04 ARD-Wetterschau.
…10 ARD vor acht. Met om: 18.10 … Albatros, serie; 19.04 Tages…schau-Telegramm; 19.10 Sportpro…gramma met Bundesliga-voetbal.
…58 Ziehung der Lottozahlen.
…00 (TT) Tagesschau.
…15 Musikantenstadl. Muziek met … het 'Goldried Quintett'.
…00 Tagesthemen.
…0 (TT) Das Wort zum Sonntag.
…5 Schmidteinander. Amusement.
…5 Eddie Macon's run. Amer. …speelfilm uit 1983. Met Kirk Douglas.
…55 Chronik der Wende. Documen…taireserie. Afl.: 13. November '89.
…10 Tagesschau.
…20 Les intrus. Franse speelfilm …t 1972. Met Charles Aznavour.
…45-02.50 Z.E.N.. Novembertage in …chotland. Afl.: Campbell Castle.

Duitsland 2

08.00 Nachbarn in Europa. Actualiteiten in het Grieks, Turks en Italiaans.
09.00 heute.
09.03 Nachbarn. Magazine. Herh.
09.45 Tele-Gym. Yoga.
10.00 heute.
10.03 Die Reportage: Tage im Paradies. Reportage. Herh.
10.35 ARD-Ratgeber: Unterwegs - Das Reisemagazin. Vandaag o.a. over de nieuwe culturele attracties van Wenen.
11.00 heute.
11.03 Die Geschichte vom Fischer und den Pelikanen. Tekenfilm.
11.15 Gucklock. Kleuterprogramma.
11.30 De legende van de bokkerijders. 13-delige Nederl. jeugdserie.
12.20 Geschichten von der Strasse. Serie. Afl.: Eine Eins für Vorsicht.
12.25 Tao Tao. Tekenfilmserie.
12.50 Pingu. Poppenserie.
12.55 Presseschau.
13.00 heute.
13.05 Diese Woche. Weekoverzicht.
13.25 Das Gesetz der Wüste. Ital. speelfilm uit 1991. Met Omar Sharif.
14.55 Reiselust - Russland. Vandaag: Siberië en het Bajkalmeer.
15.20 Dr. Mag. Jongerenmagazine. Afl.: Privat - hinter den Kulissen.
15.45 X-Base. Jongerenmagazine.
16.10 Der Mann vom Eaton Place. Engelse komische misdaadserie. Afl.: Ein Fall für Rätselfreunde.
16.58 Anders fernsehen 3sat.
17.00 heute.
17.05 Länderspiegel. Regionaal.
17.45 Die grosse Hilfe. Balans.
17.55 (TT) Die Schwarzwaldklinik. Doktersserie. Afl.: Die Schuldfrage.
19.00 heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Rainer Huneld: Wie Pech und Schwefel. Duitse serie. Afl. 6.
20.15 Neuer Fall für Anwalt Abel: Rufmord. Duitse misdaadfilm.
21.45 heute-journal.
22.00 Das aktuelle Sport-Studio.
23.20 Die MondSchein-Show. Late-night show.
00.20 Nachts in Barcelona. Vandaag over het nachtleven in Barcelona.
00.50 heute.
00.55-02.25 ■Le vent se lève. Franse speelfilm uit 1958.

Duitsland 3 West

09.00 Sehen statt hören. 09.30 Fern-Universität im Dritten. 10.00 Cursus Russisch. Afl. 13. 10.30 Cursus Engels voor gevorderden. Afl. 8. 11.00 Krajina s nabytkem. Tsjechische jeugdfilm. Aansl.: Das Wochenende im WDR-Fernsehen. 12.30 Leben im Schloss. Reportage over het leven van alledag op het kasteel Brisac aan de Loire. 13.15 Cursus Duits. Afl. 8. 13.45 Wiskunde. Afl. 8. 14.15 Chronik der Wende. 14.30 Ticket. 15.00 Sport extra. 17.00 Konto. 17.15 Sport im Westen. 17.30 Rückblende. 17.45 Sechs Richtige. Jeugdserie. 18.15 Gott und die Welt. 18.45 Aktuelle Stunde. 19.15 Hier und Heute unterwegs. 19.45 Künstliche Riffe. Natuurfilm. 20.15 Tatort. 21.50 WDR aktuell. 22.00 Die grossen Rätsel. 6-delige Nederlandse documentaireserie. 22.45 Jürgen Becker - Biotop für Bekloppte. 00.10-08.15 Nachtprogrammering.

Duitsland 3 SWF

10.00 Eisenbahnromantik. Herh. 10.30 Eisenbahnromantik. Herh. 11.00 Spanien: Sprache, Land und Leute. Herh. 11.30 Sehen statt Hören. 11.00 Cursus Engels voor gevorderden. Afl. 8. 12.30 Cursus Duits. Afl. 8. Herh. 13.00 Cursus wiskunde. Afl. 8. Herh. 13.30 Cursus Engels. Afl. 47. Herh. 14.00 SWF-3-Soundcheck. Verslag van het New-Pop-Festival in Baden Baden. Herh. 14.59 Programma-overzicht. 15.00 Sport 3 extra. 17.00 Telejournal. 17.50 Fröhlicher Weinberg. Herh. 18.50 Miteinander. 19.19 Programma-overzicht. 19.20 Glaskasten. 19.50 Landesschau aktuell. 20.00 Tagesschau. 20.15 Im land des Adlers. 8-delige natuurfilmserie over Noord-Amerika. 21.00 Stille. Pantomimespeler Jomi. 21.45 Südwest aktuell. 21.50 Satire-Schnitzel. Sketches met Hanns Dieter Hüsch VI. 22.00 Wind für ein sterbenden Fluss. Reportage over een aantal Nigeriaanse boeren, die met Nederlandse molens proberen hun land langs de Niger weer vruchtbaar te maken. 23.30 Donaueschinger Musiktage 1994. 00.15 Schlussnachrichten. 00.30 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.15 Bob in a bottle. 05.40 Timeless tales. 06.10 The Jetsons. 06.40 The Jetsons. 07.05 Camp Candy. 07.35 Teenage Mutant Hero Turtles. 08.00 Comix. 08.30 Droopy, master detective. 09.00 Toby Terrier. 09.30 The Transformers - Generation 2. 10.00 Cadillacs and dinosaurs. 10.30 Ironman. 10.55 Biker Mice from Mars. 11.25 X-Men. 11.50 The mighty morphin power rangers. 12.15 Alle lieben Julia. 12.45 Major Dad. 13.15 The fresh prince of Bel-Air. 13.45 Full House. 14.15 Step by step. 14.45 Knight Rider. 15.45 The A-Team. 16.45 Beverly Hills, 90210. 17.45 Melrose Place. 18.45 RTL aktuell. 19.10 Aber Hallo! 20.15 Die Surprise Show. 22.00 Wie bitte?! 23.00 Gottschalk. Late-night-show. 00.00 RTL Samstag Nacht. 01.00 TekLords. Amer. sf-film. Herh. 02.35 Made in USA. Amer. actiefilm. 03.55 Step by step. 04.25 Formel 1 - Rennen. Live. GP Australië F-1.

SAT 1

06.20 DROPS! 06.50 Alles capito?! 07.20 Mein kleines Pony. 07.50 Grisu, der kleine Drache. 08.20 Peter Pan und die Piraten. 08.50 Die Astro-Dinos. 09.20 Silverhawks - Die Retter des Universums. 09.50 James Bond, jr. 10.15 Jump ran. Basketball. 11.05 Kein Mann zum heiraten. Komedie. 13.20 Ich denke oft an Piroschka. Komedie. 15.05 Carry on behind. Komedie. Aansl.: TopNEWS. 16.45 Geh aufs Ganze! 17.45 Newsmagazin. 17.55 Das Millionenspiel. Trekking van de SKL-Lotto. 18.00 Ran. Fussball. Met Bundesliga-voetbal. 19.30 Glücksrad. 20.15 Happy-End am Wörthersee. Komedie. Aansl.: TopNEWS. 21.55 Mann-o-Mann. Spelprogramma. Aansl.: TopNEWS. 23.00 Joy et Joan. Franse erotische speelfilm. 00.25 Lenny Kravitz: The Universal Love Tour. 01.20 Lions night on tour. 02.05 Passengers. 03.00 Ran - Sat.1-Fussball. Herh. Aansl.: Programma-overzicht. 04.20 Happy-End am Wörthersee. Herh. 05.10 Tarzan. Herh.

België/TV 1

09.00 Eddy en Freddy's filmspaghetti. Met om:
09.00 Tom en Tim. Animatie.
09.05 Draaimolen. Kleutermagazine.
09.15 De boomhut. Afl. 20: Insekten.
09.30 Tekenfilmserie.
09.55 Eddy en Freddy. Animatie.
10.00 Het slimme kanaal. Met om:
10.00 KMO-partner. Afl. 1: Vermogen.
10.25 Bienvenue en France. Afl.11.
10.55 Doe-het-zelf. Afl. 1.
11.15 Veiliger wonen.
11.25 Personal Upgrade 2.1. Afl. 12.
12.00 Affiche. Kunstmagazine.
12.25-12.55 Regionale televisie.
13.00 Schooltelevisie. Met om:
13.00 Family album, USA. Afl. 19.
13.30 Politieke instellingen: De knikkers en het spel. Afl. 3.
14.00 Atomium. Afl. 4.
14.30-14.54 Mijn leven als. Afl. 3.
17.30 The Good life. Afl. 11.
18.00 Journaal.
18.10 1000 seconden. Magazine.
18.40 Vlaanderen vakantieland.
19.25 Paardenkoersen.
19.30 Journaal en sport.
19.58 Weerbericht.
20.00 The rise and fall of an Olympic Village. Zweedse korte film.
20.30 She woke up. Amer. thriller.
22.10 The Brittas Empire. Comedy.
22.40 Vandaag.
23.00 Sport op zaterdag.
23.15-00.40 Nachtfilm: Accidents. Amerikaanse thriller uit 1989.

België/TV 2

14.00 Sport extra: ECC tennistoern. met om 15.00 halve finale.
18.00 Tik Tak. Afl. 316.
18.05 Musti. Afl.: De zoo.
18.10 Sleutel. Actualiteitenmagazine.
18.35 Magic, magic. Goochelshow.
18.45 Vlaanderen vakantieland.
19.30 Journaal en sport.
20.00 Affiche. Kunstmagazine.
20.25 Passage. Praatprogramma.
21.15 Vuurvogel. Met om:
21.15 Preludio e Narrazione.
21.38 De oorlog van Peter Benoit.
23.15 11.11.11.-programma. Beelden vanuit Kortrijk.
00.15-00.35 Jazzsaxofoon.

Rai Uno

06.00 Euronews. 07.00 Speciale Il sabato della Banda dello Zecchino. 09.00 L'albero azzurro. 09.35 Tatino e tatone. 10.15 As summers die. Film. 11.40 Il meglio di Verdemattina. 12.20 Check-up. 13.30 Nieuws. 14.00 Linea blu: Vivere il mare. 15.15 Parlementaire rubriek. 15.45 Cartony Disney. 16.55 Premio braille '94. 17.40 Agenda. 18.00 Nieuws. 18.20. Piu' sani piu' belli. 19.35 Parola e vita. 20.00 Nieuws. 20.40 Scommettiamo che? 23.05 Nieuws. 23.15 Special TG1. 00.05 Nieuws. Aansl.: Filmrubriek. 00.20 Uno più uno ancora. 00.30 Gli anni di corsa. Film. Aansl.: Nachtprogrammering.

BBC 1

08.00 Lassie. 08.25 Nieuws. 08.30 Pingu. Herh. 08.35 Happy birthday. 08.45 Marlene Marlowe investigates. 09.05 Albert the 5th Musketeer. Herh. 09.30 The new adventures of Superman. Herh. 10.15 Live and kicking. 12.15 The Lord Mayor's show. 13.12 Weerbericht. 13.15 Sportprogramma met om: 13.20 Football focus; 13.35 Paardenkoersen Cheltenham. Starts: 13.40, 14.15 en 14.50; 13.50 Football focus, vervolg; 14.00 Nieuws; 14.05 Paardenkoersen, vervolg; 14.25 Rugby: vooruitblik Engeland - Roemenië om 15.00; 14.40 Paardenkoersen, vervolg; 15.00 Rugby: Live. Engeland - Roemenië. 16.55 Voetbal: ruststanden; 17.05 Rugby, vervolg; 17.25

MTV

00.00 MTV's All Star Weekend. 08.00 MTV's All Star Weekend. 09.15 Most wanted Phil Collins special. 10.00 The best of most wanted. 10.30 The zig & zag show. 11.00 The big picture. 11.30 Hit list UK. 13.30 First look. 14.00 The pulse. 14.30 MTV's All Star Weekend. 16.00 Prince: The hits. 17.00 Dance. 18.00 The big picture. 18.30 News: weekend edition. 19.00 European top 20 countdown. 21.00 Unplugged with Björk. 22.00 The soul of MTV. 23.00 First look. 23.30 The zig & zag show. 00.00 The MTV 1994 Video Music Awards. 03.00 Chill out zone. 04.00-08.00 Night videos.

CNN

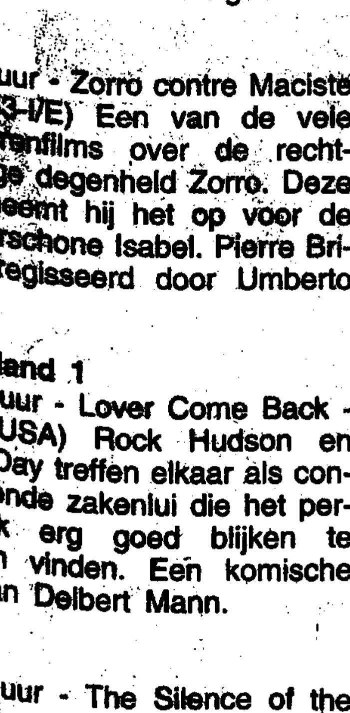
06.30 Diplomatic licence. 07.30 World business this week. 08.30 Earth matters. 09.30 Style. 10.30 Science and technology. 11.30 Travel guide. 12.30 Healthworks. 13.30 Money week. 14.30 Pinnacle. 15.00 Larry King live. 16.30 Global view. 17.00 Earth matters. 17.30 Your money. 18.30 Evans and Novak. 19.30 Newsmaker Saturday. 20.00 World business this week. 20.30 Science and technology. 21.30 Style. 22.30 Futurewatch. 23.00 Inside business. 23.30 Showbiz this week. 00.00 The world today. 00.30 Diplomatic licence. 01.00 Pinnacle. 01.30 Travel guide. 02.00 Prime news. 03.00 Larry King Weekend. 05.00 Both sides... with Jesse Jackson. 05.30 Capital gang.

…uitsland 1
…1.04 uur - The People against O'Hara - (1951-USA) Thriller van …ohn Sturges met Spencer Tracy …als alcoholistische advocaat die …en moordzaak tot op de bodem …uitzoekt. Met Pat O'Brien als de …en onrechte beschuldigde.

…TL4
…4.30 uur - Zorro contre Maciste … (1963-I/E) Een van de vele …avonturenfilms over de recht…vaardige degenheld Zorro. Deze …eer neemt hij het op voor de …wonderschone Isabel. Pierre Bri…e … geregisseerd door Umberto …enzi.

…ederland 1
…5.03 uur - Lover Come Back - …(1961-USA) Rock Hudson en …Doris Day treffen elkaar als con…currerende zakenlui die het per…soonlijk erg goed blijken te …kunnen vinden. Een komische …film van Delbert Mann.

…TL4
…1.00 uur - The Silence of the Lambs - (1991-USA) Zeer spannende thriller van Jonathan Demme over FBI-agente en psychopathische moordenaars. Jodie Foster en Anthony Hopkins spelen de sterren van de hemel. Samen kijken, niet alleen.

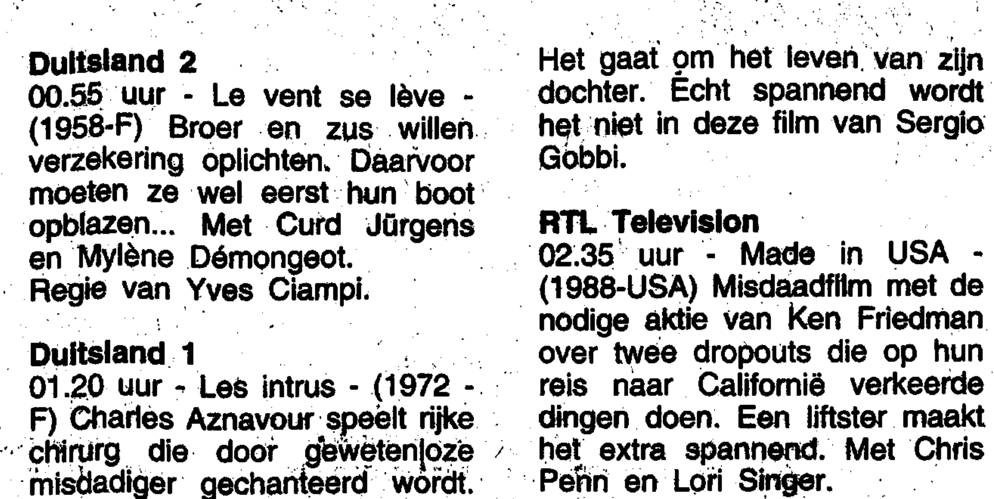
België/TV 1
23.15 uur - Accidents - (1989-USA) Politieke thriller van Gideon Amir over gewetenloos bedrijf dat geheim nieuw wapen wil verkopen aan terroristen. De technici van het bedrijf ruiken onraad. Met Edward Albert en Jon Cypher.

Duitsland 1
23.25 uur - Eddie Macon's Run - (1983-USA) John Goodman (The Flintstones) debuteert in film over onschuldige verdachte die naar Mexico vlucht. Een keiharde agent zit hem op de hielen. Ook met Kirk Douglas. Regie: Jeff Kanew.

RTL4
23.25 uur - Phantasm II - (1988-USA) Standaard horrorfilm met lijkenpikkerij en monsterachtige vervelende dwergen. Met James Le Gros, Reggie Bannister en Angus Scrimm. Don Coscarelli draaide dit gruwelproduct.

● *Scène uit de zeer spannende Amerikaanse thriller 'The Silence of the Lambs' met psychiator Anthony Heald (l.) en Anthony Hopkins ('Hannibal the Cannibal'). Deze speelfilm gaat alle horroreffecten te boven. (RTL4 - 21.00 uur).*

Duitsland 2
00.55 uur - Le vent se lève - (1958-F) Broer en zus willen verzekering oplichten. Daarvoor moeten ze wel eerst hun boot opblazen... Met Curd Jürgens en Mylène Démongeot. Regie van Yves Ciampi.

Duitsland 1
01.20 uur - Les intrus - (1972 - F) Charles Aznavour speelt rijke chirurg die door gewetenloze misdadiger gechanteerd wordt. Het gaat om het leven van zijn dochter. Echt spannend wordt het niet in deze film van Sergio Gobbi.

RTL Television
02.35 uur - Made in USA - (1988-USA) Misdaadfilm met de nodige aktie van Ken Friedman over twee dropouts die op hun reis naar Californië verkeerde dingen doen. Een liftster maakt het extra spannend. Met Chris Penn en Lori Singer.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16,30, 17.30, 18.30 nieuws.
7.07 Tros Nieuwsshow. 11.05 Tros Kamerbreed. 12.07 Tros Aktua. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 17.07 Tijdsein. 18.10 Echo. 19.04 Het geding. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Easy listening. 2.02 Avro Nachtdienst. 6.02-7.00 Van-nacht naar morgen.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Terug naar de toekomst. 17.04 Ophef en vertier. 19.04 Voor wie niet kijken wil. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 The Bands.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.02 Ook goeiemorgen. 8.04 Goud van oud. 10.04 D'Rob of d'ronder. 12.04 Evers in het wild. 14.04 Mega top 50. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Rave radio. 20.04 Leidsekade live. 22.04 Het verhaal van de popmuziek. 23.04 Twee meter de avond in. 0.04 Outlaw radio. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.15, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Wakker worden... 8.04 Flori musicali. 9.00 Toppers van toen special. 10.00 Caroline. 11.00 Het zondagochtendconcert. Radio Filharm. Ork. en Gr. Omroep Mannenkoor met sopraan en bariton. ca. 12.35 Platenzaak. 14.05 Middagconcert. A. Dufy Kwartet met sol. B. ca.15.15 Lied. voor sopraan en piano. 16.00 De Nederlandse musici. Mondriaan Kwartet. 17.00 Het witte doek. 18.02 Leo Boudewijns' langspeelplaats. 19.00 Folio 1. 20.02 Het Avondconcert. I. Rondom het Nederlands Pianoconcert (2); II. Beethoven: de pianosonates (1). 22.30 Folio 2. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 23.00 nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 Opo doro. 8.08 Zeggus. 8.30 Ronduitmagazine. 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouw-zijn. 10.02 De muzikale fruitmand. 11.02 Het interview. 12.02 Meer dan een lied alleen. 12.44 EO-Metterdaad. 12.45 Vragen naar de weg. 13.10 De verandering. 13.56 EO-Metterdaad. 14.02 Start. 14.30 NOS Taal. 15.02 De schrijftafel. 16.02 Faros. 17.10 Radio uit. 17.45 De kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. 18.02 PvdA. 18.12 De wereld zingt Gods lof. 18.54 Tekst en uitleg. 19.00 Homonos. 19.30 Nieuws in het Turks. 19.40 Nieuws in het Marokkaans. 19.50 Nieuws in het Chinees. 20.02 Jubilate. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO-Metterdaad. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00 Een ontmoeting. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
09.00 Postbus 94 met Ria van Grinsven. 10.00 Het Ei van St. Joost, dialect en volkscultuur. Presentatie: Lei Meisen. 11.00 De Onderstroom, kunstmagazine. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 (Inter)nationale actualiteiten. 13.30 Musica Sacra. 14.00 Limburg Express, jongerenprogramma. De Beste Tien met Eugene Baak. 14.30 De Agenda. 15.00 Walkie Talkie, jongerenmagazine. 15.40 Live! Concert. 16.00 Hubert on the Air, kwaliteitspop, rhythm & blues en soul. 17.00 Regionaal nieuws 17.05. Vrij Spel. Limburgs popmagazine. 18.00 (inter)nationale aktualiteiten. 19.00-22.30 Sport op zaterdag.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Top 30. De nationale hitparade met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. Swingend entertainment voor iedereen. 17.00 Nieuws. 17.05 De ketting, telefoonspel met Martin de Jonghe (18.00 nieuws). 20.00 Cupido. Een romantisch programma met vlinders in de buik. 22.00 Nieuws en lotto-uitslagen. 22.10 De Stem. Muziekprogramma. 23.30-6.00 Nachtradio met elk uur nieuws.

België/BRF
Nieuws t/m 20.00 op elk heel uur (behalve om 13.00 en 18.00) en om 6.30, 12.30 en 18.30.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Agenda; 7.30 Regionalnachrichten; 8.30 Presseschau). 9.05 Regionalnachrichten. 9.10 Hitwelle. Oldies, Gags & neue Scheiben. 12.00 Musik à la carte. 13.00 Presseschau. 13.05 Internationale Hitparade. 16.05 BRF-Mobil. 18.00 Regionalnachrichten. 18.40 Forum - Das Kulturmagazin. 20.05-20.30 Freie Tribüne. Philosophie und Ethik.

Happy RTL Radio
Nieuws op elk heel uur.
8.00 Jan van de Putte. 10.00 Jan de Hoop. 12.00 Ron Bisschop. 16.00 Luc van Rooij. 20.00 Late Rock. 00.00-08.00 RTL Night Rock.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws. 8.05 Zum Tage. 8.07 In unserem Alter. 8.55 Morgenandacht. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpavillon (10.00 nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Pop-Report. Overzicht Duitse hitparade (om 14.00 nieuws en economisch praatje). 15.00 Bonbon, voor de kinderen. 16.05 Café Carlton (16.00 nieuws). 17.00 Der Tag um Fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws; 18.05 Auf ein Wort). 19.00 Nieuws. 19.05 Musik für gross und klein (19.30 Ohrenbär, voor kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Das Samstagskonzert. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Vrijst. woonh. nabij centr. Sittard

Baandert 88. Met inp. gar. en fraaie tuin op zuiden. Ind.: hal, toilet, z-woonk. met schuifdeur, open keuken met kook-eiland, bijkeuken, 3 slpks, grote badk., vaste trap naar woonzolder met 4e slpk/studeerk., 3 kelders: grote hobbyk.,provisiek., wask. Zonnig en licht huis, goed geïsoleerd, hete-lucht C.V. Uitst. onderh., opp. 350 m2., inh. 750 m3, direkt te aanv., prijs op aanvr. ☎ 04451-1798 b.g.g 046-526506.

TE KOOP AANGEBODEN

Heerlen, Rennemigstraat 23A

HOEKWONING MET GARAGE

Woonk., keuken met aanb.keuken, bijkeuken, serre, 4 slpks, berging, badk., woning voorzien van diverse extra's. Vraaprijs ƒ 210.000,- k.k.

Brunssum, Koolhofstraat 29

WOONHUIS MET BEDRIJFSRUIMTE
CENTRUM BRUNSSUM

Woonhuis: keuken, woonk., hal, kelder, 3 slpks, badkamer, zolder. Ook als kantoor bruikbaar. Bedrijfsruimte: totale opp. plm. 900 m2, bestaande uit een 4-tal gebouwen, groot gedeelte overkapt terrein en gedeelte open terrein. Zeer geschikt voor bedrijf met opslagruimte. Vraagprijs n.o.t.k.

Kerkrade, Haanrade

VRIJSTAAND LANDHUIS MET
PRAKTIJK/KANTOORRUIMTE

Woonk., keuken, hal, toilet, 4 slpks, badk. met sauna, kantoor/praktijkruimte 70m2-110m2, garage, grote tuin. Koopprijs n.o.t.k.

janssen bv // makelaardij og NVM

Van Hasseltkade 10, Maastricht. 043-213791.

BRUGMANS ASSURANTIËN

Te koop

HEERLEN-BEKKERVELD
Leon Stassenstraat 7

Halfvrijst. woonhuis in uitstekende staat. Doorzon kamer, kelder, keuken, 3 slpkmrs., badkmr. met douche, zolder, vaste trap met slaapk. Direct te aanv. Vr.pr. ƒ 198.000,-k.k.

Te huur

HEERLEN-WELTEN

Geschakeld woonhuis in goede staat.
Parterre: grote living, ruime studiekmr., zeer ruime keuk. met berging, Verdieping: 3 slpkmrs. met balkon en badkmr. met dubb. wastafel. Alleen met koop-optie, direct te aanv.
Huurprijs ƒ 1.000,- p.md.

Hypotheken

NIEUW-Oriëntatie Hypotheek-NIEUW

Rente 2 jr. vast 6.6 %

In deze 2 jaar zelf het moment kiezen voor een langere rente-vast-periode ZONDER extra kosten.

Rente 2 jr. vast 6.6 %

Brugmans Assurantiën

Ruys de Beerenbroucklн. 12, Heerlen.
Telefoon: 045-420821 - 718484.

Maastricht

(RANDWIJCK)
Hoogwaardig geïsoleerd appartement, 2 slpks., woonkamer, open keuken, balkon.
Prijs ƒ 160.000,- k.k.

Voerendaal

Gerenoveerd woonhuis, luxe keuken, badkamer, 3 slpks.
Prijs ƒ 165.000,- k.k.

Maastricht

(RANDWIJCK)
Hondiusdomein 30
Schitterend gelegen ruim woonhuis met uitzicht op waterpartij.
Prijs ƒ 220.000,- k.k.

Geulle

Drossaertstraat 16
Zeer goed onderhouden woonhuis, 3 slpks., ruime garage, vaste trap naar zolder (evt. 4e slpk.)
Prijs ƒ 225.000,- k.k.

Hoensbroek

(MARIABERG)
Zeer mooi en recent gerenoveerd woonhuis met ruime tuin
Prijs op aanvraag

Wijlre

Valkenburgerweg 81a
Schitterend gelegen landhuis met uitzicht op het Geuldal.
Prijs ƒ 550.000,- k.k.

Belgische Ardennen

Vakantiewoning nabij Hanne sur Lesse
Prijs ƒ 65.000,- k.k.

Gellik

(Lanaken)
4-pers. chalet, nr. 73 vakantiepark "De Krieckaert"
Prijs ƒ 35.000,- k.k.

Consten Vastgoed

M.L. Kingstraat 65,
6245 GH Eijsden.
Tel. 04409-3131
Fax 04409-3737

Oirsbeek

PROVINCIALEWEG ZUID
Mooi gel. ruim vrijst. woonh. m. gr. garage (20 m2). Perc. opp. 625 m2. Tuin m. veel privacy, woonk. m. parketvl. en open haard, gr. hal, toil. en eetkeuk. (12 m2), serre (10 m2), prov.kelder, was/bergkelder, 3 ruime slpks (18, 12 en 9,5 m2) met lamelparket, badk. m. ligb. en v.w., bergruimte, vliering. Muurisolatie, ged. dubb. glas, nwe. gas/c.v. HR-combi.
Vr.pr. ƒ 319.000,- k.k.
Tel. 04492-1523.

LINDERS ADVIESBUREAU

Sittard

Prima onderhouden gelijkvloers woning met carp. en tuin op perceel van 223 m2, ideaal voor starters of ouder echtpaar. Ind.: Entree, woonk., eetkamer (slpk), 2 gr. slpks., keuken (std), toilet, badk. (ligb.) en berging. Bedrading, combiketel etc. nieuw '92
Aanvrd: evt direkt
Vr.prijs: ƒ 150.000,- k.k.
Maandlast: v.a. ƒ 718,-(*)

Heerlen

In prima staat verkerende woning met berging, ruime garage en gr. tuin (37x8) op perceel van 395 m2. Ind: Entree, toilet, voorr.ruimte, keuken (std), woonkamer, badk. (ligb./2e toilet), 3 slpks. en zolder. Deels dubb. glas, overal rolluiken. NB: vloer-, dak- en spouwmuurisolatie.
Aanvrd: in overleg
Vr.prijs: ƒ 187.500,- k.k.
Maandlast: v.a. ƒ 930,-(*)

VOOR DEIDE WONINGEN GELDT: ZIEN IS KOPEN!

HYPOTHEEKRENTE V.A. 5,9% (EFF. 6,1%)!
(*)Bij totale financiering

Uw huis verkopen?
Bel de specialist
Telefoon: 04493-1854
B.G.G. 04493-5004.

Born

Wijngaardskamp
HALFVRIJSTAANDE HOEKWONING MET GARAGE EN TUIN

Ind: entree/hal, toilet, woonkamer met open luxe aanbouwkeuken, v.v. tegelvloer. 1e Verd: overloop, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, toilet en v.w. 2e Verd: via vlizo-trap naar zolderberging, c.v.-ruimte. Alg: perc. oppervlakte ca. 300 m2, dak-en beglazing geïsoleerd, kunststofkozijnen. Het pand verkeert in perf. st. van onderhoud.
Vraagprijs: ƒ 218.000,- k.k.

BIERMANS

Tel. 04754-85006.

BRUNSSUM, Langeberglaan 10: hoekwoning, kleine tuin, 3 slaapk., ƒ 129.500,-. Bij 100% fin. ca. ƒ 675,- p. mnd. Wijman & Partners - Heerlen, ☎ 045-728671.

Alleen achter een goede naam staat NVM.

MAKELAARDIJ | COMMERCIEEL VASTGOED | TAXATIES | HYPOTHEKEN VERZEKERINGEN | BEHEER

RUIJTERS VASTGOED

MAKELAARDIJ

TE KOOP

REGIO SITTARD

BERG AAN DE MAAS, Bernhardstraat — S
Leuk ren. halfvrijst. woonh. met c.v., kelder, zolder, garage en tuin. Ind. o.a.: L-vorm. woonkr, luxe keuken met app., bijkeuken met aansl. w.a., 3 slaapkrs., badkr. met 2e toilet. Aanv.: i.o.
Vraagprijs: ƒ. 215.000,- k.k.

ELSLOO, Van Oldebarneveldtstraat — S
op uitst. stand. gel. goed onderh. roy. bungalow met c.v., souterrain, ruime garage en grote tuin met veel privacy. Perc. opp.: 1079 m2. Ind. o.a.: woonkr. met open haard en met zitkr. en open haard, mod. keuken met app., 4 slaapkrs., badkr. met ligb., douche. Aanv.: n.o.t.k.
Vraagprijs: ƒ. 415.000,- .k.k.

GELEEN, Caumerbeek — S
In kindvriendelijke buurt gel. uitstekend onderh. tussenwoning met c.v., zolder en tuin op zuiden met berging. Ind. o.a.: wookr., luxe keuken met app., 3 slaapkrs., badkr. met ligbad. Het pand is geheel voorzien van kunststoffen kozijnen en dubbele beglazing. Aanv.: spoedig
Vraagprijs: ƒ. 198.000,-- k.k.

GELEEN, Strausstraat — S
Goed geleg. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind. o.a. L-vormige woonkr. met openhaard, open keuken met app., 3 slaapkrs., luxe badk. met ligbad, 2e toilet. Aanv.: spoedig.
Koopprijs: ƒ 215.000,-- k.k.

HOLTUM-BORN, Ankersweg — S
mooi gel. vrijst. boerderij met c.v., kelder, schuur, garage en besloten tuin. Perc. opp.: 1300 m2. Ind. o.a.: L-vorm living, keuken, grote zit-tuinkr., badkr., doucheruimte en 5 slaapkrs. Aanv.: n.o.t.k.
Koopprijs: ƒ. 360.000,-- k.k.

PUTH, Einder Coolhoff — S
Prachtig en rustig gel. landhuis met dubb. garage Ind.: o.a. ruim souterrain, ruime L-vorm. woonkr., luxe keuken, 4 slaapkrs, luxe badkr., div. bergzolders, hoog afw. niveau en mooi uitzicht aan de achterzijde. Aanv.: i.o.
Vraagprijs: ƒ. 595.000,- k.k.

MUNSTERGELEEN, Vlamovenstraat — S
In rustige woonwijk gel. ruim halfvrijst. woonh. met c.v., garage, aanbw. en mooie tuin. Bouwjr.: 1986. Het pand verkeert in zeer goede staat. Ind. o.a. L-vorm woonkr., eetkeuken met luxe aanb. keuken, 4 ruime slaapkrs., zolder via vaste trap.
Vraagprijs: ƒ 235.000,-- k.k.

SITTARD, Rijksweg Noord — S
goed onderh. royaal tussengl. woonh. met c.v., berging, kelder en tuin. Ind. o.a.: woonkr. met open haard, keuken, 4 slaapkrs, badkr. met ligb., bidet, v.w. en vaste trap nar zolder Aanv.: spoedig.
Koopprijs: ƒ. 229.000,- k.k.

SITTARD, Vrangendael — S
ruim op goede loc. gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage, berging en grote tuin. Ind. o.a.: royale L-vorm. woonkr., grote eetkeuken, 3 slaapkrs., zolder middels vliezo-trap. Aanv.: n.o.t.k.
Vraagprijs: ƒ. 225.000,- k.k.

THORN, Baarstraat — S
land. gel. zeer groot vrijst. landh. met c.v, souterrain, inp. garage, zwembad, tuin met veel privacy, perc. opp. ± 2600 m2. Ind. o.a.: U-vorm, living (± 64 m2) met mogelijkh. voor open haard, keuken, 2 badkrs., 7 slaapkrs., grote zolderruimte. Het pand is voor vele doeleinden geschikt zoals praktijk, kantoor. Aanv.: n.o.t.k.
Koopprijs: ƒ. 595.000,-- k.k.

REGIO MAASTRICHT

VALKENBURG, Nieuweweg — M
Gr. halfvr. villa op ruim perceel van ca. 1000 m2, inh. en 1500 m3; voor div. doeleinden geschikt. Beg.gr: hal, salon, voorkr., keuken, div. bergingen, 1e en 2e verd. totaal 9 krs., 3 badkrs., toiletten, zolders en kelders. Moet gerenov. worden. Aanv.: direct.
Vraagprijs: ƒ 335.000,- k.k.

REGIO HEERLEN

BOCHOLTZ, Heiweg — H
Bouwgrond met te slopen opstal. Perc. opp.: ca. 365 m2. Aanv.:direct. **Koopprijs: ƒ. 88.000,- k.k.**

BRUNSSUM, Bijvoet — H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: Beg. gr.: entree, toilet, bergkast, keuken, woonkr. 1e verd.: overloop, 4 slaapkrs., badkr. met ligb., 2e toilet en v.w. 2e verd.: vliezotrap naar bergzolder. Aanv.: i.o. **Prijs: ƒ. 225.000,- k.k.**

BRUNSSUM, F. Bolstraat — H
Goed gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin (perc. opp. ± 318 m2). Ind.: ruime hal, toilet, woonkr., keuken met app. 1e verd.: 4 slaapkrs, doucheruimte met douche en v.w. 2e verd.: zolder. Aanv.: medio 1995. **Prijs: ƒ 225.000,- k.k.**

BRUNSSUM, Trichterweg — H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., chalet en tuin. Perc. opp.: 566 m2. Ind.: souterrain: hobbyruimte met douche, 3 kelders. Beg. gr.: hal, woonkr. met parketvl., half open keuken met app. 1e verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligb. en v.w. Ind. Chalet: Beg. gr.: woonkr. met kitchenette (± 25 m2). verd.: 2 slaapkrs., natte ruimte. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 285.000,- k.k.

GULPEN, Dorpstraat — H
Centraal gelegen tussenwoning met kelder, tevens geschikt voor diverse commerciële doeleinden. Ind. o.a.: Beg. gr.: 1 woonkr., keuken, 1 slaapkr. 1e verd.: 3 slaapkrs., badkr, vaste trap naar 2e verd.: 3 kamers. Aanv.: spoedig. **Prijs: ƒ. 159.000,- k.k.**

HEERLEN, Koraalerf — H
Rustig gel. woonh. met c.v., berging en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkr., luxe keuken, berging. 1e verd.: 3 slaapkrs., moderne badkr. 2e verd.: vaste trap naar hobby-/bergruimte. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 165.000,- k.k.

HEERLEN, v. Limb. Stirumstraat — H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., berging en tuin. (perc. opp.: 305 m2). Ind.: kelder. Beg. gr.: entree, toilet, woonkr. met parketvl., half open keuken met app. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. 2e verd.: vaste trap naar hobbyruimte en zolder. Aanv.: direct. **Koopprijs: n.o.t.k.**

HEERLEN, Rijnstraat — H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, toilet, Z-woonkr. met muurkast, keuken met app., garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. 2e verd.: vaste trap naar grote zolder. Het geheel verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. **Prijs: n.o.t.k.**

HEERLEN, Schandelerstraat — H
Goed gel. woonh. met c.v., loods en dakterras. Ind.: entree, loods met koelcel. 1e verd.: woonkr. met open luxe keuken, bijkeuken, toilet, dakterras. 2e verd.: overloop, 2 slaapkrs., badkr. met ligb. v.w. 3e verd.: vliering. Aanv.: i.o. **Prijs: ƒ. 280.000,- k.k.**

HEERLEN, Thorbeckestraat — H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder, entree, toilet, living, keuken, garage/berging. 1e verd.: overloop, 2 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w., 2e toilet. 2e verd.: vaste trapnaar zolder (mog. voor 3e kamer). Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 169.000,- k.k.

HEERLEN, Vergiliusstraat — H
Prima gelegen woonh. met c.v., garage en binnenplaats. Ind.:hal, toilet, hobbykr., werkkr., berging. 1e verd.:woonkr. met balkon, keuken. 2e verd.: overloop, badkr., toilet, 3 slaapkrs. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 228.000,- k.k.

HOENSBROEK, Akerstraat Noord — H
Goed gel. woonh. met c.v., zij-ingang en tuin. Ind.: souterrain: kelder. Beg. gr.: hal, toilet, woonkr., keuken, berging. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb. Vaste trap naar grote zolder. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 185.000,- k.k.

HOENSBROEK, St. Josephstraat — H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder, Beg. gr.: hal, toilet, T-woonkr. met parketvl. en o.h., keuken met app., berging en garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met douche, v.w. en 2e toilet. 2e verd.: vaste trap naar mansardekr, grote hobbyzolder. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 238.000,- k.k.

HOENSBROEK, Mgr. Nolensstraat — H
Nabij centrum goed gel. halfvr. woonh. met c.v. en tuin. Ind.:souterrain: kelder, Beg. gr.: hal, keuken, woonkr. 1e verd.: toilet, 2 slaapkrs., doucheruimte met v.w. 2e verd.: 2 slaapkrs., hobbykr. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 189.000,- k.k.

HOENSBROEK, Weijenbergstraat — H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder, hal, toilet, woonkr., half open keuken met app., eetkr., woonkr. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., doucheruimte met v.w. 2e verd.: vliezotrap naar zolder. Het pand is v.v. dubb. begl. en rolluiken. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 170.000,- k.k.

LANDGRAAF, Baanstraat — H
Goed gel. halfvrijst. woonh. met c.v. garage en tuin. Ind.:hal, toilet, woonkr. met halfopen keuken en app., zitkr. met allesbrander 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met douche v.w., en 2e toilet. 2e verd.: zolder. Het pand is geïsoleerd en v.v. rolluiken. Aanv.: i.o. **Koopprijs: ƒ. 218.000,- k.k.**

LANDGRAAF, Hereweg — H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, woonkr., keuken, garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., 2e toilet. Aanv.: direct. **Prijs: ƒ. 175.000,- k.k.**

LANDGRAAF, Groenstraat — H
Goed onderhouden halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder. Beg. gr.: hal, toilet, woonkr., mod. keuken met app., serre met ged. overdekt terras. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w., 2e toilet en bidet. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 315.000,- k.k.

OIRSBEEK, Prov. weg zuid — H
Goed gel. vrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. (perc. opp.: 730 m2). Ind.: souterrain: kelder. Beg. gr.: ruime hal, woonkr., keuken, garage, berging. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. 2e verd.: ruime zolder. Aanv.: i.o. **Prijs: op aanvraag.**

WIJNANDSRADE, Mascherelstraat — H
Goed gel. halfvr. split-level semi-bungalow met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, L-woonkr. met parketvloer, balkon, badkr. met ligb., 2 slaapkrs., keuken met app., tuinkr., berging, hobbykr. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 289.000,- k.k.

NIEUWBOUW

BRUNSSUM, Raadhuisstraat — H
Aan de Raadhuisstraat is nog slechts 1 vrije sector appartement met balkon te koop. Het appartement is gel. op de beg. grond. Ind.: berging, entree, hal, woonkr. met open keuken, 2 slaapkrs., badkr. met douche, v.w. en toilet. **Prijs: f. 157.900,- v.o.n.**

GULPEN, Kiebeukel — H
In het centrum van Gulpen worden door Derksen Bouw B.V. 10 luxe appartementen gebouwd met garage/berging en lift. Waarvan nog 2 appartementen te koop zijn. Oppervlakten van de app. variëren van 60 m2 tot 117 m2 (excl. terras).
Prijs vanaf ƒ. 185.000,- v.o.n.
tot ƒ. 229.000,- v.o.n.

NIEUWBOUWWONINGEN — S
Halfvrijst. VS-woningen te Born.
Patio-bungalows te Sittard
Appartementen te Berg aan de Maas en Geleen.

BOUWKAVELS TE SITTARD — S
In het bestemmingsplan Beekdal te Sittard zijn nog enkele bouwkavels te koop. Perc. opp. variërend van 452 m2 tot 633 m2.
Prijs vanaf: f. 89.900,- v.o.n.

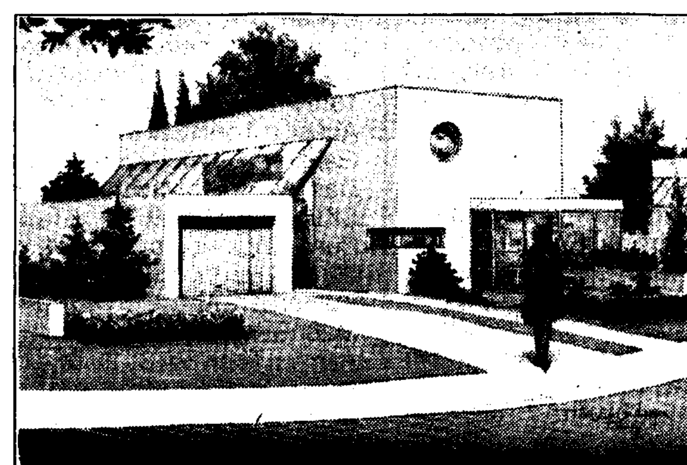
S = Ruijters Makelaardij B.V.
Rijksweg Zuid 35
6131 AL Sittard
Tel.: 046- 595151, Fax: 046-521384

M = Ruijters Makelaardij B.V.
Wycker Brugstraat 62
6221 ED Maastricht
Tel.: 043-218941, Fax: 043-250317

H = Ruijters Makelaardij B.V.
Geerstraat 11
6411 NM Heerlen
Tel.: 045-731111, Fax: 045-715760

Sittard
Exclusieve woningen op toplokatie

Op één van de mooiste plekjes van Sittard, direct grenzend aan het stadspark worden bijzonder stijlvolle villa's gerealiseerd. De beide woningtypen, elk weer met varianten, vallen op door hun karakteristieke, moderne achitectuur.

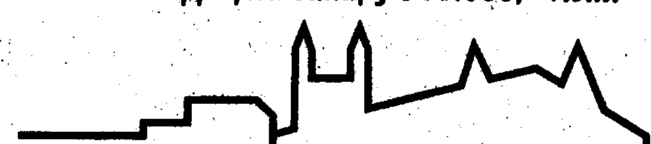

5 vrijstaande villa's

Een bijzonder aspect hierbij is het schuine glasdak boven de hal, dat als een soort lichtstraat over de gehele lengte van de woning een ruimtelijke en sfeervolle overgang van woonkamer naar tuinkamer geeft. Verder vinden we op de begane grond onder meer een open keuken aan de voorzijde van de woning, een inpandige garage en een berging, openslaande tuindeuren in de tuinkamer. Enkele woningen van dit type hebben een erker in de voorgevel.

De verdieping, boven het woongedeelte, heeft 3 slaapkamers, een apart tweede toilet en een badkamer met ligbad, douche en vaste wastafel.

Koopprijzen vanaf ƒ 579.000,– v.o.n.

Grouwels Daelmans Bouwcoördinatie B.V., Maastricht

6 villa's

Op een inventieve wijze heeft de architect deze villa's gesitueerd bij de overgang naar het park. Met name het halfcirkelvormige plantsoen voor de woningen en het rustieke bruggetje over de Geleenbeek geeft deze ligging een extra aspect. De begane grond heeft onder meer een ruime woonkamer met openslaande deuren naar het terras, eetkamer met vide, open keuken en een inpandige garage. Op de verdieping zijn 3 slaapkamers (waarvan 1 met balcon), vide, apart toilet, badkamer met ligbad, douche en dubbele vaste wastafel.

Deze woningen worden gebouwd in blokken van drie. De middelste woning heeft een berging achter de garage. De beide woningen aan de straatzijde hebben bovendien een dakopbouw met een zolder die via een vaste trap bereikbaar is.

Koopprijzen vanaf ƒ 385.000,– v.o.n.

Ruijters Makelaardij B.V. - Rijksweg Zuid 35,
6131 AL Sittard, Tel. 046 - 595151, Fax 046 - 521384

RUIJTERS, VAST GOED!

Gulpen

Halfvrijst., gr. zitk., eetkeuken, was-/stookruimte, 3 slpks., douche, kelder, CV-gas, gar. ƒ 235.000,- k.k. Goede staat. ☎ 04450-2624.

Let op! Let op! Nu of nooit! Drieschstr. 56, Heerlen. Zeer centraal gelegen royaal 3-kamer APPARTEMENT met eigen c.v., lift en parkeerplaats en berging in souterrain. Stuntprijs ƒ 119.500,- k.k. Denis Vastgoed, telef. 040-129524.

Te k. geschakeld woonhuis in OIRSBEEK, met garage, tuin met optimale privacy. Info overdag: 043-470260.

Woonhuis met SPOED te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. ☎ 040-114752.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. ☎ 040-118001.

Met spoed WOONHUIS te koop gevraagd. Wat ouder huis of opknappen geen bezwaar. 040-129013.

WINKEL/WOONHUIS te
Eygelshoven

te koop, nabij de markt. Woonhuis: 4 kamers, keuken, hal, badk., 1 winkelruimte, 1 magazijn met kl. kantoor. Pr. ƒ 275.000,-. Bij interesse mog. tot overname v.d. zaak. Info 00-49.241. 872677 / 00-49.241.870047.

Te koop centrum Brunssum modern WINKELPAND, 650 m2 winkelruimte, incl. luxe dakvilla. Inl. ☎ 077-512895, fax 077-545913.

Bouwgrond

in Heerlen voor 1 of 2 woonhuizen, frontbreedte 18 mtr. Prijs ƒ 117.000,-. Br.o.nr. B-06206, Limb. Dagbl., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

SCHINVELD, Broekstr. 42. Woonh. met op de begane grond: woonk., keuken, 2 slaapk., badk., toilet. 1e verd. : 3 kamers en zolder. ƒ 147.500,-. Bij 100% fin. netto ca. ƒ 700,- per maand. Wijman & Partners, Heerlen, ☎ 045-728671.

Te koop in Nuth

Halfvrijstaand woonhuis met garage en tuin. Ind.: hal, toilet, doorzonwoonkr., eetkeuken, serre, wasruimte, berging, 3 slaapkrs., badkr. met douche, toilet en v.w. Inhoud ca 560 m3. Grondopp. ca. 263 m2. Prijs ƒ 230.000,-.
Inlichtingen:

Makelaardij Fons Heuts B.V. Nuth

Beëdigd taxateur. ☎ 045-244636 / 043-474021

Bij ons kunt u handelen over de aan ons te betalen provisie bij verkoop van uw huis. WIJMAN & Partners, Heerlen. Tel. 045-728671. Lid Stichting Bevordering Eigen Huizen Bezit.

Laat ons Uw HYPOTHEEK verzorgen. Wij geven U service, de laagste rente en tot ƒ 500,- tegemoetkoming in de verhuiskosten. Wijman & Partners - Schelsberg 48, Heerlen - 045-728671.

Brunssum

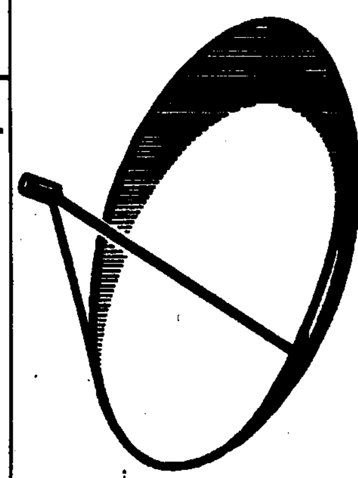
Op gen Hoes 50. Gr. tussenl. woonhuis. Part.: in garage, 2 slpks., badkamer, toilet, berging. Tuin. entree, ruime woonkamer, open keuken, zonneterras : gr. slpk., 2e badkamer/ligb./toilet/v.w. Woning is g lijk voorzien van rolluiken. Goede staat van ond Koopprijs ƒ 165.000,- k.k. Tel. 045-315170.

Urmond

Te koop halfvrijst. woonhuis. Ind.: z-kamer, inbouwkeuken, serre, douche, 4 slpkmrs., garage met carport, tuin, dubbele beglazing.
Vr.pr. ƒ 229.000,- k.k.
Telefoon: 046-336240.

Attentie! Met spoed gevr. een gezellig WOONHUIS met stuk gelegen samen m. buren in een groene bos, velden en akkers Z-Limburg. ☎ 046-74515

zie verder pagina

...derland 1

.../AVRO
...0 Tekst-tv.
...0 (TT) Omroepparochie. Eucha...ieviering vanuit Lelystad.
...9 Moslim Varia. Magazine.
...9 Gezondheid en aids.
...0 Agrifikaasje.
...0 en 15.01 Nieuws voor doven ...slechthorenden.
... NCRV - 70 jaar. Hoogtepunten ...70 jaar NCRV tegen de achter...d van veranderend Nederland.
... (TT) Voor het nageslacht. ...e over tradities en geloof.
... Gospel Rock. Muziekprogram... Het Oslo Gospel Choir.
... Nota bene. Overzicht van le...sbeschouwelijke activiteiten in ...derland.
... Avro Concerten: Dvorak Gala. ...ssieke muziek. Vandaag: Het ...orak Gala in Praag, met het Bos... Symphony Orchestra o.l.v. Seiji ...awa met Itzhak Perlman (viool), ...Yo Ma (cello) en Frederica von ...de (sopraan).
... Hap. Proefprogramma.
... Kookgek. Culinair magazine.
... Socutera. Een stap in de goede ...g, film van het Diabetes Fonds ...land.
... (TT) Studio Sport. Aandacht ...r betaald voetbal. Verder beelden ... de Europa Cup I handbalwed...d Swift-Metz (dames), van de ...ste Formule-wedstrijd dit seizoen: ...GP van Australië, de koers van ...maand en van de Grote Prijs van ...laren (paardesport).
... (TT) Journaal.
... Ook dat nog. Satirisch consu...entemagazine.
... Brandpunt. Actualiteiten.
... (TT) Toen was geluk heel ...oon. Nederlandse comedyserie.
... Arena. Serie debatten over ...schappelijke en levensbeschou...ijke vraagstukken.
... KRO detectives: Prime sus... III. Engelse politieserie.
... Nachtgedachten - Monika Sie...ng. De stad bekeken vanuit het ...pectief van een schilder.
... Journaal.

Nederland 2

Tros/Veronica
10.30 Aquarelleren. Afl.: Interieur.
11.00 (TT) Dromen. Afl.: Waarover droomt men?
11.30 TV Sport. Sportmagazine. Presentatie: Elsemieke Havenga en Jack van Gelder.
12.00 Journaal.
12.10 TV Sport. Vervolg.
13.40 Veronica Sunday music presents. Muziekdocumentaire. Over het ontstaan van de Jamaicaanse reggaemuziek.
14.30 Veronica Sunday music presents: Jazz. Muziekdocumentaire. Afl.: Sergio Salvatore and the Jaxx piano.
14.55 Musical maniacs.
15.00 Tennis: ECC Antwerpen. Beelden van het ECC-toernooi in Antwerpen.
18.00 (TT) Journaal.
18.08 Nederlandse kunst vanaf 1900. Informatie.
18.15 12 en verder ... Kinderen in de basisvorming.
18.45 Amerikaans-Engels voor beginners: Family album. Afl. 2.
19.15 (TT) Houden van huisdieren. Afl.: Opvoeding en huisvesting.
19.45 In de wetenschap. Afl.: De kunst van het lezen.
20.00 Veronica auto. Automagazine. Presentatie: Huub Stapel en Julia Samuël. Herh.
20.30 Lucky Lotto informatief. Maandelijks informatief magazine waarin verslag wordt gedaan van de goede doelen die gesteund worden door de Lotto.
21.00 Dat zeg ik niet. Spelprogramma. Presentatie: Martijn Krabbé.
21.35 Postcode jackpot. Spelprogramma rond de Postcode-loterij.
22.15 Klassiek jubileum concert. Symfonie nr. 2 opus 27 van Rachmaninov, uitgevoerd door het Radio Symfonie Orkest o.l.v. Andrei Borysko. Afl. 2/slot.
23.19 De geheimen van het DNA. Afl.: Ziekte en afweersystemen.
00.09 Journaal.
00.14 Nieuws voor doven en slechthorenden.

Nederland 3

VPRO/NOS
08.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
09.00 Villa Achterwerk. Met:
09.00 Ot en Blotte.
09.25 Madelief - Met de poppen gooien. Jeugdserie.
09.35 Purno de Purno. Animatieserie.
09.50 Doldwazen en druiloren. Zweedse serie. Afl. 1. Herh.
10.15 Op naar de top ...? Afl. 1.
10.35 Rembo en Rembo.
11.00 Reiziger in muziek.
12.00 Journaal.
12.05 Het Capitool. Interview met oud-minister Ed van Thijn over zijn Haagse belevenissen die hij beschreef in zijn boek 'Retour Den Haag'.
12.50 Binnenland. Magazine met o.a. een reportage over spanningen in de Molukse gemeenschap.
13.30 Telelens. Serie portretten.
14.15 Lespeki Mama (Eert uw moeder). Documentaire.
15.20 Tante Fatme. Interviews op de Beverwijkse Bazaar.
15.30 Matinee. Klassieke muziek. Vandaag: Symfonie nr. 7 in e van Mahler, uitgevoerd door het Radio Filharmonisch Orkest.
17.00 De plantage. Interviews en discussies over kunst en cultuur.
17.55 Open deur tv.
18.15 Sesamstraat.
18.30 Duckman. Animatieserie.
18.57 Noorderlicht. Magazine.
19.27 Loladamusica. Popprogram.
20.00 (TT) Journaal.
20.15 Lopende zaken. Reportage.
20.47 Absolutely fabulous. Engelse comedyserie.
21.22 Solo, de wet van de Favela. Documentaire over straatvoetballertjes in Rio de Janeiro.
22.20-23.51 VPRO-cinema primeur: Loin des barbares. Franse film uit 1993 van Liria Bégéja.
Een jonge Albanese vrouw, die al haar hele leven in Parijs woont, krijgt op een dag een telefoontje van een man die beweert informatie over haar vader te hebben.

RTL4

06.30 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
07.00 Telekids cartoon express. Kinderprogramma.
11.00 Teleteens. Jeugdprogramma.
14.30 Old yeller. Amerikaanse Disney-classic uit 1957.
16.05 Jenny Jones. Talkshow.
17.00 Gezond & wel. Magazine.
17.30 Koken met sterren. Talkshow.
18.00 Zes uur nieuws & weer.
18.10 Film & videonieuws.
18.40 Hotel. Amerikaanse serie.
19.30 Half acht nieuws.
19.45 Muziekspecial: The unlimited story. Portret.
20.15 Baywatch. Amerikaanse serie.
21.10 Liefde op het eerste gezicht. Spelprogramma.
21.50 U bent aan de beurt. Talkshow.
22.45 Diagnosis murder. Amerikaanse detectiveserie.
23.30 Nieuws en weer.
23.45 Tropical heat. Herh.
00.40 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. Herh.
01.25 Nachtprogramma.

● *In Muziekspecial portret van Ray en Anita, het duo dat samen '2 Unlimited' vormt. (RTL4 - 19.45 uur).*

RTL5

04.00 RTL Sport: Auto- en motorsport.
06.15 RTL Text.
13.00 Sport: Auto- en motorsport. Herh.
15.00 RTL Text.
17.15 Beavis & Butt-head. Amerikaanse cartoon.
17.40 De gouden koets.
18.10 De topclubs van Europa. Programma over verschillende vooraanstaande voetbalclubs in Europa.
18.40 McCloud: 42nd Street Cavalry. Amerikaanse tv-filmcyclus.
20.15 Sisters. Amerikaanse dramaserie.
21.05 Hearts afire. Amerikaanse romantische comedyserie.
21.30 Europese en Wereldkampioenschappen Dansen. Verslag.
22.30 Nieuwsflits.
22.35 I.S.C.H.A. Talkshow.
23.35 Dream on. Amerikaanse comedy voor volwassenen. Herh.
00.05 As the world turns. Amerikaanse soapserie. Herh.
00.50 Hei elei, kuck elei aktuell.
01.20 Nachtprogramma.

RTBF/La Une

10.00 Kerkdienst. 11.00 La route de la perle noire. 11.30 La pensée et les hommes. 12.00 Mise au point. 12.55 Weer. 13.00 Nieuws. Aansl.: L'hebdo. 13.40 Komedie. 15.25 Coup de film. 15.50 Rockumentaire. 16.25 L'âme espagnole. 17.20 Charlie's angels. 18.15 Autovision. 18.45 Week-end sportif. 19.30 Nieuws. 20.05 Tour de chance. 21.10 Tv-film. 22.50 Intérieur nuit. 23.55 Nieuws. 00.05-00.15 Tribune économique et sociale.

Sports 21

11.26 Belgian Procar 1994. 11.59 F-1 GP Australië. 14.00 Champion's 94. 14.30 Sindbad. 15.00 Tennis. 18.42 Basketbal. 18.57 Ici Bla-bla. 19.26 Paardenkoersen. 19.30 Zie La Une. 19.57 Weer. 20.00 Mise au point. 20.54 Sport dernière. 21.14 Paardenkoersen. 21.18 Week-end sportif. 21.57 Formule 1 GP Australië. 22.13 Nieuws. 22.36 Sport dernière.

TV 5

06.00 Magazine olympique. 06.30 Terre de foot. 07.30 Nieuws. 07.35 Frans. 08.00 Nieuws. 08.03 Canadees nieuws. 08.30 Nieuws. 08.35 Bibi et ses amis. 10.00 Musiques, musiques. 10.45 Planète musique. 12.00 Nieuws. 12.05 Référence. 12.40 Weer. 12.45 Zwitsers nieuws. 13.05 L'école des fans. 13.45 Le jardin des bêtes. 14.45 Faut pas rêver. 15.45 Autovision. 16.00 Nieuws. 16.10 Le monde est à vous. 17.45 Bon weekend. 18.15 Correspondance. 18.30 Nieuws. 19.00 Trente millions d'amis. 19.25 La météo des cinq continents. 19.30 Zwitsers nieuws. 20.00 Sept sur sept. 20.55 La météo des cinq continents. 21.00 Nieuws. 21.40 Film. 23.40 Bas les masques. 00.50 Nieuws. 01.05 L'heure de vérité. Parlementair nieuws. 02.00 Face à la presse. 02.45 Envoyé spécial. 04.15 Visions d'Amérique. 05.00 Planète musique.

RAI UNO

06.00 Euronews. 06.45 Il mondo di quark. 07.30 Aspetta la banda. 08.00 L'albero azzurro. 08.30 La Banda dello Zecchino: Speciale Autunno. 10.00 Linea verde: Orizzonti. 10.55 H.Mis. Door Paus Johannes Paulus II. 11.55 Parola e vita. 12.15 Linea verde: In diretta dalla natura. 13.30 Nieuws. 14.00 Domenica in. 18.00 Nieuws. 18.10 Sport 90 minuto. 20.00 Nieuws. 20.40 Italian restaurant. 22.30 La domenica sportiva. 23.25 Nieuws. 23.30 Domenica sportiva. Vervolg. 00.05 Nieuws. 00.15 Regionale programma's. 00.45 Uno più uno ancora. Aansl.: Nachtprogrammering.

BBC 1

08.30 Blinky Bill. 08.55 Playdays. 09.15 Breakfast with Frost. 10.15 Pingu. 10.20 Bitsa. 10.35 Bay city. 11.00 See hear! 11.30 Cenotaph. Live. Kranslegging door de koningin, ter herdenking van de gevallenen in de twee wereldoorlogen. 12.55 Remembrance - A meditation for Remembrance Sunday. 13.00 CountryFile. 13.25 Weekweerbericht. 13.30 Nieuws. Aansl.: On the record. 14.30 EastEnders. 15.50 Martin Chuzzlewhit. Tv-film. 17.15 The bookworm. 17.50 Junior másterchef. 18.25 Lifeline. 18.35 Just William. Serie. 19.05 Nieuws. 19.25 Songs of praise. Religieus muziekprogramma. 20.00 Children in need - CIN news. 20.10 Lovejoy. 21.00 Vintage last of the summer wine. 21.30 Birds of a feather. Engelse comedyserie. 22.00 Seaforth. Engelse dramaserie. 22.50 Nieuws.

23.05 The full Wax. 23.35 Heart of the matter. 00.10 Remembrance - Simplify me when I'm dead. 00.25 Just the way you are. Speelfilm. 02.00 The sky at night. 02.20 Weerbericht.

BBC 2

06.30 Pink Panther. 06.50 Gunsmoke. 07.45 Match of the day. Voetbalmagazine. 08.45 GP Australië F-1. 11.00 TimeBusters. 11.25 Grange Hill. 11.50 The Boot Street band. 12.35 Artrageous. 12.45 The O-Zone. 13.00 Quantum leap. 13.45 Snowy River - The McGregor saga. 14.30 Regionale programma's. 15.00 Wildlife classics. 15.50 Gypsy. Speelfilm. 18.15 Rugby special. 19.15 One man and his dog. 20.00 The money programme. 20.40 Video nation weekly. 21.00 Cenotaph highlights. 22.00 Autosport. Samenvatting GP Australië F-1 22.50 Timewatch. Historische documentaires. 23.40-02.00 The killing fields. Film.

Eurosport

06.30 GP Australië Formule 1. 08.00 Golf. 09.00 Autosport. GP Australië Formule 1. 11.00 Seizoenoverzicht F-1. 11.30 GP Australië F-1. 12.00 Boksen. 13.00 Seizoenoverzicht F-1. 13.30 Autosport. GP Australië F-1. 15.00 Tennis. ATP-toernooi Antwerpen. Finale. 18.00 Motorcross. 20.00 Golf. Wereldbeker Puerto Rico. 22.00 Autosport. GP Australië F-1. 23.00 Voetbal. Braziliaans competitievoetbal. 01.00-01.30 Tennis.

NBC

05.30 NBC News. 06.00 International business view. 06.30 NBC News. 07.00 Strictly business. 07.30 Weekly business. 08.00 ITN World news. 08.30 International business view. 09.00 Weekly business. 09.30 Strictly business. 10.00 Holiday destinations. 10.30 Memories then and now. 11.00 Super shop. 12.00 Ushuaia. 13.00 Masters of beauty. 13.30 Videofashion! 14.00 Today. 14.58 ITN World news headlines. 15.00 Meet the press. 15.58 ITN World news. 16.00 The McLaughlin Group. 16.30 Weekly business. 16.58 ITN World news. 17.00 Sport on NBC. Met Cricket: World series finale voor dames. 18.00 Horses in action. 18.30 Pro superbikes. 19.00 ITN World news. 19.30 Holiday destinations. 20.00 Videofashion! 20.30 Frontal. 21.30 Talkin' jazz. 22.00 ITN World news. 22.30 Sport on NBC. 23.00 Ski perfect. 23.30 Wheel to wheel. 00.30 NBC Nightly news. 01.00 Frontal. 02.00 The McLaughlin Group. 02.30 Executive lifestyles. 03.00 The best of Rivera live. 04.00 Dateline. 05.00 Equal time.

...sland 1

... Maxi und Mini.
... Sesamstrasse.
... Disney Club. Herh.
... Künstler für Eine Welt.
... Musikstreifzüge: Liebe, Tod ... Leidenschaft. Muziekprogram... Bajazzo, opera van Leoncavallo.
... Tagesschau.
... Sonntagsmagazin.
... Die Sendung mit der Maus.
... Presseclub.
... Tagesschau.
... Blinky Bill. Tekenfilmserie.
... Moskito. Jeugdprogramma.
... Kopfball. Magazine.
... Tagesschau.
... ARD-Sport extra. Met: Skates ... demonstratie kunstrijden ... Olympische gouden-medaille... van 1968 tot 1994, live ... Cincinnati; IJshockey: Europa ... vanuit München: Maddogs Mün... - EHC Kloten; Handbal: Europa ... vanuit Frankfurt: SG Wallau...nheim - Göteborg; Voetbal: ...schouwing van de EK-kwalifi...wedstrijd Albanië - Duitsland.
... (TT) ARD-Ratgeber: Gesund... Medische tips.
... Heidi; Ist Gott allmächtig?
... Tagesschau.
... Die Kriminalpolizei rät.
... Sportschau.
... (TT) Lindenstrasse.
... Die Goldene 1. Bekendmaking ... winnaars van de ARD tv-lote... deze week.
... Weltspiegel.
... Sportschau-Telegramm.
... abend im Ersten.
... (TT) Tagesschau.
... (TT) Tatort. Misdaadserie.
... Tagesthemen-Telegramm.
... Kulturreport. Reportage.
... Tagesthemen.
... ZAK. Weekoverzicht.
... Crash. Duitse tv-film.
... Chronik der Wende. Documen...e over de ontwikkelingen in ...malige DDR in de tijd rond ... van de Muur.
... Tagesschau.
... Alfred the great. Engelse ... uit 1968 van Clive Donner.
... schauen - Entspannen - ...denken. Novembertage in ...land. Afl.: Dunnottar Castle.

Duitsland 2

07.05 Die Fraggles. Poppenserie.
07.30 Kuschelbären. Poppenserie.
07.55 Ein Fall für TKKG. Jeugdserie.
08.20 Guck' mal, wie ich wachse.
08.30 Musik-Zeit. Klassieke muziek.
09.15 Zur Zeit. Religieus magazine.
09.30 Eucharistieviering. Vanuit de Wallfahrtskirche Maria Gail in Villach, Oostenrijk.
10.15 Neue Abenteuer mit Black Beauty. Jeugdserie.
10.35 Achterbahn. Kinderserie.
11.05 Siebenstein. Poppenserie.
11.30 Halb 12. Talkshow.
12.00 Das Sonntagskonzert.
12.45 Heute.
12.47 Blickpunkt. Magazine.
13.15 Damals. Oude weekjournaals.
13.30 Scheidungsgrund: Liebe. Duitse speelfilm uit 1960 van Cyril Frankel. Met O.W. Fischer, Dany Robin, Violetta Ferrari e.a.
14.50 Treffpunkt Natur.
15.10 (TT) Herbstmilch. Tv-film.
16.57 Heute.
17.00 Feierstunde des Volksbundes Deutsche Kriegsgräberfürsorge. Rechtstreekse reportage vanuit de Dom van Berlijn.
18.00 Mach mit. Balans van Aktion Sorgenkind. Aansl.: Prämienziehung Der grosse Preis der Aktion Sorgenkind. Bekendmaking van de winnaars van deze week.
18.05 Sport heute. Sportjournaal.
18.15 ML Mona Lisa. Magazine.
18.57 Guten Abend.
19.00 Heute.
19.10 Bonn direkt.
19.30 Die Knoff-hoff-Show. Programma waarin wetenschappelijke experimenten en nieuwe uitvindingen gepresenteerd worden.
20.15 Rosamunde Pilcher: Karussell des Lebens. Duitse tv-film van Rolf von Sydow.
21.45 Heute.
21.55 Sport am Sonntag. Sportprogramma met o.a. Bundesliga-voetbal: Hamburger SV - 1860 München.
22.05 Top-Spione. 6-delige documentairereeks over spionagezaken die internationaal veel stof hebben doen opwaaien.
23.00 Deutschfieber. Duitse tv-film uit 1992 van Niklaus Schilling.
01.05 Heute.

Duitsland 3 West

08.15 Cursus economie. Afl. 8. 08.45 Cursus maatschappijleer. Afl. 8. 09.15 Cursusinformatie. 09.45 Cursus Engels. Afl. 47. 10.15 Bremer Gesundheitswerkstatt. 11.00 Babylon - spricht viele Sprachen. 12.00 Hobbythek. 12.30 Streifzüge. 12.45 Sonntagsgespräch. 13.00 Alice. Europees cultureel magazine. 13.30 Zukunftsgespräche. 14.15 Chronik der Wende. Documentaireserie. 14.30 Das war's - diese Woche. 15.00 Lust auf Gefahr. Reportage over de vraag waarom jongeren steeds vaker halsbrekende toeren uithalen. 15.35 ■ Bluebeard's eighth wife. Amer. speelfilm. 17.00 Die deutsche Schlagerparade. 17.45 Dinosaurs. Aansl.: Käpt'n Blaubär. 18.15 Künstliche Riffe. 18.45 WDR aktuell. 18.50 Sport im Westen. 19.10 Aktuelle Stunde. 19.45 Kapverdische Inseln - zwischen Afrika und Amerika. 20.15 Vera Cruz. Amer. speelfilm. 21.45 WDR aktuell. 21.50 Sport aus dem Rheinland und Westfalen. 22.00 Diamanten im Schnee. Documentaire. 23.00 Späte Einsichten. Ned. tv-film. 00.00-08.15 Nachtprogrammering.

Duitsland 3 SWF

07.55 Denkanstösse. Herh. 08.00 Cursus economie. Afl. 8. Herh. 08.30 Cursus maatschappijleer. Afl. 8. Herh. 09.00 Cursusinformatie. 09.30 Babylon - spricht viele Sprachen. 10.30 Wortwechsel. Herh. 11.15 Tele-Akademie. 12.00 W.A. Mozart - Mis in c KV 427. Herh. 13.00 Sie 67: Skizzen zu einem Porträt der modernen Frau. 13.45 Käpt'n Blaubär Club. Herh. 14.44 Programma-overzicht. 14.45 Kissin' cousins. Muziekfilm. Met Elvis Presley. 16.15 Fängt ja gut an. 16.55 Nautilus. 17.40 Kennen wir uns? 18.10 Die deutsche Schlagerparade. 18.54 Programma-overzicht. 18.55 Sauhatz - Das Sportquiz. 19.30 Die Fallers - eine Schwarzwaldfamilie. 20.00 Tagesschau. 20.15 Inseln: Lofotr. Documentaire. 21.00 Abenteuer Wissenschaft. 21.45 Flutlicht. 22.40 Südwest aktuell. 22.45 Wortwechsel. 23.30 Nautilus. Herh. 00.15 Schlussnachrichten. 00.30 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.30 Formel I - Rennen. Live. GP Australië Formule 1, circuit Adelaide. 06.45 Winspector. Herh. 07.10 X-Men. Herh. 07.35 Saban's Adventures of the little mermaid. Herh. 08.00 Li-La-Launebär. 08.30 Back to the future. 09.00 Yogi's galaxy goof-ups. 09.30 The mighty morphin power rangers. Herh. 09.55 Guten Morgen Sonntag. 10.00 The flash. Herh. 11.00 Quantum leap. 12.55 Formel I - Rennen. GP Australië Formule 1. Herh. 14.50 Formel I - Spezial 1994. Overzicht van het Formule-1 seizoen '93-'94. 15.25 Disney-Reportage. 17.45 Drei zum Verlieben. 18.45 RTL aktuell. Nieuws. 19.10 Kinder für Kinder. 20.15 Kindergarten Cop. Amer. komedie. Herh. 22.20 Spiegel TV. 23.05 Prime time - Spätausgabe. 23.30 Playboy Late Night. Herh. 00.30 Kanal 4. Reportages. 01.05 Kojak. 02.05 Murder, she wrote. 03.05 Ilona Christen. Herh. 04.05 Hans Meiser. Herh. 05.00 Explosiv - Das Magazin. Herh.

SAT 1

05.55 Klipp-klapp. Muziekprogramma. 06.20 Grisu, der kleine Drache. Herh. 06.45 Peter Pan und die Piraten. Herh. 07.10 Silverhawks - Die Retter des Universums. Herh. 07.35 Conan the adventurer. Herh. 08.00 Eselsohr und Teufelsschwanz. 08.10 Die Astro-Dinos. 08.40 James Bond, jr. Herh. 09.05 Halfway across the galaxy and turn left. 09.35 Tarzan. 10.05 Zorro. 10.30 Games World. 11.00 Superlil 12.00 alSo. 13.00 Made in Sat.1: Scarlett. 13.05 The adventures of the black stallion. 13.35 Rock Island trail. Amerikaanse western. 15.15 Our man Flint. Amerikaanse actiefilm. Aansl.: TopNEWS. 17.15 Baywatch. 18.15 Glücksrad. Spelshow. 19.00 Sat.1 Newsmagazin. 19.15 Ranissimo - Sat.1-Fussball-Show. 20.15 Scarlett. Amerikaanse tv-film. Aansl.: TopNEWS. 22.15 Talk im Turm. Talkshow. 23.30 24 Stunden. 00.00 So gesehen. 00.05 Clara's heart. Amerikaanse speelfilm. 02.00 Our man Flint. Film. Herh. Aansl.: Programma-overzicht. 03.50 Scarlett. Tv-film. Herh.

België/TV 1

09.00 Samson.
10.00 Eucharistieviering. O.L.V. Goede Bijstand-parochie in Brussel.
11.00 De zevende dag.
12.30 Sportmiddag.
13.00 Spravna trefa. Tsjechische jeugdfilm uit 1987.
14.20 Passage dans l'eau de la Pro Antarctica '91. Belgische documentaire over een tocht per zeilboot naar de Zuidpool.
15.00 Survival. 12-delige natuurserie.
15.30 De weg. Nederlandse serie.
16.25 De paradijsvogels. Serie.
17.15 1 voor iedereen. Gevarieerd familieprogramma.
18.00 Journaal.
18.10 1 voor iedereen. Gevarieerd familieprogramma. Vervolg.
18.25 Niveau 4: Onder dak. Woonmagazine.
18.55 Het Park. Serie.
19.29 Paardenkoersen.
19.30 Journaal en sport.
19.58 Weerbericht.
20.00 Gisteren gekeken? Amusementsprogramma waarbij twee panels getest worden op hun kennis van het BRTN-archief.
20.45 Ruth Rendell Mysteries. Engelse misdaadserie.
21.35 N.V. De wereld. Magazine met verhalen over mensen en emoties.
22.10 Sportweekend.
22.40-23.00 Vandaag.

België/TV 2

13.45 Sport extra: Samenvatting GP Australië Formule 1, vanuit Adelaide.
14.00 Sport extra: Tennis. ECC tennistoernooi Antwerpen met om 14.00 Samenvatting van de halve finale. 15.00 Live de finale.
18.00 Tik tak. Afl. 317.
18.05 Robbedoes. Tekenfilmserie.
18.30 Sleutel. Voor de jeugd.
18.55 Viaje al Español. Cursus Spaans. Afl. 4 en 5.
19.30 Journaal, sport.
20.00 De keuze van Dekeyser: Dear America. Serie documentaires.
21.25 Programma van de KTRO.
22.25-22.55 Couleur locale. Multicultureel magazine met reportages.

MTV

00.00 MTV's All Star Weekend. 08.00 MTV's All Star Weekend. 09.30 Michael Jackson: The hits. 10.30 News: weekend edition. 11.00 The big picture. 11.30 European top 20 countdown. 13.30 First look. 14.00 Sports. 14.30 In search of Madonna. 15.30 Madonna: The girlie show. 16.00 Madonna: The hits. 17.00 The 1994 MTV European Music Awards nomination special. 18.00 The real world 3. 18.30 News: weekend edition. 19.00 US Top 20 video countdown. 21.00 120 minutes. 23.00 Beavis & Butt-head. 23.30 Headbangers ball. 02.00 Hugo. 03.00-06.00 Night videos.

CNN

06.30 Global view. 07.30 Moneyweek. 08.30 On the menu. 09.30 Science and technology. 10.30 Style. 11.00 World report. 12.30 World business this week. 13.30 Inside business. 14.30 Earth matters. 15.00 Larry King weekend. 16.30 Futurewatch. 17.30 Global view. 18.30 Travel guide. 19.30 Diplomatic licence. 20.00 Moneyweek. 20.30 Global view. 21.00 World report. 23.00 CNN's late edition. 00.00 The world today. 00.30 Magazine 01.30 Managing. 02.00 Prime news. 03.00 CNN Presents ... Special reports. 05.30 Showbizz this week.

TV | VIDEO

...land 2
... uur - Scheidungsgrund: ... (1960-D) Komisch be... film van Cyril Frankel ...handelde rijke vrouw die ...ogie heeft op haar advo... O.W. Fischer en Dany Ro...

... uur - Old Yeller - ...7-USA) Boerenjongens ra... bevriend met zwerfhond, tot ...noodlot toeslaat. Naar kinder... van Fred Gibson. Avontuur... Disneyfilm van Robert ...enson met o.a. Fess Parker.

...sland 2
... uur - Herbstmilch - ...89-D) Waar gebeurd oorlogs... over Beierse boerenvrouw ... alleen achterblijft als haar ... in het leger moet. Met ... Vavrova en Klara Lidova. ... film van Joseph Vils...ier.

RTL Television
15.25 uur - Blackbeard's Ghost - (1968-USA) Magische Disney-komedie van Robert Stevenson over herberg die bedreigd wordt door 'projektontwikkelaars'. De piraat Blackbeard komt echter te hulp.
Met Peter Ustinov en Dean Jones.

Duitsland 3 West
15.35 uur - Bluebeard's Eight Wife - (1938-USA) Komedie van Ernst Lubitsch met Claudette Colbert en Gary Cooper. Bankier krijgt het aan de stok met zijn achtste, zeer mondige vrouw. Valt dat even tegen.

Duitsland 3 West
20.15 uur - Vera Cruz - (1954 USA) Onderhoudende western van Robert Aldrich naar het boek van Borden Chase.
Gary Cooper en Burt Lancaster beleven avonturen in Mexico, waar ze zich over een aantrekkelijke gravin ontfermen.

RTL Television
20.15 uur - Kindergarten Cop - (1990-USA) Rechercheur Arnold Schwarzenegger gaat undercover om kind tegen moordenaars te beschermen. Zijn rol als

● *De Angelsaksische koning probeert zijn zijn broer Alfred (David Hemmings - rechts) over te halen zijn monnikskleding om te wisselen tegen het zwaard. (Duitsland 1 - 00.40 uur).*

schoolmeester valt hem echter niet mee.
Komedie van Ivan Reitman.

Nederland 3
22.20 uur - Lion des barbares - (1993-F) Drama van Liria Bégéja over jonge Albanese vrouw die als vluchteling in Parijs leeft. Als zij een tip krijgt gaat zij op zoek naar haar familie. Met Dominique Blanc.

Duitsland 2
23.00 uur - Deutschfieber - (1992-D) Leuke komedie over de botsende culturen van Oost- en West-Duitsland, na de val van de Muur. Ingeslapen journalist krijgt het op zijn heupen. Met Tilo Prückner. Regie van Niklaus Schilling.

Duitsland 1
01.00 uur - Alfred the Great - (1968-GB) Niet echt overtuigend historisch drama van Clive Donner over de Engelse Alfred de Grote die het opneemt tegen de Vikingen.
Met David Hemmings en Michael York.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30 nieuws.
7.07 De andere wereld van zondagmorgen. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. 12.07 Avro Radiojournaal. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 18.10 Aktuele zaken. 19.04 Onder woorden: 06-300078. 20.04 Appels en peren. 21.04 3D, drie generaties in debat. 22.04 Het hek van de dam. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Volgspot. 1.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Geblaf in het hondsdal. 10.04 Avro's Muziekmozaïek. 11.04 Sunday morning comin' down. 12.04 VPRO aan de Amstel, met om 12.04 VPRO's Music Hall; 13.04 Ischa Meijer presenteert: 't Was me het weekje wel. 14.04 De noodingang. 15.52 De wijde blik. 16.04 M.C. Zondagsrust. 17.04 Van 0 tot 80. 18.04 Het concert. 18.30 Archief Hilversum. 19.04 Country time. 20.04 Razz-ma-tazz. 21.04 Ararat. 23.04-24.00 Levenslief en levensleed.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.02 Tros 3 draai. 9.04 Tros Gouden uren. 12.04 Tros Somertijd. 15.04 Tros Wereldhits. 19.04 Tros Dancetrax. 21.04 De CD show. 22.04 Poster. 23.04 Tros Nachtwacht. 2.02 Vacuüm. 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 10.43 Het ochtendconcert I. I Musici; II. 11.56 Muz. voor sopraan en piano. 13.02 Diskotabel. 14.15 Het middagconcert. Muz. voor cello en piano. In de pauze: Praten over muziek. 16.00 De Nederlanden. Amsterdam Loeki Stardust Quartet. 16.40 Mooie ogen, slechte doeken, hoorsp. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 VPRO Jazz op Vier. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00, 20.00 en 23.00 nieuws (behalve om 10.00 en 17.00)
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 Praise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.02 Eucharistieviering. 12.02 Na de zegen. 12.50 De bisschop aan het woord. 13.10 De andere wereld van zondagmiddag. 14.02 Ratjetoe. 14.20 Het bestaan. 15.02 Medelanders Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Drieluik. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.44 EO-Metterdaad. 20.45 Ik zou wel eens willen weten. 21.15 Populaire orgelbespeling. 21.40 De bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
9.00 Postbus 94, lichte verzoekplaten met Ria van Grinsven. 10.00 Postbus 94 Klassiek. 11.00 Treffpunt live vanaf de Perroen in Maastricht. 12.00 Omroep Limburg Klassiek met Ed Gerits. 13.00 (Inter)nationale actualiteiten. 13.30-18.00 Sport, rechtstreekse verslagen, commentaren, uitslagen van (inter)nationale en regionale sport. Eindredactie en presentatie: Alf Poell.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De préhistorie met Guy de Pré. 11.00 Zondzg Zonder. De hele dag aandacht voor de activiteiten van de autoloze zondag. Presentatie: Jeroen van Haelen en Ro Burms (13.00 nieuws). 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. Sportprogramma van Luc Verschueren. 18.10 Funicull Funicula./ Muziek à la carte. 20.00 Vragen staat vrij, groot verzoekplatenprogramma voor de zondagavond met Christel van Dijck (22.00 nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungstips; 7.30 Evangelium in unserer Zeit; 8.30 Glaube und Kirche). 9.05 Mundartsendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf, volksmuziek. 12.05 Schlager-Souvenirs. 14.05 Deutsche Schlagerparade. 16.05 BRF-Sporttreff. 18.30 Nachrichten. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-20.00 Volkstümliches Schlager-Karussell.

RTL Radio
10.00 Jan de Hoop. 12.00 Ron Bisschop. 16.00 Luc van Rooij. 20.00 Late rock. 00.00-10.00 Night Rock.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Gestern, heut' und morgen. Musikalische Stunde mit Chris Howland. 13.00 Folklore. Mit Aviva Semadar. 14.00 Nachrichten, Wirtschaft. 14.07 Was darf es sein? Wunschmelodien mit Rolf Röpke. 17.00 Der Tag um fünf. Aansl. Chöre der Völker. 18.00 Nachrichten. 18.05 Auf ein Wort. Anschl. Schellack-Schätzchen. 19.00 Nachrichten. 19.05 Musik für gross und klein (19.30 Ohrenbähr). 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.